Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ᨶᨾᩮᩣ ᨲᩈ᩠ᩈ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩋᩁᩉᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩈ᩠ᩈ

ᨡᩩᨴ᩠ᨴᨠᨶᩥᨠᩣᨿᩮ

ᨷᩮᨲᩅᨲ᩠ᨳᩩ-ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣ

ᨣᨶ᩠ᨳᩣᩁᨾ᩠ᨽᨠᨳᩣ

ᨾᩉᩣᨠᩣᩁᩩᨱᩥᨠᩴ ᨶᩣᨳᩴ, ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩈᩣᨣᩁᨷᩣᩁᨣᩩᩴ;

ᩅᨶ᩠ᨴᩮ ᨶᩥᨷᩩᨱᨣᨾ᩠ᨽᩦᩁ-ᩅᩥᨧᩥᨲ᩠ᨲᨶᨿᨴᩮᩈᨶᩴ.

ᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᨧᩁᨱᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩣ, ᨿᩮᨶ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩃᩮᩣᨠᨲᩮᩣ;

ᩅᨶ᩠ᨴᩮ ᨲᨾᩩᨲ᩠ᨲᨾᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ, ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨷᩪᨩᩥᨲᩴ.

ᩈᩦᩃᩣᨴᩥᨣᩩᨱᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩣ, ᨮᩥᨲᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᨹᩃᩮᩈᩩ ᨿᩮ;

ᩅᨶ᩠ᨴᩮ ᩋᩁᩥᨿᩈᨦ᩠ᨥᩴ ᨲᩴ, ᨷᩩᨬ᩠ᨬᨠ᩠ᨡᩮᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨶᩩᨲ᩠ᨲᩁᩴ.

ᩅᨶ᩠ᨴᨶᩣᨩᨶᩥᨲᩴ ᨷᩩᨬ᩠ᨬᩴ, ᩍᨲᩥ ᨿᩴ ᩁᨲᨶᨲ᩠ᨲᨿᩮ;

ᩉᨲᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩮᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳ, ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣᩉᩴ ᨲᩈ᩠ᩈ ᨲᩮᨩᩈᩣ.

ᨷᩮᨲᩮᩉᩥ ᨧ ᨠᨲᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᨿᩴ ᨿᩴ ᨷᩩᩁᩥᨾᨩᩣᨲᩥᩈᩩ;

ᨷᩮᨲᨽᩣᩅᩣᩅᩉᩴ ᨲᩴ ᨲᩴ, ᨲᩮᩈᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨹᩃᨽᩮᨴᨲᩮᩣ.

បកាសយន្តិ ញាណានិ, ទេសនា យា វិសេសតោ;

សំវេគជននី កម្ម-ផលបច្ចក្ខការិនី។

បេតវត្ថូតិ នាមេន, សុបរិញ្ញាតវត្ថុកា;

យំ ខុទ្ទកនិកាយស្មិំ, សង្គាយិំសុ មហេសយោ។

តស្ស សម្មាវលម្ពិត្វា, បោរាណដ្ឋកថានយំ;

តត្ថ តត្ថ និទានានិ, វិភាវេន្តោ វិសេសតោ។

សុចិសុទ្ធំ អសំកិណ្ណំ, និបុណត្ថវិនិច្ឆយំ;

មហាវិហារវាសីនំ, សមយំ អវិលោមយំ។

យថាពលំ ករិស្សាមិ, អត្ថសំវណ្ណនំ សុភំ;

សក្កច្ចំ ភាសតោ តំ មេ, និសាមយថ សាធវោតិ។

តត្ថ បេតវត្ថូតិ សេដ្ឋិបុត្តាទិកស្ស តស្ស តស្ស សត្តស្ស បេតភាវហេតុភូតំ កម្មំ, តស្ស បន បកាសនវសេន បវត្តោ "ខេត្តូបមា អរហន្តោ"តិអាទិកា បរិយត្តិធម្មោ ឥធ "បេតវត្ថូ"តិ អធិប្បេតោ។

តយិទំ បេតវត្ថុ កេន ភាសិតំ, កត្ថ ភាសិតំ, កទា ភាសិតំ, កស្មា ច ភាសិតន្តិ? វុច្ចតេ – ឥទញ្ហិបេតវត្ថុ ទុវិធេន បវត្តំ អដ្ឋុប្បត្តិវសេន, បុច្ឆាវិស្សជ្ជនវសេន ច។ តត្ថ យំ អដ្ឋុប្បត្តិវសេន បវត្តំ, តំ ភគវតា ភាសិតំ, ឥតរំ នារទត្ថេរាទីហិ បុដ្ឋំ តេហិ តេហិ បេតេហិ ភាសិតំ។ សត្ថា បន យស្មា នារទត្ថេរាទីហិ តស្មិំ តស្មិំ បុច្ឆាវិស្សជ្ជនេ អារោចិតេ តំ តំ អដ្ឋុប្បត្តិំ កត្វា សម្បត្តបរិសាយ ធម្មំ ទេសេសិ, តស្មា សព្ពម្បេតំ បេតវត្ថុ សត្ថារា ភាសិតមេវ នាម ជាតំ។ បវត្តិតវរធម្មចក្កេ ហិ សត្ថរិ តត្ថ តត្ថ រាជគហាទីសុ វិហរន្តេ យេភុយ្យេន តាយ តាយ អដ្ឋុប្បត្តិយា បុច្ឆាវិស្សជ្ជនវសេន សត្តានំ កម្មផលបច្ចក្ខករណាយ តំ តំ បេតវត្ថុ ទេសនារូឡ្ហន្តិ អយំ តាវេត្ថ "កេន ភាសិត"ន្តិអាទីនំ បទានំ សាធារណតោ វិស្សជ្ជនា។ អសាធារណតោ បន តស្ស តស្ស វត្ថុស្ស អត្ថវណ្ណនាយមេវ

អាគមិស្សតិ។

តំ បនេតំ ពុទ្ធវចនំ វិនយបិដកំ សុត្តន្តបិដកំ អភិធម្មបិដកន្តិ តីសុ បិដកេសុ សុត្តន្តបិដកបរិយាបន្នំ, ទីឃនិកាយោ មជ្ឈិមនិកាយោ សំយុត្តនិកាយោ អង្គុត្តរនិកាយោ ខុទ្ទកនិកាយោតិ បញ្ចសុ និកាយេសុ ខុទ្ទកនិកាយបរិយាបន្នំ, សុត្តំ គេយ្យំ វេយ្យាករណំ គាថា ឧទានំ ឥតិវុត្តកំ ជាតកំ អព្ភុតធម្មំ វេទល្លន្តិ នវសុ សាសនង្គេសុ គាថាសង្គហំ។

“ទ្វាសីតិ ពុទ្ធតោ គណ្ហិំ ទ្វេ សហស្សានិ ភិក្ខុតោ;

ចតុរាសីតិ សហស្សានិ, យេ មេ ធម្មា បវត្តិនោ”តិ។ (ថេរគា. ១០២៧) –

ឯវំ ធម្មភណ្ឌាគារិកេន បដិញ្ញាតេសុ ចតុរាសីតិយា ធម្មក្ខន្ធសហស្សេសុ កតិបយធម្មក្ខន្ធសង្គហំ, ភាណវារតោ ចតុភាណវារមត្តំ, វគ្គតោ – ឧរគវគ្គោ ឧព្ពរិវគ្គោ ចូឡវគ្គោ មហាវគ្គោតិ ចតុវគ្គសង្គហំ។ តេសុ បឋមវគ្គេ ទ្វាទស វត្ថូនិ, ទុតិយវគ្គេ តេរស វត្ថូនិ, តតិយវគ្គេ ទស វត្ថូនិ, ចតុត្ថវគ្គេ សោឡស វត្ថូនីតិ វត្ថុតោ ឯកបណ្ណាសវត្ថុបដិមណ្ឌិតំ។ តស្ស វគ្គេសុ ឧរគវគ្គោ អាទិ, វត្ថូសុ ខេត្តូបមបេតវត្ថុ អាទិ, តស្សាបិ “ខេត្តូបមា អរហន្តោ”តិ អយំ គាថា អាទិ។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

១៉ ក្ខុកចឧក្កា

១៉ ឧេចក្ខុបយឧេបតចក្ខុចហ្លកា

ត់ បឧេតត់ ចក្ខុ ករាចា ទាឌកឧេហ ចិហឧេក្ខា ឧេចឡូចឧេត ពលត្តកតិចាឧេប អញ្ញាតាទ់ ឧេរដ្ឋឹបុក្ខុឧេបត់ អាទេក្ក កឧេធឃិ៉ ទាឌកឧេហ ពិទ អញ្ញាតឧេទា អឧេដ្ឋា យហឧេដ្ឋតា យហាឧេកាឧេកា បហុតចិក្ខុបកឧេទណា អឧេតកឧេកាឌិធតឃត្តិចឧេយា ឧេរដ្ឋី អឧេហាឃិ៉ តឃ្ស យហាធតឃយ្យត្តតាឃ "យហាធតឧេរដ្ឋី"ឧេក្វច ឃយឡ្ហា អឧេហាឃិ៉ ៤ឧេពាច បុឧេក្ខា អឧេហាឃិ, បិឧេយា យឧេតាឧេបា៉ តឃ្វិ ចិឡ្ហាត់ បឧេក្ខ យាតាបិតឧេទា ៤ចំ ចិឧេក្ខឃុំ – "អយ្យាក់ បុក្ខឃ្ស ឌិចឧេឃ ឌិចឧេឃ ឃហឃ្ស ឃហឃ្ស បទិក្ខយំ កឧេទាក្ខឃ្ស ចឃ្សឃឧេតកាបិ អយំ ធតឃត្តិចឧេយា បទិក្ខយំ ត កយិឃ្សតិ, កិ ក្ខយឃ្ស ឃិប្យក្កហលបទិឃ្សឧេយត, អកិលត្តកាឃចិឧេក្ខា ឃធាឃុឆ ឧេការោ បទិក្ខឡ្ហាក្ខុ"តិ ឃិប្យ ត ឃិក្ខាឧេបឃុំ៉ ចឃយប្យឧេក្ខ បត ក្ខលទ្វបឧេយាឌ្ឋតចិលិឃឃយ្យត្តិ កាយាកិយុឆ ធយ្យឃឡ្ហាចិយុឆ កឡ្ហា អាឧេតឃុំ៉ ឧេឃា តាឃ ឃឌ្ឋិ អកិទឧេក្ខា ធឧេយ្យ ចិក្ខុយក្ខុយ្យិ អតុប្បាឧេក្ខា, ឃយណធ្វាហូលក្ខុឌេឧេតឃុ អតាឧេឧេទា ហុក្វា, ឌុក្ខឌេតបទិចុឧេតា ទឌ្ឋយាឧេតា បញ្ញាកាយក្ខុណ ទឧេតា ពិឧេដ្ឋា ឧេយាឧេហត អឧេក្ខា ហុក្វា កាលំ ចិតិតាឧេយក្វា, យាតាបិតុឃុ កាលកឧេតឃុ តឌតាឌកកាឃកាឌិតំ ឃចិក្ខិត់ ឧេឌឧេក្ខា ធតំ ចិតាឧេឃក្វា តចិទឧេឃ្សច បរិទ្បុឡ្ហាប្យឧេក្ខា ហុក្វា, ក្ខលំ កឧេហក្វា ឌិចិក់ កឧេប្យឧេក្ខា បុត ក្ខលយ្យិ អលកិក្វា ក្ខលាឃិឧេពហិ ឧេចាឌិយាឧេតា ឧេតឃំ អក្ខុឧេតា ឧេចក្ខុចក្ខុឈទាឌិតិ ឌក្វា, កបិលហឧេក្វា កិក្ខុ ចទិក្វា ក្បុឌ្ឋាឧេក្ខា តឃ្វិឧេឃច តកាឧេទ អតាធឃាលិយំ ចឃតិ៉

អធ តំ ៤កឌិចឃំ ឧេចាទា ឃយាកតា ៤ចយាហំឃុ – "អក្កូទា បុទិឃ, កិ តុឃំក្ខយិតា ឌុឌ្ឋិចិឧេពត, តទុណោ ក្វយឃិ ធាយឌចពលឃយ្យឧេក្ខា, កឃ្វា ហក្វបិឌចិកឧេលិ ចិយ អដ្ឋឃិ? ៤ហិ អឧេយក្ខិ ឃហ ឧេចាទិកាឃ បឧេទឃំ ឃក្ខុក់ កឧេហក្វា ឃុឧេលត ឌិចិក់ កឧេប្យហី"តិ៉ ឧេឃា "តាហំ ឧេចាទិក់ កាតុំ ឌាតាយី"តិ អាហ៉ ឧេចាទា "យយំ ត់ ឃិក្ខាឧេបយ, ឧេពចលំ ក្វំ អយ្យាក់ ចឧេត់ កឧេទាហី"តិ អាហំឃុ៉ ឧេឃា "ឃាធុ"តិ ឃយ្យដិក្ខិក្វា ឧេតហិ ឃឌ្ឋិ អកយាឃិ៉ អធ ឧេត ឧេចាទា តឃ្ស ហឧេក្វ យហត្ថិ យុក្កទ់ ឌក្វា ឃឌ្ឋិ លិក្ខិក្វា ឈទ់ បចិឃឧេក្ខា ត់ ឃក្ខិយុឧេល ធឧេបក្វា អាហំឃុ – "ឃឧេធ ក្ខុឌ អឧេឡ្ហា ឧេពាធិ អាកឆ្ឋតិ, ត់ ក្ខយិតា យុក្កឧេទត បហទិក្វា ៤កប្យហាឧេទឧេតច យាឧេទហី"តិ៉ ឧេឃា អឌ្ឋនាឌេលិ ហិតាហិតំ អឌាតឧេក្ខា បឧេទឃំ អាកយតឧេយច ឌ្ឋឧេលិឧេពឧេក្ខា តក្វ អដ្ឋាឃិ ៉ ឧេចាទា បត ឈទ់ បចិឃិក្វា កឃ្សុបកំ កឌ្ឍុំ កឧេហក្វា ឈឧេយតុឧេឃ្សហិ ធាតាឧេយក្ខាច ក្ខឧេតា ចិឧេតា ច បលិឃិំឃុ៉ ឈឧេយតុឃ្ស្សា ឌ្ឋឌុហិក្វា ឃីឈំ ឃីឈំ ធាចឧេក្ខា ក្ខឧេតា ចិឧេតា ច ឌ្ឋឧេលិឧេពក្ខា ត់ បុទិឃំ ឃក្ខិឌ្ឋាឧេទ ឌិត់ ឌិឃ្វា "ហឧេទ ឌ្ឋឌ ឧេចាទា"តិ កឧេហក្វា ហក្វបិឌេ យុក្កទាឌិហិ ឧេបិឧេធក្វា ទឧេឡ្ហា ធឧេឃ្សឃុំ – "អយំ, ឧេឌច, ឧេចាឧេទា ឃក្ខិឃុឧេល កហិឧេតា"តិ៉ ទាឌា "ក្ខយឃ្ស ឃឹឃំ លិក្ខាឧេបហី"តិ តកទក្ខុត្តិក់ អាណាឧេបឃិ៉ "ឃាធុ, ឧេឌចា"តិ តកទក្ខុត្តិកា ត់ កាហាឧេបក្វា បដ្ឋាធិហំ កាក្យហធាក្ខុត់ ធាក្ខាឧេបក្វា ទក្ខុចហ្លចិទក្យអយាលិធាក្ខុកណុំ ឌ្ឋដកឌុហ្លយក្ខិតឃីឃំ ចឌ្ឋុបហេឌេកទិឧេធឃិតយក្កុ ទធិកាឃ ទធិក់ ឃិឌ្ឍុដឧេពាត ឃិឌ្ឍុដក់ ចិចទាឧេបក្វា កឃាហិ តាក្យ៤ឧេក្ខា អាឈាតតាកិយុឆ ឧេតតិ៉ "អយំ ក្ខយឃ្វិ តកាឧេទ ចិលុយ្យយាតកឧេចាឧេទា កហិឧេតា"តិ ឧេកាលិហលំ អឧេហាឃិ៉

ឧេតត ច ឃយឧេយត តឃ្វិ តកាឧេទ ឃុលឃា តាយ តកាឧេទឧេឃាកិគី បិឃាឧេឌ ឌិតា ចាតបិតក្ខុឧេទត ឌ្ឋឧេលិឧេពក្ខិ ត់ តចា តិឃយាត់ ឌិឃ្វា បុឧេឌ្ឋា

តេន គាតបរិចយា “អយំ បុរិសោ ឥមស្មិំយេវ នគរេ មហតិំ សម្បត្តិំ អនុភវិត្វា ឥទានិ ឯវរូបំ អនត្ថំ អនយព្យសនំ បត្តោ”តិ តស្ស ការុញ្ញំ ឧប្បាទេត្វា ចត្តារោ មោទកេ បានីយញ្ច បេសេសិ។ នគរគុត្តិកស្ស ច អារោចាបេសិ – “តាវ អយ្យា អាគមេថ, មាវាយំ បុរិសោ ឥមេ មោទកេ ខាទិត្វា បានីយំ បិវិស្សតី”តិ។

អថេតស្មិំ អន្តរេ អាយស្មា មហាមោគ្គល្លានោ ទិព្វេន ចក្ខុនា ឱលោកេន្តោ តស្ស ព្យសនប្បត្តិំ ទិស្វា ការុណាយ សញ្ចោទិតមានសោ – “អយំ បុរិសោ អកតបុញ្ញោ កតបាបោបិ, តេនាយំ និរយេ និព្វត្តិស្សតិ, យទិ បន ឥមេ មោទកេ ច បានីយញ្ច ទត្វា ភុម្មទេវេសុ ឧប្បជ្ជិស្សតិ, យំនូនាហំ ឥមស្ស អវស្សយោ ភវេយ្យ”ន្តិ ចិន្តេត្វា បានីយមោទកេសុ ឧបនីយមានេសុ តស្ស បុរិសស្ស បុរតោ បាតុរហោសិ។ សោ ថេរំ ទិស្វា បសន្នមានសោ “កិំ មេ ឥទានេវ ឥមេហិ មារិយមានស្ស មោទកេហិ ខាទិតេហិ, ឥទំ បន បរលោកំ គច្ឆន្តស្ស បាថេយ្យំ ភវិស្សតី”តិ ចិន្តេត្វា មោទកេ ច បានីយញ្ច ថេរស្ស ទាបេសិ។ ថេរោ តស្ស បសាទសំវឌ្ឍនត្ថំ តស្ស បស្សន្តស្សេវ តថារូបេ ឋានេ និសីទិត្វា មោទកេ បរិភុញ្ជិត្វា បានីយញ្ច បិវិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមិ។ សោ បន បុរិសោ ចោរឃាតកេហិ អាឃាតនំ នេត្វា សីសច្ឆេទំ បាបិតោ អត្តនោ បុញ្ញក្ខេត្តេ មហាមោគ្គល្លានត្ថេរេ កតេន បុញ្ញេន ឧយ្យានេ ទេវលោកេ និព្វត្តនារហោបិ យស្មា “សុលសំ អាគម្ម មយា អយំ ទេយ្យធម្មោ លទ្ធោ”តិ សុលសាយ គតេន សិនេហេន មរណកាលេ ចិត្តំ ឧបក្កិលិដ្ឋំ អហោសិ។ តស្មា ហីនកាយំ ឧបបជ្ជន្តោ បព្វតគហនសម្ភូតេ សណ្ឌដ្ឋានេ មហានិគ្រោធរុក្ខេ រុក្ខទេវតា ហុត្វា និព្វត្តិ។

សោ កិរ សចេ បឋមវយេ កុលវំសដ្ឋបនេ ឧស្សុក្កំ អករិស្ស, តស្មិំយេវ នគរេ សេដ្ឋិ អគ្គោ អភវិស្ស, មជ្ឈិមវយេ មជ្ឈិមោ, បច្ឆិមវយេ បច្ឆិមោ។ សចេ បន បឋមវយេ បព្វជិតោ អភវិស្ស, អរហា អភវិស្ស, មជ្ឈិមវយេ សកទាគាមី អនាគាមី វា អភវិស្ស, បច្ឆិមវយេ សោតាបន្នោ អភវិស្ស។ បាបមិត្តសំសគ្គេន បន ឥត្ថិធុត្តោ សុរាធុត្តោ ទុច្ចរិតាភិរតោ អនាទរិកោ ហុត្វា អនុក្កមេន សព្វសម្បត្តិតោ បរិហាយិត្វា មហាព្យសនំ បត្តោតិ វទន្តិ។

អថ សោ អបរេន សមយេន សុលសំ ឧយ្យានគតំ ទិស្វា សញ្ជាតកាមរាគោ អន្ធការំ មាបេត្វា តំ អត្តនោ ភវនំ នេត្វា សត្តាហំ តាយ សទ្ធិំ សំវាសំ កប្បេសិ, អត្តានញ្ចស្សា អារោចេសិ។ តស្សា មាតា តំ អបស្សន្តី រោទមានា ឥតោ ចិតោ ច បរិព្ភមតិ។ តំ ទិស្វា មហាជនោ “អយ្យោ មហាមោគ្គល្លានោ មហិទ្ធិកោ មហានុភាវោ តស្សា គតិំ ជានេយ្យ, តំ ឧបសង្កមិត្វា បុច្ឆេយ្យាសី”តិ អាហ។ សា “សាធុ អយ្យា”តិ ថេរំ ឧបសង្កមិត្វា តមត្ថំ បុច្ឆិ។ ថេរោ “ឥតោ សត្តមេ ទិវសេ វេឡុវនមហាវិហារេ ភគវតិ ធម្មំ ទេសេន្តេ បរិសបរិយន្តេ បស្សិស្សសី”តិ អាហ។ អថ សុលសា តំ ទេវបុត្តំ អវោច – “អយុត្តំ មយ្ហំ តវ ភវនេ វសន្តិយា, អជ្ជ សត្តមោ ទិវសោ, មម មាតា មំ អបស្សន្តី បរិទេវសោកសមាបន្នា ភវិស្សតិ, សាធុ មំ, ទេវ, តត្ថេវ នេហី”តិ។ សោ តំ នេត្វា វេឡុវនេ ភគវតិ ធម្មំ ទេសេន្តេ បរិសបរិយន្តេ ឋបេត្វា អទិស្សមានរូបោបិ អដ្ឋាសិ។

តតោ មហាថេរោ សុលសំ ទិស្វា ឯវមាហ – “អម្ម សុលសេ, ត្វំ ឯត្តកំ ទិវសំ កុហិំ គតា? តវ មាតា តំ អបស្សន្តី បរិទេវសោកសមាបន្នា ឧម្មាទប្បត្តា វិយ ជាតា”តិ។ សា តំ បវត្តិំ មហាថេរស្ស អាចិក្ខិ។ មហាថេរោ ច “កថំ សោ បុរិសោ តទាបិ បាបបសុតោ អកតកុសលោ

ເຣຕຸປປຕ຺ຕິ ປຕິລភតី”ຕិ ຈុរត຺ត ສុលສា “ຍឃា ດាប៊ិເຕ ເຍាເດເກ ປាតិឃញ຺ញា ອឃ຺យ຺ស຺ស ຍហាເຍាគ຺គល຺លាតេត຺តេស຺ស ດត຺វា ເຕត ບុເញ຺ញត ເຣຕຸປປຕ຺ຕິ ປຕិលភតី”ຕិ ອາហ៍ តំ ສុត຺វា ຍហាឌេតា ອឆ຺ឆរិយព຺ភុតចិត຺តឌាເຕា ອເហាសិ – “ອເຣហេន຺តា តាយ អត຺តនោ បុញ຺ញាເຄ຺គត຺តិ ເសាកស຺ស, ເឃស ອប຺បេកាបិ កេតា ការេរា សត຺តាតំ ເຣຕຸປປຕ຺ຕិ អាចហតី”ຕិ ໂຄມອាເទ ບີតិເសាយតស຺ស ປຕិសំເចເតេសិ៍ កិឡា តយត៍ ភកចេតា ອາເຣາເចស៍ ເតេតា ភកចា គាបិស຺សា អុប຺បត຺តិយា –

១៍

“ເລຕ຺ຖបຍា ອເຣហេន຺តា, ດាឃកា កស຺សក຺គបយា;

ຕីឌបំ ເຣឃ຺យេឆយំ, ວុເតាត កិត຺តត຺តេ ៦លិ៍

២៍

“ວុតំ ຕីឌ កសី ເលត຺តិ, ເបតាតំ ດាឃកស຺ស ច;

តំ ເបតា បរិក຺ឈត຺តិ, ດាតា បុញ຺ញេត ចឌ຺ឍតិ៍

៣៍

“ឥលេច ក຺សលំ កត຺វា, ເបេតេ ច បដិបូជិយ;

សក຺គញ កាយតិឌ຺ឍាតំ, កាឃំ កត຺វាត ភគ຺គ”ត຺តិ៍ – ឥមា គាថា អភាសិ;

១៍ តត຺ថ ເលត຺ថបយាតិ លិត຺តិ ច຺ត຺តិ ຕីឌំ តាឃតិ យហប຺យលភាចកេរេហត ເរក຺គតីតិ ເលត຺តិ, សាលិតីឌាទីតំ ជិរ຺ហតឌ຺ឍាតំ៍ តំ ໂຄបយា ວុເតេសត຺តិ ເលត຺តបយា, ເកតាេសឌិសាតិ អເត຺វា៍ អເរហេន຺តាតិ ລីណាសចា៍ ເត ហិ កិເលសារីតំ សំសារចក຺កស຺ស អរាតញ຺ញ ហតត຺តា, តេតា វុច អារកត຺តា, បច຺ឃយាទីតំ អរហត຺តា, បិបកេរេណ រហាភាចា ច “អរហេន຺តា”តិ ច຺ច຺ឆត຺តិ៍ តត຺ថ យថា ເលតកិរ຺យាតិណាឌិເຈាសរហិតំ ຍ຺ឃាគិសត຺តតីឌបិហ຺ເຣត຺ត ໂຄត຺សលិលិឌិបច຺ឃយត຺តុເបតំ កស຺សកស຺ស យហប຺យលំ ເហាតិ, វច់ ລីណាសចសត຺តាເនា ເលិកាឌិເទាសរហិເតា ຍ຺ឃាគិសត຺តេតេ ເຣឃ຺យេឆយុតីເឌ ចុត຺ត កាលិឌិបច຺ឃយត຺តរសហិເតា ດាឃកស຺ស យហប຺យលេលិ ເហាតិ៍ ເតេតាហ ភកចា “ເលត຺ថបយា អរហេន຺តា”តិ៍ ໂគញ຺ញ຺ឌ຺ឍតិេឌ຺ឍេសា អយំ តស຺ស សេលាទីតយបិ ເលត຺តភាចាបតិເក຺គបេតា៍

ᨴᩣᨿᨠᩣᨲᩥ ᨧᩦᩅᩁᩣᨴᩦᨶᩴ ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣᨶᩴ ᨴᩣᨲᩣᩁᩮᩣ ᨷᩁᩥᨧ᩠ᨧᨩᨠᩣ, ᨲᩮᨶ ᨷᩁᩥᨧ᩠ᨧᩣᨣᩮᨶ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩣᨶᩮ ᩃᩮᩣᨽᩣᨴᩦᨶᩴ ᨷᩁᩥᨧ᩠ᨧᨩᨠᩣ ᨨᩮᨴᨠᩣ, ᨲᨲᩮᩣ ᨧ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩣᨶᩔ ᩈᩮᩣᨵᨠᩣ, ᩁᨠ᩠ᨡᨠᩣ ᨧᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨠᩔᨠᩪᨷᨾᩣᨲᩥ ᨠᩔᨠᩈᨴᩥᩈᩣ᪨ ᨿᨳᩣ ᨠᩔᨠᩣ ᩈᩣᩃᩥᨡᩮᨲ᩠ᨲᩣᨴᩦᨶᩥ ᨠᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᨳᩣᨠᩣᩃᨬ᩠ᨧ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨴᨠᨴᩣᨶᨶᩦᩉᩁᨱᨶᩥᨴ᩠ᨴᩣᨶᩁᨠ᩠ᨡᨱᩣᨴᩦᩉᩥ ᩋᨷ᩠ᨷᨾᨲ᩠ᨲᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᨷᩩᩃᩴ ᩈᩔᨹᩃᩴ ᨷᨭᩥᩃᨽᨶ᩠ᨲᩥ, ᩑᩅᩴ ᨴᩣᨿᨠᩣᨷᩥ ᩋᩁᩉᨶ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᨴᩮᨿ᩠ᨿᨵᨾ᩠ᨾᨷᩁᩥᨧ᩠ᨧᩣᨣᩮᨶ ᨷᩣᩁᩥᨧᩁᩥᨿᩣᨿ ᨧ ᩋᨷ᩠ᨷᨾᨲ᩠ᨲᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᨷᩩᩃᩴ ᨴᩣᨶᨹᩃᩴ ᨷᨭᩥᩃᨽᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ “ᨴᩣᨿᨠᩣ ᨠᩔᨠᩪᨷᨾᩣ”ᨲᩥ᪨

ᨻᩦᨩᩪᨷᨾᩴ ᨴᩮᨿ᩠ᨿᨵᨾ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩥ ᩃᩥᨦ᩠ᨣᩅᩥᨷᩃ᩠ᩃᩣᩈᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨻᩦᨩᩈᨴᩥᩈᩮᩣ ᨴᩮᨿ᩠ᨿᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩋᨶ᩠ᨶᨷᩣᨶᩣᨴᩥᨠᩔ ᩉᩥ ᨴᩈᩅᩥᨵᩔ ᨴᩣᨶᩅᨲ᩠ᨳᩩᨶᩮᩣ ᩑᨲᩴ ᨶᩣᨾᩴ᪨ ᩑᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᨲᩮ ᨹᩃᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨴᩣᨿᨠᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᩣᩉᨠᨴᩮᨿ᩠ᨿᨵᨾ᩠ᨾᨷᩁᩥᨧ᩠ᨧᩣᨣᨲᩮᩣ ᨴᩣᨶᨹᩃᩴ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᨲᩥ ᨶᩮᨧ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᨧ, ᨧᩥᩁᨲᩁᨷ᩠ᨷᨻᨶ᩠ᨵᩅᩈᩮᨶ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ ᨧᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨧ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨷᩁᩥᨧ᩠ᨧᩣᨣᨧᩮᨲᨶᩣᨽᩥᩈᨦ᩠ᨡᨲᩔ ᩋᨶ᩠ᨶᨷᩣᨶᩣᨴᩥᩅᨲ᩠ᨳᩩᨶᩮᩣ ᨠᩣᩁᨱᨲᩣ, ᨶ ᩈᨽᩣᩅᩔ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ “ᨻᩦᨩᩪᨷᨾᩴ ᨴᩮᨿ᩠ᨿᨵᨾ᩠ᨾ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩮᨿ᩠ᨿᨵᨾ᩠ᨾᨣ᩠ᨣᩉᨱᩴ ᨠᨲᩴ᪨ ᨲᩮᨶ ᨴᩮᨿ᩠ᨿᨵᨾ᩠ᨾᩣᨷᨴᩮᩈᩮᨶ ᨴᩮᨿ᩠ᨿᨵᨾ᩠ᨾᩅᨲ᩠ᨳᩩᩅᩥᩈᨿᩣᨿ ᨷᩁᩥᨧ᩠ᨧᩣᨣᨧᩮᨲᨶᩣᨿ ᩑᩅ ᨻᩦᨩᨽᩣᩅᩮᩣ ᨴᩔᩥᨲᩮᩣ᪨ ᩈᩣ ᩉᩥ ᨷᨭᩥᩈᨶ᩠ᨵᩥᩋᩣᨴᩥᨷ᩠ᨷᨽᩮᨴᩔ ᨲᩔ ᨶᩥᩔᨿᩣᨶᩩᩁᩪᨷᨷ᩠ᨷᨽᩮᨴᩔ ᨧ ᨹᩃᩔ ᨶᩥᨷ᩠ᨹᩣᨴᩥᨠᩣ, ᨶ ᨴᩮᨿ᩠ᨿᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣᨲᩥ᪨

᪃᪨ ᩑᨲᩴ ᨻᩦᨩᩴ ᨠᩈᩦ ᨡᩮᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᨳᩣᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨻᩦᨩᩴ, ᨿᨳᩣᩅᩩᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨧ ᨡᩮᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩔ ᨻᩦᨩᩔ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨡᩮᨲ᩠ᨲᩮ ᩅᨷᨶᨷᨿᩮᩣᨣᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩣ ᨠᩈᩥ ᨧᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩑᨲᩴ ᨲᨿᩴ ᨠᩮᩈᩴ ᩉᩥᨲᨲ᩠ᨳᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᨷᩮᨲᩣᨶᩴ ᨴᩣᨿᨠᩔ ᨧᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨿᨴᩥ ᨴᩣᨿᨠᩮᩣ ᨷᩮᨲᩮ ᩏᨴ᩠ᨴᩥᩔ ᨴᩣᨶᩴ ᨴᩮᨲᩥ, ᨷᩮᨲᩣᨶᨬ᩠ᨧ ᨴᩣᨿᨠᩔ ᨧ, ᨿᨴᩥ ᨶ ᨷᩮᨲᩮ ᩏᨴ᩠ᨴᩥᩔ ᨴᩣᨶᩴ ᨴᩮᨲᩥ, ᨴᩣᨿᨠᩔᩮᩅ ᩑᨲᩴ ᨻᩦᨩᩴ ᩑᩈᩣ ᨠᩈᩥ ᩑᨲᩴ ᨡᩮᨲ᩠ᨲᩴ ᩏᨷᨠᩣᩁᩣᨿ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩋᨵᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᩮᩣ᪨ ᩍᨴᩣᨶᩥ ᨲᩴ ᩏᨷᨠᩣᩁᩴ ᨴᩔᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ “ᨲᩴ ᨷᩮᨲᩣ ᨷᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ, ᨴᩣᨲᩣ ᨷᩩᨬ᩠ᨬᩮᨶ ᩅᨯ᩠ᨰᨲᩦ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᩴ ᨷᩮᨲᩣ ᨷᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨴᩣᨿᨠᩮᨶ ᨷᩮᨲᩮ ᩏᨴ᩠ᨴᩥᩔ ᨴᩣᨶᩮ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩮ ᨿᨳᩣᩅᩩᨲ᩠ᨲᨡᩮᨲ᩠ᨲᨠᩈᩥᨻᩦᨩᩈᨾ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩋᨶᩩᨾᩮᩣᨴᨶᩣᨿ ᨧ ᨿᩴ ᨷᩮᨲᩣᨶᩴ ᩏᨷᨠᨷ᩠ᨷᨲᩥ, ᨲᩴ ᨴᩣᨶᨹᩃᩴ ᨷᩮᨲᩣ ᨷᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨴᩣᨲᩣ ᨷᩩᨬ᩠ᨬᩮᨶ ᩅᨯ᩠ᨰᨲᩦᨲᩥ ᨴᩣᨲᩣ ᨷᨶ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨴᩣᨶᨾᨿᨷᩩᨬ᩠ᨬᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨴᩮᩅᨾᨶᩩᩔᩮᩈᩩ ᨽᩮᩣᨣᩈᨾ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨷᩩᨬ᩠ᨬᨹᩃᩮᨶ ᩋᨽᩥᩅᨯ᩠ᨰᨲᩥ᪨ ᨷᩩᨬ᩠ᨬᨹᩃᨾ᩠ᨷᩥ ᩉᩥ “ᨠᩩᩈᩃᩣᨶᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ ᩈᨾᩣᨴᩣᨶᩉᩮᨲᩩ ᩑᩅᨾᩥᨴᩴ ᨷᩩᨬ᩠ᨬᩴ ᨷᩅᨯ᩠ᨰᨲᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ (ᨴᩦ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪃᪨᪈᪀) ᨷᩩᨬ᩠ᨬᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨

᪃᪨ ᩍᨵᩮᩅ ᨠᩩᩈᩃᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩋᨶᩅᨩ᩠ᨩᩈᩩᨡᩅᩥᨷᩣᨠᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨠᩩᩈᩃᩴ ᨷᩮᨲᩣᨶᩴ ᩏᨴ᩠ᨴᩥᩈᨶᩮᨶ ᨴᩣᨶᨾᨿᩴ ᨷᩩᨬ᩠ᨬᩴ ᩏᨷᨧᩥᨶᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩍᨵᩮᩅ ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴᨿᩮᩅ ᩋᨲ᩠ᨲᨽᩣᩅᩮ᪨ ᨷᩮᨲᩮ ᨧ ᨷᨭᩥᨷᩪᨩᩥᨿᩣᨲᩥ ᨷᩮᨲᩮ ᩏᨴ᩠ᨴᩥᩔ ᨴᩣᨶᩮᨶ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨶᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨶᩩᨠᨾ᩠ᨷᩥᨿᩣᨶᩩᨠᨾ᩠ᨷᨠᨲᩣ ᨲᩮ ᨷᩪᨩᩮᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᨷᩮᨲᩮ ᩉᩥ ᩏᨴ᩠ᨴᩥᩔ ᨴᩥᨿ᩠ᨿᨾᩣᨶᩴ ᨴᩣᨶᩴ ᨲᩮᩈᩴ ᨷᩪᨩᩣ ᨶᩣᨾ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ – “ᩋᨾ᩠ᩉᩣᨠᨬ᩠ᨧ ᨠᨲᩣ ᨷᩪᨩᩣ”ᨲᩥ (ᨷᩮ᪨ ᩅ᪨ ᪁᪈), “ᨷᩮᨲᩣᨶᩴ ᨷᩪᨩᩣ ᨧ ᨠᨲᩣ ᩏᩊᩣᩁᩣ”ᨲᩥ (ᨷᩮ᪨ ᩅ᪨ ᪃᪂) ᨧ᪨ “ᨷᩮᨲᩮ ᨧᩣ”ᨲᩥ ᨧ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ “ᨷᩥᨿᩮᩣ ᨧ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨾᨶᩣᨷᩮᩣ, ᩋᨽᩥᨣᨾᨶᩦᨿᩮᩣ ᨧ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩅᩥᩔᩣᩈᨶᩦᨿᩮᩣ, ᨽᩣᩅᨶᩦᨿᩮᩣ ᨧ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨣᩁᩩᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᨷᩣᩈᩴᩈᩮᩣ ᨧ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨠᩥᨲ᩠ᨲᨶᩦᨿᩮᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩪᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᩅᨾᩣᨴᩥᨠᩮ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᨵᨾ᩠ᨾᩥᨠᩮ ᨴᩣᨶᩣᨶᩥᩈᩴᩈᩮ ᩈᨦ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ᪨ ᩈᨣ᩠ᨣᨬ᩠ᨧ ᨠᨾᨲᩥ ᨮᩣᨶᩴ, ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣᨶ ᨽᨴ᩠ᨴᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᩴ ᨠᩩᩈᩃᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩥᨻ᩠ᨻᩮᩉᩥ ᩋᩣᨿᩩᩋᩣᨴᩦᩉᩥ ᨴᩈᩉᩥ ᨮᩣᨶᩮᩉᩥ ᩈᩩᨭ᩠ᨮᩩ ᩋᨣ᩠ᨣᨲ᩠ᨲᩣ “ᩈᨣ᩠ᨣ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩃᨴ᩠ᨵᨶᩣᨾᩴ ᨠᨲᨷᩩᨬ᩠ᨬᩣᨶᩴ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨴᩮᩅᩃᩮᩣᨠᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ ᩏᨷᨷᨩ᩠ᨩᨶᩅᩈᩮᨶ ᩏᨷᨣᨧ᩠ᨨᨲᩦᨲᩥ᪨

ᩑᨲ᩠ᨳ ᨧ “ᨠᩩᩈᩃᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ”ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩩᨶ “ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣᨶ ᨽᨴ᩠ᨴᨠ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨧᨶᩴ “ᨴᩮᨿ᩠ᨿᨵᨾ᩠ᨾᨷᩁᩥᨧ᩠ᨧᩣᨣᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᨷᨲ᩠ᨲᩥᨴᩣᨶᩅᩈᩮᨶ ᨴᩣᨶᨵᨾ᩠ᨾᨷᩁᩥᨧ᩠ᨧᩣᨣᩮᩣᨷᩥ

ᨴᩣᨶᨾᨿᨠᩩᩈᩃᨠᨾ᩠ᨾᨾᩮᩅᩣ"ᨲᩥ ᨴᩔᨶᨲ᩠ᨳᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨠᩮᨧᩥ ᨷᨶᩮᨲ᩠ᨳ "ᨷᩮᨲᩣᨲᩥ ᩋᩁᩉᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨽᩥᨷ᩠ᨷᩮᨲᩣ"ᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩴ ᨲᩮᩈᩴ ᨾᨲᩥᨾᨲ᩠ᨲᩴ "ᨷᩮᨲᩣ"ᨲᩥ ᨡᩦᨱᩣᩈᩅᩣᨶᩴ ᩋᩣᨣᨲᨭ᩠ᨮᩣᨶᩔᩮᩅ ᩋᨽᩣᩅᨲᩮᩣ, ᨡᩦᨱᩣᩈᩅᩔ ᨧ ᨴᩣᨿᨠᩔ ᩅᩥᨿ ᨲᩮᩈᩴ ᩋᨿᩩᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᨲ᩠ᨲᩣ, ᨷᩮᨲᨿᩮᩣᨶᩥᨠᩣᨶᩴ ᨿᩩᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᨲ᩠ᨲᩣ ᨧ᪨ ᨴᩮᩈᨶᩣᨷᩁᩥᨿᩮᩣᩈᩣᨶᩮ ᨴᩮᩅᨷᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᩩᩃᩈᨻ᩠ᨻᩣ ᩋᩣᨴᩥᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᨲᩩᩁᩣᩈᩦᨲᩥᨿᩣ ᨷᩣᨱᩈᩉᩔᩣᨶᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨽᩥᩈᨾᨿᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩦᨲᩥ᪨

ᨡᩮᨲ᩠ᨲᩪᨷᨾᨷᩮᨲᩅᨲ᩠ᨳᩩᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪒᪨ ᩈᩪᨠᩁᨾᩩᨡᨷᩮᨲᩅᨲ᩠ᨳᩩᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

ᨠᩣᨿᩮᩣ ᨲᩮ ᩈᨻ᩠ᨻᩈᩮᩣᩅᨱ᩠ᨱᩮᩣᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᩈᨲ᩠ᨳᩣ ᩁᩣᨩᨣᩉᩴ ᩏᨷᨶᩥᩔᩣᨿ ᩅᩮᩊᩩᩅᨶᩮ ᨠᩃᨶ᩠ᨴᨠᨶᩥᩅᩣᨷᩮ ᩅᩥᩉᩁᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩴ ᩈᩪᨠᩁᨾᩩᨡᨷᩮᨲᩴ ᩋᩣᩁᨻ᩠ᨽ ᨠᨳᩮᩈᩥ᪨ ᩋᨲᩦᨲᩮ ᨠᩥᩁ ᨠᩔᨷᩔ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩈᩣᩈᨶᩮ ᩑᨠᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨠᩣᨿᩮᨶ ᩈᨬ᩠ᨬᨲᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ, ᩅᩣᨧᩣᨿ ᩋᩈᨬ᩠ᨬᨲᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᩋᨠ᩠ᨠᩮᩣᩈᨲᩥ ᨷᩁᩥᨽᩣᩈᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᨠᩣᩃᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᩁᨿᩮ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᩑᨠᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨶ᩠ᨲᩁᩴ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨷᨧ᩠ᨧᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨲᩮᩣ ᨧᩅᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩩᨷ᩠ᨷᩣᨴᩮ ᩁᩣᨩᨣᩉᩔ ᩋᩅᩥᨴᩪᩁᩮ ᨣᩥᨩ᩠ᨫᨠᩪᨭᨷᨻ᩠ᨻᨲᨷᩣᨴᩮ ᨲᩔᩮᩅ ᨠᨾ᩠ᨾᩔ ᩅᩥᨷᩣᨠᩣᩅᩈᩮᩈᩮᨶ ᨡᩩᨷ᩠ᨷᩥᨷᩣᩈᩣᨽᩥᨽᩪᨲᩮᩣ ᨷᩮᨲᩮᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᩔ ᨠᩣᨿᩮᩣ ᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᩅᨱ᩠ᨱᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ, ᨾᩩᨡᩴ ᩈᩪᨠᩁᨾᩩᨡᩈᨴᩥᩈᩴ᪨ ᩋᨳᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨶᩣᩁᨴᩮᩣ ᨣᩥᨩ᩠ᨫᨠᩪᨭᩮ ᨷᨻ᩠ᨻᨲᩮ ᩅᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᩣᨲᩮᩣᩅ ᩈᩁᩦᩁᨷᨭᩥᨩᨣ᩠ᨣᨶᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨲ᩠ᨲᨧᩦᩅᩁᨾᩣᨴᩣᨿ ᩁᩣᨩᨣᩉᩴ ᨷᩥᨱ᩠ᨯᩣᨿ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨾᨣ᩠ᨣᩮ ᨲᩴ ᨷᩮᨲᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᨲᩮᨶ ᨠᨲᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩮᩣ –

᪓᪨

"ᨠᩣᨿᩮᩣ ᨲᩮ ᩈᨻ᩠ᨻᩈᩮᩣᩅᨱ᩠ᨱᩮᩣ, ᩈᨻ᩠ᨻᩣ ᩒᨽᩣᩈᨲᩮ ᨴᩥᩈᩣ;

ᨾᩩᨡᩴ ᨲᩮ ᩈᩪᨠᩁᩔᩮᩅ, ᨠᩥᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᨾᨠᩁᩦ ᨷᩩᩁᩮ"ᨲᩥ᪨ –

ᨣᩣᨳᨾᩣᩉ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨠᩣᨿᩮᩣ ᨲᩮ ᩈᨻ᩠ᨻᩈᩮᩣᩅᨱ᩠ᨱᩮᩣᨲᩥ ᨲᩅ ᨠᩣᨿᩮᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩣ ᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᩅᨱ᩠ᨱᩮᩣ ᩏᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᨠᨶᨠᩈᨶ᩠ᨶᩥᨽᩮᩣ᪨ ᩈᨻ᩠ᨻᩣ ᩒᨽᩣᩈᨲᩮ ᨴᩥᩈᩣᨲᩥ ᨲᩔ ᨷᨽᩣᨿ ᩈᨻ᩠ᨻᩣᨷᩥ ᨴᩥᩈᩣ ᩈᨾᨶ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᩒᨽᩣᩈᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩒᨽᩣᩈᨲᩮᨲᩥ ᩅᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᨽᩣᩅᩥᨲᩉᩮᨲᩩᩋᨲ᩠ᨳᩴ ᨷᨴᨶ᩠ᨲᩥ "ᨲᩮ ᨠᩣᨿᩮᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩣ ᨴᩥᩈᩣ ᩒᨽᩣᩈᩮᨲᩥ ᨩᩮᩣᨲᩮᨲᩦ"ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᨾᩩᨡᩴ ᨲᩮ ᩈᩪᨠᩁᩔᩮᩅᩣᨲᩥ ᨾᩩᨡᩴ ᨷᨶ ᨲᩮ ᩈᩪᨠᩁᩔ ᩅᩥᨿ, ᩈᩪᨠᩁᨾᩩᨡᩈᨴᩥᩈᩴ ᨲᩅ ᨾᩩᨡᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨠᩥᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᨾᨠᩁᩦ ᨷᩩᩁᩮᨲᩥ "ᨲ᩠ᩅᩴ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᩋᨲᩦᨲᨩᩣᨲᩥᨿᩴ ᨠᩦᨴᩥᩈᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᩋᨠᩣᩈᩦ"ᨲᩥ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᨲᩥ᪨

ᩑᩅᩴ ᨳᩮᩁᩮᨶ ᩈᩮᩣ ᨷᩮᨲᩮᩣ ᨷᩩᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨣᩣᨳᩣᨿ ᩅᩥᩔᨩ᩠ᨩᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ –

᪔᪨

“ᨠᩣᨿᩮᨶ ᩈᨬ᩠ᨬᨲᩮᩣ ᩋᩣᩈᩥᩴ, ᩅᩣᨧᩣᨿᩣᩈᩥᨾᩈᨬ᩠ᨬᨲᩮᩣ;

ᨲᩮᨶ ᨾᩮᨲᩣᨴᩥᩈᩮᩣ ᩅᨱ᩠ᨱᩮᩣ, ᨿᨳᩣ ᨷᩔᩈᩥ ᨶᩣᩁᨴ”ᨲᩥ᪨ –

ᩋᩣᩉ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨠᩣᨿᩮᨶ ᩈᨬ᩠ᨬᨲᩮᩣ ᩋᩣᩈᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩣᨿᩥᨠᩮᨶ ᩈᩴᨿᨾᩮᨶ ᩈᩴᨿᨲᩮᩣ ᨠᩣᨿᨴ᩠ᩅᩣᩁᩥᨠᩮᨶ ᩈᩴᩅᩁᩮᨶ ᩈᩴᩅᩩᨲᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥᩴ᪨ ᩅᩣᨧᩣᨿᩣᩈᩥᨾᩈᨬ᩠ᨬᨲᩮᩣᨲᩥ ᩅᩣᨧᩣᨿ ᩋᩈᨬ᩠ᨬᨲᩮᩣ ᩅᩣᨧᩈᩥᨠᩮᨶ ᩋᩈᩴᩅᩁᩮᨶ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥᩴ᪨ ᨲᩮᨶᩣᨲᩥ ᨲᩮᨶ ᩏᨽᨿᩮᨶ ᩈᩴᨿᨾᩮᨶ ᩋᩈᩴᨿᨾᩮᨶ ᨧ᪨ ᨾᩮᨲᩥ ᨾᨿ᩠ᩉᩴ ᩑᨲᩣᨴᩥᩈᩮᩣ ᩅᨱ᩠ᨱᩮᩣᨲᩥ ᩑᨴᩥᩈᩮᩣ᪨ ᨿᨳᩣ ᨲ᩠ᩅᩴ, ᨶᩣᩁᨴ, ᨷᨧ᩠ᨧᨠ᩠ᨡᨲᩮᩣ ᨷᩔᩈᩥ, ᩑᩅᩁᩪᨷᩮᩤ, ᨠᩣᨿᩮᨶ ᨾᨶᩩᩔᩈᨱ᩠ᨮᩣᨶᩮᩣ ᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᩅᨱ᩠ᨱᩮᩣ, ᨾᩩᨡᩮᨶ ᩈᩪᨠᩁᩈᨴᩥᩈᩮᩣ ᩋᩣᩈᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᩅᨱ᩠ᨱᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᩉᩥ ᩍᨵ ᨨᩅᩥᨿᩴ ᩈᨱ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᨧ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨

ᩑᩅᩴ ᨷᩮᨲᩮᩣ ᨳᩮᩁᩮᨶ ᨷᩩᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨲᨾᨲ᩠ᨳᩴ ᩅᩥᩔᨩ᩠ᨩᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨾᩮᩅ ᨠᩣᩁᨱᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨳᩮᩁᩔ ᩒᩅᩣᨴᩴ ᨴᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ –

᪉᪨

“ᨲᩴ ᨲ᩠ᨿᩣᩉᩴ ᨶᩣᩁᨴ ᨻ᩠ᩕᩪᨾᩥ, ᩈᩣᨾᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᨾᩥᨴᩴ ᨲᨿᩣ;

ᨾᩣᨠᩣᩈᩥ ᨾᩩᨡᩈᩣ ᨷᩤᨷᩴ, ᨾᩣ ᨡᩮᩣ ᩈᩪᨠᩁᨾᩩᨡᩮᩣ ᩋᩉᩪ”ᨲᩥ᪨ –

ᨣᩣᨳᨾᩣᩉ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ᪨ ᨲ᩠ᨿᩣᩉᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩮ ᩋᩉᩴ᪨ ᨶᩣᩁᨴᩣᨲᩥ ᨳᩮᩁᩴ ᩋᩣᩃᨷᨲᩥ᪨ ᨻ᩠ᩕᩪᨾᩦᨲᩥ ᨠᨳᩮᨾᩥ᪨ ᩈᩣᨾᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨿᨾᩮᩅ᪨ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩈᩁᩦᩁᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᨴᨲᩥ᪨ ᩋᨿᨾᩮᨲ᩠ᨳ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ – ᨿᩈ᩠ᨾᩣ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ ᨶᩣᩁᨴ, ᩍᨴᩴ ᨾᨾ ᩈᩁᩦᩁᩴ ᨣᩃᨲᩮᩣ ᨷᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᨾᨶᩩᩔᩈᨱ᩠ᨮᩣᨶᩴ, ᩏᨷᩁᩥ ᩈᩪᨠᩁᩈᨱ᩠ᨮᩣᨶᩴ, ᨲᨿᩣ ᨷᨧ᩠ᨧᨠ᩠ᨡᨲᩮᩣᩅ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩴ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨲᩮ ᩋᩉᩴ ᩒᩅᩣᨴᩅᩈᩮᨶ ᩅᨴᩣᨾᩦᨲᩥ᪨ ᨠᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨴᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᨾᩣᨠᩣᩈᩥ ᨾᩩᨡᩈᩣ ᨷᩤᨷᩴ, ᨾᩣ ᨡᩮᩣ ᩈᩪᨠᩁᨾᩩᨡᩮᩣ ᩋᩉᩪ”ᨲᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨾᩣᨲᩥ ᨷᨭᩥᩈᩮᨵᩮ ᨶᩥᨷᩤᨲᩮᩣ᪨ ᨾᩩᨡᩈᩣᨲᩥ ᨾᩩᨡᩮᨶ᪨ ᨡᩮᩣᨲᩥ ᩋᩅᨵᩣᩁᨱᩮ, ᩅᩣᨧᩣᨿ ᨷᩤᨷᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨾᩣᨠᩣᩈᩥ ᨾᩣ ᨠᩁᩮᩣᩉᩥ᪨ ᨾᩣ ᨡᩮᩣ ᩈᩪᨠᩁᨾᩩᨡᩮᩣ ᩋᩉᩪᨲᩥ ᩋᩉᩴ ᩅᩥᨿ ᩈᩪᨠᩁᨾᩩᨡᩮᩣ ᨾᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥᨿᩮᩅ᪨ ᩈᨧᩮ ᨷᨶ ᨲ᩠ᩅᩴ ᨾᩩᨡᩁᩮᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣᨧᩣᨿ ᨷᩤᨷᩴ ᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿᩣᩈᩥ, ᩑᨠᩴᩈᩮᨶ ᩈᩪᨠᩁᨾᩩᨡᩮᩣ ᨽᩅᩮᨿ᩠ᨿᩣᩈᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨾᩣᨠᩣᩈᩥ ᨾᩩᨡᩈᩣ ᨷᩤᨷᨶ᩠ᨲᩥ ᨹᩃᨷᨭᩥᩈᩮᨵᨾᩩᨡᩮᨶᨷᩥ ᩉᩮᨲᩩᨾᩮᩅ ᨷᨭᩥᩈᩮᨵᩮᨲᩥ᪨

ᩋᨳᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨶᩣᩁᨴᩮᩣ ᩁᩣᨩᨣᩉᩮ ᨷᩥᨱ᩠ᨯᩣᨿ ᨧᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨧ᩠ᨨᩣᨽᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᩥᨱ᩠ᨯᨷᩤᨲᨷᨭᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨧᨲᩩᨷᩁᩥᩈᨾᨩ᩠ᨫᩮ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩔ ᩈᨲ᩠ᨳᩩᨶᩮᩣ ᨲᨾᨲ᩠ᨳᩴ ᩋᩣᩁᩮᩣᨧᩮᩈᩥ᪨ ᩈᨲ᩠ᨳᩣ, “ᨶᩣᩁᨴ, ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮᩅ ᨾᨿᩣ ᩈᩮᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᩣ”ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨶᩮᨠᩣᨠᩣᩁᩅᩮᩣᨠᩣᩁᩴ ᩅᨧᩦᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩈᨶ᩠ᨶᩥᩔᩥᨲᩴ ᩋᩣᨴᩦᨶᩅᩴ, ᩅᨧᩦᩈᩩᨧᩁᩥᨲᨷᨭᩥᩈᩴᨿᩩᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨧ ᩋᩣᨶᩥᩈᩴᩈᩴ ᨷᨠᩣᩈᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨴᩮᩈᩮᩈᩥ᪨ ᩈᩣ ᨴᩮᩈᨶᩣ ᩈᨾ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᨷᩁᩥᩈᩣᨿ ᩈᩣᨲ᩠ᨳᩥᨠᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩦᨲᩥ᪨

សូករមុខបេតវត្ថុវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៣. ពូតិមុខបេតវត្ថុវណ្ណនា

ទិព្វំ សុភំ ធារេសិ វណ្ណធាតុន្តិ ឥទំ សត្ថរិ វេឡុវនេ វិហរន្តេ កលន្ទកនិវាបេ អញ្ញតរំ ពូតិមុខបេតំ អារព្ភ វុត្តំ។ អតីតេ កិរ កស្សបស្ស ភគវតោ កាលេ ទ្វេ កុលបុត្តា តស្ស សាសនេ បព្ពជិត្វា សីលាចារសម្បន្នា សល្លេខវុត្តិនោ អញ្ញតរស្មិំ គាមកាវាសេ សមគ្គវាសំ វសិំសុ។ អថ អញ្ញតរោ បាបជ្ឈាសយោ បេសុញ្ញាភិរតោ ភិក្ខុ តេសំ វសនដ្ឋានំ ឧបគញ្ឆិ។ ថេរា តេន សទ្ធិំ បដិសន្ថារំ កត្វា វសនដ្ឋានំ ទត្វា ទុតិយទិវសេ តំ គហេត្វា គាមំ បិណ្ឌាយ បវិសិំសុ។ មនុស្សា តេ ទិស្វា តេសុ ថេរេសុ អតិវិយ បសន្នាការំ កត្វា យាគុភត្តាទីហិ បដិមានេសុំ។ សោ វិហារំ បវិសិត្វា ចិន្តេសិ – “សុន្ទរោ វតាយំ គោចរគាមោ, មនុស្សា ច សទ្ធា បសន្នា, បណីតបណីតំ បិណ្ឌបាតំ ទេន្តិ, អយញ្ច វិហារោ ផាសុកសម្បន្នោ, សក្កា មេ ឥធ សុខេន វសិតុំ។ ឥមេសុ បន ភិក្ខូសុ ឥធ វសន្តេសុ មយ្ហំ ផាសុវិហារោ ន ភវិស្សតិ, អន្តេវាសិកវាសេន វិយ ភវិស្សតិ។ ហន្ទាហំ ឥមេ អញ្ញមញ្ញំ ភិន្ទិត្វា យថា ន បុន ឥធ វសិស្សន្តិ, តថា ករិស្សាមី”តិ។

អថេកទិវសំ មហាថេរេ វត្តម្បិ ឧបដ្ឋានំ កត្វា អត្តនោ វសនដ្ឋានំ បវិដ្ឋេ បេសុណិកោ ភិក្ខុ ថោកំ កាលំ វីតិនាមេត្វា មហាថេរំ ឧបសង្កមិត្វា វន្ទិត្វា ថេរេន “កិំ, អាវុសោ, វិកាលេ អាគតោសី”តិ ច វុត្តេ, “អាម, ភន្តេ កិញ្ចិ វត្តព្ពំ អត្ថី”តិ វត្វា “កថេហិ, អាវុសោ”តិ ថេរេន អនុញ្ញាតោ អាហ – “ឯសោ, ភន្តេ, តុម្ហាកំ សហាយកត្ថេរោ សម្មុខា មិត្តោ វិយ អត្តានំ ទស្សេត្វា បរម្មុខា សបត្តោ វិយ ឧបវទតី”តិ។ “កិំ កថេតី”តិ បុដ្ឋោ “សុណាថ, ភន្តេ, ‘ឯសោ មហាថេរោ សឋោ មាយាវី កុហកោ មិច្ឆាជីវេន ជីវិកំ កប្បេតី’តិ តុម្ហាកំ អគុណំ កថេតី”តិ អាហ។ “មា, អាវុសោ, ឯវំ ភណិ, ន សោ ភិក្ខុ ឯវំ មំ ឧបវទិស្សតិ, គិហិកាលតោ បដ្ឋាយ មម សភាវំ ជានាតិ ‘បេសលោ កល្យាណសីលោ’”តិ។ “សចេ, ភន្តេ, តុម្ហេ អត្តនោ វិសុទ្ធចិត្តតាយ ឯវំ ចិន្តេថ, តំ តុម្ហាកំយេវ អនុច្ឆវិកំ, មយ្ហំ បន តេន សទ្ធិំ វេរំ នត្ថិ, កស្មា អហំ តេន អវុត្តំ ‘វុត្ត’ន្តិ វទាមិ។ ហោតុ, កាលន្តរេន សយមេវ ជានិស្សថា”តិ អាហ។ ថេរោបិ បុថុជ្ជនភាវទោសេន ទ្វេឡ្ហកចិត្តោ “ឯវម្បិ សិយា”តិ សាសង្កហទយោ ហុត្វា ថោកំ សិថិលវិស្សាសោ អហោសិ។ សោ ពាលោ បឋមំ មហាថេរំ បរិភិន្ទិត្វា ឥតរម្បិ ថេរំ វុត្តនយេនេវ បរិភិន្ទិ។ អថ តេ ឧភោបិ ថេរា ទុតិយទិវសេ អញ្ញមញ្ញំ អនាលបិត្វា បត្តចីវរមាទាយ គាមេ បិណ្ឌាយ ចរិត្វា បិណ្ឌបាតមាទាយ អត្តនោ វសនដ្ឋានេយេវ បរិភុញ្ជិត្វា សាមីចិមត្តម្បិ អកត្វា តំ ទិវសំ តត្ថេវ វសិត្វា វិភាតាយ ច រត្តិយា អញ្ញមញ្ញំ អនារោចេត្វា យថាផាសុកដ្ឋានំ អគមំសុ។

បេសុណិកំ បន ភិក្ខុំ បរិបុណ្ណមនោរថំ គាមំ បិណ្ឌាយ បវិដ្ឋំ មនុស្សា ទិស្វា អាហំសុ – “ភន្តេ, ថេរា កុហិំ គតា”តិ? សោ អាហ – “សព្ពរត្តិំ អញ្ញមញ្ញំ កលហំ កត្វា មយា ‘មា កលហំ ករោថ, សមគ្គា ហោថ, កលហោ នាម អនត្ថាវហោ អាយតិទុក្ខុប្បាទកោ អកុសលសំវត្តនិកោ, បុរិមកាបិ កលហេន មហតា ហិតា បរិហីនា’តិអាទីនិ វុច្ចមានាបិ មម វចនំ អនាទិយិត្វា បក្កន្តា”តិ។ តតោ មនុស្សា “ថេរា តាវ គច្ឆន្តុ, តុម្ហេ បន អម្ហាកំ អនុកម្បាយ ឥធេវ អភិរមិត្វា វសថា”តិ យាចិំសុ។ សោ “សាធូ”តិ បដិស្សុណិត្វា តត្ថេវ វសន្តោ កតិបាហេន ចិន្តេសិ – “មយា សីលវន្តា កល្យាណធម្មា ភិក្ខូ អាវាសលោភេន បរិភិន្នា, ពហុំ វត មយា បាបកម្មំ បសុត”ន្តិ

ពាលចចិប្បដិឃាទាកិក្ខុតោ ឃោកចេចេកត កិលិតោ ហុត្វា តចិទេទតេច កាលំ កត្វា អចិចិបិព្រឹត្តត្តិ៍

ព្ពតទេ ធេក្ខ ឃហាឃកទេត្វទា ឌតបខចាទិកំ ចទេន្តា អញ្ញាតទស្សិ អាចាទេឃ ឃយាកត្វា អញ្ញាយញ្ញា ឃទេយ្យាតិត្វា ទេតត កិក្ខុតា ចុត្តិ ទេកខចចតំ អញ្ញាយញ្ញាស្ស អាទេទាទេចត្វា តស្ស អក្ខុតកាចំ ពាត្វា ឃយក្កា ហុត្វា អត្តក្កទេយត តទេយច អាចារំ បច្ចាកយិស្សុ៍ យត្តុស្សា ធេក្ខ ទេឆទេទ ជិស្វា ហដ្ឋតុដ្ឋា ឃញ្ញាតទេឃាយតស្សា ហុត្វា ចត្សហិ បច្ចទេឃហិ ក្លុបដ្ឋហិស្សុ៍ ទេឆទា ច តទេត្វច ចឃន្តា ឃប្បាឃអាហារលិទេគត ឃយាហិតចិត្តា ចិបស្សន៌ ចទេឌ្ឍត្វា តចិទេទតេច អទហត្តំ បិបុលិស្សុ៍

ទេបស្សុលិទេកា កិក្ខុ ឲុកំ ពុឌ្ឍន្តទំ តិទេទឃ បច្ចិត្វា ព្ពយស្សិ ពុឌ្ឍប្បាទេខ ទាឌកហស្ស អចិត្សុទេទ ប្ញុតិយុលទេបទេតា ហុត្វា តិន្តត្តិ៍ តស្ស កាទេឃា ឃុចណ្ណចណ្ណោ អទេហាសិ, យុលទេតា បត បុញ្ញអចកា តិក្កុយិត្វា ព្ពទេតា ចិទេតា ច យុលំ លាខត្តិ, តស្ស ទ្ធុទយិ ឍ្លាកាសំ ថទិត្វា ទ្យក្កន្តិ ចាឃតិ៍ អធាឃស្វា តាទទេធា កិញ្ញាឌបព្វតា ឍ្លទេទាហទេត្វា តំ ជិស្វា –

សិ៍

“ជិន្តា ឃុកំ ធាទេទសិ ចល្លធាតុំ, ទេចហាឃសំ តិដ្ឋសិ អត្តលិទេក្ខ;

យុលញ្ញា ទេត កិយទេឃា ប្ញុតិកន្តំ, លាខត្តិ កិំ កយុយកាសិ បុទេត្តា”តិ៍ –

ព្ពយាឃ កាធាឃ កតកយុំ បុច្ឆិ៍ តត្វ ជិន្តត្តិ ជិចិ កចំ ទេខចត្តកាចបទិឃាបត្តិ៍ ព្ពឆ បត ជិន្តំ ចិឃាតិ ជិន្តា៍ ឃុកត្តិ ទេឃាកតំ, ឃុត្ថុទកាចំ ចា៍ ចល្លធាតុត្តិ លចិចល្លិ៍ ធាទេទសីតិ ចហសិ ៍ ទេចហាឃសំ តិដ្ឋសិ អត្តលិទេក្ខតិ ទេចហាឃឃឃញ្ញិទេត អត្តលិទេក្ខ តិដ្ឋសិ៍ ទេកចិ បត “ចិហាឃសំ តិដ្ឋសិ អត្តលិទេក្ខ”តិ បិឋំ ចត្វា ចិហាឃសំ ឍ្លកាទេឃទេត្វា អត្តលិទេក្ខ តិដ្ឋសីតិ ចចតទេឃទេឃត អត្ថំ ចខត្តិ៍ ប្ញុតិកត្តិ ក្យុលបកន្តំ, ទ្យក្កត្តិ អទេត្វា៍ កិំ កយុយកាសិ បុទេត្តាតិ បទេយទ្យក្កន្តិ ទេត យុលំ កិយទេឃា លាខត្តិ, កាទេឃា ច ឃុចណ្ណចណ្ណោ, កិំខិសំ តាយ កយុំ ឲុចទ្ទុបស្ស អត្តកាចស្ស កាទលក្ខតំ បុទេត្តា តុំ អកាសីតិ បុច្ឆិ៍

ឲុចំ ទេឆទេត ទេឃា ទេបទេតា អត្តតា កតកយុំ បុទេដ្ឋា តយតុំ ចិស្សជ្ជេទេន្តា –

ប៉៍

“ឃយណោ អហំ បិឥបិតិដ្ឋ ចាទេចា, តបស្សិទ្ធុទបិ យុលឃា អឃញ្ញាទេតា;

ᩃᨴ᩠ᨵᩣ ᨧ ᨾᩮ ᨲᨷᩈᩣ ᩅᨱ᩠ᨱᨵᩣᨲᩩ, ᨾᩩᨡᨬ᩠ᨧ ᨾᩮ ᨷᩮᩈᩩᨱᩥᨿᩮᨶ ᨷᩪᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ –

ᨣᩤᨳᨾᩣᩉ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᨾᨱᩮᩣ ᩋᩉᩴ ᨷᩣᨷᩮᩣᨲᩥ ᩋᩉᩴ ᩃᩣᨾᨠᩮᩣ ᩈᨾᨱᩮᩣ ᨷᩣᨷᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥᩴ᪨ ᩋᨲᩥᨴᩩᨭ᩠ᨮᩅᩣᨧᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲᩥᨴᩩᨭ᩠ᨮᩅᨧᨶᩮᩣ, ᨷᩁᩮ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩃᨦ᩠ᨥᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᨲ᩠ᨲᩣ, ᨷᩁᩮᩈᩴ ᨣᩩᨱᨷᩁᩥᨵᩴᩈᨠᩅᨧᨶᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ “ᩋᨲᩥᨴᩩᨠ᩠ᨡᩅᩣᨧᩮᩣ”ᨲᩥ ᩅᩣ ᨷᩣᨮᩮᩣ, ᩋᨲᩥᩅᩥᨿ ᨹᩁᩩᩈᩅᨧᨶᩮᩣ ᨾᩩᩈᩣᩅᩣᨴᨷᩮᩈᩩᨬ᩠ᨬᩣᨴᩥᩅᨧᩦᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᨶᩥᩁᨲᩮᩣ᪨ ᨲᨷᩔᩥᩁᩪᨷᩮᩣᨲᩥ ᩈᨾᨱᨷᨲᩥᩁᩪᨷᨠᩮᩣ᪨ ᨾᩩᨡᩈᩣᨲᩥ ᨾᩩᨡᩮᨶ᪨ ᩃᨴ᩠ᨵᩣᨲᩥ ᨷᨭᩥᩃᨴ᩠ᨵᩣ᪨ ᨧ-ᨠᩣᩁᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨷᩥᨱ᩠ᨯᨶᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨾᩮᨲᩥ ᨾᨿᩣ᪨ ᨲᨷᩈᩣᨲᩥ ᨻ᩠ᩁᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᩮᨶ᪨ ᨷᩮᩈᩩᨱᩥᨿᩮᨶᩣᨲᩥ ᨷᩥᩈᩩᨱᩅᩣᨧᩣᨿ᪨ ᨷᩪᨲᩦᨲᩥ ᨷᩪᨲᩥᨣᨶ᩠ᨵᩥ᪨

ᩑᩅᩴ ᩈᩮᩣ ᨷᩮᨲᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣ ᨠᨲᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᩋᩣᨧᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩍᨴᩣᨶᩥ ᨳᩮᩁᩔ ᩒᩅᩣᨴᩴ ᨴᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ –

᪃᪨

“ᨲᨿᩥᨴᩴ ᨲᨿᩣ ᨶᩣᩁᨴ ᩈᩣᨾᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩴ,

ᩋᨶᩩᨠᨾ᩠ᨷᨠᩣ ᨿᩮ ᨠᩩᩈᩃᩣ ᩅᨴᩮᨿ᩠ᨿᩩᩴ;

ᨾᩣ ᨷᩮᩈᩩᨱᩴ ᨾᩣ ᨧ ᨾᩩᩈᩣ ᩋᨽᨱᩥ,

ᨿᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᨲᩩᩅᩴ ᩉᩮᩣᩉᩥᩈᩥ ᨠᩣᨾᨠᩣᨾᩦ”ᨲᩥ᪨ –

ᩒᩈᩣᨶᨣᩤᨳᨾᩣᩉ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᨿᩥᨴᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩴ ᩍᨴᩴ ᨾᨾ ᩁᩪᨷᩴ᪨ ᩋᨶᩩᨠᨾ᩠ᨷᨠᩣ ᨿᩮ ᨠᩩᩈᩃᩣ ᩅᨴᩮᨿ᩠ᨿᩩᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩮ ᩋᨶᩩᨠᨾ᩠ᨷᨶᩈᩦᩃᩣ ᨠᩣᩁᩩᨱᩥᨠᩣ ᨷᩁᩉᩥᨲᨷᨭᩥᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᨠᩩᩈᩃᩣ ᨶᩥᨷᩩᨱᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨴᨿᩮᩣ ᨿᩴ ᩅᨴᩮᨿ᩠ᨿᩩᩴ, ᨲᨴᩮᩅ ᩅᨴᩣᨾᩦᨲᩥ ᩋᨵᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᩮᩣ᪨ ᩍᨴᩣᨶᩥ ᨲᩴ ᩒᩅᩣᨴᩴ ᨴᩔᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ “ᨾᩣ ᨷᩮᩈᩩᨱᩴ ᨾᩣ ᨧ ᨾᩩᩈᩣ ᩋᨽᨱᩥ, ᨿᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᨲᩩᩅᩴ ᩉᩮᩣᩉᩥᩈᩥ ᨠᩣᨾᨠᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᩋᩣᩉ᪨ ᨲᩔᨲ᩠ᨳᩮᩣ – ᨷᩮᩈᩩᨱᩴ ᨷᩥᩈᩩᨱᩅᨧᨶᩴ ᨾᩩᩈᩣ ᨧ ᨾᩣ ᩋᨽᨱᩥ ᨾᩣ ᨠᨳᩮᩉᩥ᪨ ᨿᨴᩥ ᩉᩥ ᨲ᩠ᩅᩴ ᨾᩩᩈᩣᩅᩣᨴᩴ ᨷᩥᩈᩩᨱᩅᩣᨧᨬ᩠ᨧ ᨷᩉᩣᨿ ᩅᩣᨧᩣᨿ ᩈᨬ᩠ᨬᨲᩮᩣ ᨽᩅᩮᨿ᩠ᨿᩣᩈᩥ, ᨿᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᩅᩣ ᨴᩮᩅᩮᩣ ᩅᩣ ᨴᩮᩅᨬ᩠ᨬᨲᩁᩮᩣ ᩅᩣ ᨲ᩠ᩅᩴ ᨽᩅᩥᩔᩈᩥ, ᨠᩣᨾᩴ ᨠᩣᨾᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨴᩥᨻ᩠ᨻᩈᨾ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨷᨭᩥᩃᨽᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨠᩣᨾᩈᩦᩃᩮᩣ ᨿᨳᩣᩈᩩᨡᩴ ᩍᨶ᩠ᨴ᩠ᩁᩥᨿᩣᨶᩥ ᨷᩁᩥᨧᩣᩁᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨽᩥᩁᨾᩥᩔᩈᩦᨲᩥ᪨

ᨲᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨳᩮᩁᩮᩣ ᨲᨲᩮᩣ ᩁᩣᨩᨣᩉᩴ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩥᨱ᩠ᨯᩣᨿ ᨧᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨧ᩠ᨨᩣᨽᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᩥᨱ᩠ᨯᨷᩣᨲᨷᨭᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᨲ᩠ᨳᩩ ᨲᨾᨲ᩠ᨳᩴ ᩋᩣᩁᩮᩣᨧᩮᩈᩥ᪨ ᩈᨲ᩠ᨳᩣ ᨲᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᩩᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨴᩮᩈᩮᩈᩥ᪨ ᩈᩣ ᨴᩮᩈᨶᩣ ᩈᨾ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᨷᩁᩥᩈᩣᨿ ᩈᩣᨲ᩠ᨳᩥᨠᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩦᨲᩥ᪨

ᨷᩪᨲᩥᨾᩩᨡᨷᩮᨲᩅᨲ᩠ᨳᩩᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

៣។ ពិដ្ឋធីតលិកបេតវត្ថុវណ្ណនា

យំ កិញ្ចារម្មណំ កត្វាតិ ឥទំ សត្ថា សាវត្ថិយំ ជេតវនេ វិហរន្តោ អនាថបិណ្ឌិកស្ស គហបតិនោ ទានំ អារព្ភ កថេសិ។ អនាថបិណ្ឌិកស្ស កិរ គហបតិនោ ធីតុ ធីតាយ ទារិកាយ ធាតិ ពិដ្ឋធីតលិកំ អទាសិ “អយំ តេ ធីតា, ឥមំ គហេត្វា កីឡស្សូ”តិ។ សា តត្ថ ធីតុសញ្ញំ ឧប្បាទេសិ។ អថស្សា ឯកទិវសំ តំ គហេត្វា កីឡន្តិយា បមាទេន បតិត្វា ភិជ្ជិ។ តតោ ទារិកា “មម ធីតា មតា”តិ បរោទិ។ តំ រោទន្តិំ កោចិបិ គេហជនោ សញ្ញាបេតុំ នាសក្ខិ។ តស្មិញ្ច សមយេ សត្ថា អនាថបិណ្ឌិកស្ស គហបតិនោ គេហេ បញ្ញត្តេ អាសនេ និសិន្នោ ហោតិ, មហាសេដ្ឋិ ច ភគវតោ សមីបេ និសិន្នោ អហោសិ។ ធាតិ តំ ទារិកំ គហេត្វា សេដ្ឋិស្ស សន្តិកំ អគមាសិ។ សេដ្ឋិ តំ ទិស្វា “កិស្សាយំ ទារិកា រោទតី”តិ អាហ។ ធាតិ តំ បវត្តិំ សេដ្ឋិស្ស អារោចេសិ។ សេដ្ឋិ តំ ទារិកំ អង្កេ និសីទាបេត្វា “តវ ធីតុទានំ ទស្សាមី”តិ សញ្ញាបេត្វា សត្ថុ អារោចេសិ – “ភន្តេ, មម នត្តុធីតរំ ពិដ្ឋធីតលិកំ ឧទ្ទិស្ស ទានំ ទាតុកាមោ, តំ មេ បញ្ចហិ ភិក្ខុសតេហិ សទ្ធិំ ស្វាតនាយ អធិវាសេថា”តិ។ អធិវាសេសិ ភគវា តុណ្ហីភាវេន។

អថ ភគវា ទុតិយទិវសេ បញ្ចហិ ភិក្ខុសតេហិ សទ្ធិំ សេដ្ឋិស្ស ឃរំ គន្ត្វា ភត្តកិច្ចំ កត្វា អនុមោទនំ ករោន្តោ –

១០។

“យំ កិញ្ចារម្មណំ កត្វា, ទជ្ជា ទានំ អមច្ឆរី;

បុព្ពេបេតេ ច អារព្ភ, អថ វា វត្ថុទេវតា។

១១។

“ចត្តារោ ច មហារាជេ, លោកបាលេ យសស្សិនេ;

កុវេរំ ធតរដ្ឋញ្ច, វិរូបក្ខំ វិរូឡ្ហកំ;

តេ ចេវ បូជិតា ហោន្តិ, ទាយកា ច អនិប្ផលា។

១២។

“ន ហិ រុណ្ណំ វា សោកោ វា, យា ចញ្ញា បរិទេវនា;

ន តំ បេតស្ស អត្ថាយ, ឯវំ តិដ្ឋន្តិ ញាតយោ។

១៣.

“អយញ្ច ខោ ទក្ខិណា ទិន្នា, សង្ឃម្ហិ សុប្បតិដ្ឋិតា;

ទីឃរត្តំ ហិតាយស្ស, ឋានសោ ឧបកប្បតី”តិ។ – ឥមា គាថា អភាសិ;

១០. តត្ថ យំ កិញ្ចារម្មណំ កត្វាតិ មង្គលាទីសុ អញ្ញតរំ យំ កិញ្ចិ អារព្ភ វត្ថុំ។ ទជ្ជាតិ ទទេយ្យ។ អមច្ឆរីតិ អត្តនោ សម្បត្តិយា បរេហិ សាធារណភាវសហនលក្ខណស្ស មច្ឆេរស្ស អភាវេន អមច្ឆរី, បរិច្ចាគសីលោ មច្ឆរិយលោភាទិវិគតមលំ បុរតោ កត្វា ទានំ ទទេយ្យាតិ អធិប្បាយោ។ បុព្វបេតេ ច អារព្ភាតិ បុព្វកេបិ បេតេ ឧទ្ទិស្ស។ វត្ថុទេវតាតិ ឃរវត្ថុអាទីសុ អធិវត្ថា ទេវតា អារព្ភាតិ យោជនា។ អថ វាតិ ឥមិនា អញ្ញេបិ ទេវយក្ខាទិកេ យេ កេចិ អារព្ភ ទានំ ទទេយ្យាតិ ទស្សេតិ។

១១. តត្ថ ទេវេសុ តាវ ឧក្កដ្ឋេ ឋិតេ ទេវេ ទស្សេន្តោ “ចត្តារោ ច មហារាជេ”តិ វត្វា បុន តេ នាមតោ គណ្ហន្តោ “កុវេរ”ន្តិអាទិមាហ។ តត្ថ កុវេរន្តិ វេស្សវណំ។ ធតរដ្ឋន្តិអាទីនិ សេសានំ តិណ្ណំ លោកបាលានំ នាមានិ។ តេ ចេវ បូជិតា ហោន្តីតិ តេ ច មហារាជានោ បុព្វបេតទេវតាយោ ច ឧទ្ទិសនកិរិយាយ បដិមានិតា ហោន្តិ។ ទាយកា ច អនិប្ផលាតិ យេ ទានំ ទេន្តិ, តេ ទាយកា ច បរេសំ ឧទ្ទិសនមត្តេន ន និប្ផលា, អត្តនោ ទានផលស្ស ភាគិនោ ឯវ ហោន្តិ។

១២. ឥទានិ “យេ អត្តនោ ញាតីនំ មរណេន រោទន្តិ បរិទេវន្តិ សោចន្តិ, តេសំ តំ និរត្ថកំ, អត្តបរិតាបនមត្តមេវា”តិ ទស្សេន្តោ “ន ហិ រុណ្ណំ វា”តិ គាថមាហ។ តត្ថ រុណ្ណន្តិ រុទិតំ អស្សុមោចនំ ន ហិ កាតព្ពន្តិ វចនសេសោ។ សោកោតិ សោចនំ ចិត្តសន្តាបោ, អន្តោនិជ្ឈានន្តិ អត្ថោ។ យា ចញ្ញា បរិទេវនាតិ យា ច រុណ្ណសោកតោ អញ្ញា បរិទេវនា, “កហំ ឯកបុត្តកា”តិអាទិវាចាវិប្បលាបោបិ, សោបិ ន កាតព្ពោតិ អត្ថោ។ សព្ពត្ថ វា-សទ្ទោ វិកប្បនត្ថោ។ ន តំ បេតស្ស អត្ថាយាតិ យស្មា រុណ្ណំ វា សោកោ វា បរិទេវនា វាតិ សព្ពម្បិ តំ បេតស្ស កាលកតស្ស អត្ថាយ ឧបការាយ ន ហោតិ, តស្មា ន ហិ តំ កាតព្ពំ, តថាបិ ឯវំ តិដ្ឋន្តិ ញាតយោ អវិទ្ទសុនោតិ អធិប្បាយោ។

១៣. ឯវំ រុណ្ណាទីនំ និរត្ថកភាវំ ទស្សេត្វា ឥទានិ យា បុព្វបេតាទិកេ អារព្ភ ទាយកេន សង្ឃស្ស ទក្ខិណា ទិន្នា, តស្សា សាត្ថកភាវំ ទស្សេន្តោ “អយញ្ច ខោ ទក្ខិណា”តិ គាថមាហ។ តត្ថ អយន្តិ ទាយកេន តំ ទិន្នំ ទានំ បច្ចក្ខតោ ទស្សេន្តោ វទតិ។ ច-សទ្ទោ

ញ្សតិទេរកទេត្វា, តេន ឃឆា ទ្ណ្ណាឌិ បេតស្ស ន ការ្យទិ អត្តាយ ហោតិ, ន ឧចយំ, អយំ បន ឌក្ខិណា ឌឹឃរត្តំ ហិតាយស្ស ហោតីតិ ចក្ខុយាគមេច ចិមេសំ ខោតេតិ៍ ទោតិ អចឆាទេលោ ឌក្ខិណាតិ ឌាត៌ សញ្ញ្ឈុិប្បុប្បតិដ្ឋិតាតិ អត្ថុតូ ទេ បុញ្ញាកេក្ខុត្ត សញ្ញ្ឈ សុដ្ឋ បតិដ្ឋិតា៍ ឌឹឃរត្តំ ហិតាយស្សាតិ អស្ស បេតស្ស ទិកាល៍ ហិតាយ អត្តាយ៍ ផាគយោ ឧបកប្បតីតិ តក្ខុលាទេញ្ញាច តិបឡូតិ, ន កាលត្តទេតិ អទេត្វា៍ អយញ្ញាតត្ត ឆយូតា – ឃំ បេទេត ឧឌ្គិស្ស ឌាទេត ជិទេត្ត បេតា ទេច អត្ថុយាឌត្តិ, តាចទេច តស្ស ឋទេលត បេតា បរិយុត្តុតិតិ៍

ឧចំ ភកចា ឆម្ចំ ទេឆសេត្វា យហាឌត៌ បេទេត ឧឌ្គិស្ស ឌាតាកិទេតយាគសំ កត្វា ឧឌ្ឍាឃាសតា បក្កាយិ៍ បុគជិចសេ សេឌ្ជិកទិឃា អចសេសា ច ទាតាតកា សេឌ្ជិ អត្ថុចត្តត្តា ឧចំ ទេយាសេយត្តំ យហាឌាត៌ បចទេត្តុស្ស៍ អឆ រាឌា បសេតជិ ទោសេលឺ ភកចត្តំ ឧបសង្កមិត្វា “ភន្តេ, ភទេត្ត, កិក្ខុ យាសេយត្តំ យយ ឈទំ គាកយិត្ត”តិ បុច្ឆិ៍ សត្ថារា តស្មិំ ការទេលា កចិទេត រាឌាបិ សេឌ្ជិ អត្ថុចត្តទេត្តា ឭឌ្ឍប្បយុលស្ស កិក្ខុសញ្ញ្ឈស្ស យហាឌាត៌ បចទេត្តុសិ, ត៌ ជិស្វា គាកទេរា រាឌាត៌ អត្ថុចត្តត្តា យាសេយត្តំ យហាឌាត៌ បចទេត្តុស្ស៍ ឧចំ យាសឌ្ឍំ បិដ្ឋឹតលិកយួលក៌ យហាឌាត៌ បចទេត្តុស្សិ៍

បិដ្ឋឹតលិកបេតចត្ថុចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៍

៥៍ តិទេរាក្កុដ្ឋបេតចត្ថុចណ្ណតា

តិទេរាក្កុដ្ឋសុតិដ្ឋត្តិតិ ឥទំ សត្ថា រាឌកហេ ចិហរទេត្តា សត្តហុលេ បេទេត អារទេក្ក កទេឆសិ៍

តព្រាយំ ចិត្ថារកឆា – ឥតោ ខ្វាគចុតិកប្បេ កាសិ គាយ គកទំ អទេហាសិ៍ តត្ត ឌឃសេគោ គាយ រាឌា រឌ្ជំ ការេសិ៍ តស្ស សិទិយា គាយ ទេឆឹ៍ តស្សា កុច្ឆិយំ ឋុស្សា គាយ ទោលិឆិសទេត្វា តិត្តតិត្វា អត្ថុបុទេត្តត សប្ចាសទេត្តាឆិ អកិសម្ពុត្តិ ឌឃសេគោ រាឌា “យយ បុទេត្តា យហាកិតិក្ខុមត៌ តិក្ខុមិត្វា ឭទេឌ្ឍ ឌាទេតា, យឃ្មមេច ឭទេឌ្ឍ, យឃ្មាឆទេម្ចា, យឃ្មាសទេឈ្ឈ”តិ យយត្តំ ឧប្បាទេត្វា សត្តកាល៍ សឃមេច ឧបដ្ឋហតិ, ន អទេញ្ញាសំ ឱកាសំ ទេតិ៍

ភកចទេតា កតិដ្ឋកាតទេរា ទេចយាតិកា តទេឃា កាតទេរា ចិទេត្តុស្ស – “ឭឌ្ឍា គាយ សត្តទេលាក ហិតត្វាយ ឧប្បឌ្ជត្តិ, ន ឧកទេស្សច អត្វាយ៍ អយ្យាកាត្ថា បិតា អទេញ្ញាសំ ឱកាសំ ន ទេតិ៍ កចំ ន ទោ យយំ លទេភយ្យាយ ភកចត្តំ ឧបដ្ឋាតុំ កិក្ខុសញ្ញ្ឈញ្ញា”តិ? ទេសំ ឧតឆទេហាសិ – “ហន្ទ យយំ កិឌ្ចិ ឧបាយំ កទេរាយា”តិ៍ ទេត បច្ចត្តិ កុបិត៌ ចិឃ ការាទេបស្ស៍ តទេតា រាឌា “បច្ចទេត្តា កុបិទេតា”តិ សុត្វា តទេឃាបិ បុទេត្ត បច្ចត្តិ ច្ចុបសទេយតុំ បេសេសិ៍ ទេត កត្វា ច្ចុបសទេយត្វា អាកតា៍ រាឌា តុទេដ្ឋា ចទំ អឌាសិ “ឃំ ឥច្ឆឆ, ត៌ កណ្ហថា”តិ៍ ទេត “យយំ ភកចត្តំ ឧបដ្ឋាតុំ ឥច្ឆាយា”តិ អាហំសុ៍ រាឌា “ឧត៌ ឆទេបត្វា អញ្ញំ កណ្ហថា”តិ អាហ៍ ទេត “យយំ អទេញ្ញាត អគត្តិកា”តិ អាហំសុ៍ ទេតត ហិ បរិច្ឆេឌំ កត្វា កណ្ហថាតិ៍ ទេត សត្ត ចស្សាតិ ឃាចិំសុ៍ រាឌា ន អឌាសិ៍ ឧចំ “ឆ, បញ្ចា, ចត្តារិ, តីណិ, ទេ្វ, ឧកំ, សត្ត យាទេស, ឆ, បញ្ចា, ចត្តារទេរា”តិ ចត្វា ឃាច ទេតយាសំ ឃាចិំសុ៍ តឌា រាឌា “កណ្ហថា”តិ អឌាសិ៍

ទេ ភគវន្តំ ឧបសង្កមិត្វា អាហំសុ – “ឥច្ឆាម មយំ, ភន្តេ, ភគវន្តំ តេមាសំ ឧបដ្ឋាតុំ, អធិវាសេតុ នោ, ភន្តេ, ភគវា ឥមំ តេមាសំ វស្សាវាស”ន្តិ។ អធិវាសេសិ ភគវា តុណ្ហីភាវេន។ ទេ តយោ អត្តនោ ជនបទេ និយុត្តកបុរិសស្ស លេខំ បេសេសុំ “ឥមំ តេមាសំ អម្ហេហិ ភគវា ឧបដ្ឋាតព្វោ, វិហារំ អាទិំ កត្វា សព្វំ ភគវតោ ឧបដ្ឋានសម្ភារំ សជ្ជេហី”តិ។ សោ សព្វំ សជ្ជេត្វា បដិវេទេសិ។ ទេ កាសាយវត្ថនិវត្ថា ហុត្វា បុរិសសហស្សេហិ វេយ្យាវច្ចករេហិ ភគវន្តំ ភិក្ខុសង្ឃញ្ច សក្កច្ចំ ឧបដ្ឋហមានា ជនបទំ នេត្វា វិហារំ និយ្យាតេត្វា វស្សំ វសាបេសុំ។

តេសំ ភណ្ឌាគារិកោ ឯកោ គហបតិបុត្តោ សបជាបតិកោ សទ្ធោ អហោសិ បសន្នោ។ សោ ពុទ្ធប្បមុខស្ស ភិក្ខុសង្ឃស្ស ទានវត្តំ សក្កច្ចំ អទាសិ។ ជនបទេ និយុត្តកបុរិសោ តំ គហេត្វា ជានបទេហិ ឯកាទសមត្តេហិ បុរិសសហស្សេហិ សទ្ធិំ សក្កច្ចមេវ ទានំ បវត្តាបេសិ។ តត្ថ កេចិ ជានបទា បដិហតចិត្តា អហេសុំ។ តេ ទានស្ស អន្តរាយំ កត្វា ទេយ្យធម្មំ អត្តនា ខាទិំសុ, ភត្តសាលញ្ច អគ្គិនា ឌហិំសុ។ បវារិតា រាជបុត្តា ភគវតោ សក្ការំ កត្វា ភគវន្តំ បុរក្ខត្វា បិតុ សន្តិកមេវ បច្ចាគមិំសុ។ តត្ថ គន្ត្វា ភគវា បរិនិព្ពាយិ។ រាជបុត្តា ច ជនបទេ និយុត្តកបុរិសោ ច ភណ្ឌាគារិកោ ច អនុបុព្ពេន កាលំ កត្វា សទ្ធិំ បរិសាយ សគ្គេ ឧប្បជ្ជិំសុ, បដិហតចិត្តា ជនា និរយេ ឧប្បជ្ជិំសុ។ ឯវំ តេសំ ឧភយេសំ ជនានំ សគ្គតោ សគ្គំ និរយតោ និរយំ ឧបបជ្ជន្តានំ ទ្វានវុតិកប្បា វីតិវត្តា។

អថ ឥមស្មិំ ភទ្ទកប្បេ កស្សបស្ស ភគវតោ កាលេ តេ បដិហតចិត្តា ជនា បេតេសុ ឧប្បន្នា។ តទា មនុស្សា អត្តនោ អត្តនោ ញាតកានំ បេតានំ អត្ថាយ ទានំ ទត្វា ឧទ្ទិសន្តិ “ឥទំ នោ ញាតីនំ ហោតូ”តិ, តេ សម្បត្តិំ លភន្តិ។ អថ ឥមេបិ បេតា តំ ទិស្វា កស្សបំ សម្មាសម្ពុទ្ធំ ឧបសង្កមិត្វា បុច្ឆិំសុ – “កិំ នុ ខោ, ភន្តេ, មយម្បិ ឯវរូបំ សម្បត្តិំ លភេយ្យាមា”តិ? ភគវា អាហ – “ឥទានិ ន លភថ, អនាគតេ បន គោតមោ នាម សម្មាសម្ពុទ្ធោ ភវិស្សតិ, តស្ស ភគវតោ កាលេ ពិម្ពិសារោ នាម រាជា ភវិស្សតិ, សោ តុម្ហាកំ ឥតោ ទ្វានវុតិកប្បេ ញាតិ អហោសិ, សោ ពុទ្ធស្ស ទានំ ទត្វា តុម្ហាកំ ឧទ្ទិសិស្សតិ, តទា លភិស្សថា”តិ។ ឯវំ វុត្តេ កិរ តេសំ បេតានំ តំ វចនំ “ស្វេ លភិស្សថា”តិ វុត្តំ វិយ អហោសិ។

តតោ ឯកស្មិំ ពុទ្ធន្តរេ វីតិវត្តេ អម្ហាកំ ភគវា លោកេ ឧប្បជ្ជិ។ តេបិ តយោ រាជបុត្តា បុរិសសហស្សេន សទ្ធិំ ទេវលោកតោ ចវិត្វា មគធរដ្ឋេ ព្រាហ្មណកុលេ ឧប្បជ្ជិត្វា អនុបុព្ពេន តាបសបព្ពជ្ជំ បព្ពជិត្វា គយាសីសេ តយោ ជដិលា អហេសុំ, ជនបទេ និយុត្តកបុរិសោ រាជា ពិម្ពិសារោ អហោសិ, ភណ្ឌាគារិកោ គហបតិបុត្តោ វិសាខោ នាម សេដ្ឋិ អហោសិ, តស្ស បជាបតិ ធម្មទិន្នា នាម សេដ្ឋិធីតា អហោសិ, អវសេសា បន បរិសា រញ្ញោ ឯវ បរិវារា ហុត្វា និព្ពត្តិំសុ។

អម្ហាកម្បិ ភគវា លោកេ ឧប្បជ្ជិត្វា សត្តសត្តាហំ អតិក្កមិត្វា អនុបុព្ពេន ពារាណសិំ អាគម្ម ធម្មចក្កំ បវត្តេត្វា បញ្ចវគ្គិយេ អាទិំ កត្វា យាវ សហស្សបរិវារេ តយោ ជដិលេ វិនេត្វា រាជគហំ អគមាសិ។ តត្ថ ច តទហុបសង្កមន្តមេវ រាជានំ ពិម្ពិសារំ សោតាបត្តិផលេ បតិដ្ឋាបេសិ សទ្ធិំ ឯកាទសនហុតេហិ អង្គមគធវាសីហិ ព្រាហ្មណគហបតិកេហិ។ អថ រញ្ញា ស្វាតនាយ ភត្តេន និមន្តិតោ អធិវាសេត្វា ទុតិយទិវសេ សក្កេន ទេវានមិន្ទេន មាណវកវណ្ណេន បុរតោ គច្ឆន្តេន –

“ទន្តោ ទន្តេហិ សហ បុរាណជដិលេហិ, វិប្បមុត្តោ វិប្បមុត្តេហិ;

សិង្គីនិក្ខសវណ្ណោ, រាជគហំ បាវិសិ ភគវា”តិ។ (មហាវ។ ៥៨) –

ឯវមាទីហិ គាថាហិ អភិត្ថវិយមានោ រាជគហំ បវិសិត្វា រញ្ញោ និវេសនេ មហាទានំ សម្បដិច្ឆិ។ តេ បន បេតា “ឥទានិ រាជា ទានំ អម្ហាកំ ឧទ្ទិសិស្សតិ, ឥទានិ ឧទ្ទិសិស្សតី”តិ អាសាយ បរិវារេត្វា អដ្ឋំសុ។

រាជា ទានំ ទត្វា “កត្ថ នុ ខោ ភគវា វិហរេយ្យា”តិ ភគវតោ វិហារដ្ឋានមេវ ចិន្តេសិ, ន តំ ទានំ កស្សចិ ឧទ្ទិសិ។ តថា តំ ទានំ អលភន្តា បេតា ឆិន្នាសា ហុត្វា រត្តិយំ រញ្ញោ និវេសនេ អតិវិយ ភិំសនកំ វិស្សរមកំសុ។ រាជា ភយសន្តាសសំវេគំ អាបជ្ជិត្វា វិភាតាយ រត្តិយា ភគវតោ អារោចេសិ – “ឯវរូបំ សទ្ទំ អស្សោសិំ, កិំ នុ ខោ មេ, ភន្តេ, ភវិស្សតី”តិ? ភគវា “មា ភាយិ, មហារាជ, ន តេ កិញ្ចិ បាបកំ ភវិស្សតិ, អបិច ខោ សន្តិ តេ បុរាណញាតកា បេតេសុ ឧប្បន្នា។ តេ ឯកំ ពុទ្ធន្តរំ តមេវ បត្ថយមានា ‘ពុទ្ធស្ស ទានំ ទត្វា អម្ហាកំ ឧទ្ទិសិស្សតី’តិ វិចរន្តា តយា ហិយ្យោ ទានំ ទត្វា ន ឧទ្ទិដ្ឋត្តា ឆិន្នាសា ហុត្វា តថារូបំ វិស្សរមកំសូ”តិ អាហ។ “កិំ ឥទានិបិ, ភន្តេ, ទិន្នេ លភេយ្យុ”ន្តិ? “អាម, មហារាជា”តិ។ “តេន ហិ, ភន្តេ, អធិវាសេតុ មេ ភគវា អជ្ជតនាយ ទានំ, តេសំ ឧទ្ទិសិស្សាមី”តិ។ អធិវាសេសិ ភគវា តុណ្ហីភាវេន។

រាជា និវេសនំ គន្ត្វា មហាទានំ បដិយាទាបេត្វា ភគវតោ កាលំ អារោចាបេសិ ។ ភគវា រាជន្តេបុរំ គន្ត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ សទ្ធិំ ភិក្ខុសង្ឃេន។ តេ បេតា “អបិ នាម អជ្ជ លភេយ្យាមា”តិ គន្ត្វា តិរោកុដ្ដាទីសុ អដ្ឋំសុ។ ភគវា តថា អកាសិ, យថា តេ សព្ពេវ រញ្ញោ អាបាថំ គតា អហេសុំ។ រាជា ទក្ខិណោទកំ ទេន្តោ “ឥទំ មេ ញាតីនំ ហោតូ”តិ ឧទ្ទិសិ។ តាវទេវ បេតានំ កមលវនសញ្ឆន្នា បោក្ខរណិយោ និព្ពត្តិំសុ។ តេ តត្ថ ន្ហត្វា ច បិវិត្វា ច បដិប្បស្សទ្ធទរថកិលមថបិបាសា សុវណ្ណវណ្ណា អហេសុំ។ រាជា យាគុខជ្ជកភោជ្ជានិ ទត្វា ឧទ្ទិសិ។ តេសំ តង្ខណញ្ញេវ ទិព្ពយាគុខជ្ជកភោជ្ជានិ និព្ពត្តិំសុ។ តេ តានិ បរិភុញ្ជិត្វា បីណិន្ទ្រិយា អហេសុំ។ អថ វត្ថសេនាសនានិ ទត្វា ឧទ្ទិសិ។ តេសំ ទិព្ពវត្ថបាសាទបច្ចត្ថរណសេយ្យាទិអលង្ការវិធយោ និព្ពត្តិំសុ។ សា ច តេសំ សម្បត្តិ សព្ពាបិ យថា រញ្ញោ បាកដា ហោតិ, តថា ភគវា អធិដ្ឋាសិ។ រាជា តំ ទិស្វា អតិវិយ អត្តមនោ អហោសិ។ តតោ ភគវា ភុត្តាវី បវារិតោ រញ្ញោ ពិម្ពិសារស្ស អនុមោទនត្ថំ តិរោកុដ្ដបេតវត្ថុំ អភាសិ –

១៣។

“តិរោកុដ្ដេសុ តិដ្ឋន្តិ, សន្ធិសិង្ឃាដកេសុ ច;

ទ្វារពាហាសុ តិដ្ឋន្តិ, អាគន្ត្វាន សកំ ឃរំ។

១៣។

“បហូតេ អន្នបានម្ហិ,ខជ្ជភោជ្ជេ ឧបដ្ឋិតេ;

ន តេសំ កោចិ សរតិ, សត្តានំ កម្មបច្ចយា។

១៤។

“ឯវំ ទទន្តិ ញាតីនំ, យេ ហោន្តិ អនុកម្បកា;

សុចិំ បណីតំ កាលេន, កប្បិយំ បានភោជនំ។

១៥។

“ឥទំ វោ ញាតីនំ ហោតុ, សុខិតា ហោន្តុ ញាតយោ;

តេ ច តត្ថ សមាគន្ត្វា, ញាតិបេតា សមាគតា;

បហូតេ អន្នបានម្ហិ,សក្កច្ចំ អនុមោទរេ។

១៦។

“ចិរំ ជីវន្តុ នោ ញាតី, យេសំ ហេតុ លភាមសេ;

អម្ហាកញ្ច កតា បូជា, ទាយកា ច អនិប្ផលា។

១៧។

“ន ហិ តត្ថ កសិ អត្ថិ, គោរក្ខេត្ថ ន វិជ្ជតិ;

វណិជ្ជា តាទិសី នត្ថិ, ហិរញ្ញេន កយាកយំ;

ឥតោ ទិន្នេន យាបេន្តិ, បេតា កាលគតា តហិ។

១០។

“ឧន្នមេ ឧទកំ វុដ្ឋំ, យថា និន្នំ បវត្តតិ;

ឯវមេវ ឥតោ ទិន្នំ, បេតានំ ឧបកប្បតិ។

១១។

“យថា វារិវហា បូរា, បរិបូរេន្តិ សាគរំ;

ឯវមេវ ឥតោ ទិន្នំ, បេតានំ ឧបកប្បតិ។

១២។

“អទាសិ មេ អកាសិ មេ, ញាតិមិត្តា សខា ច មេ;

បេតានំ ទក្ខិណំ ទជ្ជា, បុព្ពេ កតមនុស្សរំ។

១៣។

“ន ហិ រុណ្ណំ វា សោកោ វា, យា ចញ្ញា បរិទេវនា;

ᨶ ᨲᩴ ᨸᩮᨲᩣᨶᨾᨲ᩠ᨳᩣᨿ, ᩑᩅᩴ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨲᩥ ᨬᩣᨲᨿᩮᩣ᪨

᪑᪓᪨

“ᩋᨿᨬ᩠ᨧ ᨡᩮᩣ ᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᩣ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩣ, ᩈᨦ᩠ᨥᨾ᩠ᩉᩥ ᩈᩩᨸ᩠ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ;

ᨴᩦᨥᩁᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩥᨲᩣᨿᩔ, ᨮᩣᨶᩈᩮᩣ ᩏᨸᨠᨸ᩠ᨸᨲᩥ᪨

᪑᪔᪨

“ᩈᩮᩣ ᨬᩣᨲᩥᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᨧ ᩋᨿᩴ ᨶᩥᨴᩔᩥᨲᩮᩣ, ᨸᩮᨲᩣᨶ ᨸᩪᨩᩣ ᨧ ᨠᨲᩣ ᩏᩊᩣᩁᩣ;

ᨻᩃᨬ᩠ᨧ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᨾᨶᩩᨸ᩠ᨸᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ, ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩮᩉᩥ ᨸᩩᨬ᩠ᨬᩴ ᨸᩈᩩᨲᩴ ᩋᨶᨸ᩠ᨸᨠ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨

᪑᪓᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᩥᩁᩮᩣᨠᩩᨭ᩠ᨭᩮᩈᩪᨲᩥ ᨠᩩᨭ᩠ᨭᩣᨶᩴ ᨸᩁᨽᩣᨣᩮᩈᩩ᪨ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨶᩥᩈᨩ᩠ᨩᩣᨴᩥᨸᨭᩥᨠ᩠ᨡᩮᨸᨲᩮᩣ ᨮᩣᨶᨠᨸ᩠ᨸᨶᨾᩮᨲᩴ, ᨣᩮᩉᨸᩣᨠᩣᩁᨠᩩᨭ᩠ᨭᩣᨶᩴ ᨴ᩠ᩅᩣᩁᨲᩮᩣ ᨻᩉᩥ ᩑᩅ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩈᨶ᩠ᨵᩥᩈᩥᨦ᩠ᨥᩣᨭᨠᩮᩈᩩ ᨧᩣᨲᩥ ᩈᨶ᩠ᨵᩦᩈᩩ ᨧ ᩈᩥᨦ᩠ᨥᩣᨭᨠᩮᩈᩩ ᨧ᪨ ᩈᨶ᩠ᨵᩦᨲᩥ ᨧᨲᩩᨠ᩠ᨠᩮᩣᨱᩁᨧ᩠ᨨᩣ, ᨥᩁᩈᨶ᩠ᨵᩥᨽᩥᨲ᩠ᨲᩥᩈᨶ᩠ᨵᩥᩋᩣᩃᩮᩣᨠᩈᨶ᩠ᨵᩥᨿᩮᩣᨸᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᩥᨦ᩠ᨥᩣᨭᨠᩣᨲᩥ ᨲᩥᨠᩮᩣᨱᩁᨧ᩠ᨨᩣ᪨ ᨴ᩠ᩅᩣᩁᨻᩣᩉᩣᩈᩩ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨶᨣᩁᨴ᩠ᩅᩣᩁᨥᩁᨴ᩠ᩅᩣᩁᩣᨶᩴ ᨻᩣᩉᩣ ᨶᩥᩔᩣᨿ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩋᩣᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣᨶ ᩈᨠᩴ ᨥᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨠᨥᩁᩴ ᨶᩣᨾ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨬᩣᨲᩥᨥᩁᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣ ᩈᩣᨾᩥᨠᨽᩣᩅᩮᨶ ᩋᨩ᩠ᨫᩣᩅᩩᨲ᩠ᨳᨥᩁᨾ᩠ᨸᩥ, ᨲᨴᩩᨽᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᨲᩮ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩈᨠᨥᩁᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩋᩣᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ “ᩋᩣᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣᨶ ᩈᨠᩴ ᨥᩁ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᩉ᪨

᪑᪔᪨ ᩑᩅᩴ ᨠᨴᩣᨧᩥ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᩋᨶᩩᨽᩪᨲᨸᩩᨻ᩠ᨻᨾ᩠ᨸᩥ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨬᩣᨲᩥᨥᩁᨲ᩠ᨲᩣ ᨻᩥᨾ᩠ᨻᩥᩈᩣᩁᨶᩥᩅᩮᩈᩴ ᩈᨠᨥᩁᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩋᩣᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩥᩁᩮᩣᨠᩩᨭ᩠ᨭᩣᨴᩦᩈᩩ ᨮᩥᨲᩮ ᨡᩩᨸ᩠ᨸᩥᨸᩣᩈᩣᨽᩥᨽᩪᨲᨲᩣᨿ ᩋᨶᩩᨠᨾ᩠ᨸᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮ ᩋᨲᩥᩅᩥᨿ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩥᨲᨠᩥᩃᨶ᩠ᨲᩁᩪᨸᨠᩣᨿᩮ ᨻᩉᩪ ᨸᩮᨲᩮ ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨴᩔᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ “ᨲᩥᩁᩮᩣᨠᩩᨭ᩠ᨭᩮᩈᩩ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ ᨣᩣᨳᩴ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩩᨶ ᨲᩮᩉᩥ ᨠᨲᩔ ᨠᨾ᩠ᨾᩔ ᨴᩣᩁᩩᨱᨽᩣᩅᩴ ᨴᩔᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ “ᨸᩉᩪᨲᩮ ᩋᨶ᩠ᨶᨸᩣᨶᨾ᩠ᩉᩦ”ᨲᩥ ᨴᩩᨲᩥᨿᨣᩣᨳᨾᩣᩉ᪨

ᨲᨲ᩠ᨳ ᨸᩉᩪᨲᩮᨲᩥ ᩋᨸᩁᩥᨲ᩠ᨲᩮ ᨻᩉᩩᨾ᩠ᩉᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨻ-ᨠᩣᩁᩔ ᩉᩥ ᨸ-ᨠᩣᩁᩮᩣ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩥ “ᨸᩉᩩ ᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨶ ᨽᩁᨲᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ (ᩈᩩ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪙᪘) ᩅᩥᨿ᪨ ᨠᩮᨧᩥ ᨸᨶ “ᨻᩉᩩᨠᩮ”ᨲᩥ ᨸᨮᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᩮᩣ ᨸᨶ ᨸᨾᩣᨴᨸᩣᨮᩮᩣ᪨ ᩋᨶ᩠ᨶᨸᩣᨶᨾ᩠ᩉᩦᨲᩥ ᩋᨶ᩠ᨶᩮ ᨧ ᨸᩣᨶᩮ ᨧ᪨ ᨡᨩ᩠ᨩᨽᩮᩣᨩ᩠ᨩᩮᨲᩥ ᨡᨩ᩠ᨩᩮ ᨧ ᨽᩮᩣᨩ᩠ᨩᩮ ᨧ᪨ ᩑᨲᩮᨶ ᩋᩈᩥᨲᨸᩦᨲᨡᩣᨿᩥᨲᩈᩣᨿᩥᨲᨽᩮᨴᩴ ᨧᨲᩩᨻ᩠ᨻᩥᨵᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᩣᩉᩣᩁᩴ ᨴᩔᩮᨲᩥ᪨ ᩏᨸᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮᨲᩥ ᩏᨸᨣᨲᩮ ᩈᨩ᩠ᨩᩥᨲᩮ, ᨸᨭᩥᨿᨲ᩠ᨲᩮᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨶ ᨲᩮᩈᩴ ᨠᩮᩣᨧᩥ ᩈᩁᨲᩥ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩮᩈᩴ ᨸᩮᨲ᩠ᨲᩥᩅᩥᩈᨿᩮ ᩏᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩣᨶᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨠᩮᩣᨧᩥ ᨾᩣᨲᩣ ᩅᩣ ᨸᩥᨲᩣ ᩅᩣ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩣ ᨶᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩣ ᨶ ᩈᩁᨲᩥ᪨ ᨠᩥᩴ ᨠᩣᩁᨱᩣ? ᨠᨾ᩠ᨾᨸ᩠ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣᨲᩥ, ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣ ᨠᨲᩔ ᩋᨴᩣᨶᨴᩣᨶᨸᨭᩥᩈᩮᨵᨶᩣᨴᩥᨽᩮᨴᩔ ᨠᨭᩈᩥᨠᨾ᩠ᨾᩔ ᨠᩣᩁᨱᨽᩪᨲᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᨲᨬ᩠ᩉᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨲᩮᩈᩴ ᨬᩣᨲᩦᨶᩴ ᩈᩁᩥᨲᩩᩴ ᨶ ᨴᩮᨲᩥ᪨

១៩។ ឯវំ ភគវា អនប្បកេបិ អន្នបានាទិវិច្ឆឌ្ឌយមានេ ញាតីនំ បច្ចាសីសន្តានំ បេតានំ កម្មផលេន ញាតកានំ អនុស្សរណមត្តស្សាបិ អភាវំ ទស្សេត្វា ឥទានិ បេត្តិវិសយូបបន្នេ ញាតកេ ឧទ្ទិស្ស រញ្ញា ទិន្នទានំ បសំសន្តោ “ឯវំ ទទន្តិ ញាតីន”ន្តិ តតិយគាថមាហ។

តត្ថ ឯវន្តិ ឧបមាវចនំ។ តស្ស ឥមិនា សម្ពន្ធោ – តេសំ សត្តានំ កម្មបច្ចយា អសរន្តេសុបិ កេសុចិ កេចិ ទទន្តិ ញាតីនំ, យេ ឯវំ អនុកម្បកា ហោន្តីតិ ច, មហារាជ, យថា តយា ទិដ្ឋំ, ឯវំ សុចិំ បណីតំ កាលេន កប្បិយំ បានភោជនំ ទទន្តិ ញាតីនំ, យេ ហោន្តិ អនុកម្បកាតិ ច។ តត្ថ ទទន្តីតិ ទេន្តិ ឧទ្ទិសន្តិ និយ្យាទេន្តិ។ ញាតីនន្តិ មាតិតោ ច បិតិតោ ច សម្ពន្ធានំ។ យេតិ យេ កេចិ បុត្តាទយោ។ ហោន្តីតិ ភវន្តិ។ អនុកម្បកាតិ អត្ថកាមា ហិតេសិនោ។ សុចិន្តិ សុទ្ធំ មនោហរំ ធម្មិកញ្ច។ បណីតន្តិ ឧឡារំ។ កាលេនាតិ ទក្ខិណេយ្យានំ បរិភោគយោគ្គកាលេ, ញាតិបេតានំ វា តិរោកុឌ្ឌាទីសុ អាគន្ត្វា ឋិតកាលេ។ កប្បិយន្តិ អនុច្ឆវិកំ បតិរូបំ អរិយានំ បរិភោគារហំ។ បានភោជនន្តិ បានញ្ច ភោជនញ្ច, តទុបទេសេន ចេត្ថ សព្ពំ ទេយ្យធម្មំ វទតិ។

២០។ ឥទានិ យេន បការេន តេសំ បេតានំ ទិន្នំ នាម ហោតិ, តំ ទស្សេន្តោ “ឥទំ វោ ញាតីនំ ហោតុ, សុខិតា ហោន្តុ ញាតយោ”តិ ចតុត្ថគាថាយ បុព្ពឌ្ឍមាហ។ តំ តតិយគាថាយ បុព្ពឌ្ឍេន សម្ពន្ធិតព្ពំ –

“ឯវំ ទទន្តិ ញាតីនំ, យេ ហោន្តិ អនុកម្បកា;

ឥទំ វោ ញាតីនំ ហោតុ, សុខិតា ហោន្តុ ញាតយោ”តិ។

តេន “ឥទំ វោ ញាតីនំ ហោតូតិ ឯវំ បការេន ទទន្តិ, នោ អញ្ញថា”តិ អាការត្ថេន ឯវំសទ្ទេន ទាតព្ពាការនិទស្សនំ កតំ ហោតិ។

តត្ថ ឥទន្តិ ទេយ្យធម្មនិទស្សនំ។ វោតិ និបាតមត្តំ “យេហិ វោ អរិយា”តិអាទីសុ (ម។ និ។ ១។៣៥) វិយ។ ញាតីនំ ហោតូតិ បេតានំ ញាតកានំ ហោតុ។ “តេ ញាតីន”ន្តិ ច បឋន្តិ, អយំ ញាតីនន្តិ អត្ថោ។ សុខិតា ហោន្តុ ញាតយោតិ តេ បេតូបបន្នា ញាតយោ ឥទំ ផលំ បច្ចនុភោន្តា សុខិតា សុខប្បត្តា ហោន្តុ។

យស្មា “ឥទំ វោ ញាតីនំ ហោតូ”តិ វុត្តេបិ អញ្ញេន កតកម្មំ ន អញ្ញស្ស ផលំ ហោតិ, កេវលំ បន តថា ឧទ្ទិស្ស ទីយមានំ តំ វត្ថុ ញាតិបេតានំ កុសលកម្មស្ស បច្ចយោ ហោតិ, តស្មា យថា តេសំ តស្មិំ វត្ថុស្មិំ តស្មិំយេវ ខណេ ផលនិព្វត្តកំ កុសលកម្មំ ហោតិ, តំ ទស្សេន្តោ “តេ ច តត្ថា”តិអាទិមាហ។

តត្ថ តេតិ ញាតិបេតា។ តត្ថាតិ យត្ថ ទានំ ទីយតិ, តត្ថ។ សមាគន្ត្វាតិ “ឥមេ នោ ញាតយោ អម្ហាកំ អត្ថាយ ទានំ ទេន្តី”តិ

អនុមោទតិ្ត តត្ថ ឧបាគតា ហុត្វា។ ឧបហុតេ អន្នបានាទិម្ហិ អត្តនោ ស្សីលស្ស និយ្យានេន តស្មិំ ចតុស្មិំ។ សក្កច្ចំ អនុមោទនេតិ ការុញ្ញំ

អភិវឌ្ឍហន្តា ចិត្តីការំ អថិជហន្តា អចិត្តីកត្វា ហុត្វា “ឥទំ នោ ទានំ ហិតាយ សុខាយ ហោតុ”តិ មោទន្តិ អនុមោទន្តិ

បីតិសោមនស្សជាតា ហោន្តិ។

១៥. ឥទានិ ឌីចន្តិ ឥទំ ឌីឌិនោ ឌីឃាយុកា ហោន្តុ នោ ញាតីតិ អយ្យានំ ញាតកា។ ឯវំ ហេតុតិ ឯវំ ការណា ឯវ និស្សាយ។

លភាមសេតិ ទ្រាឌឹសំ សម្បត្តិំ បដិលភាម។ ឥទញ្ហិ សីលវន្តេ លទ្ធសម្បត្តិ អនុភវន្តានំ បេតានំ អត្តនោ ញាតីនំ នោសតាការេនស្សនំ។

បេតានញ្ហិ អត្តនោ អនុមោទនេន, ទាយកានំ សីលវន្តេ, សក្ការសម្បត្តិយា ចាតិ តីហិ អង្គេហិ ទក្ខិណា តង្ខណញ្ញេវ ផលនិព្វត្តិកា

ហោតិ។ តត្ថ ទាយកា ចិសេសហេតុ។ តេនាហ “ឯវំ ហេតុ លភាមសេ”តិ។ អយ្យានញ្ច កតា បូជាតិ “ឥទំ វោ ញាតីនំ ហោតុ”តិ ឯវំ

សីលវន្តេហិ ទាយកេហិ អយ្យានញ្ច បូជា កតា, តេ ទាយកា ច អនិប្ផលា យស្មា សន្តានេ បរិច្ចាគមយំ កម្មំ និព្វត្តំ តស្ស តទេវ

ផលទានតោ។

ឯត្ថាហ – “កិំ បន បេត្តិវិសយូបបន្នា ឯវ ញាតី ហេតុសម្បត្តិយោ លភន្តិ, ឧទាហុ អញ្ញេបី”តិ? ន ចេត្ថ អម្ហេហិ ចត្តញ្ញំ, អត្ថិ កហចតា

ឯវំ ព្យាកតត្តា។ វុត្តញ្ហេតំ –

“យមយស្ស, ភិក ភោតម, ព្រាហ្មណា នាម ទានានិ ទេម, បុញ្ញានិ ករោម ‘ឥទំ ទានំ បេតានំ ញាតិសាលោហិតានំ ឧបកប្បតុ, ឥទំ ទានំ

បេតា ញាតិសាលោហិតា បរិភុញ្ជន្តុ’តិ។ កច្ចិ តំ, ភោ គោតម, ទានំ បេតានំ ញាតិសាលោហិតានំ ឧបកប្បតិ , កច្ចិ តេ បេតា

ញាតិសាលោហិតា តំ ទានំ បរិភុញ្ជន្តីតិ? ឋានេ ខោ, ព្រាហ្មណ, ឧបកប្បតិ, នោ អដ្ឋានេតិ។

“កតមំ បន, ភោ គោតម, ឋានំ, កតមំ អដ្ឋានន្តិ? ឥធ, ព្រាហ្មណ, ឯកច្ចោ បាណាតិបាតី ហោតិ…បេ… មិច្ឆាទិដ្ឋិកោ ហោតិ, សោ

កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា និរយំ ឧបបជ្ជតិ។ យោ នេរយិកានំ សត្តានំ អាហារោ, តេន សោ តត្ថ យាបេតិ, តេន សោ តត្ថ តិដ្ឋតិ។

ឥទំ ខោ, ព្រាហ្មណ, អដ្ឋានំ, យត្ថ ឋិតស្ស តំ ទានំ ន ឧបកប្បតិ។

“ឥធ បន, ព្រាហ្មណ, ឯកច្ចោ បាណាតិបាតី ហោតិ…បេ… មិច្ឆាទិដ្ឋិកោ ហោតិ, សោ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា តិរច្ឆានយោនិំ

ឧបបជ្ជតិ។ យោ តិរច្ឆានយោនិកានំ សត្តានំ អាហារោ, តេន សោ តត្ថ យាបេតិ, តេន សោ តត្ថ តិដ្ឋតិ។ ឥទម្បិ ខោ, ព្រាហ្មណ,

អដ្ឋានំ, យត្ថ ឋិតស្ស តំ ទានំ ន ឧបកប្បតិ។

“ឥធ បន, ព្រាហ្មណ, ឯកច្ចោ បាណាតិបាតា បដិវិរតោ ហោតិ…បេ… សម្មាទិដ្ឋិកោ ហោតិ, សោ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា

មនុស្សានំ សហព្យតំ ឧបបជ្ជតិ…បេ… ទេវានំ សហព្យតំ ឧបបជ្ជតិ។ យោ ទេវានំ អាហារោ, តេន សោ តត្ថ យាបេតិ, តេន សោ តត្ថ

តិដ្ឋតិ។ ឥទម្បិ ខោ, ព្រាហ្មណ, អដ្ឋានំ, យត្ថ ឋិតស្ស តំ ទានំ ន ឧបកប្បតិ។

“ឥធ បន, ព្រាហ្មណ, ឯកច្ចោ បាណាតិបាតី ហោតិ...បេ... មិច្ឆាទិដ្ឋិកោ ហោតិ, សោ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា បេត្តិវិសយំ ឧបបជ្ជតិ។ យោ បេត្តិវិសយិកានំ សត្តានំ អាហារោ, តេន សោ តត្ថ យាបេតិ, តេន សោ តត្ថ តិដ្ឋតិ។ យំ វា បនស្ស ឥតោ អនុប្បវេច្ឆន្តិ មិត្តាមច្ចា វា ញាតិសាលោហិតា វា, តេន សោ តត្ថ យាបេតិ, តេន សោ តត្ថ តិដ្ឋតិ។ ឥទំ ខោ, ព្រាហ្មណ, ឋានំ, យត្ថ ឋិតស្ស តំ ទានំ ឧបកប្បតី”តិ។

“សចេ បន, ភោ គោតម, សោ បេតោ ញាតិសាលោហិតោ តំ ឋានំ អនុបបន្នោ ហោតិ, កោ តំ ទានំ បរិភុញ្ជតី”តិ ? “អញ្ញេបិស្ស, ព្រាហ្មណ, បេតា ញាតិសាលោហិតា តំ ឋានំ ឧបបន្នា ហោន្តិ, តេ តំ ទានំ បរិភុញ្ជន្តី”តិ។

“សចេ បន, ភោ គោតម, សោ ចេវ បេតោ ញាតិសាលោហិតោ តំ ឋានំ អនុបបន្នោ ហោតិ, អញ្ញេបិស្ស បេតា ញាតិសាលោហិតា តំ ឋានំ អនុបបន្នា ហោន្តិ, កោ តំ ទានំ បរិភុញ្ជតី”តិ? “អដ្ឋានំ ខោ ឯតំ, ព្រាហ្មណ, អនវកាសោ, យំ តំ ឋានំ វិវិត្តំ អស្ស ឥមិនា ទីឃេន អទ្ធុនា យទិទំ បេតេហិ ញាតិសាលោហិតេហិ, អបិច, ព្រាហ្មណ, ទាយកោបិ អនិប្ផលោ”តិ (អ។ និ។ ១០។១៧៧)។

១៨។ ឥទានិ បេត្តិវិសយូបបន្នានំ តត្ថ អញ្ញស្ស កសិគោរក្ខាទិនោ សម្បត្តិបដិលាភការណស្ស អភាវំ ឥតោ ទិន្នេន យាបនញ្ច ទស្សេតុំ “ន ហី”តិអាទិ វុត្តំ។

តត្ថ ន ហិ តត្ថ កសិ អត្ថីតិ តស្មិំ បេត្តិវិសយេ កសិ ន ហិ អត្ថិ, យំ និស្សាយ បេតា សុខេន ជីវេយ្យុំ។ គោរក្ខេត្ថ ន វិជ្ជតីតិ ឯត្ថ បេត្តិវិសយេ ន កេវលំ កសិយេវ នត្ថិ, អថ ខោ គោរក្ខាបិ ន វិជ្ជតិ, យំ និស្សាយ តេ សុខេន ជីវេយ្យុំ។ វណិជ្ជា តាទិសី នត្ថីតិ វណិជ្ជាបិ តាទិសី នត្ថិ, យា នេសំ សម្បត្តិបដិលាភហេតុ ភវេយ្យ។ ហិរញ្ញេន កយាកយន្តិ ហិរញ្ញេន កយវិក្កយម្បិ តត្ថ តាទិសំ នត្ថិ, យំ នេសំ សម្បត្តិបដិលាភហេតុ ភវេយ្យ។ ឥតោ ទិន្នេន យាបេន្តិ, បេតា កាលកតា តហិន្តិ កេវលំ បន ឥតោ ញាតីហិ វា មិត្តាមច្ចេហិ វា ទិន្នេន យាបេន្តិ, អត្តភាវំ បវត្តេន្តិ។ បេតាតិ បេត្តិវិសយូបបន្នា សត្តា។ កាលកតាតិ អត្តនោ មរណកាលេន គតា។ “កាលកតា”តិ វា បាឋោ, កតកាលា កតមរណា មរណំ សម្បត្តា។ តហិន្តិ តស្មិំ បេត្តិវិសយេ។

២០-២១។ ឥទានិ យថាវុត្តមត្ថំ ឧបមាហិ បកាសេតុំ “ឧន្នមេ ឧទកំ វុដ្ឋ”ន្តិ គាថាទ្វយមាហ។ តស្សត្ថោ – យថា ឧន្នមេ ថលេ ឧន្នតប្បទេសេ មេឃេហិ អភិវុដ្ឋំ ឧទកំ យថា និន្នំ បវត្តតិ, យោ ភូមិភាគោ និន្នោ ឱណតោ, តំ ឧបគច្ឆតិ; ឯវមេវ ឥតោ ទិន្នំ ទានំ បេតានំ ឧបកប្បតិ , ផលុប្បត្តិយា វិនិយុជ្ជតិ។ និន្នមិវ ហិ ឧទកប្បវត្តិយា ឋានំ បេតលោកោ ទានូបកប្បនាយ។ យថាហ – “ឋានេ ខោ, ព្រាហ្មណ, ឋានេ, យត្ថ ឋិតស្ស តំ ទានំ ឧបកប្បតី”តិ (អ។ និ។ ១០។១៧៧)។ យថា ច កន្ទរបទរសាខបសាខកុសោព្ភមហាសោព្ភេហិ ឧគ្គលិតេន ឧទកេន វារិវហា មហានជ្ជោ បូរា ហុត្វា សាគរំ បរិបូរេន្តិ, ឯវំ ឥតោ ទិន្នទានំ បុព្វេ វុត្តនយេន បេតានំ ឧបកប្បតីតិ។

១១៎ ឃស្ថា ឧបតា “ឰុឧតា កិច្ចិ លកាយា”តិ អាឃាកិក្ខតា ឌាតិឈទិ អាកត្តាបិ “ឰុឌំ ភាយ ឧភា ឧឌធា”តិ ឃាឌិតំ្យ ភ ឃឧក្កាត្តិ, តស្ថា ឧតសំ ឰុយាតិ អត្យុស្សឧលាចត្វតិ អត្យុស្សឧត្តា ក្យលបុឧត្តា ឌក្លិលំ ឌឌ្ឋាតិ ឌឧស្សឧត្តា “អឌាឃិ ឧយ”តិ កាធយាហ៎

តស្សឧត្វា – ឰុឌំ ភាយ ឧយ ឆតំ ចា ឆត្ថ្ញា ចា អឌាឃិ, ឰុឌំ ភាយ ឧយ កិច្ចិ អត្តភាឧឃច ឧឃាក៑ អាបឌ្ឋឧត្តា អកាឃិ, “អឃុឧកា ឧយ យាតិឧតា ចា បិតិឧតា ចា ឃឌ្ឍត្លត្តា ឌាតិ, ឃិឧភហចឧឃភ តាលាឃយត្វតាឃ យិឧត្តា, អឃុឧកា ឧយ ឃហបំឃុកិញ្ញអកាឃហាឧឃា ឃលា”តិ ធ ៧តំ ឃឌ្ឋាយត្យុស្សឧត្តា ឧបតាតំ ឌក្លិលំ ឌឌ្ឋា ឌាតំ តិឃ្យាឧតឃ្យ៎ “ឌក្លិលា ឌឌ្ឋា”តិ ចា បិឧធា, ឧបតាតំ ឌក្លិលា ឌាតត្ថា, ឧតភ “អឌាឃិ ឧយ”តិអាឌិតា ភឧឃភ បុឧត្ថា កតយត្យុស្សទិ អត្យុស្សឧតាតិ ចុត្តិ ឧហាតិ៎ ករលាឧត្វ ហិ ឰុឌំ បច្ចត្តចធតិ៎

១១-១៣៎ ឧឃ បភ ឃត្តា ឌាតិយឧលាភ ទ្យូល្លាឧឃាកាឌិបឧរា ៧ច ហ្យត្វា តិដ្ឋត្តិ, ភ ឧតសំ អត្វាឃ កិច្ចិ ឧឌត្តិ, ឧតសំ តំ ទ្យូល្លាឧឃាកាឌិ ឧកចលំ អត្តបរិតាបភយត្តឧយច ឧហាតិ, តំ ភ ឧបតាតំ កច្ចិ អត្វំ ឃាឧឆតីតិ ឌឧស្សឧត្តា “ភ ហិ ទ្យូល្លំ ចា”តិ កាឆំ ចត្វា បុភ យកឆរាឧឌភ ឌិត្តួឌក្លិលាឃ ឃាត្វកកាចំ ឌឧស្សតំ្យ “អឃត្ថា ឧលា”តិ កាធយាហ៎ ឧតសំ អឧត្វា ឧហដ្ឋា ចុឧត្តាឧឃច៎

១៥៎ ឰុឌាតិ ឃស្ថា ឰុយំ ឌក្លិលំ ឧឌឧត្តភ ទឌ្ឋា ឌាតីតំ ឌាតីហិ កត្តត្ថាកិច្ចកឧលាភ ឌាតិឆឧយ្ថា តិឌស្សិឧតា, ឌាហុឌភស្ស បិកាឧជា កឧតា, តិឌស្សតំ បិកាឌំ កតំ “តុឧយត្វិបិ ៧ចឧយច ឌាតីឃុ ឌាតិឆឧយ្ថា បរិប្ចុឧតឧត្ថា”តិ៎ ឧត ធ ឧបឧត ឌិត្ថាឃយត្តិ អឆិកឧយឧត្តភ ឧបតាតំ ប្ចុឌា កតា ជួញអារា , ឰុដ្ឋប្យយុតំ កិក្កួឃឈ្ឈំអត្កបិតាឌីហិ ឃត្តឧប្យឧត្តភ កិក្កួតំ ឌាលំ អត្យុប្យឌិត្តុំ, អត្យុកយ្យាឌិក្យលាបរិចាឧរត្ថា ចាកឧចតាតំ តិត្ថាឧត្តឧត្តភ អភប្យកំ បុត្ថ្ញា បឃុតំ, តស្ថា ភកចា ឰុឧយហិ ឃធាក្ចុក្យឧលាហិ ទាឌាតំ ឃយ្យហំឧឃឧត្តា “ឧឃា ឌាតិឆឧយ្ថា”តិ ឰួឃាភកាធយាហ៎

តត្វ ឌាតិឆឧយ្ថាតិ ឌាតីហិ ឌាតីតំ កត្តត្ថាកឧលំ៎ ជួញអារាតិ ឋិតា ឃយិត្តា៎ ឌាលត្តិ កាឃឌាលំ៎ បឃុតត្តិ ជួបធិតំ៎ ៧ត្វ ធ “ឧឃា ឌាតិឆឧយ្ថា ធ អឃំ តិឌស្សិឧតា”តិ ៧ឧតភ ភកចា ទាឌាតំ ឆយិយា កធាឃ ឃត្កឧស្សឃិ៎ ឌាតិឆយុឌស្សភឧញ្ញត្វ ឃត្កស្សតំ៎ “ឧបតាភ ប្ចុឌា ធ កតា ជួញអារា”តិ ឰុឃិភា ឃយាឌឧបឃិ៎ “ជួញអារា”តិ បឃំឃភឧញ្ញត្វ បុភប្យុតំ ប្ចុឌាកឧលា ឃយាឌបតំ៎ “ឌាលត្ថា កិក្កួភយត្យុប្យឌិត្តុំ”ត្តិ ឰុឃិភា ឃយុឧត្តឧឌឃិ៎ កិក្កួតំ ឌាលិត្យុប្យឌាភឧញ្ញត្វ ៧ចំចិឆាតំ ឌាលិត្យុប្យឌាឧភ ជួស្សាហចឌ្លឧភភ ឃយុឧត្តឌតំ៎ “តុឧយត្វិ បុត្ថ្ញា បឃុតំ អភប្យក”ត្តិ ឰុឃិភា ឃយ្យហំឧឃឃិ៎ បុត្ថ្ញាបឃចភកិត្តភឧញ្ញត្វ តស្ស ឃធាក្ចុក្យលាឃំចល្លភការឧចភ ឃយ្យហំឃភត្តិ ៧ចឧយត្វ ឧឃាឌភា ឧចឌិតត្ថា៎

ឧឌឃភាបរិឧឃាឃាឧភ ធ ឧបត្តិចិឃឃ្យបបត្តិអាឌីភចឃំចល្លឧភភ ឃំចិក្កហឌឃាតំ ឧឃាតិឧឃា បឌហតំ ចត្យរាឃីតិឃា បិលាឃហស្សាតំ ឆយ្យាកិឃយឧឃា អឧហាឃិ៎ ឌុតិយឌិចឧឃបិ ឧឌចយត្យុស្សាតំ ឰុឌឧយច តិឧរាក្យដ្ឋឧឌឃតំ ឧឌឧឃឃិ៎ ៧ចំ ឃាច ឃត្ត ឌិចឃា តាឌិឃោច ឆយ្យាកិឃយឧឃា អឧហាឃីតិ៎

តិរោកុដ្ដបេតវត្ថុវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៩. បញ្ចបុត្តខាទកបេតិវត្ថុវណ្ណនា

នគ្គា ទុព្ពណ្ណរូបាសីតិ ឥទំ សត្ថរិ សាវត្ថិយំ វិហរន្តេ បញ្ចបុត្តខាទកបេតិំ អារព្ភ វុត្តំ។ សាវត្ថិយា កិរ អវិទូរេ គាមកេ អញ្ញតរស្ស កុដុម្ពិកស្ស ភរិយា វញ្ឈា អហោសិ។ តស្ស ញាតកា ឯតទវោចុំ – “តវ បជាបតិ វញ្ឈា, អញ្ញំ តេ កញ្ញំ អានេមា”តិ។ សោ តស្សា ភរិយាយ សិនេហេន ន ឥច្ឆិ។ អថស្ស ភរិយា តំ បវត្តិំ សុត្វា សាមិកំ ឯវមាហ – “សាមិ, អហំ វញ្ឈា, អញ្ញា កញ្ញា អានេតព្វា, មា តេ កុលវំសោ ឧបច្ឆិជ្ជី”តិ។ សោ តាយ និប្បីឡិយមានោ អញ្ញំ កញ្ញំ អានេសិ។ សា អបរេន សមយេន គព្ភិនី អហោសិ។ វញ្ឈិត្ថី – “អយំ បុត្តំ លភិត្វា ឥមស្ស គេហស្ស ឥស្សរា ភវិស្សតី”តិ ឥស្សាបកតា តស្សា គព្ភបាតនូបាយំ បរិយេសន្តី អញ្ញតរំ បរិព្ពាជិកំ អន្នបានាទីហិ សង្គណ្ហិត្វា តាយ តស្សា គព្ភបាតនំ ការេសិ។ សា គព្ភេ បតិតេ អត្តនោ មាតុយា អារោចេសិ, មាតា អត្តនោ ញាតកេ សមានេត្វា តមត្ថំ និវេទេសិ។ តេ វញ្ឈិត្ថិំ ឯតទវោចុំ – “តយា ឥមិស្សា គព្ភោ បាតិតោ”តិ? “នាហំ បាតេមី”តិ។ “សចេ តយា គព្ភោ ន បាតិតោ, សបថំ ករោហី”តិ។ “សចេ មយា គព្ភោ បាតិតោ, ទុគ្គតិបរាយណា ខុប្បិបាសាភិភូតា សាយំ បាតំ បញ្ច បញ្ច បុត្តេ វិជាយិត្វា ខាទិត្វា តិត្តិំ ន គច្ឆេយ្យំ, និច្ចំ ទុគ្គន្ធា មក្ខិកាបរិកិណ្ណា ច ភវេយ្យ”ន្តិ មុសា វត្វា សបថំ អកាសិ។ សា នចិរស្សេវ កាលំ កត្វា តស្សេវ គាមស្ស អវិទូរេ ទុព្ពណ្ណរូបា បេតី ហុត្វា និព្ពត្តិ។

តទា ជនបទេ វុត្ថវស្សា អដ្ឋ ថេរា សត្ថុ ទស្សនត្ថំ សាវត្ថិំ អាគច្ឆន្តា តស្ស គាមស្ស អវិទូរេ ឆាយូទកសម្បន្នេ អរញ្ញដ្ឋានេ វាសំ ឧបគច្ឆិំសុ។ អថ សា បេតី ថេរានំ អត្តានំ ទស្សេសិ។ តេសុ សង្ឃត្ថេរោ តំ បេតិំ –

១៩.

“នគ្គា ទុព្ពណ្ណរូបាសិ, ទុគ្គន្ធា បូតិ វាយសិ;

មក្ខិកាហិ បរិកិណ្ណា, កា នុ ត្វំ ឥធ តិដ្ឋសី”តិ។ –

គាថាយ បដិបុច្ឆិ។ តត្ថ នគ្គាតិ និច្ចោឡា។ ទុព្ពណ្ណរូបាសីតិ ឆវិរូបា អតិវិយ ពីភច្ឆរូបេន សមន្នាគតា អសិ។ ទុគ្គន្ធាតិ អនិដ្ឋគន្ធា។ បូតិ វាយសីតិ សរីរតោ កុណបគន្ធំ វាយសិ។ មក្ខិកាហិ បរិកិណ្ណាតិ នីលមក្ខិកាហិ សមន្តតោ អាកិណ្ណា។ កា នុ ត្វំ ឥធ តិដ្ឋសីតិ កា នាម ឯវរូបា ឥមស្មិំ ឋានេ តិដ្ឋសិ, ឥតោ ចិតោ ច វិចរសីតិ អត្ថោ។

អថ សា បេតី មហាថេរេន ឯវំ បុដ្ឋា អត្តានំ បកាសេន្តី សត្តានំ សំវេគំ ជនេន្តី –

១៧។

“អហំ ភទន្តេ បេតីម្ហិ, ទុគ្គតា យមលោកិកា;

បាបកម្មំ ករិត្វាន, បេតលោកំ ឥតោ គតា។

១៨។

“កាលេន បញ្ច បុត្តានិ, សាយំ បញ្ច បុនាបរេ;

វិជាយិត្វាន ខាទាមិ, តេបិ នា ហោន្តិ មេ អលំ។

១៩។

“បរិឌយ្ហតិ ធូមាយតិ, ខុទាយ ហទយំ មម;

បានីយំ ន លភេ បាតុំ, បស្ស មំ ព្យសនំ គត”ន្តិ –

តាយ តិស្សោ គាថា អភាសិ។

១៧។ តត្ថ ភទន្តេតិ ថេរំ គារវេន អាលបតិ។ ទុគ្គតាតិ ទុគ្គតិំ គតា។ យមលោកិកាតិ “យមលោកោ”តិ លទ្ធនាមេ បេតលោកេ តត្ថ បរិយាបន្នភាវេន ឋិតា។ ឥតោ គតាតិ ឥតោ មនុស្សលោកតោ បេតលោកំ ឧបបជ្ជនវសេន គតា, ឧបបន្នាតិ អត្ថោ។

១៨។ កាលេនាតិ រត្តិយា វិភាតកាលេ។ ភុម្មត្ថេ ហិ ឥទំ ករណវចនំ។ បញ្ច បុត្តានីតិ បញ្ច បុត្តេ។ លិង្គវិបល្លាសេន ហេតំ វុត្តំ។ សាយំ បញ្ច បុនាបរេតិ សាយណ្ហកាលេ បុន អបរេ បញ្ច បុត្តេ ខាទាមីតិ យោជនា។ វិជាយិត្វានាតិ ទិវសេ ទិវសេ ទស ទស បុត្តេ វិជាយិត្វា។ តេបិ នា ហោន្តិ មេ អលន្តិ តេបិ ទសបុត្តា ឯកទិវសំ មយ្ហំ ខុទាយ បដិឃាតាយ អហំ បរិយត្តា ន ហោន្តិ។ គាថាសុខត្ថញ្ចេត្ថ នា-ឥតិ ទីឃំ កត្វា វុត្តំ។

໑໘. ປຣິຑຍ຺ຫຕິ ຘູມາຍຕິ ຂຸທາຍ ຫທຍໍ ມມາຕິ ຂຸທາຍ ຊິຆຉ຺ຉາຍ ທາຣຸນຍາຕນາຍ ມມ ຫທຍປເທໂສ ຂຸທຄ຺ຄິນາ ປຣິຑຍ຺ຫເຕ ຘູມາຍຕິ ທູມາຍຕິ ສນ຺ຕປ຺ປຕິ. ປານີຍໍ ນ ລເພ ປາຕຸນ຺ຕິ ປິປາສາພິພູຕາ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ວິຈຣນ຺ຕີ ປານີຍມ຺ປິ ປາຕຸໍ ນ ລພາມິ. ປສ຺ສ ມໍ ພ຺ຍສນໍ ຄຕນ຺ຕິ ເປຕູປປຕ຺ຕິຍາ ສາຘາຣນໍ ອສາຘາຣນຍ຺ຈ ທຸກ຺ຂໍ ພ຺ຍສນໍ ອຸປຄຕໍ ມໍ ປສ຺ສ, ກເຖຕີ ອຕ຺ຕນາ ອນຸພວິຍມານໍ ທຸກ຺ຂໍ ເຖຣສ຺ສ ປເວເທສິ.

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ເຖໂຣ ຕາຍ ກຕກມ຺ມໍ ປຸຉ຺ຉນ຺ໂຕ –

໑໐.

"ກິໍ ນຸ ກາເຍນ ວາຈາຍ, ມນສາ ທຸກ຺ກຕໍ ກຕໍ;

ກິສ຺ສ ກມ຺ມວິປາເກນ, ປຸຕ຺ຕມໍສານິ ຂາທສີ"ຕິ. –

ຄາຖາຍາຫ. ຕຕ຺ຖ ທຸກ຺ກຕນ຺ຕິ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ. ກິສ຺ສ ກມ຺ມວິປາເກນາຕິ ກີທິສສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ວິປາເກນ, ກິໍ ປາຓາຕິປາຕສ຺ສ, ອຸທາຫຸ ອທິນ຺ນາທານາທີສຸ ອຍ຺ຍຕຣສ຺ສາຕິ ອຕ຺ໂຖ. "ເກນ ກມ຺ມວິປາເກນາ"ຕິ ເກຈິ ປຐນ຺ຕິ.

ອຖ ສາ ເປຕີ ອຕ຺ຕນາ ກຕກມ຺ມໍ ເຖຣສ຺ສ ກເຖນ຺ຕີ –

໑໑.

"ສປຕີ ເມ ຄພ຺ພິນີ ອາສິ, ຕສ຺ສາ ປາປໍ ອເຈຕຍິໍ;

ສາຫໍ ປທຸຏ຺ຐມນສາ, ອກຣິໍ ຄພ຺ພປາຕນໍ.

໑໒.

"ຕສ຺ສ ເທ຺ວມາສິໂກ ຄພ຺ໂພ, ໂລຫິຕເຍ຺ເຍວ ປຄ຺ຆຣິ;

ຕທສ຺ສາ ມາຕາ ກຸປິຕາ, ມຍ຺ຫໍ ຍາຕີ ສມານຍິ;

ສປຖຎ຺ຈ ມໍ ອກາເຣສິ, ປຣິພາສາປຍີ ຈ ມໍ.

໑໒.

“ສາຫໍ ເຆາຣຎ຺ຈ ສປຖໍ, ມຸສາວາທໍ ອພາສິສໍ;

‘ປຸຕ຺ຕມໍສານິ ຂາທາມິ, ສເຈ ຕໍ ປກຕໍ ມຍາ’.

໑໓.

“ຕສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ວິປາເກນ, ມຸສາວາທສ຺ສ ຈູພຍໍ;

ປຸຕ຺ຕມໍສານິ ຂາທາມິ, ປຸພ຺ພເລາຫິຕມກ຺ຂິຕາ”ຕິ. – ຄາຖາເຍາ ອພາສິ;

໑໐-໑໑. ຕຕ຺ຖ ສປຕີຕິ ສມານປຕິກາ ອິຕ຺ຖີ ວຸຈ຺ຈຕິ. ຕສ຺ສາ ປາປໍ ອເຈຕຍິນ຺ຕິ ຕສ຺ສ ສປຕິຍາ ປາປໍ ລຸທ຺ທໍ ກມ຺ມໍ ອເຈຕຍິໍ. ປທຸຏ຺ຐມນສາຕິ ປທຸຏ຺ຐຈິຕ຺ຕາ, ປທຸຏ຺ຐເນ ວາ ມນສາ. ເທ຺ວມາສິເກາຕິ ເທ຺ວມາສຊາເຕາ ປຕິຏ຺ຐິເຕາ ຫຸຕ຺ວາ ເທ຺ວມາສິກາ. ເລາຫິຕເຎ຺ຎວ ປຄ຺ຆຣີຕິ ວິປຊ຺ຊມາເນາ ຣຸຫິຣເຍ຺ຍວ ຫຸຕ຺ວາ ວິສ຺ສນ຺ທິ. ຕທສ຺ສາ ມາຕາ ກຸປິຕາ, ມຍ຺ຫໍ ຎາຕີ ສມານຍີຕິ ຕທາ ອສ຺ສາ ສປຕິຍາ ມາຕາ ມຍ຺ຫໍ ກຸປິຕາ ອຕ຺ຕເນາ ຎາຕເກ ສເມາສາເຣສິ. “ຕທສ຺ສາ”ຕິ ວາ ປາເຐາ, ຕເທາ ອສ຺ສາຕິ ປທວິພາເຄາ.

໑໒-໑໓. ສປຖນ຺ຕິ ສປຖໍ. ປຣິພາສາປຍີຕິ ພເຍນ ຕຊ຺ຊາເປສິ. ສປຖໍ ມຸສາວາທໍ ອພາສິສນ຺ຕິ “ສເຈ ຕໍ ມຍາ ກຕໍ, ເອວຣູປີ ພເວຍ຺ຍ”ນ຺ຕິ ກຕເມວ ປາປໍ ອກຕໍ ກຕ຺ວາ ວທນ຺ຕີ ມຸສາວາທໍ ອພູຕໍ ສປຖໍ ອກາສິໍ. ປຸຕ຺ຕມໍສານິ ຂາທາມິ, ສເຈຕໍ ປກຕໍ ມຍາຕິ ອິທໍ ຕທາ ສປຖສ຺ສ ກຕາກາຣທສ຺ສນໍ. ຍທິ ເອຕໍ ຄພ຺ພປາຕນປາປໍ ມຍາ ກຕໍ, ອາຍຕິໍ ປຸຕ຺ຕຂາທິກິຕ຺ຖິຕ຺ຕິຍໍ ມຍ຺ຫໍ ປຸຕ຺ຕມໍສານິເຍວ ຂາເທຍ຺ຍນ຺ຕິ ອເຕ຺ຖາ. ຕສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສາຕິ ຕສ຺ສ ຄພ຺ພປາຕນວເສນ ປກຕສ຺ສ ປາຓາຕິປາຕກມ຺ມສ຺ສ. ມຸສາວາທສ຺ສ ຈາຕິ ມຸສາວາທກມ຺ມສ຺ສ ຈ. ອຸພຍນ຺ຕິ ອຸພຍສ຺ສປິ ກມ຺ມສ຺ສ ອຸພເຍນ ວິປາເກນ. ກຣຓເຕ຺ຖ ຫິ ອິທໍ ປຈ຺ຈຕ຺ຕວຈນໍ. ປຸພ຺ພເລາຫິຕມກ຺ຂິຕາຕິ ປສວເນນ ປຣິພິນ຺ນເນນ ຈ ປຸພ຺ເພນ ຈ ເລາຫິເຕນ ຈ ມກ຺ຂິຕາ ຫຸຕ຺ວາ ປຸຕ຺ຕມໍສານິ ຂາທາມີຕິ ເຍາຊນາ.

ເອວໍ ສາ ເປຕີ ອຕ຺ຕເນາ ກມ຺ມວິປາກໍ ປເວເທຕ຺ວາ ປຸນ ເຖຣໍ ເອວມາຫ – “ອຫໍ, ພນ຺ເຕ, ອິມສ຺ມິໍເຍວ ຄາເມ ອສຸກສ຺ສ ກຸຏຸມ຺ພິກສ຺ສ ພຣິຍາ ອິສ຺ສາປກຕາ ຫຸຕ຺ວາ ປາປກມ຺ມໍ ກຕ຺ວາ ເອວໍ ເປຕເຍານິຍໍ ນິພ຺ພຕ຺ຕາ. ສາທຸ, ພນ຺ເຕ, ຕສ຺ສ ກຸຏຸມ຺ພິກສ຺ສ ເຄຫໍ ຄຈ຺ຉ, ເສາ ຕຸຍ຺ຫໍ ທານໍ ທສ຺ສຕິ, ຕໍ ທກ຺ຂິຓໍ ມຍ຺ຫໍ ອຸທ຺ທິສາເປຍ຺ຍາຖ, ເອວໍ ເມ ອິເຕາ ເປຕເລາກເຕາ ມຸຕ຺ຕິ ພວິສ຺ສຕີ”ຕິ. ເຖເຣາ ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ຕໍ ອນຸກມ຺ປມາເນາ ອຸລ຺ລຸມ຺ປນສພາວສຓ຺ຐິຕາ

តស្ស កុដុម្ពិកស្ស គេហំ បិណ្ឌាយ បវិសិំសុ។ កុដុម្ពិកោ ថេរេ ទិស្វា សញ្ជាតប្បសាទោ បច្ចុគ្គន្ត្វា បត្តានិ គហេត្វា ថេរេ អាសនេសុ និសីទាបេត្វា បណីតេន អាហារេន ភោជេតុំ អារភិ។ ថេរា តំ បវត្តិំ កុដុម្ពិកស្ស អារោចេត្វា តំ ទានំ តស្សា បេតិយា ឧទ្ទិសាបេសុំ។ តង្ខណញ្ញេវ ច សា បេតី តតោ ទុក្ខតោ អបេតា ឧឡារសម្បត្តិំ បដិលភិត្វា រត្តិយំ កុដុម្ពិកស្ស អត្តានំ ទស្សេសិ។ អថ ថេរា អនុក្កមេន សាវត្ថិំ គន្ត្វា ភគវតោ តមត្ថំ អារោចេសុំ។ ភគវា ច តមត្ថំ អដ្ឋុប្បត្តិំ កត្វា សម្បត្តបរិសាយ ធម្មំ ទេសេសិ។ ទេសនាវសានេ មហាជនោ បដិលទ្ធសំវេគោ ឥស្សាមច្ឆេរតោ បដិវិរមិ។ ឯវំ សា ទេសនា មហាជនស្ស សាត្ថិកា អហោសីតិ។

បញ្ចបុត្តខាទកបេតិវត្ថុវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៧. សត្តបុត្តខាទកបេតិវត្ថុវណ្ណនា

នគ្គា ទុព្វណ្ណរូបាសីតិ ឥទំ សត្ថរិ សាវត្ថិយំ វិហរន្តេ សត្តបុត្តខាទកបេតិំ អារព្ភ វុត្តំ។ សាវត្ថិយា កិរ អវិទូរេ អញ្ញតរស្មិំ គាមកេ អញ្ញតរស្ស ឧបាសកស្ស ទ្វេ បុត្តា អហេសុំ – បឋមវយេ ឋិតា រូបសម្បន្នា សីលាចារេន សមន្នាគតា។ តេសំ មាតា “បុត្តវតី អហ”ន្តិ បុត្តពលេន សាមិកំ អតិមញ្ញតិ។ សោ ភរិយាយ អវមានិតោ និព្វិន្នមានសោ អញ្ញំ កញ្ញំ អានេសិ។ សា នចិរស្សេវ គព្ភិនី អហោសិ។ អថស្ស ជេដ្ឋភរិយា ឥស្សាបកតា អញ្ញតរំ វេជ្ជំ អាមិសេន ឧបលាបេត្វា តេន តស្សា តេមាសិកំ គព្ភំ បាតេសិ។ អថ សា ញាតីហិ ច ភត្តារា ច “តយា ឥស្សាយ គព្ភោ បាតិតោ”តិ វុត្តា “នាហំ បាតេមី”តិ មុសា វត្វា តេហិ អសទ្ទហន្តេហិ “សបថំ ករោហី”តិ វុត្តា “មយា បាតិតំ សត្ត សត្ត បុត្តេ វិជាយិត្វា បុត្តមំសានិ ខាទេយ្យំ, និច្ចំ ទុគ្គន្ធា ច មក្ខិកាបរិកិណ្ណា ច ភវេយ្យ”ន្តិ សបថំ អកាសិ។

សា អបរេន សមយេន កាលំ កត្វា តស្ស គព្ភបាតនស្ស មុសាវាទស្ស ច ផលេនេវ បេតយោនិយំ និព្វត្តិត្វា វុត្តនយេន បុត្តមំសានិ ខាទន្តី តស្សេវ គាមស្ស អវិទូរេ វិចរតិ។ តេន ច សមយេន សម្ពហុលា ថេរា គាមកាវាសេ វុត្ថវស្សា ភគវន្តំ ទស្សនាយ សាវត្ថិំ អាគច្ឆន្តា តស្ស គាមស្ស អវិទូរេ ឯកស្មិំ បទេសេ រត្តិយំ វាសំ កប្បេសុំ។ អថ សា បេតី តេសំ ថេរានំ អត្តានំ ទស្សេសិ។ តំ មហាថេរោ គាថាយ បុច្ឆិ –

៧៩.

“នគ្គា ទុព្វណ្ណរូបាសិ, ទុគ្គន្ធា បូតិ វាយសិ;

មក្ខិកាហិ បរិកិណ្ណា, កា នុ ត្វំ ឥធ តិដ្ឋសី”តិ។

សា ថេរេន បុដ្ឋា តីហិ គាថាហិ បដិវចនំ អទាសិ –

᪓᪕᪨

“ᩋᩉᩴ ᨽᨴᨶ᩠ᨲᩮ ᨸᩮᨲᩦᨾ᩠ᩉᩥ, ᨴᩩᨣ᩠ᨣᨲᩣ ᨿᨾᩃᩮᩣᨠᩥᨠᩣ;

ᨸᩣᨸᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣᨶ, ᨸᩮᨲᩃᩮᩣᨠᩴ ᩍᨲᩮᩣ ᨣᨲᩣ᪨

᪓᪖᪨

“ᨠᩣᩃᩮᨶ ᩈᨲ᩠ᨲ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ, ᩈᩣᨿᩴ ᩈᨲ᩠ᨲ ᨸᩩᨶᩣᨸᩁᩮ;

ᩅᩥᨩᩣᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣᨶ ᨡᩣᨴᩣᨾᩥ, ᨲᩮᨸᩥ ᨶᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᩮ ᩋᩃᩴ᪨

᪓᪗᪨

“ᨸᩁᩥᨯᨿ᩠ᩉᨲᩥ ᨵᩪᨾᩣᨿᨲᩥ, ᨡᩩᨴᩣᨿ ᩉᨴᨿᩴ ᨾᨾ;

ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩩᨲᩥᩴ ᨶᩣᨵᩥᨣᨧ᩠ᨨᩣᨾᩥ, ᩋᨣ᩠ᨣᩥᨯᨯ᩠ᨰᩣᩅ ᩋᩣᨲᨸᩮ”ᨲᩥ᪨

᪓᪗᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩩᨲᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᨡᩩᨸ᩠ᨸᩥᨸᩣᩈᩣᨴᩩᨠ᩠ᨡᩔ ᩅᩪᨸᩈᨾᩴ᪨ ᨶᩣᨵᩥᨣᨧ᩠ᨨᩣᨾᩦᨲᩥ ᨶ ᩃᨽᩣᨾᩥ᪨ ᩋᨣ᩠ᨣᩥᨯᨯ᩠ᨰᩣᩅ ᩋᩣᨲᨸᩮᨲᩥ ᩋᨲᩥᩏᨱ᩠ᩉᩋᩣᨲᨸᩮ ᩋᨣ᩠ᨣᩥᨶᩣ ᨯᨿ᩠ᩉᨾᩣᨶᩣ ᩅᩥᨿ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩩᨲᩥᩴ ᨶᩣᨵᩥᨣᨧ᩠ᨨᩣᨾᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

ᨲᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩉᩣᨳᩮᩁᩮᩣ ᨲᩔᩣ ᨠᨲᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩮᩣ –

᪓᪘᪨

“ᨠᩥᩴ ᨶᩩ ᨠᩣᨿᩮᨶ ᩅᩣᨧᩣᨿ, ᨾᨶᩈᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᨠᨲᩴ;

ᨠᩥᩔ ᨠᨾ᩠ᨾᩅᩥᨸᩣᨠᩮᨶ, ᨸᩩᨲ᩠ᨲᨾᩴᩈᩣᨶᩥ ᨡᩣᨴᩈᩦ”ᨲᩥ᪨ – ᨣᩣᨳᨿᩣᩉ;

អថ សា បេតី អត្តនោ បេតលោកូបបត្តិញ្ច បុត្តមំសខាទនការណញ្ច កថេន្តី –

៣០។

“អហុ មយ្ហំ ទុវេ បុត្តា, ឧភោ សម្បត្តយោព្ពនា;

សាហំ បុត្តពលូបេតា, សាមិកំ អតិមញ្ញិសំ។

៣១។

“តតោ មេ សាមិកោ កុទ្ធោ, សបត្តិំ មយ្ហមានយិ;

សា ច គព្ភំ អលភិត្ថ, តស្សា បាបំ អចេតយិំ។

៣២។

“សាហំ បទុដ្ឋមនសា, អករិំ គព្ភបាតនំ;

តស្សា តេមាសិកោ គព្ភោ, បូតិលោហិតកោ បតិ។

៣៣។

“តទស្សា មាតា កុបិតា, មយ្ហំ ញាតី សមានយិ;

សបថញ្ច មំ ការេសិ, បរិភាសាបយី ច មំ។

៣៤។

“សាហំ ឃោរញ្ច សបថំ, មុសាវាទំ អភាសិសំ;

‘បុត្តមំសានិ ខាទាមិ, សចេ តំ បកតំ មយា’។

៣៥។

“តស្ស កម្មស្ស វិបាកេន, មុសាវាទស្ស ចូភយំ;

បុត្តមំសានិ ខាទាមិ, បុព្ពលោហិតមក្ខិតា”តិ។ – ឥមា គាថា អភាសិ;

៣០-៣៥។ តត្ថ បុត្តពលូបេតាតិ បុត្តពលេន ឧបេតា, បុត្តានំ វសេន លទ្ធពលា។ អតិវញ្ឈាសត្តិ អតិក្កមិត្វា វញ្ឈា អវញ្ឈា។ បូតិលោហិតកោ បតីតិ ក្យាបលោហិតំ ហុត្វា គព្ភោ បរិបតិ។ សេសំ សព្ពំ ឧត្តានត្ថមេវ។ តត្ថ អដ្ឋ ឆេទា, ឥធ សព្ពហុលា។ តត្ថ បញ្ច បុត្តា, ឥធ សត្តាតិ អយមេវ វិសេសោតិ។

សត្តបុត្តខាទកបេតិវត្ថុវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៨។ គោណបេតវត្ថុវណ្ណនា

កិំ នុ ឧម្មត្តរូបោវាតិ ឥទំ សត្ថា ជេតវនេ វិហរន្តោ អញ្ញតរំ មតបិតិកំ កុដុម្ពិកំ អារព្ភ កថេសិ។ សាវត្ថិយំ កិរ អញ្ញតរស្ស កុដុម្ពិកស្ស បិតា កាលមកាសិ។ សោ បិតុ មរណេន សោកសល្លហទយោ រោទមានោ ឧម្មត្តកោ វិយ វិចរន្តោ យំ យំ បស្សតិ, តំ តំ បុច្ឆតិ – “អបិ មេ បិតរំ បស្សិត្ថា”តិ? ន កោចិ តស្ស សោកំ វិនោទេតុំ អសក្ខិ។ តស្ស បន ហទយេ ឃដេ បទីបោ វិយ សោតាបត្តិផលស្ស ឧបនិស្សយោ បជ្ជលតិ។

សត្ថា បច្ចូសសមយេ លោកំ វោលោកេន្តោ តស្ស សោតាបត្តិផលស្ស ឧបនិស្សយំ ទិស្វា “ឥមស្ស អតីតការណំ អាហរិត្វា សោកំ វូបសមេត្វា សោតាបត្តិផលំ ទាតុំ វដ្ដតី”តិ ចិន្តេត្វា បុនទិវសេ បច្ឆាភត្តំ បិណ្ឌបាតបដិក្កន្តោ បច្ឆាសមណំ អនាទាយ តស្ស ឃរទ្វារំ អគមាសិ។ សោ “សត្ថា អាគតោ”តិ សុត្វា បច្ចុគ្គន្ត្វា សត្ថារំ គេហំ បវេសេត្វា សត្ថរិ បញ្ញត្តេ អាសនេ និសិន្នេ សយំ ឯកមន្តំ និសិន្នោ “កិំ, ភន្តេ, មយ្ហំ បិតុ គតដ្ឋានំ ជានាថា”តិ អាហ។ អថ នំ សត្ថា, “ឧបាសក, កិំ មយ្ហំ ឯតរហិ បិតរំ បុច្ឆសិ, ឧទាហុ អតីតេ”តិ អាហ។ សោ តំ វចនំ សុត្វា “ពហូ កិរ មយ្ហំ បិតរោ”តិ តនុកតសោកោ ថោកំ មជ្ឈត្តតំ បដិលភិ។ អថស្ស សត្ថា សោកវិនោទនំ ធម្មកថំ កត្វា អបគតសោកំ កល្លចិត្តំ វិទិត្វា សាមុក្កំសិកាយ ធម្មទេសនាយ សោតាបត្តិផលេ បតិដ្ឋាបេត្វា វិហារំ

ອຄມາສິ.

ອຖ ພິກ຺ຂູ ທມ຺ມສພາຍໍ ກຖໍ ສມຸຏ຺ຐາເປສຸໍ – “ປສ຺ສຖ, ອາວຸໂສ, ພຸທ຺ຘານຸພາວໍ, ຕຖາ ໂສກປຣິເທວສມາປນ຺ໂນ ອຸປາສໂກ ພເລເຕຸ ກເຖຕາ ໂສຕາປຕ຺ຕິຜເລ ປຕິຏ຺ຐິໂຕ”ຕິ. ສຕ຺ຖາ ຕຕ຺ຖ ຄນ຺ຕ຺ວາ ປຎ຺ຎຕ຺ຕພຸທ຺ຘາສເນ ນິສີທິຕ຺ວາ “ກາຍ ນຸຕ຺ຖ, ພິກ຺ຂເວ, ເອຕຣຫິ ກຖາຍ ສນ຺ນິສິນ຺ນາ”ຕິ ປຸຈ຺ຉິ. ພິກ຺ຂູ ຕໍ ກຖໍ ອາໂຣເຈສຸໍ. ສຕ຺ຖາ “ນ, ພິກ຺ຂເວ, ອິທາເນວ ມຍາ ອິມສ຺ສ ໂສໂກ ອປນີໂຕ, ປຸພ຺ເພປິ ອປນີໂຕເຍວາ”ຕິ ວຕ຺ວາ ເຕຫິ ຍາຈິໂຕ ອຕີຕໍ ອາຫຣິ.

ອຕີເຕ ພາຣາຓສິຍໍ ອຎ຺ຎຕຣສ຺ສ ຄຫປຕິກສ຺ສ ປິຕາ ກາລມກາສິ. ໂສ ປິຕຸ ມຣເຓນ ໂສກປຣິເທວສມາປນ຺ໂນ ອສ຺ສຸມຸໂຂ ຣຕ຺ຕກ຺ໂຂ ກນ຺ທນ຺ໂຕ ຈິຕກໍ ປທກ຺ຂິຓໍ ກໂຣຕິ. ຕສ຺ສ ປຸຕ຺ໂຕ ສຸຊາໂຕ ນາມ ກຸມາໂຣ ປຓ຺ຑິໂຕ ພ຺ຍຕ຺ໂຕ ພຸທ຺ຘິສມ຺ປນ຺ໂນ ປິຕຸໂສກປຣິຫຣຓູປາຍໍ ຈິນ຺ເຕນ຺ໂຕ ເອກທິວສໍ ພຫິນຄເຣ ເອກໍ ມຕໂຄຓໍ ທິສ຺ວາ ຕິຓຎ຺ຈ ປານີຍຎ຺ຈ ອາຫຣິຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ປຸຣໂຕ ຐເປຕ຺ວາ “ຂາທ, ຂາທ, ປິວ, ປິວາ”ຕິ ວທນ຺ໂຕ ອຏ຺ຐາສິ. ອາຄຕາຄຕາ ຕໍ ທິສ຺ວາ “ສມ຺ມ ສຸຊາຕ, ກິໍ ອຸມ຺ມຕ຺ຕໂກສິ, ໂຍ ຕ຺ວໍ ມຕສ຺ສ ໂຄຓສ຺ສ ຕິໂຓທກໍ ເທສີ”ຕິ ວທນ຺ຕິ? ໂສ ນ ກິຎ຺ຈິ ປຏິວທຕິ. ມນຸສ຺ສາ ຕສ຺ສ ປິຕຸ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ “ປຸຕ຺ໂຕ ເຕ ອຸມ຺ມຕ຺ຕໂກ ຊາໂຕ, ມຕໂຄຓສ຺ສ ຕິໂຓທກໍ ເທຕີ”ຕິ ອາຫໍສຸ. ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ຈ ກຸຏຸມ຺ພິກສ຺ສ ປິຕຸໂສໂກ ອປຄໂຕ. ໂສ “ມຍ຺ຫໍ ກິຣ ປຸຕ຺ໂຕ ອຸມ຺ມຕ຺ຕໂກ ຊາໂຕ”ຕິ ສໍເວຄປ຺ປຕ຺ໂຕ ເວເຄນ ຄນ຺ຕ຺ວາ “ນນຸ ຕ຺ວໍ, ຕາຕ ສຸຊາຕ, ປຓ຺ຑິໂຕ ພ຺ຍຕ຺ໂຕ ພຸທ຺ຘິສມ຺ປນ຺ໂນ, ກສ຺ມາ ມຕໂຄຓສ຺ສ ຕິໂຓທກໍ ເທສີ”ຕິ ໂຈເທນ຺ໂຕ –

໓໙.

“ກິໍ ນຸ ອຸມ຺ມຕ຺ຕຣູໂປວ, ລາຍິຕ຺ວາ ຫຣິຕໍ ຕິຓໍ;

ຂາທ ຂາທາຕິ ລປສິ, ຄຕສຕ຺ຕໍ ຊຣຄ຺ຄວໍ.

໔໐.

“ນ ຫິ ອເນ຺ນນ ປາເນນ, ມໂຕ ໂຄໂຓ ສມຸຏ຺ຐເຫ;

ຕ຺ວໍສິ ພາໂລ ຈ ທຸມ຺ເມໂຘ, ຍຖາ ຕເຎ຺ຎາວ ທຸມ຺ມຕີ”ຕິ. –

ຄາຖາທ຺ວຍມາຫ. ຕຕ຺ຖ ກິໍ ນູຕິ ປຸຈ຺ຉາວຈນໍ. ອຸມ຺ມຕ຺ຕຣູໂປວາຕິ ອຸມ຺ມຕ຺ຕໂກ ວິຍ ຈິຕ຺ຕວິກ຺ເຂປໍ ປຕ຺ໂຕ ວິຍ. ລາຍິຕ຺ວາຕິ ລຍິຕ຺ວາ. ຫຣິຕໍ ຕິຓນ຺ຕິ ອລ຺ລຕິຓໍ. ລປສິ ວິລປສິ. ຄຕສຕ຺ຕນ຺ຕິ ວິຄຕຊີວິຕໍ. ຊຣຄ຺ຄວນ຺ຕິ ພາລີພທ຺ທໍ ຊິຓ຺ຓໂຄຓໍ. ອເນ຺ນນ ປາເນນາຕິ ຕຍາ ທິເນ຺ນນ

ຫຣິຕຕິເຓນ ວາ ປານີເຍນ ວາ. ມເຕາ ເຄາເຓາ ສມຸຏ຺ຐເຫຕິ ກາລກເຕາ ເຄາເຓາ ລທ຺ຘຊີວິເຕາ ຫຸຕ຺ວາ ນ ຫິ ສມຸຏ຺ຐເຫຍ຺ຍ. ຕ຺ວໍສິ ພາເລາ ຈ ທຸມ຺ເມເຘາຕິ ຕ຺ວໍ ພາລ຺ຍເຍາຄເຕາ ພາເລາ, ເມຘາສງ຺ຂາຕາຍ ປຎ຺ຎາຍ ອຠາວເຕາ ທຸມ຺ເມເຘາ ອສິ. ຍຖາ ຕ຺ວຎ຺ເຎວ ທຸມ຺ມຕີຕິ ຍຖາ ຕໍ ອຎ຺ເຎາປິ ນິປ຺ປເຎ຺ຎາ ວິປ຺ປລເປຍ຺ຍ, ເອວໍ ຕ຺ວໍ ນິຣຕ຺ຖກໍ ວິປ຺ປລປສີຕິ ອເຕ຺ຖາ. ຍຖາ ຕນ຺ຕິ ນິປາຕມຕ຺ຕໍ.

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ສຸຊາເຕາ ປິຕຣໍ ສຎ຺ຎາເປຕຸໍ ອຕ຺ຕເນາ ອຘິປ຺ປາຍໍ ປກາເສນ຺ເຕາ –

໓໕.

“ອິເມ ປາທາ ອິທໍ ສີສໍ, ອຍໍ ກາເຍາ ສວາລຘີ;

ເນຕ຺ຕາ ຕເຖວ ຕິຏ຺ຐນ຺ຕິ, ອຍໍ ເຄາເຓາ ສມຸຏ຺ຐເຫ.

໓໖.

“ນາຍ຺ຍກສ຺ສ ຫຕ຺ຖປາທາ, ກາເຍາ ສີສຎ຺ຈ ທິສ຺ສຕິ;

ຣຸທໍ ມຕ຺ຕິກຖູປສ຺ມິໍ, ນນຸ ຕ຺ວຎ຺ເຎວ ທຸມ຺ມຕີ”ຕິ. –

ຄາຖາທ຺ວຍໍ ອຠາສິ. ຕສ຺ສເຕ຺ຖາ – ອິມສ຺ສ ເຄາຓສ຺ສ ອິເມ ຈຕ຺ຕາເຣາ ປາທາ, ອິທໍ ສີສໍ, ສຫ ວາລຘິນາ ວຕ຺ຕີຕິ ສວາລຘີ ອຍໍ ກາເຍາ. ອິມານິ ຈ ເນຕ຺ຕານິ ນຍນານິ ຍຖາ ມຣຓເຕາ ປຸເພ຺ພ, ຕເຖວ ອພິນ຺ນສຓ຺ຐານານິ ຕິຏ຺ຐນ຺ຕິ. ອຍໍ ເຄາເຓາ ສມຸຏ຺ຐເຫຕິ ອິມສ຺ມາ ກາຣຓາ ອຍໍ ເຄາເຓາ ສມຸຏ຺ຐເຫຍ຺ຍ ສມຸຕ຺ຕິເຏ຺ຐຍ຺ຍາຕິ ມມ ຈິຕ຺ຕໍ ຠເວຍ຺ຍ. “ມເຎ຺ຎ ເຄາເຓາ ສມຸຏ຺ຐເຫ”ຕິ ເກຈິ ປຐນ຺ຕິ, ເຕນ ກາຣເຓນ ອຍໍ ເຄາເຓາ ສຫສາປິ ກາຍໍ ສມຸຏ຺ຐເຫຍ຺ຍາຕິ ອຫໍ ມເຎ຺ຎຍ຺ຍໍ, ເອວໍ ເມ ມເຎ຺ຎຕາ ສມຸຄ຺ຄເຈຍ຺ຍາຕິ ອຠິປ຺ປາເຍາ. ອຍ຺ຍກສ຺ສ ປນ ມຍ຺ຫໍປິຕາມຫສ຺ສ ນ ຫຕ຺ຖປາທາ ກາເຍາ ສີສໍ ທິສ຺ສຕິ, ເກວລໍ ປນ ຕສ຺ສ ອຏ຺ຐິການິ ປກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ກເຕ ມຕ຺ຕິກາມເຍ ຖູເປ ຣຸທນ຺ເຕາ ສຕຄຸເຓນ ສຫສ຺ສຄຸເຓນ, ຕາຕ, ຕ຺ວຎ຺ເຎວ ທຸມ຺ມຕິ ນິປ຺ປເຎ຺ຎາ, ຠິຊ຺ຊນຘມ຺ມາ ສງ຺ຂາຣາ ຠິຊ຺ຊນ຺ຕິ, ຕຕ຺ຖ ວິຊານຕໍ ກາ ປຣິເທວນາຕິ ປິຕຸ ຘມ຺ມໍ ເທເສສິ.

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ເພາຘິສຕ຺ຕສ຺ສ ປິຕາ “ມມ ປຸເຕ຺ຕາ ປຓ຺ຑິເຕາ ມໍ ສຎ຺ຎາເປຕຸໍ ອິມໍ ກມ຺ມໍ ອກາສີ”ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ “ຕາຕ ສຸຊາຕ, ‘ສພ຺ເພປິ ສຕ຺ຕາ ມຣຓຘມ຺ມາ’ຕິ ອຎ຺ຎາຕເມຕໍ, ອິເຕາ ປຏ຺ຐາຍ ນ ເສາຈິສ຺ສາມິ, ເສາກຫຣຓສມເຕ຺ຖນ ນາມ ເມຘາວິນາ ຕາທິເສເນວ ຠວິຕພ຺ພ”ນ຺ຕິ ປຸຕ຺ຕໍ ປສໍສນ຺ເຕາ –

໓໐.

“ອາທິຕ຺ຕໍ ວຕ ມໍ ສນ຺ຕໍ, ຆຕສິຕ຺ຕໍວ ປາວກໍ;

ວາຣິນາ ວິຍ ໂອສິຎ຺ຈໍ, ສພ຺ພໍ ນິພ຺ພາປເຍ ທຣໍ.

໓໑.

“ອພ຺ພຫີ ວຕ ເມ ສລ຺ລໍ, ໂສກໍ ຫທຍນິສ຺ສິຕໍ;

ໂຍ ເມ ໂສກປເຣຕສ຺ສ, ປິຕຸໂສກໍ ອປານຸທີ.

໓໒.

“ສ຺ວາຫໍ ອພ຺ພູຬ຺ຫສລ຺ໂລສ຺ມິ, ສີຕິພູໂຕສ຺ມິ ນິພ຺ພຸໂຕ;

ນ ໂສຈາມິ ນ ໂຣທາມິ, ຕວ ສຸຕ຺ວານ ມາຓວ.

໓໓.

“ເອວໍ ກໂຣນ຺ຕິ ສປ຺ປຎ຺ຎາ, ເຍ ໂຫນ຺ຕິ ອນຸກມ຺ປກາ;

ວິນິວຕ຺ຕຍນ຺ຕິ ໂສກມ຺ຫາ, ສຸຊາໂຕ ປິຕຣໍ ຍຖາ”ຕິ –

ວຕ຺ຖຸສ຺ສາ ຄາຖາ ອກາສິ. ຕຕ຺ຖ ອາທິຕ຺ຕນ຺ຕິ ໂສກຄ຺ຄິນາ ອາທິຕ຺ຕໍ ຊລິຕໍ. ສນ຺ຕນ຺ຕິ ສມານໍ. ປາວກນ຺ຕິ ອຄ຺ຄິໍ. ວາຣິນາ ວິຍ ໂອສິຎ຺ຈນ຺ຕິ ອຸທເກນ ອວສິຎ຺ຈນ຺ໂຕ ວິຍ. ສພ຺ພໍ ນິພ຺ພາປເຍ ທຣນ຺ຕິ ສພ຺ພໍ ເມ ຈິຕ຺ຕທຣຖໍ ນິພ຺ພາເປສິ. ອພ຺ພຫີ ວຕາຕິ ນີຫຣິ ວຕ. ສລ຺ລນ຺ຕິ ໂສກສລ຺ລໍ. ຫທຍນິສ຺ສິຕນ຺ຕິ ຈິຕ຺ຕສນ຺ນິສ຺ສິຕສລ຺ລພູຕໍ. ໂສກປເຣຕສ຺ສາຕິ ໂສເກນ ອພິພູຕສ຺ສ. ປິຕຸໂສກນ຺ຕິ ປິຕຣໍ ອາຣព຺ພ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ໂສກໍ. ອປານຸທີຕິ ອປເນສິ. ຕວ ສຸຕ຺ວານ ມາຓວາຕິ, ມາຓວ, ຕວ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ອິທານິ ປນ ນ ໂສຈາມິ ນ ໂຣທາມິ. ສຸຊາໂຕ ປິຕຣໍ ຍຖາຕິ ຍຖາ ອຍໍ ສຸຊາໂຕ ອຕ຺ຕໂນ ປິຕຣໍ ໂສກໂຕ ວິນິວຕ຺ເຕສິ, ເອວໍ ອຎ຺ເຎປິ ເຍ ອນຸກມ຺ປກາ ອນຸຄ຺ຄຫສີລາ ໂຫນ຺ຕິ, ເຕ ສປ຺ປຎ຺ຎາ ເອວໍ ກໂຣນ຺ຕິ ປິຕູນໍ ອຎ຺ເຎສຎ຺

ឧបការំ ករោន្តីតិ អត្ថោ។

យាលចស្ស ចនតិ សុត្វា បិតា អបកតសោរកោ ហុត្វា សឹសំ ភហាយិត្វា កុដ្ឋិត្វា កប្បេត្វា បចេត្តត្វា កាលំ កត្វា សក្កបរាយណោ អហោសិ។ សត្វា ឱ្លបំ ឆប្ដេមេសតិ អាហរិត្វា តេសំ ភិក្ខូតំ សត្ថាតិ បការេសិ, សត្ថុបរិយោសានេ ពាហុ សោតាបត្តិផលេដ្ឋិសុ បតិដ្ឋហិំសុ។ តទា សុខាតោ លោកភាតោ អហោសីតិ។

កោលាបេតចត្ថុចណ្ណភា និដ្ឋិតា។

៥. យហាបេសការបេតិចត្ថុចណ្ណភា

ក្ខចត្តាបុត្តំ ទុហិទត្តា បុត្តត្តិ ឱ្លក់ សត្ថុរិ សាចត្ថិយំ ចិហរន្តេ អញ្ញតរំ បេសការេបេតិ អារព្ភ ចុត្តំ។ ក្ខាងសមត្តា កិរ ភិក្ខូ សត្ថុ សត្ថុកោ កប្បដ្ឋាតំ កហេត្វា ចសតយោក្កដ្ឋាតំ ចិយំសត្តា ឧបកដ្ឋាយ ចស្សុបតាយិកាយ អញ្ញតរំ ឈាឃ្ជកសមប្បត្តំ ទមលិយំ អទញ្ញាយតតំ តស្ស ច ភាតិក្ខុទេ ភាត្ថាសត្ថេ កោចទកាយំ ដិត្វា តត្ថ ឲ្យកទត្តិំ ចសិត្វា ក្ខុតិយឌិចមេ កាយំ បិណ្ឌាយ បចិសិំសុ។ តត្ថ ឲ្យកាគស បេសការា បដិចសន្តិ, តេ តេ ភិក្ខូ ដិស្វា សញ្ញាតសោរយតស្សា ហុត្វា អត្តនោ អត្តនោ គេហំ នេត្វា បណីតេន អាហារេន បរិចិសិត្វា អាហំសុ "ក្ខុហិំ, ភន្តេ, កច្ឆថា"តិ? "យត្ថ អយ្យាតំ ថាសុកំ, តត្ថ កមិស្សាមា"តិ។ "ឃដិ ឲ្យចំ, ភន្តេ, ឱ្លមេឆ ចសិតព្ពា"ត្តិ ចស្សុបកយតំ យាចិំសុ។ ភិក្ខូ សប្បដិន្និសុ។ ឧបាសកា តេសំ តត្ថ អទញ្ញាក្ខុដិការយា ការេត្វា អទំសុ។ ភិក្ខូ តត្ថ ចស្សំ ឧបកច្ឆិំសុ។

តត្ថ ខេដ្ឋកបេសការោ ឆ្វេ ភិក្ខូ ចត្ខុហិ បច្ចេយហិ សក្កច្ចំ ឧបដ្ឋហិ, ឱ្លតទេ ឲ្យកេកំ ភិក្ខុំ ឧបដ្ឋហិំសុ។ ខេដ្ឋកបេសការស្ស ភរិយា អស្សទ្ធា អប្បសន្នា មិច្ឆាទិដ្ឋិកា មច្ឆរិនី ភិក្ខូ ត សក្កច្ចំ ឧបដ្ឋាតិ។ សោ តំ ដិស្វា តស្សាយេច កតិដ្ឋភកិនិំ អានេត្វា អត្តនោ កេហេ ឱ្លស្សរិយំ តិយ្យាទេសិ។ សា សទ្ធា បសន្នា ហុត្វា សក្កច្ចំ ភិក្ខូ បដិឌក្កិ។ តេ សព្ពេ បេសការោ ចស្សំ ចុត្ថានំ ភិក្ខូនំ ឲ្យកេកស្ស ឲ្យកេកំ សាដកមទំសុ។ តត្ថ មច្ឆរិនី ខេដ្ឋបេសការស្ស ភរិយា បទុដ្ឋចិត្តា អត្តនោ សាមិកំ បរិភាសិ – "យំ តយា សមណាតំ សក្យបុត្តិយាតំ ទាតំ ដិត្នំ អត្តបិតំ, តំ តេ បរលោកេ ក្ខចប្បុត្តំ បុព្ពលោហិតញ្ញា ហុត្វា តិព្ពត្តតុ, សាដកា ច ជលិតា អយោមយបដ្ដា ហោន្តូ"តិ។

តត្ថ ខេដ្ឋបេសការោ អបរេភ សមយេភ កាលំ កត្វា ចិញ្ឈាដចិយំ អាត្មកាចសមប្បត្តា ទុក្ខមេចតា ហុត្វា តិព្ពត្តិ។ តស្ស បត កឌរិយា ភរិយា កាលំ កត្វា តស្សេច ចសតដ្ឋាតស្ស អចិទ្ធូរេ បេតី ហុត្វា តិព្ពត្តិ។ សា តក្កា ក្ខុព្ពណារូបិ ឌិឈច្ឆាបិបាសាភិក្ខុតា តស្ស ក្ខុមមេចស្ស សន្តិកំ កន្ត្វា អាហ – "អហំ, សាមិ, តិច្ចាឡអា អតិចិយ ឌិឈច្ឆាបិបាសាភិក្ខុតា ចិចរាមិ, ទេហិ មេ ចត្ថុំ អត្តបិតញ្ញា"តិ។ សោ តស្សា ដិន្នំ ឧឡអារំ អត្តបិតំ ឧបនេសិ។ តំ តាយ កហិតមត្តមេច ក្ខចប្បុត្តំ បុព្ពលោហិតញ្ញា សម្បជ្ជតិ, សាដកញ្ញា ដិត្នំ តាយ បរិទហិតំ បជ្ជលិតំ អយោមយបដ្ដំ ហោតិ។ សា មហាទុក្ខំ អត្ថភចន្តី តំ ឆឌ្ឌេត្វា កន្ទន្តី ចិចរតិ។

ទេត ច សមយេឃត អញ្ញាតទេរា កិក្ល ចុត្តចេស្សា សត្តារំ ចត្តិតុំ គច្ឆន្តោ យហតា សទេត្តត សង្ឍិ ចិញ្ញោងចិ បដិបន្ទី សត្តិកា រត្តិ យក្កំ គន្ត្តា ឌិចា ចទេត សត្តន្ធាឃ្នកាសយ្យត្តិ បទេឝសំ ឌិស្វា ឃាតាតិ យុត្តីត្វា យុហុត្តំ ចិស្សយិស្ស កិក្ល បត ចិទេចកាយតាឃ ទេឆាក់ អបក្កយិត្វា

អញ្ញាតទស្ស សត្តន្ធាឃស្ស ចតកហតបដិន្ធត្តស្ស រុក្ខស្ស យូទេល សញ្ឈាងិ បញ្ញាទេបត្វា តិបទេន្តា រត្តិយំ យក្កាយតបរិស្សទេយត កិលត្តកាទេឃា តិត្ថិ ថ្លបកន្ទិ សត្តិកា ចិស្សយិត្វា យក្កំ បដិបន្ទីសុ, ទេសា កិក្ល ត បដិឮន្ទិ អឆ សាឃត្យាយទេឃ ថ្លង្ហិត្វា ទេត អបស្សទេន្តា អញ្ញាតរំ ក្យូក្កំ បដិបន្ទីត្វា អត្តក្កទេយត តស្សា ទេឌចតាឃ ចសតង្គាត់ សយ្យាបុលិ អឆ តំ ទេសា ទេឌចបុទេត្វា ឌិស្វា យត្តស្សទ្ទុទេបត ថ្លបកន្ទ្វា បដិសន្ទារំ កត្វា អត្តទេតា ចិយាតំ បទេចសេត្វា បិងត្តន្ទូតាឌីតិ ឌត្វា បឃិទុបិសទេន្តា តិឃិឌិ តស្វិត្វា សយទេឃ សា ទេបតិ អាកន្ទ្វា “ទេឌហិ ទេយ, សាយិ, អត្តបិតំ សាងកញ្ចា”តិ អាហ ទេសា តស្សា តាតិ អឌាសិ តាតិ ច តាឃ កហិតយត្តាតិ ក្ខឲយុត្តបុត្តទេលាហិតបន្ទូលិតអទេឃាបង្ការេឃច អទេហសុំ ទេសា កិក្ល តំ ឌិស្វា សញ្ញាតសំទេចទេកា តំ ទេឌចបុត្តិ –

៣៣៕

“ក្ខឆញ្ចា យុត្តំ រុហិទញ្ចា បុត្តំ, បរិក្ខញ្ញាតិ កិស្ស អឃំ ចិបិទេកា;

អឃំ ត្យ កិ កយូយកាសិ តាទី, ឃា សន្ទូឌា ទេលាហិតបុន្ទូកក្ខា៕

៣៤៕

“តចាតិ ចត្តាតិ ស្យកាតិ ទេឆច, យុត្តតិ ស្យន្ធាតិ ច ទេលាយសាតិ;

ឌិត្តាតិ យិស្សា កិតកា កចត្តិ, អឃំ ត្យ កិ កយូយកាសិ តាទី”តិ៕ –

ន្ធិហិ កាឆាហិ បដិបុន្ទិ៕ តត្ត កិស្ស អឃំ ចិបិទេកាតិ កិឌិសស្ស កយូស្ស អឃំ ចិបិទេកា, ឃំ ៗសា ឮឌាតិ បច្ចត្យកចតីតិ៕ អឃំ ត្យ កិ កយូយកាសិ តាទីតិ អឃំ ឮត្តិ កិ ត្យ ទេលា កយុំ បុទេន្ទូ អកាសិ៕ ឃា សន្ទូឌា ទេលាហិតបុន្ទូកក្ខាតិ ឃា សន្ទូកាលំ រុហិទបុន្ទូទេឃច កក្ខតិ បរិក្ខញ្ញាតិ៕ តចាតិតិ បច្ចញ្ញាតិ តាចទេច បិតុក្ខតាតិ៕ ស្យកាតិតិ ស្យត្តទាតិ ឌស្សតិឃាតិ៕ យុត្តតិតិ ស្យលសយ្យស្សាតិ៕ ស្យន្ធាតិតិ បរិស្យន្ធចណ្ណាតិ៕ ទេលាយសាតិតិ សទេលាយកាតិ ស្យលសយ្យស្សាតិ , ស្យត្តទាតិតិ អទេត្វា៕ ឌិត្តាតិ យិស្សា កិតកា កចត្តិតិ កិតកកល្ពកសឌិសាតិ ទេលាហបង្ការសឌិសាតិ កចត្តិ៕ “កិងកា កចត្តិ”តិ ចា បិទេធា, ឍាឌកបិលាកចណ្ណាតិ កចត្តិតិ អទេត្វា៕

ៗចំ ទេសា ទេឌចបុទេត្វា ទេតត កិក្ខតា បុទេដ្ឋា តាឃ បុរិយឌាតិឃា កតកយុំ បកាទេសទេន្តា –

៣៤។

“ភរិយា មមេសា អហុ ភទន្តេ, អទាយិកា មច្ឆរិនី កទរិយា;

សា មំ សន្តំ សមណព្រាហ្មណានំ, អក្កោសតិ ច បរិភាសតិ ច។

៣៥។

“គូថញ្ច មុត្តំ រុហិរញ្ច បុព្វំ, បរិភុញ្ជ ត្វំ អសុចិំ សព្វកាលំ;

ឯតំ តេ បរលោកស្មិំ ហោតុ, វត្ថា ច តេ កិដកសមា ភវន្តុ;

ឯតាទិសំ ទុច្ចរិតំ ចរិត្វា, ឥធាគតា ចិររត្តាយ ខាទតី”តិ។ –

ទ្វេ គាថា អភាសិ។ តត្ថ អទាយិកាតិ កស្សចិ កិញ្ចិបិ អទានសីលា។ មច្ឆរិនី កទរិយាតិ បឋមំ មច្ឆេរមលស្ស សភាវេន មច្ឆរិនី, តាយ ច បុនប្បុនំ អាសេវនតាយ ទឡ្ហមច្ឆរិនី, តាយ កទរិយា អហូតិ យោជនា។ ឥទានិ តស្សា តមេវ កទរិយតំ ទស្សេន្តោ “សា មំ សន្ត”ន្តិអាទិមាហ។ តត្ថ ឯតាទិសន្តិ ឯវរូបំ យថាវុត្តវចីទុច្ចរិតានិ ចរិត្វា។ ឥធាគតាតិ ឥមំ បេតលោកំ អាគតា, បេតត្តភាវំ ឧបគតា។ ចិររត្តាយ ខាទតីតិ ចិរកាលំ គូថាទីនេវ ខាទតិ។ តស្សា ហិ យេនាការេន អក្កុដ្ឋំ, តេនេវាការេន បវត្តមានម្បិ ផលំ។ យំ ឧទ្ទិស្ស អក្កុដ្ឋំ, តតោ អញ្ញត្ថ បឋវិយំ កមត្តកសដ្ឋានេ មត្ថកេ អសនិបាតោ វិយ អត្តនោ ឧបរិ បតតិ។

ឯវំ សោ ទេវបុត្តោ តាយ បុដ្ឋោ កតកម្មំ កថេត្វា បុន តំ ភិក្ខុ អាហ – “អត្ថិ បន, ភន្តេ, កោចិ ឧបាយោ ឥមំ បេតលោកតោ មោចេតុ”ន្តិ? “អត្ថី”តិ ច វុត្តេ “កថេថ, ភន្តេ”តិ។ យទិ ភគវតោ អរិយសង្ឃស្ស ច ឯកស្សេវ វា ភិក្ខុនោ ទានំ ទត្វា ឥមិស្សា ឧទ្ទិសិយតិ, អយញ្ច តំ អនុមោទតិ, ឯវមេតិស្សា ឥតោ ទុក្ខតោ មុត្តិ ភវិស្សតីតិ។ តំ សុត្វា ទេវបុត្តោ តស្ស ភិក្ខុនោ បណីតំ អន្នបានំ ទត្វា តំ ទក្ខិណំ តស្សា បេតិយា អាទិសិ។ តាវទេវ សា បេតី សុហិតា បីណិន្ទ្រិយា ទិព្វាហារស្ស តិត្តា អហោសិ។ បុន តស្សេវ ភិក្ខុនោ ហត្ថេ ទិព្វសាដកយុគំ ភគវន្តំ ឧទ្ទិស្ស ទត្វា តញ្ច ទក្ខិណំ តស្សា បេតិយា អាទិសិ។ តាវទេវ ច សា ទិព្វវត្ថនិវត្ថា ទិព្វាលង្ការវិភូសិតា សព្វកាមសមិទ្ធា ទេវច្ឆរាបដិភាគា អហោសិ។ សោ ច ភិក្ខុ តស្ស ទេវបុត្តស្ស ឥទ្ធិយា តទហេវ សាវត្ថិំ បត្វា ជេតវនំ បវិសិត្វា ភគវតោ សន្តិកំ ឧបគន្ត្វា វន្ទិត្វា តំ សាដកយុគំ ទត្វា តំ បវត្តិំ អារោចេសិ។ ភគវាបិ តមត្ថំ អដ្ឋុប្បត្តិំ កត្វា សម្បត្តបរិសាយ ធម្មំ ទេសេសិ។ សា ទេសនា មហាជនស្ស សាត្ថិកា អហោសីតិ។

ᨾᩉᩣᨷᩮᩈᨠᩣᩁᨷᩮᨲᩅᨲ᩠ᨳᩩᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪑᪐᪨ ᨡᩃ᩠ᩃᩣᨭᩥᨿᨷᩮᨲᩅᨲ᩠ᨳᩩᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

ᨠᩣᨶᩩ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᩅᩥᨾᩣᨶᩈ᩠ᨾᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᩈᨲ᩠ᨳᩁᩥ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨿᩴ ᩅᩥᩉᩁᨶ᩠ᨲᩮ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩴ ᨡᩃ᩠ᩃᩣᨭᩥᨿᨷᩮᨲᩥᩴ ᩋᩣᩁᨻ᩠ᨽ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩋᨲᩦᨲᩮ ᨠᩥᩁ ᨻᩣᩁᩣᨱᩈᩥᨿᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩣ ᩁᩪᨷᩪᨷᨩᩦᩅᩥᨶᩦ ᩍᨲ᩠ᨳᩦ ᩋᨽᩥᩁᩪᨷᩣ ᨴᩔᨶᩦᨿᩣ ᨷᩣᩈᩣᨴᩥᨠᩣ ᨷᩁᨾᩣᨿ ᩅᨱ᩠ᨱᨷᩮᩣᨠ᩠ᨡᩁᨲᩣᨿ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩣ ᩋᨲᩥᨾᨶᩮᩣᩉᩁᨠᩮᩈᨠᩃᩣᨷᩦ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᨲᩔᩣ ᩉᩥ ᨠᩮᩈᩣ ᨶᩦᩃᩣ ᨴᩦᨥᩣ ᨲᨶᩪ ᨾᩩᨴᩪ ᩈᩥᨶᩥᨴ᩠ᨵᩣ ᩅᩮᩃ᩠ᩃᩥᨲᨣ᩠ᨣᩣ ᨠᩩᨬ᩠ᨧᩥᨲᨣ᩠ᨣᩣ ᩅᩥᩈᨭ᩠ᨮᩣ ᨿᩣᩅ ᨾᩮᨡᩃᩥ ᨠᩃᩣᨷᩥ ᩒᩃᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᩴ ᨲᩔᩣ ᨠᩮᩈᩈᩮᩣᨽᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᨲᩁᩩᨱᨩᨶᩣ ᨿᩮᨽᩩᨿ᩠ᨿᩮᨶ ᨲᩔᩴ ᨷᨭᩥᨻᨴ᩠ᨵᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᩉᩮᩈᩩᩴ᪨ ᩋᨳᩔᩣ ᨲᩴ ᨠᩮᩈᩈᩮᩣᨽᩴ ᩋᩈᩉᨾᩣᨶᩣ ᩍᩔᩣᨷᨠᨲᩣ ᨠᨲᩥᨷᨿᩣ ᩍᨲ᩠ᨳᩥᨿᩮᩣ ᨾᨶ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩔᩣ ᩑᨠᩴ ᨷᩁᩥᨧᩣᩁᩥᨠᨴᩣᩈᩥᩴ ᩋᩣᨾᩥᩈᩮᨶ ᩏᨷᩃᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩣᨿ ᨲᩔᩣ ᨠᩮᩈᩪᨷᨥᩣᨲᩥᨠᩴ ᨽᩮᩈᨩ᩠ᨩᩴ ᨴᩣᨷᩮᩈᩩᩴ᪨ ᩈᩣ ᨠᩥᩁ ᨴᩣᩈᩦ ᨲᩴ ᨽᩮᩈᨩ᩠ᨩᩴ ᨶ᩠ᩉᩣᨶᩦᨿᨧᩩᨱ᩠ᨱᩮᨶ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨷᨿᩮᩣᨩᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨦ᩠ᨣᩣᨿ ᨶ᩠ᩉᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨶ᩠ᩉᩣᨶᨠᩣᩃᩮ ᨲᩔᩣ ᩋᨴᩣᩈᩥ᪨ ᩈᩣ ᨲᩮᨶ ᨠᩮᩈᨾᩪᩃᩮᩈᩩ ᨲᩮᨾᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨴᨠᩮ ᨶᩥᨾᩩᨩ᩠ᨩᩥ, ᨶᩥᨾᩩᨩ᩠ᨩᨶᩅᩮᩃᩣᨿ ᨧ ᨠᩮᩈᩣ ᩈᨾᩪᩃᩣ ᨷᨲᩥᨷᨲᩥᩴᩈᩩ, ᩈᩦᩈᩴ ᨧᩔᩣ ᨲᩥᨲ᩠ᨲᨠᩣᩃᩣᨻᩩᩈᨴᩥᩈᩴ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᩋᨳ ᩈᩣ ᩈᨬ᩠ᨩᩣᨲᩈᩣ ᩅᩥᩃᩪᨶᨠᩮᩈᩣ ᩃᩩᨬ᩠ᨧᩥᨲᨾᨲ᩠ᨲᨠᩣ ᨠᩮᩣᨷᩥᨲᩣ ᩅᩥᨿ ᩅᩥᩁᩪᨷᩥ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩃᨩ᩠ᨩᩣᨿ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᨣᩮᩉᩴ ᨷᩅᩥᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩈᩴᨠᩥᩃᩥᨭ᩠ᨮᩴ ᩅᨲ᩠ᨳᩮᨶ ᩈᩦᩈᩴ ᩅᩮᨮᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨻᩉᩥᨣᩮᩉᩮ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨷᨴᩮᩈᩮ ᩅᩣᩈᩴ ᨠᨷ᩠ᨷᩮᨶ᩠ᨲᩦ ᨠᨲᩥᨷᩣᩉᨧ᩠ᨧᨿᩮᨶ ᩋᨷᨣᨲᩃᨩ᩠ᨩᩣ ᨲᨲᩮᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩥᩃᩣᨶᩥ ᨷᩦᩊᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩮᩃᩅᩣᨱᩥᨩ᩠ᨩᩴ ᨷᨿᩮᩣᨩᩮᨶ᩠ᨲᩦ ᨩᩦᩅᩥᨠᩴ ᨠᨷ᩠ᨷᩮᩈᩥ᪨ ᩈᩣ ᩑᨠᨴᩥᩅᩈᩴ ᨡᩦᨱᩣᩈᩅᩴ ᨷᩥᨱ᩠ᨯᩣᨿ ᨧᩁᨶ᩠ᨲᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᨷᩈᨶ᩠ᨶᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣ ᨾᩉᩣᨴᩮᩅᩦ ᨷᨲ᩠ᨲᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩥᩃᨷᩥᨬ᩠ᨬᩣᨠᩮᨶ ᨲᩮᩃᩴ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣᨶ ᩋᨴᩣᩈᩥ᪨

ᩋᨳᩮᨠᨴᩥᩅᩈᩴ ᩈᩣ ᩑᨠᩴ ᨡᩦᨱᩣᩈᩅᨲ᩠ᨳᩮᩁᩴ ᨷᩥᨱ᩠ᨯᩣᨿ ᨧᩁᨶ᩠ᨲᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᨷᩈᨶ᩠ᨶᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨣᩮᩉᩴ ᨶᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩮ ᩋᩣᩈᨶᩮ ᨶᩥᩈᩦᨴᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩮᩃᨾᩥᩔᩴ ᩁᩮᩣᩃᩥᨲᩥᨾᩩᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᨷᩥᨬ᩠ᨬᩣᨠᨾᨴᩣᩈᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᨲᩔᩣ ᩋᨶᩩᨠᨾ᩠ᨷᩣᨿ ᨲᩴ ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥ᪨ ᩈᩣ ᨷᩈᨶ᩠ᨶᨾᩣᨶᩈᩣ ᩏᨷᩁᩥ ᨾᨲ᩠ᨳᨠᩮ ᩋᨬ᩠ᨩᩃᩥᩴ ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᩣᩈᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᨧ ᨳᩮᩁᩮᩣ ᨲᩔᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨷᩈᩣᨴᩴ ᩋᨶᩩᨾᩮᩣᨴᨶᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨠ᩠ᨠᩣᨾᩥ᪨ ᩈᩣ ᨧ ᨴᩩᨲᩥᨿᩴ ᩋᨶᩩᨾᩮᩣᨴᨶᨠᩣᩃᩮᩅ “ᨾᨿ᩠ᩉᩴ ᨠᩮᩈᩣ ᨶᩦᩃᩣ ᨲᨶᩪ ᩈᩥᨶᩥᨴ᩠ᨵᩣ ᨾᩩᨴᩪ ᩅᩮᩃ᩠ᩃᩥᨲᨣ᩠ᨣᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩪ”ᨲᩥ ᨷᨲ᩠ᨳᨶᩴ ᩋᨠᩣᩈᩥ᪨

ᩈᩣ ᩋᨷᩁᩮᨶ ᩈᨾᨿᩮᨶ ᨠᩣᩃᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩉᩣᩈᨾᩩᨴ᩠ᨴᩮ ᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᩅᩥᨾᩣᨶᩮ ᩑᨠᩥᨠᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᩔᩣ ᨠᩮᩈᩣ ᨷᨲ᩠ᨳᩥᨲᩣᨠᩣᩁᩮᨶᩮᩅ ᩈᨾ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᩥᩴᩈᩩ᪨ ᨾᩉᨣ᩠ᨥᩴ ᩅᨲ᩠ᨳᩴ ᨷᨶ ᩋᩃᨽᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᨣ᩠ᨣᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᩈᩣ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᩅᩥᨷᩣᨠᩮ ᨷᩩᨶᨷ᩠ᨷᩩᨶᩴ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨠᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨶ᩠ᨲᩁᩴ ᨲᨲ᩠ᨳᩮᩅ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᨾᩣᨶᨷᩮᨲᩥ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩩᨷ᩠ᨷᩣᨴᩮ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨠᩣᩃᩮ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᩅᩣᩈᩦᨶᩴ ᨾᨶᩩᩔᩣᨶᩴ ᩈᨾᩩᨴ᩠ᨴᨾᨩ᩠ᨫᩮ ᨶᩣᩅᩣᨿ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨴᩔᨶᩴ ᩋᨣᨾᩣᩈᩥ᪨ ᩋᨳ ᩈᩣ ᩅᩥᨾᩣᨶᨷᩮᨲᩦ ᩈᩉ ᩅᩥᨾᩣᨶᩮᨶ ᨲᩮᩈᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨴᩔᩮᩈᩥ᪨ ᨲᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᨩᩮᨭ᩠ᨮᩅᩣᨱᩥᨩᩮᩣ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩮᩣ –

“ᨠᩣ ᨶᩩ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᩅᩥᨾᩣᨶᩈ᩠ᨾᩥᩴ, ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨲᩦ ᨶᩩᨷᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᩥ;

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ក្ខុទ្ទិសាងក៌ ត្វំ និចាសេហិ៍ សោកគេតិ ឃុត្ឋទ្ធបេ៍

ឧចញ្ចា បន ចត្វា អត្តនោ ក្ខុទ្ទិសាងក៌ តស្សា ក្ខបនេសិ, សា តទា ឌិឃ្យយាតស្ស អត្តនោ អនុបកប្បនីឃតញ្ចា, ឃទា ឌិឃ្យយាត៌ ក្ខបកប្បតិ, តញ្ចា ងស្សន្តី –

៤៨៍

“ហេត្វន ហេត្វ េត ឌិត្ត, ន យឃ្យុក្ខបកប្បតិ;

ឧសេត្វុបិសេកោ សេទ្ធា, សព្វាសព្វុទ្ធសាចេកោ៍

៤៩៍

“ឧតំ អច្ឆាងឃិត្វាន, យយ ងក្ខិលាយាឌិស;

តទាហំ ឃុលិតា ហេស្សំ, សព្ពកាយសបិទ្ធិនី”តិ៍ –

កាទាក្ខឃយាហ ៍ តត្ថ ហេត្វន ហេត្វ េត ឌិត្ត, ន យឃ្យុក្ខបកប្បតីតិ, យាទិស, តច ហេត្វន យយ ហេត្វ តឃា ឌិត្ត ន យឃ្យុក្ខបកប្បតិ ន ឋិនិឃុជ្ជតិ, ក្ខបកោកឃោក្កុ ន ហោតីតិ អទេត្វា៍ ឧសេត្វុបិសេកោ សេទ្ធាតិ ឧសោ ទតនត្តឃំ ក្ខុទ្ទិស្ស សទលាកយនេន ក្ខបិសេកោ កព្វុចលសទ្ធាឃ ច សយន្តាកតត្តា សេទ្ធា ឧត្ត ឧតស្មិំ ឌនសព្វហេ អត្ថិ៍ ឧតំ អច្ឆាងឃិត្វាន, យយ ងក្ខិលាយាឌិសាតិ ឧតំ ក្ខបិសក៌ យយ ឌិឃ្យយាត៌ សាងក៌ បទិងហាបេត្វា តំ ងក្ខិលំ យឃ្យអាឌិស បត្តិងាត៌ ងេហិ៍ តទាហំ ឃុលិតា ហេស្សន្តិ តទា កេត អហំ ឃុលិតា ឌិព្ពចត្តនិចត្ត ឃុលប្បត្តា កឋិស្សាមីតិ៍

តំ ឃុត្វា ចាលិឌា តំ ក្ខបិសក៌ ត្យាបេត្វា ឋិលិយេត្វា ចត្តឃុកោន អច្ឆាងេសុំ៍ តយត្វំ បកាសេត្វា សក្កិតិកាទា –

៤៥៍

“តញ្ចា េត ត្យាបឃិត្វាន, ឋិលិយេត្វាន ចាលិឌា;

ចេត្ថហន្ធាឥឃិត្វាត, តឃ្យា ឥក្លិលាយាឌីឃ្ញុំ

៤៣

“ឃយតត្ថទាត្ថិ៍ដេ្ឋ , ចិបិគោ ក្ខឥបន្ថឆ;

ភោឌតន្ធាឥតបិតឹឃំ, ឥក្លិលាឃ ញ្ខង៌ ឋលំ

៤៥

“តេតា ឃុន្ធា ឃុចិចឃតា, កាឃិក្យត្ថយឆាទិតឹ;

ហឃត្តិ ចិយាភា គិក្លយិ, ឥក្លិលាឃ ញ្ខង៌ ឋល”ត្តិ –

តិឃ្យា កាឆាឃោ អចោត្ញុំ

៤៧ តត្ថ តត្តិ តំ ក្ខបិឃក់ ច-ឃឌ្ខោ គិបិតយត្តំ តេតិ តេ ចាលិឌាតិ ឃោឌតា ចិលិយ្យត្វាតាតិ ក្ខត្តយេត កេត្ថត ចិលិយ្យត្វា ចេត្ថហន្ធាឥឃិត្វាតាតិ ចណ្ហាកន្ធឃឃយ្យត្តំ ឃញ្ញត់ ភោឌត់ ភោឌត្វា គិចាឃត់ ក្ខត្តីឃត្តិ ន្ថិហិ ចេត្ថហិ អន្ធាឥឃុំ, ន្ថេ ចត្វាតិ អង៌ឃ្ខតិ អត្វោ តឃ្យា ឥក្លិលាយាឌីឃុត្តិ តឃ្យា ឃេតិឃា តំ ឥក្លិលំ អាឌីឃិឃុំ

៤៣ ឃយតត្ថទាត្ថិ៍ដេ្ឋតិ អត្ថ-តិ គិបិតយត្តំ, តឃ្យា ឥក្លិលាឃ ក្ខិ៍ដ្ឋ ឃយតត្ថទេយច ចិបិគោ ក្ខឥបន្ថឆាតិ តឃ្យា ឃេតិឃា ចិបិគោ ឥក្លិលាឃ ឋលំ ក្ខប្យន្ថិ៍ កីឌីឃោតិ ឃេតិ អាហ ភោឌតន្ធាឥតបិតឹឃត្តិ ភាតប្យកាទ ឌិត្តភោឌតឃឌីឃំ ភោឌតត្ថា ភាភាចិទាកចណ្ហឃយុន្ថលំ ឌិត្តចត្ថឃឌីឃំ ចត្ថត្ថា អគេកចិឆំ បិគេកត្ថា ឥក្លិលាឃ ញ្ខង៌ ញ្ញាឌីឃំ ឋលំ ក្ខឥបន្ថឆាតិ ឃោឌតា

៤៥ តេតាតិ ឃឆាចុត្តភោឌតាឌីបជិលិគេតា បន្ធា ឃុន្ធាតិ ត្យាគេត ឃុន្ធឃទឹទា ឃុចិចឃតាតិ ឃុចិឃុន្ធចត្តិចត្វា កាឃិក្យត្តយឆាទិតឹតិ កាឃិកចត្តេតាបិ ក្ខត្តយចត្ថឆាទិតឹ ហឃត្តិតិ “បឃ្យឆ តាច ត្យប្យាក់ ឥក្លិលាឃ ញ្ខង៌ ឋលចិឃេឃ”ត្តិ បកាឃគចេឃត ហឃយាភា ចិយាគតេតា គិក្លយិ

អឆ តេ ចាលិឌា ៦ច៌ បន្ធក្លេតា បុញ្ញាឋលំ ឌិន្ធា អន្ធទិឃត្ថតចិត្តឌាតា តឃ្វិ ក្ខបិឃគេ ឃញ្ញាតការចេតហុយាភា កតញ្ញលឹ តំ

បឍិទុបរិឃិសុ៉ វោបិ តេ ឆឡុកឆាឃ គិឃ្យោវាយត្តាឃ បវាឆេត្វា វរហោសុ ច ឃឹលេសុ ច បតិដ្ឋាបេឃិ៉ តេ តាឃ ចិយាតបេតិឃា ពតពយុំ –

៩៩៉

“សុចិត្តទុបំ ទុចិទុ, ចិយាតំ តេ បកាវតិ;

ឆេចតេ បុន្និតាចិក្ល, ពិឃ្យ ពយុឃ្យិង ឋល”ត្តិ៉ –

ឃ្លាយាឃ កាឆាឃ បុន្និសុ៉ តត្ថ សុចិត្តទុបត្តិ ហត្ថិអស្សិត្ថិបុរិសាឌិចវេត ឆេច យាលិពយុលតាពយាឌិចវេត ច សុដ្ឋុ ចិហិតចិត្តទុបំ៉ ទុចិទត្តិ របេលាំ ឌស្សតំ៉ ពិឃ្យ ពយុឃ្យិង ឋលត្តិ ពិឌិវស្ស ពយុស្ស, ពិ ឌាតយឃស្ស ក្តោហុ ឃឹលយឃស្ស ឃ្លាង ឋលត្តិ អត្ថោ៉

វា តេហិ ទុចំ បុដ្ឋា “យឃា ពតស្ស បទិត្តពស្ស ពុសលពយុស្ស តាច ឃ្លាង ឋលំ, អពុសលពយុស្ស បត អាឃតិ គិរោឃ ទុឌិវំ កចិស្សតី”តិ តក្ខកឃំ អាចិក្ខត្តី –

៩លិ៉

“គិក្ខុគោ ចរយាតស្ស, ឆោលិគិបុជ្ជតិ អហំ;

អឆាឃិ ក្ដេក្ខតស្ស, ចិប្បវត្តេត ឆេតវា៉

៩ប័៉

“តស្ស ពយុស្ស ពុសលស្ស, ចិបាពំ ឌីឈយត្តទំ;

អត្ថុកោយិ ចិយាតស្មិំ, តញ្ញា ឆាតិ បទិត្តពំ៉

៩ង៉

“ឧទ្ធំ ចតូហិ មាសេហិ, កាលកិរិយា ភវិស្សតិ;

ឯកន្តកដុកំ ឃោរំ, និរយំ បបតិស្សហំ។

៩០។

“ចតុក្កណ្ណំ ចតុទ្វារំ, វិភត្តំ ភាគសោ មិតំ;

អយោបាការបរិយន្តំ, អយសា បដិកុជ្ជិតំ។

៩១។

“តស្ស អយោមយា ភូមិ, ជលិតា តេជសា យុតា;

សមន្តា យោជនសតំ, ផរិត្វា តិដ្ឋតិ សព្ពទា។

៩២។

“តត្ថាហំ ទីឃមទ្ធានំ, ទុក្ខំ វេទិស្ស វេទនំ;

ផលញ្ច បាបកម្មស្ស, តស្មា សោចាមហំ ភុស”ន្តិ – គាថាយោ អភាសិ;

៩៣។ តត្ថ ភិក្ខុនោ ចរមានស្សាតិ អញ្ញតរស្ស ខីណកិលេសស្ស ភិក្ខុនោ ភិក្ខាយ ចរន្តស្ស។ លោហិតមក្ខិតន្តិ វិស្សន្ទមានតេលំ បិញ្ញាកំ។ ឧជុកតស្សាតិ ចិត្តខិលមក្ខកុដិលភាវករាទិំ កិលេសានំ អភាវេន ឧជុភាវប្បត្តស្ស។ វិប្បសន្នេន ចេតសាតិ កម្មផលសទ្ធាយ សុដ្ឋុ បសន្នេន ចិត្តេន។

៩៤-៩៥។ ទីឃមទ្ធានន្តិ ម-ការោ បទសន្ធិករោ, ទីឃអទ្ធានំ ទីឃកាលន្តិ អត្ថោ។ តញ្ច ជាតិ បរិត្តកន្តិ តញ្ច បុញ្ញផលំ វិបក្កវិបាកត្តា កម្មស្ស ឋាតិ បរិត្តកំ អប្បាវសេសំ, ន ចិរេនេវ ឋតោ ចវិស្សាមីតិ អត្ថោ។ តេនាហ “ឧទ្ធំ ចតូហិ មាសេហិ, កាលកិរិយា ភវិស្សតី”តិ ចតូហិ មាសេហិ ឧទ្ធំ ចតុន្នំ មាសានំ ឧបរិ បញ្ចមេ មាសេ មម កាលកិរិយា ភវិស្សតីតិ ទស្សេតិ។ ឯកន្តកដុកន្តិ ឯកន្តេនេវ

អនិដ្ឋផលស្សាយតនិកការណតោ ឧក្កដ្ឋុក្កដ្ឋន្តិ អត្ថោ។ ឋានន្តិ ការណំ។ និរយន្តិ នត្ថិ ឯត្ថ អយោ សុខន្តិ កត្វា “និរយ”ន្តិ លទ្ធនាមំ នរកំ។ បបជ្ជិស្សន្តិ បបជ្ជិស្សាមិ អហំ។

៤០. “និរយ”ន្តិ ឯត្ថ អវីចិមហានិរយស្ស អធិប្បេតត្តា តំ សរូបតោ ទស្សេតុំ “ចតុក្កណ្ណ”ន្តិអាទិមាហ។ តត្ថ ចតុក្កណ្ណន្តិ ចតុក្កោណំ។ ចតុទ្វារន្តិ ចតូសុ ទិសាសុ ចតូហិ ទ្វារេហិ យុត្តំ។ វិភត្តន្តិ សុដ្ឋុ វិភត្តំ។

ភាគសោតិ ភាគតោ។ មិតន្តិ តុលិតំ។ អយោបាការបរិយន្តន្តិ អយោមយេន បាការេន បរិក្ខិត្តំ។ អយសា បដិកុជ្ជិតន្តិ អយោបដលេន ឧបរិ បិហិតំ។

៤១-៤២. តេជសា យុតាតិ សមន្តតោ សមុដ្ឋិតជាលេន មហតា អគ្គិនា និរន្តរំ សមាយុតជាលា។ សមន្តា យោជនសតន្តិ ឥទំ បន សមន្តា ពហិ សព្ពទិសាសុ យោជនសតំ យោជនានំ សតំ។ សព្ពទាតិ សព្ពកាលំ។ ផរិត្វា តិដ្ឋតីតិ ព្យាបេត្វា តិដ្ឋតិ។ តត្ថាតិ តស្មិំ មហានិរយេ។ វេទិស្សន្តិ វេទិស្សាមិ អនុភវិស្សាមិ។ ផលញ្ច បាបកម្មស្សាតិ ឃោរំ ទារុណំ ទុក្ខានុភវនំ យថា ឥទំ កតស្ស បាបស្ស កម្មស្ស ផលន្តិ អត្ថោ។

ឥទំ វាយ អត្តនា កតកម្មផលេ អាយតិំ នេរយិកទុក្ខេ ច បកាសិតេ សោ ឧបាសកោ ករុណាសមុស្សាហិតមានសោ “ហត្ថស្សាហំ បតិដ្ឋា ភវេយ្យ”ន្តិ ចិន្តេត្វា អាហ – “ភទន្តេ, ត្វំ យក្ខយោនិយំ ឋិតោ ទេវលោកេ សន្តកាយសមិទ្ធិ ឧប្បត្តិយុត្តោ ជាតោ, ធីតាតិ បន ធីតរំ ឧបាសិកាតំ ឋិតំ ឥត្វា សទ្ធំ ច កុសលំ អនុស្សរិត្វា និរយូបបត្តិតោ មុច្ចិស្សសី”តិ។ សោ បេតោ ហដ្ឋតុដ្ឋោ “សាធូ”តិ វត្វា តេ និទ្ទិដ្ឋេ អត្ថបទេន សត្តប្បវត្តា និដ្ឋានិ វត្ថានិ នានាវិធានិ រតនានិ ច អទាសិ, ករុណាត្តា ឧបាសកស្ស និដ្ឋំ ទស្សយុគំ តេសំ ហត្ថេ ទត្វា “អញ្ញតរា, ភន្តេ, វិហារបេតី ករុណោ បិតេ សិរសា វន្ទតីតិ សាវត្ថិំ គន្ត្វា សត្ថារំ មម វចនេន វន្ទថា”តិ វន្ទនញ្ច បេសេសិ, តញ្ច នាគំ អត្តនោ ញាតកានំ ទេវហិ ញាតិសម្បត្តិំ តំ និវេសនេ ឧបនេសិ។

អថ តេ វាណិជា តតោ បដ្ឋាយ អនុក្កមេន សាវត្ថិំ បត្វា ជេតវនំ បវិសិត្វា សត្ថុ តំ ទុស្សយុគំ ទត្វា វន្ទនញ្ច និវេទេត្វា អាទិតោ បដ្ឋាយ តំ បវត្តិំ ករុណោ អារោចេសុំ។ សត្ថា តមត្ថំ អដ្ឋុប្បត្តិំ កត្វា សម្បត្តបរិសាយ ធម្មំ ទេសេសិ, សា ទេសនា មហាជនស្ស សាត្ថិកា ជាតា។ តេ បន ឧបាសកា ទុតិយទិវសេ ពុទ្ធប្បមុខស្ស ភិក្ខុសង្ឃស្ស មហាទានំ ទត្វា តស្សា ទក្ខិណមាទិសិំសុ។ សា ច តតោ បេតលោកតោ ចវិត្វា ចិត្តលតាវិមានេ នានារតនវិចិត្តេ កនកវិមានេ អច្ឆរាសហស្សបរិវារា និព្ពត្តីតិ។

ចុល្លសេដ្ឋិបេតវត្ថុវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

១១. នាគបេតវត្ថុវណ្ណនា

បុរតោ ចេវ សេសេន បលេតិ ហត្ថិនាតិ ឰាជិ សត្ថរិ ជេតវនេ វិហរន្តេ ឯកំ ព្រាហ្មណបេតំ អារព្ភ វុត្តំ។ អាយស្មា កិរ និគ្រោធោ សត្តវស្សិកោ ខុរគ្គេយេវ អរហត្តំ បត្វា សាមណេរភូមិយំ ឋិតោ តិំសមត្តេហិ ភិក្ខូហិ សទ្ធិំ អរញ្ញាយតនេ វសន្តោ តេសំ ភិក្ខូនំ បញ្ចាគ្គំ វេឡុវនារាមេ ហត្ថតោ អាគតំ បរលោកំ ជាលិត្វា តេ ច តេធោវេ វេឡុវន្តា បត្តានេត្វា សត្ថុ សន្តិកំ អគមាសិ។ សត្ថា តេសំ ភិក្ខូនំ ធម្មំ ទេសេសិ, ទេសនាវសានេ តេ ភិក្ខូ អរហត្តំ បាបុណិំសុ។ អថាយស្មា និគ្រោធោ បរិបុណ្ណវស្សោ លទ្ធូបសម្បទោ តេហិ បញ្ចហិ ភិក្ខុសតេហិ សទ្ធិំ ជាលិតាឡីវិ ពក្កា ខ្ទុសិបតនេ វិហាសិ។ បត្តស្សា ទេវស្ស សត្ថុគំ ពក្កា ធម្មំ សុត្វា បសន្នមានសា ចិឆិបដិបាដិយា ចក្កចក្កា ហុត្វា អាគន្តុកភត្តំ អទំសុ។ តត្ថ អញ្ញតរោ ឧបាសកោ បត្តស្ស តិន្នភត្តំ សមាទបេសិ, តេ យថាពលំ តិន្នភត្តំ បដ្ឋបេសុំ។

តេន ច សមយេន ជាលិតាឡិយំ អញ្ញតរស្ស មិច្ឆាទិដ្ឋិកស្ស ព្រាហ្មណស្ស ឯកោ បុត្តោ ឧត្ត ច ធីតា អហេសុំ។ តេសុ ជេដ្ឋបុត្តោ តស្ស ឧបាសកស្ស មិត្តោ អហោសិ។ សោ តំ គហេត្វា អាយស្មតោ និគ្រោធស្ស សន្តិកំ អគមាសិ។ អាយស្មា និគ្រោធោ តស្ស ធម្មំ ទេសេសិ។ សោ បសីទិត្វា អហោសិ។ អថ តំ សោ ឧបាសកោ អាហ – “ត្វំ ឧត្តស្ស ភិក្ខូនោ តិន្នភត្តំ ទេហី”តិ។ “អតាទិណ្ណំ អម្ហាកំ ព្រាហ្មណានំ សមណានំ សក្យបុត្តិយានំ តិន្នភត្តទានំ, តស្មា នាហំ ទស្សាមី”តិ។ “កិំ បនាសិ កត្តុំ ន ទស្សសី”តិ? “កថំ ន ទស្សាមី”តិ អាហ។ “យទិ ឯវំ មំ បមាទេសិ, តំ ឧត្តស្ស ភិក្ខុស្ស ទេហី”តិ។ សោ “សាធូ”តិ បដិស្សុណិត្វា ទុតិយទិវសេ បាតោវ វិហារំ គន្ត្វា ឯកំ ភិក្ខុំ អានេត្វា ភោជេសិ។

ឧត្ត គច្ឆន្តេ កាលេ ភិក្ខូនំ បដិបត្តិំ ទិស្វា បមុទិតា ហុត្វា តស្ស ពាហិរកាតា ច ភគិនី ច សាសនេ អភិប្បសន្នា បុញ្ញកាមា ច អហេសុំ។ ឧត្ត តេ តយោ ជនា យថាវិភវំ ទានានិ ទេន្តា សមណព្រាហ្មណេ សក្ករិំសុ គរុំ ករិំសុ មានេសុំ បូជេសុំ។ មាតាបិតរោ បន តេសំ អស្សទ្ធា អប្បសន្នា សមណព្រាហ្មណេសុ អការកា បុញ្ញកិរិយាយ អនាទរា អន្ធគិកា អហេសុំ។ តេសំ ធីតរំ ទារិកំ មាតុលបុត្តស្ស ទាតុំ ចាតកា ចាទេសុំ។ សោ ច អាយស្មតោ និគ្រោធស្ស សន្តិកេ ធម្មំ សុត្វា សំវេគជាតោ បព្ពជិត្វា តិក្ខំ អត្តនោ មាតុ-គេហំ គុម្ពិតុំ គច្ឆតិ។ តំ មាតា អត្តនោ ភាតុ-ធីតាយ ទារិកាយ បលោភេតិ។ តេន សោ ឧក្កណ្ឋិតោ ហុត្វា ឧបជ្ឈាយំ ឧបសង្កមិត្វា អាហ – “ឧប្បព្ពជិស្សាមហំ, ភន្តេ, អនុជានាថ មំ”តិ។ ឧបជ្ឈាយោ តស្ស ឧបនិស្សយសម្បត្តិំ ទិស្វា អាហ – “សាមណេរ, មាសមត្តំ អាគមេហី”តិ។ សោ “សាធូ”តិ បដិស្សុណិត្វា មាសេ អតិក្កន្តេ តថេវ អារោចេសិ។ ឧបជ្ឈាយោ បុន “អឌ្ឍមាសំ អាគមេហី”តិ អាហ។ អឌ្ឍមាសេ អតិក្កន្តេ តថេវ វុត្តេ បុន “សត្តាហំ អាគមេហី”តិ អាហ។ សោ “សាធូ”តិ បដិស្សុណិ។ អថ តស្មិំ អន្តោសត្តាហេ សាមណេរស្ស មាតុលានិយា គេហំ ជិណ្ណច្ឆទនំ ទិណ្ណំ ទុព្ពលកុដ្ដំ វាតវស្សាភិហតំ បរិបតិ។ តត្ថ ព្រាហ្មណោ ព្រាហ្មណី ឯកោ បុត្តោ ឈីតា ច គេហេន អវត្ថតា កាលមកំសុ។ តេសុ ព្រាហ្មណោ ព្រាហ្មណី ច បេតយោនិយំ និព្ពត្តិំសុ, ឯកោ បុត្តោ ធីតា ច ភុម្មទេវេសុ។ តេសុ ជេដ្ឋបុត្តស្ស ហត្ថិយានំ និព្ពត្តិ, កតិដ្ឋស្ស អស្សតរីរថោ, ធីតាយ សុវណ្ណសិវិកា។ ព្រាហ្មណោ ច ព្រាហ្មណី ច មហន្តេ មហន្តេ អយោមុគ្គរេ គហេត្វា អញ្ញមញ្ញំ អាកោដេន្តិ, អភិហតដ្ឋានេសុ មហន្តា មហន្តា ឃដប្បមាណា គណ្ឌា ឧដ្ឋហិត្វា មុហុត្តេនេវ បចិត្វា បរិភេជ្ជិត្វា ហោន្តិ។ តេ អញ្ញមញ្ញស្ស គណ្ឌេ ផាលេត្វា កោធាភិភូតា និក្កម្ពណា ផរុសវចនេហិ តជ្ជេន្តា បុព្ពលោហិតំ បិវន្តិ, ន ច តិត្តិំ បដិលភន្តិ។

អថ សាមណេរោ ឧក្កណ្ឋាភិភូតោ ឧបជ្ឈាយំ ឧបសង្កមិត្វា អាហ – “ភន្តេ, យថា បដិញ្ញាតទិវសា ចីតិវត្តា, គេហំ គមិស្សាមិ, អនុជានាថ មំ”តិ។ អថ តំ ឧបជ្ឈាយោ “អត្តក្ខន្តេ សុរិយេ កាលបក្ខចាតុទ្ទសិយា បច្ចូសសមយេ ឯហី”តិ វត្វា ជាលិតាឡីវិហារស្ស បិដ្ឋិបស្សេន នេតំ

ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᩣᩈᩥ᪨ ᨲᩮᨶ ᨧ ᩈᨾᨿᩮᨶ ᨲᩮ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨴᩮᩅᨸᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨽᨣᩥᨶᩥᨿᩣ ᨲᩮᨶᩮᩅ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᨶ ᨿᨠ᩠ᨡᩈᨾᩣᨣᨾᩴ ᩈᨠ᩠ᨠᩣᩅᩮᨲᩩᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩮᩈᩴ ᨸᨶ ᨾᩣᨲᩣᨸᩥᨲᩁᩮᩣ ᨾᩩᨣ᩠ᨣᩁᩉᨲ᩠ᨳᩣ ᨹᩁᩩᩈᩅᩣᨧᩣ ᨠᩣᨿᩋᨶ᩠ᨴᩩᨸᩥ ᩋᩣᨠᩩᩃᩦᨠᩩᩃᩃᩩᨶᨸᨲᩥᨲᨠᩮᩈᨽᩣᩁᩣ ᩋᨣ᩠ᨣᩥᨴᨯ᩠ᨰᨲᩣᩃᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩈᨴᩥᩈᩣ ᩅᩥᨣᩃᩥᨲᨸᩩᨻ᩠ᨻᩃᩮᩣᩉᩥᨲᩣ ᩅᩃᩥᨲᨣᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨲᩥᩅᩥᨿ ᨩᩮᨣᩩᨧ᩠ᨨᨻᩦᨽᨧ᩠ᨨᨴᩔᨶᩣ ᨲᩮ ᩋᨶᩩᨻᨶ᩠ᨵᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᩋᨳᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩈᩴᨠᩥᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨿᨳᩣ ᩈᩮᩣ ᩈᩣᨾᨱᩮᩁᩮᩣ ᨲᩮ ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩮ ᨸᩔᨲᩥ, ᨲᨳᩣᩁᩪᨸᩴ ᩍᨴ᩠ᨵᩣᨽᩥᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩴ ᩋᨽᩥᩈᨦ᩠ᨡᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩣᨾᨱᩮᩁᩴ ᩋᩣᩉ – “ᨸᩔᩈᩥ ᨲ᩠ᩅᩴ, ᩈᩣᨾᨱᩮᩁ, ᩍᨾᩮ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩮ”ᨲᩥ? “ᩋᩣᨾ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨸᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ᪨ “ᨲᩮᨶ ᩉᩥ ᩍᨾᩮᩉᩥ ᨠᨲᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨸᨭᩥᨸᩩᨧ᩠ᨨᩣ”ᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᩥᨿᩣᨶᩣᨴᩦᩉᩥ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩮ ᩋᨶᩩᨠ᩠ᨠᨾᩮᨶ ᨸᨭᩥᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥ᪨ ᨲᩮ ᩋᩣᩉᩴᩈᩩ – “ᨿᩮ ᨸᨧ᩠ᨨᨲᩮᩣ ᨸᩮᨲᩣ ᩋᩣᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩮ ᨸᨭᩥᨸᩩᨧ᩠ᨨᩣ”ᨲᩥ᪨ ᩈᩣᨾᨱᩮᩁᩮᩣ ᨲᩮ ᨸᩮᨲᩮ ᨣᩣᨳᩣᩉᩥ ᩋᨩ᩠ᨫᨽᩣᩈᩥ –

᪖᪒᪨

“ᨸᩩᩁᨲᩮᩣᩅ ᩈᩮᨲᩮᨶ ᨸᩃᩮᨲᩥ ᩉᨲ᩠ᨳᩥᨶᩣ, ᨾᨩ᩠ᨫᩮ ᨸᨶ ᩋᩔᨲᩁᩦᩁᨳᩮᨶ;

ᨸᨧ᩠ᨨᩣ ᨧ ᨠᨬ᩠ᨬᩣ ᩈᩥᩅᩥᨠᩣᨿ ᨶᩦᨿᨲᩥ, ᩒᨽᩣᩈᨿᨶ᩠ᨲᩦ ᨴᩈ ᩈᨻ᩠ᨻᨲᩮᩣ ᨴᩥᩈᩣ᪨

᪖᪓᪨

“ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩮ ᨸᨶ ᨾᩩᨣ᩠ᨣᩁᩉᨲ᩠ᨳᨸᩣᨱᩥᨶᩮᩣ, ᩁᩩᨴᩴᨾᩩᨡᩣ ᨨᩥᨶ᩠ᨶᨸᨽᩥᨶ᩠ᨶᨣᨲ᩠ᨲᩣ;

ᨾᨶᩩᩔᨽᩪᨲᩣ ᨠᩥᨾᨠᨲ᩠ᨳ ᨸᩣᨸᩴ, ᨿᩮᨶᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᩔ ᨸᩥᩅᩣᨳ ᩃᩮᩣᩉᩥᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᨲᨲ᩠ᨳ ᨸᩩᩁᨲᩮᩣᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᨸᨮᨾᩴ᪨ ᩈᩮᨲᩮᨶᩣᨲᩥ ᨸᨱ᩠ᨯᩁᩮᨶ᪨ ᨸᩃᩮᨲᩦᨲᩥ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ᪨ ᨾᨩ᩠ᨫᩮ ᨸᨶᩣᨲᩥ ᩉᨲ᩠ᨳᩥᩴ ᩋᩣᩁᩩᩊ᩠ᩉᩔ ᩈᩥᩅᩥᨠᩴ ᩋᩣᩁᩩᩊ᩠ᩉᩣᨿ ᨧ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩮ᪨ ᩋᩔᨲᩁᩦᩁᨳᩮᨶᩣᨲᩥ ᩋᩔᨲᩁᩦᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩁᨳᩮᨶ ᨸᩃᩮᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᨶᩦᨿᨲᩦᨲᩥ ᩅᩉᩦᨿᨲᩥ᪨ ᩒᨽᩣᩈᨿᨶ᩠ᨲᩦ ᨴᩈ ᩈᨻ᩠ᨻᨲᩮᩣ ᨴᩥᩈᩣᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᨲᩮᩣ ᩈᨾᨶ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩣ ᨴᩈ ᨴᩥᩈᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩈᩁᩦᩁᨸ᩠ᨸᨽᩣᩉᩥ ᩅᨲ᩠ᨳᩣᨽᩁᨱᩣᨴᩥᨸ᩠ᨸᨽᩣᩉᩥ ᨧ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᩮᩣᨲᨿᨾᩣᨶᩣ᪨ ᨾᩩᨣ᩠ᨣᩁᩉᨲ᩠ᨳᨸᩣᨱᩥᨶᩮᩣᨲᩥ ᨾᩩᨣ᩠ᨣᩁᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩮᩈᩩ ᨸᩣᨱᩦᩈᩩ ᨿᩮᩈᩴ ᨲᩮ ᨾᩩᨣ᩠ᨣᩁᩉᨲ᩠ᨳᨸᩣᨱᩥᨶᩮᩣ, ᩉᨲ᩠ᨳᩥᩈᩮᩣᨱ᩠ᨯᩣᨴᩦᩈᩩ ᨸᩣᨱᩥᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩔ ᩃᨻ᩠ᨽᨾᩣᨶᨲ᩠ᨲᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᨸᩣᨱᩥ ᩅᩥᩈᩮᩈᩥᨲᩮᩣ᪨ ᨨᩥᨶ᩠ᨶᨸᨽᩥᨶ᩠ᨶᨣᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨾᩩᨣ᩠ᨣᩁᨸ᩠ᨸᩉᩣᩁᩮᨶ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨨᩥᨶ᩠ᨶᨽᩥᨶ᩠ᨶᩈᩁᩦᩁᩣ᪨ ᨸᩥᩅᩣᨳᩣᨲᩥ ᨸᩥᩅᨳ᪨

ᩑᩅᩴ ᩈᩣᨾᨱᩮᩁᩮᨶ ᨸᩩᨭ᩠ᨮᩣ ᨲᩮ ᨸᩮᨲᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨲᩴ

ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨧᨲᩪᩉᩥ ᨣᩣᨳᩣᩉᩥ ᨸᨧ᩠ᨧᨽᩣᩈᩥᩴᩈᩩ –

៥៣។

“បុរតោច យោ គច្ឆតិ កុញ្ជរេន, សេតេន នាគេន ចតុក្កមេន;

អម្ហាក បុត្តោ អហុ ជេដ្ឋកោ សោ, ទានានិ ទត្វាន សុខី បមោទតិ។

៥៤។

“យោ យោ មជ្ឈេអស្សតរីរថេន, ចតុព្ភិ យុត្តេន សុវគ្គិតេន;

អម្ហាក បុត្តោ អហុ មជ្ឈិមោ សោ, អមច្ឆរី ទានបតី វិរោចតិ។

៥៥។

“យា សា ច បច្ឆា សិវិកាយ នីយតិ, នារី សបញ្ញា មិគមន្ទលោចនា;

អម្ហាក ធីតា អហុ សា កនិដ្ឋិកា, ភាគឌ្ឍភាគេន សុខី បមោទតិ។

៥៦។

“ឯតេ ច ទានានិ អទំសុ បុត្តេ, បសន្នចិត្តា សមណព្រាហ្មណានំ;

មយំ បន មច្ឆរិនោ អហុម្ហ បរិភាសកា សមណព្រាហ្មណានំ;

ឯតេ ច ទត្វា បរិចារយន្តិ, មយញ្ច សុស្សាម នឡោវ ឆិន្នោ”តិ។

៥៣។ តត្ថ បុរតោច យោ គច្ឆតីតិ ឥមេសំ គច្ឆន្តានំ យោ បុរតោ គច្ឆតិ។ “យោសោ បុរតោ គច្ឆតី”តិ វា បាឋោ, តស្ស យោ ឯសោ បុរតោ គច្ឆតីតិ អត្ថោ។ កុញ្ជរេនាតិ កុំ បថវិំ ជីរយតិ, កុញ្ជេសុ វា រមតិ ចរតីតិ “កុញ្ជរោ”តិ លទ្ធនាមេន ហត្ថិនា។ នាគេនាតិ,

តាយ្ស អកយតិំ អតកិកចតិំ អត្ថិតិ តាកា, តេត តារេកត៍ ចត្យក្កេយតាតិ ចត្យប្យេតត៍ ឌេដ្ឋេកាតិ បុទ្ធេខា៍

លិ៩-លិលិ៍ចត្យគ្គិតិ ចត្យហិ អយ្យតរិហិ៍ ឃុចក្កិតេតាតិ ឃុត្ថុរកយតេត ចាត្យរកយតេត៍ យិកយត្ថុលេឋតាតិ យិកិ ចិឃ យត្ថក្លិកា៍ កាកដ្ឋការេកតាតិ កាកយ្ស អដ្ឋការេកត, អត្តតា លដ្ឋេកាដ្ឋាឃតោ អដ្ឋកាកឌាតេត តេហត្យក្ខតេត៍ ឃុលិតិ ឃុលិតិ៍ លិក្ខចិបល្លាឃេត តេហត៌ ចុត្ត៌

លិប័៍បរិកាឃកាតិ អតេក្កាឃកា៍ បរិចាវឃត្តិតិ ជិតេត្តាឃុ កាយក្យេលាឃុ អត្តតេតា ត្ថក្តិឃាតិ ត្ថតោ ចិតោ ច ឃឆាឃុល៍ ចាតេត្តិ, បរិឌតេហិ ចា អត្តតេតា បុគ្គាត្យកាចតិយ្សេត្ថត បរិចរិយំ កាតេត្តិ៍ យឃត្ថា ឃុយ្សាយ តត្យត្ថច លិតេក្ខាតិ យឃំ បត លិតេក្ខា អាតេប លិតេត្តា តត្យត្ថ ចិឃ ឃុយ្សាយ, លុប្បិបឋាហិ អគ្គាយគ្គា ឥល្ហាកិឈាតេតហិ ច ឃុក្លា ចិឃុក្លា កចាយាតិ៍

៤ចំ អត្តតេតា បិបំ ឃយ្យេចតេត្វា “យឃំ ត្យឃំ្យាយាត្យលយាត្យលិតិតេឃា”តិ អាចិក្លិឃុ៍ តំ ឃុត្វា ឃាយតេលតោ ឃត្ថាតឃំតេចតោ “៤ចត្វបិតំ កិត្តិឃកាវិតំ កចំ ត្យ តោ តេកាឌតាតិ ឃិត្ថត្តិ”តិ បុច្ឆេត្តា –

លិដ៍

“កិ ត្យយ្យាកំ តេកាឌតំ កិ ឃឃាតំ, កឆត្ថា ឃាតេបឆ ឃុបិបឆយ្យិតោ;

បហ្វតតេកាតេកាឃុ អតប្យេកាឃុ, ឃុល៍ ចិវាឆាឃ ត្យក្លត្ថ បត្តា”តិ៍ –

ត្ថយំ កាឆយាហ៍ តត្ថ កិ ត្យយ្យាកំ តេកាឌតត្តិ កិជិឃំ ត្យយ្យាកំ តេកាឌតំ? កិ ឃឃាតត្តិ កិជិឃំ ឃឃតំ? “កិ ឃឃាតា”តិ តេកចិ បឆត្តិ, កិជិឃា ឃឃតា, កិជិតេឃ ឃឃតេត ឃឃឆាតិ អតេត្វា៍ កឆត្ថា ឃាតេបឆាតិ តេកត បកាតេវត ឃាតេបឆ, “កចំ តេចា ឃាតេបឆា”តិបិ បិតេឆា, កចំ ត្យតេយ្យ ឃាតេបឆាតិ អតេត្វា៍ ឃុបិបឆយ្យិតោតិ ឃុដ្ឋ អតិចិឃ បិបឆយ្យ៍ បហ្វតតេកាតេកាឃ្វតិ អបរិឃតេត្តាឃុ ត្ថត្យអាតេវឃុ តេកាតេកាឃុ ឃតេត្តាឃុ៍ អតប្យេកាឃ្វតិ ត អប្យេកាឃុ តាហ្វឃុ៍ ឃុល៍ ចិវាឆាឃាតិ ឃុលតេហត្យតោ បុគ្គាយ្ស អកាតេលាត ឃុល៍ ចិតេត្ថិត្វា ចិវាតេឆត្វា៍ “ឃុលយ្ស ចិវាតេឆតា”តិ តេកចិ បឆត្តិ៍ ត្យក្លត្ថ បត្តាតិ អត្ថ ត្ថាតាតិ ត្ថាត់ តេបតេឃាតិបរិឃាបត្តិ ត្យក្លិ អត្យប្យត្តាតិ៍

៤ចំ ឃាយតេលាតេវត បុដ្ឋា តេបតា តេតត បុច្ឆិតយត្ថ ចិយ្សេត្ថត្តា –

ប័០៍

“អញ្ញមញ្ញំ វធិត្វាន, បិវាម បុព្ពលោហិតំ;

ពហុំ បិត្វា ន ធាតា ហោម, នច្ឆាទិម្ហសេ មយំ។

៥១។

“ឥច្ចេវ មច្ចា បរិទេវយន្តិ, អទាយកា បេច្ច យមស្ស ឋាយិនោ;

យេ តេ វិន្ទិត្វ អធិគម្ម ភោគេ, ន ភុញ្ជរេ នាបិ ករោន្តិ បុញ្ញំ។

៥២។

“តេ ខុប្បិបាសូបគតា បរេត្វ, បច្ឆា ចិរំ ឈាយរេ ឌយ្ហមានា;

កម្មានិ កត្វាន ទុខុទ្រានិ, អនុភោន្តិ ទុក្ខំ កដុកប្ផលានិ។

៥៣។

“ឥត្តរញ្ហិ ធនំ ធញ្ញំ, ឥត្តរំ ឥធ ជីវិតំ;

ឥត្តរំ ឥត្តរតោ ញត្វា, ទីបំ កយិរាថ បណ្ឌិតោ។

៥៤។

“យេ តេ ឯវំ បជានន្តិ, នរា ធម្មស្ស កោវិទា;

តេ ទានេ នប្បមជ្ជន្តិ, សុត្វា អរហតំ វចោ”តិ។ –

បញ្ច គាថា អភាសិំសុ។

ប័០-ប័៨៎ ចត្ថ ន ឆាតា ហេយាតិ ឆាតា ឃុហិតា តិត្តា ន ហេយ៎ នន្ធាឌិយឲ្យតិ ន ទុក្ខាយ, ន ទុឌិ ខ្លីបេ្យាគេឆយ, ន ចំ យឃំ អត្តនោ ទុឌិឃា ប៊ិចិឃ្សាយាតិ អនេត្ថា៎ ខ្ពុនេច្ចចាតិ ៩ចរេយច៎ យច្ចា បទិនេចឃត្ថីតិ យឃំ ចិឃ អនេញ្ញាបិ យតុយ្សា គតាកិត្ថឹងា បទិនេចត្តិ គត្តត្តិ៎ អឆាឃកាតិ អឆាតឃិលិ យឆ្ឆទិនោ៎ ឃយឃ្ស ឆាឃិនោតិ ឃយលេិកឃញ្ញានេត ឃយឃ្ស ឆានេត បេត្តិចិឃេឃ ឆាតឃិលិ ៎ ឃេ នេត ចិឌិច្ច អឌិកយុនកានេកតិ ឃេ នេត ឃយ្សតិ អាឃតិត្ថា ឃុលចិឃេឃចិឆាឃគេ កោគេ ចិត្តិត្ថា បឌិលកិត្ថា៎ ន កុញ្ញទេ តាបិ គនេទាត្តិ បុញ្ញាត្តិ អនេយត្រិឃ ឃឃយ្សិ ន កុញ្ញាត្តិ, បនេទង៉ ឌេត្តា ឌាតយឃំ បុញ្ញាយ្សិ ន គនេទាត្តិ៎

ប័៧៎ទេត លុប្សិបិឃ្សុបកតា បទេត្ថាតិ ទេត ឃត្តា បទេត្ថ បទេលេិគេ បេត្តិចិឃេឃ ឌិឈច្ឆាបិបិឃាកិក្ខតា ហុត្វា៎ ចិទំ ឈឃាឃទេ ឆឃ្យឃាតាតិ លុឆាឌិហេតុគេត ឌុក្លក្កិតា “អកចំ ចត អនេយត្តិ៎ កុឃលំ, គចំ បិប”ត្តិអាឌិតា ចត្តយានេតត ចិប្សិឃាទក្កិតា បទិឆឃ្យឃាតា ឈឃាឃត្តិ, អតុត្ថតត្តីតិ អនេត្ថា៎ ឌុលុគ្រាតីតិ ឌុក្លចិបិកាតិ៎ អតុកោត្តិ ឌុក្ល គឌុកប្សុលិតីតិ អតិច្ចផលិតិ បិបកយុាតិ គត្វា ចិទកាលំ ឌុក្ល អាបិឃិគឌុក្ល អតុកចត្តិ៎

ប័៧-ប័ឳ៎ខ្ពត្តទត្តិ ន ចិទកាលច្ចាឃិ, អតិច្ចំ ចិបទិលាយឆយុំ៎ ខ្ពត្តទំ ខ្ពុឆ ឌិចិតត្តិ ខ្ពុឆ យតុយ្សលេិគេ ឃត្តាតំ ឌិចិតយ្សិ ខ្ពត្តទំ បទិត្តំ អប្យក៎ តេតាហ កកចា – “ឃោ ចិទំ ឌិចតិ, ឃោ ចយ្សឃតំ អប្សំ ចា កិនេយ្យា”តិ (ឌិ៎ តិ៎ ៧៎៥៧; ឃំ៎ តិ៎ ៧៎៧ឳ៥; អ៎ តិ៎ លិ៎លិឳ)៎ ខ្ពត្តទំ ខ្ពត្តទេតា ឌាត្វាតិ ឆតឆញ្ញាឌិខ្លីបគទលំ យតុយ្សាតំ ឌិចិតត្ថា ខ្ពត្តទំ បទិត្តំ លលិកំ ន ចិទយ្សត្តិ បញ្ញាឃ ខ្លីបបទិក្លិត្វា៎ ឌិបំ គឃិទាឆ បក្លិតោតិ ឃបញ្ញោ បុទិឃោ ឌិបំ អត្តនោ បតិច្ចំ បទេលេិគេ ហិតឃុលាឆិច្ចាតំ គនេឃ្យ៎ ឃេ នេត ៩ចំ បឌាតត្តីតិ ឃេ នេត យតុយ្សា យតុយ្សាតំ កោកាតំ ឌិចិតយ្ស ច ខ្ពត្តទកាចំ ឃាឆាចតោ ឌាតត្តិ, នេត ឌានេត ឃត្តាកាលំ តប្សយឌ្ឍត្តិ៎ ឃុត្វា អទហតំ ចចោតិ អទហតំ ឲ្យច្ឆាឌិតំ អទិឃាតំ ចចតំ ឃុត្វា, ឃុតត្តាតិ អនេត្ថា៎ ឃេឃំ បិគដេយច៎

៩ចំ នេត បេតា ឃាយលោទេត បុច្ចា តយត្ថំ អាចិក្លិត្វា “យឃំ តុឃំ្យាយាតុលយាតុលិតិឃោ”តិ បនេចឆេឃុំ៎ ចំ ឃុត្វា ឃាយលោទោ ឃញ្ញាតឃំចេគោ ខ្លីគ្គុំ បឌិចិនោឆេត្វា ខ្លីបញ្ញាឃយ្ស បិឆេឃុ ឃិទឃា តិបតិត្វា ៩ចយាហ – “ឃំ, កនេត្ត, អតុកយ្សគេត គទលឹឃំ អតុកយ្សំ ខ្លីបិឆាឃ, ចំ ឃេ តុឃេត្តិ៎ គចំ, យហតា ចតយិ្រអតត្ថបិតតោ ទក្លិតោ, ន ឆាតិ ឃេ ឈទាចានេឃត អនេត្ថា, អកិទយិឃ្សាយិ ព្រាហុចទិឃចានេឃ”តិ៎ អចាឃយុា ឃំកិច្ចា តយ្ស អញ្ញាឃឃាតុទុបំ គយ្យច្ចាតំ អាចិក្លិ៎ ឃោ គយ្យច្ចាតំ អតុឃុញ្ញាតត្តា តចិទយ្សច អទហត្តំ បិបុលិ៎ អាឃយុា បត ឃំកិច្ចា ចំ បចត្តិ កកចតោ អានេទាចេឃិ៎ ឃត្វា តយត្ថំ អច្ចប្សត្តិ គត្វា ឃយ្សត្តបទិឃាឃ ចិត្វាទេត ឆយុំ ឌេឃេឃិ, ឃា ឌេឃតា យហាឌតយ្ស ឃាត្តិកា អនេហាឃីតិ៎

តាកេបតចត្ថចលាលតា តិច្ចិតា៎

១៧៎ ខ្លីទកេបតចត្ថចល្លុតា

ឧរគោវ តចំ ជិណ្ណន្តិ ឥទំ សត្ថា ជេតវនេ វិហរន្តោ អញ្ញតរំ ឧបាសកំ អារព្ភ កថេសិ។ សាវត្ថិយំ កិរ អញ្ញតរស្ស ឧបាសកស្ស បុត្តោ កាលមកាសិ។ សោ បុត្តមរណហេតុ បរិទេវសោកសមាបន្នោ ពហិ និក្ខមិត្វា កិញ្ចិ កម្មំ កាតុំ អសក្កោន្តោ គេហេយេវ អដ្ឋាសិ។ អថ សត្ថា បច្ចូសវេលាយំ មហាករុណាសមាបត្តិតោ វុដ្ឋាយ ពុទ្ធចក្ខុនា លោកំ វោលោកេន្តោ តំ ឧបាសកំ ទិស្វា បុព្វណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ តស្ស គេហំ គន្ត្វា ទ្វារេ អដ្ឋាសិ។ ឧបាសកោ ច សត្ថុ អាគតភាវំ សុត្វា សីឃំ វុដ្ឋាយ គន្ត្វា បច្ចុគ្គមនំ កត្វា ហត្ថតោ បត្តំ គហេត្វា គេហំ បវេសេត្វា អាសនំ បញ្ញាបេត្វា អទាសិ។ និសីទិ ភគវា បញ្ញត្តេ អាសនេ។ ឧបាសកោបិ ភគវន្តំ វន្ទិត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ តំ ភគវា “កិំ, ឧបាសក, សោកបរេតោ វិយ ទិស្សសី”តិ អាហ។ “អាម, ភគវា, បិយោ មេ បុត្តោ កាលកតោ, តេនាហំ សោចាមី”តិ។ អថស្ស ភគវា សោកវិនោទនំ ករោន្តោ ឧរគជាតកំ (ជា॰ ១.៥.១៨ អាទយោ) កថេសិ។

អតីតេ កិរ កាសិរដ្ឋេ ពារាណសិយំ ធម្មបាលំ នាម ព្រាហ្មណកុលំ អហោសិ។ តត្ថ ព្រាហ្មណោ ព្រាហ្មណី បុត្តោ ធីតា សុណិសា ទាសីតិ ឆយេ សព្វេបិ មរណានុស្សតិភាវនាភិរតា អហេសុំ។ តេសុ យោ គេហតោ និក្ខមតិ, សោ សេសជនេ ឱវទិត្វា និរបេក្ខោវ និក្ខមតិ។ អថេកទិវសំ ព្រាហ្មណោ បុត្តេន សទ្ធិំ ឃរតោ និក្ខមិត្វា ខេត្តំ គន្ត្វា កសតិ។ បុត្តោ សុក្ខតិណបណ្ណកដ្ឋានិ អាលិម្បេតិ។ តត្ថេកោ កណ្ហសប្បោ ឌាហភយេន រុក្ខសុសិរតោ និក្ខមិត្វា ឥមំ ព្រាហ្មណស្ស បុត្តំ ឌំសិ។ សោ វិសវេគេន មុច្ឆិតោ តត្ថេវ បតិត្វា កាលកតោ, សក្កោ ទេវរាជា ហុត្វា និព្ពត្តិ។ ព្រាហ្មណោ បុត្តំ មតំ ទិស្វា កម្មន្តសមីបេន គច្ឆន្តំ ឯកំ បុរិសំ ឯវមាហ – “សម្ម, មម ឃរំ គន្ត្វា ព្រាហ្មណិំ ឯវំ វទេហិ ‘ន្ហាយិត្វា សុទ្ធវត្ថនិវត្ថា ឯកស្ស ភត្តំ មាលាគន្ធាទីនិ ច គហេត្វា តុរិតំ អាគច្ឆតូ’តិ”។ សោ តត្ថ គន្ត្វា តថា អារោចេសិ, គេហជនោបិ តថា អកាសិ។ ព្រាហ្មណោ ន្ហាត្វា ភុញ្ជិត្វា វិលិម្បិត្វា បរិជនបរិវុតោ បុត្តស្ស សរីរំ ចិតកំ អារោបេត្វា អគ្គិំ ទត្វា ទារុក្ខន្ធំ ឌហន្តោ វិយ និស្សោកោ និស្សន្តាបោ អនិច្ចសញ្ញំ មនសិ ករោន្តោ អដ្ឋាសិ។

អថ ព្រាហ្មណស្ស បុត្តោ សក្កោ ហុត្វា និព្ពត្តិ, សោ ច អម្ហាកំ ពោធិសត្តោ អហោសិ។ សោ អត្តនោ បុរិមជាតិំ កតបុញ្ញញ្ច បច្ចវេក្ខិត្វា បិតរំ ញាតកេ ច អនុកម្បមានោ ព្រាហ្មណវេសេន តត្ថ អាគន្ត្វា ញាតកេ អសោចន្តេ ទិស្វា “អម្ភោ, មិគំ ឈាបេថ, អម្ហាកំ មំសំ ទេថ, ឆាតោម្ហី”តិ អាហ។ “ន មិគោ, មនុស្សោ ព្រាហ្មណា”តិ អាហ។ “កិំ តុម្ហាកំ បច្ចត្ថិកោ ឯសោ”តិ? “ន បច្ចត្ថិកោ, ឧរេ ជាតោ ឱរសោ មហាគុណវន្តោ តរុណបុត្តោ”តិ អាហ។ “កិមត្ថំ តុម្ហេ ឯវរូបេ គុណវតិ តរុណបុត្តេ មតេ ន សោចថា”តិ? តំ សុត្វា ព្រាហ្មណោ អសោចនការណំ កថេន្តោ –

៤៥.

“ឧរគោវ តចំ ជិណ្ណំ, ហិត្វា គច្ឆតិ សំ តនុំ;

ឯវំ សរីរេ និព្ភោគេ, បេតេ កាលកតេ សតិ។

៥៨។

“ឌយ្ហមានោ ន ជានាតិ, ញាតីនំ បរិទេវិតំ;

តស្មា ឯតំ ន រោទាមិ, គតោ សោ តស្ស យា គតី”តិ។ –

ទ្វេ គាថា អភាសិ។

៥៧-៥៨។ តត្ថ ឧរគោតិ ឧរេន គច្ឆតីតិ ឧរគោ, សប្បស្សេតំ អធិវចនំ។ តចំ ជិណ្ណន្តិ ជជ្ជរភាវេន ជិណ្ណំ បុរាណំ អត្តនោ តចំ និម្មោកំ។ ហិត្វា គច្ឆតិ សំ តនុន្តិ យថា ឧរគោ អត្តនោ ជិណ្ណតចំ រុក្ខន្តរេ វា កដ្ឋន្តរេ វា មូលន្តរេ វា បាសាណន្តរេ វា កញ្ចុកំ ឱមុញ្ចន្តោ វិយ សរីរតោ ឱមុញ្ចិត្វា បហាយ ឆឌ្ឌេត្វា យថាកាមំ គច្ឆតិ, ឯវមេវ សំសារេ បរិព្ភមន្តោ សត្តោ បោរាណស្ស កម្មស្ស បរិក្ខីណត្តា ជជ្ជរីភូតំ សំ តនុំ អត្តនោ សរីរំ ហិត្វា គច្ឆតិ, យថាកម្មំ គច្ឆតិ, បុនព្ភវវសេន ឧបបជ្ជតីតិ អត្ថោ។ ឯវន្តិ ឌយ្ហមានំ បុត្តស្ស សរីរំ និទស្សេន្តោ អាហ។ សរីរេ និព្ភោគេតិ អស្ស វិយ អញ្ញសម្បិ កាយេ ឯវំ ភោគវិរហិតេ និរត្ថកេ ជាតេ។ បេតេតិ អាយុស្មាវិញ្ញាណតោ អបគតេ។ កាលកតេ សតីតិ មតេ ជាតេ។ តស្មាតិ យស្មា ឌយ្ហមានោ កាយោ អបេតវិញ្ញាណត្តា ឌាហទុក្ខំ វិយ ញាតីនំ រុទិតំ បរិទេវិតម្បិ ន ជានាតិ, តស្មា ឯតំ មម បុត្តំ និមិត្តំ កត្វា ន រោទាមិ។ គតោ សោ តស្ស យា គតីតិ យទិ មតសត្តា ន ឧច្ឆិជ្ជន្តិ, មតស្ស បន កតោកាសស្ស កម្មស្ស វសេន យា គតិ បាដិកង្ខា, តំ ចុតិអនន្តរមេវ គតោ, សោ ន បុរិមញាតីនំ រុទិតំ បរិទេវិតំ វា បច្ចាសីសតិ, នាបិ យេភុយ្យេន បុរិមញាតីនំ រុទិតេន កាចិ អត្ថសិទ្ធីតិ អធិប្បាយោ។

ឯវំ ព្រាហ្មណេន អត្តនោ អសោចនការណេ កថិតេ បរិយាយមនសិការកោសល្លេ បកាសិតេ ព្រាហ្មណទ្វេបិ សក្កោ ព្រាហ្មណឹ អាហ – “អម្ម, តុយ្ហំ សោ កិំ ហោតី”តិ? “ទស មាសេ កុច្ឆិនា បរិហរិត្វា ថញ្ញំ បាយេត្វា ហត្ថបាទេ សណ្ឋបេត្វា សំវឌ្ឍិតោ បុត្តោ មេ, សាមី”តិ។ “យទិ ឯវំ បិតា តាវ បុរិសភាវេន មា រោទតុ, មាតុ នាម ហទយំ មុទុកំ, ត្វំ កស្មា ន រោទសី”តិ? តំ សុត្វា សា អរោទនការណំ កថេន្តី –

៥៩។

“អនព្ភិតោ តតោ អាគា, នានុញ្ញាតោ ឥតោ គតោ;

យថាគតោ តថា គតោ, តត្ថ កា បរិទេវនា។

໕໕.

“ຑຍ຺ຫມາໂນ ນ ຊານາຕິ, ຎາຕີນໍ ປຣິເທວິຕໍ;

ຕສ຺ມາ ເອຕໍ ນ ໂຣທາມິ, ຄໂຕ ໂສ ຕສ຺ສ ຍາ ຄຕີ”ຕິ. –

ກາຣຓມາຫ. ຕຕ຺ຖ ອນພ຺ຠິໂຕຕິ ອນວ຺ຫາໂຕ, “ເອຫິ ມຍ຺ຫໍ ປຸຕ຺ຕຠາວໍ ອຸປຄຈ຺ຉາ”ຕິ ເອວໍ ອປກ຺ໂກສິໂຕ. ຕໂຕຕິ ຍຕ຺ຖ ປຸພ຺ເພ ຐິໂຕ, ຕໂຕ ປຣໂລກໂຕ. ອາຄາຕິ ອາຄຈ຺ຉິ. ນານຸຎ຺ຎາໂຕຕິ ອນນຸຎ຺ຎາໂຕ, “ຄຈ຺ຉ, ຕາຕ, ປຣໂລກ”ນ຺ຕິ ເອວໍ ອມ຺ເຫຫິ ອວິສ຺ສຏ຺ໂຐ. ອິໂຕຕິ ມນຸສ຺ສໂລກໂຕ. ຄໂຕຕິ ອປຄໂຕ. ຍຖາຄໂຕຕິ ເຍນາກາເຣນ ອາຄໂຕ, ອນພ຺ຠິໂຕ ເອວ ອາຄໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຕຖາ ຄໂຕຕິ ເຕເນວາກາເຣນ ຄໂຕ. ຍຖາ ສເຍເມວ ກມ຺ມຸນາ ອາຄໂຕ, ຕຖາ ສເຍເມວ ກມ຺ມຸນາ ຄໂຕຕິ. ເອເຕນ ກມ຺ມສ຺ສກຕໍ ທສ຺ເສຕິ. ຕຕ຺ຖ ກາ ປຣິເທວນາຕິ ເອວໍ ອວສວຕ຺ຕິເກ ສໍສາຣປວຕ຺ເຕ ຍເຣຫໍ ປຏິຈ຺ຈ ກາ ນາມ ປຣິເທວນາ, ອຍຸຕ຺ຕາ ສາ ປຎ຺ຎວຕາ ອກຣຓີຍາຕິ ທສ຺ເສຕິ.

ເອວໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓິຍາ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ຠຄິນິໍ ປຸຈ຺ຉິ – “ອມ຺ມ, ຕຸຍ຺ຫໍ ໂສ ກິໍ ໂຫຕີ”ຕິ? “ຠາຕາ ເມ, ສາມີ”ຕິ. “ອມ຺ມ, ຠຄິນິໂຍ ນາມ ຠາຕຸສຸ ສິເນຫາ, ຕ຺ວໍ ກສ຺ມາ ນ ໂຣທສີ”ຕິ? ສາປິ ອໂຣທນກາຣຓໍ ກເຖນ຺ຕີ –

໕໖.

“ສເຈ ໂຣເທ ກິສາ ອສ຺ສໍ, ຕຕ຺ຖ ເມ ກິໍ ຜລໍ ສິຍາ;

ຎາຕິມິຕ຺ຕສຸຫຊ຺ຊານໍ, ຠິຍ຺ໂຍ ໂນ ອຣຕີ ສິຍາ.

໖໐.

“ຑຍ຺ຫມາໂນ ນ ຊານາຕິ, ຎາຕີນໍ ປຣິເທວິຕໍ;

ຕສ຺ມາ ເອຕໍ ນ ໂຣທາມິ, ຄໂຕ ໂສ ຕສ຺ສ ຍາ ຄຕີ”ຕິ. –

ກາຣຓມາຫ. ຕຕ຺ຖ ສເຈ ໂຣເທ ກິສາ ອສ຺ສນ຺ຕິ ຍທິ ອຫໍ ໂຣເທຍ຺ຍໍ, ກິສາ ປຣິສຸກ຺ຂສຣີຣາ ຠເວຍ຺ຍໍ. ຕຕ຺ຖ ເມ ກິໍ ຜລໍ ສິຍາຕິ ຕສ຺ມິໍ ມຍ຺ຫໍ

ກາຕຸ ຍຣຸລຕິຍິເຕຼ ເຣາຄເຕ ກິ ຕາຍ ຫລົ, ເກາ ອາຕິນໍເສາ ກເຕຍຸ? ຕ ເຕຕ ຍຜຸ້າກາຕິເກາ ອາກເຈຼຍຸ, ຕາປິ ເສາ ເຕຕ ຊຸກຕິ ກເຈຼຍຸາຕິ ອຜິປຸາເຍາ໌ ຂາຕິຍິຕຼຊຸຫຊຼາຕໍ, ກິເຍຸາ ເຕາ ອເຣຕີ ນິຍາຕິ ອຍຸາກໍ ຂາຕີຕໍ ຍິຕຼາຕໍ ຊຸຫຄຍາຕຊຼາ ຍຍ ເສາຈເຕຕ ກາຕຸຍຣຸລຖຸກຼເຕາ ກິເຍຸາປິ ອເຣຕິ ຖຸກຼເຍຈ ນິຍາຕິ໌

ໜຸຈໍ ກກິຕິຍາ ຈຈຕໍ ຊຸຕຼາ ຕຊຸ ກຣິຍໍ ປຸຈຸ – “ຕຸຍຜຸ້າເສາ ກິ ເຫາຕີ”ຕິ? “ກຕຼາ ເຍ, ສາຍີ”ຕິ໌ “ກເຈຼ, ຊຼຕິເຍາ ຕາຍ ກຕຼຣິ ນິເຕຫາ ເຫາຕຼີ, ຕຊຸຊຼາ ຍເຕ ຢິຜຈາ ອຕາຈາ ເຫາຕຼີ, ກຊຼາ ຕໍ ຕ ເຣາຄສີ”ຕິ? ສາປິ ອຕຼເຕາ ອເຣາຄຕກາຣໍ ກເຈຕຼີ –

໕໑໌

“ຍຈາປິ ຄາຣເກາ ຈຕຼໍ, ກເຈຼຍຸເຣາຄຕິ;

ໜຸຈໍສຍຸຄເຍເຈຕໍ, ເຍາ ເປຕຍຸເສາຈຕິ໌

໕໒໌

“ຄຍຸສາເຕາ ຕ ຂາຕາຕິ, ຂາຕີຕໍ ປຣິເຄຢິຕໍ;

ຕຊຼາ ໜຸຕໍ ຕ ເຣາຄາຍິ, ກເຕາ ເສາ ຕຊຸ ຍາ ກຕີ”ຕິ໌ – ກາຈາຍຍາຫ;

ຕຕຼ ຄາຣເກາຕິ ຂາລຄາຣເກາ໌ ຈຕຼຸຕຼີ ຈຕຼຍລຸລົ໌ ກເຈຼຕຼີ ຕກໍ ອຊຼຍຸກຼຍາຕໍ໌ ອຍຸເຣາຄຕີຕິ “ຍຜຸ້າເຈກຼ ກເຫຕຼາ ເຄຫີ”ຕິ ອຍຸເຣາຄຕິ໌ ໜຸຈໍສຍຸຄເຍເຈຕຼີ ເຍາ ເປຕໍ ຍຕໍ ອຍຸເສາຈຕິ, ຕເຊຸຕໍ ອຍຸເສາຈຕໍ ໜຸຈໍສຍຸຄໍ ໜຸຈຣຸປໍ, ອາກາເສຕ ກເຈຼຊຸ ຈຕຼຊຸ ກເຫຕຸກາຍຕາສຄິນໍ ອລຼເຕຍຸຈຕຼຊຸ ຊຼຈຼາກາຈເຕາຕິ ອຜິປຸາເຍາ໌

ໜຸຈໍ ຕຊຸ ກຣິຍາຍ ຈຈຕໍ ຊຸຕຼາ ຄານິ ປຸຈຸ – “ອຍຸ, ຕຸຍຜຸ້າເສາ ກິ ເຫາຕີ”ຕິ? “ອເຍຸາ ເຍ, ສາຍີ”ຕິ໌ “ຍຄິ ໜຸຈໍ ເຕຕ ຕໍ ເປີເຈຕຼາ ເຈຍຸາຈຕຸ ກາຣິຕາ ກຢິຊຸສິ, ຕຊຼາ ຍເຊຼາ ‘ຊຸຍຸຕຼາຫໍ ເຕຕາ’ຕິ ຕ ເຣາຄສີ”ຕິ? “ສາຍິ, ຍາ ຍໍ ໜຸຈໍ ອຈຈ, ຕ ເຈຕໍ ອຍຸຈຼຢິກໍ , ອຕິຢິຍ ຜຕຼີເຍຕຼາຍຸຄຍາສຍຸເຕຼາ ຍຸຕຼຈາຄີ ຍຜຸ້າອຍຸປຸເຕຼາ ຊູເຣ ນິຈຊຼປຸເຕຼາ ຢິຍ ອເຫາສີ”ຕິ໌ ອຈ “ກຊຼາ ຕ ເຣາຄສີ”ຕິ? ສາປິ ອຕຼເຕາ ອເຣາຄຕກາຣໍ ກເຈຕຼີ –

໕໓໌

“ឃទាបិ (ពោះហ្វ ក្តកក្យុក្កទា, កិទត្កា អប្បដិសន្ធិទឃា;

ឲចិំសយ្យាកទយទចតំ, ទឃា ទបតយត្យទសាចតិ៏

ដ៏រ៏

“ងឃ្យឃាទភា ត ខាភាតិ, ខាកាតីគំ បរិទងខិតំ;

តស្វា ឲតំ ត ទទាងាយិ, កទតា ទសា តស្ស ឃា កតី”តិ៏ –

កាទាក្វឃយាហ៏ តត្ថ ឃទាបិ (ពោះហ្វ ក្តកក្យុក្កទា, កិទត្កា អប្បដិសន្ធិទឃាតិ (ពាហ្វលា ទសឃ្យទាបិ ក្តកលឈទជៅ យ្យក្កទប្យហាទាឌិតា កិទត្កា អប្បដិសន្ធិទឃា បុត បិកតិទកា ត ទហាតិ៏ ទសសទយត្ថ ចុត្តតឃត្តា ក្តុត្តាភត្ថទយច៏

សទក្កា ទតសំ កធំ ឃុត្វា បសត្ថយាភទសា “សយ្យុទងច ត្យុទយត្វិ យទលាឃ្យតិ ភាចិតា, ឡុទតា បដ្ឋាឃ ត ត្យុទយត្វិ កសិអាឌិកទលាកិក្ខំ អត្ថី”តិ ទតសំ ទកហំ សត្តទតភកទិតំ កត្វា “អប្បយត្តា ខាតំ ទងឆ, ឃឹលំ ទក្លូឆ, ក្តុទបិសឆកយុំ កទទាឆា”តិ ឡូចឌិត្វា អត្តាភក្ខា ទតសំ តិទចទងត្វា សកដ្ឋាភទយច កទតា៏ ទតបិ (ពាហ្វលាងទឃា ខាភាឌីតិ បុត្តាតិ កទទាត្តា ឃាចតាឃ្យកំ ធត្វា ទងចទលិទក ក្តុប្យខ្ញីឃុ៏

សត្វា ឡុយំ ខាតកំ អាហទិត្វា តស្ស ក្តុបិសកស្ស ទសាកសល្លំ សយ្យទ្ធិត្វា ក្តុបទិ សច្ចាតិ បកាទសសិ, សច្ចបទិទឃាសាទត ក្តុបិសទកា ទសាតាបត្តិផទល បតិដ្ឋហីតិ៏

ក្តុទកទបតចត្ថុចណ្ណភា តិដ្ឋិតា៏

ឡុតិ ពុទ្ធក-អដ្ឋកទាឃ ទបតចត្ថុម្ហិ

ក្ខាងសទចត្ថុបដិយល្ហិតស្ស

បងយស្ស ក្តុកចក្កុស្ស អត្ថសំចណ្ណភា តិដ្ឋិតា៏

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

២. ឧព្ពរិវគ្គោ

១. សំសារមោចកបេតិវត្ថុវណ្ណនា

នគ្គា ទុព្ពណ្ណរូបាសីតិ ឥទំ សត្ថរិ វេឡុវនេ វិហរន្តេ មគធរដ្ឋេ ឥដ្ឋកវតីនាមកេ គាមេ អញ្ញតរំ បេតិំ អារព្ភ វុត្តំ។ មគធរដ្ឋេ កិរ ឥដ្ឋកវតី ច ទីឃរាជិ ចាតិ ទ្វេ គាមកា អហេសុំ, តត្ថ ពហូ សំសារមោចកា មិច្ឆាទិដ្ឋិកា បដិវសន្តិ។ អតីតេ ច កាលេ បញ្ចន្នំ វស្សសតានំ មត្ថកេ អញ្ញតរា ឥត្ថី តត្ថេវ ឥដ្ឋកវតិយំ អញ្ញតរស្មិំ សំសារមោចកកុលេ និព្ពត្តិត្វា មិច្ឆាទិដ្ឋិវសេន ពហូ កីដបដង្គេ ជីវិតា វោរោបេត្វា បេតេសុ និព្ពត្តិ។

សា បញ្ច វស្សសតានិ ខុប្បិបាសាទិទុក្ខំ អនុភវិត្វា អម្ហាកំ ភគវតិ លោកេ ឧប្បជ្ជិត្វា បវត្តិតវរធម្មចក្កេ អនុក្កមេន រាជគហំ ឧបនិស្សាយ វេឡុវនេ វិហរន្តេ បុនបិ ឥដ្ឋកវតិយំយេវ អញ្ញតរស្មិំ សំសារមោចកកុលេយេវ និព្ពត្តិត្វា យទា សត្តដ្ឋវស្សុទ្ទេសិកកាលេ អញ្ញាហិ ទារិកាហិ សទ្ធិំ រថិកាយ កីឡនសមត្ថា អហោសិ, តទា អាយស្មា សារិបុត្តត្ថេរោ តមេវ គាមំ ឧបនិស្សាយ អរុណវតីវិហារេ វិហរន្តោ ឯកទិវសំ ទ្វាទសហិ ភិក្ខូហិ សទ្ធិំ តស្ស គាមស្ស ទ្វារសមីបេន មគ្គេន អតិក្កមតិ។ តស្មិំ ខណេ ពហូ គាមទារិកា គាមតោ និក្ខមិត្វា ទ្វារសមីបេ កីឡន្តិយោ បសន្នមានសា មាតាបិតូនំ បដិបត្តិទស្សនេន វេគេនាគន្ត្វា ថេរំ អញ្ញេ ច ភិក្ខូ បញ្ចបតិដ្ឋិតេន វន្ទិំសុ។ សា បនេសា អស្សទ្ធកុលស្ស ធីតា ចិរកាលំ អបរិចិតកុសលតាយ សាធុជនាចារវិរហិតា អនាទរា អលក្ខិកា វិយ អដ្ឋាសិ។ ថេរោ តស្សា បុព្ពចរិតំ ឥទានិ ច សំសារមោចកកុលេ និព្ពត្តិំ អាយតិញ្ច និរយេ និព្ពត្តនារហតំ ទិស្វា “សចាយំ មំ វន្ទិស្សតិ, និរយេ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ, បេតេសុ និព្ពត្តិត្វាបិ មមំយេវ និស្សាយ សម្បត្តិំ បដិលភិស្សតី”តិ ញត្វា ករុណាសញ្ចោទិតមានសោ តា ទារិកាយោ អាហ – “តុម្ហេ ភិក្ខូ វន្ទថ, អយំ បន ទារិកា អលក្ខិកា វិយ ឋិតា”តិ។ អថ នំ តា ទារិកា ហត្ថេសុ បរិគ្គហេត្វា អាកឌ្ឍិត្វា ពលក្ការេន ថេរស្ស បាទេ វន្ទាបេសុំ។

សា អបរេន សមយេន វយប្បត្តា ទីឃរាជិយំ សំសារមោចកកុលេ អញ្ញតរស្ស កុមារស្ស ទិន្នា បរិបុណ្ណគព្ភា ហុត្វា កាលកតា បេតេសុ ឧប្បជ្ជិត្វា នគ្គា ទុព្ពណ្ណរូបា ខុប្បិបាសាភិភូតា អតិវិយ ពីភច្ឆទស្សនា វិចរន្តី រត្តិយំ អាយស្មតោ សារិបុត្តត្ថេរស្ស អត្តានំ ទស្សេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ។ តំ ទិស្វា ថេរោ –

៩៣.

“នគ្គា ទុព្ពណ្ណរូបាសិ, កិសា ធមនិសន្ថតា;

ᩏᨷ᩠ᨹᩣᩈᩩᩃᩥᨠᩮ ᨠᩥᩈᩥᨠᩮ, ᨠᩣ ᨶᩩ ᨲ᩠ᩅᩴ ᩍᨵ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᩈᩦ”ᨲᩥ –

ᨣᩣᨳᩣᨿ ᨸᩩᨭ᩠ᨮᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨵᨾᨶᩥᩈᨶ᩠ᨳᨲᩣᨲᩥ ᨶᩥᨾ᩠ᨾᩴᩈᩃᩮᩣᩉᩥᨲᨲᩣᨿ ᩈᩥᩁᩣᨩᩣᩃᩮᩉᩥ ᩈᨶ᩠ᨳᨲᨣᨲ᩠ᨲᩣ ᩏᨷ᩠ᨹᩣᩈᩩᩃᩥᨠᩮᨲᩥ ᩏᨣ᩠ᨣᨲᨹᩣᩈᩩᩃᩥᨠᩮ ᨠᩥᩈᩥᨠᩮᨲᩥ ᨠᩥᩈᩈᩁᩦᩁᩮ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮᨸᩥ “ᨠᩥᩈᩣ”ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩩᨶ “ᨠᩥᩈᩥᨠᩮ”ᨲᩥ ᩅᨴᨲᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᩥᨧᨾ᩠ᨾᨶ᩠ᩉᩣᩁᩩᨾᨲ᩠ᨲᩈᩁᩦᩁᨲᩣᨿ ᩋᨲᩥᩅᩥᨿ ᨠᩥᩈᨽᩣᩅᨴᩔᨶᨲ᩠ᨳᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨲᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩮᨲᩦ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨸᩅᩮᨴᩮᨶ᩠ᨲᩦ –

᪕᪒

“ᩋᩉᩴ ᨽᨴᨶ᩠ᨲᩮ ᨸᩮᨲᩦᩉᩥ, ᨴᩩᨣ᩠ᨣᨲᩣ ᨿᨾᩃᩮᩣᨠᩥᨠᩣ;

ᨸᩣᨸᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣᨶ, ᨸᩮᨲᩃᩮᩣᨠᩴ ᩍᨲᩮᩣ ᨣᨲᩣ”ᨲᩥ – ᨣᩣᨳᩴ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩩᨶ ᨳᩮᩁᩮᨶ –

᪕᪓

“ᨠᩥᩴ ᨶᩩ ᨠᩣᨿᩮᨶ ᩅᩣᨧᩣᨿ, ᨾᨶᩈᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᨠᨲᩴ;

ᨠᩥᩔᨠᨾ᩠ᨾᩅᩥᨸᩣᨠᩮᨶ, ᨸᩮᨲᩃᩮᩣᨠᩴ ᩍᨲᩮᩣ ᨣᨲᩣ”ᨲᩥ –

ᨠᨲᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨸᩩᨭ᩠ᨮᩣ “ᩋᨴᩣᨶᩈᩦᩃᩣ ᨾᨧ᩠ᨨᩁᩥᨶᩦ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩮᨲᨿᩮᩣᨶᩥᨿᩴ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᩅᩴ ᨾᩉᩣᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩋᨶᩩᨽᩅᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᨴᩔᩮᨶ᩠ᨲᩦ ᨲᩥᩔᩮᩣ ᨣᩣᨳᩣ ᩋᨽᩣᩈᩥ –

᪕᪔

“ᩋᨶᩩᨠᨾ᩠ᨸᨠᩣ ᨾᨿ᩠ᩉᩣᨶᩣᩉᩮᩈᩩᩴ ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨸᩥᨲᩣ ᨧ ᨾᩣᨲᩣ ᩋᨳᩅᩣᨸᩥ ᨬᩣᨲᨠᩣ;

ᨿᩮ ᨾᩴ ᨶᩥᨿᩮᩣᨩᩮᨿ᩠ᨿᩩᩴ ᨴᨴᩣᩉᩥ ᨴᩣᨶᩴ, ᨸᩈᨶ᩠ᨶᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᨾᨱᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣᨶᩴ

᪕᪕

“ᩍᨲᩮᩣ ᩋᩉᩴ ᩅᩔᩈᨲᩣᨶᩥ ᨸᨬ᩠ᨧ, ᨿᩴ ᩑᩅᩁᩪᨸᩣ ᩅᩥᨧᩁᩣᨾᩥ ᨶᨣ᩠ᨣᩣ;

ຂຸທາຍ ຕຓ຺ຫາຍ ຈ ຂຊ຺ຊມານາ, ປາປສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ຜລໍ ມເມທໍ.

໑໐໐.

“ວນ຺ທາມິ ຕໍ ອຍ຺ຍ ປສນ຺ນຈິຕ຺ຕາ, ອນຸກມ຺ປ ມໍ ວີຣ ມຫານຸພາວ;

ທຕ຺ວາ ຈ ເມ ອາທິສ ຍຎ຺ຫິ ກິຎ຺ຈິ, ເມາເຈຫິ ມໍ ທຸຄ຺ຄຕິຍາ ພທເນ຺ຕ”ຕິ.

໙໘. ຕຕ຺ຖ ອນຸກມ຺ປກາຕິ ສມ຺ປຣາຍິເກນ ອເຕ຺ຖນ ອນຸກມ຺ປກາ. ກເຣນ຺ຕິ ເຍ ມໍ ນິເວເສຍ຺ຍຸນ຺ຕິ ມາຕາ ວາ ປິຕາ ວາ ອຎ຺ຎ ວາ ຎາຕກາ ເອທິສາ ປສນ຺ນຈິຕ຺ຕາ ຫຸຕ຺ວາ “ສມຓພຣາຫ຺ມຓານໍ ເທຫີ ທານ”ນ຺ຕິ ເຍ ມໍ ນິເວເສຍ຺ຍໍ, ຕາທິສາ ອນຸກມ຺ປກາ ມຍ຺ຫໍ ນາເຫສຸນ຺ຕິ ເຍາຊນາ.

໙໙. ອິເຕາ ອຫໍ ວສ຺ສສຕານິ ປຎ຺ຈ, ຍໍ ເອວຣູປິ ວິຈຣາມິ ນຄ຺ຄາຕິ ອິທໍ ສາ ເປຕີ ອິເຕາ ຕຕິຍາຍ ຊາຕິຍາ ອເຕ຺ຕາ ເປຕຕ຺ຕພາວໍ ອນຸສ຺ສຣິຕ຺ວາ ອິເຕາທິປິ ຕທາ ປຎ຺ຈວສ຺ສສຕານິ ວິຈຣາມີຕິ ອທິປ຺ປາເຍນາຫ. ຕຕ຺ຖ ຍນ຺ຕິ ຍສ຺ມາ, ກາຣາຫີຕໍ ປຸຎ຺ຎານໍ ອກຕຕ຺ຕາ ເອວຣູປີ ນຄ຺ຄາ ເປຕີ ຫຸຕ຺ວາ ອິເຕາ ປຎ຺ຈາຍ ວສ຺ສສຕານິ ປຎ຺ຈ ວິຈຣາມີຕິ ເຍາຊນາ. ຕຓ຺ຫາຍາຕິ ປິປາສາຍ. ຂຊ຺ຊມານາຕິ ຂາທິຍມານາ, ພາທິຍມານາຕິ ອເຕ຺ຖາ.

໑໐໐. ວນ຺ທາມິ ຕໍ ອຍ຺ຍ ປສນ຺ນຈິຕ຺ຕາຕິ ອຍ຺ຍ, ສາຫໍ ປສນ຺ນຈິຕ຺ຕາ ຫຸຕ຺ວາ ວນ຺ທາມິ, ເອຕ຺ຕກເມວ ປຸຎ຺ຎໍ ມຍາ ກາຕຸໍ ສກ຺ກາຕິ ທເສ຺ສຕິ. ອນຸກມ຺ປ ມນ຺ຕິ ອນຸກມ຺ປມໍ ຈິຕ຺ເຕສ຺ສ ອນຸຄ຺ຄຫໍ ກເຣາຫິ. ທຕ຺ວາ ຈ ເມ ອາທິສ ຍຎ຺ຫິ ກິຎ຺ຈີຕິ ກິຎ຺ຈິເທວ ເທຍ຺ຍທມ຺ມໍ ສມຓພຣາຫ຺ມຓານໍ ທຕ຺ວາ ຕໍ ທກ຺ຂິຓໍ ມຍ຺ຫໍ ອາທິສ, ເອວໍ ເມ ອິເຕາ ເປຕເລາກເຕາ ເມາກ຺ເຂາ ພວິສ຺ສຕີຕິ ອທິປ຺ປາເຍນ ວທຕິ. ເຕເນວາຫ “ເມາເຈຫິ ມໍ ທຸຄ຺ຄຕິຍາ ພທເນ຺ຕ”ຕິ.

ເອວໍ ເປຕິຍາ ວຸເຕ຺ຕ ຍຖາ ເສາ ເຖເຣາ ປຏິປຊ຺ຊິ, ຕໍ ທເສ຺ສຕຸໍ ສງ຺ຄີຕິກາເຣຫິ ຕິເສ຺ສາ ຄາຖາ ວຸຕ຺ຕາ –

໑໐໑.

“ສາທູຕິ ເສາ ປຏິສ຺ສຸຕ຺ວາ, ສາຣິປຸເຕ຺ຕານຸກມ຺ປເກາ;

ភិក្ខុតំ អាលោបំ គត្វា, បិលិយត្តញ្ញា ភោជ្យអកំ;

ឆាលកស្ស ច បិតីយំ, តស្សា គត្តិលាយាតិសិ៍

១០១៍

“សេយតត្ថទាតុ្ថិវេដ្ឋ , ចិបរោកា វ្គបទ្ទច;

ភោជតន្ទាគតបិតីយំ, គត្តិលាយ ព្វាគំ ឋល៍

១០២៍

“តេតា សុទ្ធា សុចិចសតា, កាសិក្យត្តយឆារិតិ;

ចិចិត្តចត្ថាកទលា, សារិបុត្តំ វ្គបសក្កយី”តិ៍

១០១-១០២៍ តត្ថ ភិក្ខុតន្តិ ភិក្ខុតោ, ចចតចិបល្លាសេន ហេតំ វុត្តំ៍ “អាលោបំ ភិក្ខុតោ គត្វា”តិ កេចិ បឋន្តិ៍ អាលោបន្តិ កពឡំ, ឲ្យកាលោបយត្តំ ភោជតន្តិ អត្ថោ៍ បិលិយត្តញ្ញា ភោជ្យអកន្តិ ឲ្យកហត្ថប្បយាណំ ភោជ្យអឍ្ឍន្តិ អត្ថោ៍ ឆាលកស្ស ច បិតីយន្តិ ឲ្យកឆាលកប្បទលយត្តំ វ្គគំ៍ សេសំ ឥល្លាដីយបេតចត្ថុម្ហិ វុត្តតយេច៍

អធាយស្មា សារិបុត្តោ តំ បេតិំ បីលិត្រ្តិយំ បរិសុទ្ធលចិចណ្ណំ ចិត្តចត្ថាកទលាលង្កាទំ សេយត្តតោ អត្តតោ បកាយ ឧ្គកាសេន្តិំ អត្តតោ សត្តិកំ វ្គបគត្វា ឋិតំ ជិស្វា បច្ចក្ខតោ កយុឋលំ តាយ ចិការចត្យការយោ ហុត្វា តិស្សា កាធា អការិ –

១០៣៍

“អភិក្កន្តេត ចណ្ណេត, យា ត្វំ តិដ្ឋសិ ទេចតេ;

ឧ្គកាសេន្តិ ជិសា សព្វា, ឧ្គសធី ចិយ តារកា៍

᪁᪀᪈᪨

“ᨠᩮᨶ ᨲᩮᨲᩣᨴᩥᩈᩮᩣ ᩅᨱ᩠ᨱᩮᩣ, ᨠᩮᨶ ᨲᩮ ᩍᨵ ᨾᩥᨩ᩠ᨫᨲᩥ;

ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ ᨧ ᨲᩮ ᨽᩮᩣᨣᩣ, ᨿᩮ ᨠᩮᨧᩥ ᨾᨶᩈᩮᩣ ᨸᩥᨿᩣ᪨

᪁᪀᪉᪨

“ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩣᨾᩥ ᨲᩴ ᨴᩮᩅᩥ ᨾᩉᩣᨶᩩᨽᩣᩅᩮ, ᨾᨶᩩᩔᨽᩪᨲᩣ ᨠᩥᨾᨠᩣᩈᩥ ᨸᩩᨬ᩠ᨬᩴ;

ᨠᩮᨶᩣᩈᩥ ᩑᩅᩴ ᨩᩃᩥᨲᩣᨶᩩᨽᩣᩅᩣ, ᩅᨱ᩠ᨱᩮᩣ ᨧ ᨲᩮ ᩈᨻ᩠ᨻᨴᩥᩈᩣ ᨸᨽᩣᩈᨲᩦ”ᨲᩥ᪨

᪁᪀᪇᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩮᨶᩣᨲᩥ ᩋᨲᩥᨾᨶᩣᨸᩮᨶ, ᩋᨽᩥᩁᩪᨸᩮᨶᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩅᨱ᩠ᨱᩮᨶᩣᨲᩥ ᨨᩅᩥᩅᨱ᩠ᨱᩮᨶ᪨ ᩒᨽᩣᩈᩮᨶ᩠ᨲᩦ ᨴᩥᩈᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩣᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩣᨸᩥ ᨴᩈ ᨴᩥᩈᩣ ᩏᨩ᩠ᨩᩮᩣᨲᩮᨶ᩠ᨲᩦ ᩑᨠᩣᩃᩮᩣᨠᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩦ᪨ ᨿᨳᩣ ᨠᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᩒᩈᨵᩦ ᩅᩥᨿ ᨲᩣᩁᨠᩣ”ᨲᩥ᪨ ᩏᩔᨶ᩠ᨶᩣ ᨸᨽᩣ ᩑᨲᩣᨿ ᨵᩦᨿᨲᩥ, ᩒᩈᨵᩣᨶᩴ ᩅᩣ ᩋᨶᩩᨻᩃᨸ᩠ᨸᨴᩣᨿᩥᨠᩣᨲᩥ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ “ᩒᩈᨵᩦ”ᨲᩥ ᩃᨴ᩠ᨵᨶᩣᨾᩣ ᨲᩣᩁᨠᩣ ᨿᨳᩣ ᩈᨾᨶ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᩋᩣᩃᩮᩣᨠᩴ ᨠᩩᩁᩩᨾᩣᨶᩣ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩥ, ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨲ᩠ᩅᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᨴᩥᩈᩣ ᩒᨽᩣᩈᩮᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪁᪀᪈᪨ ᨠᩮᨶᩣᨲᩥ ᨠᩥᩴ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩣᨿᩴ᪨ ᩉᩮᨲ᩠ᩅᨲ᩠ᨳᩮ ᨧᩮᨲᩴ ᨠᩁᨱᩅᨧᨶᩴ, ᨠᩮᨶ ᩉᩮᨲᩩᨶᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨲᩮᨲᩥ ᨲᩅ᪨ ᩑᨲᩣᨴᩥᩈᩮᩣᨲᩥ ᩑᨴᩥᩈᩮᩣ, ᩑᨲᩁᩉᩥ ᨿᨳᩣᨴᩥᩔᨾᩣᨶᩮᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨠᩮᨶ ᨲᩮ ᩍᨵ ᨾᩥᨩ᩠ᨫᨲᩦᨲᩥ ᨠᩮᨶ ᨸᩩᨬ᩠ᨬᩅᩥᩈᩮᩈᩮᨶ ᩍᨵ ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨮᩣᨶᩮ ᩍᨴᩣᨶᩥ ᨲᨿᩣ ᩃᨻ᩠ᨽᨾᩣᨶᩴ ᩈᩩᨧᩁᩥᨲᨹᩃᩴ ᩍᨩ᩠ᨫᨲᩥ ᨶᩥᨸ᩠ᨹᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨽᩮᩣᨣᩣᨲᩥ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲᨻ᩠ᨻᨭ᩠ᨮᩮᨶ “ᨽᩮᩣᨣᩣ”ᨲᩥ ᩃᨴ᩠ᨵᨶᩣᨾᩣ ᩅᨲ᩠ᨳᩣᨽᩁᨱᩣᨴᩥᩅᩥᨲ᩠ᨲᩪᨸᨠᩁᨱᩅᩥᩈᩮᩈᩣ᪨ ᨿᩮ ᨠᩮᨧᩦᨲᩥ ᨽᩮᩣᨣᩮ ᩋᨶᩅᩈᩮᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨦ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ ᪨ ᩋᨶᩅᩈᩮᩈᩈᨦ᩠ᨣᩣᩉᨠᩮᩣ ᩉᩥ ᩋᨿᩴ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ ᨿᨳᩣ “ᨿᩮ ᨠᩮᨧᩥ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨾᨶᩈᩮᩣ ᨸᩥᨿᩣᨲᩥ ᨾᨶᩈᩣ ᨸᩥᨿᩣᨿᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ, ᨾᨶᩣᨸᩥᨿᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪁᪀᪉᪨ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩣᨾᩦᨲᩥ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩴ ᨠᩁᩮᩣᨾᩥ, ᨬᩣᨲᩩᩴ ᩍᨧ᩠ᨨᩣᨾᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨲ᩠ᩅᩴ᪨ ᨴᩮᩅᩦᨲᩥ ᨴᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩩᨽᩣᩅᩈᨾᨦ᩠ᨣᩥᨲᩣᨿ, ᨴᩮᩅᩥ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ “ᨾᩉᩣᨶᩩᨽᩣᩅᩮ”ᨲᩥ᪨ ᨾᨶᩩᩔᨽᩪᨲᩣᨲᩥ ᨾᨶᩩᩔᩮᩈᩩ ᨩᩣᨲᩣ ᨾᨶᩩᩔᨽᩣᩅᩴ ᨸᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᨲᩴ ᨿᩮᨽᩩᨿ᩠ᨿᩮᨶ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᨾᨶᩩᩔᨲ᩠ᨲᨽᩣᩅᩮ ᨮᩥᨲᩣ ᨸᩩᨬ᩠ᨬᩣᨶᩥ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩋᨿᨾᩮᨲᩣᨿᩴ ᨣᩣᨳᩣᨿᩴ ᩈᨦ᩠ᨡᩮᨸᨲᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ, ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᨲᩮᩣ ᨸᨶ ᨸᩁᨾᨲ᩠ᨳᨴᩦᨸᨶᩥᨿᩴ ᩅᩥᨾᩣᨶᩅᨲ᩠ᨳᩩᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨

ᩑᩅᩴ ᨸᩩᨶ ᨳᩮᩁᩮᨶ ᨸᩩᨭ᩠ᨮᩣ ᨸᩮᨲᩦ ᨲᩔᩣ ᩈᨾ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩃᨴ᩠ᨵᨠᩣᩁᨱᩴ ᨸᨠᩣᩈᩮᨶ᩠ᨲᩦ ᩈᩮᩈᨣᩣᨳᩣ ᩋᨽᩣᩈᩥ –

១០៧។

“ឧប្យល្ហាកាំ កិរំ លោតំ, ភក្កុ របៀតិតច្ឆចិ;

ឃុតិ កាទ្រុហិកោ លេលេក, តំ ឃំ អដ្ឋក្លិ ទ្រក្កតំ។

១០៨។

“កិក្ខតំ អាលេបំ ឥត្វា, បាហិយត្តច្ឆា ចោឡអកំ;

ឆាលកស្ស ច បាតិឃំ, ឃឃ ឥក្លិលាឃាឌិសិ។

១០៩។

“អាលេបស្ស ឞល បស្ស, កត្តំ ចស្សឃតំ ឥឃ;

ក្ងញ្ញាឃិ កាឃកាឃិតិ, អភេកាទឃញ្ញញ្ញាតំ។

១១០។

“បាហិយត្តស្ស ចោឡអស្ស, ចិបាក៏ បស្ស ឃាឌិរំ;

ឃាចតា ភត្តទានស្ស, ចិខិតស្មិំ បដិឆ្ឆទា។

១១១។

“ហេតា ពាហុតរា ភន្តេ, ចត្តាភឆ្នាឥភាតិ មេ;

កោទេឃ្យកប្បលិឃាតិ, ខោឃកប្បាសិកាតិ ច។

᪑᪑᪖᪨

“ᨶᩥᨸᩩᩃᩦ ᨧ ᨿᩉᨬ᩠ᨬᩣ ᨧ, ᨲᩮᨸᩥᨠᩣᩁᩮᩈᨧᩃᨻ᩠ᨻᩮᩁᩮ;

ᩈᩣᩉᩴ ᨲᩴ ᨸᩁᩥᩉᩁᩣᨾᩥ, ᨾᩴ ᨾᨬ᩠ᨬᩣᨾᨽᩮᩈᩣ ᨸᩥᨿᩴ᪨

᪑᪑᪗᪨

“ᩅᩣᩃᨠᩔ ᨧ ᨸᩥᨲᩦᨿᩴ, ᨶᩥᨸᩥᨠᩴ ᨸᩔ ᨿᩣᨾᩥᨶᩴ;

ᨣᨾ᩠ᨽᩦᩁᩣ ᨧᨲᩩᩁᩔᩣ ᨧ, ᨸᩮᩣᨠ᩠ᨡᩁᨬ᩠ᨬᩣ ᩈᩩᨲᩥᨲ᩠ᨳᩥᨲᩣ᪨

᪑᪑᪘᪨

“ᩈᩮᨲᩣᨶᨠᩣ ᩈᩩᨸ᩠ᨸᨲᩥᨲ᩠ᨳᩣ, ᩈᩦᨲᩣ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᨣᨶ᩠ᨵᩥᨿᩣ;

ᨸᨴᩩᨾᩩᨸ᩠ᨸᩃᩈᨬ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᩣ, ᩅᩣᩁᩥᨠᩥᨬ᩠ᨩᨠ᩠ᨡᨸᩪᩁᩥᨲᩣ᪨

᪑᪑᪙᪨

“ᩈᩣᩉᩴ ᩁᨾᩣᨾᩥ ᨠᩦᩊᩣᨾᩥ, ᨾᩮᩣᨴᩣᨾᩥ ᩋᨠᩩᨲᩮᩣᨽᨿᩣ;

ᨾᩩᨶᩥᩴ ᨠᩣᩁᩩᨱᩥᨠᩴ ᩃᩮᩣᨠᩮ, ᨽᨲ᩠ᨲᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩪᨸᨣᩣᨲᩣ”ᨲᩥ᪨

᪑᪐᪔᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩏᨸ᩠ᨸᩃᨠᩥᨲ᩠ᨲᩥ ᩏᨸ᩠ᨸᩃᨠᨱ᩠ᨭᨠᩴ᪨ ᩅᩣᨲᨲ᩠ᨳᩥ ᨸᩣᨠᩩᩃ᩠ᩃᨲᩴ ᨸᩩᨷ᩠ᨷᩣᨿ ᩋᨷ᩠ᨽᩩᨲᩴ᪨ ᩈᨸ᩠ᨸᨲᩥᨲᨧ᩠ᨨᩮᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᨶ᩠ᨵᩥᨶ᩠ᨵᩈᩦᩁᩮᨧ᩠ᨨᩮᨲᩥ᪨ ᩃᩮᩣᨠᩮᨲᩥ ᩍᨴᩴ “ᨠᩣᩁᩩᨱᩥᨠᩣ”ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨸᨲ᩠ᨲᨠᩣᩁᩩᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨶᩥᩈᨿᩮᩣᨣᩔᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᩴ ᨿᨲ᩠ᨲᩥ ᨲᩣᨶᩥᨶᩴ ᨿᨿᩴ, ᨸᨲ᩠ᨲᨽᩮᨿᨽ ᩑᨠᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᨠᩣᩁᩩᨬ᩠ᨬᨭ᩠ᨮᩣᨶᩥᨿᩴ ᨿᩴ᪨ ᨸᨣ᩠ᨣᨲᨲ᩠ᨲᩥ ᨸᨣ᩠ᨣᨲᩥ ᨣᨲᩴ᪨

᪑᪐᪕-᪑᪐᪘᪨ ᨠᩥᩃᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᩣᩃᩮᨸᩴ ᨶᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥᩋᩣᨶᩥ ᩅᩮᨶᩮᨽ ᩋᨲ᩠ᨲᨽᩮᩣ ᨠᩁᩩᨱᩣᨿ ᨠᨲᩣᨠᩣᩁᨶᩔᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨽᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩥ ᨡᩮᨶᨽᩴ, ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩮᨽᩣᨵᨽᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᨶᨲ᩠ᨲᩣ᪨

វស្សសតំ ទសាតិ ទស វស្សសតានិ, វស្សសហស្សន្តិ វុត្តំ ហោតិ។ អច្ចន្តសំយោគេ ចេតំ ឧបយោគវចនំ។ ភុញ្ជាមិ កាមកាមីតិ, អនេកាការសម្បត្តិំ អញ្ញេហិបិ កាមេតព្ពកាមេហិ សម្បន្នាកតា អនេកាការសម្បត្តិំ កត្វា ភុញ្ជាមីតិ យោជនា។

១១០. ចោឡស្សាតិ ទេយ្យធម្មសីសេន តព្ពិសយំ ទានមយំ បុញ្ញមេវ ទស្សេតិ។ វិបាកំ បស្ស យាទិសន្តិ តស្ស ចោឡទានស្ស វិបាកសង្ខាតំ ផលំ បស្ស, ភន្តេ, តំ បន យាទិសំ យថារូបំ, កិន្តិ ចេតិ អាហ “យាចតា នន្ទរាជស្សា”តិអាទិ។

តត្ថ កោយំ នន្ទរាជា នាម? អតីតេ កិរ វស្សសហស្សាយុកេសុ មនុស្សេសុ ពារាណសិវាសី ឯកោ កុដុម្ពិកោ អរញ្ញេ ជង្ឃាវិហារំ វិចរន្តោ អរញ្ញដ្ឋានេ អញ្ញតរំ បច្ចេកពុទ្ធំ អទ្ទស។ សោ បច្ចេកពុទ្ធេ តត្ថ ចីវរកម្មំ ករោន្តេ អនុវាតេ អប្បហោន្តេ សំហរិត្វា ច ឋបេតុំ អារទ្ធេ។ សោ កុដុម្ពិកោ តំ ទិស្វា, “ភន្តេ, កិំ ករោថា”តិ វត្វា តេន អប្បិច្ឆតាយ កិញ្ចិ អវុត្តេបិ “ចីវរទុស្សំ នប្បហោតី”តិ ញត្វា អត្តនោ ឧត្តរាសង្គំ បច្ចេកពុទ្ធស្ស បាទមូលេ ឋបេត្វា អគមាសិ។ បច្ចេកពុទ្ធោ តំ គហេត្វា អនុវាតំ អារោបេន្តោ ចីវរំ កត្វា បារុបិ។ សោ កុដុម្ពិកោ ជីវិតបរិយោសានេ កាលំ កត្វា តាវតិំសភវនេ និព្វត្តិត្វា តត្ថ យាវតាយុកំ ទិព្វសម្បត្តិំ អនុភវិត្វា តតោ ចវិត្វា ពារាណសិតោ យោជនមត្តេ ឋានេ អញ្ញតរស្មិំ គាមេ អប្បញ្ញាតេ កុលេ និព្វត្តិ។

តស្ស វយប្បត្តកាលេ តស្មិំ គាមេ នក្ខត្តំ សង្ឃុដ្ឋំ អហោសិ។ សោ មាតរំ អាហ – “អម្ម, សាដកំ មេ ទេហិ, នក្ខត្តំ កីឡិស្សាមី”តិ។ សា សុធោតវត្ថំ នីហរិត្វា អទាសិ។ “អម្ម, ថូលំ ឥទ”ន្តិ។ អញ្ញំ នីហរិត្វា អទាសិ, តម្បិ បដិក្ខិបិ។ អថ នំ មាតា អាហ – “តាត, យាទិសេ គេហេ មយំ ជាតា, នត្ថិ នោ ឥតោ សុខុមតរស្ស វត្ថស្ស បដិលាភាយ បុញ្ញ”ន្តិ។ “លភនដ្ឋានំ គច្ឆាមិ, អម្មា”តិ។ “គច្ឆ, បុត្ត, អហំ អជ្ជេវ តុយ្ហំ ពារាណសិនគរេ រជ្ជបដិលាភំ ឥច្ឆាមី”តិ។ សោ “សាធុ, អម្មា”តិ មាតរំ វន្ទិត្វា បទក្ខិណំ កត្វា អាហ – “គច្ឆាមិ, អម្មា”តិ។ “គច្ឆ, តាតា”តិ។ ឯវំ កិរស្សា ចិត្តំ អហោសិ – “កហំ គមិស្សតិ, ឥធ វា ឯត្ថ វា គេហេ និសីទិស្សតី”តិ។ សោ បន បុញ្ញនិយាមេន ចោទិយមានោ គាមតោ និក្ខមិត្វា ពារាណសិំ គន្ត្វា មង្គលសិលាបដ្ដេ សសីសំ បារុបិត្វា និបជ្ជិ។ សោ ច ពារាណសិរញ្ញោ កាលកតស្ស សត្តមោ ទិវសោ ហោតិ។

អមច្ចា ច បុរោហិតោ ច រញ្ញោ សរីរកិច្ចំ កត្វា រាជង្គណេ និសីទិត្វា មន្តយិំសុ – “រញ្ញោ ឯកា ធីតា អត្ថិ, បុត្តោ នត្ថិ, អរាជកំ រជ្ជំ ន តិដ្ឋតិ, ផុស្សរថំ វិស្សជ្ជេមា”តិ។ តេ កុមុទវណ្ណេ ចត្តារោ សិន្ធវេ យោជេត្វា សេតច្ឆត្តប្បមុខំ បញ្ចវិធំ រាជកកុធភណ្ឌំ រថស្មិំយេវ ឋបេត្វា រថំ វិស្សជ្ជេត្វា បច្ឆតោ តូរិយានិ បគ្គណ្ហាបេសុំ។ រថោ បាចីនទ្វារេន និក្ខមិត្វា ឧយ្យានាភិមុខោ អហោសិ។ “បរិចយេន ឧយ្យានាភិមុខោ គច្ឆតិ, និវត្តេមា”តិ កេចិ អាហំសុ។ បុរោហិតោ “មា និវត្តយិត្ថា”តិ អាហ។ រថោ កុមារំ បទក្ខិណំ កត្វា អារោហនសជ្ជោ ហុត្វា អដ្ឋាសិ, បុរោហិតោ បារុបនកណ្ណំ អបនេត្វា បាទតលានិ ឱលោកេន្តោ “តិដ្ឋតុ អយំ ទីបោ, ទ្វិសហស្សទីបបរិវារេសុ ចតូសុ មហាទីបេសុ ឯករជ្ជំ ការេតុំ យុត្តោ”តិ វត្វា “តូរិយានិ បគ្គណ្ហថ, បុនបិ បគ្គណ្ហថា”តិ តិក្ខត្តុំ តូរិយានិ បគ្គណ្ហាបេសិ។

ᩋᨳ ᨠᩩᨾᩣᩁᩮᩣ ᨾᩩᨡᩴ ᩅᩥᩅᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩒᩃᩮᩣᨠᩮᨲ᩠ᩅᩣ “ᨠᩮᨶ ᨠᩣᩁᨱᩮᨶ ᩋᩣᨣᨲᨲ᩠ᨳ, ᨲᩣᨲᩣ”ᨲᩥ ᩋᩣᩉ. “ᨴᩮᩅ, ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ ᩁᨩ᩠ᨩᩴ ᨸᩣᨸᩩᨱᩣᨲᩦ”ᨲᩥ. “ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ ᩁᩣᨩᩣ ᨠᩉ”ᨶ᩠ᨲᩥ? “ᨴᩥᩅᨦ᩠ᨣᨲᩮᩣ, ᩈᩣᨾᩦ”ᨲᩥ. “ᨠᨲᩥ ᨴᩥᩅᩈᩣ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩣ”ᨲᩥ? “ᩋᨩ᩠ᨩ ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩮᩣ ᨴᩥᩅᩈᩮᩣ”ᨲᩥ. “ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩣ ᨵᩦᨲᩣ ᩅᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩦ”ᨲᩥ? “ᨵᩦᨲᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ, ᨴᩮᩅ, ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩦ”ᨲᩥ. “ᨲᩮᨶ ᩉᩥ ᨠᩁᩥᩔᩣᨾᩥ ᩁᨩ᩠ᨩ”ᨶ᩠ᨲᩥ. ᨲᩮ ᨲᩣᩅᨴᩮᩅ ᩋᨽᩥᩈᩮᨠᨾᨱ᩠ᨯᨸᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩁᩣᨩᨵᩦᨲᩁᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩣᩃᨦ᩠ᨠᩣᩁᩮᩉᩥ ᩋᩃᨦ᩠ᨠᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨿ᩠ᨿᩣᨶᩴ ᩋᩣᨶᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩩᨾᩣᩁᩔ ᩋᨽᩥᩈᩮᨠᩴ ᩋᨠᩴᩈᩩ.

ᩋᨳᩔ ᨠᨲᩣᨽᩥᩈᩮᨠᩔ ᩈᨲᩈᩉᩔᨣ᩠ᨥᨶᨠᩴ ᩅᨲ᩠ᨳᩴ ᩏᨸᨶᩮᩈᩩᩴ. ᩈᩮᩣ “ᨠᩥᨾᩥᨴᩴ, ᨲᩣᨲᩣ”ᨲᩥ ᩋᩣᩉ. “ᨶᩥᩅᩣᩈᨶᩅᨲ᩠ᨳᩴ, ᨴᩮᩅᩣ”ᨲᩥ. “ᨶᨶᩩ, ᨲᩣᨲᩣ, ᨳᩪᩃ”ᨶ᩠ᨲᩥ? “ᨾᨶᩩᩔᩣᨶᩴ ᨸᩁᩥᨽᩮᩣᨣᩅᨲ᩠ᨳᩮᩈᩩ ᩍᨲᩮᩣ ᩈᩩᨡᩩᨾᨲᩁᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᨴᩮᩅᩣ”ᨲᩥ. “ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ ᩁᩣᨩᩣ ᩑᩅᩁᩪᨸᩴ ᨶᩥᩅᩣᩈᩮᩈᩦ”ᨲᩥ? “ᩋᩣᨾ, ᨴᩮᩅᩣ”ᨲᩥ. “ᨶ ᨾᨬ᩠ᨬᩮ ᨸᩩᨬ᩠ᨬᩅᩣ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ ᩁᩣᨩᩣ (ᩋ. ᨶᩥ. ᩋᨭ᩠ᨮ. ᪁.᪁.᪁᪈᪁) ᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᨽᩥᨦ᩠ᨠᩣᩁᩴ ᩋᩣᩉᩁᨳ, ᩃᨽᩥᩔᩣᨾᩥ ᩅᨲ᩠ᨳ”ᨶ᩠ᨲᩥ. ᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᨽᩥᨦ᩠ᨠᩣᩁᩴ ᩋᩣᩉᩁᩥᩴᩈᩩ. ᩈᩮᩣ ᩏᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩉᨲ᩠ᨳᩮ ᨵᩮᩣᩅᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩩᨡᩴ ᩅᩥᨠ᩠ᨡᩣᩃᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᩮᨶ ᩏᨴᨠᩴ ᩋᩣᨴᩣᨿ ᨸᩩᩁᨲ᩠ᨳᩥᨾᨴᩥᩈᩣᨿᩴ ᩋᨻ᩠ᨽᩩᨠ᩠ᨠᩥᩁᩥ. ᨥᨶᨸᨳᩅᩥᩴ ᨽᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨭ᩠ᨮ ᨠᨸ᩠ᨸᩁᩩᨠ᩠ᨡᩣ ᩏᨭ᩠ᨮᩉᩥᩴᩈᩩ. ᨸᩩᨶ ᩏᨴᨠᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᩣᨿ ᨸᨧ᩠ᨨᩥᨾᩣᨿ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩣᨿᩣᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨧᨲᩪᩈᩩ ᨴᩥᩈᩣᩈᩩ ᩋᨻ᩠ᨽᩩᨠ᩠ᨠᩥᩁᩥ. ᩈᨻ᩠ᨻᨴᩥᩈᩣᩈᩩ ᩋᨭ᩠ᨮ ᩋᨭ᩠ᨮ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᨲᩩᩈᨭ᩠ᨮᩥ ᨠᨸ᩠ᨸᩁᩩᨠ᩠ᨡᩣ ᩏᨭ᩠ᨮᩉᩥᩴᩈᩩ. ᩑᨠᩮᨠᩣᨿ ᨴᩥᩈᩣᨿ ᩈᩮᩣᩊᩈ ᩈᩮᩣᩊᩈ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᨲᩩᩈᨭ᩠ᨮᩥ ᨠᨸ᩠ᨸᩁᩩᨠ᩠ᨡᩣᨲᩥ ᨠᩮᨧᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ. ᩈᩮᩣ ᩑᨠᩴ ᨴᩥᨻ᩠ᨻᨴᩩᩔᩴ ᨶᩥᩅᩣᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨠᩴ ᨸᩣᩁᩩᨸᩥᨲ᩠ᩅᩣ “ᨶᨶ᩠ᨴᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩅᩥᨩᩥᨲᩮ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᨠᨶ᩠ᨲᩥᨠᩣ ᩍᨲ᩠ᨳᩥᨿᩮᩣ ᨾᩣ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᨶ᩠ᨲᩥᩴᩈᩪᨲᩥ ᨽᩮᩁᩥᩴ ᨧᩁᩣᨸᩮᨳᩣ”ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᨨᨲ᩠ᨲᩴ ᩏᩔᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩃᨦ᩠ᨠᨲᨸᨭᩥᨿᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩅᩁᨣᨲᩮᩣ ᨶᨣᩁᩴ ᨸᩅᩥᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩣᩈᩣᨴᩴ ᩋᩣᩁᩩᨿ᩠ᩉ ᨾᩉᩣᩈᨾ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩋᨶᩩᨽᩅᩥ.

ᩑᩅᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩮ ᨠᩣᩃᩮ ᩑᨠᨴᩥᩅᩈᩴ ᨴᩮᩅᩦ ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ “ᩋᩉᩮᩣ ᨲᨸᩔᩦ”ᨲᩥ ᨠᩣᩁᩩᨬ᩠ᨬᩣᨠᩣᩁᩴ ᨴᩔᩮᩈᩥ. “ᨠᩥᨾᩥᨴᩴ, ᨴᩮᩅᩦ”ᨲᩥ ᨧ ᨸᩩᨭ᩠ᨮᩣ “ᩋᨲᩥᨾᩉᨲᩦ ᨲᩮ, ᨴᩮᩅ, ᩈᨾ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥ. ᩋᨲᩦᨲᩮ ᩋᨴ᩠ᨵᨶᩥ ᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᩴ ᩋᨠᨲ᩠ᨳ, ᩍᨴᩣᨶᩥ ᩋᨶᩣᨣᨲᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨠᩩᩈᩃᩴ ᨶ ᨠᩁᩮᩣᨳᩣ”ᨲᩥ ᩋᩣᩉ. “ᨠᩔ ᨴᩮᨾ? ᩈᩦᩃᩅᨶ᩠ᨲᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩦ”ᨲᩥ. “ᩋᩈᩩᨬ᩠ᨬᩮᩣ, ᨴᩮᩅ, ᨩᨾ᩠ᨻᩩᨴᩦᨸᩮᩣ ᩋᩁᩉᨶ᩠ᨲᩮᩉᩥ, ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩮ ᨽᨲ᩠ᨲᨾᩮᩅ ᩈᨩ᩠ᨩᩮᨳ, ᩋᩉᩴ ᩋᩁᩉᨶ᩠ᨲᩮ ᩃᨧ᩠ᨨᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᩋᩣᩉ. ᨸᩩᨶᨴᩥᩅᩈᩮ ᩁᩣᨩᩣ ᨾᩉᩣᩁᩉᩴ ᨴᩣᨶᩴ ᩈᨩ᩠ᨩᩣᨸᩮᩈᩥ. ᨴᩮᩅᩦ “ᩈᨧᩮ ᩍᨾᩥᩔᩣᨿ ᨴᩥᩈᩣᨿ ᩋᩁᩉᨶ᩠ᨲᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ, ᩍᨵᩣᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩪ”ᨲᩥ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᨴᩥᩈᩣᨽᩥᨾᩩᨡᩣ ᩏᩁᩮᨶ ᨶᩥᨸᨩ᩠ᨩᩥ. ᨶᩥᨸᨶ᩠ᨶᨾᨲ᩠ᨲᩣᨿ ᩑᩅ ᨴᩮᩅᩥᨿᩣ ᩉᩥᨾᩅᨶ᩠ᨲᩮ ᩅᩈᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨸᨴᩩᨾᩅᨲᩥᨿᩣ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨸᨬ᩠ᨧᩈᨲᩣᨶᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᩮᨠᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨶᩴ ᨩᩮᨭ᩠ᨮᨠᩮᩣ ᨾᩉᩣᨸᨴᩩᨾᨸᨧ᩠ᨧᩮᨠᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨽᩣᨲᩥᨠᩮ ᩋᩣᨾᨶ᩠ᨲᩮᩈᩥ – “ᨾᩣᩁᩥᩈᩣ, ᨶᨶ᩠ᨴᩁᩣᨩᩣ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩮ ᨶᩥᨾᨶ᩠ᨲᩮᨲᩥ, ᩋᨵᩥᩅᩣᩈᩮᨳ ᨲᩔᩣ”ᨲᩥ. ᨲᩮ ᩋᨵᩥᩅᩣᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩣᩅᨴᩮᩅ ᩋᩣᨠᩣᩈᩮᨶᩣᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᨣᩁᨴ᩠ᩅᩣᩁᩮ ᩒᨲᩁᩥᩴᩈᩩ. ᨾᨶᩩᩔᩣ “ᨸᨬ᩠ᨧᩈᨲᩣ, ᨴᩮᩅ, ᨸᨧ᩠ᨧᩮᨠᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣ ᩋᩣᨣᨲᩣ”ᨲᩥ ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩋᩣᩁᩮᩣᨧᩮᩈᩩᩴ. ᩁᩣᨩᩣ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨴᩮᩅᩥᨿᩣ ᩋᩣᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨲ᩠ᨲᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨧ᩠ᨧᩮᨠᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮ ᨸᩣᩈᩣᨴᩴ ᩋᩣᩁᩮᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᩮᩈᩴ ᨴᩣᨶᩴ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᨲ᩠ᨲᨠᩥᨧ᩠ᨧᩣᩅᩈᩣᨶᩮ ᩁᩣᨩᩣ ᩈᨦ᩠ᨥᨲ᩠ᨳᩮᩁᩔ, ᨴᩮᩅᩦ ᩈᨦ᩠ᨥᨶᩅᨠᩔ ᨸᩣᨴᨾᩪᩃᩮ ᨶᩥᨸᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ “ᩋᨿ᩠ᨿᩣ, ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩮᩉᩥ ᨶ ᨠᩥᩃᨾᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ, ᨾᨿᩴ ᨸᩩᨬ᩠ᨬᩮᨶ ᨶ ᩉᩣᨿᩥᩔᩣᨾ, ᩋᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ ᩍᨵ ᨶᩥᩅᩣᩈᩣᨿ ᨸᨭᩥᨬ᩠ᨬᩴ ᨴᩮᨳᩣ”ᨲᩥ ᨸᨭᩥᨬ᩠ᨬᩴ ᨠᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨿ᩠ᨿᩣᨶᩮ ᨶᩥᩅᩣᩈᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨶᩥ ᨠᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᩣᩅᨩᩦᩅᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᩮᨠᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮ ᩏᨸᨭ᩠ᨮᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩮᩈᩩ ᨸᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩩᨲᩮᩈᩩ ᩈᩣᨵᩩᨠᩦᩊᩥᨲᩴ ᨠᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨶ᩠ᨵᨴᩣᩁᩩᩋᩣᨴᩦᩉᩥ ᩈᩁᩦᩁᨠᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᨠᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨵᩣᨲᩩᨿᩮᩣ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᩮᨲᩥᨿᩴ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ “ᩑᩅᩁᩪᨸᩣᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᨾᩉᩣᨶᩩᨽᩣᩅᩣᨶᩴ ᨾᩉᩮᩈᩦᨶᩴ ᨾᩁᨱᩴ ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ, ᨠᩥᨾᨦ᩠ᨣᩴ ᨸᨶ ᨾᩣᨴᩥᩈᩣᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩴᩅᩮᨣᨩᩣᨲᩮᩣ ᨩᩮᨭ᩠ᨮᨸᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩁᨩ᩠ᨩᩮ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨿᩴ ᨲᩣᨸᩈᨸᨻ᩠ᨻᨩ᩠ᨩᩴ ᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥ. ᨴᩮᩅᩦᨸᩥ “ᩁᨬ᩠ᨬᩮ ᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᩮ ᩋᩉᩴ ᨠᩥᩴ ᨠᩁᩥᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥ. ᨴ᩠ᩅᩮᨸᩥ ᩏᨿ᩠ᨿᩣᨶᩮ ᩅᩈᨶ᩠ᨲᩣ ᨫᩣᨶᩣᨶᩥ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨫᩣᨶᩈᩩᨡᩮᨶ ᩅᩦᨲᩥᨶᩣᨾᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᨿᩩᨸᩁᩥᨿᩮᩣᩈᩣᨶᩮ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩃᩮᩣᨠᩮ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥᩴᩈᩩ. ᩈᩮᩣ ᨠᩥᩁ ᨶᨶ᩠ᨴᩁᩣᨩᩣ ᩋᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ ᩈᨲ᩠ᨳᩩ ᨾᩉᩣᩈᩣᩅᨠᩮᩣ ᨾᩉᩣᨠᩔᨸᨲ᩠ᨳᩮᩁᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ, ᨲᩔ ᩋᨣ᩠ᨣᨾᩉᩮᩈᩦ ᨽᨴ᩠ᨴᩣ ᨠᩣᨸᩥᩃᩣᨶᩦ ᨶᩣᨾ.

អយំ បន តត្ថរាជា ឥស ចក្ខុបសាទស្សាតិ បយំ ឌិព្ពចក្ខុតិ បរិឥហន្តោ បញ្ញាយេច អត្តនោ ចិឌិតំ ក្ខត្តរក្សបឌិសំ ពនេរាន្តោ អាកាតាកាតាត់ យត្ស្សាត់ ឌិព្ពក្ស្សាតិ អឥាសិ៍ តយិត់ ឌិព្ពចក្ខុបយិឌ្ឋិ បត្ថាយ បា ឥបតី អាហ “ឃាចតា តត្ថរាជស្ស, ចិឌិតស្មិំ បដិច្ឆតា”តិ៍ តត្ថ ចិឌិតស្មិំត្តិ រងេ្ឋ៍ បដិច្ឆតាតិ ចក្ខុតិ៍ តាតិ ហិ បដិច្ឆារេតត្តិ ឲ្យេតហិតិ “បដិច្ឆតា”តិ ចុទ្ធត្តិ៍

១១១៍ ព្ពាតិ បា ឥបតី “តត្ថរាជបយិឌ្ឋិតោបិ ឲតរហិ យយំបយិឌ្ឋិ ចិបុលតរា”តិ ឥស្សត្តិ “តតោ ឆាហុតរា, កន្តេ, ចក្ខុតច្ឆាតតាតិ ឥយ”តិអាឌិយាហ៍ តត្ថ តតោតិ តត្ថរាជស្ស បរិក្ខហក្ខតចក្ខុតោបិ ឆាហុតរាតិ យយំចក្ខុច្ឆាឥតាតីតិ អត្ថោ៍ ចក្ខុតច្ឆាតតាតីតិ តិចាបតចក្ខុតិ ឥចច បរិរុបតចក្ខុតិ ច ៍ ឥកាបេឃ្យោកប្ពលិឃាតីតិ ឥកាបេឃ្យាតិ ឥចច កប្ពលិតិ ច៍ ឥលាយកប្បាឆិកាតីតិ ឥលាយចក្ខុតិ ឥចច កប្បាបយឃចក្ខុតិ ច៍

១១២៍ ចិបុលិតិ អាឃាយតោ ច ចិត្ថារតោ ច ចិបុលិ៍ យហល្លាតិ យហល្លចរេបត យហត្តា យហារេហា៍ អាកាតបចលប្ពរេតិ អាកាតបឥយច ខ្ពលប្ពយាតា តិរេ្ឋត្តិ៍ ឃំ ឃតិវាយតរេបា បិឃត្តិ ឃំ ឃំ យយំយតរេបា បិឃំ, តំ តំ ករហេត្វា បរិឥហាយិ បិរុបិយិ ឆាតិ ឥឃាឌតា៍

១១៣៍ ឆាលកស្ស ច បិតីឃំ, ចិបិកំ បស្ស ឃាឌិបត្តិ ឆាលកប្សុរលាយត្តំ បិតីឃំ ឌិត្តំ អត្សយាឌិតំ , តស្ស បត ចិបិកំ ឃាឌិបំ ឃាច យហត្តំ បស្សាតិ ឥស្សត្តិ “កម្ពីរា ចក្សុរស្សា ចា”តិអាឌិយាហ៍ តត្ថ កម្ពីរាតិ អកាឥា៍ ចក្សុរស្សាតិ ចក្សុរស្សបណ្ណោតា៍ ឥបិក្ខុរេណ្ណោតិ ឥបិក្ខុរហិឥយា៍ ឃុតិឌ្ឋិតាតិ កយ្ញាត្សកាឥចឥតច ឃុរេ្ហ តិឌ្ឋិតា៍

១១៤៍ ឥបឥតាឥកាតិ ឥបទ៍តាឥកា ឥបតចាលុកបយ្យុរិកិណ្ណា៍ ឃុប្បតិត្ថាតិ ឃុត្តរតិត្ថា៍ ឃីតាតិ ឃីតរលិឥកា៍ អប្បដិកន្ធិឃាតិ បដិក្ខុលកន្ធរហិតា ឃុរកិកន្ធា៍ ចារិកិញ្ចក្ខប្សុរិតាតិ កយលក្សុចលឃាឌីត់ ឥកបរបច្ឆនេត្តត ចារិតា បរិបុណ្ណា៍

១១៥៍ បាហត្តិ បា អហំ៍ រយាយីតិ រតិ៍ ចិត្តាយិ៍ កិច្ចអាយីតិ ព្ពត្រិឃាតិ បរិចាររយិ៍ ឥយាឥាយីតិ ឥកាកបយ្យត្តិឃា បយុឌិតា ឥហាយិ៍ អក្សុតោកឃាតិ ក្សុតោឌិបិ អបឆ្ពោតកឃា, ឥបរី ឃុលចិហារិតី ឥហាយិ ៍ កន្តេ, ចត្តិក្សុយាកតាតិ, កន្តេ, ព្ពយិស្សា ឌិព្ពបយ្យត្តិឃា បដិលិកស្ស ការលក្ខតំ ត្ថំ ចត្តិតំ អាកាតា ក្ខបកតាតិ អត្ថោ៍ ឃំ បនេត្ថ អត្តនោ អចិកត្តំ, តំ តត្ថ តត្ថ ចុត្តយេច៍

៤៥ តាឃ ឥបតិឃា ចុត្តេ អាយស្មា ឃារិបុត្តោ ព្ពង្កចតិឃំ ឌីឃរាឌិយត្តិ កាយក្ខឃចាឃិពេឃុ អត្តនោ បត្តិកំ ក្ខបកតេឃុ យត្សេស្សុ ព្ពាយត្តំ ចិត្ថារតោ ពនេឆន្តោ ឃំឥចឥឌត្វា ឃំឃារយោចតបិបកយុតោ យោរេចត្វា ក្ខបិបកកាឥច បតិដ្ឋារបឃិ៍ ឃា បចត្តិ កិក្ខុ បិពឌិ ឌាតា៍ តំ កិក្ខុ កកចតោ អារេរារេចឃុំ៍ កកចា តយត្តំ អដ្ឋុប្បត្តិំ កត្វា បយ្យត្តបរិយាឃ ឥយុំ ឥឥបឃិ, ឃា ឥឥបតា យហាឌតស្ស ឃាត្តិកា អឥហាឃិតិ៍

សំសារមោចកបេតិវត្ថុវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

២. សារិបុត្តត្ថេរមាតុបេតិវត្ថុវណ្ណនា

នគ្គា ទុព្ពណ្ណរូបាសីតិ ឥទំ សត្ថរិ វេឡុវនេ វិហរន្តេ អាយស្មតោ សារិបុត្តត្ថេរស្ស ឥតោ បញ្ចមាយ ជាតិយា មាតុភូតំ បេតិំ អារព្ភ វុត្តំ។ ឯកស្មិំ អាយស្មា ច សារិបុត្តោ អាយស្មា ច មហាមោគ្គល្លានោ អាយស្មា ច អនុរុទ្ធោ អាយស្មា ច កប្បិនោ រាជគហស្ស អវិទូរេ អញ្ញតរស្មិំ អរញ្ញាយតនេ វិហរន្តិ។ តេន ច សមយេន ពារាណសិយំ អញ្ញតរោ ព្រាហ្មណោ អឌ្ឍោ មហទ្ធនោ មហាភោគោ សមណព្រាហ្មណកបណទ្ធិកវនិព្ពកយាចកានំ ឱបានភូតោ អន្នបានវត្ថសយនាទីនិ ទេតិ។ ទេន្តោ ច អាគតាគតានំ យថាកាលំ យថារហញ្ច បាទោទកបាទព្ភញ្ជនាទីនានានុប្បទានេន សក្កច្ចំ បដិបន្នោ ហោតិ, បុរេភត្តំ ភិក្ខូ អត្តុបនាមិតានិ សក្កច្ចំ បរិវិសតិ។ សោ ទេសន្តរំ គច្ឆន្តោ ភរិយំ អាហ – "ភោតិ, យថាបញ្ញត្តំ ឥមំ ទានវិធិំ អបរិហាបេន្តី សក្កច្ចំ អនុបតិដ្ឋាហី"តិ។ សា "សាធូ"តិ បដិស្សុណិត្វា តស្មិំ បក្កន្តេ ឯវ តាវ ភិក្ខូនំ បញ្ញត្តំ ទានវិធិំ បច្ឆិន្ទិ, អទ្ធិកានំ បន និវាសត្ថាយ ឧបគតានំ គេហបិដ្ឋិតោ ឆឌ្ឌិតំ ជរសាលំ ទស្សេសិ "ឯត្ថ វសថា"តិ។ អន្នបានាទីនំ អត្ថាយ តត្ថ អទ្ធិកេសុ អាគតេសុ "គូថំ ខាទថ, មុត្តំ បិវថ, លោហិតំ បិវថ , តុម្ហាកំ មាតុ មត្ថលុង្គំ ខាទថា"តិ យំ យំ អសុចិ ជេគុច្ឆំ, តស្ស តស្ស នាមំ គហេត្វា និទ្ទិសតិ។

សា អបរេន សមយេន កាលំ កត្វា កម្មានុភាវុក្ខិត្តា បេតយោនិយំ និព្ពត្តិត្វា អត្តនោ វចីទុច្ចរិតានុរូបំ ទុក្ខំ អនុភវន្តី បុរិមជាតិសម្ពន្ធំ អនុស្សរិត្វា អាយស្មតោ សារិបុត្តស្ស សន្តិកំ ឧបសង្កមិតុកាមា តស្ស វិហារទ្វារំ សម្បាបុណិ, តស្ស វិហារទ្វារទេវតាយោ វិហារប្បវេសនំ និវារេសុំ។ សា កិរ ឥតោ បញ្ចមាយ ជាតិយា ថេរស្ស មាតុភូតបុព្ពា, តស្មា ឯវមាហ – "អហំ អយ្យស្ស សារិបុត្តត្ថេរស្ស ឥតោ បញ្ចមាយ ជាតិយា មាតា, ទេថ មេ ទ្វារប្បវេសនំ ថេរំ ទដ្ឋុ"ន្តិ។ តំ សុត្វា ទេវតា តស្សា បវេសនំ អនុជានិំសុ។ សា បវិសិត្វា ចង្កមនកោដិយំ ឋត្វា ថេរស្ស អត្តានំ ទស្សេសិ។ ថេរោ តំ ទិស្វា ការុញ្ញេន សមុស្សាហិតមានសោ ហុត្វា –

១១៩។

"នគ្គា ទុព្ពណ្ណរូបាសិ, កិសា ធមនិសន្ថតា;

ឧប្ផាសុលិកេ កិសិកេ, កា នុ ត្វំ ឥធ តិដ្ឋសី"តិ។ –

គាថាយ បុច្ឆិ។ សា ថេរេន បុដ្ឋា បដិវចនំ ទេន្តី –

១២០។

“អហំ តេ សកិយា យាតា, បុត្តេ អញ្ញាសុ ជាតិសុ;

រូបបត្តា បេត្តិចិសយំ, ពុប្បិបិសសយប្បិតា។

១១៨។

“លង្ខិតំ ចិបិតំ ពេឡអំ, សិញ្ឈាលិកំ សិលេសុមំ;

ចសញ្ញា ឌឃ្យាសាភាគំ, ចិខាតាភញ្ញា លោហិតំ។

១១៩។

“ចលិកាភញ្ញា ឃំ ឃាភ-សីសត្ថិត្កាភ លោហិតំ;

ពុកាបទេតា កុឡ្ហាយិ, ឡុត្ថិបុទិសតិស្សិតំ។

១២០។

“បុត្តលោហិតំ កល្លាយិ, បស្សតំ យាតុសាភ ច;

អលេណា អភការា ច, តីលយញ្ញាបរាឃណា។

១២១។

“តេហិ បុត្តកា ទេ ធាតំ, ភុត្វា អត្ថាខិសាហិ ទេ;

អបេ្យច ភាយ ឃុទេ្ធឃ្យ, បុត្តលោហិតភោខភា”តិ។ – បញ្ញាកាឆា អភាសិ;

᪑᪑᪔᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᩉᩴ ᨲᩮ ᩈᨠᩥᨿᩣ ᨾᩣᨲᩣᨲᩥ ᩋᩉᩴ ᨲᩩᨿ᩠ᩉᩴ ᨩᨶᩥᨠᩣᨧᨲᩮᩣ ᩈᨠᩥᨿᩣ ᨾᩣᨲᩣ᪨ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᩈᩩ ᨩᩣᨲᩦᩈᩩᨷᩥ ᨾᩣᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲ᩠ᨳᩣᨷᩥ ᨶ ᩍᨾᩥᩔᩣ ᨩᩣᨲᩥᨿᩴ, ᩋᨳ ᩅᩤ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᩈᩩ ᨩᩣᨲᩦᩈᩩ, ᨬᩣᨲᩮᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᨯ᩠ᨰᩣ᪨ ᩏᨷᨷᨶ᩠ᨶᩣ ᨷᩮᨲ᩠ᨲᩥᩅᩥᩈᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᨭᩥᩈᨶ᩠ᨵᩥᩅᩈᩮᨶ ᨷᩮᨲᩃᩮᩣᨠᩴ ᩏᨷᨣᨲᩣ᪨ ᨡᩩᨷ᩠ᨷᩥᨷᩣᩈᩈᨾᨷ᩠ᨷᩥᨲᩣᨲᩥ ᨡᩩᨴᩣᨿ ᨧ ᨷᩥᨷᩣᩈᩣᨿ ᨧ ᩋᨽᩥᨽᩪᨲᩣ, ᨶᩥᩁᨶ᩠ᨲᩁᩴ ᨩᩥᨥᨧ᩠ᨨᩣᨷᩥᨷᩣᩈᩣᩉᩥ ᩋᨽᩥᨽᩩᨿ᩠ᨿᨾᩣᨶᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪑᪑᪕-᪑᪑᪖᪨ ᨨᨯ᩠ᨯᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨶ᩠ᨲᩴ, ᨧᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨡᩥᨷᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨡᩥᨷᩥᨲᩮᨶ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨾᩩᨡᨲᩮᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᨾᩃᩴ᪨ ᨡᩮᩊᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩩᨽᩴ᪨ ᩈᩥᨦ᩠ᨥᩣᨱᩥᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᨲ᩠ᨳᩃᩩᨦ᩠ᨣᨲᩮᩣ ᩅᩥᩔᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩣᩈᩥᨠᩣᨿ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᨾᩃᩴ᪨ ᩈᩥᩃᩮᩈᩩᨾᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩮᨾ᩠ᩉᩴ᪨ ᩅᩈᨬ᩠ᨧ ᨯᨿ᩠ᩉᨾᩣᨶᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᩥᨲᨠᩮ ᨯᨿ᩠ᩉᨾᩣᨶᩣᨶᩴ ᨠᩊᩮᩅᩁᩣᨶᩴ ᩅᩈᩣᨲᩮᩃᨬ᩠ᨧ᪨ ᩅᩥᨩᩣᨲᩣᨶᨬ᩠ᨧ ᩃᩮᩣᩉᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᩈᩪᨲᩣᨶᩴ ᩍᨲ᩠ᨳᩦᨶᩴ ᩃᩮᩣᩉᩥᨲᩴ, ᨣᨻ᩠ᨽᨾᩃᩴ ᨧ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᩈᨦ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ᪨ ᩅᨱᩥᨠᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨬ᩠ᨩᩣᨲᩅᨱᩣᨶᩴ᪨ ᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩴ ᩃᩮᩣᩉᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᨥᩣᨶᩈᩦᩈᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨥᩣᨶᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᩣᨶᩴ ᩈᩦᩈᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᩣᨶᨬ᩠ᨧ ᨿᩴ ᩃᩮᩣᩉᩥᨲᩴ, ᨲᩴ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᩣᨾᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᨣᩣᨳᩣᩈᩩᨡᨲ᩠ᨳᩴ “ᨥᩣᨶᩈᩦᩈᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᩣᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ, ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᨷᩣᨴᩣᨴᩥᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᩣᨶᨾ᩠ᨷᩥ ᩃᩮᩣᩉᩥᨲᩴ ᨡᩣᨴᨲᩮᩅ᪨ ᨲᨳᩣ “ᩅᨱᩥᨠᩣᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᨴᩮᨶ ᨲᩮᩈᨾ᩠ᨷᩥ ᩃᩮᩣᩉᩥᨲᩴ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨡᩩᨴᩣᨷᩁᩮᨲᩣᨲᩥ ᨩᩥᨥᨧ᩠ᨨᩣᨽᩥᨽᩪᨲᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᩍᨲ᩠ᨳᩥᨷᩩᩁᩥᩈᨶᩥᩔᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩍᨲ᩠ᨳᩥᨷᩩᩁᩥᩈᩈᩁᩦᩁᨶᩥᩔᩥᨲᩴ ᨿᨳᩣᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᨬ᩠ᨧ ᨧᨾ᩠ᨾᨾᩴᩈᨶ᩠ᩉᩣᩁᩩᨷᩩᨻ᩠ᨻᩣᨴᩥᨠᩴ ᨷᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩣᨾᩦᨲᩥ ᨴᩔᩮᨲᩥ᪨

᪑᪑᪗-᪑᪑᪘᪨ ᨷᩈᩪᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨩᩮᩊᨠᨾᩉᩥᩈᩣᨴᩦᨶᩴ᪨ ᩋᩃᩮᨱᩣᨲᩥ ᩋᩈᩁᨱᩣ᪨ ᩋᨶᨣᩣᩁᩣᨲᩥ ᩋᨣᩮᩉᩣ᪨ ᨶᩦᩃᨾᨬ᩠ᨧᨷᩁᩣᨿᨱᩣᨲᩥ ᩈᩩᩈᩣᨶᩮ ᨨᨯ᩠ᨯᩥᨲᨾᩃᨾᨬ᩠ᨧᩈᨿᨶᩣ᪨ ᩋᨳ ᩅᩤ ᨶᩦᩃᩣᨲᩥ ᨨᩣᩁᩥᨠᨦ᩠ᨣᩣᩁᨻᩉᩩᩃᩣ ᩈᩩᩈᩣᨶᨽᩪᨾᩥ ᩋᨵᩥᨷ᩠ᨷᩮᨲᩣ, ᨲᩴᨾᩮᩅ ᩈᨿᨶᩴ ᩋᨵᩥᩈᨿᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩋᨶ᩠ᩅᩣᨴᩥᩈᩣᩉᩥ ᨾᩮᨲᩥ ᨿᨳᩣ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨴᩣᨶᩴ ᨾᨿ᩠ᩉᩴ ᩏᨷᨠᨷ᩠ᨷᨲᩥ, ᨲᨳᩣ ᩏᨴ᩠ᨴᩥᩔ ᨷᨲ᩠ᨲᩥᨴᩣᨶᩴ ᨴᩮᩉᩥ᪨ ᩋᨷ᩠ᨷᩮᩅ ᨶᩣᨾ ᨾᩩᨧ᩠ᨧᩮᨿ᩠ᨿᩴ, ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩃᩮᩣᩉᩥᨲᨽᩮᩣᨩᨶᩣᨲᩥ ᨲᩅ ᩏᨴ᩠ᨴᩥᩈᨶᩮᨶ ᩑᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩃᩮᩣᩉᩥᨲᨽᩮᩣᨩᨶᩣ ᨷᩮᨲᨩᩦᩅᩥᨠᩣ ᩋᨷᩥ ᨶᩣᨾ ᨾᩩᨧ᩠ᨧᩮᨿ᩠ᨿᩴ᪨

ᨲᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩌᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩈᩣᩁᩥᨷᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨳᩮᩁᩮᩣ ᨴᩩᨲᩥᨿᨴᩥᩅᩈᩮ ᨾᩉᩣᨾᩮᩣᨣ᩠ᨣᩃ᩠ᩃᩣᨶᨲ᩠ᨳᩮᩁᩣᨴᩥᨠᩮ ᨲᨿᩮᩣ ᨳᩮᩁᩮ ᩌᨾᨶ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩮᩉᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩁᩣᨩᨣᩉᩮ ᨷᩥᨱ᩠ᨯᩣᨿ ᨧᩁᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨻᩥᨾ᩠ᨻᩥᩈᩣᩁᩔ ᨶᩥᩅᩮᩈᨶᩴ ᩋᨣᨾᩣᩈᩥ᪨ ᩁᩣᨩᩣ ᨳᩮᩁᩮ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᩅᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ “ᨠᩥᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩌᨣᨲᨲ᩠ᨳᩣ”ᨲᩥ ᩌᨣᨾᨶᨠᩣᩁᨱᩴ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩥ᪨ ᩌᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨾᩉᩣᨾᩮᩣᨣ᩠ᨣᩃ᩠ᩃᩣᨶᩮᩣ ᨲᩴ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩌᩁᩮᩣᨧᩮᩈᩥ᪨ ᩁᩣᨩᩣ “ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᨳᩮᩁᩮ ᩅᩥᩔᨩ᩠ᨩᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᨠᨾ᩠ᨾᩥᨠᩴ ᩋᨾᨧ᩠ᨧᩴ ᨷᨠ᩠ᨠᩮᩣᩈᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩌᨱᩣᨷᩮᩈᩥ “ᨶᨣᩁᩔ ᩋᩅᩥᨴᩪᩁᩮ ᩅᩥᩅᩥᨲ᩠ᨲᩮ ᨨᩣᨿᩪᨴᨠᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩮ ᨮᩣᨶᩮ ᨧᨲᩔᩮᩣ ᨠᩩᨭᩥᨿᩮᩣ ᨠᩣᩁᩮᩉᩦ”ᨲᩥ᪨ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᨷᩩᩁᩮ ᨧ ᨷᩉᩮᩣᨶᨠᩅᩥᩈᩮᩈᩅᩈᩮᨶ ᨲᩦᨱᩥ ᩅᩥᨽᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᨲᩔᩮᩣ ᨠᩩᨭᩥᨿᩮᩣ ᨷᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨷᩮᩈᩥ, ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᨿᩩᨲ᩠ᨲᨠᩴ ᩋᨠᩣᩈᩥ᪨ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣᩈᩩ ᨠᩩᨭᩥᨠᩣᩈᩩ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨷᩃᩥᨠᩣᩁᩴ ᩈᨩ᩠ᨩᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨶ᩠ᨶᨷᩣᨶᩅᨲ᩠ᨳᩣᨴᩦᨶᩥ ᨧᩣᨲᩩᨴ᩠ᨴᩥᩈᩔ ᩈᩴᨥᩔ ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᨽᨱ᩠ᨯᩔ ᩋᨶ᩠ᨶᨷᩣᨶᩣᨴᩥᨠᩮ ᩈᨻ᩠ᨻᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᩮ ᨧ ᩏᨷᨭ᩠ᨮᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩌᨿᩈ᩠ᨾᨲᩮᩣ ᩈᩣᩁᩥᨷᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨳᩮᩁᩔ ᨲᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨲᩮᩈᩥ᪨ ᩋᨳ ᨳᩮᩁᩮᩣ ᨲᩴ ᨷᩮᨲᩥᩴ ᩏᨴ᩠ᨴᩥᩔ ᨲᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨧᩣᨲᩩᨴ᩠ᨴᩥᩈᩔ ᩈᩴᨥᩔ ᩋᨴᩣᩈᩥ᪨ ᩈᩣ ᨷᩮᨲᩦ ᨲᩴ ᩋᨶᩩᨾᩮᩣᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩮᩅᩃᩮᩣᨠᩮ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᨠᩣᨾᩈᨾᩥᨴ᩠ᨵᩣ ᨧ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨷᩁᨴᩥᩅᩈᩮ ᩌᨿᩈ᩠ᨾᨲᩮᩣ ᨾᩉᩣᨾᩮᩣᨣ᩠ᨣᩃ᩠ᩃᩣᨶᨲ᩠ᨳᩮᩁᩔ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩴ ᩏᨷᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᩣᩈᩥ᪨ ᨲᩴ ᨳᩮᩁᩮᩣ ᨷᨭᩥᨷᩩᨧ᩠ᨨᩥ, ᩈᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨷᩮᨲᩪᨷᨷᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨷᩩᨶ ᨴᩮᩅᩪᨷᨷᨲ᩠ᨲᩥᨬ᩠ᨧ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᨲᩮᩣ ᨠᨳᩮᩈᩥ᪨ ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ –

᪑᪑᪙᪨

“ᨾᩣᨲᩩᨿᩣ ᩅᨧᨶᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ, ᩏᨷᨲᩥᩔᩮᩣᨶᩩᨠᨾ᩠ᨷᨠᩮᩣ;

អាយត្តឃិ យោក្កល្លាតំ, អត្រុទ្ធញ្ញា កប្បិតំ។

១១២។

“ចតស្សោ ព្យុដ៏យោ ពត្វា, សស្ឈេ ចាតុទ្ទិសេ អតា;

ព្យុដ៏យោ អត្ថបិតញ្ញា, យាតុ ដក្កិលយាដិសិ។

១១៣។

“សយតត្តទាតុទ្ទិសេឌ្ឍ, ចិបិលោកា ស្ថុតបន្ថុច;

លោកាដតំ បិតឹឃំ ចត្វំ, ដក្កិលាឃ ត្តុធំ ផលំ។

១១៤។

“តលេតា ស្មុទ្ធា ស្មុចិចសតា, កាសិព្យុត្តយឆាទិតី;

ចិចិត្តចត្វាភសលា, លោកាលិកំ ស្ថុបសក្កយី”តិ។

១១២។ តត្វ សស្ឈេ ចាតុទ្ទិសេ អតាតិ ចាតុទ្ទិសស្ស សស្ឈស្ស អតាសិ, តិឃ្យាដេសីតិ អតេត្វា។ សេសំ ឧត្តត្វយេច។

អចាឃត្វា យហាយោក្កល្លាសេតា តំ បេតិ –

១១៥។

“អភិក្កសេត្តត ចវណ្ណត, ឃា ត្វំ តិដ្ឋសិ ដេចតេ;

ឱភាសេន្តី ទិសា សព្វា, ឱសធី វិយ តារកា។

១១៧។

“កេន តេតាទិសោ វណ្ណោ, កេន តេ ឥធ មិជ្ឈតិ;

ឧប្បជ្ជន្តិ ច តេ ភោគា, យេ កេចិ មនសោ បិយា។

១១៨។

“បុច្ឆាមិ តំ ទេវិ មហានុភាវេ, មនុស្សភូតា កិមកាសិ បុញ្ញំ;

កេនាសិ ឯវំ ជលិតានុភាវា,

វណ្ណោ ច តេ សព្វទិសា បភាសតី”តិ។ – បុច្ឆិ;

១១៩-១២១។ អថ សា “សារិបុត្តស្សាហំ មាតា”តិអាទិនា វិស្សជ្ជេសិ។ សេសំ វុត្តត្ថមេវ។ អថាយស្មា មហាមោគ្គល្លានោ តំ បវត្តឹ ភគវតោ អារោចេសិ។ ភគវា តមត្ថំ អដ្ឋុប្បត្តឹ កត្វា សម្បត្តបរិសាយ ធម្មំ ទេសេសិ, សា ទេសនា មហាជនស្ស សាត្ថិកា អហោសីតិ។

សារិបុត្តត្ថេរមាតុបេតិវត្ថុវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៣។ មត្តាបេតិវត្ថុវណ្ណនា

នគ្គា ទុព្វណ្ណរូបាសីតិ ឥទំ សត្ថរិ ជេតវនេ វិហរន្តេ អញ្ញតរំ មត្តំ នាម បេតឹ អារព្ភ វុត្តំ។ សាវត្ថិយំ កិរ អញ្ញតរោ កុដុម្ពិកោ សទ្ធោ បសន្នោ អហោសិ។ តស្ស ភរិយា អស្សទ្ធា អប្បសន្នា កោធនា វញ្ឈា ច អហោសិ នាមេន មត្តា នាម។ អថ សោ កុដុម្ពិកោ កុលវំសុបច្ឆេទនភយេន សទិសកុលតោ តិស្សំ នាម អញ្ញំ កញ្ញំ អានេសិ។ សា អហោសិ សទ្ធា បសន្នា សាមិនោ ច បិយា មនាបា, សា ន ចិរស្សេវ គព្ភិនី ហុត្វា ទសមាសច្ចយេន បុត្តំ វិជាយិ, “ភូតោ”តិស្ស នាមំ អហោសិ។ សា គេហស្សាមិនី ហុត្វា ចត្តារោ ភិក្ខូ សក្កច្ចំ ឧបដ្ឋហិ, វញ្ឈា បន តំ ឧសូយតិ។

តា ឧភោបិ ឯកស្មិំ ទិវសេ សីសំ ន្ហត្វា អល្លកេសា អដ្ឋំសុ, កុដុម្ពិកោ គុណាចារេន តិស្សាយ អាពទ្ធសិនេហោ មនុញ្ញេន ហទយេន តាយ សទ្ធិំ ពហុំ សល្លបន្តោ អដ្ឋាសិ។ តំ អសហមានា មត្តា ឥស្សាបកតា គេហេ សម្មជ្ជិត្វា ឋបិតំ សង្ការំ តិស្សាយ មត្ថកេ ឱកិរិ។ សា អបរេន សមយេន កាលំ កត្វា បេតយោនិយំ និព្ពត្តិត្វា អត្តនោ កម្មពលេន បញ្ចវិធំ ទុក្ខំ អនុភវតិ។ តំ បន ទុក្ខំ បិឡន្ធេតា ឯវ វិញ្ញាយតិ។ អនេកវិធំ សា បេតី សញ្ញាយ ឋិតិចត្តាយ គេហស្ស បិដ្ឋិបស្សេ ឋាយន្តិយា តិស្សាយ អត្តានំ ទស្សេសិ។ តំ ទិស្វា តិស្សា –

១៦៣។

“នគ្គា ទុព្ពណ្ណរូបាសិ, កិសា ធមនិសន្ថតា;

ឧប្ផាសុលិកេ កិសិកេ, កា នុ ត្វំ ឥធ តិដ្ឋសី”តិ។ –

គាថាយ បដិបុច្ឆិ។ ឥតរា –

១៦៤។

“អហំ មត្តា តុវំ តិស្សា, សបត្តី តេ បុរេ អហុំ;

បាបកម្មំ ករិត្វាន, បេតលោកំ ឥតោ គតា”តិ។ –

គាថាយ បដិវចនំ អទាសិ។ តត្ថ អហំ មត្តា តុវំ តិស្សាតិ អហំ មត្តា នាម, តុវំ តិស្សា នាម។ បុរេតិ បុរិមត្តភាវេ។ តេតិ តុយ្ហំ សបត្តី អហុំ, អហោសិន្តិ អត្ថោ។ បុន តិស្សា –

១៦៥។

“កិំ នុ កាយេន វាចាយ, មនសា ទុក្កដំ កតំ;

កិស្សកម្មវិបាកេន, បេតលោកំ ឥតោ គតា”តិ។ –

គាថាយ កតកម្មំ បុច្ឆិ។ បុន ឥតរា –

១២៧។

“ចណ្ឌី ច ផរុសា ចាសិំ, ឥស្សុកី មច្ឆរី សឋា;

តាហំ ទុរុត្តំ វត្វាន, បេតលោកំ ឥតោ គតា”តិ។ –

គាថាយ អត្តនា កតកម្មំ អាចិក្ខិ។ តត្ថ ចណ្ឌីតិ កោធនា។ ផរុសាតិ ផរុសវចនា។ អាសិន្តិ អហោសិំ។ តាហន្តិ តំ អហំ។ ទុរុត្តន្តិ ទុព្ភាសិតំ និរត្ថកវចនំ។ ឥតោ បរម្បិ តាសំ វចនបដិវចនវសេន គាថា វុត្តា –

១២៨។

“សព្វំ អហម្បិ ជានាមិ, យថា ត្វំ ចណ្ឌិកា អហុ;

អញ្ញញ្ច ខោ តំ បុច្ឆាមិ, កេនាសិ បំសុកុន្ថិតា”។

១២៩។

“សីសំន្ហាតា តុវំ អាសិ, សុចិវត្ថា អលង្កតា;

អហញ្ច ខោ អធិមត្តំ, សមលង្កតតរា តយា។

១៣០។

“តស្សា មេ បេក្ខមានាយ, សាមិកេន សមន្តយិំ;

តតោ មេ ឥស្សា វិបុលា, កោធោ មេ សមជាយថ។

១៣១។

“ᨲᨲᩮᩣ ᨷᩴᩈᩩᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣᨶ, ᨷᩴᩈᩩᨶᩣ ᨲᨴᩮᩣᨠᩥᩁᩥᩴ;

ᨲᩔᨠᨾ᩠ᨾᩅᩥᨷᩣᨠᩮᨶ, ᨲᩮᨶᨾ᩠ᩉᩥ ᨷᩴᩈᩩᨠᩩᨱ᩠ᨯᩥᨲᩣ᪨

᪑᪓᪑᪨

“ᩈᨧ᩠ᨧᩴ ᩋᩉᨾ᩠ᨸᩥ ᨩᩣᨶᩣᨾᩥ, ᨷᩴᩈᩩᨶᩣ ᨿᩴ ᨲ᩠ᩅᨿᩮᩣᨠᩥᩁᩥ;

ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨱᩣ ᨡᩮᩣ ᨲᩴ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣᨾᩥ, ᨠᩮᨶ ᩅᨯ᩠ᨰᩈᩥ ᨠᨧ᩠ᨨᨸᩣ᪨

᪑᪓᪒᪨

“ᨠᩮᩈᨣ᩠ᨣᩉᩣᨴᩦ ᨡᨠᩮᨿᩣ, ᨧᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᨣᩣᨿᩥᨿ᩠ᨿᩈ;

ᨲ᩠ᩅᨬ᩠ᨬᩣ ᨠᩮᩈᨣ᩠ᨣᨿᩣᩉᩥ, ᩋᩉᨬ᩠ᨬᩣ ᨠᨷᩥᨠᨧ᩠ᨨᨲᩮᩣ᪨

᪑᪓᪓᪨

“ᨲᩔᩣ ᨲ᩠ᨿᩣᨩᩣᨶᨿᩣᨶᩣᨿ, ᩈᩮᨿ᩠ᨿᩴ ᨲ᩠ᨿᩣᩉᩴ ᩈᨿᩮᩣᨠᩥᩁᩥᩴ;

ᨲᩔᨠᨾ᩠ᨾᩅᩥᨷᩣᨠᩮᨶ, ᨲᩮᨶ ᩅᨯ᩠ᨰᩣᨾᩥ ᨠᨧ᩠ᨨᨸᩣ᪨

᪑᪓᪔᪨

“ᩈᨧ᩠ᨧᩴ ᩋᩉᨾ᩠ᨸᩥ ᨩᩣᨶᩣᨾᩥ, ᩈᩮᨿ᩠ᨿᩴ ᨿᩮ ᨲ᩠ᩅᩴ ᩈᨿᩮᩣᨠᩥᩁᩥ;

ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨱᩣ ᨡᩮᩣ ᨲᩴ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣᨾᩥ, ᨠᩮᨶᩣᩈᩥ ᨲᨣ᩠ᨣᩥᨿᩣ ᨲᩩᨧ᩠ᨨᩴ᪨

໑໓໖໌

“ມຫາຍາຕໍ ມຍເຍາ ອາສິ, ເຂາຕີຕໍ ມຍີຕີ ອຫຸ;

ຕຸຏ຺ຐາ ອາຍຕ຺ຕິຕາ ອາສິ, ມສາຍິຕີ ເຕາ ຈ ເທາຫໍ໌

໑໓໗໌

“ຕສ຺ສາ ທ຺ວາຂາຕຍາຕາຍ, ຖສ຺ສໍ ທ຺ວາຫໍ ອປິຕຸຊີ;

ຕສ຺ສກມ຺ມວິປາເກນ, ເຕສຍິ຺ຕກຸກິຍາ ອຫໍ໌

໑໓໘໌

“ສຕ຺ຕໍ ອຫຍ຺ຍິ ຂາຕາຍິ, ຖສ຺ສໍ ເຍ ຕູ ອປິຕຸຊີ;

ອຏ຺ຏາຏາ ເທາ ຕໍ ປຸຐ຺ຐາຍິ, ເກຕາສິ ກຸຈກຕ຺ຕີຕີ໌

໑໓໙໌

“ຕຈ ກຄ຺ຄາ ຍາລຊາ, ປຈ຺ຈກ຺ກຊາ ຈິເລປຕໍ;

ກຸຈກຸເປ ອຕາເຣສິ, ຕໍ ປິປໍ ປກຕໍ ຍຍາ;

ຕສ຺ສກມ຺ມວິປາເກນ, ເຕສຍິ຺ກຸຈກຕ຺ຕີຕີ໌

໑໔໐໌

“ສຕ຺ຕໍ ອຫຍ຺ຍິ ຂາຕາຍິ, ຕໍ ປິປໍ ປກຕໍ ຕຍາ;

អញ្ញាញ្ញា ទោ តំ បុច្ឆាមិ, កេនាសិ ទុក្ខតា ភុសំ។

១៥១។

“ឥកិន្តិ សយកំ អាសិ, យំ គេហេ ចិដ្ឋេត ឆតំ;

សន្តេសុ ទេយ្យធម្មេសុ, ទីបំ នាកាសិមត្តនោ;

តស្សកម្មវិបាកេន, តេនម្ហិ ទុក្ខតា អហំ។

១៥២។

“តថេវ យំ ត្វំ អទស, បាបកម្មំ និសេវសិ;

ន ហិ បាបេហិ កម្មេហិ, សុលភា ហោតិ សុគ្គតិ។

១៥៣។

“វាមតោ យំ ត្វំ បស្សសិ, អនេធោបិ យំ ឥស្សយសិ;

បស្ស បាបានំ កម្មានំ, វិបាកោ ហោតិ ទារុណោ។

១៥៤។

“តេ ឃរា តា ច ទាសិយោ, តានេវាភរណានិមេ;

តេ អញ្ញេ បរិចារេន្តិ, ន ភោគា ហោន្តិ សស្សតា។

១៣៣។

“ញាតិ កុតស្ស បិតា, អាបណា គេហយេហិតិ;

អបេយ្យច តេ ឆេឆ កិញ្ចិ, យា សុ តាច ញតោ អកា។

១៣៤។

“ភក្កា ក្ញាណាទូបរិយ្យកិរា ឆយតិរត្តតា;

កោបីតយេតំ ញត្តីតំ, យា យំ កុតបិតាគ្គស។

១៣៥។

“ហត្ថ កិំ ចា ឲ្យាហំ ឆយុិ, កិំ ចា តេច គតោរាយហំ;

ឃេត ត្វំ សុលិតា អស្ស, សព្ពកាមសមិទ្ធិនី។

១៣៦។

“ចត្តារោ កិក្ខ សណ្ឋេតា, ចត្តារោ បត បុក្កេល;

អដ្ឋ កិក្ខ កោឌឃិត្វា, យយ ឆក្លិណយានិស;

តឆាហំ សុលិតា ហេស្សំ, សព្ពកាមសមិទ្ធិនី។

១៣៧។

“សាស្វតិ សា បដិស្សុត្វា, កោឌឃិត្វាដ្ឋ កិក្ខចា;

ចទេត្ឋហន្ថាគយិត្ថាត, តស្សា គក្លិលាយាឌិសិ៍

១៩០៍

“សយតត្តទាត្ថ្ដិដេ្ឋ, ចិបាំកោ ក្ខគបដ្ខច;

កោឌតន្ថាគតបាតឹឃំ, គក្លិលាឃ ទ្ទាគំ ថលំ៍

១៩១៍

“តទេតា ឃុន្ថា ឃុឆិចសតា, កាឃិក្យត្តយឈាទិតឹ;

ចិឆិត្តចត្ថាកទលា, សបត្តាំ ក្ខបសក្កយិ៍

១៩២៍

“អភិក្កន្តេន វណ្ណេន, ឃា ត្វំ តិដ្ឋសិ ទេវតេ;

ឱ្ភាសេន្តី ទិសា សព្វា, ឱ្សធី វិយ តារកា៍

១៩៣៍

“កេន តេតាទិសោ វណ្ណោ, កេន តេ ឥធ មិជ្ឈតិ;

ឧប្បជ្ជន្តិ ច តេ ភោគា, យេ កេចិ មនសោ បិយា៍

១៩៤៍

“បុច្ឆាមិ តំ ទេវិ មហានុភាវេ, មនុស្សភូតា កិមកាសិ បុញ្ញំ;

កេនាសិ ឯវំ ជលិតានុភាវា, វណ្ណោ ច តេ សព្ពទិសា បភាសតីតិ។

១២៤។

“អហំ មត្តា តុវំ តិស្សា, សបត្តី តេ បុរេ អហុំ;

បាបកម្មំ ករិត្វាន, បេតលោកំ ឥតោ គតា។

១២៥។

“តវ ទិន្នេន ទានេន, មោទាមិ អកុតោភយា;

ចិរំ ជីវាហិ ភគិនិ, សហ សព្ពេហិ ញាតិភិ;

អសោកំ វិរជំ ឋានំ, អាវាសំ វសវត្តិនំ។

១២៦។

“ឥធ ធម្មំ ចរិត្វាន, ទានំ ទត្វាន សោភនេ;

វិនេយ្យ មច្ឆេរមលំ សមូលំ, អនិន្ទិតា សគ្គមុបេហិ ឋាន”ន្តិ។

១២៧។ តត្ថ សច្ចំ អហម្បិ ជានាមិ, យទា ត្វំ ចណ្ឌិកា អហុវិ “ចណ្ឌី ច ផរុសា ចាសិ”ន្តិ យំ តយា វុត្តំ, តំ សច្ចំ អហម្បិ ជានាមិ, យទា ត្វំ ចណ្ឌិកា កោធនា ផរុសវចនា ឥស្សុកី មច្ឆរី សឋា ច អហោសិ។ អញ្ញញ្ច ខោ តំ បុច្ឆាមីតិ អញ្ញំ បុន តំ [illegible] បុច្ឆាមិ។ កេនាសិ បំសុកុណ្ឋិតាតិ កេន កម្មេន សង្ការបំសូហិ ឱគុណ្ឋិតា សព្ពសោ ឱកិណ្ណសរីរា អហុវិ អត្ថោ។

១២៨-៣០។ សីសំន្ហាតាតិ សសីសំ ន្ហាតា។ អធិមត្តន្តិ អធិកតរំ។ សមលង្កតតរាតិ សម្មា អតិសយេន អលង្កតា។ “អលង្កតត្តា”តិ វា បាឋោ,

អតិចិយ យត្តា យាតយវយត្តា, យាតតិឃ្សិតាតិ អវេត្វា៖ តឃាតិ កោតិយា៖ នាយិកោត នយត្តឃិតិ នាយិកោត នង្គិ អលេ្លាបនល្លាបចនេត ពេឆនិ៖

១៣៧-១៣៨៖ ពទ្ធុំ ពន្ធុយាតិ ពន្ធុទោរកោត ពាឌីយនិ, ខាឌីយនីតិ អវេត្វា៖ កេនទ្ធហារីតិ កេនទ្ធហារិតិយោ ខ្លួនឆហារិកាយោ៖ ក្តុកយោតិ ក្វេច, តុដ្ឋា អហដ្ឋាតិ អវេត្វា៖ ចតត្តត្តិ ចត៌៖ តុដ្ឋា កេនទ្ធយាហរីតិ តុំ ចេទ្ធេហិ ចុត្តិ អត្តតោ ក្តុបការាចហំ កេនទ្ធំ អាហរិ៖ អហដ្ឋា ពបិពន្ធុតោតិ អហំ បត ពបិពន្ធុផលិតិ ក្វផឃ្សផលិតិ អាហរិ៖ ពបិពន្ធុតិ ចា នឃំក្វតា ចុដ្ឋតិ, តឃ្វា នឃំក្វតាយ បត្តផលិតិ អាហរិត្តិ អវេត្វា៖ នេឃ្សំ ត្យាហំ នយោពិរិត្តិ តច នេឃ្សំ អហំ ពបិពន្ធុផលបត្តហិ នយត្តតោ អចពិរិ៖

១៣៩-១៤០៖ នហាឃាតត្តិ យិត្តាត៌៖ នយយោតិ នយាកេយា៖ ខាតឹតត្តិ ខាត្វត៌៖ នយិតឹតិ នត្តិបិតោ៖ អាយត្តិតាតិ យក្តុលពិរិយាចនេត តិយត្តិតា៖ ននាយិតឹតិ នកត្តិកា, នហ កត្វុតាតិ អវេត្វា៖ តោ ច ពោហត្តិ តោ ច ពោ អហំ អាយត្តិតា អានិត្តិ យោឌតា៖ ក្វឃ្សំ ត្យាហត្តិ ក្វឃ្សំ តេ អហំ៖ អបិតុឌិត្តិ ចោរិកាយ អចហរិ អក្កុហោនិ៖

១៤១៖ បច្ចុក្កញ្ញត្តិ អកិតចំ, យហក្លុចា៖ អតាទេនិត្តិ លិបិ៖ ក្វចពត្តិតិ ក្វចពត្តពត្តិតិ ពរិនចាឃិតិ៖

១៤២៖ ឃំ កោហេ ចិទ្ធទេ ឆតត្តិ ឃំ កោហេ ឆត៌ ក្តុបលត្តុតិ, តំ ត្យឃំ្យាយឃ្សុ្យាតិ អយ្យាក៌ ក្តុកិត្ត នយព៌ ត្យល្យយេច អានិ៖ នតេ្តាដ្ឋតិ ចិទ្ធយាតេនុ៖ ឌីបត្តិ បតិដ្ឋ, បុញ្ញាពយ៌ នគ្គាយ ចឆតិ៖

១៤៣៖ ឲចំ នា ទេបតឹ តិឃ្សាយ បុដ្ឋិតយត្វុ ពេតួត្វា បុត បុទេ្តា តឃ្សា ចចត៌ អពត្វា អត្តតា ពតំ អបទាធំ បការេនត្តិ “តទេចច យំ តុ”ត្តិអាឌិយាហ៖ តត្វុ តទេចចាតិ តគា ឲច, យឃំ្យាយត្វឃ្សត្តកាទេច ឌិតកាលេយេច៖ តទេឆចាតិ ចា បិទេធា, ឃឆា ឲតាទហិ ឌាតំ, តំ តឆា ឲចាតិ អវេត្វា៖ យត្តិ អត្តាត៌ តិខ្ពិនតិ, តុត្តិ តិឃ្សំ៖ អចចាតិ អកលិ៖ ឃឆា បត អចច, តំ ឌេឃ្សតុំ “បិបពយ្យុ”ត្តិអាឌិ ចុត្តុំ៖ “បិបពយ្យុាតី”តិ បិញ្ញាត្តុ៖ “តុំ បិបពយ្យុាតិយេច ពទោនិ, បិទេបហិ បត ពយ្យុហិ ឃុពតិ ឃុលកា ត ហោតិ, អឆ ពោ ក្វក្កតិ ឲច ឃុលកា”តិ ឃឆា យំ តុំ បុទេ្តា អចច ខ្លួចឌិ, តំ តទេឆចាតិ ចឆតិ៖

១៤៤៖ តំ ឃុត្វា តិឃ្សា “ចាយទោ យំ តុំ បទេ្ចុឃឹ”តិអាឌិតា តិទេឃ្សា កាឆា អាហ៖ តត្វុ ចាយទោ យំ តុំ បទេ្ចុឃីតិ ចិទេលិយទោ យំ តុំ អឆិពន្ធនិ, ត្យឃំ្យាហិទោនិយ្យិ ចិបច្ចុតិកការិតិ ពត្វា យំ ពណ្យានិ៖ យំ ក្តុឃ្វយនីតិ យឃំ្យាក្តុឃ្វយនិ, យឃិ ខ្ពឃ្សំ ពទោនិ៖ បឃ្ស បិបិត៌ ពយ្យុាត៌, ចិបិពោ ហោតិ ឃាឌិយោតិ បិបកាត៌ តាយ ពយ្យុាត៌ ចិបិពោ ឃាឌិយោ ឃឆា ឈោទតទោ, តំ បច្ចុក្ខតោ បឃ្សាតិ ចឆតិ៖

១៤៥៖ តេ អញ្ញោ បទិចាទេត្តិតិ តេ ឈទេ ឌានិយោ អាកទណាតិ ច ខ្ពយាតិ តឃា បុទេ្តា បទិក្កហិតាតិ ខ្ពឌាតិ អញ្ញោ បទិចាទេត្តិ បទិក្វញ្ញត្តិ៖ “ខ្ពយ”តិ ហិ លិក្កចិបល្លានេត ចុត្តុំ៖ ត កោកា ហោត្តិ នឃ្សតាតិ កោកា តាយទោ ត នឃ្សតា អតចដ្ឋិតា តាចកាលិកា

យថាបកតិយា, តស្មា តត្ថ ព្យស្សាយច្ឆរិយាទីនិ ន កត្តព្វានីតិ អធិប្បាយោ។

១៣៥។ ព្រាហ្មណស្ស បិតាតិ ព្រាហ្មណេន ទ្វារស្ស ឯកស្មិំ បស្សេ ឋបិតោ។ អាបណោតិ អាបណេ ភណ្ឌំ វិក្កិណន្តោ។ អាវរិយស្សាតិ អាចរិយ ទេវតា វណ្ណ ករិម្ហា វិក្កាយ ជាតិ ព្រាហ្មណស្ស។

១៣៦។ តំ សុត្វា សេដ្ឋី អត្តនោ អញ្ញាបនំ បកាសេន្តោ "តក្កា ព្រាហ្មណា បឋមំ"តិ អាហ។ តត្ថ វិទ្យាបិតោ ព្រាហ្មណា អន្តេវាសិកា។

១៣៧។ តំ សុត្វា តិស្សា សញ្ញាតវន្តាយ "ហត្ថ កិំ ចា ត្យាហំ ទេមិ"តិ អាហ។ តត្ថ ហត្ថាតិ ចោទនត្ថេ និបាតោ។ កិំ ចា ត្យាហំ ទេមីតិ កិំ តេ អហំ ទេមិ, កិំ ចត្ថំ ទស្សាមិ, ស្វាហំ កត្តព្វំ កិំ ចា តេន កាតព្វំ ហត្ថិ កិំ ចា អញ្ញំ តេ ព្រាហ្មណ ព្រាហ្មណស្ស កាលេ ស្វាគតំ ករិស្សាមិ។

១៣៨។ តំ សុត្វា សេដ្ឋី "ចត្តារោ កិក្កា សណ្ណូតា"តិ អាហ។ តត្ថ ចត្តារោ កិក្កា សណ្ណូតា, ចត្តារោ បន បុក្កលេតិ កិក្កសណ្ណូតា សណ្ណូបនេន ចត្តារោ កិក្កា, បុក្កលបនេន ចត្តារោ កិក្កាតិ ឯវំ អដ្ឋ កិក្កា យថារុចិ ភោជេត្វា តំ ទក្ខិណំ យម អាទិស, យថាបត្តិជាតំ ទេហិ។ តទាហំ សុចិតា ទេហិស្សន្តិ យទា ត្វំ ទក្ខិណំ យម ស្វាទិមិស្សសិ, តទា អហំ សុចិតា សុចប្បត្តា សព្ពកាមសមិទ្ធិនី ភវិស្សាមីតិ អត្ថោ។

១៣៩-១៤១។ តំ សុត្វា តិស្សា តយត្ថំ អត្តនោ សាមិកស្ស អារោចេត្វា ទុតិយទិវសេ អដ្ឋ កិក្កា ភោជេត្វា តស្សា ទក្ខិណាយាទីនិ, សា តាវទេវ បដិលទ្ធទិព្ពសម្បត្តិកា បុន តិស្សាយ សត្ថិកំ ស្វាគន្តាមិ។ តយត្ថំ ទស្សេតុំ សង្គីតិការេហិ "សា ភុត្វា សា បដិស្សុត្វា"តិអាទិកា តិស្សោ គាថា ឋបិតា។

១៤២-១៤៧។ ស្វាគន្តាមិត្វា ជិតំ បន តំ តិស្សា "អកិក្កន្តេន វណ្ណេន"តិអាទីហិ តីហិ គាថាហិ បដិបុច្ឆិ។ ព្រាហ្មណា "អហំ យត្តា"តិ គាថាយ អត្តានំ អាចិក្ខិត្វា "ចិរំ ជីវាហី"តិ គាថាយ តស្សា អនុមោទនំ ទត្វា "ព្រាហ្មណ ធម្មំ ចរិត្វាន"តិ គាថាយ ធម្មចារំ អនុសាសិ។ តត្ថ តទ ជិណ្ណតាតិ តយា ជិណ្ណតា អសោកំ ចិរំ ឋានន្តិ សោកាការេន អសោកំ, សេទនលិង្គាតំ បន អការេន ចិរំ ទិព្ពដ្ឋានំ, សព្ពសេតំ ទេវលោកំ សន្តាយ វទតិ។ អាចារន្តិ ឋានំ។ ចរន្តិត្តន្តិ ទិព្ពន អាធិបតេយ្យន អត្តនោ ចរំ ចរិត្តន្តានំ។ សម្មលន្តិ សលោកទោសំ។ លោកទោសា ហិ យច្ឆរិយស្ស មូលំ នាម។ អតិត្តិតាតិ អកាហិតា បរិសា, សក្កម្បេហិ ឋានន្តិ ទ្វារិទីហិ ចិវរេហិ យុត្តំ អក្កតា "សក្ក"ន្តិ លទ្ធនាមំ ទិព្ពដ្ឋានំ ស្វេហិ, សុគតិបរាយណា ហោហីតិ អត្ថោ។ សេសំ ស្វត្តានមេវ។

អថ តិស្សា តំ បវត្តិំ ព្រាហ្មណស្ស អារោចេសិ, ព្រាហ្មណោ កិក្កានំ អារោចេសិ, កិក្កា ភគវតោ អារោចេសុំ។ ភគវា តយត្ថំ អដ្ឋុប្បត្តិំ កត្វា សម្បត្តបរិសាយ ធម្មំ ទេសេសិ, តំ សុត្វា យថាជ្ឈាសយា បដិលទ្ធសំវេគា ចិរកាលំ យច្ឆរិយលោភាទីហិ ជាតសីលិមិនោ តា សុគតិបរាយណា

អហោសីតិ។

មត្តាបេតិវត្ថុវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៣។ នន្ទាបេតិវត្ថុវណ្ណនា

កាឡី ទុព្វណ្ណរូបាសីតិ ឥទំ សត្ថា ជេតវនេ វិហរន្តោ នន្ទំ នាម បេតិំ អារព្ភ កថេសិ។ សាវត្ថិយា កិរ អវិទូរេ អញ្ញតរស្មិំ គាមកេ នន្ទិសេនោ នាម ឧបាសកោ អហោសិ សទ្ធោ បសន្នោ។ ភរិយា បនស្ស នន្ទា នាម អស្សទ្ធា អប្បសន្នា មច្ឆេរិនី ចណ្ឌី ផរុសវចនា សាមិកេ អគារវា អប្បតិស្សា សស្សុំ ទេវតាវាទេន អក្កោសតិ បរិភាសតិ។ សា អបរេន សមយេន កាលំ កត្វា បេតយោនិយំ និព្វត្តិត្វា តស្សេវ គាមស្ស អវិទូរេ វិចរន្តី ឯកទិវសំ នន្ទិសេនស្ស ឧបាសកស្ស គាមតោ និក្ខមន្តស្ស អវិទូរេ អត្តានំ ទស្សេសិ។ សោ តំ ទិស្វា –

១៩៤។

“កាឡី ទុព្វណ្ណរូបាសិ, ផរុសា ភីរុទស្សនា;

បិង្គលាសិ កឡារាសិ, ន តំ មញ្ញាមិ មានុសិ”ន្តិ។ –

គាថាយ អជ្ឈភាសិ។ តត្ថ កាឡីតិ កាឡវណ្ណា, ឈាមង្គារសទិសោ ហិស្សា វណ្ណោ អហោសិ។ ផរុសាតិ ខរគត្តា។ ភីរុទស្សនាតិ ភយានកទស្សនា សប្បដិភយាការា។ “ភារុទស្សនា”តិ វា បាឋោ, ភារិយទស្សនា, ទុព្វណ្ណតាទិនា ទុទ្ទសិកាតិ អត្ថោ។ បិង្គលាតិ បិង្គលលោចនា។ កឡារាតិ កឡារទន្តា។ ន តំ មញ្ញាមិ មានុសិន្តិ អហំ តំ មានុសិន្តិ ន មញ្ញាមិ, បេតិមេវ ខ តំ មញ្ញាមីតិ អធិប្បាយោ។ តំ សុត្វា បេតី អត្តានំ បកាសេន្តី –

១៩៥។

“អហំ នន្ទា នន្ទិសេន, ភរិយា តេ បុរេ អហុំ;

បាបកម្មំ ករិត្វាន, បេតលោកំ ឥតោ គតា”តិ។ –

គាថមាហ ។ តត្ថ អហំ នន្ទា នន្ទិសេនាតិ សាមិ នន្ទិសេន អហំ នន្ទា នាម។ ភរិយា តេ បុរេ អហុន្តិ បុរិមជាតិយំ តុយ្ហំភរិយា អហោសិំ។

ឥតោ បរំ –

១៥០.

“កិំ នុ កាយេន វាចាយ, មនសា ទុក្កដំ កតំ;

កិស្ស កម្មវិបាកេន, បេតលោកំ ឥតោ គតា”តិ. –

តស្ស ឧបាសកស្ស បុដ្ឋា. អថស្ស សា –

១៥១.

“ចណ្ឌី ច ផរុសា ចាសិំ, តយិ ចាបិ អគារវា;

តាហំ ទុរុត្តំ វត្វាន, បេតលោកំ ឥតោ គតា”តិ. –

វិស្សជ្ជេសិ. បុន សោ –

១៥២.

“ហន្ទុត្តរីយំ ទទាមិ តេ, ឥមំ ទុស្សំ និវាសយ;

ឥមំ ទុស្សំ និវាសេត្វា, ឯហិ នេស្សាមិ តំ ឃរំ.

១៥៣.

“វត្ថញ្ច អន្នបានញ្ច, លច្ឆសិ ត្វំ ឃរំ គតា;

បុត្តេ ច តេ បស្សិស្សសិ, សុណិសាយោ ច ទក្ខិសី”តិ. – អថស្ស សា –

໑໖໓.

“ຫເຕ຺ຖຕ ຫເຕ຺ຖ ເຕ ຮິຕ຺ຕໍ, ຕ ຍຝ຺ຫູປກປ຺ປຕິ;

ກິກ຺ຈ ຈ ສີລສຍຍ຺ເຕ, ຍີຕຈາເກ ພາຫຸສ຺ສຸເຕ.

໑໖໔.

“ຕເປຍ຺ຫິ ອຕ຺ຖປິເຕຕ, ຍຍ ຮກ຺ລິລຍາຮິສ;

ຕຮາຫໍ ສຸຕິຕາ ເຫສ຺ສໍ, ສຕ຺ຕກາຍສຍິຮ຺ຮິຕີ”ຕິ. –

ເທ຺ວ ກາຮາ ອກາສິ. ຕເຕາ –

໑໖໕.

“ສາຮ຺ຣຕິ ເສາ ປຕິສ຺ສຸຕ຺ວາ, ຮາຕໍ ຍິປຸລຍາກິຣິ;

ອຕ຺ຖໍ ປິຕໍ ຫາຮຕີຍໍ, ຍຕ຺ວເສກາສກາຕິ ຈ;

ຫຕ຺ຕໍ ກຕ຺ຊາ ຍາລຕ຺ຊາ, ຍິຍິຮາ ຈ ຮຸປິຫກາ.

໑໖໖.

“ກິກ຺ຈ ຈ ສີລສຍຍ຺ເຕ, ຍີຕຈາເກ ພາຫຸສ຺ສຸເຕ;

ຕເປຍ຺ຕ຺ວາ ອຕ຺ຖປິເຕຕ, ຕສ຺ສາ ຮກ຺ລິລຍາຮິສີ.

១សិប៉៍

“សយតត្តទាត្ថិដ្ឋេ , ចិបាកោ ក្ខងបន្ទូច;

កោឌតន្ធាងតបរិតីឃំ, ងក្លិលាឃ ព្ទង់ ថល៍

១សិដ៍

“តេតា សុដ្ឋា សុចិចសតា, កាសិកុត្តយឆាទិតិ;

ចិចិត្តចត្វាភរណា, សាយិកំ ក្ខបសក្កយិ”តិ៍ –

ចតេស្សា កាឆា សក្កិតិកាទេហិ ចុត្តា៍ តេតា បទំ –

១ប៉០៍

“អភិក្កេត្តត ចេណ្ណត, ឃា ត្វំ តិដ្ឋសិ ទេចតេ;

ឱ្ភាសេត្តិ ឌិសា សព្វា, ឱ្សធិ ចិឃ តារកា៍

១ប៉១៍

“កេត តេតាឌិសោ ចេណ្ណា, កេត តេ ព្ទឆ ឃិឌ្ឈតិ;

ក្ខប្បជ្ជត្តិ ច តេ កោកា, យេ កេចិ យតសោ បិឃា៍

១ប៉២៍

“បុច្ឆាឃិ តំ ទេចិ យហាតុភាចេ, យតុស្សភូតា កិយកាសិ បុញ្ញំ;

ពេភានិ ឲចំ ឧលិតាត្សកាចា, ចណ្ណោ ច ទេ សព្ទជិសា បកាសតី”តិ៍

១ប័៦៍

“អហំ ភត្កា ភត្តិយេត, ករិយា ទេព បុទេ អហុំ;

បិបកយុំ ការិត្វាត, ទេបតលោកំ ឥទោ គតា៍

១ប័៣៍

“តាច ជិទេត្ត ទាទេតត, ទេយាទាយិ អក្សទោាកយា;

ឆិរំ ឌីច គហបតិ, សហ សទ្ទេហិ ទាាតិកិ;

អទេសាក់ ចិរជ៉ំ ទេលយំ, អាចាសំ ចសចត្តិតំ៍

១ប័ទ៍

“ព្ទស ធម្មំ ចរិត្វាត, ទាតំ ទត្វា គហបតិ;

ចិទេយ្យ យទេច្ឆរយលំ សម្ចលំ, អតិត្តិទោ សក្កម្សបេហិ ឋាត”ន្តិ៍ –

ក្តបិសកយ្យ ច ទេបតិយា ច ចចតបដិចចតកាចា៍

១លិ៩៍ តត្ថ ទាតំ ចិបុលយាកិទីតិ ក្តក្កិទេលាយ្យទេលទេត្ត ទេឈ្មមយុឌឹដ៏ ចិប្បកិទេត្តោ ចិយ យហាទាតំ បចទេត្តសិ៍ ទេសសំ អតត្តទចត្តុសជិសទេយច៍

ឲចំ សា អត្តទោ ជិត្ថសយុត្តិំ តស្សា ច ការណំ ភត្តិទេសតស្ស ចិកាទេចត្វា អត្តទោ ចសតដ្ឋាតទេយច គតា៍ ក្តបិសទោា តំ បចត្តិំ កិក្តំ អាទោទេចសិ , កិក្ត កកចទេតា អាទោទេចស្សំ៍ កកចា តយត្តំ អដ្ឋុប្បត្តិំ កត្វា សយ្យត្តបរិសាយ ធម្មំ ទេទសសិ៍ សា ទេទសតា យហាជតស្ស

សាត្ថិកា អហោសីតិ។

នន្ទាបេតិវត្ថុវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៥។ មដ្ឋកុណ្ឌលីបេតវត្ថុវណ្ណនា

អលង្កតោ មដ្ឋកុណ្ឌលីតិ ឥទំ សត្ថា ជេតវនេ វិហរន្តោ មដ្ឋកុណ្ឌលិទេវបុត្តំ អារព្ភ កថេសិ។ តត្ថ យំ វត្តព្ពំ, តំ បរមត្ថទីបនិយំ វិមានវត្ថុវណ្ណនាយំ មដ្ឋកុណ្ឌលីវិមានវត្ថុវណ្ណនាយ (វិ។ វ។ អដ្ឋ។ ១២០៩ មដ្ឋកុណ្ឌលីវិមានវណ្ណនា) វុត្តនយេន, តស្មា តត្ថ វុត្តនយេនេវ វេទិតព្ពំ។

ឯត្ថ ច មដ្ឋកុណ្ឌលីទេវបុត្តស្ស វិមានទេវតាភាវតោ តស្ស វត្ថុ យទិបិ វិមានវត្ថុបាឡិយំ សង្គហំ អារោបិតំ, យស្មា បន សោ ទេវបុត្តោ អទិន្នបុព្ពកព្រាហ្មណស្ស បុត្តសោកេន សុសានំ គន្ត្វា អាឡាហនំ អនុបរិយាយិត្វា រោទន្តស្ស សោកហរណត្ថំ អត្តនោ ទេវរូបំ បដិសំហរិត្វា ហរិចន្ទនុស្សទោ ពាហា បគ្គយ្ហ កន្ទន្តោ ទុក្ខាភិភូតាការេន បេតោ វិយ អត្តានំ ទស្សេសិ។ មនុស្សត្តភាវតោ អបេតត្តា បេតបរិយាយោបិ លព្ភតិ ឯវាតិ តស្ស វត្ថុ បេតវត្ថុបាឡិយម្បិ សង្គហំ អារោបិតន្តិ ទដ្ឋព្ពំ។

មដ្ឋកុណ្ឌលីបេតវត្ថុវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៦។ កណ្ហបេតវត្ថុវណ្ណនា

ឧដ្ឋេហិ កណ្ហ កិំ សេសីតិ ឥទំ សត្ថា ជេតវនេ វិហរន្តោ អញ្ញតរំ មតបុត្តំ ឧបាសកំ អារព្ភ កថេសិ។ សាវត្ថិយំ កិរ អញ្ញតរស្ស ឧបាសកស្ស បុត្តោ កាលមកាសិ។ សោ តេន សោកសល្លសមប្បិតោ ន ន្ហាយតិ, ន ភុញ្ជតិ, ន កម្មន្តេ វិចារេតិ, ន ពុទ្ធុបដ្ឋានំ គច្ឆតិ, កេវលំ, “តាត បិយបុត្តក, មំ ឱហាយ កហំ បឋមតរំ គតោសី”តិអាទីនិ វទន្តោ វិប្បលបតិ។ សត្ថា បច្ចូសសមយេ លោកំ វោលោកេន្តោ តស្ស សោតាបត្តិផលូបនិស្សយំ ទិស្វា បុនទិវសេ ភិក្ខុសង្ឃបរិវុតោ សាវត្ថិយំ បិណ្ឌាយ ចរិត្វា កតភត្តកិច្ចោ ភិក្ខូ ឧយ្យោជេត្វា អានន្ទត្ថេរេន បច្ឆាសមណេន តស្ស ឃរទ្វារំ អគមាសិ។ សត្ថុ អាគតភាវំ ឧបាសកស្ស អារោចេសុំ។ អថស្ស គេហជនា គេហទ្វារេ អាសនំ បញ្ញាបេត្វា សត្ថារំ និសីទាបេត្វា ឧបាសកំ បរិគ្គហេត្វា សត្ថុ សន្តិកំ ឧបនេសុំ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ តំ ទិស្វា “កិំ, ឧបាសក, សោចសី”តិ វត្វា “អាម, ភន្តេ”តិ វុត្តេ, “ឧបាសក, បោរាណកបណ្ឌិតា បណ្ឌិតានំ កថំ សុត្វា មតបុត្តំ នានុសោចិំសូ”តិ វត្វា តេន យាចិតោ អតីតំ អាហរិ។

អតីតេ ទ្វារវតីនគរេ ទស ភាតិករាជានោ អហេសុំ – វាសុទេវោ ពលទេវោ ចន្ទទេវោ សូរិយទេវោ អគ្គិទេវោ វរុណទេវោ អជ្ជុនោ បជ្ជុនោ ឃដបណ្ឌិតោ អង្កុរោ ចាតិ។ តេសុ វាសុទេវមហារាជស្ស បិយបុត្តោ កាលមកាសិ។ តេន រាជា សោកបរេតោ

សព្ពកិច្ចានិ បហាយ មញ្ចស្ស អដនឹ បរិគ្គហេត្វា វិប្បលបន្តោ និបជ្ជិ. តស្មិំ កាលេ ឃដបណ្ឌិតោ ចិន្តេសិ – “ឋបេត្វា មំ អញ្ញោ កោចិ មម ភាតុ សោកំ បរិហរិតុំ សមត្ថោ នាម នត្ថិ, ឧបាយេនស្ស សោកំ ហរិស្សាមី”តិ. សោ ឧម្មត្តកវេសំ គហេត្វា “សសំ មេ ទេថ, សសំ មេ ទេថា”តិ អាកាសំ ឧល្លោកេន្តោ សកលនគរំ វិចរិ. “ឃដបណ្ឌិតោ ឧម្មត្តកោ ជាតោ”តិ សកលនគរំ សង្ខុភិ.

តស្មិំ កាលេ រោហិណេយ្យោ នាម អមច្ចោ វាសុទេវរញ្ញោ សន្តិកំ គន្ត្វា តេន សទ្ធិំ កថំ សមុដ្ឋាបេន្តោ –

១០៤.

“ឧដ្ឋេហិ កណ្ហ កឹ សេសិ, កោ អត្ថោ សុបនេន តេ;

យោ ច តុយ្ហំ សកោ ភាតា, ហទយំ ចក្ខុ ច ទក្ខិណំ;

តស្ស វាតា ពលីយន្តិ, សសំ ជប្បតិ កេសវា”តិ. – ឥមំ គាថមាហ;

១០៤. តត្ថ កណ្ហាតិ គោត្តេនាលបតិ. កោ អត្ថោ សុបនេន តេតិ សុបនេន តុយ្ហំ កា នាម វុឌ្ឍិ. សកោ ភាតាតិ សោទរិយោ ភាតា. ហទយំ ចក្ខុ ច ទក្ខិណន្តិ ហទយេន ចេវ ទក្ខិណចក្ខុនា ច សទិសោតិ អត្ថោ. តស្ស វាតា ពលីយន្តីតិ តស្ស អបរាបរំ ឧប្បជ្ជមានា ឧម្មាទវាតា ពលវន្តោ ហោន្តិ វឌ្ឍន្តិ អភិភវន្តិ. សសំ ជប្បតីតិ “សសំ មេ ទេថា”តិ វិប្បលបតិ. កេសវាតិ សោ កិរ កេសានំ សោភនតាយ អត្ថិតាយ “កេសវោ”តិ វោហរីយតិ. តេន តំ នាមេន អាលបតិ.

តស្ស វចនំ សុត្វា សយនតោ វុដ្ឋិតាការំ ទីបេន្តោ សត្ថា អភិសម្ពុទ្ធោ ហុត្វា –

១០៥.

“តស្ស តំ វចនំ សុត្វា, រោហិណេយ្យស្ស កេសវោ;

តរមានរូបោ វុដ្ឋាសិ, ភាតុ សោកេន អដ្ដិតោ”តិ. – ឥមំ គាថមាហ;

រាជា ឧដ្ឋាយ សីឃំ បាសាទា ឱតរិត្វា ឃដបណ្ឌិតស្ស សន្តិកំ គន្ត្វា ឧភោសុ ហត្ថេសុ តំ ទឡ្ហំ គហេត្វា តេន សទ្ធិំ សល្លបន្តោ –

໑໐໘.

“ກິໍ ນຸ ອຸມ຺ມຕ຺ຕຣູເປາວ, ເກວລໍ ທ຺ວາຣກໍ ອິມໍ;

ສເສາ ສເສາຕິ ລປສິ, ກີທິສໍ ສສມິຈ຺ຉສິ.

໑໑໐.

“ເສາວຓ຺ຓມຍໍ ມຓິມຍໍ, ເລາຫມຍໍ ອຖ ຣູປິຍມຍໍ;

ສງ຺ຂສິລາປວາຬມຍໍ, ກາຣຍິສ຺ສາມິ ເຕ ສສໍ.

໑໑໑.

“ສນ຺ຕິ ອເຎ຺ຎປິ ສສກາ, ອຣເຎ຺ຎວນເຄາຈຣາ;

ເຕປິ ເຕ ອານຍິສ຺ສາມິ, ກີທິສໍ ສສມິຈ຺ຉສີ”ຕິ –

ຕິເສ຺ສາ ຄາຖາເຍາ ອພາສິ.

໑໐໘-໑໑໑. ຕຕ຺ຖ ອຸມ຺ມຕ຺ຕຣູເປາວາຕິ ອຸມ຺ມຕ຺ຕເກາ ວິຍ. ເກວລນ຺ຕິ ສກລໍ. ທ຺ວາຣກນ຺ຕິ ທ຺ວາຣວຕີນຄເຣ ວິຈຣນ຺ເຕາ. ສເສາ ສເສາຕິ ລປສີຕິ ສເສາ ສເສາຕິ ວິລປສິ. ເສາວຓ຺ຓມຍນ຺ຕິ ສຸວຓ຺ຓມຍໍ. ເລາຫມຍນ຺ຕິ ຕມ຺ພເລາຫມຍໍ. ຣູປິຍມຍນ຺ຕິ ຣຊຕມຍໍ. ຍໍ ອິຈ຺ຉສິ ຕໍ ວເທຫິ, ອຖ ເກນ ເສາຈສິ. ອເຎ຺ຎປິ ອຣເຎ຺ຎ ວນເຄາຈຣາ ສສກາ ອຕ຺ຖິ, ເຕ ເຕ ອານຍິສ຺ສາມິ, ວທ, ພທ຺ທມຸຂ , ກີທິສໍ ສສມິຈ຺ຉສີຕິ ຆຏປຓ຺ຑິຕໍ “ສເສນ ອຕ຺ຖິເກາ”ຕິ ອພິປ຺ປາເຍນ ສເສນ ນິມນ຺ເຕສິ. ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ຆຏປຓ຺ຑິເຕາ –

໑໑໒.

“ນາຫເມເຕ ສເສ ອິຈ຺ເຉ, ເຍ ສສາ ປຖວິສ຺ສິຕາ;

ຣຸກ຺ຂເຕາ ນນຍິ຺ຑາຍິ, ຕໍ ເຍ ຊ຺ລຫຣ ເກນຕາ”ຕິ –

ກາຣຍາທ ຕຕ຺ຖ ຊ຺ລຫຣາຕິ ຊ຺ລຫາເຣຫິ ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ຣາຊາ “ກິສ຺ສ຺ນຜໍ ເຍ ກາຕາ ຮຸຍ຺ຕ຺ຕເກາ ຊາເຕາ”ຕິ ເຄາຍກສ຺ສປ຺ເຕ຺ວາ –

໑໑໑

“ເນາ ກຸກ ຍຣຸເ ຣາຕິ, ຊີຈິຕໍ ຈິຊຫິສ຺ສິ;

ອປຕ຺ຖິຜໍ ປຕ຺ວຍນິ, ຣຸກ຺ຂເຕາ ນນຍິ຺ຑສີ”ຕິ –

ກາຣຍາທ ຕຕ຺ຖ ຣາຕີຕິ ກຄິ຺ຊ ອາລປຕິ ອຍເຍຕ຺ຖ ອເຕ຺ວາ – ຍຜ຺ຍາປິຍຣາຕິ ຜໍ ອຕິຍຣຸເ ອຕ຺ຕເນາ ຊີຈິຕໍ, ຕໍ ຈິຊຫິສ຺ສິ ຍເຕ຺ຕາ, ເຍາ ອປຕ຺ວຍິຕຕ຺ຖາ ປເຕ຺ວສີຕິ

ຍຣປລ຺ລິເຕາ ຣເຕ຺ຕາ ຈຣກ ສຸຕ຺ວາ ກິ຺ຈເລາຣ ຣຕ຺ວາ “ກາຕິກ, ຕ຺ວໍ ຣກ຺ຂເຕາ ນຜໍ ປເຕ຺ຕນ຺ຕສ຺ສ ຕໍ ອລກິ຺ຕວາ ຊີຈິຕກ຺ຂເຍາ ກຈິສ຺ສີຕິ ຊາກເກ຺ຕາ ກລ຺ລາ ຍຕໍ ປຸຕ຺ຕ ອລກິ຺ຕວາ ອກຸເນາຣສີ”ຕິ ຂ຺ລຍຕ຺ຖ ຊີເປເກ຺ຕາ –

໑໑໓

“ລຸຕໍ ເຣ ກຕ຺ຍຊາກາສິ, ຍຣເຕ຺ຕາຍກຸນານສິ;

ກລ຺ລາ ປຸເຣ ຍຕໍ ປຸຕ຺ຕ, ອຊ຺ຊາປິ ຍກຸເນາຣສີ”ຕິ –

ກາຣຍາທ ຕຕ຺ຖ ລຸຕໍ ເຣ, ກຕ຺ຍຊາກາສີຕິ, ກາຕິກ, ກຕ຺ຍກາຍກ ຍຫາຣາຊ, “ອລກ຺ກເກສ຺ສຈຕ຺ວ ກາຍ ກ ປເຕ຺ວຕຕ຺ຖາ”ກ຺ຕິ ຍຣີ ລຸຕໍ ຊາກາສິ ຍຣເຕ຺ຕາກ຺ຕິ ລຸຕໍ ຊາກເກ຺ຕາຣ ຍຣາ ອກ຺ຕາ ອກຸນານສິ, ຕຣາ ອກເຕ຺ວາ ກລ຺ລາ ປຸເຣ ຍຕໍ ປຸຕ຺ຕກ຺ຕິ ອຣ ກລ຺ລາ ຂ຺ລເຕາ ຣຕ຺ຍານຍເຕ຺ເກ ຍຕໍ ປຸຕ຺ຕ ອຊ຺ຊາປິ ອກຸເນາຣສີຕິ

ລຸຕໍ ເນາ ອກ຺ຕເຣຊີຣິຜໍ ຣິຕເກາຣ “ອຫໍ ຕາຣ ລຸຕໍ ປເຕ຺ຕາຍຍາກໍ ປເຕ຺ວຍິ, ຕ຺ວໍ ປກ ອປເຕ຺ຕາຍຍາກສ຺ສຕ຺ວາຍ ເນາຣສີ”ຕິ ຣຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ຣຍ຺ຍໍ ເຣເນເກ຺ຕາ –

១៨៦៖

“ត ឃំ លឡ្កា យត្វស្សេត, អយត្វស្សេត ចា បត;

ឌាតោ យេ យា យទិ បុត្តោ, ក្យុតោ លឡ្កា អលឡ្កិឃំ៖

១៨៧៖

“ត យត្តា យ្ទលកេសញ្ញា, ច្ហូសេឆហិ ឆេតេត ចា;

សក្កា អាតឃិតុំ កញ្យាឃំ បេតយត្វសោធសី”តិ៖ – កាឆាក្លួឃយាហ;

១៨៦៖ ពត្ថ ឃត្តិ, កាតិក, ឃំ “ឲ្ច ឌាតោ យេ បុត្តោ យា យទី”តិ យត្វស្សេត ចា ទេវេន ចា បត ត លឡ្កា ត សក្កា លទ្ធុំ, តំ ត្វំ បត្ថេសិ, តំ បតេតុំ ក្យុតោ លឡ្កា, កេត ការណេត លទ្ធុំ សក្កា៖ ឃត្វា អលឡ្កិឃំ អលឡ្កតេឃ្យចត្វុ តាមេតត្តិ អត្ថោ៖

១៨៧៖ យត្តាតិ យត្តប្យយោគេត៖ យ្ទលកេសញ្ញាតិ យ្ទលកេសញ្ញេត៖ ច្ហូសេឆហីតិ តាតាចិធេហិ ច្ហូសេឆហិ៖ ឆេតេត ចាតិ កោដិសតសេញ្ញត ឆេតេត ចាបិ៖ ញ្ញុងំ ចុត្តំ ហោតិ – ឃំ បេតយត្វសោធសិ, តំ ឲ្យតហិ យត្តប្យយោគាឌីហិបិ អាតេតុំ ត សក្កាតិ៖

បុត ឈេដបណ្ឌិតោ “កាតិក, ញ្ញុងំ មហាំ តាម ឆេតេត ចា ឌាតិយា ចា ចិញ្ញាយ ចា សីលេត ចា កាចតាឃ ចា ត សក្កា បដិឌាហិតុំ”ត្តិ ឌស្សេត្តា –

១៨៨៖

“មហទ្ធតា មហាកោកា, ខត្តិចត្តាបិ តត្តិយា;

បហ្វតធតធញ្ញាយេ, តេបិ តោ អឌរាមរា៖

១៨៩៖

“ខត្តិយា ព្រាហ្មណា វេស្សា, សុទ្ទា ចណ្ឌាលបុក្កុសា;

ឯតេ ចញ្ញេ ច ជាតិយា, តេបិ តេ អន្តរាយកា។

១០៩។

“ឯវ យត្តំ បរិចេត្តន្តិ, លព្ធអគ្គំ ព្រហ្មចិត្តិតំ;

ឯតេ ចញ្ញេ ច ចិន្តាយ, តេបិ តេ អន្តរាយកា។

១១០។

“ញាណេណា ចាបិ ឯវ សន្តា, សញ្ញាតត្តា តបស្សិនោ;

សរីរំ តេបិ កាលេន, ចិជហន្តិ តបស្សិនោ។

១១១។

“កាចិតត្តា អនុហន្តា, គតកិច្ចា អនាសវា;

និក្ខិបន្តិ ញាណំ ទេហំ, បុញ្ញាបាបបរិក្ខយា”តិ –

បញ្ចាហិ គាថាហិ ទេញ្ញា ធម្មំ ទេសេសិ។

១០៩។ តត្ថ យសម្ពាតិ និធាតាគតស្សេវ យសតោ ធាតុស្ស អត្ថិតាយ ឆហុធា។ យហាគោកាតិ ទេចគោកាសមិសាយ យហតិយា គោកាសយុត្តិយា សយក្តាគតា។ វត្ថចន្តាតិ សគលវត្ថចន្តា។ បហុតធាតធញ្ញាទេសតិ តិណ្ណំ ចតុន្នំ ចា សំចន្ទរាតំ អត្ថាយ តិធហិត្វា ធាបេតព្ពស្ស តិច្ចបរិព្ពាយក្ខតស្ស ធាតធញ្ញស្ស ចសេន អបរិយន្តធាតធញ្ញា។ តេបិ តេ អន្តរាយកាតិ តេបិ ឯកំ យហាចិកចា យទ្ធាតុយហាសុទស្សតាទយោ ខត្តិយា អន្តរាយកា តាទហសុំ, អញ្ញទត្ថុ យទណាយុខេយច អត្តុបចិន្តាតិ អត្ថោ។

១០៨។ ឯតេតិ យថាវុត្តខត្តិយាទយោ។ អញ្ញេតិ អញ្ញតរា ឯវំភូតា អម្ពដ្ឋាទយោ។ ជាតិយាតិ អត្តនោ ជាតិនិមិត្តំ អជរាមរា នាហេសុន្តិ អត្ថោ។

១០៩។ មន្តន្តិ វេទំ។ បរិវត្តេន្តីតិ សជ្ឈាយន្តិ វាចេន្តិ ច។ អថ វា បរិវត្តេន្តីតិ វេទំ អនុបរិវត្តេន្តា ហោមំ ករោន្តា ជបន្តិ។ ឆឡង្គន្តិ សិក្ខាកប្បនិរុត្តិព្យាករណជោតិសត្ថឆន្ទោវិចិតិសង្ខាតេហិ ឆហិ អង្គេហិ យុត្តំ។ ព្រហ្មចិន្តិតន្តិ ព្រហ្មណានមត្ថាយ ព្រហ្មុនា ចិន្តិតំ កថិតំ។ វិជ្ជាយាតិ ព្រហ្មសីសវិជ្ជាយ សមន្នាគតា, តេបិ នោ អជរាមរាតិ អត្ថោ។

១១០-១១១។ ឥសយោតិ យមនិយមាទីនំ បដិក្កូលសញ្ញាទីនញ្ច ឯសនដ្ឋេន ឥសយោ។ សន្តាតិ កាយវាចាទីហិ សន្តសភាវា។ សញ្ញតត្តាតិ រាគាទីនំ សំយមេន សំយតចិត្តា។ កាយតបនសង្ខាតោ តបោ ឯតេសំ អត្ថីតិ តបស្សិនោ។ បុន តបស្សិនោតិ សំវរកា។ តេន ឯវំ តបនិស្សិតកា ហុត្វា សរីរេន ច វិយោគំ បត្តកាយាបិ សំវរកា សរីរំ វិជហន្តិ ឯវាតិ ទស្សេតិ។ អថ វា ឥសយោតិ អធិសីលសិក្ខាទីនំ ឯសនដ្ឋេន ឥសយោ, តទត្ថំ តប្បដិបក្ខានំ បាបធម្មានំ វូបសមេន សន្តា, ឯការម្មណេ ចិត្តស្ស សំយមេន សញ្ញតត្តា, សម្មប្បធានយោគតោ វីរិយតាបេន តបស្សិនោ, សប្បយោគា រាគាទីនំ សន្តាបនេន តបស្សិនោតិ យោជេតព្ពំ។ ភាវិតត្តាតិ ចតុសច្ចកម្មដ្ឋានភាវនាយ ភាវិតចិត្តា។

ឯវំ ឃដបណ្ឌិតេន ធម្មេ កថិតេ តំ សុត្វា រាជា អបគតសោកសល្លោ បសន្នមានសោ ឃដបណ្ឌិតំ បសំសន្តោ –

១១១។

“អាទិត្តំ វត មំ សន្តំ, ឃតសិត្តំវ បាវកំ;

វារិនា វិយ ឱសិញ្ចំ, សព្ពំ និព្ពាបយេ ទរំ។

១១២។

“អព្ពហី វត មេ សល្លំ, សោកំ ហទយនិស្សិតំ;

យោ មេ សោកបរេតស្ស, បុត្តសោកំ អបានុទិ។

១១៣។

“ສ຺ວາຫໍ ອພ຺ພູຬ຺ຫສລ຺ໂລສ຺ມິ, ສີຕິຠູໂຕສ຺ມິ ນິພ຺ພຸໂຕ;

ນ ໂສຈາມິ ນ ໂຣທາມິ, ຕວ ສຸຕ຺ວານ ຠາຕິກ.

໑໑໖.

“ເອວໍ ກໂຣນ຺ຕິ ສປ຺ປຎ຺ຎາ, ເຍ ໂຫນ຺ຕິ ອນຸກມ຺ປກາ;

ນິວຕ຺ຕຍນ຺ຕິ ໂສກມ຺ຫາ, ຆໂຏ ເຊຏ຺ຐໍວ ຠາຕຣໍ.

໑໑໗.

“ຍສ຺ສ ເອຕາທິສາ ໂຫນ຺ຕິ, ອມຈ຺ຈາ ປຣິຈາຣກາ;

ສຸຠາສິເຕນ ອນ຺ເວນ຺ຕິ, ຆໂຏ ເຊຏ຺ຐໍວ ຠາຕຣ”ນ຺ຕິ. – ເສສຄາຖາ ອຠາສິ;

໑໑໖. ຕຕ຺ຖ ຆໂຏ ເຊຏ຺ຐໍວ ຠາຕຣນ຺ຕິ ຍຖາ ຆຏປຓ຺ຑິໂຕ ອຕ຺ຕໂນ ເຊຏ຺ຐຠາຕຣໍ ມຕປຸຕ຺ຕໂສກາຠິຠູຕໍ ອຕ຺ຕໂນ ອຸປາຍໂກສລ຺ເລນ ເຈວ ຘມ຺ມກຖາຍ ຈ ຕໂຕ ປຸຕ຺ຕໂສກໂຕ ວິນິວຕ຺ຕຍິ, ເອວໍ ອຎ຺ເຎປິ ສປ຺ປຎ຺ຎາ ເຍ ໂຫນ຺ຕິ ອນຸກມ຺ປກາ, ເຕ ຎາຕີນໍ ອຸປກາຣໍ ກໂຣນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ.

໑໑໗. ຍສ຺ສ ເອຕາທິສາ ໂຫນ຺ຕີຕິ ອຍໍ ອຠິສມ຺ພຸທ຺ຘຄາຖາ. ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ຍຖາ ເຍນ ກາຣເຓນ ປຸຕ຺ຕໂສກປເຣຕໍ ຣາຊານໍ ວາສຸເທວໍ ຆຏປຓ຺ຑິໂຕ ໂສກຫຣຓຕ຺ຖາຍ ສຸຠາສິເຕນ ອນ຺ເວສິ ອນຸເອສິ, ຍສ຺ສ ອຎ຺ຎສ຺ສາປິ ເອຕາທິສາ ປຓ຺ຑິຕາ ອມຈ຺ຈາ ປຏິລທ຺ຘາ ອສ຺ສຸ, ຕສ຺ສ ກຸໂຕ ໂສໂກຕິ! ເສສຄາຖາ ເຫຏ຺ຐາ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຖາ ເອວາຕິ.

ສຕ຺ຖາ ອິມໍ ຘມ຺ມເທສນໍ ອາຫຣິຕ຺ວາ “ເອວໍ, ອຸປາສກ, ໂປຣາຓກປຓ຺ຑິຕາ ປຓ຺ຑິຕານໍ ກຖໍ ສຸຕ຺ວາ ປຸຕ຺ຕໂສກໍ ຫຣິໍສູ”ຕິ ວຕ຺ວາ ສຈ຺ຈານິ ປກາເສຕ຺ວາ ຊາຕກໍ ສໂມຘາເນສິ. ສຈ຺ຈປຣິໂຍສາເນ ອຸປາສໂກ ໂສຕາປຕ຺ຕິຜເລ ປຏິຏ຺ຐຫີຕິ.

ກຓ຺ຫເປຕວຕ຺ຖຸວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

លិ៍ ឆតបិលសេជ្ជីសេបតចត្ថុចណ្ណតា

តេក្កា ទុ្ធាណ្ហាទ្ធុបេិយឹតិ ឮាក់ សត្វទិ ដេតចេត ចិហសេត្ត ឆតបិលសេបត់ អាទេក្ក ចុត្តំ៉ អតុប្បេត្ត កិទ ទាេទ្ធ បណ្ណាទេជ្ជ ៩ទេកន្ថតកេទ ឆតបិលកោ តាយ សេជ្ជី អសេហាឃិ អឃ្យេទ្ធា អប្បសេត្តា ពកេទិយោ តត្វិពតីជ្ជីកោ៉ តឃ្យ កិទិយា បិញ្ញាលតា ៩ច ចិគ្គាឃតិ៉ សេយា កាល់ ពត្វា ឃទុកត្តាសេទ សេបតោ ហត្វា គិត្តាត្តិ៉ តឃ្យ តាលក្លត្តប្បយាសណា កាសេយា អសេហាឃិ, សយុជ្ជីតន្ថចិ ឞទុសេយា, ចិទ្ធុបសេកសេយា, កយាតកោ, ទុ្ធាណ្ហា អតិចិយ ចិទ្ធុបេិ ពឹកន្ថឥឃ្យតោ៉ សេយា បញ្ញាបណ្ណាឃ ចឃ្យាតិ កត្តាសិត្វំ ចា ជ្ជទកពិត្ថុំ ចា អលកសេត្តា ចិឃុក្លកណ្ណោជ្ជដីចេ្យា ឌីឈន្ថាបិបិយាកិក្ខុតោ ឮាតោ ចិតោ ច បទិត្តុយតិ៉

អឆ អយ្យាក់ កកចតិ លេិកេ ជ្ជប្បឌ្ជីត្វា បចត្តិតចទឆយ្ចេក្ក អត្យុក្កយេត សាចត្វិឃំ ចិហសេត្ត សាចត្វិចាឃិតោ ចាលិឌា បញ្ញាយត្វាតិ សកដសតាតិ កល្ហឃ្យ ប្ទុទេត្វា ជ្ជត្តាទាបធំ កត្តា កល់្ហ ចិក្កិលិត្វា បជីលទ្ធកល់្ហ សកដេឃុ អាទេទាបត្វា បជីតិចត្វាយាតា សាយតុក្បាយយេ អគ្គាតទំ ឃុក្លុតជី បិបុលិត្វា តត្វ ឃាត់ យុត្តិាត្វា ទត្តិឃំ ចាឃំ កបេ្យឃុំ៉ អឆ សេយា សេបតោ ចិបិយាកិក្ខុតោ បិតឹយឃ្យត្វាយ អាកត្វា តត្វ ពិត្ថុយត្វាយ្យិ បិតឹឃំ អលកិត្វា ចិកតាសេយា លិត្ថុយុលេិ ចិយ តាសេលិ លិត្ថុបិឌោ បតិ៉ ត់ ជីដ្ឋា ចាលិឌា –

១១លិ៍

“តេក្កា ទុ្ធាណ្ហាទ្ធុបេិឃិ, កិសេយា ឆយតិសត្តុតោ;

ជ្ជប្បាឃុលិកោ កិឃិកោ, កោ ត្ត ត្វយឃិ យាទិសា”តិ៉ –

ឮាយាយ កាចាយ បុន្ថិឃុ៉ តតោ សេបតោ –

១១ប៉

“អហ់ កឥេត្ត សេបតាយិក្បុក្កុតោ ឃយលេិកិកោ;

បិបកយុំ កទិត្វាត, សេបតលេិក់ ឮាតោ កតោ”តិ៉ –

អត្វាត់ អាចិកត្វា បុត សេតហិ –

១១៨

“កិំ នុ កាយេន វាចាយ, មនសា ទុក្កដំ កតំ;

កិស្សកម្មវិបាកេន, បេតលោកំ ឥតោ គតោ”តិ –

កតកម្មំ បុច្ឆិតោ បុដ្ឋោ និដ្ឋតញ្ញានតោ បញ្ញាយ អតីតំ បច្ចុប្បន្នំ អនាគតញ្ច អត្តនោ បវត្តិំ ទស្សេន្តោ តេសញ្ច ឱវាទំ ទេន្តោ –

១១៩

“នគរំ អត្ថិ បណ្ណានំ, ឯរកច្ឆន្តិ វិស្សុតំ;

តត្ថ សេដ្ឋី បុរេ អាសិំ, ឆនបិលោតិ មំ វិទូ។

១២០

“អសីតិ សកដវាហានំ, ហិរញ្ញស្ស អហោសិ មេ;

បហូតំ មេ ជាតរូបំ, មុត្តា វេឡុរិយា ពហូ។

១២១

“តាវ មហទ្ធនស្សាបិ, ន មេ ទាតុំ បិយំ អហុ;

បិទហិត្វា ទ្វារំ ភុញ្ជិំ, មា មំ យាចនកាទ្ទសុំ។

១២២

“អស្សទ្ធោ មច្ឆរី ចាសិំ, កទរិយោ បរិភាសកោ;

ទទន្តានំ ករោន្តានំ, វារយិស្សំ ពហូ ជនេ។

១៦២។

“វិបាកោ នត្ថិ ទានស្ស, សំយមស្ស កុតោ ផលំ;

បោក្ខរញ្ញុទបានានិ, អារាមានិ ច រោបិតេ;

បបាយោ ច វិនាសេសិំ, ទុគ្គេ សង្កមនានិ ច។

១៦៣។

“ស្វាហំ អកតកល្យាណោ, កតបាបោ តតោ ចុតោ;

ឧបបន្នោ បេត្តិវិសយំ, ខុប្បិបាសសមប្បិតោ។

១៦៤។

“បញ្ចបណ្ណាស វស្សានិ, យតោ កាលង្កតោ អហំ;

នាភិជានាមិ ភុត្តំ វា, បីតំ វា បន បានិយំ។

១៦៥។

“យោ សំយមោ សោ វិនាសោ, យោ វិនាសោ សោ សំយមោ;

បេតា ហិ កិរ ជានន្តិ, យោ សំយមោ សោ វិនាសោ។

១២៨។

“អហំ បុរេ សំយមិស្សំ, នាទាសិំ ពហុកេ ធនេ;

សន្តេសុ ទេយ្យធម្មេសុ, ទីបំ នាកាសិមត្តនោ;

ស្វាហំ បច្ឆានុតប្បាមិ, អត្តកម្មផលូបគោ។

១២៩។

“ឧទ្ធំ ចតូហិ មាសេហិ, កាលកិរិយា ភវិស្សតិ;

ឯកន្តកដុកំ ឃោរំ, និរយំ បបតិស្សហំ។

១៣០។

“ចតុក្កណ្ណំ ចតុទ្វារំ, វិភត្តំ ភាគសោ មិតំ;

អយោបាការបរិយន្តំ, អយសា បដិកុជ្ជិតំ។

១៣១។

“តស្ស អយោមយា ភូមិ, ជលិតា តេជសា យុតា;

សមន្តា យោជនសតំ, ផរិត្វា តិដ្ឋតិ សព្វទា។

១៣២។

“តត្ថាហំ ទីឃមទ្ធានំ, ទុក្ខំ វេទិស្ស វេទនំ;

ᨹᩃᩴ ᨸᩥᨸᩔ ᨠᨿᩩᩔ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩈᩮᩣᨧᩣᨾᩉᩴ ᨽᩩᩈᩴ᪨

᪁᪃᪂᪨

“ᨲᩴ ᨧᩣ ᨧᨴᩣᨿᩥ ᨠᨩ᩠ᨩᩮ ᨧᩮᩣ, ᩅᩣᨧᩮᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᩅ ᨶᨿᩣᨠᨲᩣ;

ᨿᩣᨠᨲ᩠ᩅ ᨸᩥᨷᨠᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᩋᩣᨧᩥ ᨧᩣ ᩅᨴᩦ ᨧᩣ ᨶᩮᩉᩣ᪨

᪁᪃᪃᪨

“ᨶᩮᨧ ᨲᩴ ᨸᩥᨷᨠᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᨠᩁᩥᩔᨾᩥ ᨠᩮᩁᩣᨾᩥ ᨧᩣ;

ᨽ ᨧᩮᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣ ᨸᨾᩩᨬ᩠ᨧᩥᨲ᩠ᩅ, ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣᨸᩥ ᨸᩃᩣᩅᨲᩴ᪨

᪁᪃᪄᪨

“ᨾᩮᨲ᩠ᨲᨿ᩠ᨿᩣ ᩉᩮᩣᨳ ᨸᩮᨲ᩠ᨲᨿ᩠ᨿᩣ, ᨠᩩᩃᩮ ᨩᩮᨭ᩠ᨮᩣᨸᨧᩣᨿᩥᨠᩣ;

ᩈᩣᨾᨬ᩠ᨬᩣ ᩉᩮᩣᨳ ᨻ᩠ᩁᩉ᩠ᨾᨬ᩠ᨬᩣ, ᩑᩅᩴ ᩈᨣ᩠ᨣᩴ ᨣᨾᩥᩔᨳᩣ”ᨲᩥ᪨ –

ᩍᨾᩣ ᨣᩤᨳᩣ ᩋᨽᩣᩈᩥ᪨

᪁᪁᪀-᪁᪁᪈᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨸᨱ᩠ᨱᩣᨠᩣᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨱ᩠ᨱᩣᨠᩣᩁᩁᨭ᩠ᨮᩔ ᩑᨠᨴᩮᩈᨽᩪᨲᩴ ᨶᩥᨣ᩠ᨣᨾᩴ ᩑᨠᨴᩮᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩔ ᨽᩣᨣᩔ ᨽᩣᨣᩴ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳᩣᨲᩥ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨽᩣᨣᩮ᪨ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮᨲᩥ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᩋᨲᩦᨲᨲ᩠ᨲᨽᩣᩅᩮ᪨ ᨥᨭᨸᩥᩊᨶ᩠ᨵᨶᩮᨲᩥ ᨿᩴ ᨻᩥᨶ᩠ᨴᩩᨲᩥ “ᨥᨭᨸᩥᩊᨶ᩠ᨵᨶᩴ”ᨲᩥ ᨿᩴ ᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᨾᩮᩅ ᨽᩣᨿᩴ ᨲᨴᩣ ᨿᨾ᩠ᩉᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨽᩣᩅᩣᨲᩮᨿᨧᩣᨲᩥ ᨴᩔᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ “ᩋᨾᩦᨲᩦ”ᨲᩥ ᩋᩣᩉ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᨾᩦᨲᩥ ᨶᨣᩁᩅᩣᩉᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᩥᩅᩥᨭ᩠ᨮᨠᩣᨠᨱᩮᨠᩣ ᩅᩣᩉᩮᩣ, ᩅᩮᩣ ᨶᨣᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᨲᩥ᪨ ᨲᩮᩈᩴ ᨶᨣᩁᩅᩣᩉᩴ ᩋᨾᩦᨲᩥ ᩉᩥᩁᨬ᩠ᨬᩔ ᨲᨳᩣ ᨠᩉᩣᨸᨱᩔ ᨧ ᩅᩮ ᩋᩉᩮᩣᩈᩦᨲᩥ ᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩣ᪨ ᨷᩉᩩᩴ ᩅᩮ ᨩᩣᨲᩁᩪᨸᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᨾ᩠ᨸᩥ ᨷᩉᩩᩴ ᩋᨶᩮᨠᩣᨠᩣᩁᨷᩁᩥᨿᩣᨿᩴ ᩋᩉᩮᩣᩈᩦᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨

᪁᪁᪉-᪁᪂᪁᪨ᨽᩮᨿ ᨴᩣᨲᩩᩴ ᨸᩥᨿᩴ ᩋᩉᩪᨲᩥ ᨴᩣᨲᩩᩴ ᨴᩣᨲᩩᩴ ᨿᨾ᩠ᨸᩥᨿᩴ ᨽᩣᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᨿᩣ ᨿᩴ ᩅᩣᨧᨽᨠᩣᨴᨿᨶ᩠ᨲᩥ “ᩅᩣᨧᨠᩣ ᨿᩣ ᨿᩴ ᨷᨧ᩠ᨨᩥᩴᩈᩩ”ᨲᩥ ᨷᩥᨴᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ

ពេហក្ខារំ ក្ឫញ្ញាយិៈ ពកទិរឃោតិ ឆន្ទយន្ទឹៈ បរិការសពោតិ ទាត់ ចេទេត្ត ជិដ្ឋា កចេឃត សត្តុញ្ញពោៈ ទទត្តាត់ ពទេវាត្តាតត្តិ ក្ខបឃោពេត្វ សាយិចចត់, ទាតាតិ ទទេត្ត បុញ្ញាតិ ពទេវាទេត្តៈ ពាហ្វ ឌេតតិ ពាហ្វ សទេត្តៈ ទទត្តាត់ ចា ពទេវាត្តាត់ ចា សឲ្យុទាឃក្វត់ ពាហុំ ឌត់ បុញ្ញាពយុទោតា ចារឃិស្សំ តិចារេវសិៈ

១៦៦-១៦៧ៈ ចិបិពោ តត្តិ ទាតស្សាតិអាឌិ ទាតាឌិត់ តិចារពេលា ពារលាទស្សត់ៈ តត្វ ចិបិពោ តត្តិ ទាតស្សាតិ ទាតពយុស្ស ផលំ តាយ តត្តិ, ពោចលំ បុញ្ញា បុញ្ញាត្តិ ឆតចិតាសេរ ឲចាតិ ឌិសបតិៈ សំឃយស្សាតិ ឹលសំឃយស្សៈ ព្យទោតា ផលត្តិ ព្យទោតា តាយ ផលំ លត្តតិ, តិទេត្វពសយច ឹលទក្លលាត្តិ អធិប្បាយោៈ អារាយាតិតិ អារាយុបចតាតិតិ អទេត្វៈ បបិឃោតិ បិតិឃសាលិៈ ទុក្កុតិ ក្ខទពធិក្លល្លាត់ ចសេត ទ្យុយក្ខាតាតិៈ សក្កយតាតិតិ សេចារយោៈ ពទោតា ទុទោតាតិ ពទោតា យតុស្សលេពោទោតា ទុទោតាៈ បញ្ញាបណ្ណាសាតិ បញ្ញាបញ្ញាសៈ ឃទោតា ពាលក្កទោតា អហត្តិ ឃទា ពាលពទោតា អហំ, ពទោតា បក្ខាឃៈ តាកិឌាតាយិតិ ឲត្តពំ ពាលំ ក្សត្តំ ចា ឹតំ ចា កិញ្ចិ ត ឌាតាយិៈ

១៦៨-១៧០ៈឃោ សំឃយោ រសា ចិតាសោតិ លេកាឌិចសេត ឃំ សំឃយត់ ពស្សធិ អទោត់, រសា ត្តយេសំ សត្តាត់ ចិតាសេរ តាយ សេបពេឃោតិឃំ តិត្តាត្តបេតាត់ យហាញ្ញសតស្ស ហេត្យកាចទោតាៈ "ឃោ ចិតាសោ រសា សំឃយោ"តិ ត្តយិតា ឃចាទុត្តស្ស អត្តស្ស ឲពត្តិពកាចំ ចទតិៈ បេតា ហិ កិរ ឌាតត្តីតិ ឲត្វ ហិ-សទ្ទោ អចធារពោ, កិរ-សទ្ទោ អទុចិស្វចនេៈ "សំឃយោ ទេឃ្យទយុស្ស អបរិច្ចាពោ ចិតាសហេត្យ"តិ ត្តយបត្តំ បេតា ឲច កិរ ឌាតត្តិ បច្ចក្ខទោតា អតុក្ខុយាតត្តា, ត យតុស្សាតិៈ តឃិជំ ឃុត្តំ យតុស្សាតយិ បេតាត់ ចិយ ព្យប្បិបិសាឌិហិ អភិក្ខុយាតាត់ ធិស្សយាតត្តាៈ បេតា បត បុទិយត្តកាពេច ពតពយុស្ស បិពោដកាចទោតា ពយត្តំ ស្វទ្ទតទំ ឌាតត្តិៈ ពេតាហ –
"អហំ បុទេ សំឃយិស្ស"ត្តិអាឌិៈ តត្វ សំឃយិស្សត្តិ សឃយិ ទាតាឌិបុញ្ញាកិរិឃទោតា សំឃយត់ សទ្ទាធំ អពាសិៈ ពាហុពោ ឆតតិ យហទេត្ត ឆតត ចិន្តយាតេៈ

១៧១ៈតត្តិ តប្ត្វាៈ ចោតិ ព្យុសញ្ញាកក្ខំ ចោតិ កក្ខំ ពល្យាហំ ស្ទុត្ថំ ព្យញ្ញាត់ ហោត្យតិ ចចតសេលោៈ ឃាចត្តេត្វ សយាពតាតិ ឃាចទេត្តា ឃាចតពោ ឲត្វ សយាពតា, តោ សទេត្ត យយ ចចត់ ស្វណាចាតិ អធិប្បាយោៈ អាចិតិ បពាសត់ បទេសំ បិពោដចសេតៈ វហោតិ បដិច្ឆត្តំ អបិពោដចសេតៈ អាចិ ចា បិណាតិបិតាឌិឲ្យសាចាទាឌិពាឃចធិបឃោពចសេត, ឃធិ ចា វហោ អកិញ្ញាឌិចសេត បិបត់ លិយត់ អព្យសលពយុំ យាពត្វ យា ពទិត្វៈ

១៧២ៈសចេ តំ បិបត់ ពយុត្តិ អច បត តំ បិបពយុំ អាឃតិៈ ពរិស្សធ, ឲតាហិ ចា ពទោធ, តិទឃាឌិសុ ចត្យសុ អបិឃេសុ យតុស្សេសុ ច អប្បាយុពតាឌិចសេត តស្ស ផលក្វតា ទុក្ខទោតា បយុត្តិ បយោទក្លា តាយ តត្តិៈ ក្ខប្បច្ចាបិ បលិឃតត្តិ ក្ខប្បតិត្វា អាពាពេសត ពទ្ធត្តាតយិ យោទក្លា តត្តិឃេចាតិ អទេត្វៈ "ក្ខបេច្ចា"តិបិ បិឡុត្ថ, ត្តទោតា ចា ឲទេត្វា ចា បលិឃទេត្ត ព្យុសេ្យអតុឌាត្តិស្សតិតិ អធិប្បាយេត ក្ខបេច្ច សញ្ចិច្ច បលិឃត្តាតយិ ព្យញ្ញាត់ ពទោតា យោទក្លា តត្តិ, ពតិពាលិឌិបច្ចឃត្តុរសយចាឃេ បត សតិ ចិបច្ចតិឃេចាតិ អទេត្វៈ អឃច្ចា អទេត្វ –

“ន អន្តលិក្ខេ ន សមុទ្ទមជ្ឈេ ន បព្ពតានំ វិវរំ បវិស្ស;

ន វិជ្ជតី សោ ជគតិប្បទេសោ, យត្ថដ្ឋិតោ មុច្ចេយ្យ បាបកម្មា”តិ. (ធ. ប. ១២៧; មិ. ប. ៤.២.៤) –

បឋមាយ គាថាយ ទីបេតព្ពោ.

១៤៥. មត្តេយ្យាតិ មាតុហិតា. ហោថាតិ តេសំ ឧបដ្ឋានាទីនិ ករោថ. តថា បេត្តេយ្យាតិ វេទិតព្ពា. កុលេ ជេដ្ឋាបចាយិកាតិ កុលេ ជេដ្ឋកានំ អបចាយនករា. សាមញ្ញាតិ សមណបូជកា. តថា ព្រហ្មញ្ញាតិ ពាហិតបាបបូជកាតិ អត្ថោ. ឯវំ សគ្គំ គមិស្សថាតិ ឥមិនា យថាវុត្តនយេន បុញ្ញានិ កត្វា ទេវលោកំ ឧបបជ្ជិស្សថាតិ អត្ថោ. យំ បនេត្ថ អត្ថតោ ន វិភត្តំ, តំ ហេដ្ឋា ឧល្លាទិយបេតវត្ថុអាទីសុ វុត្តនយេនេវ វេទិតព្ពំ.

តេ វាណិជា តស្ស វចនំ សុត្វា សំវេគជាតា តំ អនុកម្បមានា ភាជនេហិ បានីយំ គហេត្វា តំ សយាបេត្វា មុខេ អាសិញ្ចិំសុ. តតោ មហាជនេន ពហុវេលំ អាសិត្តំ ឧទកំ តស្ស បេតស្ស បាបពលេន អធោគលំ ន ឱតិណ្ណំ, កុតោ បិបាសំ បដិវិនេស្សតិ. តេ តំ បុច្ឆិំសុ – “អបិ តេ កាចិ អស្សាសមត្តា លទ្ធា”តិ. សោ អាហ – “យទិ មេ ឯត្តកេហិ ជនេហិ ឯត្តកំ វេលំ អាសិញ្ចមានំ ឧទកំ ឯកពិន្ទុមត្តម្បិ បរគលំ បវិដ្ឋំ, មុត្តោ បេតយោនិតោ មោក្ខោ វា ហោតូ”តិ. អថ តេ វាណិជា តំ សុត្វា អតិវិយ សំវេគជាតា “អត្ថិ បន កោចិ ឧបាយោ បិបាសាវូបសមាយា”តិ អាហំសុ. សោ អាហ – “ឥមស្មិំ បាបកម្មេ ខីណេ តថាគតស្ស វា តថាគតសាវកានំ វា ទានេ ទិន្នេ មម ទានមុទ្ទិសិស្សតិ, អហំ ឥតោ បេតត្តតោ មុច្ចិស្សាមី”តិ. តំ សុត្វា វាណិជា សាវត្ថិំ គន្ត្វា ភគវន្តំ ឧបសង្កមិត្វា តំ បវត្តិំ អារោចេត្វា សរណានិ សីលានិ ច គហេត្វា ពុទ្ធប្បមុខស្ស ភិក្ខុសង្ឃស្ស សត្តាហំ ទានំ ទត្វា តស្ស បេតស្ស ទក្ខិណំ អាទិសិំសុ. ភគវា តមត្ថំ អដ្ឋុប្បត្តិំ កត្វា ចតុន្នំ បរិសានំ ធម្មំ ទេសេសិ. មហាជនោ ច លោភាទិមច្ឆេរមលំ បហាយ ទានាទិបុញ្ញាភិរតោ អហោសីតិ.

ធនបាលសេដ្ឋិបេតវត្ថុវណ្ណនា និដ្ឋិតា.

៨. ចូឡសេដ្ឋិបេតវត្ថុវណ្ណនា

នគ្គោ កិសោ បព្ពជិតោសិ, ភន្តេតិ ឥទំ សត្ថរិ វេឡុវនេ វិហរន្តេ ចូឡសេដ្ឋិបេតំ អារព្ភ វុត្តំ. ពារាណសិយំ កិរ ឯកោ គហបតិ អស្សទ្ធោ អប្បសន្នោ មច្ឆរី កទរិយោ បុញ្ញកិរិយាយ អនាទរោ ចូឡសេដ្ឋិ នាម អហោសិ. សោ កាលំ កត្វា បេតេសុ និព្ពត្តិ, តស្ស កាយោ អបគតមំសលោហិតោ អដ្ឋិន្ហារុចម្មមត្តោ មុណ្ឌោ អបេតវត្ថោ អហោសិ. ធីតា បនស្ស អនុលា អន្ធកវិន្ទេ សាមិកស្ស គេហេ វសន្តី បិតរំ ឧទ្ទិស្ស ព្រាហ្មណេ ភោជេតុកាមា តណ្ឌុលាទីនិ ទានូបករណានិ សជ្ជេសិ. តំ ញត្វា បេតោ អាសាយ អាកាសេន តត្ថ គន្តុកាមោ រាជគហំ សម្បាបុណិ. តេន ច សមយេន រាជា អជាតសត្តុ ទេវទត្តេន ឧយ្យោជិតោ បិតរំ ជីវិតា វោរោបេត្វា តេន វិប្បដិសារេន

ទុស្សុបិនេន ច និទ្ទំ អនុបគច្ឆន្តោ ឧបរិបាសាទវរគតោ ចង្កមន្តោ តំ បេតំ អាកាសេន គច្ឆន្តំ ទិស្វា ឥមាយ គាថាយ បុច្ឆិ –

១៣៩។

“នគ្គោ កិសោ បព្ពជិតោសិ ភន្តេ, រត្តិំ កុហិំ គច្ឆសិ កិស្សហេតុ;

អាចិក្ខ មេ តំ អបិ សក្កុណេមុ, សព្ពេន វិត្តំ បដិបាទយេ តុវ”ន្តិ។

តត្ថ បព្ពជិតោតិ សមណោ។ រាជា កិរ តំ នគ្គតា វុឌ្ឍតា ច “នគ្គោ សមណោ អយ”ន្តិ សញ្ញាយ “នគ្គោ កិសោ បព្ពជិតោសី”តិអាទិមាហ។ កិស្សហេតូតិ កិន្និមិត្តំ។ សព្ពេន វិត្តំ បដិបាទយេ តុវន្តិ វិត្តិយា ឧបករណភូតំ វិត្តំ សព្ពេន ភោគេន តុយ្ហំ អជ្ឈាសយានុរូបំ, សព្ពេន វា ឧបាយេន បដិបាទេយ្យំ សម្បាទេយ្យំ។ តថា កាតុំ មយំ អបេវ នាម សក្កុណេយ្យាម, តស្មា អាចិក្ខ មេ តំ, ឥទំ តវ អាគមនការណំ មយ្ហំ កថេហីតិ អត្ថោ។

ឯវំ រញ្ញា បុដ្ឋោ បេតោ អត្តនោ បវត្តិំ កថេន្តោ តិស្សោ គាថា អភាសិ –

១៤០។

“វេសាលី នាម នគរត្ថិ វជ្ជីនំ, តត្ថាហំ គហបតិ អឌ្ឍកោ អហុ ទីនោ;

អទាតា គេធិតមនោ អាមិសស្មិំ, ទុស្សីល្យេន យមវិសយម្ហិ បត្តោ។

១៤១។

“សោ សូចិកាយ កិលមិតោ តេហិ,

តេនេវ ញាតីសុ យាមិ អាមិសកិញ្ចិក្ខហេតុ;

អទានសីលា ន ច សទ្ទហន្តិ,

‘ទាសផលំ ហោតិ បរម្ហិ លោកេ’។

១៣៨។

“ធីតា ច មយ្ហំ លបតេ អភិក្ខណំ, ឥច្ឆាមិ ទាសំ បិតរំ បិតាមហំ;

តយុបក្កេ បរិចរយន្តិ ព្រាហ្មណា, យាមិ អហំ អន្តរចិត្តំ វុត្ត”ន្តិ។

១៣៩។ តត្ថ ទុរឈុដ្ឋន្តិ ទុរតោ ឧច គុលកិត្តតចរេន ឈោយសិតំ, សព្ពត្ថ ចិស្សុតំ បាកដន្តិ អត្ថោ។ អឌ្ឍកោតិ អឌ្ឍោ មហាចិករោ។ ឱតោតិ គិហិតចិត្វា អទាតញ្ញាសយោ។ តេនាហ “អទាតា”តិ។ កោធិតមនោ អារិយវុត្តិ កាយាមិនេ លក្ខិណេត្វា កោធំ អាបន្នោ។ ទុស្សីលេន ឃមចិសយមិយ្យសេត្វាតិ អត្តនា កតេន ទុស្សីលកម្មុនា ឃមចិសយំ បេតលោកំ បត្វា អមិយ្យា

១៣៦។ សោ ស្វចិកាយ កិលមិតោតិ សោ អហំ ចិត្តកថេន ស្វចិសចិសតាយ “ស្វចិកា”តិ លទ្ធនាមាយ ខិឈច្ឆាយ កិលមិតោ គិរន្តរំ ចិត្តយាតោ។ “កិលមថោ”តិ ពុទ្ធេហ ចា បរិថោ។ តេហីតិ “ឱតោ”តិអាទិនា វុត្តេហិ បាបកម្មេហិ ការណភូតេហិ។ តស្ស ហិ បេតស្ស តានិ បាបកម្មានិ អត្តសន្តានស្ស អតិចិយ ទោមនស្សំ ឧប្បជ្ជិ, តម្ហា ឧចយាហ។ តេនេចាតិ តេនេច ខិឈច្ឆាទុក្ខេន។ នាតិស្ស ឃាមីតិ នាតិភំ សមីបំ ឃាមិ គច្ឆាមិ។ អាមិសកិញ្ចិក្ខហេតូតិ អាមិសស្ស កិញ្ចិក្ខនិមិត្តំ, កិញ្ចិ អាមិសំ បត្ថេន្តោតិ អត្ថោ។ អទាតសីលា ន ច សទ្ទហន្តិ,
‘ទាសផលំ ហោតិ បរម្ហិ លោកេ’តិ យថា អហំ, តថា ឧចំ អញ្ញេបិ មនុស្សា អទាតសីលា “ទានស្ស ផលំ ឧកំសេន បរលោកេ ហោតី”តិ ន ច សទ្ទហន្តិ។ យតោ អហំ ចិយ តេបិ បេតា ហុត្វា មហាទុក្ខំ បច្ចនុភវន្តីតិ អធិប្បាយោ។

១៣៨។ លបតេតិ កថេតិ។ អភិក្ខណន្តិ អភិណ្ហំ ពហុសោ។ កិន្តិ លបតីតិ អាហ “ឥច្ឆាមិ ទាសំ បិតរំ បិតាមហ”ន្តិ។ តត្ថ បិតរន្តិ
មាតាបិតរំ, ធម្មអបិតុមហាបិតរំ ចា។ បិតាមហន្តិ អយ្យកបយ្យកានំ ឧបលក្ខណន្តិ សព្ពំ។ បរិចិរយន្តីតិ ភោជយន្តិ។ អន្តរចិត្តន្តិ
ឧចំនាមកំ នគរំ។ វុត្តន្តិ វុច្ចិតុំ។ តតោ បរា សង្គីតិការេហិ វុត្តា –

១៤០។

“តមព្រោច រាជា ‘អនុភចិយាន តម្បិ,

ឧយ្យាសិ ខិប្បំ អហមបិ កស្សំ បូជំ;

អាចិក្ខ មេ តំ យទិ អត្ថិ ហេតុ,

សទ្ធាយិតំ ហេតុវចោ សុណោម’។

១៣៦។

“តថាតិ វត្វា អគមាសិ តត្ថ, កុញ្ជស្សុ កត្តំ ន ច ទក្ខិណារហា;

បច្ចាគមិ រាជគហំ បុនាបរំ, បិតុរហោសិ បុរតោ ជនាធិបស្ស។

១៣៧។

“ទិស្វាន បេតំ បុនទេវ អាគតំ, រាជា អវោច ‘អហម្បិ កិំ ទទាមិ;

អាចិក្ខ មេ តំ យទិ អត្ថិ ហេតុ, យេន តុវំ ចិរតរំ បីណិតោ សិយា’។

១៣៨។

“តុដ្ឋា សង្ឃំ បរិវិសិយាន រាជ, អន្នេន បានេន ច ចីវរេន;

តំ ទក្ខិណំ អាទិស មេ ហិតាយ, ឯវំ អហំ ចិរតរំ បីណិតោ សិយា។

១៣៩។

“តតោ ច រាជា និបតិត្វា តាវទេ, ទានំ សហត្ថា អតុលំ ទត្វា សង្ឃេ;

អារោចេសិ បកតំ តថាគតស្ស, តស្ស ច បេតស្ស ទក្ខិណំ អាទិសិត្ថ។

១៤០។

“ᩈᩮᩣ ᨸᩪᨩᩥᨲᩮᩣ ᩋᨲᩥᨳᩥᨿ ᩈᩮᩣᨠᨿᩣᨲᩮᩣ, ᨸᩥᨲᩩᩁᩉᩮᩣᩈᩥ ᨸᩩᩁᨲᩮᩣ ᨩᨶᩣᨵᩥᨸᩔ;

ᨿᨠ᩠ᨡᩮᩣᩉᨾᩈ᩠ᨾᩥ ᨸᩁᨾᩥᨴ᩠ᨵᩥᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᨶ ᨾᨿ᩠ᩉᨲ᩠ᨳᩥ ᩈᨾᩣ ᩈᨴᩥᩈᩣ ᨾᩣᨶᩩᩈᩣ᪨

᪁᪃᪉᪨

“ᨸᩔᩣᨶᩩᨽᩣᩅᩴ ᩋᨸᩁᩥᨾᩥᨲᩴ ᨾᨾᨿᩥᨴᩴ, ᨲᨿᩣᨶᩩᨴᩥᨭ᩠ᨮᩴ ᩋᨲᩩᩃᩴ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨦ᩠ᨥᩮ;

ᩈᨶ᩠ᨲᨸ᩠ᨸᩥᨲᩮᩣ ᩈᨲᨲᩴ ᩈᨴᩣ ᨻᩉᩪᩉᩥ, ᨿᩣᨾᩥ ᩋᩉᩴ ᩈᩩᨡᩥᨲᩮᩣ ᨾᨶᩩᩔᨴᩮᩅᩣ”ᨲᩥ᪨

᪁᪄᪀᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᨾᩮᩣᨴᩮᩣ ᩁᩣᨩᩣᨲᩥ ᨲᩴ ᨸᩮᨲᩴ ᨲᨴᩣ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨲᩴ ᩁᩣᨩᩣ ᩋᨩᩣᨲᩈᨲ᩠ᨲᩩ ᩋᨽᩮᩣᨴ᪨ ᩋᨶᩩᨠᨾ᩠ᨸᩣᨿᩣᨲᩥ ᨲᨿᩦᨲᩥ ᨲᩴ ᨲᩅ ᩋᨶᩩᨿᩣ ᩏᨸᨠ᩠ᨠᩴ ᨴᩣᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨶᩩᨠᨾ᩠ᨸᩥᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᨠᨿ᩠ᨿᩣᩈᩦᨲᩥ ᩋᩣᨣᨧ᩠ᨨᩮᨿ᩠ᨿᩣᩈᩥ᪨ ᨣᩔᨲ᩠ᨳᩥ ᨣᩁᩥᩔᩣᨾᩥ᪨ ᩋᩣᨴᩥᨠ᩠ᨡᩮᨿ ᨲᩴ ᨿᨴᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᩉᩮᨲᩪᨲᩥ ᩈᨧᩮ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨠᩣᩁᨱᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ, ᨲᩴ ᨠᩣᩁᨱᩴ ᨾᨿ᩠ᩉᩴ ᩋᩣᨴᩥᨠ᩠ᨡ ᨣᨧ᩠ᨨᩣᩉᩥ᪨ ᩈᨴ᩠ᨴᩉᩣᨾᩥᨲᨲ᩠ᨳᩥ ᩈᨴ᩠ᨴᩉᩣᨾᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩉᩮᨲᩩᨴᩮᩣᨲᩥ ᩉᩮᨲᩩᨿᩩᨲ᩠ᨲᨴᨶᩴ, “ᩋᨾᩩᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨮᩣᨶᩮ ᩋᩈᩩᨠᩮᨶ ᨸᨠᩣᩁᩮᨶ ᨴᩣᨶᩮᨶ ᨠᨲᩮᨶ ᨾᨿ᩠ᩉᩴ ᩏᨸᨠᨸ᩠ᨸᨲᩦ”ᨲᩥ ᩈᨠᩣᩁᨱᩴ ᨴᨶᩴ ᨴᨴᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪁᪄᪁᪨ ᨲᨽᩣᨲᩥ ᨴᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩈᩣᨵᩪᨲᩥ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᨠᨴᩥᨶ᩠ᨶᩮ ᨸᩁᩥᨴᩮᩅᨶ᩠ᨲᩩᩣᨶᩮ᪨ ᨠᩩᨬ᩠ᨩᩁᩈ᩠ᨾᩥ ᨠᨲ᩠ᨲᩩᩴ ᨶ ᨧ ᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᩣᩁᩉᩣᨲᩥ ᨠᨲ᩠ᨲᩩᩴ ᨠᩩᨬ᩠ᨩᩁᩈ᩠ᨾᩥ ᨴᩩᩔᩦᩃᨷ᩠ᨷᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣ, ᨶ ᨧ ᨸᨶ ᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᩣᩁᩉᩣ ᩈᩦᩃᩅᨶ᩠ᨲᩣ ᨠᩩᨬ᩠ᨩᩁᩈ᩠ᨾᩥᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨸᩩᨶᩣᨸᩁᨲ᩠ᨲᩥ ᨸᩩᨶ ᩋᨸᩁᩴ ᨴᩣᩁᩴ ᩁᩣᨩᨣᩉᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᩣᨣᨾᩥ᪨

᪁᪄᪂᪨ ᨠᩥᩴ ᨴᨠ᩠ᨡᩥᨾᩦᨲᩥ “ᨠᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩮ ᨴᨴᩣᨾᩥ ᨴᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᩁᩣᨩᩣ ᨸᩮᨲᩴ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥ᪨ ᨿᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨿᩮᨶ ᨠᩣᩁᨱᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨧᩥᩁᨲᩁᨲ᩠ᨲᩴ ᨧᩥᩁᨠᩣᩃᩴ᪨ ᨸᩦᨱᩥᨲᩮᩣᨲᩥ ᨲᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᩥᨿᩣ, ᨲᩴ ᨠᨳᩮᩉᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪁᪄᪃᪨ ᨸᩁᩥᨧᩥᨶᩥᨿᩣᨽᩣᨲᩥ ᨣᩮᩣᩁᩮᨩ᩠ᨩ᪨ ᩁᩣᨩᩣᨲᩥ ᩋᨩᩣᨲᩈᨲ᩠ᨲᩩᩴ ᩋᩣᩃᨸᨲᩥ᪨ ᨿᩮ ᩉᩥᨲᩣᨿᩣᨲᩥ ᨾᨿ᩠ᩉᩴ ᩉᩥᨲᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨸᩮᨲᨲ᩠ᨲᨽᩣᩅᨲᩮᩣ ᨸᩁᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ᪨

᪁᪄᪄᪨ ᨲᨲᩮᩣᨲᩥ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨮᩣᨶᩣ ᨴᨴᩮᨶ, ᨲᨲᩮᩣ ᨧ ᨸᩣᨿᩣᩈᨲᩮᩣ᪨ ᨶᩥᨸᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᨲᩣᨴᩮᩈᩦᨲᩥ ᨲᨴᩣ ᩑᩅ ᩋᨶᩩᨠᨾ᩠ᨸᨿᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨴᩥᩅᩈᩮ᪨ ᨾᨿᩥᩁᩣ ᨸᩮᨲᩮᩣ ᨸᨧ᩠ᨧᩣᨣᨲ᩠ᩅᩣ ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨴᩔᩮᩈᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨸᩩᩁᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩮ ᩑᨴ ᨴᩣᨶᩴ ᩋᨴᩣᩈᩥ᪨ ᩈᩉᨲ᩠ᨳᩣᨲᩥ ᩈᩉᨲ᩠ᨳᩮᨶ᪨ ᩋᨲᩩᩃᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨸ᩠ᨸᨾᩣᨱᩴ ᩏᩊᩣᩁᩴ ᨸᨱᩦᨲᩴ᪨ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨦ᩠ᨥᩮᨲᩥ ᩈᨦ᩠ᨥᩔ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᩋᩣᩁᩮᩣᨧᩮᩈᩥ ᨸᨠᨲᩴ ᨲᨳᩣᨣᨲᩔᩣᨲᩥ “ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨴᩣᨶᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲᨠᩴ ᨸᩮᨲᩴ ᩏᨴ᩠ᨴᩥᩔ ᨸᨠᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩴ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩋᩣᩁᩮᩣᨧᩮᩈᩥ᪨ ᩋᩣᩁᩮᩣᨧᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨧ ᨿᨳᩣ ᨲᩴ ᨴᩣᨶᩴ ᨲᩔ ᩏᨸᨠᨸ᩠ᨸᨲᩥ, ᩑᩅᩴ ᨲᩔ ᨧ ᨸᩮᨲᩔ ᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᩴ ᩋᩣᨴᩥᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᨴᩥᩈᩥ᪨

១៣៣។ សោតិ សោ បេតោ។ បុច្ឆិតោតិ ឆក្លិឡាយ ជិឃ្យយាភាយ បុច្ឆិតោ។ អតិវិយ សោកយាតោតិ ជិដ្ឋាតុការេន អតិវិយ វិទោចយាតោ។ បិតុរហាសីតិ បិតុកវិ, រញ្ញោ បុរតោ អត្តានំ ទស្សេសិ។ យក្ខោហមស្មីតិ បេតត្តការតោ យុត្តោ យក្ខោ អហំ ជាតោ នេវការំ បត្តោស្មិ។ ន យញ្ញសត្តិ សយា សជិសា យាតុសាតិ យញ្ញអាតុការសយត្តិយា សយា ចា កោកសយត្តិយា សជិសា ចា យតុស្សា ន សត្តិ។

១៣៤។ បស្សាតុការំអបរិមិតំ យមយិនត្ថិ “យម ឥទំ អបរិមាណំ ជិដ្ឋាតុការំ បស្សា”តិ អត្ថោ។ សយត្តិ បច្ចក្ខតោ រញ្ញោ នស្សេត្វា វនតិ។ តយាតុជិដ្ឋំ អតុលំ នត្វា សម្មត្តិ អរិយសម្មស្ស អតុលំ ព្យូអារំ នានំ នត្វា យញ្ញអតុលយាយ តយា អតុជិដ្ឋំ។ សត្តុប្បិតោ សតតំ សនា ពាហុហីតិ អត្តុបិតចត្វាឌីហិ ពាហុហិ ទេយ្យជនេហិ អរិយសម្ម សត្តបយោត្តត តយា សនា សព្ពកាលំ យាចឌីចំ តត្វាបិ សតតំ តិរត្តរំ អហំ សត្តុប្បិតោ បីណិតោ។ យាមិ អហំ សុខិតោ យតុស្សទេវាតិ “តស្មា អហំ ឥទានិ សុខិតោ យតុស្សទេវ មហារាជ យមិន្ទិតដ្ឋានំ យាមី”តិ រាជានំ អាបុច្ឆិ។

ឯវំ បេតេ អាបុច្ឆិត្វា គតេ រាជា អជាតសត្តុ តយត្តំ កិច្ចំ អារោចេសិ, កិច្ច កវតោ សត្ថិកំ ឧបសង្កមិត្វា អារោចេសុំ។ កវា តយត្តំ អដ្ឋុប្បត្តិំ គត្វា សយត្តបរិសាយ ធម្មំ ទេសេសិ។ តំ សុត្វា មហាជនោ មច្ឆេរមលំ បហាយ ទានាទិបុញ្ញាភិរតោ អហោសីតិ។

ធូឡសេដ្ឋិបេតវត្ថុវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៩។ អង្កុរបេតវត្ថុវណ្ណនា

យស្ស អត្ថាយ គច្ឆាមាតិ ឥទំ សត្ថា សាវត្ថិយំ វិហរន្តោ អង្កុរបេតំ អារព្ភ កថេសិ។ កាមញ្ចេត្ថ អង្កុរោ បេតោ ន ហោតិ, តស្ស បន វត្ថុំ យស្មា បេតសម្ពទ្ធំ, តស្មា តំ “អង្កុរបេតវត្ថូ”តិ វុត្តំ។

តត្រាយំ សង្ខេបកថា – ឯកោ កិរ ខត្តិយមហាសាលិបតិកោ រញ្ញោ មហាសាគរស្ស បុត្តំ ឧបសាគរំ បដិច្ច ខត្តិយាបវេ គំសកោទេវ អសិតញ្ជនគរេ មហាគំសស្ស ធីតុយា ទេវគព្ភាយ កុច្ឆិម្ហិ ឧប្បន្នា អញ្ញនទេវី វាសុទេវោ ពលទេវោ វន្ទទេវោ សុរិយទេវោ អគ្គិទេវោ វរុណទេវោ អជ្ជុនោ បជ្ជុនោ ឃដបណ្ឌិតោ អង្កុរោ នាមាតិ វាសុទេវាទយោ ទស ភាតិកាតិ ឧបាទស ធត្តិយា អហេសុំ, តេសុ វាសុទេវាទយោ ភាតរោ អសិតញ្ជនគរំ អាទិំ គត្វា ទ្វារវតីបរិយោសានេសុ សកលជម្ពុទីបេ តេសដ្ឋិយា នគរសហស្សេសុ សព្ពេ រាជានោ ចក្កេន ជីវិតក្ខយំ បាបេត្វា ទ្វារវតិយំ វសមានា រជ្ជំ ទស កោដ្ឋាសេ គត្វា វិភជិំសុ។ ភគិនិំ បន អញ្ញនទេវិំ ន សរិំសុ។ បុន សរិត្វា “ឯកាទស កោដ្ឋាសេ ករោមា”តិ វុត្តេ តេសំ សព្ពកនិដ្ឋោ អង្កុរោ “មម កោដ្ឋាសំ តស្សា ទេថ, អហំ វោហារំ គត្វា ជីវិស្សាមិ, តុម្ហេ អត្តនោ អត្តនោ ជនបទេសុ សុង្កំ មយ្ហំ វិស្សជ្ជេថា”តិ អាហ។ តេ “សាធូ”តិ សម្បដិច្ឆិត្វា តស្ស កោដ្ឋាសំ ភគិនិយា ទត្វា នវ រាជានោ ទ្វារវតិយំ វសិំសុ។

អង្កុរោ បន វលិដ្ឋំ ករោរេត្តា ទីឃកាលំ មហាទានំ ទេតិ។ តស្ស បនេកោ ទាសោ ភណ្ឌាគារិកោ អត្តកាមោ អហោសិ។ អង្កុរោ បសន្នមានសោ តស្ស ឯកំ កុលធីតរំ គហេត្វា អទាសិ។ សោ បុត្ត គព្ភកេតេមេវ កាលមកាសិ។ អង្កុរោ តស្មឹ ជាតេ តស្ស បិតុនោ ជិន្ន កត្តចេតំ តស្ស អទាសិ។ អថ តស្មឹ ទារកេ វយប្បត្តេ “ទាសោ ន ទាសោ”តិ រាជកុលេ វិនិច្ឆយោ ឧប្បជ្ជិ។ តំ សុត្វា អញ្ញាតភេទី ឆេត្វបំ វត្វា “យាវ កុច្ឆិស្សាយ បុរេត្វាបិ កុច្ឆិស្ស ឩនា”តិ ទាសព្យតោ មោចេសិ។

ទារកោ បន លទ្ធាយ តត្ថ វសិត្វា អចិរមហេន្តា រោរុវនគរំ គន្ត្វា តត្ថ អញ្ញតរស្ស តុន្នវាយស្ស ធីតរំ គហេត្វា តុន្នវាយសិប្បេន ជីវិកំ កប្បេសិ។ តេន សមយេន រោរុវនគរេ អសយ្ហមហាសេដ្ឋី នាម អហោសិ។ សោ សមណព្រាហ្មណកបណទ្ធិកវនិព្វកយាចកានំ មហាទានំ ទេតិ។ សោ តុន្នវាយោ សេដ្ឋិនោ ឃរំ អជានន្តានំ បីតិសោមនស្សជាតោ ហុត្វា អសយ្ហសេដ្ឋិនោ និវេសនំ អង្គុលិយា បសារេត្វា ទស្សេសិ “ឯត្ថ គន្ត្វា លច្ឆថ លភត្ថ”តិ។ តស្ស កម្មំ បិញ្ញាយមេវ អាគតំ។

សោ អបរេន សមយេន កាលំ កត្វា មរុភូមិយំ អញ្ញតរស្មឹ និគ្រោធរុក្ខេ ភុម្មទេវតា ហុត្វា និព្ពត្តិ, តស្ស ទក្ខិណហត្ថោ សព្វកាមទទោ អហោសិ។ តស្មិំយេវ ច រោរុវេ អញ្ញតរោ បុរិសោ អសយ្ហសេដ្ឋិនោ ទានេ ព្យាវដោ អស្សទ្ធោ អប្បសន្នោ មិច្ឆាទិដ្ឋិកោ បុញ្ញកិរិយាយ អនាទរោ កាលំ កត្វា តស្ស ទេវបុត្តស្ស វសនដ្ឋានស្ស អវិទូរេ បេតោ ហុត្វា និព្ពត្តិ។ តេន ច កតកម្មំ បិញ្ញាយមេវ អាគតំ។ អសយ្ហមហាសេដ្ឋី បន កាលំ កត្វា តាវតិំសភវនេ សក្កស្ស ទេវរញ្ញោ សហព្យតំ ឧបគតោ។

អថ អបរេន សមយេន អង្កុរោ បញ្ចហិ សកដសតេហិ, អញ្ញតរោ ច ព្រាហ្មណោ បញ្ចហិ សកដសតេហីតិ ឧភោបិ ជនា សកដសហស្សេន ភណ្ឌំ អាទាយ មរុកន្តារមគ្គំ បដិបន្នា មគ្គមូឡ្ហា ហុត្វា ពាហុំ វិចរំ តត្ថេវ វិចរន្តា បរិក្ខីណោទកាហារា អហេសុំ។ អង្កុរោ អស្សទូតេហិ ចតូសុ ទិសាសុ បានីយំ មគ្គាបេសិ។ អថ សោ កាមទទហត្ថោ យក្ខោ តំ តេសំ ព្យសនប្បត្តិំ ទិស្វា អង្កុរេន បុព្វេ អត្តនោ កតំ ឧបការំ ចិន្តេត្វា “ហន្ទ ទានិ ឥមស្ស មយា អវស្សយេន ភវិតព្វំ”ន្តិ អត្តនោ វសនវដរុក្ខំ ទស្សេសិ។ សោ កិរ វដរុក្ខោ សាខាវិដបសម្បន្នោ ឃនបលាសោ សន្ទច្ឆាយោ អនេកសហស្សបារោហោ អាយាមេន វិត្ថារេន ឧព្វេធេន ច យោជនបរិមាណោ អហោសិ។ តំ ទិស្វា អង្កុរោ ហដ្ឋតុដ្ឋោ តស្ស ហេដ្ឋា ខន្ធាវារំ និវេសាបេសិ។ យក្ខោ អត្តនោ ទក្ខិណហត្ថំ បសារេត្វា បឋមំ តាវ បានីយេន សព្ពំ ជនំ សន្តប្បេសិ។ តតោ យោ យោ យំ យំ ឥច្ឆតិ, តស្ស តស្ស តំ តំ អទាសិ។

ឯវំ តស្មិំ មហាជនេ នានាវិធេន អន្នបានាទិនា យថាកាមំ សន្តប្បិតេ បច្ឆា ឧបសន្តេ មគ្គបរិស្សយេ សោ ព្រាហ្មណចាហិនោ អយោនិសោ មនសិករោន្តោ ឯវំ ចិន្តេសិ – “ធនលាភាយ ទូរតោ កម្ពោជំ គន្ត្វា មយំ កិំ ករិស្សាម, ឥមមេវ បន យក្ខំ យេន កេនចិ ឧបាយេន គហេត្វា យានំ អារោបេត្វា អម្ហាកំ នគរមេវ គមិស្សាមា”តិ។ ឯវំ ចិន្តេត្វា តមត្ថំ អង្កុរស្ស កថេន្តោ –

“យស្ស អត្ថាយ គច្ឆាម, កម្ពោជំ ធនហារកា;

អយំ កាមទទោ យក្ខោ, ឥមំ យក្ខំ នយាមសេ។

១៦៥។

“ឥមំ យក្ខំ គហេត្វាន, សាធុកេន បសយ្ហ វា;

យានំ អារោបយិត្វាន, ខិប្បំ គច្ឆាម ទ្វារក”ន្តិ។ –

គាថាទ្វយមាហ។ តត្ថ យស្ស អត្ថាយាតិ យស្ស ការណា។ កម្ពោជន្តិ កម្ពោជរដ្ឋំ។ ធនហារកាតិ ភណ្ឌវិក្កយេន លទ្ធធនហារិនោ។ កាមទទោតិ ឥច្ឆិតិច្ឆិតទាយកោ។ យក្ខោតិ ទេវបុត្តោ។ នយាមសេតិ នយិស្សាម ។ សាធុកេនាតិ យាចនេន។ បសយ្ហាតិ អភិភវិត្វា ពលក្ការេន, យានន្តិ សុខយានំ ។ ទ្វារកន្តិ ទ្វារវតីនគរំ។ អយំ ហេត្ថាធិប្បាយោ – យទត្ថំ មយំ ឥតោ កម្ពោជំ គន្តុកាមា, តេន គយេន សាធេតព្ពោ អត្ថោ ឥធេវ និប្ផជ្ជតិ។ អយញ្ហិ យក្ខោ កាមទទោ, តស្មា ឥមំ យក្ខំ យាចិត្វា តស្ស អនុមតិយា វា, សចេ សញ្ញត្តិំ ន គច្ឆតិ, ពលក្ការេន វា យានំ អារោបេត្វា យានេ បច្ឆាពាហំ ពន្ធិត្វា តំ គហេត្វា ឥតោយេវ ខិប្បំ ទ្វារវតីនគរំ គច្ឆាមាតិ។

ឯវំ បន ព្រាហ្មណេន វុត្តោ អង្កុរោ សប្បុរិសធម្មេ ឋត្វា តស្ស វចនំ បដិក្ខិបន្តោ –

១៦៦។

“យស្ស រុក្ខស្ស ឆាយាយ, និសីទេយ្យ សយេយ្យ វា;

ន តស្ស សាខំ ភញ្ជេយ្យ, មិត្តទុព្ភោ ហិ បាបកោ”តិ។ –

គាថមាហ។ តត្ថ ន ភញ្ជេយ្យាតិ ន ឆិន្ទេយ្យ។ មិត្តទុព្ភោតិ មិត្តេសុ ទុព្ភនំ តេសំ អនត្ថុប្បាទនំ។ បាបកោតិ អភទ្ទកោ មិត្តទុព្ភោ។ យោ ហិ សីតច្ឆាយោ រុក្ខោ ឃម្មាភិតត្តស្ស បុរិសស្ស បរិស្សមវិនោទនោ, តស្សាបិ នាម បាបកំ ន ចិន្តេតព្ពំ, កិមង្គំ បន សត្តភូតេ។ អយំ ទេវបុត្តោ សប្បុរិសោ បុព្ពការី អម្ហាកំ ទុក្ខបនូទនោ ពហូបការោ, ន តស្ស កិញ្ចិ អនត្ថំ ចិន្តេតព្ពំ, អញ្ញទត្ថុ សោ បូជេតព្ពោ ឯវាតិ ទស្សេតិ។

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ເພາທິສເຕ຺ຕາ “ອຕ຺ຕສ຺ສ ມູລໍ ນິກຕິປິຕເຍາ”ຕິ ນີຕິຍກ຺ກ ນິສ຺ສາຍ ອຄ຺ຄຣສ຺ສ ປຕິເລິຍປເກ຺ລ ຝຕ຺ວາ –

໑໙໐໌

“ຍສ຺ສ ຣຸກ຺ຂສ຺ສ ຉາຍາຍ, ນິສີເທຍ຺ຍ ສເຍຍ຺ຍ ວາ;

ຂນ຺ທມ຺ປິ ຕສ຺ສ ຉິເນ຺ທຍ຺ຍ, ອເຕ຺ຖາ ເຈ ຕາທິເສາ ສິຍາ”ຕິ໌ –

ກາຣຍາຫ໌ ຕຕ຺ຖ ອເຕ຺ຖາ ເຈ ຕາທິເສາ ສິຍາຕິ ຕາທິເສນ ຄຸນ຺ນສມ຺ປາເທນ ສເຈ ອເຕ຺ຖາ ຍເວຍ຺ຍ, ຕສ຺ສ ຣຸກ຺ຂສ຺ສ ຂນ຺ທມ຺ປິ ຉິເນ຺ທຍ຺ຍ, ກິມງ຺ຄ ປນ ສາຂາທເຍາຕິ ອທິປ຺ປາເຍາ໌

ເອວໍ ເພາທິສເຕ຺ຕນ ວຸເຕ຺ຕ ອຄ຺ຄເທາ ສປ຺ປຸຣິສທິເຍນ ປກ຺ກໍສ຺ສຕ຺ຕາ –

໑໙໑໌

“ຍສ຺ສ ຣຸກ຺ຂສ຺ສ ຉາຍາຍ, ນິສີເທຍ຺ຍ ສເຍຍ຺ຍ ວາ;

ນ ຕສ຺ສ ສາຂໍ ພເຍ຺ຍຍ຺ຍ, ມິຕ຺ຕທຸພ຺ເພາ ຫິ ປາປເກາ”ຕິ໌ –

ຕຕ຺ຖ ກາຣຍາຫ໌ ຕຕ຺ຖ ນ ຕສ຺ສ ສາຂໍ ພເຍ຺ຍຍ຺ຍາຕິ ຕສ຺ສ ຣຸກ຺ຂສ຺ສ ເອກປຕ຺ຕມ຺ປິ ນ ປາເຕຍ຺ຍ, ປເກາຈ ສາທາຣິເກາຕິ ອທິປ຺ປາເຍາ໌

ປຸນປິ ເພາທິເສາ ອຕ຺ເຕາ ຈາຊ ປກ຺ກໍສ຺ສຕ຺ຕາ –

໑໙໒໌

“ຍສ຺ສ ຣຸກ຺ຂສ຺ສ ຉາຍາຍ, ນິສີເທຍ຺ຍ ສເຍຍ຺ຍ ວາ;

ສມູລມ຺ປິ ຕໍ ອພ຺ພຸເຫ, ອເຕ຺ຖາ ເຈ ຕາທິເສາ ສິຍາ”ຕິ໌ –

ຄາຖຍາຫ. ຕຕ຺ຖ ສປ຺ປລຍິ ຕໍ ອຕ຺ຖເຫຕິ ຕໍ ຕຕ຺ຖ ສປ຺ປລຍິ ສຫ ປຸເລຕປິ ອຕ຺ຖເຫຍ຺ຍ, ທຸພ຺ເພຍ຺ຍາຕິ ອເຕ຺ຖາ.

ເອວໍ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓນ ວຸເຕ຺ຕ ປຸນ ອງ຺ກຸເຣາ ຕໍ ຄີຕິ ຄິຣຕ຺ຕໍ ກາຕຸກາເມາ –

໑໙໗.

“ຍເສ຺ສກຣຕ຺ຕິມ຺ປິ ຆເຣ ວເສຍ຺ຍ, ຍຕ຺ຖນ຺ນປານໍ ປຸຣິເສາ ລເພຖ;

ນ ຕສ຺ສ ປາປໍ ມນສາປິ ຈິນ຺ຕເຍ, ກຕນ຺ຎຸຕາ ສປ຺ປຸຣິເສຫິ ວຓ຺ຓິຕາ.

໑໙໘.

“ຍເສ຺ສກຣຕ຺ຕິມ຺ປິ ຆເຣ ວເສຍ຺ຍ, ອເນ຺ນນ ປາເນນ ອຸປຏ຺ຐິເຕາ ສິຍາ;

ນ ຕສ຺ສ ປາປໍ ມນສາປິ ຈິນ຺ຕເຍ, ອທຸພ຺ພປາຓີ ທຫເຕ ມິຕ຺ຕທຸພ຺ພິໍ.

໑໙໙.

“ເຍາ ປຸພ຺ເພ ກຕກລ຺ຍາເຓາ, ປຈ຺ຉາ ປາເປນ ຫິໍສຕິ;

ອລ຺ລປາຓິຫເຕາ ເປາເສາ, ນ ເສາ ຠທ຺ຣານິ ປສ຺ສຕີ”ຕິ –

ອິມາ ຕິເສ຺ສາ ຄາຖາ ອຠາສິ.

໑໙໗. ຕຕ຺ຖ ຍສ຺ສາຕິ ຍສ຺ສ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ. ເອກຣຕ຺ຕິມ຺ປີຕິ ເອກຣຕ຺ຕມຕ຺ຕມ຺ປິ ເຄເຫ ວເສຍ຺ຍ. ຍຕ຺ຖນ຺ນປານໍ ປຸຣິເສາ ລເພຖາຕິ ຍສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ເກາຈິ ປຸຣິເສາ ອນ຺ນປານໍ ວາ ອນ຺ຎໍ ວາ ກິຎ຺ຈິ ອຸປກາຣໍ ວາ ລເພຍ຺ຍ. ນ ຕສ຺ສ ປາປໍ ມນສາປິ ຈິນ຺ຕເຍຕິ ຕສ຺ສ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ອຫິຕໍ ອນຕ຺ຖໍ ມນສາປິ ນ ຈິນ຺ເຕຍ຺ຍ ນ ປິເຫຍ຺ຍ, ປເຄວ ກາຍວາຈາຫິ. ກສ຺ມາຕິ ເຈ? ກຕນ຺ຎຸຕາ ສປ຺ປຸຣິເສຫິ ວຓ຺ຓິຕາຕິ ກຕນ຺ຎຸຕາ ນາມ ພຸທ຺ທາທີຫິ ສປ຺ປຸຣິເສຫິ ປສໍສິຕາ.

១៩៣។ ឧបដ្ឋិតោតិ បយិរុបាសិតោ “ញាណំ កល្យាណញាណំ កុញ្ញា”តិ អត្ថុបនាយិកា ឧបដ្ឋិតោ។ អក្ខុបាណីតិ អហិំសកហត្ថោ ហត្ថសំយតោ។ ឌហតេ មិត្តទុព្ភីតិ តំ មិត្តទុព្ភិំ បុគ្គលំ ឌហតិ វិនាសេតិ, អប្បទុដ្ឋេ ហិតជ្ឈាសយសម្បន្នេ បុគ្គលេ បរេន កតោ អបរាធោ អចិរេនេវ តស្សេវ អនត្ថាវហោ, អប្បទុដ្ឋោ បុគ្គលោ អត្តនោ តំ ឌហតិ នាម។ តេនាហ ភគវា –

“យោ អប្បទុដ្ឋស្ស នរស្ស ទុស្សតិ, សុទ្ធស្ស បោសស្ស អនង្គណស្ស;

តមេវ ពាលំ បច្ចេតិ បាបំ, សុខុមោ រជោ បដិវាតំវ ខិត្តោ”តិ។ (ធ។ ប។ ១២៥; ជា។ ១.៥.៩៤; សំ។ និ។ ១.២២);

១៩៤។ យោ បុព្ពេ កតកល្យាណោតិ យោ បុគ្គលោ កេនចិ សាធុតា កតកច្ចោ កតូបការោ បច្ឆា បីឡេតិ ហិំសតីតិ តំ បុព្ពការិតំ អបរការេក បីឡេតិ អកដ្ឋេកេន អតត្តេកេន ភាសតិ។ អល្លបាណិហតោ ហោតីតិ អល្លបាណិកោ ឧបការកិរិយាយ អល្លបាណិកោ ទោសហេតុន បុព្ពការិកោ ហេដ្ឋា វុត្តនយេន ហតោ ភាសិតោ, តស្ស វា បុព្ពការិនោ ភាសេនេន ហតោ អល្លបាណិហតោ នាម, អកតញ្ញុបុគ្គលោ។ ន សោ ភទ្រានិ បស្សតីតិ សោ មិត្តទុព្ភិបុគ្គលោ ឥធលោកេ ច បរលោកេ ច ឥដ្ឋានិ ន បស្សតិ, ន វិន្ទតិ, ន លភតីតិ អត្ថោ។

ឯវំ សប្បុរិសធម្មំ បក្កហ្យាមត្តក អង្គុរេន អភិភវិត្វា វុត្តោ សោ ព្រាហ្មណោ តិរុត្តរោ ព្រហ្មុនា ហោសិ។ យក្ខោ បន តេសំ ទុក្ខំ ចេតនបដិចេតនាតិ សុត្វា ព្រាហ្មណស្ស កដ្ឋិព្ពាបិ “ហោតុ ព្រាហ្មណស្ស ទេវព្រាហ្មណស្ស កត្តព្ពំ បច្ឆា ជានិស្សាមី”តិ អត្តនោ កេនចិ អភិភវនីយតមេវ តាវ ទស្សេន្តោ –

១៩៦។

“នាហំ ទេវេន វា មនុស្សេន វា, ឥស្សរិយេន វា ហំ សុប្បសយ្ហោ;

យក្ខាហមស្មិ បរមិទ្ធិបត្តោ, ទូរង្គមោ វណ្ណពលូបបន្នោ”តិ។ –

គាថមាហ។ តត្ថ ទេវេន វាតិ យេន កេនចិ ទេវេន វា។ មនុស្សេន វាតិ ឯត្ថាបិ ឯសេវ នយោ។ ឥស្សរិយេនវាតិ ទេវិស្សរិយេន វា មនុស្សិស្សរិយេន វា។ តត្ថ ទេវិស្សរិយំ នាម ចាតុមហារាជិកសក្កសុយាមាទីនំ ទេវិទ្ធិ, មនុស្សិស្សរិយំ នាម ចក្កវត្តិអាទីនំ បុញ្ញិទ្ធិ។ តស្មា ឥស្សរិយគ្គហណេន មហានុភាវេ ទេវមនុស្សេ សង្គណ្ហាតិ។ មហានុភាវាបិ ហិ ទេវា អត្តនោ បុញ្ញផលូបត្ថម្ភិតេ មនុស្សេបិ អសតិ បយោគវិបត្តិយំ អភិភវិតុំ ន សក្កោន្តិ, បគេវ ឥតរេ។ ហត្ថិ អសហនេ តិបរិតោ។ ន សុប្បសយ្ហោតិ អប្បធំសិយោ។ យក្ខាហមស្មិ បរមិទ្ធិបត្តោតិ អត្តនោ បុញ្ញផលេន អហំ យក្ខត្តំ ឧបគតោ អស្មិ, យក្ខោច សមានោ ន យោ វា សោ វា, អថ ខោ បរមិទ្ធិបត្តោ

បរយាឃ វត្តយាឃ ឃក្លិដ្ឋិឃា សយត្ថាកតោ៍ ក្ទុរក្កយោតិ ឍតេឈេតច ក្ទុរយ្យិ ផាតំ គត្ត្យំ សយតេ្ឋា៍ ចល្អាបាល្ទុបបត្ថោតិ ក្ទុបសយ្យត្តិឃា សទឹរបាលេត ច វុបបត្ថោ សយត្ថាកតោតិ តឹហិបិ បតេឌហិ យត្តប្បយោកាឌីហិ អត្តតោ អតកិកចតឹឃតំឃេច ឌតេស្សតិ៍ ក្ទុបសយ្យត្ថោ ហិ បតេរសំ បាហុយាតិតោ ហោតិ, ក្ទុបសយ្យឌំ តិស្សាឃ ចិសភាកចត្លុតាបិ អតាពដ្ឋិតឃោចាតិ ចល្អាសយ្យឌា អតកិកចតឹឃការលាត្តិ ចុត្តា៍

បាតោ បទំ អក្ខរស្ស ច តេឌចបុត្តស្ស ច ចចតបជិចចតកគា ហោតិ –

១៩លិ៍

“បរិហិ តេ សត្ថុសោចល្អា, បញ្ញាឆាតោ យឆុស្សតោ;

ភាភាសោ បណ្ណុត្តិ, យតេ្ហាហំ តំ បុរិត្តុឌំ៍

១៩ប៉៍

“ភាឃិក្រស្ស តោ ត គត្តុត្តា, ភាបិ សតេ្លា បុរិត្តុឌោ;

តេបតំ ឃំ អក្លុរ ឌាភាហិ, តោរុចយ្យាប្លាឆាកតំ៍

១៩ដ៍

“គិសិតេលិ គិសយាចាតោ, តោរុចស្មិំ បុតេរ តុចិ;

តេកាត តេ ព្រាហ្មចរិឃេត, បុត្ថា្ល បរិហិឃិក្រស្សត្តិ៍

១លិ០៍

“តុត្តចាឃោ បុតេរ អាសិំ, តោរុចស្មិំ តឌា អហំ;

សុកិដ្ឋចុត្តិ កបតោហា, ត តេយ ចិដ្ឋតិ ឌាតតេច៍

᪑᪕᪐᪨

“ᨶᩥᩅᩮᩈᨶᨭ᩠ᨮᩣ ᨿᩮ ᩋᩣᩈᩥ, ᩋᩔᨾᩔ ᩏᨸᨶ᩠ᨲᩥᨠᩮ;

ᩈᨴ᩠ᨵᩔ ᨴᩣᨶᨸᨲᩥᨶᩮᩣ, ᨠᨲᨸᩩᨬ᩠ᨬᩔ ᩃᨴ᩠ᨵᩥᨶᩮᩣ᪨

᪑᪕᪑᪨

“ᨲᨲ᩠ᨳ ᨿᩣᨧᨶᨠᩣ ᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶᩣᨶᩣᨣᩮᩣᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᨶᩥᨻ᩠ᨻᨠᩣ;

ᨲᩮ ᨧ ᨾᩴ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᩔᨾᩔ ᨶᩥᩅᩮᩈᨶᩴ᪨

᪑᪕᪒᪨

“ᨠᨲ᩠ᨳ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨾ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩅᩮᩣ, ᨠᨲ᩠ᨳ ᨴᩣᨶᩴ ᨸᨴᩦᨿᨲᩥ;

ᨲᩮᩈᩣᩉᩴ ᨸᩩᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨠ᩠ᨡᩣᨾᩥ, ᩋᩔᨾᩔ ᨶᩥᩅᩮᩈᨶᩴ᪨

᪑᪕᪓᪨

“ᨸᨠ᩠ᨠᨾᩣᨶᨠ᩠ᨡᩩᩴ ᨧᩣᩃᩥᩉᩴ, ᨿᨲ᩠ᨳ ᨣᨧ᩠ᨨᨳ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩅᩮᩣ;

ᨿᨲ᩠ᨳ ᨴᩣᨶᩴ ᨸᨴᩦᨿᨲᩥ, ᩋᩔᨾᩔ ᨶᩥᩅᩮᩈᨶᩮ᪨

᪑᪕᪔᪨

“ᨲᩮᨶ ᨸᩦᩃᩥ ᨠᩣᨿᨣᨲᩮᩣ, ᨲᩮᨶ ᨸᩦᩃᩥ ᨾᨶᩩᩔᨲᩮᩣ;

តេន មេ ព្រហ្មចរិយេន, បុញ្ញំ បាណិម្ហិ បគ្ឃរតិ។

១៤៦។

“ន កិរ ត្វំ អទា ទានំ, សកបាណីហិ កស្សចិ;

បរស្ស ទានំ អនុមោទមានោ, បាណឹ បគ្គយ្ហ បាវទិ។

១៤៧។

“តេន បាណិ កាមទទោ, តេន បាណិ មធុស្សវោ;

តេន តេ ព្រហ្មចរិយេន, បុញ្ញំ បាណិម្ហិ បគ្ឃរតិ។

១៤៨។

“យោ សោ ទានមទា ភន្តេ, បសន្នោ សកបាណិភិ;

សោ ហិត្វា មានុសំ ទេហំ, កិំ នុ សោ ទិសតំ គតោ។

១៤៩។

“នាហំ បជានាមិ អសយ្ហសាហិនោ, អង្គីរសស្ស គតិំ អាគតិំ ច;

សុតញ្ច មេ វេស្សវណស្ស សន្តិកេ, សក្កស្ស សហព្យតំ គតោ អសយ្ហោ។

១៥០។

“អលមេវ កាតុំ កល្យាណំ, ទានំ ទាតុំ យថារហំ;

បាឡិំ កាយញ្ច ជិវ្ហា, កោ បុញ្ញំ ន ករិស្សតិ។

១៥៨។

“សោ ហិ ត្វត ឋ្ពតោ កត្វា, អត្ថប្បត្វាន ឋ្វានកំ;

ឆាតំ បដ្ឋបយិស្សាមិ, ឃំ មមស្ស សុឍាចហំ។

១៥៩។

“ឆស្សាមត្ថ្កា បាតក្កា, ចត្វេសតាសតានិ ច;

បបក្កា ក្ខបាតក្កា, ត្វេក្ក សក្កមតានិ ចា”តិ –

បត្ថុរស ចចតបដិចចតកាឆា ហោន្តិ។

១៩៤។ តត្ថ បាលិំ ទេតិ តច ឆក្ខិឈហត្វា។ សព្ពសោចណ្ណាតិ សព្ពសោ សុចណ្ណចណ្ណា។ បក្ខាឆាទេទាតិ បក្ខាហិ អង្គុលិហិ បទេហិ កាមិតចត្វន្តំ ឆាទា ឲតស្ស សត្តិតិ បក្ខាឆាទេទា។ មឆុស្សចោតិ មឆុទេសចិស្សត្ថកោ។ ទេតតាហ “តាតាទសា បណ្ណុត្តិ”តិ, មឆុទកដុកកសាចាជិកេកឆា តាតាចិឆា ទសា ចិស្សត្ថត្តីតិ អត្ថោ។ ឃក្ខស្ស ហិ កាមឆេឆ មឆុទាជិទសសយ្យត្តានិ ចិចិឆានិ ឍាឆតិឃកោដតិឃានិ ហត្វេ ចិស្សជ្ជត្តេ មឆុទាជិទសា បណ្ណុត្តីតិ ចុត្តំ។ មណ្ឌាហំ តំ បុរិត្ថចត្តិ មណ្ឌា អហំ តំ បុរិត្ថចំ សក្កិ, “ឲចិមហាតុការចោ សក្កោ ខេចទាឌា”តិ តំ អហំ មញ្ញាមីតិ អត្ថោ។

១៩៥។ តាមិព្រឆេចោតិ ចេស្សចឈាជិកោ បាកដេឆេចោ ន ហោមិ។ ន កន្ទព្វោតិ កន្ទព្វកាយិកឆេចោបិ ន ហោមិ។ តាបិ សក្កោ បុរិត្ថឆោតិ បុរិមត្តការេច បុរេ ឆាតស្ស បដ្ឋបិតត្តា “បុរិត្ថឆោ”តិ លទ្ធតាមោ សក្កោ ខេចទាឌាបិ ន ហោមិ។ កតទោ បត អហោសីតិ អាហ “បេតំ មំ អក្ខុទ ឌាតាហី”តិអាជិ។ អក្ខុទបេត្វបបត្តិកំ មំ ឌាតាហិ, “អញ្ញតទោ បេតមហិទ្ធិកោ”តិ មំ ឱបឆារេហិ។ ទោទុចមក្យា ឋ្ពឆាគតត្តិ ទោទុចតកទេតោ ចចិត្វា មទុកត្តាទេ ឋ្ពឆ ឋ្ពមស្មិំ តិព្រោឆទុក្ខឱបបជ្ជតចេសត អាគតំ, ឲត្វ តិដ្ឋាតត្តិ អត្ថោ។

១៩៦។ កិំសីលោ កិំសមាចារោ, ទោទុចស្មិំ បុរេ តុចត្តិ បុទេដ្ឋ បុរិមត្តការេច ទោទុចតកទេ ចសត្តោ ត្វំ កិំសីលោ កិំសមាចារោ អហោសិ,

បាបតោ និវត្តនលក្ខណំ កិរិយំ សីលំ សមាទាយ សំវត្តិតបុញ្ញកិរិយាលក្ខណេន សមាទានេន កិំសមាទានោ, ទានាទីសុ កុសលសមាទានេសុ កីទិសោ សមាទានោ អហោសីតិ អត្ថោ. កេន តេ ព្រហ្មចរិយេន, បុញ្ញំ បាលិយំ បញ្ញាយតីតិ កីទិសេន សេដ្ឋចរិយេន ពុទ្ធំ ឧបច្ចំ តច ហេត្វស្ស បុញ្ញផលំ ពុទ្ធានំ សម្បត្តិ និប្ផន្នតិ, តំ កេវលីតិ អត្ថោ. បុញ្ញផលម្បិ ហិ ពុទ្ធត្តសម្បទាយេន “បុញ្ញ”ន្តិ អធិប្បេតំ. តថា ហិ តំ “កុសលានំ, ភិក្ខវេ, ធម្មានំ សមាទានហេតុ ឯវមិទំ បុញ្ញំ បវឌ្ឍតី”តិអាទីសុ (ទី. និ. ៣.៨០) បុញ្ញន្តិ វុត្តំ.

១៤០. ពុទ្ធន្តរាយាតិ ពុទ្ធការេ. សុកិច្ចកិច្ចន្តិ សុដ្ឋុ កិច្ចកិច្ចកោ អតិវិយ កុសលីបិចិតោ. កមនោតិ ចរាគោ, ធីរោតិ អត្ថោ. ន ទេវ ចិន្តេតិ ទានចេតិ អង្គិកានំ សមណព្រាហ្មណានំ ទានំ កិញ្ចិ ទានច្ចេយ្យត្តកំ មន្ទាគតិ, ចិត្តំ បន ទេវ ទានំ ធិតន្តិ អធិប្បាយោ.

១៤១. និវេសនន្តិ ឃរំ, កម្មករណសាលិ វា. អសម្បយុត្ត ឧបត្តិកោតិ អសម្បយុត្ត មហាសង្គិនោ កោហស្ស សមីបេ. សង្ខស្សាតិ កម្មផលសង្ខាយ សមន្នាគតស្ស. ទានបតិនោតិ ទានេន និរន្តរប្បវត្តាយ បរិច្ចាគសម្បត្តិយា លោកស្ស ច អភិរវេន បតិស្សិតស្ស. កតបុញ្ញស្សាតិ បុព្ពេ កតសុចរិតកម្មស្ស. លទ្ធិនោតិ បាបនិគ្គហនសមាចស្ស.

១៤២. តថ្វាតិ តស្មិំ មម និវេសនេ. ឃាចនកាមត្ថីតិ ឃាចនកា ជនា អសម្បយុត្តិ កិញ្ចិ ឃាចិតុកាមា អាគច្ឆន្តិ. នានាគោត្តាតិ នានាវិធគោត្តាបទេសា. ចនិព្ពកាតិ ចណ្ណីបកា, ទេយ្យ ទាយកស្ស បុញ្ញផលាទីនិ ក្រុលកិត្តនាទិមុខេន អត្តនោ អត្ថិកភាវំ បវេទេន្តា ចិន្ទន្តិ. តេ ច យំ តត្ថ បុច្ឆន្តីតិ តត្ថាតិ និបាតមត្តំ, តេ ឃាចកាទយោ យំ អសម្បយុត្តិនោ និវេសនំ បុច្ឆន្តិ, អល្លវិត្តកា ហិ ព្រាហ្មណេសុ ធានេសុ កម្មត្ថំ ពុច្ឆន្តិ.

១៤៣. កត្ថ គច្ឆាម កត្ថ វោ, កត្ថ ទានំ បដិយតីតិ តេសំ បុច្ឆាការទស្សនំ. អយំ បនេត្ថ អត្ថោ – កត្ថ គមិស្សាម ហោតុ, យំ “អសម្បយុត្តមហាសង្គិនោ ទានំ បដិយតី”តិ សុត្វា អាគតា, កត្ថ ទានំ បដិយតិ, កត្ថ វា យំ គច្ឆាម, កត្ថ គតេន ទានំ សក្កា លទ្ធុន្តិ. តេសាហំ បុដ្ឋោ អក្ខាមីតិ ឯវំ តេហិ អង្គីរកេហិ លភន្តុកាមំ បុដ្ឋោ “អហំ បុព្ពេ អកតបុញ្ញតាយ ឥទានិ ព្រាហ្មណានំ កិញ្ចិ ទានំ អសមត្ថោ ជានតា, ទានំ បន ឥមេសំ ទស្សេន្តោ លោកស្ស ឧបការាទិលក្ខណេន បីតិំ ឧប្បាទេន្តោ ឯត្តកេនបិ ពហុំ បុញ្ញំ បសវាមី”តិ ការណំ ឧប្បាទេត្វា ទក្ខិណំ ពាហុំ បសារេត្វា តេសំ អសម្បយុត្តិស្ស និវេសនំ អក្ខាមិ. តេនាហ “បគ្គយ្ហ ទក្ខិណំ ពាហុ”ន្តិអាទិ.

១៤៤. តេន បាលិ កាយជនេតិ តេន បរទានបកាសនេន បរេន កតស្ស ទានស្ស សក្កច្ចំ អនុមោទនមនេន ហេតុនា ពុទ្ធានំ មយ្ហំ ហត្ថោ កប្បរុក្ខោ វិយ សព្វាគកលតា វិយ ច កាមទុហោ ពុទ្ធិត្ថិត្ថិតទាយី កាមទទោ ហោតិ. កាមទទោ ច ហោន្តោ តេន បាលិ មធុស្សវោ ពុទ្ធចក្កុបិសជ្ជនកោ ជាតោ.

១៤៥. ន កិរ ត្វំ អទា ទានន្តិ កិរាតិ អនុស្សវនត្ថេ និបាតោ, ត្វំ កិរ អត្តនោ សន្តកំ ន បរិច្ចជិ, សកបាណិហិ សហត្ថេហិ យស្ស កស្សចិ សមណស្ស វា ព្រាហ្មណស្ស វា កិញ្ចិ ទានំ ន អទាសិ. បរស្ស ទានំ អនុមោទមានោតិ កេវលំ បន បរេន កតំ បរស្ស ទានំ “អហោ ទានំ

ປຈເຕ຺ຕສີ”ຕິ ອນຸເຍາຄຍາເຕາເຍວ ວິຫາສິ.

໑໔໗. ເຕນ ປີຫິ ກາຍເທເຫາຕິ ເຕນ ທຸກ຺ຂາປີຫິ ເອວໍ ກາຍເທເຫາ, ອເທາ ອຊ຺ຊທຍາ ຈຕ ປຸຎ຺ຎານິ ກໂຣຕີຕິ ອທິປ຺ປາເຍາ.

໑໔໘. ເຍາ ເສາ ທານຍທາ, ກເຕ຺ຕ, ປສເຕ຺ຕ ສກປີຫິກີຕິ ເທວປຸຕ຺ຕ ການເວເຕນ ອາລປຕິ. ກເຕ຺ຕ, ປເຣນ ກຕສ຺ສ ທານານຸເຍາຄກສ຺ສ ຕາວ ທຸກ຺ຂາປີຫິເຕ ຜລໍ ເອວຣູເປ ອານຸການເວາ, ເຍາ ປນ ເສາ ອສຍ຺ຍຫາເສຊ຺ຊີ ຍທານາຕໍ ອທາສິ, ປສຕ຺ຕທິເຕ຺ຕ ຫຸຕ຺ວາ ສຫເຕ຺ວຫິ ຕທາ ຍທານາຕໍ ປຈເຕ຺ຕສີ. ເສາ ຫິຕ຺ວາ ຍາຕຸນໍ ເທຫຕ຺ຕິ ເສາ ຕຸລທ ຍຕຸສ຺ສຕ຺ຕກາຈໍ ປຫາຍ. ກິຕ຺ຕິ ກຕວົ. ຕຸ ເສາຕິ ຕຸຕິ ນິປີຕຍຕ຺ຕໍ. ທິສຕໍ ກເຕາຕິ ທິສໍ ທານໍ ກເຕາ, ກີທິສີ ຕສ຺ສ ກເຕາ ນິປຸຕ຺ຕິຕິ ອສຍ຺ຍຫເສຊ຺ຊີເຕາ ອກິສຍ຺ຍຣາຍໍ ປຸຊ຺ຊິ.

໑໔໙. ອສຍ຺ຍຫາຫິເຕາຕິ ອເຍ຺ຍຫິ ຍຊ຺ຊທີຫິ ເລາກາກິຄ຺ເຄຕຫິ ສຫິຕໍ ຈຫິຕໍ ອສກ຺ກເວຍ຺ຍສ຺ສ ປທິຊ຺ຊາການິຈິກາກສ຺ສ ສປ຺ປທິສທຸທສ຺ສ ສຫຕເຕາ ອສຍ຺ຍຫາຫິເຕາ. ອກ຺ກີທສສ຺ສາຕິ ອກ຺ກເຕາ ຕິກ຺ກຍຕກທຸຕິສ຺ສ. ທເສາຕິ ຫິ ທຸຕິຍາ ອທິຈຈຕໍ. ຕສ຺ສ ກິຣ ຍາຈເກ ອາກຊ຺ຊເຕ຺ຕ ທິຊ຺ວາ ຊຍອາທິ ປີຕິເສາຍຕສ຺ສ ຊປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ຍຸທຈເທ຺ຫາ ຈິປ຺ປສີທຕິ, ຕໍ ອຕ຺ຕເຕາ ປຊ຺ກ຺ຸລ ກຕ຺ວາ ເອວຍາຫ. ກຕິ ອາກຕິ ຈາຕິ ຕສ຺ສ “ອສຸກໍ ນາຍ ກຕີ, ທຸເຕາ ກເຕາ”ຕິ ກຕີ ຈາ “ຕເຕາ ຈາ ປນ ອສຸກສ຺ມິ ກາເລ ທຸທາກຍິສ຺ສຕີ”ຕິ ອາກຕີ ຈາ ນາຫໍ ຊານາມິ, ອທິສເຍາ ເອສ ຍທ຺ຍາ ສຸຕຊ຺ຊາ ເຍ ເຈສ຺ສຈເຫສ຺ສ ສຕ຺ຕິເກຕິ ອປິທ ເທາ ຊປທ຺ທານິ ກເຕນ ເຈສ຺ສຈເຫສ຺ສ ຍຫາຣາຊສ຺ສ ສຕ຺ຕິເກ ສຸຕເຍຕໍ ຍທາ. ສກ຺ກສ຺ສ ສຫຍ຺ຍຕໍ ກເຕາ ອສເຍາຕິ ອສຍ຺ຍຫເສຊ຺ຊີ ສກ຺ກສ຺ສ ເທຈາຕຍິທ຺ທສ຺ສ ສຫຍ຺ຍຕໍ ກເຕາ ອເຫາສິ, ຕາຈຕິໍສກຈເນ ນິຊ຺ຊຸເຕ຺ຕາຕິ ອເຕ຺ວາ.

໑໕໐. ອລເມວ ກາຕຸໍ ກລ຺ຍາຓນ຺ຕິ ອິທໍ ກິຊ຺ຊໍ ກລ຺ຍາຓໍ ກຸສລໍ ປຸຎ຺ຎໍ ກາຕຸໍ ຍຸຕ຺ຕເມວ ປຕິຣູປເມວ. ຕເຕ຺ວ ປນ ອຍໍ ສຍ຺ຍຫາທາເຣຓໍ ສຸກຕຕເຣ, ຕໍ ເທສ຺ສຕໍ “ທານໍ ທາຕໍ ອທາເຣຫ”ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ອຕ຺ຕເນາ ຈິກຈວລິຕຸຣູປໍ ທານໍ ທາຕໍ ອລເມວ. ຕເຕ຺ວ ການເຓຍາຫ “ປີຫິ ກາຍເທໍ ທິສ຺ວາ”ຕິ. ອຍ຺ຍ ຫິ ນາຍ ປເຣກຕປຸຎ຺ຎານຸເຍາຄປຸຎ຺ຎເກນ ທານປຕິຕິເຈສນຍກ຺ກາທິກ຺ກເຍເຕ຺ຕນ ອຍໍ ຫເຕ຺ວາ ກາຍເທໍ ທິເສ຺ວາ, ທຸທໍ ທິສ຺ວາ. ເກາປຸຎ຺ຎໍ ນ ກຣິສ຺ສຕີຕິ ຍາທິເສາ ເກາ ນາຍ ອຕ຺ຕເນາ ປຕິຊ຺ຊາຕກ຺ຕໍ ປຸຎ຺ຎໍ ນ ກຣິສ຺ສຕີຕິ.

໑໕໑. ເອວໍ ອຕິຍຍຈເນສ ປຸຎ຺ຎກິຣິຍາຍ ອາທເຣ ທເສ຺ສຕ຺ວາ ທຸທາຕິ ອຕ຺ຕນິ ຕໍ ນິຍເມຕ຺ວາ ທເສ຺ສເຕ຺ຕາ “ເສາ ຫິ ນູນາ”ຕິອາທິກາຈາຊ຺ຍຍາຫ. ຕເຕ຺ວ ເສາຕິ ເສາ ອຫໍ. ຫີຕິ ອຈທາຣເຓ ນິປາເຕາ, ນູນາຕິ ປຣິຈິຕເກ຺ກ. ທຸເຕາ ກຕ຺ວາຕິ ທຸເຕາ ຍຣຸນຍິເຕາ ອປກຕ຺ວາ. ອນຸປຕ຺ວານ ຊ຺ວາຣກຕ຺ຕິ ຊ຺ວາຣຈຕີນກາເຣ ອນຸປິປຸລິຕ຺ວາ. ປຊ຺ປຍິສ຺ສາມີຕິ ປຈຕ຺ຕຍິສ຺ສາມິ.

ເອວໍ ອຊ຺ເຊນ “ທານໍ ທສ຺ສາມີ”ຕິ ປຕິຎ຺ຎາຍ ກຕາຍ ຍເຕ຺ລາ ຕຸຊ຺ຊາເຕາ “ຍາທິສ, ຕ຺ວໍ ຈິສ຺ສເຕ຺ວາ ທານໍ ເທຫິ, ອຫໍ ປນ ເຕ ສຫາຍກິຈ຺ຈໍ ກຣິສ຺ສາມິ, ເຍນ ເຕ ເທຍ຺ຍທເຍ຺ຍາ ນ ປຣິກ຺ຂຍໍ ກມິສ຺ສຕິ, ເຕນ ປກາເຣນ ກຣິສ຺ສາມີ”ຕິ ຕໍ ທານກິຣິຍາຍ ສຍຸເຕ຺ຕເຊຕ຺ວາ “ຕາຫ຺ວຍ ຈາຫິຊ, ຕ຺ວໍ ກິຣ ຍາທິເສ ຈາລກ຺ກາເຣ ເຕຕຸການເຍາ ອຕ຺ຕເນາ ປຍາຫໍ ນ ຊານາສີ”ຕິ ຕສ຺ສ ກມ຺ຍຕ຺ຕເຣທາເຣປຕ຺ວາ ຕໍ ຍກ຺ຂຈິກິສກາຍ ກິສາເຣປເຕ຺ຕາ ສຕ຺ຕເຊ຺ຊສິ. ອຕ ຕໍ ອຊ຺ເຊາ ນານປ຺ປການ ຍາຈິຕ຺ວາ ຕາຫ຺ວເຫນ ຕຍາເຣປເຕ຺ຕາ ປສາເທຕ຺ວາ ສຕ຺ຕກມ຺ຍ ປິກຕິກໍ ການາເຣປຕ຺ວາ ຣຕ຺ຕິຍາ

ឧបគតាយ យក្ខំ វិស្សជ្ជេត្វា គច្ឆន្តោ តស្ស អវិទូរេ អញ្ញតរំ អតិវិយ ពីភច្ឆទស្សនំ បេតំ ទិស្វា តេន កតកម្មំ បុច្ឆន្តោ –

១២២។

“កេន តេ អង្គុលី កុណា, មុខញ្ច កុណលីកតំ;

អក្ខីនិ ច បគ្ឃរន្តិ, កិំ បាបំ បកតំ តយា”តិ –

គាថាយាហ។ តត្ថ កុណាតិ កុណិកា បដិកុណិកា អនុជ្ជុកតា។ កុណលីកតន្តិ មុខវិការេន វិកុណិតំ សំកុណិតំ។ បគ្ឃរន្តីតិ អសុចិំ វិស្សន្ទន្តិ។

អថស្ស បេតោ –

១២៣។

“អង្គីរសស្ស គហបតិនោ, សទ្ធស្ស ឃរមេសិនោ;

តស្សាហំ ទានវិស្សគ្គេ, ទានេ អធិកតោ អហុំ។

១២៤។

“តត្ថ យាចនកេ ទិស្វា, អាគតេ ភោជនត្ថិកេ;

ឯកមន្តំ អបក្កម្ម, អកាសិំ កុណលិំ មុខំ។

១២៥។

“តេន មេ អង្គុលី កុណា, មុខញ្ច កុណលីកតំ;

អក្ខីនិ មេ បគ្ឃរន្តិ, តំ បាបំ បកតំ មយា”តិ –

តិស្សោ កាឋា អកាសិ៍

១២៣៍ តត្ថ “អង្គីរសស្សា”តិអាទិកា អសឃ្យសដ្ឋិ កិត្តោតិ៍ ឈរេយសិតោតិ ឈរយាចសត្តស្ស កហដ្ឋស្ស៍ ទាតចិស្សេក្កតិ ទាតេក្ក បរិច្ឆាកដ្ឋានេត៍ ទានេត អធិកតោ អហុត្តិ ទេឃ្យឆយុស្ស បរិច្ឆជេត ទាតាធិកានេទ អធិកតោ ឆបិតោ អហោសិ៍

១២៤៍ ឲកយត្តិ អបក្កយ្យាតិ ឃាចតកេ កោឌតត្តិកេ អាកតោ ជិស្វា ទាតញ្ញាចនេត ទាតក្កតោ អតបក្កយ្យ ឃចាឆាតេឃច ឆត្វា សញ្ញាតបឹតិសោយតស្សេត ចិប្យសត្តុយុលចណ្ហេត សហត្វេត ទាតំ ទាតត្តំ, បនេហិ ចា បតិទ្វបហិ ទាបេតត្តំ, អហំ បត តថា អកត្វា ឃាចតកេ អាកច្ឆត្តេ ក្វទេតាច ជិស្វា អត្តាតំ អទេស្សត្តោ ឲកយត្តិ អបក្កយ្យ អបក្កយិត្វា៍ អកាសិ កុលលិ យុលត្តិ ចិកុលិតំ សក្កុចិតំ យុលំ អកាសិ៍

១២៥៍ តេភាតិ ឃស្វា តទាហំ សាយិតា ទាតាធិកានេទ តិឃុតោ្ត សយាទេត ទាតកានេល ស្តបដ្ឋិតេ យច្ឆរិឃាបកតោ ទាតក្កតោ អបក្កយត្តោ បិទេទហិ សក្កោចំ អាបត្តិ, សហត្វេហិ ទាតត្តោ តថា អកត្វា ហត្វសក្កោចំ អាបត្តិ, បសត្តុលេត កចិតត្តោ យុលសក្កោចំ អាបត្តិ, បិឃចក្លូហិ ឌូលេលិកេតត្តោ ចក្លូកាលុសិឃំ ស្តប្យាទេឃិ, តស្វា ហត្វក្កុលិយោ ច បិទក្កុលិយោ ច កុលិតា ជាតា, យុលត្តា កុលលីកតំ ចិទ្វបទ្វបំ សក្កុចិតំ, អក្លិតិ អសុចិក្កក្តតជោក្កច្ឆាតិ អស្សុតិ បឈ្ឈត្តិតិ អតេ្វា៍ តេភ ក្វត្ត –

“តេតភ តេយ អង្គុលី កុលា, យុលត្ថា កុលលីកតំ;

អក្លិតិ តេយ បឈ្ឈត្តិ, តំ បិបំ បកតំ យឃា”តិ៍

តំ ស្វត្វា អង្គុទោ តេបតំ កទហតេ្តា –

១២៦៍

“ឆតេយ្ភ តេ កាបុរិស, យុលត្ថា កុលលីកតំ;

អក្លិតិ ច បឈ្ឈត្តិ, ឃំ តំ បទស្ស ទាតស្ស;

អកាសិ កុលលិ យុល”ត្តិ៍ –

កាចយាហ៍ តត្ថ ឆយ្ហុតាតិ ឃុត្តេតេច កាទេលាត៍ តេតិ តច៍ កាបុរិសាតិ លិយកាបុរិស៍ ឃត្តិ ឃក្ខា៍ បទស្ស គាតស្សាតិ បទស្ស គាតស្ថិ៍ អឃយេច ចា បិចេធា៍

បុត អញ្ញេទា តំ គាតបតិ សេដ្ឋិ៍ គរហន្តា –

១៨៨៍

“កឆញ្ញាគាត គគយាតា, កទេឃ្យ បទបត្តិយំ;

អត្ថុបិត លាគតិយំ, ចត្តេសតាសតាតិ ចា”តិ៍ –

កាចយាហ៍ តស្សត្ថោ – គាត គគន្តា បុរិសោ កឆញ្ញាតាយ តំ បទបត្តិយំ បទេទត បិចេបតត្ថំ សាទេឆតត្ថំ កទេឃ្យ, អត្តបច្ចក្ខេយច កត្វា សហេត្វេតេច គទេឃ្យ, សយំ ចា តត្ថ ញាចេដេរ៉ ករេចឃ្យ, អញ្ញាចា អត្តេតា ខេឃ្យឆេយ្យា អដ្ឋានេត ចិត្តិំសិទេឃេឆ, គក្ខិលោឃ្យា ច គាទេតត បរិហារេឃយ្យុត្តិ៍

១ចំ តំ កទហិត្វា ឱ្គាតិ អត្តតា បដិបន្ទិតន្តចិឆិ គទស្សេន្តា –

១៨៩៍

“យោ ហិ ត្វត ឱ្គតោ កត្វា, អត្ថុប្បត្វាត ខ្វាទកំ;

គាត បដ្ឋបយិស្សាយិ, ឃំ យយស្ស ឃុលាចហ៍

១៩០៍

“គស្សាយត្ថញ្ញា បិតញ្ញា, ចត្តេសតាសតាតិ ច;

បបញ្ញា ខ្វេបិតញ្ញា, គុទេក្ខ សក្កយតាតិ ចា”តិ៍ –

កាចាភ្ជយយាហ, តំ ទុក្ខត្វេយច។

១៥០។

“តទេតា ហិ ទេសា តិចត្តិត្វា, អត្ថប្បត្វាត ភ្វារកំ;

តាតំ បដ្ឋបយិ អក្កទេរា, ឃំតុយស្ស ស្មតាចហំ។

១៥១។

“អតា អត្ថញ្ញា បិតញ្ញា, ចត្តូទេសតាសតាតិ ច;

បបញ្ញា ភ្នុតបិតញ្ញា, ចិប្បសទេត្ថត ទេចតសា។

១៥២។

“ទេកា លាទេតា ទេកា ច តសិទេតា, ទេកា ចត្តំ បរិតហិស្សតិ;

កស្ស សត្តាតិ ទេយាក្កាតិ, ខ្លទេតា ទេយាទេដត្វ ចាហតំ។

១៥៣។

“ទេកា លត្តិដ្ឋតិ កត្ថញ្ញា, ទេកា យាលំ ទេកា ភ្នុបិហតំ;

ខ្លតិស្សុ តត្វ ទេឈាទេសត្តិ, កប្បកា ស្វកយាកឆា;

សតា សាឃញ្ញា បិទេតា ច, អក្កុរស្ស តិទេចសទេត”តិ។ –

ចតស្សោ គាថា អង្កុរស្ស បដិបត្តិំ ទស្សេតុំ សង្គីតិការេហិ ឋបិតា។

១៥៨. តត្ថ តតោតិ មទុកត្តារតោ។ និវត្តិត្វាតិ បដិនិវត្តិត្វា។ អនុប្បត្វាន ទ្វារកន្តិ ទ្វារវតីនគរំ អនុបាបុណិត្វា។ ទានំ បដ្ឋបយិ អង្កុរោតិ យសេន បរិប្ផុរិតសកលលោកាធារោ សព្ពបារិចរិយំ យថាណត្តំ សោ អង្កុរោ បដ្ឋបេសិ។ យំ តុម្ហស្ស សុខាវហន្តិ យំ អត្តនោ សម្បតិ អាយតិញ្ច សុខនិព្ពត្តកំ។

១៥៩. កោ ឆាទេតីតិ កោ ទិយ្យនិទេតា, សោ អាកង្ខា យថារុចិ ភុញ្ជតូតិ អធិប្បាយោ។ ឧភយេន ទេយ្យា សទ្ធេយ្យម្បិ។ ទស្សេតីតិ បិបាសិតោ។ បរិទហិស្សតីតិ និវាសេស្សតិ បារុបិស្សតិ វាតិ អត្ថោ។ សន្តានីតិ បរិស្សមបត្តានិ។ យោគ្គានីតិ វាហនានិ។ ឥតោ យោជេត្វា វាហនត្ថំ ឥតោ យោគ្គសម្ពន្ធតោ យថារុចិតំ គហេត្វា វាហនំ យោជេតុ។

១៦០. កោ ឆត្តិច្ឆតីតិ កោ កិលញ្ញាឆត្តាទិភេទំ ឆត្តំ ឥច្ឆតិ, សោ គណ្ហាតូតិ អធិប្បាយោ។ សព្ពេសម្បិ ឧភយេន ទេយ្យា។ គន្ធន្តិ ចតុជ្ជាតិយគន្ធាទិកំ គន្ធំ។ មាលន្តិ គន្ថិតាគន្ថិតភេទំ បុប្ផំ។ ឧបាហនន្តិ ឥល្លិជាទិភេទំ ឧបាហនំ។ ឥតិស្សុតិ ឯត្ថ ស្សូតិ និបាតមត្តំ, ឥតិ ឯវំ “កោ ឆាទេតា, កោ តសិតោ”តិអាទិនាតិ អត្ថោ។ កប្បកាតិ ន្ហាបិតកា។ សូទាតិ ភត្តការកា។ មាគធាតិ គន្ធិនោ។ សទាតិ សព្ពកាលំ ទិវសេ ទិវសេ សាយញ្ច បាតោ ច តស្ស អង្កុរស្ស និវេសនេ ឃោសេន្តិ ឧគ្ឃោសេន្តីតិ យោជនា។

ឯវំ យថាណត្តំ បវត្តេន្តស្ស ឥន្ទត្ថ កាលេ ទិទ្ធិការវេតា អត្តិការទេហិ បចិចិត្តំ ចិរមួរំ ទានគ្គំ អនោហសិ។ តំ ទិស្វា អង្កុរោ ទានេ វុឌ្ឍអាទញ្ញាសយេតាយ អត្តុរយានសោ ហុត្វា អត្តនោ ទានេ និយុត្តំ សិន្ធកំ នាម មាណវំ អាមន្តេត្វា –

១៦១.

“សុខំ សុបតិ អង្កុរោ, ឥតិ ជានាតិ មំ ជនោ;

ទុក្ខំ សុបាមិ សិន្ធក, យំ ន បស្សាមិ យាចកេ។

១៦២.

“សុខំ សុបតិ អង្កុរោ, ឥតិ ជានាតិ មំ ជនោ;

ទុក្ខំ សុបាមិ សិន្ធក, អប្បកេ សុ វនិព្ពកេ”តិ។ –

គាថាទ្វយមាហ. តត្ថ សុខំ សុបតិ អង្កុរោ, ឥតិ ជានាតិ មំ ជនោតិ “អង្កុរោ រាជា យសភោគសមប្បិតោ ទានបតិ អត្តនោ ភោគសម្បត្តិយា ទានសម្បត្តិយា ច សុខំ សុបតិ, សុខេនេវ និទ្ទំ ឧបគច្ឆតិ, សុខំ បដិពុជ្ឈតី”តិ ឯវំ មំ ជនោ សម្ភាវេតិ. ទុក្ខំ សុបាមិ សិន្ធកាតិ អហំ បន សិន្ធក ទុក្ខមេវ សុបាមិ. កស្មា? យំ ន បស្សាមិ យាចកេតិ, យស្មា មម អជ្ឈាសយានុរូបំ ទេយ្យធម្មបដិគ្គាហកេ ពហូ យាចកេ ន បស្សាមិ, តស្មាតិ អត្ថោ. អប្បកេ សុ វណិព្ពកេតិ វណិព្ពកជនេ អប្បកេ កតិបយេ ជនេ ទុក្ខំ សុបាមីតិ យោជនា. សូតិ ច និបាតមត្តំ, អប្បកេ វណិព្ពកជនេ សតីតិ អត្ថោ.

តំ សុត្វា សិន្ធកោ តស្ស ឧឡារំ ទានាធិមុត្តិំ បាកដតរំ កាតុកាមោ –

១៥៣.

“សក្កោ ចេ តេ វរំ ទជ្ជា, តាវតិំសានមិស្សរោ;

កិស្ស សព្ពស្ស លោកស្ស, វរមានោ វរំ វរេ”តិ. –

គាថមាហ. តស្សត្ថោ – តាវតិំសានំ ទេវានំ សព្ពស្ស ច លោកស្ស ឥស្សរោ សក្កោ “វរំ វរស្សុ, អង្កុរ, យំកិញ្ចិ មនសិច្ឆិត”ន្តិ តុយ្ហំ វរំ ទទេយ្យ ចេ, វរមានោ បត្ថយានោ កិស្ស កីទិសំ វរំ វរេយ្យាសីតិ អត្ថោ.

អថ អង្កុរោ អត្តនោ អជ្ឈាសយំ យាថាវតោ បវេទេន្តោ –

១៥៤.

“សក្កោ ចេ មេ វរំ ទជ្ជា, តាវតិំសានមិស្សរោ;

កាលុដ្ឋិតស្ស មេ សតោ, សូរិយុគ្គមនំ បតិ;

ទិព្ពា ភក្ខា បាតុភវេយ្យុំ, សីលវន្តោ ច យាចកា.

១៥៥.

“ឥឥតោ ខេ ត ឈិខេឃឆ, ឥទ្ធា តាត្យតខេបឃ្យុហំ;

ឥឝំ ឩិត្ត បឃាខេឥឃ្យុំ, ឲតំ ឃក្កុ ចរ៑ ចខេរ”តិ៍ – ខេក្ខ កាឆា អកាឃិ;

១៥ប៉៍ តត្ត កាលុក្ខ៎ិតឃ្ស ខេ ឃខេតាតិ កាខេល បិខេតា ចុក្ខ៎ិតឃ្ស អត្តិកាតំ ឥក្លិខេលាឃ្យាតំ អបចាឃតបរិខេចរិឃាឥិចខេឃត ក្ខ៎ោតឃិរិឃឃឃ្យត្តុឃ្ស ខេ ឃឃាតឃ្ស៍ ឃ្ងុរិឃុក្កុឃតំ បតីតិ ឃ្ងុរិឃុក្កុឃតខេចលិឃំ៍ ឥិន្តា កក្លា បិត្យុកខេចឃ្យុត្តិ ខេឥចខេលិកបរិឃាបត្តា អាហារា ក្លប្យខេឌ្ឍឃ្យុំ៍ ឃឹលចខេត្តា ច ឃាចកាតិ ឃាចកា ច ឃឹលចខេត្តា កល្យាណឆខ្យា កខេចឃ្យុំ៍

១៥៥៍ឥឥខេតាខេខ ត ឈិខេឃឆាតិ អាកតាកតាតំ ឥាតំ ឥឥខេតា ច ខេខ ខេឥឃ្យុឆខេខ្យា ត ឈិខេឃឆ, ត បរិក្លុឃំ កខេក្ខឃ្យុ៍ ឥទ្ធា តាត្យតខេបឃ្យុហត្តិ តក្ខា ឥាតំ ឥទ្ធា កិក្ខិខេឥច អប្យឃាឥកំ ឥិក្ខា ខេតត អហំ បក្ខា តាត្យតខេបឃ្យុំ៍ ឥឝំ ឩិត្ត បឃាខេឥឃ្យុត្តិ ឥឥឃាខេតា ឩិត្ត បឃាខេឥឃ្យុំ, បឃត្តុឩិខេត្តាខេឃច ហុត្វា ឥខេឥឃ្យុំ៍ ឲតំ ឃក្កុ ចរ៑ ចខេរតិ ឃក្កុ ខេឥចាតឃិក្ខុ អាខេរាគ្យឃយ្យឥា, ខេឥឃ្យុឆខ្យឃយ្យឥា, ឥក្លិខេលាឃ្យឃយ្យឥា, ខេឥឃ្យុឆខ្យឃ្ស អបរិឃិតឃយ្យឥា, ឥាឃកឃយ្យឥាតិ ឲតំ បក្ខាចិឝំ ចរ៑ ចខេរឃ្យុំ៍ ឲត្ថ ច “កាលុក្ខ៎ិតឃ្ស ខេ ឃខេតា”តិ ឲខេតត អាខេរាគ្យឃយ្យឥា, “ឥិន្តា កក្លា បិត្យុកខេចឃ្យុ”ត្តិ ឲខេតត ខេឥឃ្យុឆខ្យឃយ្យឥា, “ឃឹលចខេត្តា ច ឃាចកា”តិ ឲខេតត ឥក្លិខេលាឃ្យឃយ្យឥា, “ឥឥខេតា ខេខ ត ឈិខេឃឆា”តិ ឲខេតត ខេឥឃ្យុឆខ្យឃ្ស អបរិឃិតឃយ្យឥា, “ឥទ្ធា តាត្យតខេបឃ្យុហំ, ឥឝំ ឩិត្ត បឃាខេឥឃ្យុ”ត្តិ ឲខេតហិ ឥាឃកឃយ្យឥាតិ ក្លខេខ បក្ខា អត្ថ ចរកាខេចត ក្លក្ខិតា៍ ខេត ច ខេតា ឥាតខេឃបុក្ញាឃ្ស ឃាចខេឥច ក្ខ្យអាខេកាចាឃាតិ ខេចឥិតក្ខា៍

ឲចំ អក្ខុខេរត អត្តខេតា អក្ខ្យាឃខេឃ បខេចឥិខេត តត្ថ ឥិឃិខេក្ខា ឥិតិឃខេត្ត កតបរិចខេឃា ខេឃាតខេកា តាឃ ឲខេកា បុរិខេឃា តំ អតិឥាតខេតា ចិក្ខិក្ខិត្យកាខេឃា –

១០០៍

“ត ឃក្ខាចិត្តាតិ បខេរ បខេចខេក្ខ, ឥខេឥឃ្យុ ឥាតក្ខា ឆតក្ខា ខេរក្លុ;

តក្ខា ហិ ឥាតា ឆតខេឃច ខេឃខេឃ្យា, អតិប្យុឥាខេតត កុលិ ត ខេហាត្តិ៍

១០១៍

“អឥាតឃតិឥាតក្ខា តប្យុឃំឃត្តិ បណ្ឌិតា,

តស្មា ហិ ធាតា ឆតមេច សេវេយ្យ,

សមេត ចរេត្តយ្យ ស ឆឹរឆេខ្យា"តិ៍ –

ឥធ្ធ កាឆា អភាសិ៍ សិត្ថកោ ឲចំ បុតបិ ឱយំសិត្យកាមេយា "ត សត្តចិត្តាតិ"តិអាឌិយាហាតិ អបមេ៍

១០០៍ តត្ថ សត្តចិត្តាតីតិ សចិត្តាណាកអចិត្តាណាកប្បភេធាតិ សត្តាតិ ចិត្វបករណាតិ, ឆតាតីតិ អត្ថោ៍ បមេតិ បមេបិរាបស្សាតិ អត្ថោ៍ ត បមេចឆ្នាតិ ត ធមេធយ្យ, "ធក្លិណោយ្យា លទ្ធា"តិ ពត្វា កិច្ចិ អមេសមេត្វា សត្តសាបមេតយ្យបរិច្ចាកោ ត កាតត្តោតិ អត្ថោ៍ ធមេធយ្យ ធាតព្វាតិ សព្វេត សត្តំ ធាតឆេខ្យា ត កាតព្វោ, អឆ មោ អត្តភោ អាឃព្វា ចឃព្វា ជាតិត្វា ចិភចាត្រុប្បំ ធាតព្វា ធមេធយ្យ៍ ឆតព្វា រមេក្ខតិ អលទ្ធលិកលទ្ធបរិមេក្ខណាមេក្ខិតសព្វត្ថចមេសត ឆតំ បរិបិមេលយ្យ៍

"ឲមេពត មេភាមេក ក្រមេញាយ្យ, ខ្វិហិ ពម្មំ បមេឃាជមេឃ;

ចត្តុត្ថព្វា តិឆាមេបយ្យ, អាបធាសុ ភចិស្សតិ"តិ៍ (ឌី៍ តិ៍ ១៍១៩៥) –

ចុត្តចិឆិតា ចា ឆតំ រមេក្ខយ្យ តប្ពុលកត្វា ធាតស្ស៍ តមេឃាបិ យក្កា អត្តាយត្តាចិមេសាឆតេត បដិមេសចិតត្តាតិ ហិ តិតិចិត្តកា៍ តស្មា ហិតិ ឃស្មា ឆតព្វា រក្ខតេ្តា ធាតព្វា ពមេទាមេត្តា ឆ្កឃមេលិកហិតាឃ បដិបមេត្កា មេហាតិ ឆតប្ពុលកព្វា ធាតំ, តស្មា ធាតមេតា ឆតមេច សេវេយ្យ សុត្ថរតមេរាតិ អតិធាតំ ត កាតត្តត្តិ អឆិប្បាមេឃា៍ មេតភាហ "អតិប្បធាមេតត ក្យលិ ត មេហាត្តិ"តិ, ឆតស្ស បយាណំ អជាតិត្វា ធាតស្ស តំ តិស្សាឃ អតិប្បធាតបសមេក្កត ក្យលិតិ ត មេហាត្តិ តប្បចត្តត្តិ, ្កច្ឆិជ្ជតិតិ អត្ថោ៍

១០១៍ ត្ថធាតិ ចិត្តាតំ បសំសិតមេយចត្វំ បតិដ្ឋមេបត្តា "អធាតយតិធាតព្វា"តិ កាឆយាហ៍ តត្ថ អធាតយតិធាតព្វាតិ សព្វេត សត្តំ ពដ្ឋកិក្កាឃបិ តណ្ហុលមុដ្ឋិឃាបិ អធាតំ, បយាណំ អតិក្កមិត្វា បរិច្ចាកសក្ខាតំ អតិធាតព្វា បណ្ឌិតា ត្យខ្ទិមេត្តា សបត្តាជាតិកា តប្បសំសត្តិ ត ចណ្ណឃត្តិ៍ សព្វេត សត្តំ អធាមេតត ហិ សម្បរាឃិកមេតា អត្ថមេតា បរិតាហិមេរា មេហាតិ៍ អតិធាមេតត ធិដ្ឋឆម្មិកបមេចាឝិ ត បចត្តតិ៍ សមេយត ចរេត្តយ្យាតិ អចិសមេយត មេលាកិឃសរិក្ខមេកត សយាហិមេតត មុដ្ឋិមេយត ជាមេឃត បចមេត្តយ្យ៍ ស ឆឹរឆេខ្យាតិ ឃា ឃឆាក្រុត្តា ធាតាធាតប្បចត្តិ, មេសា ឆឹរាតំ ឆិតិសម្បត្តាតំ តិតិតឃក្យសលិតំ ឆមេខ្យា, មេតហិ កតមេក្កាតិ ឌីមេបតិ៍

តំ សុត្វា អក្កមេរា តស្ស អឆិប្បាឃំ បរិចមេត្តមេត្តា –

១០១៍

“អហោ ចត ទេ អហមេច ទជ្ជំ, សេត្តា ច យំ សប្បុរិសា ករេយ្យុំ;

ទេខេឈាច តិក្ខាតិ បរិបូរយន្តោ, សត្តប្បយេ សន្តចតិន្តកាតិ៍

១០២៍

“យស្ស យាចតកេ ទិស្វា, មុខចណ្ណោ បសីទតិ;

ទត្វា អត្តមនោ ហោតិ, តំ ឈរំ ចសតោ សុខំ៍

១០៣៍

“យស្ស យាចតកេ ទិស្វា, មុខចណ្ណោ បសីទតិ;

ទត្វា អត្តមនោ ហោតិ, ឰសា យញ្ញស្ស សម្បទា៍

១០៤៍

“បុព្វេច ទាតា សុមនោ, ទទំ ចិត្តំ បសាទយេ;

ទត្វា អត្តមនោ ហោតិ, ឰសា យញ្ញស្ស សម្បទា”តិ៍ –

ចត្ហិ កាឆាហិ អត្តនា បដិបជ្ជិតន្តចិឆិ បកាសេសិ៍

១០១៍ តត្ថ អហោ ចតាតិ សាធុ ចត៍ ទេតិ អាលបនំ៍ អហមេច ទជ្ជន្តិ អហំ ទជ្ជមេច៍ អយមេត្ថ សង្ខេបត្ថោ – យាលច, “ទាតា ឆតមេច សេយ្យោ”តិ យថិ អយំ តីតិក្ខសលិតំ ចាទោ តច ហោតុ, កាមំ អហំ ទជ្ជមេច៍ សន្តោ ច យំ សប្បុរិសា ករេយ្យុន្តិ តស្មិំ ទានេ សន្តោ ឧបសន្តកាយចចីមនោសមាចារា សប្បុរិសា សាធចោ យំ ករេយ្យុំ ឧបកច្ឆេយ្យុំ៍ ទេខេឈាច តិក្ខាតិ បរិបូរយន្តោតិ អហំ

ᩋᨽᩥᨷ᩠ᨷᩅᩔᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨾᩉᩣᨾᩮᨥᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᨶᩥᨶ᩠ᨶᩣᨶᩥ ᨶᩥᨶ᩠ᨶᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨶᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩈᩴ ᩅᨶᩥᨻ᩠ᨻᨠᩣᨶᩴ ᩋᨵᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᩮ ᨷᩁᩥᨷᩪᩁᨿᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣ ᩅᨲ ᨲᩮ ᩈᨶ᩠ᨲᨷ᩠ᨷᩮᨿ᩠ᨿᩩᨶ᩠ᨲᩥ᪨

᪑᪐᪒᪨ ᨿᩔ ᨿᩣᨧᨠᩮ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᨿᩔ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩔ ᨥᩁᨾᩮᩈᩥᨶᩮᩣ ᨿᩣᨧᨠᩮ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ “ᨷᨮᨾᩴ ᨲᩣᩅ ᩏᨷᨭ᩠ᨮᩥᨲᩴ ᩅᨲ ᨾᩮ ᨷᩩᨬ᩠ᨬᨠ᩠ᨡᩮᨲ᩠ᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᩣᨩᩣᨲᩔ ᨾᩩᨡᩅᨱ᩠ᨱᩮᩣ ᨷᩈᩦᨴᨲᩥ, ᨿᨳᩣᩅᩥᨽᩅᩴ ᨷᨶ ᨲᩮᩈᩴ ᨴᩣᨶᩴ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨾᨶᩮᩣ ᨷᩦᨲᩥᩈᩮᩣᨾᨶᩔᩮᩉᩥ ᨣᩉᩥᨲᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨿᨴᩮᨲ᩠ᨳ ᨿᩣᨧᨠᩣᨶᩴ ᨴᩔᨶᩴ, ᨲᩮᨶ ᨧ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩔ ᨷᩈᩣᨴᨶᩴ, ᨿᨳᩣᩁᩉᩴ ᨴᩣᨶᩴ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᨧ ᩋᨲ᩠ᨲᨾᨶᨲᩣ᪨

᪑᪐᪓᪨ ᩑᩈᩣ ᨿᨬ᩠ᨬᩔ ᩈᨾ᩠ᨷᨴᩣᨲᩥ ᩑᩈᩣ ᨿᨬ᩠ᨬᩔ ᩈᨾ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨷᩣᩁᩥᨷᩪᩁᩥ, ᨶᩥᨷ᩠ᨹᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪑᪐᪔᪨ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮᩅ ᨴᩣᨶᩣ ᩈᩩᨾᨶᩮᩣᨲᩥ “ᩈᨾ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩦᨶᩴ ᨶᩥᨴᩣᨶᩴ ᩋᨶᩩᨣᩣᨾᩥᨠᩴ ᨶᩥᨵᩥᩴ ᨶᩥᨵᩮᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᨾᩩᨬ᩠ᨧᨶᨧᩮᨲᨶᩣᨿ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᩑᩅ ᨴᩣᨶᩪᨷᨠᩁᨱᩔ ᩈᨾ᩠ᨷᩣᨴᨶᨲᩮᩣ ᨷᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩈᩩᨾᨶᩮᩣ ᩈᩮᩣᨾᨶᩔᨩᩣᨲᩮᩣ ᨽᩅᩮᨿ᩠ᨿ᪨ ᨴᨴᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᩈᩣᨴᨿᩮᨲᩥ ᨴᨴᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨴᩮᨿ᩠ᨿᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᩮᨿ᩠ᨿᩉᨲ᩠ᨳᩮ ᨷᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨷᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ “ᩋᩈᩣᩁᨲᩮᩣ ᨵᨶᨲᩮᩣ ᩈᩣᩁᩣᨴᩣᨶᩴ ᨠᩁᩮᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᩈᩣᨴᩮᨿ᩠ᨿ᪨ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨾᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᩮᨿ᩠ᨿᩣᨶᩴ ᨴᩮᨿ᩠ᨿᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨷᩁᩥᨧ᩠ᨧᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ “ᨷᨱ᩠ᨯᩥᨲᨷᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩴ ᨶᩣᨾ ᨿᨳᩣ ᩋᨶᩩᨭ᩠ᨮᩥᨲᩴ, ᩋᩉᩮᩣ ᩈᩣᨵᩩ ᩈᩩᨭ᩠ᨮᩩ”ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨾᨶᩮᩣ ᨷᨾᩩᨴᩥᨲᨾᨶᩮᩣ ᨷᩦᨲᩥᩈᩮᩣᨾᨶᩔᨩᩣᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩑᩈᩣ ᨿᨬ᩠ᨬᩔ ᩈᨾ᩠ᨷᨴᩣᨲᩥ ᨿᩣ ᩋᨿᩴ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᨧᩮᨲᨶᩣ ᨾᩩᨬ᩠ᨧᨧᩮᨲᨶᩣ ᩋᨷᩁᨧᩮᨲᨶᩣᨲᩥ ᨲᩮᩈᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᨹᩃᩈᨴ᩠ᨵᩣᨶᩩᨣᨲᩣᨶᩴ ᩈᩮᩣᨾᨶᩔᨷᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩣᨶᩴ ᨲᩥᩔᨶ᩠ᨶᩴ ᨧᩮᨲᨶᩣᨶᩴ ᨷᩣᩁᩥᨷᩪᩁᩥ, ᩑᩈᩣ ᨿᨬ᩠ᨬᩔ ᩈᨾ᩠ᨷᨴᩣ ᨴᩣᨶᩔ ᩈᨾ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩥ, ᨶ ᩍᨲᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᨳᩣᨲᩥ ᩋᨵᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᩮᩣ᪨

ᩑᩅᩴ ᩋᨦ᩠ᨠᩩᩁᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨷᨭᩥᨷᨩ᩠ᨩᨶᩅᩥᨵᩥᩴ ᨷᨠᩣᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᩥᨿ᩠ᨿᩮᩣᩈᩮᩣᨾᨲ᩠ᨲᩣᨿ ᩋᨽᩥᩅᨯ᩠ᨰᨾᩣᨶᨴᩣᨶᨩ᩠ᨫᩣᩈᨿᩮᩣ ᨴᩥᩅᩈᩮ ᨴᩥᩅᩈᩮ ᨾᩉᩣᨴᩣᨶᩴ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩮᩈᩥ᪨ ᨲᩮᨶ ᨲᨴᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩁᨭ᩠ᨮᩣᨶᩥ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᩣᨶᩥ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩉᩣᨴᩣᨶᩮ ᨴᩥᨿ᩠ᨿᨾᩣᨶᩮ ᨷᨭᩥᩃᨴ᩠ᨵᩈᨻ᩠ᨻᩪᨷᨠᩁᨱᩣ ᨾᨶᩩᩔᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨠᨾ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩮ ᨷᩉᩣᨿ ᨿᨳᩣᩈᩩᨡᩴ ᩅᩥᨧᩁᩥᩴᩈᩩ, ᨲᩮᨶ ᩁᩣᨩᩪᨶᩴ ᨠᩮᩣᨭ᩠ᨮᩣᨣᩣᩁᩣᨶᩥ ᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᨿᩴ ᩋᨣᨾᩥᩴᩈᩩ᪨ ᨲᨲᩮᩣ ᩁᩣᨩᩣᨶᩮᩣ ᩋᨦ᩠ᨠᩩᩁᩔ ᨴᩪᨲᩴ ᨷᩣᩉᩮᩈᩩᩴ – “ᨽᩮᩣᨲᩮᩣ ᨴᩣᨶᩴ ᨶᩥᩔᩣᨿ ᩋᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ ᩋᩣᨿᩔ ᩅᩥᨶᩣᩈᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ, ᨠᩮᩣᨭ᩠ᨮᩣᨣᩣᩁᩣᨶᩥ ᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᨿᩴ ᨣᨲᩣᨶᩥ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᨾᨲ᩠ᨲᩴ ᨬᩣᨲᨻ᩠ᨻ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᨲᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨦ᩠ᨠᩩᩁᩮᩣ ᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᩣᨷᨳᩴ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᨾᩥᩊᩅᩥᩈᨿᩮ ᩈᨾᩩᨴ᩠ᨴᩔ ᩋᩅᩥᨴᩪᩁᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᨾᩉᨲᩦᨿᩮᩣ ᩋᨶᩮᨠᨴᩣᨶᩈᩣᩃᩣᨿᩮᩣ ᨠᩣᩁᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩉᩣᨴᩣᨶᩣᨶᩥ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨿᩣᩅᨲᩣᨿᩩᨠᩴ ᨮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩣᨿᩔ ᨽᩮᨴᩣ ᨷᩁᩴ ᨾᩁᨱᩣ ᨲᩣᩅᨲᩥᩴᩈᨽᩅᨶᩮ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᩔ ᨴᩣᨶᩅᩥᨽᩪᨲᩥᨬ᩠ᨧ ᩈᨣ᩠ᨣᩈᨾ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩥᨬ᩠ᨧ ᨴᩔᩮᨶ᩠ᨲᩣ ᩈᨦ᩠ᨣᩦᨲᩥᨠᩣᩁᩣ –

᪑᪐᪙᪨

“ᩈᨭ᩠ᨮᩥ ᩅᩣᩉᩈᩉᩔᩣᨶᩥ, ᩋᨦ᩠ᨠᩩᩁᩔ ᨶᩥᩅᩮᩈᨶᩮ;

ᨽᩮᩣᨩᨶᩴ ᨴᩦᨿᨲᩮ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ, ᨷᩩᨬ᩠ᨬᨷᩮᨠ᩠ᨡᩔ ᨩᨶ᩠ᨲᩩᨶᩮᩣ᪨

១០៧។

“តិំសហស្សានិ ឈ្ងា ហិ, អាយុត្តយហិក្យល្លលិ;

អង្គីរស្ស ភូបឌិចត្តិ, គាតេ ឃព្ពាស្ស ចាចជៀ។

១០៨។

“ឞដ្ឋិ បុទិសសហស្សានិ, អាយុត្តយហិក្យល្លលិ;

អង្គីរស្ស យហាគាតេ, ពដ្ឋិ ឋាតេលត្តិ យាឈចា។

១០៩។

“តសាឍអសិត្តិសហស្សានិ , សព្ពាលក្កាទក្ខសិតា;

អង្គីរស្ស យហាគាតេ, ចិឆា បិតេល្លត្តិ តាទិតេឃា។

១១០។

“តសាឍអសិត្តិសហស្សានិ, សព្ពាលក្កាទក្ខសិតា;

អង្គីរស្ស យហាគាតេ, គព្ពិកាហា ភូបដ្ឋិតា។

១១១។

“ឌាហំ ឌាហ្នត៌ បិគាសិ, ឌិទ៌ បិគាសិ ឧត្តិតេឃា;

ສກ຺ກຈ຺ຈຍ຺ຈ ສຫຕ຺ຖາ ຈ, ຈິຕ຺ຕີກຕ຺ວາ ປຸພປ຺ຍຸຕໍ

໑໑໑

“ພາຫຸ ຍາເສ ຈ ປເກ຺ຂ ຈ, ໂຕ຺ຍສໍຈຊ຺ຊາກິ ຈ;

ຍທາຄາຕໍ ປຈເຕ຺ຕສິ, ອຊ຺ຍເຣາ ຊີຍຍຕ຺ຕເກໍ

໑໑໒

“ຝຈໍ ຄຕ຺ວາ ຍຂີຕ຺ວາ ຈ, ອຊ຺ຍເຣາ ຊີຍຍຕ຺ຕເກໍ;

ເສາ ທິຕ຺ວາ ຍາຕ຺ຣໍ ເຄທໍ, ຕາຈຕີສ຺ນປເກາ ອທ຺ນ”ຕີ – ກາຣາ ອາທໍສຸ;

໑໐໙ ຕຣ ສຊ຺ຊີ ຈາທສທສ຺ສານີຕິ ຈາທາຕໍ ສຊ຺ຊີສທສ຺ສານີ ກຕ຺ສາລິຕຟ຺ລິຂີປຸຣິຕຈາທາຕໍ ສຊ຺ຊີສທສ຺ສານີ ປຸຊ຺ຊາເປກ຺ຂສ຺ສ ຄາຕຊ຺ຍາສຍສ຺ສ ຄາຕາຄິຍຸຕ຺ຕສ຺ສ ອຊ຺ຍເຣສ຺ສ ຕິເຈສເຕ ຕິຊ຺ຈ ຂິຈເສ ຂິຈເສ ຍຕ຺ຣເຕາ ສຕ຺ຕກາຍສ຺ສ ເຄາຍຕໍ ຊີຍເຕຕິ ເຍາຍຕາ

໑໐໒-໓ ຕີສທສ຺ສານີ ສ຺ນຄາ ຫີຕິ ຕີສທສ຺ສຍຕ຺ຕາ ສ຺ນຄາ ກຕ຺ຕການກາ ເຕ ຈ ເຕາ ປຕ ປຄາຕກ຺ຣາ ອຄິເປຍຕາ, ເຕສຸ ຝກເຍກສ຺ສ ປຕ ຈຈຕກຣາ ອເຕກາຕີ ເຈຂີຕຊ຺ຊາ “ຕີສທສ຺ສານີ ສ຺ນຄາຕ”ຕ຺ຕິ ຈ ປຄຕ຺ຕິ ອາຍຸຕ຺ຕຍລິກ຺ຍຸລ຺ລິຕີ ຕາຕາຍລິຂິຂິຕ຺ຕກ຺ຍຸລ຺ລຄຣາ ຕິຄສ຺ສຕຍຕ຺ຕເຊ຺ຊາຕໍ, ອາຍຸຕ຺ຕກຄກກຂີສຸຕ຺ຕາຂີອາກຣລາປິ ເຕ ອເທສໍ ອຊ຺ຍເຣ ໂປຂີຈຕ຺ຕີຕິ ຕໍ ໂປຕິສ຺ສາຍ ຂີຈຕ຺ຕິ, ຕປ຺ຍຂີພຊ຺ລຂີຂິກາ ເທາຕ຺ຕີຕິ ອເຕ຺ຕ ຄາເຕ ຍຊ຺ຊາສ຺ສ ຈາຈຂີຕິ ຍທາຍາກສຊ຺ຊາຕສ຺ສ ຍຊ຺ຊາສ຺ສ ຄາເຕ ຍຂເຕ ຈາຈຂີ ໂສ຺ສຸກ຺ກ ອາປຕ຺ຕາ ກຊ຺ຈ ຍາເລຕ຺ຕິ ຍາລຈາຕີ ຕາຕປ຺ຍກາຣາຕໍ ຕຊ຺ຊເກາຊ຺ຊາຂີອາທາຣຂີເສສາຕໍ ປຈຕາຍ ອລຊ຺ກຕປຂີຍຕ຺ຕາ ຕຣຸລຍຕຸສ຺ສາ ກຊ຺ຈາຕິ ຍາເລຕ຺ຕິ ຂີຄາເລຕ຺ຕິ

໑໐໔ ຂີຄາຕີ ຂີຄາຕຊ຺ຊາຕິ ເກາຂຕເຍາກ຺ກາຕິ ກຄຸກກລ຺ລາຕິ ປິເລ຺ລຕ຺ຕີຕິ ປິສຕຈເສຕ ປເຍາເຂຕ຺ຕິ

໑໑໐ ຄຊ຺ຊີກາທາຕີ ກຄສ຺ກາທີກາ ໂປຊ຺ຊີຕາຕີ ປຣີເຈສຕຊ຺ຊາຕໍ ໂປກຕ຺ຕາ ຂີຕາ ເທາຕ຺ຕິ

໑໑໑ ພາທຸຕ຺ຕິ ຍທຕ຺ຕິ ປທ຺ນຕີກໍ ພາທ຺ນຕຕ຺ຕິ ອເຕເກສໍ ປິຄາສີຕິ ປກາເຣທິ ອຄາສິ ຂີຣຕ຺ຕິ ຂີຣກາລໍ ຂີສຕິຈສ຺ສສທສ຺ສາຍຸເກາສຸ ທິ ຍຕຸສ຺ສຸສຸ ເສາ ໂປຍເຕ຺ຕ ພາທໍ ພາທ຺ນຕ ຂີຣກາລຊ຺ຊ ເຣເຕ຺ຕາ ຍຄາ ອຄາສິ, ຕໍ ຄສ຺ສຕໍ “ສກ຺ກຈ຺ຈຍ຺ຈ”ຕີອາຂີ ຈຸຕ຺ຕໍ ຕຕ຺ຕ ສກ຺ກຈ຺ຈຕ຺ຕິ ສາຄເຣ,

អគបចិន្ថិ អគចញ្ញាតំ ពក្ខា សហត្ថាតិ សហទត្ថេត, ត អាណាបតយទត្ថត ចិត្តិពត្ថាតិ ការចពហុយាតឃោរេកត ចិទត្តត ពរិត្វា ប្ញូទេត្វា បុតប្បុតត្តិ ពហុសោ ត ឲ្យកចារំ, ពតិបឃចារេទ ចា អកត្វា អតេតកចារំ បិឥាឃីតិ ឃោដតា

១១៧ ញ្ញាតិ តយេច បុតប្បុតំ ករណ់ ចិការេចតំ “ពហុ យានេយ ចា”តិ កាឆយាហ៎ុស្ស តត្ថ ពហុ យានេយតិ ចិត្តយាឃាឌិកេ ពហុ អទេតកេ យានេយ បទក្លូតិ ពណ្ហុក្កទេកេដ ពហុ បទក្លូ ឞ្វត្យុ ឍំចត្ថទាគិ ចាតិ ចឃត្តកិយ្បិឌិកេ ពហុ ឞ្វត្យុ ច ឍំចត្ថទាគិ ច, ឃញ្ញត្ត អត្ថត្ត ឍំឃោរេក ឞ្វបយោកចតេ ឌឺឈយត្តទត្តិ ឌឺឈកាលយត្តទំ ឲ្យត្ត ច “ចិទំ បិឥាឃី”តិ ចិទកាល៍ ឥាតស្ស បចត្តិតកាចំ ចត្វា បុត តស្ស គិទត្តទយេច បចត្តិតកាចំ ឥយ្យតំ “ពហុ យានេយ”តិអាឌិ ចុត្តត្តិ ឥដ្ឋញ្ញា

១១៦ ឲ្យចត្តិ ចុត្តប្បការេទត ឥត្វា ឃឌិត្វា ចាតិ អត្តទេតា ឲ្យកយេច, ពេលឃ្លិ ឥក្លិទោណ្ឌាត់ ឲ្យកត្ថុស្ស ទេឃ្យូឆយ្ញស្ស បទិទ្វុឌតចយេត ឥត្វា, បុត “ពាហុំ ពាហុតំ បិឥាឃី”តិ ចុត្តតយេត អត្តិពាត់ ឃទ្ឋោឍំ ឃចាពាយំ ទេទត្តា យហាឃាកចយេត ឃឌិត្វា យោ ហិត្វា យាត្យុឍំ ទេហំ, តាចតិឞ្វបកោ អហុតិ យោ អត្ថទោ អាឃុបទិយោឃាទេត យត្យុស្សត្តកាចំ បហាយ បដិឃត្តិកហណចយេត តាចតិឃទេចតិកាឃ្យបកោ អទោហាឃិ

ឲ្យចំ តស្មិំ តាចតិលេឃុ គិត្តាត្តិត្វា ឌិត្តាឃប្បត្តិ អត្យុកចត្ត អយ្យាតំ កកចទោតា ការេល ញ្ញត្តកោ តាយ យាណទេចា អាឃឃុទោតា អត្យុទ្ធទត្វុទស្ស បិណ្ឌាយ ចទត្តស្ស បឃត្តយាតយោ ពដ្ឋកិក្លិ ឥាបេឃិ យោ អបទេត ឃយឃេត កាល៍ ពក្ខា ទេត្តកតស្ស បុញ្ញស្ស អាត្យុការេចត តាចតិលេឃុ យហិន្ធិកោ យហាត្យុការចា ទេចបុទេត្តា ហុត្វា គិត្តាទេត្តា ឌិទេត្តាហិ ឞ្វបិឌីហិ ឥឃហិ ឋានេតហិ អត្ថទំ ទេចបុត្តេ អភិកចិត្វា ចិទោចតិ ទេតត ចុត្តំ –

១១៩

“ពដ្ឋកិក្លិ ឥត្វាត, អត្យុទ្ធស្ស ញ្ញត្តកោ;

យោ ហិត្វា យាត្យុឍំ ទេហំ, តាចតិឞ្វបកោ អហុ

១២០

“ឥឃហិ ឋានេតហិ អត្ថទំ, ញ្ញត្តកោ អតិទោចតិ;

ឞ្វបេ ឃទ្ទេ ទេឃ ពទ្ធេ, ទេោដ្ឋទត្តេ ច យទោតាទេយេ

“អាយុតា ឃយយា ឥេច, ចណ្ណេត ច ឫលេត ច;

អាឈិបច្ចេត អក្ខ្រុ៉, ឮត្តកោ អតិទោចតី”តិ៍

១០៣-៤៉ តត្ថ ទ្វបេតិ ទ្វបហេតុ, អត្តតោ ទ្វបនយត្តិតិយិត្តត្តិ អត្ថោ៉ ឃខ្កេតិអាឌីហ្វបិ ៤ឃេច តយោ៉ អាឃុតាតិ ឌីចិតោត៉ តត្វ ច ឥចោត៉ិ ឌីចិតំ បរិច្ឆិត្តប្បយាលាំ ចុត្តិ៍ ឃច្ចិ ចុត្តំ, តំ បត ឃេក្យ្យចឃត៉ តថា ហិ ៤កច្ចាត៉ិ ឥចោត៉ិ ឃោកចិបត្តិអាឌិតា អត្តរាយរលាំ ហោតិឃេច៉ ឮត្តកោ បត តិស្សោ ចស្សកោឌិយោ ឃឌ្ឌី ច ចស្សឃហស្សាតិ បរិប្ទរេតិឃេច៉ តោត ចុត្តំ “អាឃុតា អតិទោចតី”តិ៍ ឃយយាតិ យហតិយា បរិចារនយត្តិយា៉ ចណ្ណេតាតិ ឃណ្ណាតនយត្តិយា៉ ចណ្ណឆាត្យនយក្រា បត “ទ្វប”តិ ឮយិគា ចុត្តាឃេច៉ អាឈិបច្ចេតាតិ ឮស្សរិឃេត៉

៤ច៉ំ អក្ខ្រុរេ ច ឮត្តកេ ច តាចតិឃេយ្យ តិដ្ឋាត្តិត្វា ឌិដ្ឋាឃយត្តិ អត្យុកចត្តេយ្យ អយ្យ៉ាត៉ិ ភកចា អភិឃឌ្ឋោឈិតោ ឃត្តយេ ឃំចឆ្លរេ អាឃាឡុហិបុណ្ណយាយំ ឃាចត្តិតកាច្ចារេ កណ្ឌ្ឋរុក្ខមូលេ ឃយកបាដិហារិយំ កត្វា អត្យុក្កេយត តិបឥចិក្កេយត តាចតិឃកចត៉ិ កត្វា បរិច្ឆត្តកមូលេ បណ្ឌុកម្ពុលឃិលាយំ ឃុកត្ថរបដ្ឋតោ ឌាលឃ្វិយោ ចិយ ចិទោចយាតោ ឥឃហិ លោកឆាត្យហិ ឃគ្គិបតិតាឃ ឥចព្រាហ្មបរិឃាយ ឌុតិ អត្តតោ ឃរីរប្បភាយ អភិកចត្តោ អភិឆយ្យិ ឥឃេត្យំ តិឃិត្តោ អចិទ្វរេ តិឃិត្តំ ឮត្តកំ, ទ្វាឥឃយោឌតត្តរេ តិឃិត្តំ អក្ខ្រុញ្ញា ឌិស្វា ឥក្កិលោឃ្យឃយត្តិចិកាចតត្វំ –

“យហាឥាត៉ិ តយា ឌិត្តំ, អក្ខ្រ ឌីឃយត្តរ៉ា;

អតិទ្វរេ តិឃិត្តោឃិ, អាកច្ឆ យយ ឃត្តិកេ”តិ៍ –

កាឆយាហ៉ តំ ឃុត្វា អក្ខ្រោ “ភកចា យយា ចិរកាលំ ឌាហំ ឥឃ្យឆយ្យំ បរិច្ចឌិត្វា បចត្តិតយ្បិ យហាឥាត៉ិ ឥក្កិលោឃ្យឃយត្តិចិរហេត អលេត្តា ចុត្តាឌីឌ ចិយ តវ្វុញ្ញអារចលំ អហោឃិ, ឮត្តកស្ស បត កឌង្ឃកិក្កាឥាតយ្បិ ឥក្កិលោឃ្យឃយត្តិយា ឃុលេត្តា ចុត្តាឌីឌ ចិយ អតិចិយ វុញ្ញអារចលំ ឌាត”ត្តិ អាហ៉ តយត្វំ ឥឃ្យេត្ត ឃឌ្ឌីតិកាទា –

“តាវតិំសេ យទា ពុទ្ធោ, សិលាយំ បណ្ឌុកម្ពលេ;

បារិច្ឆត្តកមូលម្ហិ, វិហាសិ បុរិសុត្តមោ។

១៤៨។

“ទសសុ លោកធាតូសុ, សន្និបតិត្វាន ទេវតា;

បយិរុបាសន្តិ សម្ពុទ្ធំ, វសន្តំ នគមុទ្ធនិ។

១៤៩។

“ន កោចិ ទេវោ វណ្ណេន, សម្ពុទ្ធំ អតិរោចតិ;

សព្ពេ ទេវេ អតិក្កម្ម, សម្ពុទ្ធោវ វិរោចតិ។

១៥០។

“យោជនានិ ទស ទ្វេ ច, អង្កុរោយំ តទា អហុ;

អចិន្ទុទេច ពុទ្ធស្ស, ឆ្ពត្តកោ អតិរោចតិ។

១៥១។

“ឆ្ពលោកធាតុ សម្ពុទ្ធោ, អង្កុដ្ឋាបិ ឆ្ពត្តកំ;

ងក្ខលោឃ្យំ សម្ពាទេចត្តា, ឆ្ពាត់ ចចតយព្រាចិ។

១៥២។

“យហាឆាតំ តឃា ជិត្តំ, អញ្ញទំ ជីឈយត្តទំ;

អតិទ្ធរេ តិបិរត្តាឃិ, អាកច្ឆ យយ ឃត្តិកេ។

១២១។

“ចេជិតា កាចិតត្តេត, អញ្ញរោ ខ្ពុចយព្រាចិ;

កាំ យឃ្យាតេត ចាតេត, ចក្លិលោឃ្យេត ឃុណ្ណាតំ។

១២៣។

“អឃំ ឃោ ខ្ពត្ថូកោ ឃក្លោ, ចញ្ញា ចាតំ បទិត្តកំ;

អតិរោចតិ អយេត្យំ, ចត្ថោ តារកលោ ឃចា។

១២៤។

“វុញ្ញក្កូលេ ឃឆា លេត្តេ, ពឹជំ ពាហុយ្យិ រោបិតំ;

ត ចិបុលំ ឋលំ ហោតិ, តបិ តោឃេតិ កឃ្យកំ។

១២៥។

“តេឆច ចាតំ ពាហុកំ, ក្យឃ្សឹលេឃុ បតិដ្ឋិតំ;

ត ចិបុលំ ឋលំ ហោតិ, តបិ តោឃេតិ ចាឃកំ។

១១៧។

“យថាបិ ភទ្ទកេ ខេត្តេ, ពីជំ អប្បម្បិ រោបិតំ;

សម្មា ធារំ បវេច្ឆន្តេ, ផលំ តោសេសិ កស្សកំ។

១១៨។

“តថេវ សីលវន្តេសុ, គុណវន្តេសុ តាទិសុ;

អប្បកម្បិ កតំ ការំ, បុញ្ញំ ហោតិ មហប្ផល”ន្តិ។ – គាថាយោ អវោចុំ;

១០៧។ តត្ថ តាវតិំសេតិ តាវតិំសភវនេ សិលាយំ បណ្ឌុកម្ពលេតិ បណ្ឌុកម្ពលនាមកេ សិលាសនេ បុរិសុត្តមោ ឋត្វា យទា វិហាសីតិ យោជនា។

១០៨។ ទសសុ លោកធាតូសុ, សន្និបតិត្វាន ទេវតាតិ ជាតិខេត្តសញ្ញិតាសុ ទសសុ ចក្កវាឡសហស្សេសុ កាមាវចរទេវតា ព្រហ្មទេវតា ច ពុទ្ធស្ស ភគវតោ បយិរុបាសនាយ ធម្មស្សវនត្ថញ្ច ឯកតោ សន្និបតិត្វា។ តេនាហ “បយិរុបាសន្តិ សម្ពុទ្ធំ, វសន្តំ នគមុទ្ធនី”តិ, សិនេរុមុទ្ធនីតិ អត្ថោ។

១១០។ យោជនានិ ទស ទ្វេ ច, អង្កុរោយំ តទា អហូតិ អយំ យថាវុត្តចរិតោ អង្កុរោ តទា សត្ថុ សមុខកាលេ ទស ទ្វេ យោជនានិ អន្តរំ កត្វា អហុ, សត្ថុ និសិន្នដ្ឋានតោ ទ្វាទសយោជនន្តរេ ឋានេ និសិន្នោ អហោសីតិ អត្ថោ។

១១២។ ចោទិតោ ភាវិតត្តេនាតិ បារមិបរិភាវិតាយ អរិយមគ្គភាវនាយ ភាវិតត្តេន សម្មាសម្ពុទ្ធេន ចោទិតោ។ កិំ មយ្ហំ តេនាតិអាទិកា សត្ថុ បដិវចនវសេន អង្កុរេន វុត្តគាថា។ ទក្ខិណេយ្យេន សុញ្ញាតន្តិ យំ ទក្ខិណេយ្យេន សុញ្ញំ រិត្តកំ វិរហិតំ តទា មម ទានំ, តស្មា “កិំ មយ្ហំ តេនា”តិ អត្តនោ ទានបុញ្ញំ ហីឡេន្តោ វទតិ។

១១៣។ យក្ខោតិ ទេវបុត្តោ។ ឥន្ទាតិ ឥន្ទា។ អតិរោចតិ អម្ហេហីតិ អត្តនា យានេហិ អតិវិយ វិរោចតិ។ ហីតិ ច និបាតមត្តំ, អម្ហេ អតិក្កមិត្វា អភិភវិត្វា វិរោចតីតិ អត្ថោ។ យថា កិន្តិ អាហ “ចន្ទោ តារគណេ យថា”តិ។

១១៣-៤. ᨠ្ខញ្ញុកលេតិ អតិចិយ ឆដ្ឋក្ខយិការេក "ᨠ្ឋាឃេទ"តិ ពោធិ ចតក្កិ ទេបាបិតត្តិ ច្បុត្តិ, ចបិត្វា ចា ᨠ្ឍ្ឌទិត្វា ចា បុត ទេបាបិតំ តបិ ខេតាឃេតិតិ ត តត្តយតិ, អប្បចលតាឃ ចា តុក្ខិ ត ឌេតតិ តទេចចាតិ យចា ᨠ្ខញ្ញុកល ពេលត្តួ ដាហុយ្យិ តិឌ ទេបាបិតំ ចិបុលចល់ ᨠ្ឍ្យអាទចល់ ត ហោតិ, តតោ ៤ច កយ្យាក់ ត ខេតាឃេតិ, តចា ទុឃ្យីលេហុ ឃឹលចិទហិខេតហុ ដាហុកយ្យិ ខាតំ បតិដ្ឋាបិតំ ចិបុលចល់ យហប្យុល់ ត ហោតិ, តតោ ៤ច ខាឃក់ ត ខេតាឃេតិតិ អទេត្ថោ។

១១៤-៥. យចាបិ កដ្ឋពោតិ កាចាក្ខយយ្យ ចត្តចិបរិឃាយេឃត អត្វឃោឌតា ខេចឌិតឡា តត្វ ឃខ្មោ ឆាទេ បទេចឆ្ឆតេ្តតិ ចុឌ្ឍឆាទេ ឃខ្មោឆច បចខេត្តឃេត្ត, អត្ថជ្ឈយាឃំ អតុងឃាហំ អតុបញ្ញាហំ ឆេទេច ចយ្យខេត្តតិ អទេត្ថោ។ ក្យុលាចត្តឃុតិ ឈាតាឌិក្យុលាឃុទេត្តឃុ តាឌិឃុតិ ត្បុដ្ឋាឌិឃុ តាឌិលក្លុលាប្យទេត្តឃុ កាទត្តិ លិក្ខចិបល្លាឃេត ច្បុត្តិ, ᨠ្ឋបកាទោតិ អទេត្ថោ។ កិឌិឃោ ᨠ្ឋបកាទោតិ អាហ "បុញ្ញា"ត្តិ។

១១៥។

"ចិខេឆ្យ ខាត់ ខាតត្ថំ, យត្វ ឌិត្តំ យហប្យុល់;

ចិខេឆ្យ ខាត់ ខត្វាត, ឃក្កុំ កច្ឆត្តិ ខាឃកា។

១១៦។

"ចិខេឆ្យ ខាត់ ឃុកប្យឃ្ឋិ, ខេឃ ខក្លិលោឃ្យា ត្តុឆ ឌឹចខេលិកេ;

៤តេហុ ឌិត្តាតិ យហប្យុលិតិ, តីឌាតិ ច្បុត្តាតិ យចា ឃុពេលត្ត"តិ –

អឃំ ឃក្កីតិកាទេហិ ឱបិតា កាចា។

១១៥។ តត្វ ចិខេឆ្យាតិ ចិចិតិត្វា, បុញ្ញាក្ខេត្តំ បញ្ញាឃ ᨠ្ឋបបរិក្លិត្វា។ ខេឃំ ឃញ្ញត្វ ᨠ្ឋត្វាតខេយចាតិ។

តឃិជំ អក្ខុទេបតចត្វ ឃត្វាទា តាចតឹឃកចខេត ខឃឃហយ្យចក្កុចាត្យអឌេចតាត់ បុទេតា ខក្លិលោឃ្យឃយ្យត្តិចិកាចតត្វ "យហាខាត់ តឃា ឌិត្ត"ត្តិអាឌិតា អត្វតា ឃយ្ឋាបិតំ, តត្វ តឃោ យាឃេ អកិឆយ្យុំ ខេឃេត្វា យហាបចាទលាឃ ឌេចកលាបរិចុតា ឌេចឌេចា ឌេចខេលិកតោ ឃក្ខុឃ្យកាទេ ឱ្យតទិត្វា អត្កក្លុឃេត ឃាចត្តិ បត្វា ខេឌតចេត ចិហទេត្តា ចត្យុបរិឃយក្លោ្យខក្លិលោឃ្យឃយ្យត្តិចិកាចតត្វខេយច "យឃ្យ អត្វាឃ កឆ្ឋាយា"តិអាឌិតា ចិត្វាទេតា ខេឃេត្វា ចត្យុឃច្ចកចាឃ ខេឃតាឃ ក្យុជំ កហ៊្យុ ខេឃតាចឃាខេត ខេតឃំ

ᩋᨶᩮᨠᨠᩮᩣᨭᩥᨸᩣᨱᩈᩉᩔᩣᨶᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨽᩥᩈᨾᨿᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩦᨲᩥ᪨

ᩋᨦ᩠ᨠᩩᩁᨸᩮᨲᩅᨲ᩠ᨳᩩᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪁᪀᪨ ᩏ᩠ᨲᩁᨾᩣᨲᩩᨸᩮᨲᩥᩅᨲ᩠ᨳᩩᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

ᨴᩥᩅᩣᩅᩥᩉᩣᩁᨣᨲᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶ᩠ᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᩏ᩠ᨲᩁᨾᩣᨲᩩᨸᩮᨲᩥᩅᨲ᩠ᨳᩩ᪨ ᨲᩔᩣᨿᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩩᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᨠᨳᩣ – ᩈᨲ᩠ᨳᩁᩥ ᨸᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩩᨲᩮ ᨸᨮᨾᨾᩉᩣᩈᨦ᩠ᨣᩦᨲᩥᨿᩣ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩥᨲᩣᨿ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨾᩉᩣᨠᨧ᩠ᨧᩣᨿᨶᩮᩣ ᨴ᩠ᩅᩣᨴᩈᩉᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᩉᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨠᩮᩣᩈᨾ᩠ᨻᩥᨿᩣ ᩋᩅᩥᨴᩪᩁᩮ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩋᩁᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᨶᩮ ᩅᩥᩉᩣᩈᩥ᪨ ᨲᩮᨶ ᨧ ᩈᨾᨿᩮᨶ ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩏᨴᩮᨶᩔ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩮᩣ ᩋᨾᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨠᩣᩃᨾᨠᩣᩈᩥ, ᨲᩮᨶ ᨧ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᨶᨣᩁᩮ ᨠᨾ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩣ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ ᩋᩉᩮᩈᩩᩴ᪨ ᩋᨳ ᩁᩣᨩᩣ ᨲᩔ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩏ᩠ᨲᩁᩴ ᨶᩣᨾ ᨾᩣᨱᩅᩴ ᨸᨠ᩠ᨠᩮᩣᩈᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ “ᨲ᩠ᩅᩴ ᨸᩥᨲᩁᩣ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮ ᨠᨾ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩮ ᩈᨾᨶᩩᩈᩣᩈᩣ”ᨲᩥ ᨲᩮᨶ ᨮᩥᨲᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᨮᨸᩮᩈᩥ᪨

ᩈᩮᩣ ᨧ ᩈᩣᨵᩪᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨠᨴᩥᩅᩈᩴ ᨶᨣᩁᨸᨭᩥᩈᨦ᩠ᨡᩁᨱᩥᨿᩣᨶᩴ ᨴᩣᩁᩪᨶᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩅᨯ᩠ᨰᨠᩥᨿᩮᩣ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩁᨬ᩠ᨬᩴ ᨣᨲᩮᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨲᩮᩣ ᨾᩉᩣᨠᨧ᩠ᨧᩣᨿᨶᨲ᩠ᨳᩮᩁᩔ ᩅᩈᨶᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩏᨸᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᨳᩮᩁᩴ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨸᩴᩈᩩᨠᩪᩃᨧᩦᩅᩁᨵᩁᩴ ᩅᩥᩅᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᩍᩁᩥᨿᩣᨸᨳᩮᨿᩮᩅ ᨸᩈᩦᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨲᨸᨭᩥᩈᨶ᩠ᨳᩣᩁᩮᩣ ᩅᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥ᪨ ᨳᩮᩁᩮᩣ ᨲᩔ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᨳᩮᩈᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩁᨲᨶᨲ᩠ᨲᨿᩮ ᩈᨬ᩠ᨩᩣᨲᨸ᩠ᨸᩈᩣᨴᩮᩣ ᩈᩁᨱᩮᩈᩩ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᨳᩮᩁᩴ ᨶᩥᨾᨶ᩠ᨲᩮᩈᩥ – “ᩋᨵᩥᩅᩣᩈᩮᨳ ᨾᩮ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩈ᩠ᩅᩣᨲᨶᩣᨿ ᨽᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᩉᩥ ᩋᨶᩩᨣ᩠ᨣᩉᩴ ᩏᨸᩣᨴᩣᨿᩣ”ᨲᩥ᪨ ᩋᨵᩥᩅᩣᩈᩮᩈᩥ ᨳᩮᩁᩮᩣ ᨲᩩᨱ᩠ᩉᩦᨽᩣᩅᩮᨶ᪨ ᩈᩮᩣ ᨲᨲᩮᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᨣᩁᩴ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩈᩴ ᩏᨸᩣᩈᨠᩣᨶᩴ ᩋᩣᨧᩥᨠ᩠ᨡᩥ – “ᨾᨿᩣ ᨳᩮᩁᩮᩣ ᩈ᩠ᩅᩣᨲᨶᩣᨿ ᨶᩥᨾᨶ᩠ᨲᩥᨲᩮᩣ, ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩮᩉᩥᨸᩥ ᨾᨾ ᨴᩣᨶᨣ᩠ᨣᩴ ᩋᩣᨣᨶ᩠ᨲᨻ᩠ᨻ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᩈᩮᩣ ᨴᩩᨲᩥᨿᨴᩥᩅᩈᩮ ᨠᩣᩃᩔᩮᩅ ᨸᨱᩦᨲᩴ ᨡᩣᨴᨶᩦᨿᩴ ᨽᩮᩣᨩᨶᩦᨿᩴ ᨸᨭᩥᨿᩣᨴᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩣᩃᩴ ᩋᩣᩁᩮᩣᨧᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᩉᩥ ᩋᩣᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩔ ᨳᩮᩁᩔ ᨸᨧ᩠ᨧᩩᨣ᩠ᨣᨾᨶᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩩᩁᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᩮᩉᩴ ᨸᩅᩮᩈᩮᩈᩥ᪨ ᩋᨳ ᨾᩉᩣᩁᩉᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨸᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨳᩁᨱᩋᨲ᩠ᨳᨲᩮᩈᩩ ᩋᩣᩈᨶᩮᩈᩩ ᨳᩮᩁᩮ ᨧ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᨧ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮ ᨣᨶ᩠ᨵᨸᩩᨸ᩠ᨹᨵᩪᨸᩮᩉᩥ ᨸᩪᨩᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨱᩦᨲᩮᨶ ᩋᨶ᩠ᨶᨸᩣᨶᩮᨶ ᩈᨶ᩠ᨲᨸ᩠ᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨬ᩠ᨩᩣᨲᨸ᩠ᨸᩈᩣᨴᩮᩣ ᨠᨲᨬ᩠ᨩᩃᩦ ᩋᨶᩩᨾᩮᩣᨴᨶᩴ ᩈᩩᨱᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨲᨽᨲ᩠ᨲᩣᨶᩩᨾᩮᩣᨴᨶᩮ ᨳᩮᩁᩮ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩮ ᨸᨲ᩠ᨲᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨶᩩᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᨣᩁᨲᩮᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨭᩥᨶᩥᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩮᩣ “ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩮᩉᩥ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᨾᨾ ᨣᩮᩉᩴ ᨸᩅᩥᩈᩥᨲᨻ᩠ᨻ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩣᨧᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨳᩮᩁᩔ ᩋᨵᩥᩅᩣᩈᨶᩴ ᨬᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᩅᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᩈᩮᩣ ᨳᩮᩁᩴ ᩏᨸᨭ᩠ᨮᩉᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨲᩔ ᩒᩅᩣᨴᩮ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩈᩮᩣᨲᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨹᩃᩴ ᨸᩣᨸᩩᨱᩥ, ᩅᩥᩉᩣᩁᨬ᩠ᨧ ᨠᩣᩁᩮᩈᩥ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᨧ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨬᩣᨲᨠᩮ ᩈᩣᩈᨶᩮ ᩋᨽᩥᨸ᩠ᨸᩈᨶ᩠ᨶᩮ ᩋᨠᩣᩈᩥ᪨

ᨾᩣᨲᩣ ᨸᨶᩔ ᨾᨧ᩠ᨨᩮᩁᨾᩃᨸᩁᩥᨿᩩᨭ᩠ᨮᩥᨲᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᩅᩴ ᨸᩁᩥᨽᩣᩈᩥ – “ᨿᩴ ᨲ᩠ᩅᩴ ᨾᨾ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩑᩅᩴ ᩈᨾᨱᩣᨶᩴ ᩋᨶ᩠ᨶᨸᩣᨶᩴ ᨴᩮᩈᩥ, ᨲᩴ ᨲᩮ ᨸᩁᩃᩮᩣᨠᩮ ᩃᩮᩣᩉᩥᨲᩴ ᩈᨾ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩩ”ᨲᩥ᪨ ᩑᨠᩴ ᨸᨶ ᨾᩮᩣᩁᨸᩥᨬ᩠ᨨᨠᩃᩣᨸᩴ ᩅᩥᩉᩣᩁᨾᩉᨴᩥᩅᩈᩮ ᨴᩥᨿ᩠ᨿᨾᩣᨶᩴ ᩋᨶᩩᨩᩣᨶᩥ᪨ ᩈᩣ ᨠᩣᩃᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩮᨲᨿᩮᩣᨶᩥᨿᩴ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᩥ, ᨾᩮᩣᩁᨸᩥᨬ᩠ᨨᨠᩃᩣᨸᨴᩣᨶᩣᨶᩩᨾᩮᩣᨴᨶᩮᨶ ᨸᨶᩔᩣ ᨠᩮᩈᩣ ᨶᩦᩃᩣ ᩈᩥᨶᩥᨴ᩠ᨵᩣ ᩅᩮᩃ᩠ᩃᩥᨲᨣ᩠ᨣᩣ ᩈᩩᨡᩩᨾᩣ ᨴᩦᨥᩣ ᨧ ᩋᩉᩮᩈᩩᩴ᪨ ᩈᩣ ᨿᨴᩣ ᨣᨦ᩠ᨣᩣᨶᨴᩥᩴ “ᨸᩣᨶᩦᨿᩴ ᨸᩥᩅᩥᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᩒᨲᩁᨲᩥ, ᨲᨴᩣ ᨶᨴᩦ ᩃᩮᩣᩉᩥᨲᨸᩪᩁᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩈᩣ ᨸᨬ᩠ᨧᨸᨱ᩠ᨱᩣᩈ ᩅᩔᩣᨶᩥ ᨡᩩᨸ᩠ᨸᩥᨸᩣᩈᩣᨽᩥᨽᩪᨲᩣ ᩅᩥᨧᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨠᨴᩥᩅᩈᩴ ᨠᨦ᩠ᨡᩣᩁᩮᩅᨲᨲ᩠ᨳᩮᩁᩴ ᨣᨦ᩠ᨣᩣᨿ ᨲᩦᩁᩮ ᨴᩥᩅᩣᩅᩥᩉᩣᩁᩴ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨠᩮᩈᩮᩉᩥ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩣᨶᩦᨿᩴ ᨿᩣᨧᩥ᪨ ᨲᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ –

໑໑໐.

“ທິວາວິຫາຣຄຕໍ ຠິກ຺ຂຸໍ, ຄງ຺ຄາຕີເຣ ນິສິນ຺ນກໍ;

ຕໍ ເປຕີ ອຸປສງ຺ກມ຺ມ, ທຸພ຺ພຓ຺ຓາ ຠີຣຸທສ຺ສນາ.

໑໑໑.

“ເກສາ ຈສ຺ສາ ອຕິທີຆາ, ຍາວຠູມາວລມ຺ພເຣ;

ເກເສຫິ ສາ ປຏິຈ຺ຉນ຺ນາ, ສມຓໍ ເອຕທພ຺ຣວີ”ຕິ. –

ອິມາ ເທ຺ວ ຄາຖາ ສງ຺ຄີຕິກາເຣຫິ ອິຘ ອາທິໂຕ ຐປິຕາ.

ຕຕ຺ຖ ຠີຣຸທສ຺ສນາຕິ ຠຍານກທສ຺ສນາ. “ຣຸທ຺ທທສ຺ສນາ”ຕິ ວາ ປາໂຐ, ພີຠ຺ຉທສ຺ສນາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຍາວຠູມາວລມ຺ພເຣຕິ ຍາວ ຠູມິ, ຕາວ ໂອລມ຺ພນ຺ຕີ. ປຸພ຺ເພ “ຠິກ຺ຂຸ”ນ຺ຕິ ຈ ປຈ຺ຉາ “ສມຓ”ນ຺ຕິ ຈ ຄງ຺ຄາຕີເຣ ນິສິນ຺ນເຖຣໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍ.

ສາ ປນ ເປຕີ ເຖຣໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ປານີຍໍ ຍາຈນ຺ຕີ –

໑໑໒.

“ປຎ຺ຈປຓ຺ຓາສ ວສ຺ສານິ, ຍໂຕ ກາລກຕາ ອຫໍ;

ນາຠິຊານາມິ ຠຸຕ຺ຕໍ ວາ, ປີຕໍ ວາ ປນ ປານີຍໍ;

ເທຫິ ຕ຺ວໍ ປານີຍໍ ຠນ຺ເຕ, ຕສິຕາ ປານີຍາຍ ເມ”ຕິ. – ອິມໍ ຄາຖມາຫ;

໑໑໒. ຕຕ຺ຖ ນາຠິຊານາມິ ຠຸຕ຺ຕໍ ວາຕິ ອຫໍ ທີຆນ຺ຕເຣ ກາເລ ໂອທນໍ ຠຸຕ຺ຕໍ ວາ ປານີຍໍ ປີຕໍ ວາ ນາຠິຊານາມິ, ນ ຠຸຕ຺ຕໍ ນ ປີຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ.

ຕສິຕາຕິ ປິປາສິຕາ. ປານີຍາຍາຕິ ປານີຍຕ຺ຖາຍ ອາຫິນ຺ຑນ຺ຕິຍາ ເມ ປານີຍໍ ເທຫິ, ພນ຺ເຕຕິ ເຍາຊນາ.

ອິເຕາ ປຣໍ –

໑໑໓.

“ອຍໍ ສີເຕາທິກາ ຄງ຺ຄາ, ຫິມວນ຺ເຕາ ສນ຺ທຕິ;

ປິວ ອິເຕ຺ວາ ຄເຫ຺ຕ຺ວານ, ກິໍ ມໍ ຍາຈສິ ປານີຍໍ.

໑໑໔.

“ສຈາຫໍ ພນ຺ເຕ ຄງ຺ຄາຍ, ສຍໍ ຄຓ຺ຫາມິ ປານີຍໍ;

ເລາຫິຕໍ ເມ ປຣິວຕ຺ຕຕິ, ຕສ຺ມາ ຍາຈາມິ ປານີຍໍ.

໑໑໕.

“ກິໍ ຕ຺ວໍ ກາເຍນ ວາຈາຍ, ມນສາ ທຸກ຺ກຕໍ ກຕໍ;

ກິສ຺ສ ກມ຺ມວິປາເກນ, ຄງ຺ຄາ ເຕ ເຫາຕິ ເລາຫິຕໍ.

໑໑໖.

“ປຸເຕ຺ຕາ ເມ ອຸຕ຺ຕເຣາ ນາມ, ສເທ຺ທາ ອາສິ ອຸປາສເກາ;

ເສາ ຈ ມຍ຺ຫໍ ອກາມາຍ, ສມຓານໍ ປເວຈ຺ຉຕິ.

໑໑໗.

“ຂີຈະ ປິຫຼປາຕຸຊາ, ປຊຸຍໍ ນຍຸກາຍຕໍ;

ຕຍທໍ ປຣິກາຍນາຍິ, ຍເຊຸເຣກ ປຸປຊຸຕາ.

໑໒໘.

“ຍໍ ຕູ ຍຍຶ່ງອກາຍາຍ, ນຍທາຕໍ ປເຈຊຸນິ;

ຂີຈະ ປິຫຼປາຕຸຊາ, ປຊຸຍໍ ນຍຸກາຍຕໍ.

໑໓໐.

“ວຸຕໍ ເຕ ປຣເລາກສຸມິ, ເລາຫິຕໍ ເຫາຕຸ ປຸຕຸຣ;

ຕສຸສກມຸມວິປາເກສ, ກຸຕາ ເຍ ເຫາຕິ ເລາຫິຕ”ນຸຕີ –

ພູຍາ ເສຣສຸ ຈ ເປຕີຍາ ຈ ຈຈກປຸຈິຈກາຈາ.

໑໒໘. ຕຕູ ທິຍຈກູເຕາຕິ ຍທເຕາ ທິຍສຸ ອຕິຕາຍ “ທິຍຈາ”ຕິ ລຊຸກາຍເຕາ ປຊຸຕຣາຂເຕາ. ນຕຸຕີຕິ ປຈຕູຕິ. ວຸເຕູາຕິ ພູເຕາ ຍທາກຸຊາເຕາ. ກິຕູີ ກຍູາ ຍໍ ຍາຈນິ ປາຕີຍໍ, ກຸຊາກຊີ ຂູຕຣິຕູາ ຍຈາຣຸຊີ ປິຈາຕິ ຊເຍຸຕິ.

໑໒໙. ເລາຫິຕໍເຍ ປຣິຈຕູຕີຕິ ປຸຊຸກໍ ນຕຸຍາຕໍ ຍຍຶ່ງປິປກຍູຜເລສ ເລາຫິຕໍ ຫຸຕູາ ປຣິຈຕູຕິ ປຣິຕຍຕິ, ຕາຍ ກທິຕຍຕູ ປຸຊຸກໍ ເລາຫິຕໍ ຊາຍຕິ.

໑໒໙-໑໓໐. ຍຍຶ່ງອກາຍາຍາຕິ ຍຍ ອຕິຊຸຕູີຍາ. ປເຈຊຸຕີຕິ ເຊຕິ. ປຊຸຍຕູີ ກິລິກປຊຸຍໍ. ວຸຕູີ ຍໍ ວຸຕໍ ຂີຈຣາຊີກໍ ປຊຸຍຊາຕໍ ນຍທາຕໍ ປເຈຊຸນິ ເຊນິ, ວຸຕໍ ເຕ ປຣເລາກສຸມິ ເລາຫິຕໍ ເຫາຕຸ ປຸຕຸຣາຕິ ອຄິນປກຈເນສ ກຕໍ ປິປກຍູໍ, ຕສຸ ຊິປິເກກາຕິ ເຍາຂກາ.

ອຈາຍຍູາ ເຣຈເຕາ ຕໍ ເປຕີ ປຸຊູີຍຸ ກິກູນຊູຍຸ ປາຕີຍໍ ອຊານິ, ປິຫຼາຍ ຈຣິຕູາ ກຕູ ກເທຕູາ ກິກູກຍຊານິ, ນກຸາເຣກຸປິຊີເຕາ ປໍນຸກຸລໍ

គហេត្វា ធោវិត្វា ភិសិត្វា វិមិលិកត្វា កត្វា ភិក្ខុនំ អទាសិ, តេន ចស្សា បេតិយា ទិព្វសម្បត្តិយោ អហេសុំ។ សា ថេរស្ស សន្តិកំ គន្ត្វា អត្តនា លទ្ធទិព្វសម្បត្តិំ ថេរស្ស ទស្សេសិ។ ថេរោ តំ បវត្តិំ អត្តនោ សន្តិកំ ឧបគតានំ ចតុន្នំ បរិសានំ បកាសេត្វា ធម្មំ ទេសេសិ។ តេន មហាជនោ សញ្ជាតសំវេគោ វិគតមលមច្ឆេរោ ហុត្វា ទានសីលាទិកុសលធម្មាភិរតោ អហោសីតិ។ ឯតំ បន បេតវត្ថុ ទុតិយសង្គីតិយំ សង្គហំ អារុឡ្ហន្តិ ទដ្ឋព្វំ។

ឧត្តរមាតុបេតិវត្ថុវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

១១. សុត្តបេតវត្ថុវណ្ណនា

អហំ បុរេ បព្ពជិតស្ស ភិក្ខុនោតិ ឥទំ សុត្តបេតវត្ថុ។ តស្ស កា ឧប្បត្តិ? សាវត្ថិយា កិរ អវិទូរេ អញ្ញតរស្មិំ គាមកេ អម្ហាកំ សត្ថរិ អនុប្បន្នេយេវ សត្តសុ វស្សសតានំ ឧបរិ អញ្ញតរោ ទារកោ ឯកំ បច្ចេកពុទ្ធំ ឧបដ្ឋហិ។ តស្ស មាតា តស្មិំ វយប្បត្តេ តស្សត្ថាយ សមានកុលតោ អញ្ញតរំ កុលធីតរំ អានេសិ។ វិវាហទិវសេយេវ ច សោ កុមារោ សហាយេហិ សទ្ធិំ ន្ហាយិតុំ គតោ អហិនា ទដ្ឋោ កាលមកាសិ, “យក្ខគ្គាហេនា”តិបិ វទន្តិ។ សោ បច្ចេកពុទ្ធស្ស ឧបដ្ឋានេន ពហុំ កុសលកម្មំ កត្វា តេនាបិ តស្សា ទារិកាយ បដិពទ្ធចិត្តតាយ វិមានបេតោ ហុត្វា និព្វត្តិ, មហិទ្ធិកោ បន អហោសិ មហានុភាវោ។

អថ សោ តំ ទារិកំ អត្តនោ វិមានំ នេតុកាមោ “កេន នុ ខោ ឧបាយេន ឯសា ទិដ្ឋធម្មវេទនីយកម្មំ កត្វា មយា សទ្ធិំ ឯកតោ អភិរមេយ្យា”តិ តស្សា ទិព្វភោគសម្បត្តិយា អនុភវនហេតុំ ចិន្តេន្តោ បច្ចេកពុទ្ធំ ចីវរកម្មំ ករោន្តំ ទិស្វា មនុស្សរូបេន គន្ត្វា វន្ទិត្វា “កិំ, ភន្តេ, សុត្តេន អត្ថោ អត្ថី”តិ អាហ។ “ចីវរកម្មំ ករោមិ, ឧបាសកា”តិ។ “តេន ហិ, ភន្តេ, អសុកស្មិំ ឋានេ សុត្តភិក្ខំ ចរថា”តិ តស្សា ទារិកាយ គេហំ ទស្សេសិ។ បច្ចេកពុទ្ធោ តត្ថ គន្ត្វា ឃរទ្វារេ អដ្ឋាសិ។ អថ សា បច្ចេកពុទ្ធំ តត្ថ ទិស្វា បសន្នមានសា “សុត្តេន មេ អយ្យោ អត្ថិកោ”តិ ញត្វា ឯកំ សុត្តគុឡំ អទាសិ។ អថ សោ អមនុស្សោ មនុស្សរូបេន តស្សា ទារិកាយ ឃរំ គន្ត្វា តស្សា មាតរំ យាចិត្វា តាយ សទ្ធិំ កតិបាហំ វសិត្វា តស្សា មាតុយា អនុគ្គហត្ថំ តស្មិំ គេហេ សព្ពភាជនានិ ហិរញ្ញសុវណ្ណស្ស បូរេត្វា សព្ពត្ថ ឧបរិ នាមំ លិខិ “ឥទំ ទេវទត្តិយំ ធនំ ន កេនចិ គហេតព្វ”ន្តិ, តញ្ច ទារិកំ គហេត្វា អត្តនោ វិមានំ អគមាសិ។ តស្សា មាតា បហូតំ ធនំ លភិត្វា អត្តនោ ញាតកានំ កបណទ្ធិកាទីនញ្ច ទត្វា អត្តនា ច បរិភុញ្ជិត្វា កាលំ ករោន្តី “មម ធីតា អាគច្ឆតិ ចេ, ឥទំ ធនំ ទស្សេថា”តិ ញាតកានំ កថេត្វា កាលមកាសិ។

តតោ សត្តសុ វស្សសតេសុ អតិក្កន្តេសុ អម្ហាកំ ភគវតិ លោកេ ឧប្បជ្ជិត្វា បវត្តិតវរធម្មចក្កេ អនុក្កមេន សាវត្ថិយំ វិហរន្តេ តស្សា ទារិកាយ តេន អមនុស្សេន សទ្ធិំ ចរន្តិយា ឧក្កណ្ឋា ឧប្បជ្ជិ។ សា តំ “សាធុ, អយ្យបុត្ត, មំ សកញ្ញេវ គេហំ បដិនេហី”តិ វទន្តី –

"ອຫໍ ປຸເຣ ປພ຺ພຊິຕສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸເນາ,

ສຸຕ຺ຕໍ ອທາສິໍ ອຸປສງ຺ກມ຺ມ ຍາຈິຕາ;

ຕສ຺ສ ວິປາເກາ ວິປຸລຜລູປລພ຺ຠຕິ,

ພຫຸກາ ຈ ເມ ອຸປ຺ປຊ຺ຊເຣ ວຕ຺ຖເກາຏິເຍາ.

໑໓໖.

"ປຸປ຺ຜາຠິກິຓ຺ຓໍ ຣມິຕໍ ວິມານໍ, ອເນກຈິຕ຺ຕໍ ນຣນາຣິເສວິຕໍ;

ສາຫໍ ຠຸຎ຺ຊາມິ ຈ ປາຣຸປາມິ ຈ, ປຫູຕວິຕ຺ຕາ ນ ຈ ຕາວ ຂີຍຕິ.

໑໓໗.

"ຕເສ຺ສວ ກມ຺ມສ຺ສ ວິປາກມນ຺ວຍາ, ສຸຂຎ຺ຈ ສາຕຎ຺ຈ ອິທູປລພ຺ຠຕິ;

ສາຫໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ປຸນເທວ ມານຸສໍ, ກາຫາມິ ປຸຎ຺ຎານິ ນຍ຺ຍປຸຕ຺ຕ ມ"ນ຺ຕິ. –

ອິມາ ຄາຖາ ອຠາສິ.

໑໓໘. ຕຕ຺ຖ "ປພ຺ພຊິຕສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸເນາ"ຕິ ອິທໍ ປເຈ຺ຈກພຸທ຺ຘ໌ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍ. ເສາ ຫິ ກາຍາທິມລໍ ອຕ຺ຕເນາ ສນ຺ຕານເຕາ ອນວເສສເຕາ ປພ຺ພາຊິຕຕ຺ຕາ ປຫີນຕ຺ຕາ ປຣມຕ຺ຖເຕາ "ປພ຺ພຊິເຕາ"ຕິ, ຠິນ຺ນກິເລສຕ຺ຕາ "ຠິກ຺ຂູ"ຕິ ຈ ວຕ຺ຕພ຺ພຕໍ ອຣຫຕິ. ສຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ກປ຺ປາສິຍສຸຕ຺ຕໍ. ອຸປສງ຺ກມ຺ມາຕິ ຍສ຺ສາ ເຄຫໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ. ຍາຈິຕາຕິ "ອຸທ຺ທິສ຺ສ ອຣິຍາ ຕິຏ຺ຐນ຺ຕິ, ເອສາ ອຣິຍານ ຍາຈນາ"ຕິ (ຊາ. ໑.໗.໕໔) ເອວໍ ວຸຕ຺ຕາຍ ກາຍວິຎ຺ຎຕ຺ຕິປເຍາຄສງ຺ຂາຕາຍ ຠິກ຺ຂາຈຣິຍາຍ ຍາຈິຕາ. ຕສ຺ສາຕິ ຕສ຺ສ ສຸຕ຺ຕທານສ຺ສ. ວິປາເກາ ວິປຸລຜລູປລພ຺ຠຕີຕິ ວິປຸລຜເລາ ອຸຬາຣານິສໍເສາ ມໂຫທເຍາ ວິປາເກາ ເອຕຣຫິ ອຸປລພ຺ຠຕິ ປຈ຺ຈນຸຠວີຍຕິ. ພຫຸກາຕິ ອເນກາ. ວຕ຺ຖເກາຏິເຍາຕິ ວຕ຺ຖານິ ເກາຏິເຍາ, ອເນກສຕສຫສ຺ສປເຠທານິ ວຕ຺ຖານີຕິ ອຕ຺ໂຖ.

១៣១. អនេកចិត្តន្តិ នានាវិធចិត្តកម្មំ, អនេកេហិ វា មុត្តាមណិអាទីហិ រតនេហិ វិចិត្តរូបំ។ នរនារិសេវិតន្តិ បរិចារកេហិ នរេហិ នារីហិ ច ឧបសេវិតំ។ សាហំ ភុញ្ជាមីតិ សា អហំ តំ វិមានំ បរិភុញ្ជាមិ។ បិឡន្ធាមីតិ អនេកាសុ វត្ថកោដីសុ ឧត្តមវត្ថំ និវាសេមិ ចេវ បរិទហាមិ ច។ បហូតវិត្តាតិ បហូតវិត្តូបករណា មហទ្ធនា មហាភោគា។ ន ច តាវ លីយតីតិ តស្សា វិត្តំ ន លីយតិ, ន បរិក្ខយំ បរិយាទានំ គច្ឆតិ។

១៣២. តស្សេវ កម្មស្ស វិបាកមន្វយាតិ តស្សេវ សុត្តទានមយបុញ្ញកម្មស្ស អន្វយា បច្ឆា ហេតុភាវេន វិបាកភូតំ សុខំ, ទិព្វសម្បត្តិំ អនុភវិតុំ ឥធ ទេវលោកេ ឧបបន្នា។ គន្ត្វា បុនេវ មានុសកំ បុន ឯវ មនុស្សលោកំ ឧបគន្ត្វា។ ករោហិ បុញ្ញានីតិ មយ្ហំ សុខនិសំសានិ បុញ្ញានិ ករិស្សាមិ, ឯវំ វា មយា អយំ សម្បត្តិ លទ្ធាតិ អធិប្បាយោ។ នយ្យបុត្ត មន្តិ, អយ្យបុត្ត, មំ មនុស្សលោកំ នយ, នេហីតិ អត្ថោ។

តំ សុត្វា ឯសា អមនុស្សា តស្សា បដិញ្ញាតិត្វាយ អត្តនោ ភាវំ អាចិក្ខន្តា –

១៣៣.

“សត្ត រុចិ វស្សសតា ឦឈាគតា,

ទីបី ច ព្យគ្ឃា ច តហិំ វសិស្សសិ;

សម្មត្ត ទេ កាលកតា ច នាគតា,

កិំ តត្ថ គន្ត្វាន ឦទេតា ករិស្សសី”តិ។ –

គាថមាហ។ តត្ថ សត្តាតិ វិភត្តិលោបេន និទ្ទេសោ, និស្សក្កេ វា ឯតំ បច្ចត្តវចនំ។ វស្សសតាតិ វស្សសតតោ, សត្តហិ វស្សសតេហិ ឧទ្ធំ រុចិ ឦឈាគតា ឦមំ វិមានំ អាគតា, ឦឈាគតាយ រុចិយា សត្ត វស្សសតានិ ហោន្តីតិ អត្ថោ។ ទីបី ច ព្យគ្ឃា ច តហិំ វសិស្សសីតិ ឦឈ ទិន្នេហិ ពុទ្ធអាហារេហិ ឧបដ្ឋិតត្តភាវា មយា អត្ថភាវេន ឧត្តមំ កាលំ ទេវរាជានុភាវេន ឋិតា។ ឦទេតា បន គតា មយ្ហំ ច បរិក្ខីណត្តា មនុស្សានំ ពុទ្ធអាហារវសេន ទេវានិ ច ទ្វេយា ព្យគ្ឃា ច តហិំ មនុស្សលោកេ វសិស្សសិ។ កិន្តិ? សម្មត្ត ទេ កាលកតា ច នាគតាតិ ឱឃស្ស អគ្គតោ គតត្តា តវ នាគតយោបិ សម្មត្ត ឯវ មតា, តស្មា ឦទេតា ទេវលោកតោ តត្ថ មនុស្សលោកំ គន្ត្វា កិំ ករិស្សសិ, អវសេសម្បិ អាយុំ ឦធេវ វសេហិ, ឦឈ វសាហីតិ អធិប្បាយោ។

ឯវំ តេន វុត្តា សា តស្ស វចនំ អសទ្ទហន្តី បុនទេវ –

១៣៨.

“សត្តេវ វស្សានិ ពុភុក្ខិតាយ មេ, ជិឃច្ឆាយ បិបាសាយ សមប្បិតាយ;

សាហំ គន្ត្វា បុនទេវ មានុសំ, កាហាមិ បុញ្ញានិ នយយ្យបុត្ត ម”ន្តិ –

គាថមាហ។ តត្ថ សត្តេវ វស្សានិ ពុភុក្ខិតាយ មេតិ, អយ្យបុត្ត, មយ្ហំ ពុភុក្ខិតាយ សត្តេវ វស្សានិ មេ មតាយ គតានិ។ សត្ត វស្សានិ ជិឃច្ឆាបិបាសាសមប្បិតាយ ទុក្ខំ អនុភោន្តិយា កាលោ គតោ អសព្ពលេន្តី ឯវមាហ។

ឯវំ បន តាយ វុត្តេ សោ វិមានបេតោ តានិ បញ្ញាការេ តំ អនុសាសិត្វា “ត្វំ ទានានិ សទ្ធាទេវតា ហុត្វាបិ ទត្វា ន ជីវិស្សសិ, មាតុយា ទេតា និក្ខិត្តំ មយា ជីវន្តំ ធនំ អត្ថិ, តំ សមណព្រាហ្មណានំ ទត្វា ទានេ ហុត្វា ហុបត្តិ បតេត្វហី”តិ វត្វា តំ ពាហាយំ គហេត្វា កាយមន្តេ ឋបេត្វា “ទានាទេតា អញ្ញាបិ ជនេ ‘មាតាបិតុ បុញ្ញានិ ករោថា’តិ វទេយ្យាសី”តិ វត្វា គតោ។ តេន វុត្តំ –

១៣៩.

“សោ តំ គហេត្វាន បសយ្ហ ពាហាយំ, បច្ចានយិត្វាន ថេរំ សុទត្តស្ស;

វទេសិ ‘អញ្ញម្បិ ជនំ ទានាគតំ, ករោថ បុញ្ញានិ សុខូបលព្ភតី’”តិ។

តត្ថ សោតិ សោ វិមានបេតោ។ តន្តិ តំ បេតិំ។ គហេត្វាន បសយ្ហ ពាហាយន្តិ បសយ្ហ គហេត្វា វិយ ពាហាយំ តំ គហេត្វា។ បច្ចានយិត្វានាតិ តស្សា ជាតសំវុទ្ធគាមំ បុនទេវ អានយិត្វា។ ថេរិន្តិ ថាវរិំ, ជិណ្ណំ វុឌ្ឍិំ អតេត្វា។ សុទត្តស្សាតិ ជនានិណ្ណតាយ ឯវ សុទ្ធ ទត្តស្ស។ សា កិរ តតោ វិមានតោ អបាយតោ សមនន្តរមេវ ជិណ្ណា វុឌ្ឍា មហល្លិកា អទ្ធគតា វយោអនុប្បត្តា អហោសិ។ វទេសីតិ វទេយ្យាសិ។

វត្តព្ពវចនាការទស្សនំ ទស្សេតុំ “អញ្ញម្បិ ជន”ន្តិអាទិ វុត្តំ។ តស្សត្ថោ – ភទ្ទេ, ត្វម្បិ បុញ្ញំ ករេយ្យាសិ, អញ្ញម្បិ ជនំ ទាន តេន ទស្សនត្ថាយ អាគតំ “ភទ្រមុខា, អាទិត្តំ សីសំ វា ចេលំ វា អជ្ឈុបេក្ខិត្វាបិ ទានសីលាទីនិ បុញ្ញានិ ករោថាតិ, ករេ ច បុញ្ញេ ឯកំសេនេវ តស្ស ផលភូតំ សុខំ ឧបលព្ភតិ, ន ឯត្ថ សំសយោ កាតព្ពោ”តិ វទេយ្យាសិ ឱវទេយ្យាសីតិ។

ᩑᩅᨬ᩠ᨧ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨡᨱᩮ ᩈᩣ ᨸᩮᨲᩦ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨬᩣᨲᨠᩣᨶᩴ ᩅᩈᨶᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩮᩈᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨩᩣᨶᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩮᩉᩥ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨴᩥᨲᨵᨶᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨾᨱᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣᨶᩴ ᨴᩣᨶᩴ ᨴᩮᨶ᩠ᨲᩦ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩴ ᩋᩣᨣᨲᩣᨣᨲᩣᨶᩴ –

ᩒᩅᨴᩥ.

“ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩣ ᨾᨿᩣ ᩋᨠᨲᩮᨶ ᩈᩣᨵᩩᨶᩣ, ᨸᩮᨲᩣ ᩅᩥᩉᨬ᩠ᨬᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᨳᩮᩅ ᨿᨠ᩠ᨡᩣ;

ᨠᨾ᩠ᨾᨬ᩠ᨧ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩩᨡᩅᩮᨴᨶᩦᨿᩴ, ᨴᩮᩅᩣ ᨾᨶᩩᩔᩣ ᨧ ᩈᩩᨡᩮ ᨮᩥᨲᩣ ᨸᨩᩣ”ᨲᩥ –

ᨣᩣᨳᩣᨿ ᩋᨩ᩠ᨫᨽᩣᩈᩥ.

ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᨠᨲᩮᨶᩣᨲᩥ ᩋᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥᨲᩮᨶ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣ ᩋᨶᩩᨸᨧᩥᨲᩮᨶ. ᩈᩣᨵᩩᨶᩣᨲᩥ ᨠᩩᩈᩃᨠᨾ᩠ᨾᩮᨶ, ᩍᨲ᩠ᨳᨾ᩠ᨽᩪᨲᩃᨠ᩠ᨡᨱᩮ ᨠᩁᨱᩅᨧᨶᩴ. ᩅᩥᩉᨬ᩠ᨬᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩅᩥᨥᩣᨲᩴ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ. ᩈᩩᨡᩅᩮᨴᨶᩦᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩩᨡᩅᩥᨸᩣᨠᩴ ᨸᩩᨬ᩠ᨬᨠᨾ᩠ᨾᩴ. ᩈᩩᨡᩮ ᨮᩥᨲᩣᨲᩥ ᩈᩩᨡᩮ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ. “ᩈᩩᨡᩮᨵᩥᨲᩣ”ᨲᩥ ᩅᩣ ᨸᩣᨮᩮᩣ, ᩈᩩᨡᩮᨶ ᩋᨽᩥᩅᩩᨯ᩠ᨰᩣ ᩑᨵᩥᨲᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ. ᩋᨿᨬ᩠ᩉᩮᨲ᩠ᨳ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩮᩣ – ᨿᨳᩣ ᨸᩮᨲᩣ ᨲᨳᩮᩅ ᨿᨠ᩠ᨡᩣ ᩋᨠᨲᩮᨶ ᨠᩩᩈᩃᩮᨶ, ᨠᨲᩮᨶ ᨧ ᩋᨠᩩᩈᩃᩮᨶ ᩅᩥᩉᨬ᩠ᨬᨾᩣᨶᩣ ᨡᩩᨸ᩠ᨸᩥᨸᩣᩈᩣᨴᩥᨶᩣ ᩅᩥᨥᩣᨲᩴ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩣ ᨾᩉᩣᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩋᨶᩩᨽᩅᨶ᩠ᨲᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩣ ᨾᨿᩣ. ᩈᩩᨡᩅᩮᨴᨶᩦᨿᩴ ᨸᨶ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩮᨶ ᨠᨲᩮᨶ ᨠᩩᩈᩃᨠᨾ᩠ᨾᩮᨶ, ᩋᨠᨲᩮᨶ ᨧ ᩋᨠᩩᩈᩃᨠᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᨴᩮᩅᨾᨶᩩᩔᨸᩁᩥᨿᩣᨸᨶ᩠ᨶᩣ ᨸᨩᩣ ᩈᩩᨡᩮ ᨮᩥᨲᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩣ ᨾᨿᩣ, ᩋᨲ᩠ᨲᨸᨧ᩠ᨧᨠ᩠ᨡᨾᩮᩅ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨸᩣᨸᩴ ᨴᩪᩁᨲᩮᩣᩅ ᨸᩁᩥᩅᨩ᩠ᨩᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩩᨬ᩠ᨬᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨿ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᨸ᩠ᨸᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩉᩮᩣᨳᩣᨲᩥ.

ᩑᩅᩴ ᨸᨶ ᨴᩣᨶᩴ ᨴᩮᨶ᩠ᨲᩦ ᩈᨾᨱᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣᨴᩦᨶᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᩴ ᨾᩉᩣᨴᩣᨶᩴ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩮ ᨴᩥᩅᩈᩮ ᨠᩣᩃᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩣᩅᨲᩥᩴᩈᩮᩈᩩ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥ. ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᨲᩴ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩋᩣᩁᩮᩣᨧᩮᩈᩩᩴ. ᨽᨣᩅᩣ ᨲᨾᨲ᩠ᨳᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᩩᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨾ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᨸᩁᩥᩈᩣᨿ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨴᩮᩈᩮᩈᩥ, ᩅᩥᩈᩮᩈᨲᩮᩣ ᨧ ᨸᨧ᩠ᨧᨠ᩠ᨡᨴᩥᨭ᩠ᨮᩔ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩥᨲᨴᩣᨶᩔ ᨾᩉᨸ᩠ᨹᩃᨲᩴ ᨾᩉᩣᨶᩥᩈᩴᩈᨲᨬ᩠ᨧ ᨸᨠᩣᩈᩮᩈᩥ. ᨲᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩉᩣᨩᨶᩮᩣ ᩅᩥᨣᨲᨾᩃᨾᨧ᩠ᨨᩮᩁᩮᩣ ᨴᩣᨶᩣᨴᩥᨸᩩᨬ᩠ᨬᩣᨽᩥᩁᨲᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩦᨲᩥ.

ᩈᩩᨲ᩠ᨲᨸᩮᨲᩅᨲ᩠ᨳᩩᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ.

᪑᪗. ᨠᨱ᩠ᨱᨾᩩᨱ᩠ᨯᨸᩮᨲᩥᩅᨲ᩠ᨳᩩᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

ᩈᩮᩣᨱ᩠ᨱᩈᩮᩣᨸᩣᨶᨹᩃᨠᩣᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᩈᨲ᩠ᨳᩁᩥ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨿᩴ ᩅᩥᩉᩁᨶ᩠ᨲᩮ ᨠᨱ᩠ᨱᨾᩩᨱ᩠ᨯᨸᩮᨲᩥᩴ ᩋᩣᩁᨻ᩠ᨽ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ. ᩋᨲᩦᨲᩮ ᨠᩥᩁ ᨠᩔᨸᩔ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᨠᩣᩃᩮ ᨠᩥᨾᩥᩃᨶᨣᩁᩮ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩮᩣ ᩏᨸᩣᩈᨠᩮᩣ ᩈᩮᩣᨲᩣᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨸᨬ᩠ᨧᩉᩥ ᩏᨸᩣᩈᨠᩈᨲᩮᩉᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩈᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᩁᩣᨾᩁᩮᩣᨸᨶᩈᩮᨲᩩᨻᨶ᩠ᨵᨶᨧᨦ᩠ᨠᨾᨶᨠᩁᨱᩣᨴᩦᩈᩩ ᨸᩩᨬ᩠ᨬᨠᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩ ᨸᩈᩩᨲᩮᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᩉᩁᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᨦ᩠ᨥᩔ ᩅᩥᩉᩣᩁᩴ ᨠᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩮᩉᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨠᩣᩃᩮᨶ ᨠᩣᩃᩴ ᩅᩥᩉᩣᩁᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ. ᨲᩮᩈᩴ ᨽᩁᩥᨿᩣᨿᩮᩣᨸᩥ ᩏᨸᩣᩈᩥᨠᩣ

ហុត្វា អញ្ញាយញ្ញា នយក្កា យាលិកត្ថចិលេបតានិហត្វា ការលេត កាលំ ចិហារំ កច្ឆន្តិយោ អត្តរាយកេ អារាយនការឹមុ ចិរ្សុយិត្វា កច្ឆន្តិ។

អចេការិចនំ កតិបយា គុត្វា ឲកិរ្សុា នការយ នត្តិសិក្ខា តាមុ តត្ថ ចិរ្សុយិត្វា កតាមុ តានំ ទ្វេបនយ្យត្តិ ឌិច្ចា បជិតាន្តិត្វា ហុត្វា តានំ សីលិចារក្ខាយនយ្យក្តតំ តាត្វា កត់ នយុត្វាបេមុំ “កោ ឲតាមុ ឲកិរ្សុាបិ សីលកេឌំ កាតុំ នយត្វោ”តិ។ តត្ថ អញ្ញាតរោ “អហំ នយត្វោ”តិ អាហ។ តេ តេត “នហេរ្សុត អត្តុតំ កេរាយា”តិ អត្តុតំ អកំមុ។ នោ អតេកេហិ ចូបិយេហិ ចាឃយយាតោ តាមុ នក អាកតាមុ ឃុមុត្វិតំ នត្តតត្តិ យគុនរ្សុំ ចិលំ ចារេតត្តា យគុនេតេច នទេត កាយបជិនំ ឃុត្តកឹតាតិ កាឃត្តា កឹតនត្តេត តាមុ អញ្ញាតរំ ត្តតិ្វ សីលកេឌំ បិរេបត្តា អតិចារិតិ កត្វា តេ គុត្តេ នហរ្សុំ បរាឌេរ្សុ។ តេ នហរ្សុបរាឌិតា តរ្សុា នាយិករ្សុ អារោរចមុំ។ នាយិកោ តំ ឃុត្តិ – “កឹ ត្វំ ឲចទ្វេបិ, ឃចា តេ បុរិសា អេចាតុ”ត្តិ។ នា “តាហំ ញាឌិនំ ឌាតាយឹ”តិ បជិក្ខិបិត្វា តម្ពិ អនជ្ជហត្តេ នឃឹបេ ឌិតំ មុតកំ ឌេរ្សុត្វា នបត់ អកាសិ “នេច យឃា តាឌិនំ បិបកមុំ កតំ, អឃំ លិត្តកណ្ណោ កាឡអមុតេលា តត្ថ តត្ថ កេច ឌាតំ យំ លាចេត្ម”តិ។ ត្តតរាបិ បញ្ចនតា ត្តតិ្វយោ តំ ត្តតិ្វ អតិចារិតិ ឌាតត្តិ កឹ អឃំ តចារ្សុំ បិបំ អកាសិ, ចូនាហុ តាកាសី”តិ ចេរាឌិតា “ត យឃំ ឲចទ្វេបំ ឌាតាយា”តិ ឃុនា ចត្វា “នេច យឃំ ឌាតាយ, កេច កេច ឲតិរ្សុារេឃច ឌានិយោ កេចឃ្សុាយា”តិ នបត់ អកំមុ។

អច នា អតិចារិតឹ ត្តតិ្វ តេតេច ចិរ្សុជិនាវេត ឌឃ្សុាតហឌយា មុរ្សុិត្វា ត ចិនេវេតេច កាលំ កត្វា ហិយចតិ បត្តតរាឌេ នត្តត្តំ យហានរាត់ អញ្ញាតរ្សុ កល្លុយុល្លឌហរ្សុ តឹនេ ចិយាតបេតី ហុត្វា តិត្តតិ្វ ចិយាតនាយត្តា ចរ្សុា កយុចិបិកាតុកចតយោក្កា ឲកា បេបិក្ខុទឹ តិត្តតិ្វ។ នេឃា ច បញ្ចនតា ត្តតិ្វយោ កាលំ កត្វា នបចកយុចនេត តរ្សុារេឃច ឌានិយោ ហុត្វា តិត្តតិ្វមុំ។ នា តត្ថ បុរត្ត កតរ្សុ បុណ្ណកយុរ្សុ ចលេត ឌិចនកាកំ ឌិត្តនយ្យត្តិ អតុកចិត្វា អឌ្ឍនេត្ត បិបកយុចាលនត្តោឌិតា នឃតេតា ចូឌហិត្វា បេបិក្ខុទឹតឹរំ កច្ឆតិ។ តត្ថ កតំ កឌេបិតកប្សុយាលោ ឲកោ កាឡអមុតេលា កេរចទ្វេបិ លិត្តកណ្ណោ តិលិលាឃតកចិតឌាធោ មុចិប្សុលិតលចិត្តារបុញ្ញនចិនតឃតោ តិរត្តនប្សុចត្តចិត្តុលតាយញ្ញាតនចិនចិនេត្យា កចិតតិលិលាតលោ លទាឃតគ្គញ្ញាលោលិយោ តតោ អាកត្តា តំ ក្នុយិឃំ តិបិរេតត្វា អតិនឃឌិឈត្តាតិក្នុតា ចិឃ បនឃ្សុាលាឌត្តា អជ្ជិ នត្តលិកយត្តំ កត្វា ឌតត្តហិ កេហត្វា បេបិក្ខុទឹឃំ លិបិត្វា អត្តនោឃតិ។ នា ច តត្ថ បក្ខិត្តនយតត្តនេយេច បកតិទ្វេបឌារិតឹ ហុត្វា ចិយាតំ អតិទុឃ្សុានឃតេ តិបឌ្ឍតិ។ ត្តតរា បត តរ្សុា ឌានឃ្សុេយេច ត្តក្ខុ អតុកចត្តិ។ ឲចំ តានំ តត្ថ ចនត្តិតំ បញ្ញានាឌិកាតិ បញ្ច ចរ្សុនតាតិ ចឹតិចត្តាតិ។

អច តានំ បុរិសេហិ ចិតា ឌិត្តនយ្យត្តិ អតុកចត្តិតំ ចូណ្ណា អហេមុំ។ តត្ថ ច កល្លុយុល្លឌហនោ តិក្កុតា បត្តតចិចនេត អាកត្តា កត្តំ តឌិ អតុបចិត្វា ឲកា តឌិ អត្តិ។ តានញ្ច ចនតត្ថាតនឃឹបេ ឲកោ ឌិត្តឋលេហិ អន្តទុក្ខេហិ បតនលតុឌានិហិ ច ចូបនោកិតោ អារាយនឌិនោ អទ្ធាប្សុឌេនោ អត្តិ។ តា ឲចំ នយចិត្តេមុំ – “ហត្ថ, យឃំ ត្តយាតិ អន្តចលិតិ ត្តយិរ្សុា តឌិយា បក្ខិបិរ្សុាយ, អប្សុេច តាយ ត្តយំ ចលំ ឌិច្ចា ចលលេកេត កោចិឌេច បុរិសោ ត្តនាកច្ឆឃ្យ, តេត នត្តិ ទយិរ្សុាយាតិ។ តា តចា អកំមុ។ តាហិ បត បក្ខិត្តាតិ អន្តចលិតិ កាតិចិ តាបនា កហិរ្សុ, កាតិចិ ចតចរកា, កាតិចិ កាកា ចិលុឌ្ឍិមុ, កាតិចិ តឹនេ លក្កិមុ។ ឲកំ បត កក្កាយ នោតំ បត្វា អត្តក្កនេត តាទ្វេរាលនិ នយ្យាបុលិ។

តេន ច សមយេន ពារាណសិរាជា លោហជាលបរិក្ខិត្តេ កក្ខាដេល តព្វាយតិ។ អថ តំ ផលំ គជិនេសាទេន ទុយ្យាតំ អត្តក្កេយេន អាកឌ្ឍា លោហជាលេ លគ្គិ។ តំ ចណ្ឌកណ្ឌសរសប្បគ្គ យហត្តំ ជិដ្ឋា អម្ពផលំ ជិស្វា រាជបុរិសា រញ្ញោ ឬបនេសុំ។ រាជា តស្ស ទុកនេកំ កហេត្វា

ឌិប់សតត្វាយ ទុកស្ស ពត្ថនាការេន ជុបិតស្ស ចន្លូនិចារស្ស លាឌិតុំ អទាសិ។ សោ តំ លាឌិត្វា “នេច, យឃា ទុចទ្ធបំ ន លាឌិតបុព្ពំ, ជិដ្ឋាយិគំ យញ្ញោ អម្ពផល”ន្តិ អាហ។ រាជា បុនបិ តស្ស ទុកំ លាយំ អទាសិ។ សោ តំ លាឌិត្វា ឌិកតចលិតបលិតោ អតិជិយ យនោហទទ្ធបេ ឃោព្ពានេ

ជិតោ ជិយ អហោសិ។ តំ ជិស្វា រាជា អច្ឆរិយព្ភុតជាតោ តំ អម្ពផលំ បរិក្ខិត្វា សទិសេ ជិសេសំ លភិត្វា យត្រស្ស បុច្ឆិ – “កត្ថ ទុចទ្ធបិតិ ជិដ្ឋអម្ពផលិតិ សំជិដ្ឋិ”តិ? យត្រស្សា ទុចយាហំសុ – “ហិយចន្តេ កិរ, នេច, បព្ពតរាជេ”តិ។ “សក្កា បន តាតិ អានេតុ”ន្តិ? “ចនចរកា,

នេច, ជានន្តិ”តិ។

រាជា ចនចរកេ បក្កោសាបេត្វា តេសំ តយត្ថំ អាចិក្ខិត្វា តេហិ សម្មន្តេត្វា ជិន្នស្ស ទុកស្ស ចនចរកស្ស សហស្សំ ឌត្វា តំ ជិស្សជ្ជេសិ –

“កច្ឆ , សីឃំ តំ មេ អម្ពផលំ អានេហី”តិ។ សោ តំ កហាបណសហស្សំ បុត្តទារស្ស ឌត្វា បាថេយ្យំ កហេត្វា បជិកក្ខំ កណ្ណមុណ្ឌហាភិមុខោ កត្វា យត្រស្សបថំ អតិក្កមិត្វា កណ្ណមុណ្ឌហតោ ញ្ញទំ សដ្ឋិយោជនប្បមាណោ បនេសេ ទុកំ តាបសំ ជិស្វា តេន អាចិក្ខិតមគ្គេន កច្ឆន្តោ បុន

តិំសយោជនប្បមាណោ បនេសេ ទុកំ តាបសំ ជិស្វា, តេន អាចិក្ខិតមគ្គេន កច្ឆន្តោ បុន បត្តរសយោជនប្បមាណោ ផានេ អញ្ញំ តាបសំ

ជិស្វា, តស្ស អត្តនោ អាកមនការណំ កថេសិ។ តាបសោ តំ អនុសាសិ – “ឥតោ បដ្ឋាយ ឥមំ យហាកក្ខំ បហាយ ឥមំ លុទ្ទកតជិ តិស្សាយ

បជិសោតំ កច្ឆន្តោ ឃតា បព្ពតជិចរំ បស្សសិ, តតា ទត្តិយំ ឬក្កំ កហេត្វា បជិសេយ្យាសិ។ អយញ្ហិ តជី ទត្តិយំ តប្បចត្តតិ, តេន តេ

កយតយោក្កា ហោតិ, កតិបយយោជនាតិក្កមេន តេ អម្ពេ បស្សិស្សសី”តិ។ សោ តថា កត្វា ឬឌយន្តេ ស្វទិយេ

ជិជិឆទតនទំសិជាលបត្ថោតិតក្ខមិកាកំ ផលការាចនតសាលាជិតានតទ្រុកណោបសោភិតំ ភាភាជិឆជិហក្កកណ្ណបក្ខជិតំ អតិជិយ

យនោហទំ អម្ពចនំ សម្បាបុណិ។

អថ តំ តា អមនុស្សិត្ថិយោ ទូរតោច អាកច្ឆន្តំ ជិស្វា “ទុស មម បរិក្កហោ, ទុស មម បរិក្កហោ”តិ ឬបធាជិសុ។ សោ បន តាហិ សទ្ធិំ តត្ថ

ជិដ្ឋសម្បត្តិំ អនុភជិតុំ យោក្កស្ស បុញ្ញកម្មស្ស អកតត្តា តា ជិស្វាច ភីតោ ជិរចន្តោ បលាយិត្វា អត្តក្កមេន ពារាណសិំ បត្វា តំ បចត្តិំ

រញ្ញោ អារោចេសិ។ រាជា តំ សុត្វា តា ឥត្ថិយោ ឌដ្ឋុំ អម្ពផលានិ ច បរិក្ខិតុំ សញ្ជាតាភិលាសោ រជ្ជការំ អមច្ចេសុ អារោបេត្វា

យិកចាបនេសេន សត្តឆ្នត្តុកលិសេបិ លក្ខំ ពន្ធិត្វា កតិបយមនុស្សបរិចារោ តេនេច ចនចរកេន ឌស្សិតមគ្គេន កត្វា

កតិបយយោជនត្តរេ ផានេ យនុស្សេបិ ឋបេត្វា ចនចរកមេច កហេត្វា អត្តក្កមេន កត្វា តម្បិ តតោ តិចត្តាបេត្វា ឬឌយន្តេ ជិចាកនេ

អម្ពចនំ បាជិសិ។ អថ តំ តា ឥត្ថិយោ អភិតទ៌ចាប្បត្តមិច នេចបុត្តំ ជិស្វា បច្ចុកន្ត្វា “រាជា”តិ ញាត្វា សញ្ជាតសិនេហពហុមានា សក្កច្ចំ

ត្យាបេត្វា ជិព្ពេហិ ចត្ថាលង្ការមាលាកន្ធជិលេបនេហិ សុមណ្ឌិតបសាធិតំ កត្វា ជិមានំ អារោបេត្វា ភាភក្ករសំ ជិព្ពភោជនំ ភោជេត្វា

តស្ស ឥច្ឆានុទ្ធបំ បយិរុបាសិំសុ។

អថ ជិយឌ្ឍចស្សសតេ អតិក្កន្តេ រាជា អឌ្ឍរត្តិសមយេ ឬដ្ឋហិត្វា តិសិន្នោ តំ អតិចារិតិ បេតិ បេរិក្ខរូណិតីទំ កច្ឆន្តិំ ជិស្វា “កិំ នុ ខោ ទុសា

ឥមាយ ខេលាយ កច្ឆតី”តិ ជិប់សិតុកាមោ អនុពន្ធិ។ អថ តំ តត្ថ កតំ សុតខេន លជ្ជមានំ ជិស្វា “កិំ នុ ខោ ឥទ”ន្តិ អជានន្តោ តយោ ច

ᨴᩥᩅᩈᩮ ᩅᩦᨾᩴᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ “ᩑᩈᩮᩣ ᩑᨲᩥᩔᩣ ᨸᨧ᩠ᨧᩣᨾᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨽᩅᩥᩔᨲᩦ”ᨲᩥ ᨶᩥᩈᩥᨲᩮᨶ ᨡᩩᩈᩩᨶᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲ᩠ᩅᩣ ᨩᩦᩅᩥᨲᩣ ᩅᩮᩣᩁᩮᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨬ᩠ᨧ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨸᩮᩣᨨᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩮᩣᨠ᩠ᨡᩁᨱᩥᩴ ᩒᨲᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨭᩥᩃᨴ᩠ᨵᨸᩩᩁᩥᨾᨴ᩠ᨵᩴ ᨮᨲ᩠ᩅᩣ –

᪒᪓᪘᪨

“ᩈᩮᩣᨱ᩠ᨱᩈᩮᩣᨸᩣᨶᨹᩃᨠᩣ , ᩈᩮᩣᨱ᩠ᨱᩅᩣᩃᩩᨠᩈᨶ᩠ᨳᨲᩣ;

ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᩮᩣᨣᨶ᩠ᨵᩥᨿᩣ ᩅᨣ᩠ᨣᩪ, ᩈᩩᨧᩥᨣᨶ᩠ᨵᩣ ᨾᨶᩮᩣᩁᨾᩣ᪨

᪒᪓᪙᪨

“ᨶᩣᨶᩣᩁᩩᨠ᩠ᨡᩮᩉᩥ ᩈᨬ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᩣ, ᨶᩣᨶᩣᨣᨶ᩠ᨵᩈᨾᩮᩁᩥᨲᩣ;

ᨶᩣᨶᩣᨸᨴᩩᨾᩈᨬ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᩣ, ᨸᩩᨱ᩠ᨯᩁᩦᨠᩈᨾᩮᩣᨲᨲᩣ᪨

᪒᪔᪐᪨

“ᩈᩩᩁᨽᩥᩴ ᩈᨾ᩠ᨸᩅᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᨾᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣ ᨾᩣᩃᩩᨲᩮᩁᩥᨲᩣ;

ᩉᩴᩈᨠᩮᩣᨬ᩠ᨧᩣᨽᩥᩁᩩᨴᩣ ᨧ, ᨧᨠ᩠ᨠᩅᨠ᩠ᨠᩣᨽᩥᨠᩪᨩᩥᨲᩣ᪨

᪒᪔᪑᪨

“ᨶᩣᨶᩣᨴᩥᨩᨣᨱᩣᨠᩥᨱ᩠ᨱᩣ, ᨶᩣᨶᩣᩈᩁᨣᨱᩣᨿᩩᨲᩣ;

ᨶᩣᨶᩣᨹᩃᨵᩁᩣ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩣ, ᨶᩣᨶᩣᨸᩩᨸ᩠ᨹᨵᩁᩣ ᩅᨶᩣ᪨

᪒᪔᪒᪨

“ᨶ ᨾᨲ᩠ᨳᩩᨿᩮᩔᩈᩩ ᩁᩣᨩᩥᨶᩴ, ᨶᨣᩁᩴ ᨿᩣᨩᩥᨶᩴ ᨻᩣᩉᩴ;

ᨸᩣᩈᩣᨴᩣ ᨻᩉᩩᨠᩣ ᨲᩩᨿ᩠ᩉᩴ ᩈᩮᩣᩅᨱ᩠ᨱᩁᩪᨸᩥᨿᩣᨾᨿᩣ;

ᨴᨴ᩠ᨴᩃ᩠ᩃᨾᩣᨶᩣ ᩋᩣᨽᩮᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨾᨶ᩠ᨲᩣ ᨧᨲᩩᩁᩮᩣ ᨴᩥᩈᩣ᪨

᪁᪃᪂᪨

“ᨸᨬ᩠ᨧ ᨶᩣᩁᩥᩈᨲᩣ ᨲᩩᨿ᩠ᩉᩴ ᨿᩣ ᨲᩮᨾᩣ ᨸᩁᩥᨧᩣᩁᩥᨠᩣ;

ᨲᩣ ᨠᨾ᩠ᨻᩩᨠᩣᨿᩪᩁᨵᩁᩣ, ᨠᨬ᩠ᨧᨶᩣᩅᩮᩊᨽᩪᩈᩥᨲᩣ᪨

᪁᪃᪃᪨

“ᨸᩃ᩠ᩃᨦ᩠ᨠᩣ ᨻᩉᩩᨠᩣ ᨲᩩᨿ᩠ᩉᩴ ᩈᩮᩣᩅᨱ᩠ᨱᩁᩪᨸᩥᨿᩣᨾᨿᩣ;

ᨠᨴᩃᩥᨾᩥᨣᩈᨬ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᩣ, ᩈᨩ᩠ᨩᩣ ᨣᩮᩣᨶᨠᩈᨶ᩠ᨳᨲᩣ᪨

᪁᪃᪄᪨

“ᨿᨲ᩠ᨳ ᨲᩩᩅᩴ ᩅᩣᩈᩪᨸᨣᨲᩣ, ᩈᨻ᩠ᨻᨠᩣᨾᩈᨾᩥᨴ᩠ᨵᩥᨶᩦ;

ᩈᨾ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩣᨿᨯ᩠ᨰᩁᨲ᩠ᨲᩣᨿ, ᨲᨲᩮᩣ ᩁᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨣᨧ᩠ᨨᩈᩥ᪨

᪁᪃᪅᪨

“ᨶᨩ᩠ᨩᩣᨶᨠ᩠ᨡᩥᩴ ᨣᨲ᩠ᩅᩣᨶ, ᨸᩮᩃ᩠ᩃᩮᨬ᩠ᨬᩣ ᩈᨾᨲ᩠ᨲᩮᨲᩣ;

ᨲᩔᩣ ᨲᩦᩁᩮ ᨲᩩᩅᩴ ᨮᩣᩈᩥ, ᩉᩁᩥᨲᩮ ᩈᨴ᩠ᨴᩃᩮ ᩈᩩᨽᩮ᪨

໑໓໔.

“ຕເຕາ ເຕ ກຓ຺ຓມຸເຓ຺ຑາ ສຸນເຂາ, ອງ຺ຄມງ຺ຄານິ ຂາທຕິ;

ຍທາ ຈ ຂາຍິຕາ ອາສິ, ອຏ຺ຐິສງ຺ຂລິກາ ກຕາ;

ໂອຄາຫສິ ໂປກ຺ຂຣຓິໍ, ໂຫຕິ ກາໂຍ ຍຖາ ປຸເຣ.

໑໓໕.

“ຕເຕາ ຕ຺ວໍ ອງ຺ຄປຈ຺ຈງ຺ຄີ, ສຸຈາຣຸ ປິຍທສ຺ສນາ;

ວເຕ຺ຖນ ປາຣຸປິຕ຺ວານ, ອາຍາສິ ມມ ສນ຺ຕິກໍ.

໑໓໖.

“ກິໍ ນຸ ກາເຍນ ວາຈາຍ, ມນສາ ທຸກ຺ກຏໍ ກຕໍ;

ກິສ຺ສ ກມ຺ມວິປາເກນ, ກຓ຺ຓມຸເຓ຺ຑາ ສຸນເຂາ ຕວ;

ອງ຺ຄມງ຺ຄານິ ຂາທຕີ”ຕິ —

ທ຺ວາທສຫິ ຄາຖາຫິ ຕໍ ຕສ຺ສ ປວຕ຺ຕິໍ ປຸຈ຺ຉິ.

໑໓໕. ຕຕ຺ຖ ໂສຓ຺ຓໂສປານຜລກາຕິ ສຸວຓ຺ຓມຍໂສປານຜລກາ. ໂສຓ຺ຓວາລຸກສນ຺ຖຕາຕິ ສນ຺ຖຕາ ສຸວຓ຺ຓມຍາຫິ ວາລຸກາຫິ ສນ຺ຖຕາ. ຕຕ຺ຖາຕິ ໂປກ຺ຂຣຓິຍໍ. ໂສຄນ຺ຘິຍາຕິ ໂສຄນ຺ຘິກາ. ວຄ຺ຄູຕິ ສຸນ຺ທຣາ ຣຸຈິຣາ. ສຸຈິຄນ຺ຘາຕິ ມນຸຎ຺ຎຄນ຺ຘາ.

໑໓໖. ນານາຄນ຺ຘສເມຣິຕາຕິ ນານາວິຘສຸຣຠິຄນ຺ຘວເສນ ຄນ຺ຘວາຍຸນາ ສມນ຺ຕເຕາ ເອຣິຕາ. ນານາປທຸມສຎ຺ຉນ຺ນາຕິ

ភាភាចិឆរត្តបក្ខុយបន្នាឌិតបលិលតលិ៍ បុណ្ឌរិកបរេយាតតាតិ រេបតបក្ខុរេយហិ ច បរេយាកិណ្ណា៍

៦៩០៍ បុរកិ៍ បយ្យចាឃត្តិតិ បយ្ខុរេឆច បុកន្ត្ឌ ចាឃតិ រេបរិក្ខុរលិតិ អឆិប្បរេឃា៍ ហំបរេកាឡ្ហាកិរុងាតិ ហំរេបហិ ច រេកាឡ្ហាហិ ច អភិភាឌិតា៍

៦៩១៍ ភាភាឌិឌកលាកិណ្ណាតិ ភាភាឌិឌកលាកិណ្ណា៍ ភាភាបរកលាឃុតាតិ ភាភាចិឆចិហក្ខុយាកិរុងបមុហឃុត្តា៍ ភាភាឞលឆរាតិ ភាភាចិឆឞលឆារិរេភា បត្តកាលំ ចិចិឆឞលភារេតយិតបាលត្តា៍ ភាភាបុប្ឃឆរា ចភាតិ ភាភាចិឆបុរកិក្យុបុយដាឃិកាតិ ចភាតីតិ អរេត្ថា៍ លិក្ខុចិបល្លារេបត ហិ “ចភា”តិ ចុត្តំ៍

៦៩២៍ ភ យតុរេប្សុបុ ច្រាឌិបំ ភកាវត្តិ ឃាឌិបំ តច ព្ភុឌំ ភកាទំ, ច្រាឌិបំ យតុរេប្សុបុ ភត្ថិ, យតុប្សរេលាិរេក ភ រូបលច្ឆុតីតិ អរេត្ថា៍ រូបិឃយឃាតិ រឌតយឃា៍ ឩត្ថុល្លយាភាតិ អតិចិឃ ចិរេរាចយាភា៍ អារេកត្តិតិ រេបាកឃត្តិ៍ បយត្តា ចត្យុរេរា ឌិបាតិ បយត្តរេតា ចតរេប្សាបិ ឌិបារេឃា៍

៦៩៣៍ ឃា រេតយាតិ ឃា រេត ព្ភុយា៍ បរិចារិកាតិ រេចឃ្យាចង្ហការិតិរេឃា៍ តាតិ តា បរិចារិការេឃា៍ កប្បកាឃុរឆរាតិ បច្ចចលឃកាឃុរចិក្សុបិតា៍ កញ្ញាភារេចត្យអក្សុបិតាតិ បុចណ្ណចដំបកបយលក្ខុតរេកបហត្ថា៍

៦៩៤៍ កឆលិយិកបន្នាត្តាតិ កឆលិយិកចយ្ខុបដ្ឋុតុរលាត្ថតា៍ បឌ្ឈាតិ បឌ្ឈិតា បឃិតំ ឃុត្តរុបិ៍ រេកាភកបត្តតាតិ ឌិឈរេលាិយរេកភ រេកាឌរេចភ បត្តតា៍

៦៩៥៍ ឃត្ថាតិ ឃត្ថិ បល្លរេក្ខា៍ ចារូបកតាតិ ចារំ រូបកតា, បឃិតាតិ អរេត្ថា៍ បយ្យត្តាឃឌ្ឌរត្តាឃាតិ អឌ្ឌរត្តិឃា រូបកតាឃ៍ តរេតាតិ បល្លក្ខរេតា៍

៦៩៦៍ រេបរិក្ខុរន្នាតិ រេបរិក្ខុរលិឃា៍ ហរិរេតតិ តិរេល៍ បឌ្ឌរេលតិ តរុលាតិលាបន្នារេត្តា៍ បុរេកតិ បុរេឌ្ឌ៍ បុរេកតិ ចា តប្សា អាលបតិ៍ ភរេឌ្ឌ, បយត្តរេតា ហរិរេត បឌ្ឌរេល តប្សា រេបរិក្ខុរលិឃា តីររេ តំ កត្តាភ ដាបិ តិដ្ឋបិតិ រេឃាឌភា៍

៦៩៧៍ កណ្ណបុរេណ្ឌាតិ ពណ្ឌិតករេណ្ណា លិត្តករេណ្ណា៍ លាឃិតា អាឃីតិ លាឌិតា អរេហាបិ៍ អជ្ជឹបក្ខុលិកា កតាតិ អជ្ជឹបក្ខុលិកយត្តា កតា៍ ឃចា បុរេរតិ បុភរេលភ លាឆភរេតា បុរេត្តា ចិឃ៍

៦៩៨៍ តរេតាតិ រេបរិក្ខុរលិ ព្ភកាហភរេតា បន្នា៍ អក្ខុបន្ទុតិ បរិបុណ្ណបត្តក្ខុបន្ទុចតិ៍ បុចារុតិ បុដ្ឋុ យរេភារេយា៍ បិឃឆប្សភាតិ ឆប្សតីឃា៍ អាឃាបីតិ អាកន្តបិ៍

ឯវំ តេន រញ្ញា បុច្ឆិតា សា បេតី អាទិតោ បដ្ឋាយ អត្តនោ បវត្តិំ តស្ស កថេន្តី –

១៤០.

“កិមិលាយំ គហបតិ, សទ្ធោ អាសិ ឧបាសកោ;

តស្សាហំ ភរិយា អាសិំ, ទុស្សីលា អតិចារិនី.

១៤១.

“សា មំ អតិចរមានាយ, សាមិកោ ឯតទព្រវិ;

‘នេតំ តំ ឆន្នំ បតិរូបំ, យំ ត្វំ អតិចរាសិ មំ’.

១៤២.

“សាហំ ឃោរញ្ច សបថំ, មុសាវាទញ្ច ភាសិសំ;

‘នាហំ តំ អតិចរាមិ, កាយេន ឧទ ចេតសា.

១៤៣.

“‘សចាហំ តំ អតិចរាមិ, កាយេន ឧទ ចេតសា;

កណ្ណមុណ្ឌាយំ សុនខោ, អង្គមង្គានិ ខាទតុ’.

១៤៣.

“ᨲᩔ ᨠᨾ᩠ᨾᩔ ᩅᩥᨷᩣᨠᩴ, ᨾᩩᩈᩣᩅᩣᨴᩔ ᨧᩪᨽᨿᩴ;

ᩈᨲ᩠ᨲᩮᩅ ᩅᩔᩈᨲᩣᨶᩥ, ᩋᨶᩩᨽᩪᨲᩴ ᨿᨲᩮᩣ ᩉᩥ ᨾᩮ;

ᨠᨱ᩠ᨱᨾᩩᨱ᩠ᨯᩮᩣ ᨧ ᩈᩩᨶᨡᩮᩣ, ᩋᨭ᩠ᨮᨾᨭ᩠ᨮᩣᨶᩥ ᨡᩣᨴᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ – ᨸᨧ᩠ᨨᩣ ᨣᩣᨳᩣ ᩋᩣᩉ;

᪑᪙᪐-᪑᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨠᩥᨾᩥᩃᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᩅᩴᨶᩣᨾᨠᩮ ᨶᨣᩁᩮ᪨ ᩋᨲᩥᨧᩣᩁᩥᨶᩦᨲᩥ ᨽᩁᩥᨿᩣ ᩉᩥ ᨸᨲᩥᩴ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾ᩠ᨾ ᨧᩁᨱᨲᩮᩣ “ᩋᨲᩥᨧᩣᩁᩥᨶᩦ”ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ ᩋᨲᩥᨧᩁᨾᩣᨶᩣᨿ ᨾᨿᩥ ᩈᩮᩣ ᩈᩣᨾᩥᨠᩮᩣ ᨾᩴ ᩑᨲᨴᨻᩕᩅᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᨶᩮᨲᩴ ᩈᩣᨵᩪᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨠᩣᩁᨴᩔᨶᩴ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨶᩮᨲᩴ ᩈᩣᨵᩪᨲᩥ ᨶ ᩑᨲᩴ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨶ ᨸᨲᩥᩁᩪᨸᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩔᩮᩅ ᩅᩮᩅᨧᨶᩴ᪨ ᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨸᩁᩣᨾᩈᨶᩴ᪨ ᩋᨲᩥᨧᩁᩣᩈᩦᨲᩥ ᩋᨲᩥᨧᩁᩈᩥ, ᩋᨿᨾᩮᩅ ᩅᩣ ᨸᩣᨮᩮᩣ᪨ ᨿᩴ ᨾᩴ ᨲ᩠ᩅᩴ ᩋᨲᩥᨧᩁᩈᩥ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᨿᩴ ᩋᨲᩥᨧᩁᨱᩴ, ᨶᩮᨲᩴ ᩈᩣᨵᩩ ᨶᩮᨲᩴ ᨸᨲᩥᩁᩪᨸᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩤ᪨

᪑᪙᪑-᪓᪨ ᨥᩮᩣᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩣᩁᩩᨱᩴ᪨ ᩈᨸᨳᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨸᨳᩴ᪨ ᨽᩣᩈᩥᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨽᩣᩈᩥᩴ᪨ ᩈᨧᩣᩉᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨧᩮ ᩋᩉᩴ᪨ ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨲ᩠ᩅᩴ᪨ ᨲᩔ ᨠᨾ᩠ᨾᩔᩣᨲᩥ ᨲᩔ ᨸᩣᨸᨠᨾ᩠ᨾᩔ ᨴᩩᩔᩦᩃ᩠ᨿᨠᨾ᩠ᨾᩔ᪨ ᨾᩩᩈᩣᩅᩣᨴᩔ ᨧᩣᨲᩥ “ᨶᩣᩉᩴ ᨲᩴ ᩋᨲᩥᨧᩁᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨾᩩᩈᩣᩅᩣᨴᩔ ᨧ᪨ ᨧᩪᨽᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᩪᨽᨿᩔ ᩅᩥᨷᩣᨠᩴ᪨ ᩋᨶᩩᨽᩪᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨶᩩᨽᩪᨿᨾᩣᨶᩴ ᨿᨲᩮᩣᨲᩥ ᨿᨲᩮᩣ ᨸᩣᨸᨠᨾ᩠ᨾᨲᩮᩣ᪨

ᩑᩅᨬ᩠ᨧ ᨸᨶ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩮᨶ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨠᨲᩴ ᩏᨸᨠᩣᩁᩴ ᨠᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶ᩠ᨲᩦ –

᪑᪙᪒᪨

“ᨲ᩠ᩅᨬ᩠ᨧ ᨴᩮᩅ ᨻᩉᩩᨠᩣᩁᩮᩤ, ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨾᩮ ᩍᨵᩣᨣᨲᩮᩤ;

ᩈᩩᨾᩩᨲ᩠ᨲᩣᩉᩴ ᨠᨱ᩠ᨱᨾᩩᨱ᩠ᨯᩔ, ᩋᩈᩮᩣᨠᩣ ᩋᨠᩩᨲᩮᩣᨽᨿᩣ᪨

᪑᪙᪓᪨

“ᨲᩣᩉᩴ ᨴᩮᩅ ᨶᨾᩔᩣᨾᩥ, ᨿᩣᨧᩣᨾᩥ ᨸᨬ᩠ᨩᩃᩦᨠᨲᩣ;

ᨽᩩᨬ᩠ᨩ ᩋᨾᩣᨶᩩᩈᩮ ᨠᩣᨾᩮ, ᩁᨾ ᨴᩮᩅ ᨾᨿᩣ ᩈᩉᩣ”ᨲᩥ᪨ –

ទ្វេ គាថា អាហ។ តត្ថ ទេវាតិ រាជានំ អាលបតិ។ កណ្ហមុណ្ឌស្សាតិ កណ្ហមុណ្ឌេតោ។ ភិស្សេក្ក ហិ ឋានំ នាមិចចំ។ អថ រាជា តត្ថ ចារេសត គិទ្ធិត្ថយាភេសា កយភញ្ញាសយំ បកាសេសិ។ តំ សុត្វា ទេវតា ទេវញ្ញា បដិពន្ធចិត្តា តទេត្ថចស្ស ចាសំ ខាទន្តី “តាហំ, ទេវ, ភយស្សាមី”តិ គាថមាហ។

បុន រាជា ឲ្យកំ សេក ភកទំ កត្តុការេមាច ហុត្វា អត្តនោ អញ្ញាសយំ បវេទេន្តោ –

១៩៤៩។

“កុត្វា អយាតុសា កាយា, ទមិតោមិ ព្រាឃា សហ;

តាហំ សុករេ ខាទាមិ, លិប្បំ បដិភខាមិ ម”ន្តិ។ –

ឆ្លសាភកាថមាហ។ តត្ថ តាហន្តិ តំ អហំ។ សុករេតិ សុកខាដេត្វា។ បដិភខាមិ មន្តិ មយំ ព្យាភកាសេមេច មំ បដិភេហិ។ សេសំ សព្វត្ថ បិកាដេមេច។

អថ សា ចិយាភេបតី ទេវញ្ញា ចចនំ សុត្វា ចិទោសំ អសហមានា សោកាកាត្រុ ទេតាយ ឧព្យាកុលហទយា ទេចឆមានសរីរា ភាភាចិនេហិ រូបិទេឃហិ អាឃាចិត្វាបិ តំ តត្ថ ចារេសត្យំ អសទេក្កាត្តី ពាហ្ហិ មហារទេហិ ទតេភហិ សន្ធិ រាជានំ ភកទំ ទេត្វា បិសានំ អាទេទាបេត្វា កត្តិត្វា បរិទេចិត្វា អត្តនោ ចសភដ្ឋានមេច គតា។ រាជា បភ តំ ជិស្វា សញ្ញាតសំទេចកោ ភាភាជីភិ បុញ្ញាកម្មានិ កត្វា សក្កបុរាយណោ អហោសិ។ អថ អមច្ចា ភកចតិ ទេលិកោ រូបជ្ឈិត្វា បចត្តិតចទេឆមុចទេក្ក អត្តក្កមេភ សាចត្តិយំ ចិហទេត្ត ឲ្យកជិចនំ អាយត្តា មហាមោក្កលានោ បត្តាតចារិកំ ចទមានោ តំ ឋាត្តិ សបរិចារំ ជិស្វា តាយ កតាកម្មំ បុច្ឆិ។ សា អាជីទេតា បដ្ឋាយ សព្ពំ ទេឆទស្ស កថេសិ។ ទេឆទោ តាសំ ឆម្មំ ទេសេសិ។ តំ បចត្តិ ទេឆទោ ភកចទេតា អាទេទាចេសិ។ ភកចា តមត្តំ អដ្ឋុប្បត្តិំ កត្វា សម្មត្តបរិសាយ ឆម្មំ ទេសេសិ។ មហាជនោ បដិលទ្ធសំទេចកោ បិបទេតា ឆ្លុវយិត្វា ភាភាជីភិ បុញ្ញាកម្មានិ កត្វា សក្កបុរាយណោ អហោសីតិ។

កណ្ហមុណ្ឌបេតិចត្ថុចណ្ណនា និដ្ឋិតា។

១៦។ ធុត្តរិបេតចត្ថុចណ្ណនា

អហុ រាជា ព្រហ្មទត្តោតិ ឋានំ ធុត្តរិបេតចត្ថុំ សត្ថា ជេតចនេ ចិហរន្តោ អញ្ញតរំ រូបិសិកំ អារព្ភ កថេសិ។ សាចត្ថិយំ កិរ អញ្ញតរាយ រូបិសិកាយ សាមិកោ កាលមកាសិ។ សា បតិចិទោគទុក្ខាតុរា សោចន្តី អាញ្ញអាហតំ កត្វា ទោទតិ។ ភកចា តស្សា សោតាបត្តិផលស្ស រូបនិស្សយសម្បត្តិំ ជិស្វា ករុណាយ សញ្ចោទិតមានសោ ហុត្វា តស្សា គេហំ គន្ត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ។ រូបិសិកា សត្ថារំ រូបសង្កមិត្វា

វន្ទិត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ អថ នំ សត្ថា “កិំ, ឧបាសិកេ, សោចសី”តិ វត្វា “អាម, ភន្តេ, បិយវិប្បយោគេន សោចាមី”តិ វុត្តេ តស្សា សោកំ អបនេតុកាមោ អតីតំ អាហរិ។

អតីតេ បញ្ចាលរដ្ឋេ កបិលនគរេ ចូឡនីព្រហ្មទត្តោ នាម រាជា អហោសិ។ សោ អគតិគមនំ បហាយ អត្តនោ វិជិតេ បជាយ ហិតករណនិរតោ ទស រាជធម្មេ អកោបេត្វា រជ្ជំ អនុសាសមានោ កទាចិ “អត្តនោ រជ្ជេ កិំ វត្តតី”តិ ញាតុកាមោ ពុត្តចារវេសំ គហេត្វា ឯកោ អទុតិយោ នគរតោ និក្ខមិត្វា គាមតោ គាមំ ជនបទតោ ជនបទំ វិចរិត្វា សព្ពរដ្ឋំ អកណ្ដកំ អនុប្បីឡំ មនុស្សេ សម្មោទមានេ អបារុតឃរេ មញ្ញេ វិហរន្តេ ទិស្វា សោមនស្សជាតោ និវត្តិត្វា នគរាភិមុខោ អាគច្ឆន្តោ អញ្ញតរស្មិំ គាមេ ឯកិស្សា វិធវាយ ទុគ្គតិត្ថិយា គេហំ បាវិសិ។ សា តំ ទិស្វា អាហ – “កោ នុ ត្វំ, អយ្យោ, កុតោ វា អាគតោសី”តិ? “អហំ ពុត្តចារោ, ភទ្ទេ, ភតិយា ពុត្តចារកម្មំ ករោន្តោ វិចរាមិ។ យទិ តុម្ហាកំ ពុត្តចារកម្មំ អត្ថិ, ភត្តញ្ច វេតនញ្ច ទេថ, តុម្ហាកម្បិ កម្មំ ករោមី”តិ។ “នត្ថម្ហាកំ កម្មំ ភត្តវេតនំ វា, អញ្ញេសំ ករោហិ, អយ្យា”តិ។ សោ តត្ថ កតិបាហំ វសន្តោ ធញ្ញបុញ្ញលក្ខណសម្បន្នំ តស្សា ធីតរំ ទិស្វា មាតរំ អាហ – “អយំ ទារិកា កិំ កេនចិ គហិតបរិគ្គហា, ឧទាហុ អគហិតបរិគ្គហា។ សចេ បន កេនចិ អគហិតបរិគ្គហា, ឥមំ មយ្ហំ ទេថ, អហំ តុម្ហាកំ សុខេន ជីវិតុបាយំ កាតុំ សមត្ថោ”តិ។ “សាធុ, អយ្យា”តិ សា តស្ស តំ អទាសិ។

សោ តាយ សទ្ធិំ កតិបាហំ វសិត្វា តស្សា កហាបណសហស្សំ ទត្វា “អហំ កតិបាហេនេវ និវត្តិស្សាមិ។ ភទ្ទេ, ត្វំ មា ឧក្កណ្ឋី”តិ វត្វា អត្តនោ នគរំ គន្ត្វា, នគរស្ស ច តស្ស គាមស្ស ច អន្តរេ មគ្គំ សមំ ការាបេត្វា អលង្ការាបេត្វា មហតា រាជានុភាវេន តត្ថ គន្ត្វា តំ ទារិកំ កហាបណរាសិម្ហិ ឋបេត្វា សុវណ្ណរជតកលសេហិ ន្ហាបេត្វា “ឧព្ពរី”តិ នាមំ ការាបេត្វា អគ្គមហេសិដ្ឋានេ ឋបេត្វា តញ្ច គាមំ តស្សា ញាតីនំ ទត្វា មហតា រាជានុភាវេន តំ នគរំ អានេត្វា តាយ សទ្ធិំ អភិរមមានោ ធម្មេន រជ្ជំ អនុសាសិត្វា អាយុបរិយោសានេ កាលមកាសិ។ កាលកតេ ច តស្មិំ, កតេ ច សរីរកិច្ចេ ឧព្ពរី បតិវិយោគេន សោកសល្លសមប្បិតហទយា អាឡាហនំ គន្ត្វា ពហូ ទិវសេ គន្ធបុប្ផាទីហិ បូជេត្វា រញ្ញោ គុណេ កិត្តេត្វា ឧម្មាទប្បត្តា វិយ កន្ទន្តី បរិទេវន្តី អាឡាហនំ បទក្ខិណំ ករោតិ។

តេន ច សមយេន អម្ហាកំ ភគវា ពោធិសត្តភូតោ ឥសិបព្ពជ្ជំ បព្ពជិត្វា អធិគតជ្ឈានាភិញ្ញោ ហិមវន្តស្ស សាមន្តា អញ្ញតរស្មិំ អរញ្ញាយតនេ វិហរន្តោ សោកសល្លសមប្បិតំ ឧព្ពរិំ ទិព្វេន ចក្ខុនា ទិស្វា អាកាសេន អាគន្ត្វា ទិស្សមានរូបោ អាកាសេ ឋត្វា តត្ថ ឋិតេ មនុស្សេ បុច្ឆិ – “កស្សិទំ អាឡាហនំ, កស្សត្ថាយ ចាយំ ឥត្ថី ‘ព្រហ្មទត្ត, ព្រហ្មទត្តា’តិ កន្ទតិ បរិទេវតី”តិ។ តំ សុត្វា មនុស្សា “ព្រហ្មទត្តោ នាម បញ្ចាលានំ រាជា, សោ អាយុបរិយោសានេ កាលមកាសិ, តស្សិទំ អាឡាហនំ, តស្ស អយំ អគ្គមហេសី ឧព្ពរី នាម ‘ព្រហ្មទត្ត, ព្រហ្មទត្តា’តិ តស្ស នាមំ គហេត្វា កន្ទតិ បរិទេវតី”តិ អាហំសុ។ តមត្ថំ ទីបេន្តា សង្គីតិការា –

“ᩋᩉᩩ ᩁᩣᨩᩣ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨴᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᨷᨬ᩠ᨧᩣᩃᩣᨶᩴ ᩁᨳᩮᩈᨽᩮᩣ;

ᩋᩉᩮᩣᩁᨲ᩠ᨲᩣᨶᨾᨧ᩠ᨧᨿᩣ, ᩁᩣᨩᩣ ᨠᩣᩃᨾᨠᩕᩩᨻ᩠ᨻᨳ᪨

᪁᪈᪉᪨

“ᨲᩔ ᩋᩣᩊᩣᩉᨶᩴ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ, ᨽᩁᩥᨿᩣ ᨠᨶ᩠ᨴᨲᩥ ᩏᨻ᩠ᨻᩁᩦ;

ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨴᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨷᩔᨶ᩠ᨲᩦ, ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨴᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨠᨶ᩠ᨴᨲᩥ᪨

᪁᪉᪀᪨

“ᩍᩈᩥ ᨧ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᩣᨣᨬ᩠ᨨᩥ, ᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᨧᩁᨱᩮᩣ ᨾᩩᨶᩥ;

ᩈᩮᩣ ᨧ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᨷᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲ᩠ᨳ, ᨿᩮ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᩩ ᩈᨾᩣᨣᨲᩣ᪨

᪁᪉᪁᪨

“‘ᨠᩔ ᩍᨴᩴ ᩋᩣᩊᩣᩉᨶᩴ, ᨶᩣᨶᩣᨣᨶ᩠ᨵᩈᨾᩮᩁᩥᨲᩴ;

ᨠᩔᩣᨿᩴ ᨠᨶ᩠ᨴᨲᩥ ᨽᩁᩥᨿᩣ, ᩍᨲᩮᩣ ᨴᩪᩁᨣᨲᩴ ᨷᨲᩥᩴ;

ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨴᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨷᩔᨶ᩠ᨲᩦ, ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨴᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨠᨶ᩠ᨴᨲᩥ’᪨

᪁᪉᪂᪨

“ᨲᩮ ᨧ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩅᩥᨿᩣᨠᩴᩈᩩ, ᨿᩮ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᩩ ᩈᨾᩣᨣᨲᩣ;

ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨴᨲ᩠ᨲᩔ ᨽᨴ᩠ᨴᨶ᩠ᨲᩮ, ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨴᨲ᩠ᨲᩔ ᨾᩣᩁᩥᩈ᪨

១៥១។

“តស្ស ញាណំ អាឡ្យអាហតំ, ភាភាគន្ធសរេយទិតំ;

តស្សាយំ គច្ឆតិ ករិយា, ញាណតោ ន្ទរកតំ បតិ;

ព្រហ្មទត្ត អបស្សន្តិ, ព្រហ្មទត្តាតិ គច្ឆតី”តិ។ – ៧ គាថា នេបរំ;

១៤៨-៩។ តត្ថ អហុតិ អហោសិ។ បញ្ចាលិតន្តិ បញ្ចាលរដ្ឋវាសីនំ, បញ្ចាលរដ្ឋស្សេវ វា។ ឧរោបិ ហិ ឧតរោ ឧតបឌិកានំ រាជក្យារានំ ចរេសត ទ្ឡហិយា “បញ្ចាលិត”ន្តិ ពាហុចចរេតត តិច្ចិសីយតិ។ ររេឆសរកោតិ ររេឆសុ ស្វកសឌិរសា, យហាររេឆាតិ អរេត្ថា។ តស្ស អាឡ្យអាហតន្តិ តស្ស ររេញ្ញា សរីរស្ស ឌឌ្ឍនំ។

១៥០។ ញាសីតិ ពសាភាឌីនំ ក្យាណំ ឲសភរេដ្ឋភ ញាសិ។ តត្វាតិ តស្មិំ ស្វត្ថរិយា ដិតដ្ឋានេ, ឃុសានេតិ អរេត្ថា។ អាកច្ឆីតិ អកយាសិ។ សម្បត្តចររេលាតិ សីលសម្បន្នា, ញាត្វិរេយសុ ក្យត្តក្ខារតា, រកាឌរេត យត្ថញ្ញាតា, ឌាកទិយាតុរយារកា, សន្ធារេយា សត្ត សន្ធិមា, ចត្តារិ ទ្វបិចចរសាភាតីតិ ញារេយហិ បត្ថរសហិ ចរលាសន្លារតហិ ក្យរេលហិ សម្បន្នា សយន្លារកតា, ចរលាសម្បន្នាតិ អរេត្ថា។ យុតីតិ អត្តហិតញ្ញា បរហិតញ្ញា យុភាតិ ឌាភាតីតិ យុភ្តិ។ រេសា ច តត្ថ អបុច្ឆិត្វាតិ រេសា តស្មិំ ឋានេ ដិតេ ឌរេត បដិបុច្ឆិ។ រេយ តត្ថ សុ សយាកតាតិ រេយ យតុស្សា តត្ថ ស្វសានេ សយាកតា។ ស្វតិ តិបិតយត្ថំ។ “រេយ តត្ថាសុំ សយាកតា”តិ វា បិរេឋា។ អាសុន្តិ អហេសុន្តិ អរេត្ថា។

១៥២។ ភាភាគន្ធសរេយទិតន្តិ ភាភាចិរេឌហិ គរេន្ធហិ សយត្ថរេតា ឲទិតំ ស្វបវាសិតំ។ ញាណតោតិ យតុស្សរេលិករេតា។ ន្ទរកតន្តិ បររេលិកំ គតត្តា ចឌតិ។ ព្រហ្មទត្តាតិ គច្ឆតីតិ ព្រហ្មទត្តាតិ ឲចំ ភាយសំកិត្តនំ គត្វា បរិរេឌចភចរេសត អច្យាយតិ។

១៥៣-៤។ ព្រហ្មទត្តស្ស កម្មរេត្ត, ព្រហ្មទត្តស្ស យារិសាតិ យារិស, តិរាយយកាយចិត្ត យហាយុតិ ព្រហ្មទត្តស្ស ររេញ្ញា ញាណំ អាឡ្យអាហតំ, តរេស្សវ ព្រហ្មទត្តស្ស ររេញ្ញា អយំ ករិយា, កម្មំ រេត តស្ស ច ព្រហ្មទត្តស្ស កម្មំ រហោតុ, តាឌិសានំ យរេហសីនំ ហិតាតុចិត្តរេតត បររេលរេក ដិតាភយ្បិ ហិតស្សុលំ រហាតិរេយចាតិ អធិប្បារេយា។

អថ រេសា តាបរេសា រេតសំ ចចនំ សុត្វា អត្តរាយ្បំ ស្វបិគាយ ស្វត្ថរិយា សន្តិកំ គន្ត្វា តស្សា រេសាកចិរេនាឌនត្ថំ –

១៥៣។

“ឆឡាសីតិសហស្សានិ, ព្រហ្មទត្តស្សនាមកា;

ឃាយន្តិ អារញ្ញអាហរេត ឥណ្ឌា, តេហំ កយត្រូសាចសី”តិ –

កាឆយាហ ៍ តត្ថ ឆឡាសីតិសហស្សានីតិ ឆសហស្សាធិកអសីតិសហស្សមត្តា ព្រហ្មទត្តស្សនាមកាតិ ព្រហ្មទត្តោតិ ឯវំនាមកា តេហំ កយត្រូសាចសីតិ តេហំ ឆឡាសីតិសហស្សមត្តាតាត់ ព្រហ្មទត្តាតំ កពយំ ព្រហ្មទត្តំ តំ អត្រូសាចសិ, កពយំ បដិច្ច តេ សោរេកា ឃ្លប្បន្តោតិ បុច្ឆិ។

ឯវំ បត តេត ឃ្លសិតា បុច្ឆិតា ខ្ពត្តរី អត្ថតា អសិរេប្បតំ ព្រហ្មទត្តំ អាចិក្ខត្តិ –

៦៨៥។

“ឧយា រាជា ចូឡអតិបុត្តោ, បញ្ចាលិតំ ររឆសកា;

តំ ករត្តា អត្រូសាចាយិ, កត្តារំ សត្តាកាយត”ត្តិ –

កាឆយាហ៍ តត្ថ ចូឡអតិបុត្តោតិ ឯវំនាមស្ស ររញ្ញោ បុត្តោ សត្តាកាយតត្តិ យឃ្យាសត្តាស្ស ឃ្លន្តិតិន្តិតស្ស តាតារំ, សត្តោសំ ចា សត្តាតំ ឃ្លន្តិតតាឃកំ។

ឯវំ ខ្ពត្តរីឃា ចុត្តេ បុត តាបសោ –

៦៨៦។

“សត្តោចារហេសុំ រាជារោតា, ព្រហ្មទត្តស្សនាមកា;

សត្តោច ចូឡអតិបុត្តា, បញ្ចាលិតំ ររឆសកា។

៦៨៨។

“សន្តោនំ អត្ថបុត្តេន, យទេហមិត្តយការិយំ;

កស្មា បុរិយកេ ហិត្វា, បន្ថិយំ អត្ថសោចសិ”តិ – កាចាក្ខយាហ;

ឲ្យលិ៩ ពត្ថ សន្តោចាទេហសុត្តិ សន្តោច ទេព លព្យអាសិតិសហស្សបញ្ញា រាឌាតោ (ពាហូតត្តស្ស តាយកា ក្ខព្យអតិបុត្តា បញ្ញាលិតំ ររេធសកាច អទេហសុំ ព្ឋេយ រាឌកាចាគយោ ចិរេយសា ទេពសុ ឲកស្សាបិ ភាទេហសុំ

ឲ្យលិលិ យទេហមិត្តយការិយឹតិ ត្វញ្ញា ទេពនំ សន្តោសប្បិ អត្ថបុត្តេន អក្កយទេហសិកាចំ អកាមិ, អត្ថប្បត្តាតិ អទេត្វា កស្មាតិ ក្យលទេពា ច

សាយិកកាចទេពា ច អចិសិទ្ធេសុ ឲត្តកេសុ ឌទេតសុ បុរិយកេ រាឌាតោ បហាយ បន្ថិយំ ឲក៌យេច កស្មា កេត កាទលេត អត្ថសោចសិតិ បុន្ថិ

តំ សុត្វា ង្គ្គាទិ សំទេចកឌាតា បុត ពាបនំ –

ឲ្យលិប

“អាតុទេយ ព្ឋត្តិក្ខតាយ, ឌីឈរត្តាយ យារិស;

ឃស្សា ទេយ ព្ឋត្តិក្ខតាយ, សំសាទេរ ពាហុកាសសិ”តិ –

កាចយាហ ពត្ថ អាតុទេយតិ អត្តតិ ព្ឋត្តិក្ខតាយាតិ ព្ឋត្តិកាចំ ង្គបកតាយ ឌីឈរត្តាយាតិ ឌីឈរត្តំ អឃទោញ្ញ អធិប្បាទេយា –

ព្ឋត្តិក្ខតាយ អត្តតិ សន្តាកាលំ ព្ឋត្តិទេឃច ទេហាតិ, ង្គគាហុ បុរិសកាចប្បិ ង្គបកន្ថតិតិ ឃស្សា ទេយ ព្ឋត្តិក្ខតាយាតិ ឃស្សា យឃំព្ឋត្តិក្ខតាយ

ឲចំ ពាច ពាហុសំសាទេរ យទេហសិកាចំ យហាយុតិ ត្វំ កាសសិ កទេធសិតិ អទេត្វា “អាហុ ទេយ ព្ឋត្តិក្ខតាយា”តិ ចា បិទេធ ពត្ថ អាតិ

អត្ថស្សទេលទេត្វ តិបិទេពា អាហុ ទេយតិ សឃំ អត្ថស្សទិតំ អត្ថាពយិគំ យឃា, ព្ឋត្តិក្ខតាយ ព្ឋត្តិកាចំ ង្គបកតាយ ឲចំ យឃំឲត្តកំ កាលំ

អបរាបទុប្បត្តិ អទេហាសិ កស្មា? ឃស្មា ឃស្សា ទេយ ព្ឋត្តិក្ខតាយ សន្តោនំ អត្ថបុត្តេន យទេហមិត្តយការិយំ, កិំ ត្វំ, យហាយុតិ, សំសាទេរ ពាហុំ

កាសសិតិ ទេឃាឌតា

តំ សុត្វា ពាបទេសា អឃំ តិឃទេយា សំសាទេរ តត្តិ “ព្ឋត្តិ ព្ឋត្តិទេឃច ទេហាតិ, បុរិទេសា បុរិទេសា ឲចា”តិ ងទេស្សន្តោ –

ឲ្យលិដ

“អហុ រត្តិ អហុ បុរិសោ, បសុយោនិម្បិ អាគមា;

ឯវមេតំ អតីតានំ, បរិយន្តោ ន ទិស្សតី”តិ។ –

កថមាហ។ តត្ថ អហុ រត្តិ អហុ បុរិសោតិ ត្វំ កទាចិ រត្តិបិ អហោសិ, កទាចិ បុរិសោបិ អហោសិ។ ន កេវលំ រត្តិបុរិសកាយេនេវ, អថ ខោ បសុ យោនិម្បិ អាគមាសិ, កទាចិ បសុភាវម្បិ អាគមាសិ, តិរច្ឆានយោនិម្បិ ឧបគតា អហោសិ។ ឯវមេតំ អតីតានំ, បរិយន្តោ ន ទិស្សតីតិ ឯវំ យថាវុត្តំ ឯតំ រត្តិកានំ បុរិសកានំ តិរច្ឆានាទិកានញ្ច ឧបគតានំ អតីតានំ អត្តភាវានំ បរិយន្តោ ញាណចក្ខុនា មហតា ឧស្សាហេន បស្សន្តានម្បិ ន ទិស្សតិ។ ន កេវលំ តេនេវ, អថ ខោ សព្វេសម្បិ សំសារេ បរិព្ភមន្តានំ សត្តានំ អត្តភាវស្ស បរិយន្តោ ន ទិស្សតេវ ន បញ្ញាយតេវ។ តេនាហ ភគវា –

“អនមតគ្គោយំ, ភិក្ខវេ, សំសារោ, បុព្វា កោដិ ន បញ្ញាយតិ អវិជ្ជានីវរណានំ សត្តានំ តណ្ហាសំយោជនានំ សន្ធាវតំ សំសរត”ន្តិ (សំ។ និ។ ២។១២៤)។

ឯវំ តេន តាបសេន សំសារស្ស អបរិយន្តតំ កមុស្សកតញ្ច វិភាវេន្តេន ទេសិតំ ធម្មំ សុត្វា សំសារេ សំវិគ្គហទយា ធម្មេ ច បសន្នមានសា វិគតសោកសល្លា ហុត្វា អត្តនោ បសាទំ សោកវិគមនញ្ច បកាសេន្តី –

១៥០។

“អាទិត្តំ វត មំ សន្តំ, ឃតសិត្តំវ បាវកំ;

វារិនា វិយ ឱសិញ្ចំ, សព្វំ និព្វាបយេ ទរំ។

១៥១។

“អព្ពូហិ វត មេ សល្លំ, សោកំ ហទយនិស្សិតំ;

យោ មេ សោកបរេតាយ, បតិសោកំ អបានុទិ។

១៥១.

“សាហំ អព្ពូឡ្ហសល្លាស្មិ, សីតិភូតាស្មិ និព្ពុតា;

ន សោចាមិ ន រោទាមិ, តវ សុត្វា មហាមុនី”តិ. –

តិស្សោ គាថា អភាសិ. តាសំ អត្ថោ ហេដ្ឋា វុត្តោយេវ.

ញាតាតិ សំវិគ្គហទយាយ ឧត្តរិយា បដិបត្តិំ ទស្សេន្តោ សត្ថា –

១៥២.

“តស្សា តំ វចនំ សុត្វា, សមណស្ស សុភាសិតំ;

បព្ពជីចរយាគាយ, បព្ពជិំ អនគារិយំ.

១៥៣.

“សា ច បព្ពជិតា សន្តា, អគារស្មា អនគារិយំ;

យេត្តុទិត្តុ អាភាវេចសិ, ព្រហ្មលោកូបបត្តិយា.

១៥៤.

“កាមា កាមំ ចិចរន្តី, តិកេម រាជធានិយោ;

ឃ្ងុរេចញអា តាយ សោ កាមេ, យត្វ កាលយក្រុត្តច.

១៥៥.

“ᨾᩮᨲ᩠ᨲᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᩣᨽᩣᩅᩮᨲ᩠ᩅᩣ, ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩃᩮᩣᨠᩪᨷᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ;

ᩍᨲ᩠ᨳᩥᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩥᩁᩣᨩᩮᨲ᩠ᩅᩣ, ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩃᩮᩣᨠᩪᨷᨣᩣ ᩋᩉᩩ”ᨲᩥ – ᨧᨲᩔᩮᩣ ᨣᩣᨳᩣ ᩋᨽᩣᩈᩥ;

᪁᪅᪁-᪃. ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᩔᩣᨲᩥ ᨲᩔ ᨲᩣᨷᩈᩔ. ᩈᩩᨽᩣᩈᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩩᨭ᩠ᨮᩩ ᨽᩣᩈᩥᨲᩴ, ᨿᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ. ᨷᨱ᩠ᨯᩥᨲᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨷᨱ᩠ᨯᩥᨲᩮ ᩏᨷᨣᨲᩣ ᩈᨾᩣᨣᨲᩣ, ᨷᨱ᩠ᨯᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᨠᩣᨿᨴᩣᨴᩣ. ᨾᩮᨲ᩠ᨲᨧᩥᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᩮᨲ᩠ᨲᩣᩈᩉᨣᨲᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ. ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩈᩦᩈᩮᨶ ᨾᩮᨲ᩠ᨲᨫᩣᨶᩴ ᨴᩔᩮᨲᩥ. ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩃᩮᩣᨠᩪᨷᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣᨲᩥ ᨲᨴᩣ ᩈᩣ ᨾᩮᨲ᩠ᨲᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨽᩣᩅᩮᨶ᩠ᨲᩦ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩃᩮᩣᨠᩪᨷᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩋᨽᩣᩅᩮᩈᩥ, ᨶ ᩅᩥᨷᩔᨶᩣᨷᩣᨴᨠᩣᨴᩥᩋᨲ᩠ᨳᩴ. ᩋᨶᩩᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩮ ᩉᩥ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩅᩥᩉᩣᩁᩣᨴᩦᨶᩥ ᨽᩣᩅᩮᨶ᩠ᨲᩣ ᨲᩣᨷᩈᨷᩁᩥᨻ᩠ᨻᩣᨩᨠᩣ ᨿᩣᩅᨴᩮᩅ ᨽᩅᩈᨾ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩥᩋᨲ᩠ᨳᨾᩮᩅ ᨽᩣᩅᩮᨶ᩠ᨲᩥ.

᪁᪅᪄-᪆. ᨠᩣᨿᩣᨠᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩣᨿᨲᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᨠᩣᨿᩴ. ᩋᩣᨽᩣᩅᩮᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩅᨯ᩠ᨰᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨻᩕᩪᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ. “ᩋᨽᩣᩅᩮᨲ᩠ᩅᩣ”ᨲᩥ ᨠᩮᨧᩥ ᨷᨮᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩮᩈᩴ ᩋ-ᨠᩣᩁᩮᩣ ᨶᩥᨷᩣᨲᨾᨲ᩠ᨲᩴ. ᩍᨲ᩠ᨳᩥᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩥᩁᩣᨩᩮᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩍᨲ᩠ᨳᩥᨽᩣᩅᩮ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨩ᩠ᨫᩣᩈᨿᩴ ᩋᨽᩥᩁᩩᨧᩥᩴ ᩅᩥᩁᩣᨩᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩍᨲ᩠ᨳᩥᨽᩣᩅᩮ ᩅᩥᩁᨲ᩠ᨲᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ. ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩃᩮᩣᨠᩪᨷᨣᩣᨲᩥ ᨷᨭᩥᩈᨶ᩠ᨵᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᩅᩈᩮᨶ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩃᩮᩣᨠᩴ ᩏᨷᨣᨲᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥᩴ. ᩈᩮᩈᩴ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᨲ᩠ᨲᩣ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᨾᩮᩅ.

ᩈᨲ᩠ᨳᩣ ᩍᨾᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᨴᩮᩈᨶᩴ ᩋᩣᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩔᩣ ᩏᨷᩣᩈᩥᨠᩣᨿ ᩈᩮᩣᨠᩴ ᩅᩥᨶᩮᩣᨴᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨷᩁᩥ ᨧᨲᩩᩈᨧ᩠ᨧᨴᩮᩈᨶᩴ ᩋᨠᩣᩈᩥ. ᩈᨧ᩠ᨧᨷᩁᩥᨿᩮᩣᩈᩣᨶᩮ ᩈᩣ ᩏᨷᩣᩈᩥᨠᩣ ᩈᩮᩣᨲᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨹᩃᩮ ᨷᨲᩥᨭ᩠ᨮᩉᩥ. ᩈᨾ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᨷᩁᩥᩈᩣᨿ ᨧ ᨴᩮᩈᨶᩣ ᩈᩣᨲ᩠ᨳᩥᨠᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩦᨲᩥ.

ᩏᨻ᩠ᨻᩁᩥᨷᩮᨲᩅᨲ᩠ᨳᩩᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ.

ᩍᨲᩥ ᨡᩩᨴ᩠ᨴᨠ-ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿ ᨷᩮᨲᩅᨲ᩠ᨳᩩᩈ᩠ᨾᩥᩴ

ᨲᩮᩁᩈᩅᨲ᩠ᨳᩩᨷᨭᩥᨾᨱ᩠ᨯᩥᨲᩔ

ᨴᩩᨲᩥᨿᩔ ᩏᨻ᩠ᨻᩁᩥᩅᨣ᩠ᨣᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᩈᩴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ.

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៣. ចូឡវគ្គោ

១. អភិជ្ជមានបេតវត្ថុវណ្ណនា

អភិជ្ជមានេវារិស្មិន្តិ ឥទំ សត្ថរិ វេឡុវនេ វិហរន្តេ អញ្ញតរំ លុទ្ទបេតំ អារព្ភ វុត្តំ. ពារាណសិយំ កិរ អបរទិសាភាគេ បិរគង្គាយ វាសភគាមំ អតិក្កមិត្វា ចុន្ទដ្ឋិលនាមកេ គាមេ ឯកោ លុទ្ទកោ អហោសិ. សោ អរញ្ញេ មិគេ វធិត្វា វរមំសំ អង្គារេ បចិត្វា ខាទិត្វា អវសេសំ បណ្ណបុដេ ពន្ធិត្វា កាជេន គហេត្វា គាមំ អាគច្ឆតិ. តំ ពាលទារកា គាមទ្វារេ ឋិត្វា “មំសំ មេ ទេហិ, មំសំ មេ ទេហី”តិ ហត្ថេ បសារេត្វា ឧបធាវន្តិ. សោ តេសំ ថោកំ ថោកំ មំសំ ទេតិ. អថេកទិវសំ មំសំ អលភិត្វា ឧទ្ទាលកបុប្ផំ បិឡន្ធិត្វា ពហូ ហត្ថេន គហេត្វា គាមំ គច្ឆតិ. តំ ទារកា គាមទ្វារេ ឋិត្វា “មំសំ មេ ទេហិ, មំសំ មេ ទេហី”តិ ហត្ថេ បសារេត្វា ឧបធាវិំសុ. សោ តេសំ ឯកេកំ បុប្ផយដ្ឋិំ អទាសិ.

អថ អបរេន សមយេន កាលំ កត្វា បេតេសុ និព្ពត្តោ នគ្គោ វិរូបរូបោ ភយានកទស្សនោ សុបិនេបិ អន្នបានំ អលភន្តោ សីសេ អាពន្ធិតោទ្ទាលកកុសុមមាលិកោបិ “ចុន្ទដ្ឋិលិយំ ញាតកានំ សន្តិកេ កិញ្ចិ លភិស្សាមី”តិ គង្គាយ ឧទកេ អភិជ្ជមានេ បដិសោតំ បទសា គច្ឆតិ. តេន ច សមយេន កោលិយោ នាម រញ្ញោ ពិម្ពិសារស្ស មហាមត្តោ កុបិតំ បច្ចន្តំ វូបសមេត្វា បដិនិវត្តេន្តោ ហត្ថិអស្សាទិបរិវារពលំ ថលបថេន បេសេត្វា សយំ គង្គាយ នទិយា អនុសោតំ នាវាយ អាគច្ឆន្តោ តំ បេតំ តថា គច្ឆន្តំ ទិស្វា បុច្ឆន្តោ –

៣២៧.

“អភិជ្ជមានេ វារិស្មិំ, គង្គាយ ឥធ គច្ឆសិ;

នគ្គោ បុព្ពទ្ធបេតោវ, មាលធារី អលង្កតោ;

កុហិំ គមិស្សសិ បេត, កត្ថ វាសោ ភវិស្សតី”តិ –

គាថមាហ. តត្ថ អភិជ្ជមានេតិ បទនិក្ខេបេន អភិជ្ជមានេ សញ្ជាតេ, វារិស្មិំ គង្គាយាតិ គង្គាយ នទិយា ឧទកេ. ឥធាតិ ឥមស្មិំ ឋានេ. បុព្ពទ្ធបេតោវាតិ កាយស្ស បុរិមទ្ធេន អបេតោ វិយ អបេតយោភិកោ ទេវបុត្តោ វិយ. កថំ? មាលធារី អលង្កតោតិ, មាលាហិ បិឡន្ធិត្វា អលង្កតសរីរោតិ អត្ថោ. កត្ថ វាសោ ភវិស្សតីតិ កតរស្មិំ គាមេ ទេសេ វា តុយ្ហាភិវាសោ ភវិស្សតិ, តំ កថេហីតិ អត្ថោ.

ញាតី យំ តទា តេន បេតេន កោលិយេន ច វុត្តំ, តំ ទស្សេតុំ សង្គីតិការា –

១៥៥។

“ធុត្តដ្ឋិលំ កមិស្សាមិ, បេតោ សោ ញាតិ ការយតិ;

អត្តូទេ ចារសកាយំ, ពារាណសិទ្ធា សត្តិកេ។

១៥៦។

“តញ្ញា និទ្ធា យហាយេត្វា, កោលិយោ ញាតិ ចិស្សុតោ;

សត្វុំ កត្តញ្ញា បេតស្ស, បីតកញ្ញា ឃុកំ អទា។

១៥៧។

“ភាជាយ តិដ្ឋយាភាយ, កប្បកស្ស អទាបយិ;

កប្បកស្ស បដិត្តយិ,ព្រះទេត បេតស្ស ទិស្សថ។

១៥៨។

“តតោ សុចត្តចសតោ, មាលធារី អលង្កតោ;

ឋានេ ឋិតស្ស បេតស្ស, ទក្ខិណា ឧបកប្បថ;

តស្មា ទទេយ្យ បេតានំ, អនុកម្បាយ បុនប្បុន”ន្តិ។ – កាថាយោ អភាសុំ;

១៥៥. តត្ថ ធុដ្ឋិលត្ថិ ឧច្ចាកាយេ កាយំ. អត្តនោ ចាតុមហាភូតិកំ, និរាមិសេន្តិ សន្តិកេតិ ចាតុមហាភូតិកស្ស ច និរាមិសាយ ច វេទនាយ អត្តានុ-
សន្ធិយោគេន ហេតុំ នាមរូបេ ឧបយោគវចនំ. និរាមិសាយ សន្តិកេ ហិ សោ កាយេយាតិ. អយមេត្ថ អត្ថោ – អត្តនោ ចាតុមហាភូតិកស្ស ច
និរាមិសាយ ច វេទនាយ ធុដ្ឋិលកាយគោ កាយេយា និរាមិសាយ អចិន្តេយ្យ, តំ កាយំ កាយិស្សាមីតិ.

១៥៦. កោលិយោ ញាតិ វិស្សុតោតិ កោលិយោតិ ឧច្ចាកាសិតការេយោ. សត្តិ កត្តព្ពាតិ សត្តព្ពោច កត្តព្ពោ. បីតកគ្គោ ឃុរំ អការិ បីតកំ
សុចណ្ណចណ្ណំ ឧកំ ចត្តឃុកគ្គោ អការិ.

១៥៧. ពកោ អការីតិ វេច អាហ ភាចាយ ពិដ្ឋយាភាយ. កប្បកស្ស អការឃីតិ កន្តិ ភាចំ ផេបត្វា តត្ថ ឧកស្ស ភ្យាបិតស្ស រូបិសកស្ស
ការេបសិ, ជិត្តបិវុត្តឃុកេតិ វេយាឌភា. ផាវេតិ ផាភេសោ តប្លុណេប្ពាច. បេតស្ស ជិស្សធាតិ បេតស្ស សរីរេ បព្ពាយិត្ថ, តស្ស
គិចារភបិទ្ធបភចត្ថ សព្ជ្ញី. តេភាហ “តទេតា សុចត្តចសភោ, យាលឆារី អលង្កតោ”តិ, សុចត្តចសភោ យាលិភិវលោហិ
សុបណ្ណិតបសាឆិតោ. ផាវេភ ជិតស្ស បេតស្ស, គក្លុណោ រូបកប្បធាតិ គក្លុលោឃុដ្ឋាវេភ ជិតា បភេសា គក្លុណោ តស្ស បេតស្ស ឃស្វា
រូបកប្បតិ, ចិភិវយាកំ អកយាសិ. តស្វា គវេជ្ជ បេតាភំ, អត្ថកយ្យាយ បុភប្បភត្តិ បេតាភំ អត្ថកយ្យាយ បេវេត រូក្ខិស្ស បុភប្បភំ គក្លុណំ
គវេឃុយាតិ អវត្វា.

អថ សោ កោលិយយហាយត្វា តំ បេតំ អត្ថកយ្យាយភោ ជាភចិឆិ សយ្យាវេត្វា អត្ថវេសាតំ អាកត្តា ស្វិរេយ រូក្ខច្ឆត្ត និរាមិសំ
សយ្យាបុលឹ. ភកចា ច ទេតសំ អត្ថក្កហត្ថំ អាកាសេភ អាកត្វា កក្កាតិវេរ អដ្ឋាសិ. កោលិយយហាយត្វាបិ ភាចាវេតា ញូតវិត្វា ហដ្ឋបហដ្ឋោ
ភកចត្តំ គិយវេត្តសិ – “អឆិចាវេសន វេយ, ភវត្ត, ភកចា អជ្ជតភាយ ភត្តំ អត្ថកយំ រូបិគាយា”តិ. អឆិចាវេសសិ ភកចា ត្យុហិការេចភ. វេសា
ភកចវេតា អឆិចាសតំ ចិជិត្វា តាចវេឆច វេយលឹវេយ ក្វិយិភាវេក យហត្ថិ សាលាយល្ពបំ រូបវិ ចត្វស្ស ច បវេស្សស្ស
ភាភាចិវាកចណ្ណចិចិត្តចិចិឆចសភសយលក្ខតំ កាវេទ្វា តត្ថ ភកចវេតា អាសតំ បញ្ញាបេត្វា អការិ. គិសិទិ ភកចា បញ្ញត្តេ អាសវេភ.

អថ សោ យហាយត្វា ភកចត្តំ រូបសង្កមិត្វា កត្តបុប្បាឌីហិ បុវេជត្វា ចត្តិត្វា ឧកាយត្តំ គិសិវេក្កា វេហដ្ឋា អត្តភោ ធុត្តចចតំ បេតស្ស ច
បជិចចតំ ភកចវេតា អារោចេសិ. ភកចា “កិក្តុសង្ឃោ អាកច្ឆតុ”តិ ចិវេត្តសិ. ចិត្តិតសមភត្តវេយច ត្បុដ្ឋាត្យុកាចសវេច្ចាជិវេតា
សុចណ្ណហំសកវេណា ចិយ ឆតរេដ្ឋហំសរាជំ កិក្តុសង្ឃោ ឆយុរាជំ សយ្យិចារេសិ. តាចវេឆច យហាឌភោ សត្តិបតិ “រូក្ខអារា ឆយុវេឆសភា
កចិស្សតី”តិ. តំ ជិស្វា បសត្តយាភសោ យហាយត្វា ត្បុដ្ឋប្បយុត្តំ កិក្តុសង្ឃំ បណីវេតភ ខាឌភីយេភ វោឌភីយេភ សត្តប្បេសិ. ភកចា
កតភត្តកិច្ចោ យហាឌភស្ស អត្ថកយ្យាយ “និរាមិសវីបកាយចាសិភោ សត្តិបតត្វា”តិ អឆិដ្ឋាសិ. សវេត្ត ច ទេ ទ្វាជិត្តិពាវេលភ យហាឌភោ
សត្តិបតិស្ស, រូក្ខអារេវ ចស្ស បេវេត បិកវេដ អការិ. តេសុ វេកចិ ឈិត្តកិត្តបិវេលិតិកាឌល្ពុឆរា, វេកចិ អត្តភោ វេកវេសវេហច
បជិច្ចាជិតវេកាបិតា, វេកចិ ភក្កា ឃឆាឌាតវេបិ ឧប្បិបិសាកិក្ខតា តចបរិវេយាភឌ្ឋា អដ្ឋិយត្តសរីរា ញាវេតា ចិវេតា ច បរិតុយត្តា
យហាឌភស្ស បច្ចក្ខវេតា បព្ពាយិសុ.

អថ ភគវា តថារូបំ ឥទ្ធាភិសង្ខារំ អភិសង្ខាសិ, យថា តេ ឧក្កណ្ឋិសត្តិបតិត្វា អត្តនា កតំ បាបកម្មំ មហាជនស្ស បវេទេសុំ។ តមត្ថំ ទីបេត្វា សង្គីតិការា –

១៥១។

“សាតុក្ខចសតា ឧទេក, អញ្ញា កេសតិចាសតា;

បេតា កត្វាន គច្ឆន្តិ, បក្កមន្តិ និវេសនំ។

១៥២។

“ខ្វេរ ឧទេក បសាទិត្វា, អលង្កាច តិចត្តរេ;

លាតា បរុដ្ឋិតា នត្វា, ភិក្ខុនិំ បរិបុច្ឆិតា។

១៥៣។

“គេហិ តត្ថ បវិសិត្វា, ភិក្ខុនិំ បរិបុច្ឆិតា;

បុត្តា អនន្តរកល្យាណា, អក្ខិំសុ អត្តនោ។

១៥៤។

“មយំ បុព្វេ បាបកម្មា, ឃោរណិ កុលមាតរោ;

សន្តេសុ ទេយ្យធម្មេសុ, ទីបំ នាកាសិមត្តនោ។

“បហុតំ អន្នបានម្បិ, អបិស្សុ អវកិរីយតិ;

សមុគ្គតេ បណ្ឌិតេ, ន ច កិញ្ចិ អទយម្ហា។

២៩៧។

“អកម្មកាមា អលសា, សាទុកាមា មហគ្ឃសា;

អាលោបបិណ្ឌាទាតារោ, បដិគ្គហេ បរិកាសិម្ហា។

២៩៨។

“តេ ឈរា តា ច ធាសិយា, តាតេភចាករណាតិ តោ;

តេ អញ្ញា បរិចារេន្តិ, មយំ ទុក្ខស្ស ភាគិនោ។

២៩៩។

“ចេលី ចា អចញ្ញា ហោន្តិ, រេឆការី ច ទុក្ខិកា;

ចណ្ឌាលី កបណា ហោន្តិ, កប្បកា ច បុតប្បតិ។

៣០០។

“យាតិ យាតិ តិហិភាតិ, ក្យលិតិ កបណាតិ ច;

តេសុ តេស្វេ ខាយន្តិ, ឯសា មន្ទិតោ គតិ។

៣០១។

“បុទ្ត្ត ច កតកល្យាណា, ទាឃកា ចិតមច្ឆរា;

សគ្គំ តេ បរិបូរេន្តិ, ឲ្យការេសន្តិ ច តត្ថតិ៍

३०៧៍

“ខេជឃេត្ត ច បិយាខេ, រមិត្វា កាយកាមិតោ;

វុឌ្ឍាព្រលេឃុ ខាឃន្តិ, សរេការេឍុ តេតា ធុតា៍

३०៨៍

“ព្យជិការេរ ច បិយាខេ, បល្លង្កេ បោតកគ្គេត;

ចិឌិតង្កា មោរហេត្វហិ, ព្រលេ ខាតា ឃសស្សិតោ៍

३०३៍

“អង្គតោ អង្គំ កច្ឆន្តិ, មាលធារី អលង្កតា;

ធាតិយោ វួបតិដ្ឋន្តិ, សាឃំ បិតំ ឃុវេលលិតោ៍

३०४៍

“តយិជំ អកតបុញ្ញានំ, កតបុញ្ញានមេវចិជំ;

អសោកំ តត្ថតំ រម្មំ, តិឌសានំ មហាចតំ៍

៣០៩.

“សុខំ អកតបុញ្ញានំ, ឥធ នត្ថិ បរត្ថ ច;

សុខញ្ច កតបុញ្ញានំ, ឥធ ចេវ បរត្ថ ច.

៣១០.

“ទេវានំ សហព្យកាមានំ, កត្តព្វំ កុសលំ ពហុំ;

កតបុញ្ញា ហិ មោទន្តិ, សគ្គេ កាមសមង្គិនោ”តិ – គាថាយោ អវោច;

១៨១. តត្ថ យាចកជនតាតិ ភិក្ខុភិក្ខុនិយោ តិកាលទ្ធិកវណិព្វកា. ឧទកេតិ ឧទកេ. ទោណិវណ្ណតាតិ ទោណិយោ វិយ ឋបិតទោណិកា. កត្វាន ករោន្តីតិ “អម្ហេ ភាគ ទ្ធតោ គតា យត្ថ ច តត្ថ ច កិញ្ចិ សុដ្ឋុកត្វា ច ចយិតកត្វា ច កាតុំ សក្ខិតុ ច សក្ការោ”តិ កត្វានំ ឥមេ អត្ថា ឈានត្វាយ ករោន្តិ. បក្កមន្តិ និរោធនិរោធេន តំ អញ្ញោ យោ មាតុគ្គាមំ ទានំ បក្កមន្តិ.

១៨២. ទុរេតិ ទូរេ ឋានេ. ឧទកេតិ ឧទកេ ខេត្ត. បច្ចាគច្ឆាតិ ឈានត្វាយ បច្ចាគច្ឆា. អល្លដ្ឋាន និដ្ឋុរេតិ កិញ្ចិ ឈានំ ចា បិតិតំ ច អលភិត្វា ឧទ និដ្ឋន្តិ. បរុដ្ឋតាតិ លុទ្ធិបរោធិទុក្ខេន បញ្ញាណបុដ្ឋា. កត្ថាតិ បរិក្ខយន្តា. ខុមិតំ បដិសុម្ភិតាតិ តាយ ឧទ បុដ្ឋាយ ឧបរត្តិយា ធត្វា អចក្កិត្តបត្តិកាបិណ្ឌា ចិយ ចិស្សុស្សិត្វា បធចិតំ បតិតា.

១៨៣. តត្ថាតិ កតដ្ឋានេ. ខុមិតំ បដិសុម្ភិតាតិ បបិទេត បតិតា ចិយ និឈដ្ឋានិទុក្ខេន ធាតុំ អនយត្តភាវេន ខុមិតំ បតិតា, តត្ថ ចា កតដ្ឋានេ ឈានានិតំ អលិទេភេ ពិក្ខានា ហុត្វា ទោភនិ បដិបុរំ សុម្ភិតា ទេបិធិតា ចិយ ខុមិតំ បតិតា ទោហន្តីតិ អត្ថោ. បុរេ អកតកល្យាណាតិ បុរិមភវេ អកតកុសលា. អគ្គិដឌ្ឍាន អាតបេតិ និទាឈកាលេ អាតបដ្ឋានេ អគ្គិនា ដឌ្ឍា ចិយ, លុប្បិបិសគ្គិតា ឌយ្ហមានា បហាដក្កុំ អនុភវន្តីតិ អត្ថោ.

១៨៤. បុរេត្តតិ អតីតភវេ. បាបធម្មាតិ ពាលុស្សុកិយដ្ឋិតិអាជីភាវេន លាមកសភាវា. ឈរលីតិ ឈរសាមីនិទោយា. កុលមាតរោតិ កុលធារកានំ មាតរោ, កុលបុរិសានំ ច មាតរោ. ឌីបន្តិ បតិដ្ឋំ, បុញ្ញន្តិ អត្ថោ. តនិយ្យានត្តានំ សុកតិសុ បតិដ្ឋាភាវតោ “បតិដ្ឋា”តិ វុច្ចតិ. នាកយ្យាតិ ន ករិម្ហា

២៩៦។ បហុតត្ថិ ពាហុំ។ អត្តបាតយ្យីតិ អត្តន្នា បាតេន្តោ។ អបិស្ស អចកិរីយតីតិ ឃ្ញុតិ តិបាតយត្តិ, អបិ អចកិរីយតិ លេខីយតិ។ សប្បក្កេតាតិ សប្បា គេតា សប្បា បដិបេត្តា សប្បា បដិបត្តាយ។ បដ្ឋខិតេតាតិ បដ្ឋខិតាយ។ សប្បគាតេ ហិ ឋាន៎ កុប្បចេត៎។ សប្បក្កេតា ចា បដ្ឋខិតេ សតិ លក្ខយាតេតិ អត្ថោ។ ត ច កិញ្ចិ អគេយ្យសតិ “កិញ្ចិយត្តយ្យិ គេឃ្យឆ្យុំ តាគេយ្យា”តិ ចិប្បខិសាទាកិក្ខតា ចគន្តិ។

២៩៧។ អកប្បកាយាតិ សាធ្ញុតិ អកតត្តត្ថា កប្បំ អកុសលំ ការេយន្តីតិ អកប្បកាយា, សាធ្ញុហិ ចា កតត្តត្ថា កុសលំ ការេយន្តីតិ កប្បកាយា, ត កប្បកាយាតិ អកប្បកាយា , កុសលឆេប្បស្ស អច្ឆន្តិកាតិ អត្ថោ។ អលសាតិ កុសីតា កុសលកប្បកេរណេ តិដ្ឋីរីយា។ សាគ្កាយាតិ សាតយគ្គេចក្ខុបិយា។ យហល្លុសាតិ យហារេកាឌេតា, ខ្ញុគេយតាបិ ឃុគ្គេឡា យគ្គេឡា គោឌេត៎ លកិត្វា អត្ថិកាត៎ កិញ្ចិ អគត្វា សយេយច ក្បញ្ញតាទោតិ គស្សេតិ។ អាលេបបិណ្ឌគាតាទោតិ អាលេបយត្តស្សបិ គោឌេតបិណ្ឌស្ស គាយកា។ បដិក្កហេតិ តស្ស បដិក្កលាកេកា។ បរិកាសិយ្យសតិ បរិកចំ កទោត្តា កាសិយ្យអចយញ្ញាយ ខ្ញប្បល្លិយ្យាចាតិ អត្ថោ។

២៩៨។ តេ ឈរាតិ ឃត្វ យឃំ បុទ្ធោ “អយ្យាកំ ឈរ”ន្តិ យយត្តំ អកិរិយា តាតិ ឈរាតិ ឃឆាជិតាតិ, ឋាគាតិ តោ ត កិញ្ចិ ខ្ញបកប្បតីតិ អឌិប្បាយោ។ តា ច គាសិយោ តាតេចាករណាតិ តោតិ ឲត្វាបិ ឲសេច តយោ។ តត្វ តោតិ អយ្យាកំ។ តេតិ តេ ឈរាខិកោ។ អញ្ញោ បរិចាទេត្តិ, បរិកោកាខិចសេត ចិតិយោកំ កទោត្តីតិ អត្ថោ។ យឃំ គ្កល្លស្ស កាកិតោតិ យឃំ បត បុទ្ធោ គោចលំ កិច្ចអតប្បឃុតា ហុត្វា សាបតេឃ្យំ បហាយ កយតឹឃំ អគ្គាយិកំ កាតុំ អឌាតត្តា ឋាគាតិ ឲប្បិបិសាខិគ្កល្លស្ស កាកិតោ កចាយាតិ អត្ថាត៎ កទហត្តា ចគន្តិ។

២៩៩។ ឋាគាតិ ឃស្វា បេតយោតិតោ ចចិត្វា យគ្គេស្សុឃុ ខ្ញប្បឌ្ឍត្តាបិ សត្វា យោកុឃ្យេត តស្សេច កប្បស្ស ចិបិកាចសេត ហឹតឌាតិកា កបណាចុត្តិតោច ហោត្តិ, តស្វា តយត្វំ គស្សេតំ “ចេលិចា”តិអាខិតា គេ្វ កាឆា ចុត្តា។ តត្វ ចេលិចាតិ ចេតឌាតិកា, ចិលឹចការា តច្ឆអការា ហោត្តីតិ អត្ថោ។ ចា-សគ្គោ អតិឃយត្ថោ។ អចញ្ញាតិ អចញ្ញោឃ្យា, អចឌាតិតញ្ញាតិ ចុត្តំ ហោតិ។ “ចប្បគា”តិ ចា បិតេធា, បទេហិ ឋាឆតឹឃាតិ អត្ថោ។ ទឆការីតិ ចប្បការីតោ។ គុឌ្ឍិកាតិ យិត្តគុឌ្ឍិកា យិត្តាត៎ ឋាឌិកា។ ចណ្ឌាលីតិ ចណ្ឌាលឌាតិកា។ កបណាតិ ចតិដ្ឋកា អតិចិឃ កាទុញ្ញាប្បត្តា។ កប្បកាតិ កប្បកឌាតិកា, សដ្ឋត្វ “ហោត្តិ បុតប្បុត”ន្តិ យោឌេតា, អបរាបរេយ្យិ ឋាយេឃុ តិហឹតកុលេឃុ ខ្ញប្បឌ្ឍន្តីតិ ចុត្តំ ហោតិ។

៣០០។ តេឃុ តេឃ្វេច ឌាយន្តីតិ ឃាតិ ឃាតិ អញ្ញាតិបិ តេសាគបុក្កសកុលាខិតិ កបណាតិ អតិចិឃ ចប្បគិឃាតិ បរេយគ្កុតាតិ ច, តេឃុ តេឃុ ឲច តិហឹតកុលេឃុ យច្ឆរិយយលេត បេតេឃុ តិដ្ឋត្តិត្វា តតោ គុតា តិដ្ឋតត្តិ។ តេតាហ “ឲសា យច្ឆរិតោ គតី”តិ។

៣០១។ ឲចំ អកតបុញ្ញាត៎ សត្តាត៎ គតិំ គស្សេត្វា ឋាគាតិ កតបុញ្ញាត៎ គតិំ គស្សេតុំ “បុទ្ធោ ច កតកល្យាណា”តិ សត្ត កាឆា ចុត្តា។ តត្វ សក្កេ តេ បរិប្ចុទេត្តីតិ យេ បុទ្ធោ បុរិយឌាតិឃំ កតកល្យាណា គាយកា គាតបុញ្ញាកិរេតា ចិគតយលយច្ឆេរា, តេ អត្តតោ ទ្វុបសម្បត្តិយា ចេច បរិចារសម្បត្តិយា ច សក្កេ គេចលោកំ បរិប្ចុទេត្តិ បរិបុណ្ណំ កទោត្តិ។ ឋ្ញុការេសត្តិ ច តត្ថតត្តិ ត គោចលំ បរិប្ចុទេត្តិយេច, អឆ តោ កប្បទុក្ខខិត៎ បកាហិ សការេចតេច ឋ្ញុការេយាតយ្យិ តត្ថតច៎ អត្តតោ ចត្វាករណគ្ចតីហិ សទីរប្បកាយ ច អតិកចិត្វា ចេច ឋ្ញុការេសត្វា ច

ខោតត្តិ។

៣០១។ កាយកាយិកោតិ ឃតិន្និតេសុ កាយក្រហេសុ ឃចាកាយំ បរិកោកចេត្តា។ ក្ចកាក្រលេស្តុតិ ក្ចច្ចុ ពត្តិឃក្រលិតឹសុ ក្រលេសុ។ សកោរកេស្តុតិ យហាចិកចេសុ។ តតោ ត្សុតាតិ តតោ ខេចលោកតោ ត្សុតា។

៣០២។ ក្ចដិកាកេរច បិសាខេតិ ក្ចដិកាកេរ ច បិសាខេ ច។ តីខិតក្កាតិ តីខិឃយាគខេហា។ យោរហតេត្តហិតិ យោរបិត្លាបដិយល្ហិតតីឌតិហតេត្តហិ។ ឃសស្សិតោតិ បរិចារចេត្តា រយត្តិតិ អធិប្បាយោ។

៣០៣។ អក្កតោ អក្កំ កន្តិតិ ខារកកាលេបិ ខាតិតំ ឆាតិតគ្ហា អក្កង្គាគតោ អក្កង្គាគយេច កន្តិ, គ ក្សិតលត្តិ អធិប្បាយោ។ ក្សបតិង្គត្តិតិ ក្សបង្គាតំ កខោត្តិ។ សុខេលសិតោតិ សុលយិន្ធត្តា, “យា ឬតំ ចា ក្សលំក្យចា”តិ អប្បកយ្យិ ក្សក្ល បរិហរត្តា ក្សបតិង្គត្តិតិ អធិប្បាយោ។

៣០៤។ តឃិធំ អកតបុញ្ញាគត្តិ ត្តធំ ខេសាកចត្តអកាចតោ អខេសាកំ រយុំ រយលឹឃំ តិឌសាតំ តាចតិសខេចាតំ យហាចតំ យហាក្សបចតក្សតំ គត្តតំ គត្តតចតំ អកតបុញ្ញាតំ គ ខេហាតិ, តេហិ លត្តុំ គ សក្កាតិ អខេត្តា។

៣០៥។ ត្តឆាតិ ត្តយស្ថិ យគ្សស្សលោកេ ចិខេសសតោ បុញ្ញា កខឹឃតិ, តំ សត្តាឃាហ។ ត្តឆាតិ ចា ជិង្គឆយេ្ង បរត្តាតិ សយ្យាខេយ។

៣០៦។ តោសត្តិ តេហិ ឃចាក្សតេត្តហិ ខេខេចហិ។ សហត្យកាយាគត្តិ សហកាចំ ត្តន្ធត្តេហិ។ កោកសយក្កិតោតិ កោខេកហិ សយត្តាកតា, ជិត្តហិ បត្តកាយក្រហេហិ សយប្បិតា យោឌត្តិតិ អខេត្តា។ សេសំ ក្សត្តាគត្តយេច។

៩ចំ តេហិ ខេបតេហិ សាឆារហតោ អត្តគា កតកយុស្ស ច កតិឃា បុញ្ញកយុស្ស ច កតិឃា បខេចជិតាឃ សំចិក្កយគស្ស ខោគូត្តឃាយគ្គបយុលស្ស តត្ត សត្តិបតិតស្ស យហាឌគស្ស អត្ថាសឃាគ្សុបំ កកចា ចិត្តាខេគ ឆយុំ ខេឌសសិ។ ខេសគាបរិឃាសាខេគ ចត្សរាឃិតិឃា បិហាសហស្សាតំ ឆយ្យាកិសយឃា អខេហាឃិតិ។

អកិន្តយាគខេបតចត្តចណ្ណគា គិង្គិតា។

៧។ សាហចាសិខេត្តខេបតចត្តចណ្ណគា

ក្យល្លិគាកិរិឃា ខេធរោតិ ត្តធំ សត្តិ ខេចត្សចខេគ ចិហរខេត្ត អាឃល្លតោ សាហចាសិខេត្តរស្ស ខាតិខេបតេ អារក្ក ត្យត្តិ។ អតីតេ កិរ ខាិរាហសិឃំ កិតចស្ស គាយ ខេញ្ញា បុខេត្តា ក្សយ្យាគកិត្យអំ កិត្យត្តត្តា គិចត្តខេត្តា សុខេគត្ត គាយ បខេច្ចក្យាត្ត បិណ្ណាឃ ចរិត្តា គកាខេតា

និក្ខមន្តំ ទិស្វា ឥស្សរិយមទមត្តោ ហុត្វា “កាឡកណ្ណិកាយ មយ្ហំ អញ្ជលិំ អកត្វា អយំ មុណ្ឌកោ គច្ឆតី”តិ បទុដ្ឋចិត្តោ ហត្ថិក្ខន្ធតោ ឱតរិត្វា “កច្ចិ តេ បិណ្ឌបាតោ លទ្ធោ”តិ អាលបន្តោ ហត្ថតោ បត្តំ គហេត្វា បថវិយំ បាតេត្វា ភិន្ទិ។ អថ នំ សព្ពត្ថ តាទិភាវប្បត្តិយា និព្ពិការំ ករុណាវិប្ផារសោមនស្សតិបិតបសន្តចិត្តេន ឱលោកេន្តំ អដ្ឋាភាឃាតេន ទុស្សិតចិត្តោ “កិំ មំ កិតវស្ស រញ្ញោ បុត្តំ ន ជានាសិ, ត្វំ ឱលោកយន្តោ មយ្ហំ កិំ ករិស្សសី”តិ វត្វា អវហសន្តោ បក្កាមិ។ បក្កន្តមត្តស្សេវ ចស្ស នរកគ្គិទាហបដិភាគោ ពលវសរីរទាហោ ឧប្បជ្ជិ។ សោ តេន មហាសន្តាបេនាភិភូតកាយោ អតិពាឡ្ហំ ទុក្ខវេទនាភិតុន្នោ កាលំ កត្វា អវីចិមហានិរយេ និព្វត្តិ។

សោ តត្ថ ទក្ខិណបស្សេន វាមបស្សេន ឧត្តានោ អវកុជ្ជោតិ ពហូហិ បការេហិ បរិវត្តិត្វា ចតុរាសីតិ វស្សសហស្សានិ បច្ចិត្វា តតោ ចុតោ បេតេសុ អបរិមិតកាលំ ខុប្បិបាសាទិទុក្ខំ អនុភវិត្វា តតោ ចុតោ ឥមស្មិំ ពុទ្ធុប្បាទេ កុណ្ឌិតការស្ស សមីបេ កេវដ្ដគាមេ និព្វត្តិ។ តស្ស ជាតិស្សរញាណំ ឧប្បជ្ជិ, តេន សោ បុព្វេ អត្តនា អនុភូតបុព្វំ ទុក្ខំ អនុស្សរន្តោ វយប្បត្តោបិ វិបាកភយេន ញាតកេហិបិ សទ្ធិំ មច្ឆពន្ធកត្តំ ន គច្ឆតិ។ តេសុ គច្ឆន្តេសុ មច្ឆេ ឃាតេតុំ អនិច្ឆន្តោ និលីយតិ, ករោតោ ច ជាលំ ភិន្ទតិ, ជីវន្តេ វា មច្ឆេ គហេត្វា ឧទកេ វិស្សជ្ជេតិ, តស្ស តំ កិរិយំ អរោចេន្តា ញាតកា គេហតោ តំ នីហរិំសុ។ ឯកោ បនស្ស ភាតា សិនេហពទ្ធហទយោ អហោសិ។

តេន ច សមយេន អាយស្មា អានន្ទោ កុណ្ឌិតការំ ឧបនិស្សាយ សាលាបព្ពតេ វិហរតិ។ អថ សោ កេវដ្ដបុត្តោ ញាតកេហិ បរិច្ចត្តោ ហុត្វា ឥតោ ចិតោ ច បរិព្ភមន្តោ តំ បទេសំ បត្វា ភោជនវេលាយ ថេរស្ស សន្តិកំ ឧបសង្កមិ។ ថេរោ តំ បុច្ឆិត្វា ភោជនេន អត្ថិកភាវំ ញត្វា តស្ស ភត្តំ ទត្វា កតភត្តកិច្ចំ សព្ពំ តំ បវត្តិំ ញត្វា ធម្មកថាយ បសន្នមានសំ ញត្វា “បព្ពជិស្សសិ, អាវុសោ”តិ? “អាម, ភន្តេ, បព្ពជិស្សាមី”តិ។ ថេរោ តំ បព្ពាជេត្វា តេន សទ្ធិំ ភគវតោ សន្តិកំ អគមាសិ។ អថ នំ សត្ថា អាហ – “អានន្ទ, ឥមំ សាមណេរំ អនុគ្គណ្ហេយ្យាសី”តិ។ សោ ច អកតកុសលត្តា អប្បលាភោ អហោសិ។ អថ នំ សត្ថា អនុគ្គណ្ហន្តោ ភិក្ខូនំ បរិភោគត្ថាយ បានីយឃដានំ បរិបូរណេ និយោជេសិ។ តំ ទិស្វា ឧបាសកា តស្ស ពហូនិ និច្ចភត្តានិ បដ្ឋបេសុំ។

សោ អបរេន សមយេន លទ្ធូបសម្បទោ អរហត្តំ បត្វា ថេរោ ហុត្វា ទ្វាទសហិ ភិក្ខូហិ សទ្ធិំ សាលាបព្ពតេ វសិ។ តស្ស បន ញាតកា បញ្ចសតមត្តា អនុបចិតកុសលកម្មា ឧបចិតមច្ឆេរាទិបាបកម្មា កាលំ កត្វា បេតេសុ និព្វត្តិំសុ។ តស្ស បន មាតាបិតរោ “ឯស អម្ហំ បុត្តោ គេហតោ និក្កឌ្ឍិតោ”តិ សារជ្ជមានា តំ អនុបសង្កមិត្វា តស្មិំ ពទ្ធសិតេហិ ភាតិកំ ឧបសង្កមិំសុ។ សោ ថេរស្ស កាលំ បិណ្ឌាយ បវិដ្ឋសមយេ ទក្ខិណជាណុមណ្ឌលំ បថវិយំ បតិដ្ឋាបេត្វា កតញ្ជលី អត្តានំ ទស្សេត្វា “មាតា បិតា ច តេ, ភន្តេ”តិអាទិកា អវោច។ កុណ្ឌិតការិយោ ថេរោតិអាទយោ បន អាទិតោ បញ្ច គាថា តាសំ សម្ពន្ធទស្សនត្ថំ ធម្មសង្គាហកេហិ ឋបិតា។

៣០ប៉៍

“កុណ្ឌិតការិយោ ថេរោ, សាលាវាសិនិវាសិកោ;

ໂປຏ຺ຐປາໂທຕິ ນາເມນ, ສມໂຓ ຠາວິຕິນ຺ທ຺ຣິໂຍ.

໓໐໘.

“ຕສ຺ສ ມາຕາ ປິຕາ ຠາຕາ, ທຸຄ຺ຄຕາ ຍມໂລກິກາ;

ປາປກມ຺ມໍ ກຣິຕ຺ວານ, ເປຕໂລກໍ ອິໂຕ ຄຕາ.

໓໑໐.

“ເຕ ທຸຄ຺ຄຕາ ສູຈິກຏ຺ຐາ, ກິລນ຺ຕາ ນຄ຺ຄິໂນ ກິສາ;

ອຸຕ຺ຕສນ຺ຕາ ມຫຕ຺ຕາສາ, ນ ທສ຺ເສນ຺ຕິ ກຸຣູຣິໂນ.

໓໑໑.

“ຕສ຺ສ ຠາຕາ ວິຕຣິຕ຺ວາ, ນຄ຺ໂຄ ເອກປເຖກໂກ;

ຈຕຸກຸຓ຺ຑິໂກ ຠວິຕ຺ວານ, ເຖຣສ຺ສ ທສ຺ສຍີຕຸມໍ.

໓໑໒.

“ເຖໂຣ ຈາມນສິກຕ຺ວາ, ຕຸຓ຺ຫີຠູໂຕ ອຕິກ຺ກມິ;

ໂສ ຈ ວິຎ຺ຎາປຍີ ເຖຣໍ, ‘ຠາຕາ ເປຕຄໂຕ ອຫໍ’.

໓໑໓.

“ມາຕາ ປິຕາ ຈ ເຕ ຠນ຺ເຕ, ທຸຄ຺ຄຕາ ຍມໂລກິກາ;

ປາປກມ຺ມໍ ກຣິຕ຺ວານ, ເປຕໂລກໍ ອິໂຕ ຄຕາ.

໑໐໓.

“ເຕນ ຆຏ຺ຏຕາ ສູຈິກັຏ຺ຐາ, ກິລນ຺ຕາ ນຄ຺ຄິໂນ ກິສາ;

ອຸຕ຺ຕສນ຺ຕາ ມຫຕ຺ຕາສາ, ນ ທສ຺ເສນ຺ຕິ ກຸຣູຣິໂນ.

໑໐໔.

“ອຕ຺ຖກາຍສ຺ສ ກາຣຸຫິໂກ, ທຕ຺ວາ ອຕ຺ຖາທິສາຫິ ໂຕ;

ຕຈ ທິເຕ຺ຖນ ທາເຕນ, ຍາເປສ຺ສນ຺ຕິ ກຸຣູຣິໂນ”ຕີ.

໑໐໕-໑໐໖. ຕຕ຺ຖ ກຸຣູຣິກາຣິໂຍ ເທເວາຕີ ທຸຈ຺ຈຣິເຕ ຣໂຕ ຆາຕກັຈ຺ຈນ຺ເຕ຺ວາ, “ກຸຣູຣິກຣໂຕ ເທໂວ”ຕິປິ ປາໂຐ, ໂສ ທຸຈ຺ເຈ຺ຕາ. ສາລາຈາສິຕິຈາສິໂກາຕີ ສາລາປຕ຺ຕຈາສີ. ໂປຏ຺ຐປາເຕາຕີ ຕາເວຕາຕີ ຕາເວຕ ໂປຏ຺ຐປາໂຕ ຕາຍ. ສເວໂຓາຕີ ສພ຺ພປາເປາ. ກາຈິຕິເຈ຺ຕາຍາຕີ ອຣິຍຍຄ຺ຄກາຈຕາຍ ກາຈິຕສກ຺ຂາຕິຕ຺ຖເຈ຺ຕາຍາ, ອໂຫຕີ ອເຕ຺ຖາ. ຕສ຺ສາຕີ ຕສ຺ສ ສາລາຈາສິເຕ຺ວຣສ຺ສ. ຆຏ຺ຏຕາຕີ ຆຏ຺ຏິຕາ.

໑໐໗. ສູຈິກັຏ຺ຐາຕີ ສູຕິກາ ລູຕກຕ຺ຖາ ອຏ຺ຐກາ, ສູຈິກາຕີ ລຄ຺ຄຕາຍາຍ ທຸປ຺ປິປສາຍ ອຏ຺ຐາ ປີຕ຺ຕຕ຺ຖຕາ. “ສູຈິກຏ຺ຐາ”ຕິ ເກຈິ ປຐນ຺ຕິ, ສູຈິລິຕ຺ຖສຕິສຍຸທກ຺ຂາເທາຕີ ອເຕ຺ຖາ. ກິລນ຺ຕາຕີ ກິລນ຺ຕກາຍຈິຕ຺ຕາ. ນຄ຺ຄິເນາຕີ ນຄ຺ຄຣູປີ ຕິເຈ຺ຖາທຸອາ. ກິສາຕີ ອຏ຺ຐິຕ຺ຖຈຍຕ຺ຖສຣີຣຕາຍ ກິສເທຫາ. ອຸຕ຺ຕສນ຺ຕາຕີ “ອຍໍ ສເວໂຓ ອຍ຺ຫາກໍ ປຸເຕ຺ຕາ”ຕິ ຊຕ຺ຕປຍ຺ຍຕ ອຸຕ຺ຕາສໍ ອາປຊ຺ຊນ຺ຕາ. ມຫຕ຺ຕາສາຕີ ອຕ຺ຖກາ ປຸເຕ຺ຕາ ຕາກກມ຺ມໍ ປຈິຈ຺ຈ ສຊ຺ຊາຕມຫາຕຍາ. ນ ທສ຺ເສນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ຖານໍ ນ ທສ຺ເສນ຺ຕິ, ສຍຸປິກາຈິ ນ ຄຈ຺ຈນ຺ຕິ. ກຸຣູຣິໂນຕີ ທາຣຸນກມ຺ມນ຺ຕາ.

໑໐໘. ຕສ຺ສ ກາຕາຕີ ສາລາຈາສິເຕ຺ວຣສ຺ສ ກາຕາ. ຈິຕຣິຕ຺ວາຕີ ຈິຕິເຓ຺ຓາ ຫຕ຺ວາ, ຊຕ຺ຕປຍ຺ຍຕ຺ຕາສກຍາຕີ ອເຕ຺ຖາ. ຈິຕຸຣິຕ຺ວາຕີ ຈາ ປາໂຐ, ຕຸຣິຕາ ຫຕ຺ວາ, ຕຣຍາຕຣູປິ ຫຕ຺ວາຕີ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ທຸກປເຈຕີ ທຸກປຕິກເຍຄ຺ຄ. ທຸກເກາຕີ ທຸກິເກາ ອທຸຕິໂຍ. ຈຕຸກຸຣູຣິເກາ ກຈິຕ຺ວາຕາຕີ ຈຕູຫິ ອຕ຺ຄຫິ ກຸເຣູຫິ ອຕ຺ຖກາຈ ປຈເຕຕ຺ຖີຕິ ຈຕຸກຸຣູຣິເກາ, ຊີຫິ ຆາຕູຫິ ຊີຫິ ຫເຕ຺ຖຫິ ຄຈ຺ຈເຕ຺ວາ ຕິຏ຺ເຐ຺ວາ ຈ, ທຸຈ຺ຈຣິໂຕ ຫຕ຺ວາຕີ ອເຕ຺ຖາ. ໂສ ຫິ ທຸຈ຺ຈ ປຸຣເຕາ ເກາປີຕປຕິຏ຺ຐາເຕາ ໂຫຕີຕີ ຕທາ ອກາສິ. ເທວສ຺ສ ທສ຺ສພິຕຸຍຕ຺ຕິ ເທວສ຺ສ ອຕ຺ຖານໍ ທຸຕ຺ຖິສຍິ ທສ຺ເສສິ.

៣១៥។ អមនសិកត្វាតិ “អយំ នាម ឯសោ”តិ ឯវំ មនសិ អករិត្វា អនាវជ្ជេត្វា។ សោ វាតិ សោ បេតោ។ ភាតា បេតគតោ អហន្តិ “អហំ អតីតត្តភាវេ ភាតា, ជាតិ បេតភូតោ ជឆាកេតោ”តិ វត្វា វិញ្ញាបយិ ថេរន្តិ យោជនា។

៣១៦-៧។ យថា បន វិញ្ញាបយិ, តំ ទស្សេតុំ “មាតា បិតា ចា”តិអាទិកា តិស្សោ គាថា វុត្តា។ តត្ថ មាតា បិតា ច តេតិ តវ មាតា ច បិតា ច។ អនុកម្បស្សូតិ អនុគ្គណ្ហ អនុទយំ ករោហិ។ អន្វាទិសាហីតិ អាទិស។ នោតិ អម្ហាកំ។ តវ ទិន្នេនាតិ តយា ទិន្នេន។

តំ សុត្វា ថេរោ យថា បដិបជ្ជិ, តំ ទស្សេតុំ –

៣១៨។

“ថេរោ ចរិត្វា បិណ្ឌាយ, ភិក្ខូ អញ្ញេ ច ទ្វាទស;

ឯកជ្ឈំ សន្និបតិំសុ, ភត្តវិស្សគ្គការណា។

៣១៩។

“ថេរោ សព្ពេវ តេ អាហ, យថាលទ្ធំ ទទាថ មេ;

សង្ឃភត្តំ ករិស្សាមិ, អនុកម្បាយ ញាតិនំ។

៣២០។

“និយ្យាទយិំសុ ថេរស្ស, ថេរោ សង្ឃំនិមន្តយិ;

ទត្វា អន្វាទិសិ ថេរោ, មាតុ បិតុ ច ភាតុនោ;

‘ឥទំ មេ ញាតីនំ ហោតុ, សុខិតា ហោន្តុ ញាតយោ’។

៣៨៩។

“សយតត្ថាទាភិក្ខុនេ, ភោជេតិ ឧបដ្ឋេ;

សុចិំ បណីតំ សម្បន្នំ, អនេករសព្យញ្ជនំ។

៣៩០។

“ពេតា ក្ខុស្សឃឹ កាពា, ចណ្ណចា ឋលចា សុឍិ;

បហុតំ ភោជេតិ កន្តេ, បស្ស ភក្ខាយញ្ញ យម៉ំ;

ពឆា កន្តេ បរក្ខេយ, ឃឆា ចត្តុ លភាយនេ។

៣៩១។

“ទេឆទេរា សង្ការក្សួដយ្យា ក្ខូទិតិត្វាភ តត្តកេ;

បិវេលិពិកំ បដំ កត្វា, សន្ទេឈ្ឆាតុក្ខិនេ អទា។

៣៩២។

“ទត្វា អត្វាជិឃឹ ទេឆទេរា, យាតុ បិតុ ច កាតុទេភា;

‘ឥទំ វោ ញាតីនំ ហោតុ, សុខិតា ហោន្តុ ញាតយោ’។

៣៩៣។

“សយតត្ថាទាភិក្ខុនេ, ចត្តានិ ឧបដ្ឋិសុំ;

ຕເຕາ ສຸຈ຺ຕຈສເຕາ, ເຂຣສ຺ສ ຄສ຺ສຍຶຕຸຍ໌ຯ

໓໗໓ຯ

“ຍາຈເຕາ ຕຕ຺ຖຣາຊສ຺ສ, ຈິຊິຕສ຺ມິໍ ປຕິຈ຺ຊຕາ;

ຕເຕາ ນາຫຸຕຣາ ກເຕ຺ຕ, ຈຕ຺ວາຕຈ຺ຊາຕຕາຕິ ເຕາຯ

໓໗໔ຯ

“ເກາເສຍ຺ຍກມ຺ພລິຍານິ, ເຂາມກປ຺ປາສິການິ ຈ;

ວິປຸລາ ຈ ມຫກ຺ຄາ ຈ, ເຕປິເກາເສຈລມ຺ພເຣຯ

໓໗໕ຯ

“ເທ ຍມໍ ປຣິຕຫາຍ, ຍໍ ຍຕິຍ຺ຍາຍຕເສາ ປິຍໍ;

ຕຂາ ກເຕ຺ຕ ປເຣກ຺ກຍ, ຍຂາ ເກຫໍ ລກາຍເສຯ

໓໗໖ຯ

“ເຂເຣາ ປຕ຺ຕກຸຈິໍ ກຕ຺ວາ, ສເຍ຺ຍຈາຕຸຕ຺ຕິເສ ອຕາ;

ຕຕ຺ວາ ຈ ອຕ຺ວາຕິສີ ເຂເຣາ, ຍາຕຸ ປິຕຸ ຈ ກາຕຸເຕາ;

‘ຍາຕໍ ເຍ ນາຕີຕໍ ເຫາຕຸ, ສຸລິຕາ ເຫາຕ຺ຕຸ ນາຕເຍາ’ຯ

៣៧៨។

“សយតត្តទាត្ថិតេ្ថ, ឈទាតិ ក្ខបន្ទិស្ស;

ក្យូជិការេតិចេសតា, ចិកត្វា ភាគេសា យិតា។

៣៧៩។

“ត យត្ថេស្សុស្សុ ព្រាទិសា, យាទិសា តេតា ឈទា ឡូឆ;

អបិ ទិទ្ធាស្សុ យាទិសា, តាទិសា តេតា ឈទា ឡូឆ។

៣៨០។

“កក្កល្លយាតា អាតេកត្តិ, សយត្តា ចត្យេទា ទិសា;

តខា កេត្ត បទក្កិយ, ឃខា បរិតិយំ លកាយេស។

៣៨១។

“ខេទេទា កេរហំ ប្អូទេត្វា, សង្ឃេ ចាតុទ្ទិសេ អគា;

ទត្វា អត្តានីសី ខេទេទា, យាតុ បិតុ ច កាតុតា;

‘ឥទំ វេ ញាតីនំ ហោតុ, សុខិតា ហោន្តុ ញាតយោ’។

៣៨២។

“សយតត្តទាត្ថិតេ្ថ, បរិតិយំ ក្ខបន្ទិច;

គម្ភីរា ចតុរស្សា ច, បោក្ខរញ្ញា សុនិម្មិតា។

២១១។

“សីតោទិកា សុប្បតិត្ថា, សីតា អប្បដិគន្ធិយា;

បទុមុប្បលសញ្ឆន្នា, វារិកិញ្ជក្ខបូរិតា។

២១២។

“តត្ថ ន្ហត្វា បិវិត្វា ច, ថេរស្ស បដិទស្សយុំ;

បហូតំ បាតឹយំ កត្តេ, បាកា ទុល្លា ផលន្តិ នោ។

២១៣។

“អាហិណ្ឌយាតា ឧញ្ញាយ, សក្ខរេ កុសកណ្ដកេ;

តថា កត្តេ បរក្កម, យថា យាតិ លកាយសេ។

២១៤។

“ថេរោ សិបាដិកំ លទ្ធា, សង្ឃេ ចាតុទ្ទិសេ អទា;

ទត្វា អន្វាទិសី ថេរោ, មាតុ បិតុ ច ភាតុនោ;

‘ឥទំ មេ ញាតីនំ ហោតុ, សុខិតា ហោន្តុ ញាតយោ’។

១៧៦.

“សមតត្ថទាត្ថិ៍ទេ , បេតា រេឆត យាកយុំ;

អត្យកយ្យិតយក្រទេត្ត, កទេត្តតស្ថាទេតត ច៎

១៧៥.

“ឈេទត បរិមិយបាទេតត, ឃាតបាទេតត ធ្មុកំ;

យុតិ៍ កាទ្យហិកំ លេឯក, កទេត្ត ចត្ថិត្យាកតា”តិ៍ – កាឆាទេយា អាហំសុ;

១៨៩-សិ៍ តត្ថ ចេឆេរា ចរិត្វា បិណ្ឌាយាតិ ចេឆេរា បិណ្ឌាបាតចារិកាយ ចរិត្វា៍ ភិក្ខុ អញ្ញោ ច ត្វាទសាតិ ចេឆេទត សហ ចសត្តា អញ្ញោ ច ត្វាទស ភិក្ខុ ទុកញ្ញុទុកទោតា សត្តិបតិសុ៍ កម្ពាតិ ចេ? កត្តចិស្សក្ការហាតិ កត្តកិច្ចការហា ក្យជាតតិយិត្តា៍ ទោតិ ទោ ភិក្ខុ៍ យឆាលទ្ធត្ថិ យំ យំ លទ្ធិ៍ ទកាឆាតិ ទេឆ៍

១៨ប៉៍តិយ្យាទឃិស្វុតិ អធិសុ៍ សញ្ញតិយត្តឃឹតិ ទោ ទុច ត្វាទស ភិក្ខុ សញ្ញទ្ទសចទេសត ធំ កត្តំ បាតុំ តិយទេត្តសិ៍ អត្វាឌិសិតិ អាឌិសិ៍ តត្ថ ទេឃសំ អត្វាឌិសិ, ទោ ទទេស្សតុំ “យាតុ បិតុ ច កាតុទេតា, ត្តាធំ ទេ ខាតាតិតំ ទេហាតុ, សុលិតា ទេហាត្តុ ខាតាតទេយា”តិ ចុត្តា៍

១៨ដ៍សមតត្ថទាត្ថិ៍ទេតិ ត្ថិ៍ទសមតត្ថទេយច៍ ទកាឌតំ ត្វបជ្ជឆាតិ ទោសំ ទេបតាតំ ទកាឌតំ ត្វប្បជ្ជិ៍ កិឌិសត្តិ អាហ “សុចិ”ត្តិអាឌិ៍ តត្ថ អទេតកទសញ្ញជ្ជាតត្តិ តាតារទេសហិ ញ្ញជ្ជាទេតហិ យុត្តំ, អឆ ចា អទេតកទសំ អទេតកញ្ញជ្ជាតត្ថា៍ តទេតាតិ ទកាឌតលិកទេតា បច្ឆា៍

១៧០៍ត្វទ្ទស្សឃឹ កាតាតិ កាតិកក្សទេតា ទេបទេតា ទេឆទស្ស អត្តាតំ ទទេស្សសិ៍ ចណ្ណចា ពលចា សុលិតិ ទេតត ទកាឌតលិទេកត តាចទេច ទ្វបសយុទេត្តា ពលសយុទេត្តា សុលិទេតាច ហុត្វា៍ បហុតំ ទកាឌតំ, កទេត្តតិ, កទេត្ត, តច ទាតាត្យកាទេចត បហុតំ អតប្បកំ ទកាឌតំ អទេយតិ លទ្ធិ៍ បស្ស តក្កាយត្យសតិ ឌូលិទេកហិ, តក្កិកា បត អយក្រាតម្ពា តឆា, កទេត្ត, បទេក្កយ បទេយាកំ កទេរាហិ៍ ឃឆា ចត្វ លកាយទេសតិ ទេឃត បកាទេទត ឃាឌិទេសត បទេយាទេកត សទេត្តច យំ ចត្វាតិ លទេកឃ្យាយ, តឆា ចាឃយឆាតិ អទេត្វ៍

១៧៨៍សក្កាទក្វុទយ្យាតិ តត្វ តត្វ សក្កាទក្វាតទេតា៍ ត្វច្ចិតិត្វាតាតិ កទេចសតចទេសត កទេហត្វា៍ តត្តទេកតិ ល៉ិត្តបរិឃទេត្ត លច្ឆិតទ្យស្សលទេណ្ឌ ៍ ទោ បត ឃម្ពា លណ្ឌក្សតា បិទេលិតិកា តាយ ទេហាត្តិ, តាហិ ច ទេឆទេរា ឌិចទំ កត្វា សញ្ញស្ស អទាសិ, តម្ពា អាហ “បិទេលិតិកំ បដំ កត្វា, សញ្ញ

ᨵᩣᨲᩩᨠ᩠ᨡᨿᩮᩈ ᩋᨽᩣ"ᨲᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᨾᨶ᩠ᨲᩣ ᨵᩣᨲᩩᨠ᩠ᨡᨿᩮᩈ ᩋᨽᩣᨲᩥ ᨵᨲ᩠ᩅᩉᩥᨸᩥ ᨴᩥᩈᩣᩉᩥ ᩋᩣᨣᨲᨠᩥᨧ᩠ᨧᩈᨬ᩠ᨬᩔ ᩋᨽᩣᩈᩥ᪨ ᩈᨻ᩠ᨻᨴᩣᨽᩮᨲ᩠ᩅ ᩉᩥ ᨴᩮᩅᩴ ᨠᩩᨾᩩᨴᨶᩴ᪨

᪕᪓᪔-᪕᪨ ᩈᩩᨧᩥᩅᩈᨶᩮᩣᨲᩥ ᩈᩩᨧᩥᩅᩈᨶᩮᩣ᪨ ᨿᩮᩈᩴ ᨴᩥᩔᨾᩣᨶᩥᨿᨲ᩠ᨲᩥ ᨿᩮᩈᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨴᩥᩔᨾᩣᨶᩮ ᨴᩥᩔᨲᩥ, ᨸᩥᨲᩁᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᨸᨭᩥᨻ᩠ᨻᩣᨴᨿᨲᩥ ᨾᩮᩣᨧᩮᨲᩦᨲᩥ ᨸᨭᩥᨻ᩠ᨻᩣᨴᩣ᪨

᪕᪓᪖-᪗᪨ ᩋᩣᨠᩣᩁᨶᩥᨿᩮᨶᩣᨲᩥ ᩋᩣᨠᩣᩁᨷᩮᩣᨲᩣ ᨲᨳᩣᨶᩥᨿᩮᨶᩈᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᨶ ᨧᩥᩁᩣ᪨ ᩃᩥᨦ᩠ᨣᩅᩥᨸᩃ᩠ᩃᩣᩈᩅᩈᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨽᩪᨲᩴ᪨ ᩅᩥᨠᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩔᩋᩣᩅᨲ᩠ᨲᨶᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩣᨶᩣᨶᩥᩅᩈᩮᨶ ᩅᩥᨠᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᨠᩣᨾᨠᩮᩣᩈᩣ ᨿᩥᨲᩣᨲᩥ ᨠᩣᨾᨠᩮᩣᨶ ᨸᩁᩥᨽᩩᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᨠᩮᩣᨲᩥ ᩋᨿᩴ᪨ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᨸᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᨸᩮᨲᩃᩮᩣᨠᩮ᪨ ᩋᨸᩥ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩣᨿᩈᩦᨲᩥ ᩋᨸᩦᨲᩥ ᨶᩥᨸᩣᨲᨾᨲ᩠ᨲᩴ, ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩣᨿᩈᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪕᪓᪘᪨ ᨠᩩᩁᩩᨾᩣᨶᨲ᩠ᨲᩥ ᨶᨿᨶᩴ᪨ ᨷᩩᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᨷᩩᨶᩣᨿᩔ ᨷᩩᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᨶᩣᩁᩥᨠᩥᨬ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩮᨷᩩᩁᩥᨲᩣᨲᩥ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨶᩣᩁᩥᨿᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨷᩩᩁᩥᩈᨷᩩᩁᩥᩈᩃᩥᨦ᩠ᨣᩮᩉᩥ ᨠᩮᩣᩈᩁᨠᩣᩁᩮᩉᩥ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᩁᩥᨲᩅᩈᩮᨶ ᨷᩩᩁᩥᨲᩣ᪨ ᨹᩃᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᨷᩩᨸ᩠ᨹᨲ᩠ᨳᩥ, ᨷᩃᩥᨠᩴᨷᩁᩥᨿᨲ᩠ᨲᩣᨶᩦᩈᩩ ᩅᩥᨴᩣᩃᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪕᪓᪙-᪔᪐᪨ ᩋᩣᩉᩥᨱ᩠ᨯᨿᩣᨾᩣᨲᩥ ᩅᩥᨧᩁᩥᨿᩣᨾ᪨ ᨩᩥᨣᩩᨧ᩠ᨨᩣᨾᩣᨲᩥ ᨩᩥᨣᩩᨧ᩠ᨨᨾᩣᨶᩣᨶᩴ ᨠᩮᩣᩈᩣᨿ᪨ ᩈᨻ᩠ᨻᨴᩮ ᨠᩩᩈᨠᩩᨭᨠᩮᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᨴᩥᩅᩈᩴ ᨠᩩᩈᨠᩩᨭᨠᩮ ᨧ ᨠᩩᩉᩥᨠᩣᨿᩮ, ᩈᨻ᩠ᨻᨴᩮ ᨠᩩᩈᨠᩩᨭᨠᩮ ᨧ ᩋᨠ᩠ᨠᨾᨶ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨿᩣᨲᩥᨠᩥ ᩁᨨᨧᨿᩣᨶᩥᨠᩴ ᩅᩴᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨿᩣᨲᩥ᪨ ᩈᩥᨸᩥᨶᩥᨠᩥᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨠᨷᨶᩥᩃᩥᨸᩥᩉᨲᩴ᪨

᪕᪔᪑-᪒᪨ ᩁᩮᨨᨲ ᨿᩣᨠᨿᩩᨲ᩠ᨲᩥ ᨿᨠᩣᩁᩮᩣ ᨷᨶᩈᨲ᩠ᨲᩥᨠᩁᩮᩣ, ᩁᩮᨨᨲ ᩋᩣᨠᨿᩥᩴᩈᩩ᪨ ᨴᨠᨿᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᨠᩮᨿᨲ ᨶᩣᩁᩮᨲᨲ, ᨿᩣᨲᨶᩣᩁᩮᨲᨲ ᩁᩮᨧ ᨠᨲ᩠ᩅᩣᨶᩥᨧᩩᨷᨭ᩠ᨮᨿᨶᩣᩁᩮᨲᨲ ᨧ᪨ ᨷᩥᨲᩦᨿᨶᩣᩁᩮᨲᨲ ᩉᩮᨲ᩠ᩅ ᩁᨠᩈᨾ᩠ᨽᩣᨲᨿᩥ ᩈᨠ᩠ᨠᩉᩥᨲᩴ᪨ ᩈᩮᩈᩴ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩩᩈᩣᩁᩮᨶᩣᨲᩥ᪨

ᨲᨲᩮᩣ ᨲᩴ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩋᩣᩁᩮᩣᨧᩮᩈᩥ᪨ ᨽᨣᩅᩣ ᨲᨾᨲ᩠ᨳᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᩩᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ "ᨿᨳᩣ ᩅᩣᩁᩮᨿ ᨷᨲᩁᩉᩥ, ᨷᩩᨧ ᨵᨿᩥ ᩅᩣᩁᩮᨲᩣ ᩋᨲᨲ᩠ᨳᩁᩣᨲᩦᨲᩮ ᩋᨲ᩠ᨳᨠᩣᨾᩮ ᨸᩮᨲᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᨳᩣᨠ᩠ᨠᨾᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᩩᨠᨾ᩠ᨾᩴ"ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩮᩈᩴ ᨿᩣᩅᨲᩣ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᨸᩮᨲᩅᨲ᩠ᨳᩩᩴ ᨠᨳᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨾ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᨸᩁᩥᩈᩣᨿ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨴᩮᩈᩮᩈᩥ᪨ ᨲᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩉᩣᨩᨶᩮᩣ ᩈᨬ᩠ᨩᩣᨲᩈᩴᩅᩮᨣᩮᩣ ᨴᩣᨶᩈᩦᩃᩣᨴᩥᨸᩩᨬ᩠ᨬᩣᨽᩥᩁᨲᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩦᨲᩥ᪨

ᩈᩣᨱᩅᩣᩈᩥᨲ᩠ᨳᩮᩁᨸᩮᨲᩅᨲ᩠ᨳᩩᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪓᪨ ᩁᨳᨠᩣᩁᨸᩮᨲᩥᩅᨲ᩠ᨳᩩᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

ᩅᩮᩊᩩᩁᩥᨿᨳᨾ᩠ᨽᩴ ᩁᩩᨧᩥᩁᩴ ᨸᨽᩔᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᩈᨲ᩠ᨳᩣ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨿᩴ ᩅᩥᩉᩁᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩴ ᨸᩮᨲᩥᩴ ᩋᩣᩁᨻ᩠ᨽ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩋᨲᩦᨲᩮ ᨠᩥᩁ ᨠᩔᨸᩔ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᨠᩣᩃᩮ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩣ ᩍᨲ᩠ᨳᩦ ᩈᩦᩃᩣᨧᩣᩁᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩣ ᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᨾᩥᨲ᩠ᨲᩈᨶ᩠ᨶᩥᩔᨿᩮᨶ ᩈᩣᩈᨶᩮ ᩋᨽᩥᨸ᩠ᨸᩈᨶ᩠ᨶᩣ ᩈᩩᨧᩥᨠᨲ᩠ᨲᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩥᨲ᩠ᨲᩥᨨᨾ᩠ᨾᩮᩣᩈᩣᨸᩥᨲᨽᩪᨾᩥᨲᩃᩴ ᩋᨲᩥᩅᩥᨿ ᨴᩔᨶᩦᨿᩴ ᩑᨠᩴ ᩋᩣᩅᩣᩈᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᨶᩥᩈᩦᨴᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨱᩦᨲᩮᨶ ᩋᩣᩉᩣᩁᩮᨶ ᨸᩁᩥᩅᩥᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᩴᨥᩔ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨲᩮᩈᩥ᪨ ᩈᩣ ᩋᨸᩁᩮᨶ ᩈᨾᨿᩮᨶ

កាលំ កត្វា អញ្ញស្ស បាបកម្មស្ស ចសេន ហិយចតិ បត្តាតរាដេ រចកាភេហំ គិស្សាយ ចិយាគបេតី ហុត្វា គិត្តត្តិ៍ តស្សា ឞត្ថុស្ស

អាចាឞតាគបុញ្ញាតុកាចេគ ឞត្តារតគយំ ង្គោអារំ អតិចិយ ឞយត្តូតោ បឞាតិកំ យតោហរំ រយលីឃំ បេរិក្លូរលិឃំ គត្តគចគឞតិឞំ

ង្គបឞោកិតំ ចិយាគំ គិត្តត្តិ, ឞឃញ្ចា ឞុចណ្ណចណ្ណា អកិន្ទបិ ឥស្សតឹឃា បឞាតិកា អតោហាឞិ៍

ឞា តត្ថ បុរិឞេហិ ចិគាច តិត្តាឞយត្តិ អតុកចត្តី ចិហរតិ៍ តស្សា តត្ថ តីឈរត្តំ គិប្បុរិឞាឃ ចឞត្តិឃា អគកិរតិ ង្គប្បុត្តា៍ ឞា ង្គក្កុលិតា

ហុត្វា "អតេត្តឞោ ង្គបិឃោ"តិ ចិនេត្តត្វា តិត្តាគិ អប្ពុបក្កាគិ គតិឃំ បក្ខិបតិ៍ ឞត្តាំ កណ្ណុឃុល្គបេតិចត្យុឞ្ញិ អាកតគឃោគច ចេតិតញ្ញាំ ញ្ញាគ

បគ ឥរិរាលាឞិចាឞិ ឲកោ យាលាចោ កក្កាឃ តេឞុ ឲកំ អប្ពុចលំ តិស្វា តស្ស បគចំ កចេឞត្តោ អត្ថុក្កាយេគ តំ ឝាគំ កត្វា គតិ៍ តិស្វា

តឥគុឞារគ តស្សា ចឞតុ្ដាគំ កតោ៍ ឞា តំ តិស្វា អត្តគា ចឞតុ្ដាគំ រគត្វា បតិឞត្តារំ កតេរាត្តី គិឞិតិ៍ ឞោ តស្សា ចឞតុ្ដាគឞយត្តិ

តិស្វា បុច្ឆត្តា –

៣២៩៍

"ចេឡុង្គរិឃចម្ពុំ រុចិរំ បភស្សរំ, ចិយាគយាត្រុឃ្យាអគេកចិត្តំ;

តត្រច្ឆឞិ ទេចិ យហាតុភាចេ, បចត្តិ បត្តរឞេច ចគត្តា៍

៣៣០៍

"ចណ្ណា ច តេ កគកស្ស ឞត្តិកា, ង្គត្តត្តាត្រូបិ ករុឞ ឥស្សគោឃ្យា;

បល្លក្កឞេដ្ឋេ អតុលេ គិឞិត្តា, ឲកា តុចំ គត្តិ ច តុឃ្យាឞាយិកោ៍

៣៣១៍

"ញ្ញាយា ច តេ បេរិក្លូរលី ឞយត្តា, បហុតយល្យា ពហុបុល្ផរិកា;

ឞុចណ្ណត្រុណ្ណហិ ឞយត្តយោតត្តា, គ តត្ថ បញ្ចោ បលោកា ច ចិត្តតិ៍

៣៣២៍

“ហំឃា ចិខេយ ឥឃ្សតឹឃា យខតាទយា, ្ឋកាឃ្ញិយត្យបទិឃត្តិ ឃខ្ចាគា;

ឃយឃ្យ ចក្អុបតឥត្តិ ឃខ្ចា, ពិត្ស្យទា ត្ស្យកឹតំច ខឈាខឃា៉

33ឲ្យ៉

“ឥត្តល្លយាភា ឃឃឃា ឃឃ្សិ្យតឹ, ភាចាឃ ឥ ត្ញុំ អចលឡ្ល តិដ្ឋស៊ិ;

អាឭអារបខយព្រាឃិខព បិឃំចខឥ, ឃខ្ចាក្កលល្យ្សាលិ ក្យឃំ ចិខទាចឃិ៉

333៉

“ខ្ចាឥំ ចិយាភំ ចិទឌំ ឃខយ ជិពំ, ្ឋឃ្យាភចត្តំ ទពិភត្តិចដ្ឋភំ;

ខ្ចាស្ថាយហំ ភាទិ អខភាយឥស្យខភ, ពឃា ឃហ ភត្តខភ ខ្ចាឆ ខយាឥិព្យ”ត្តិ៉ –

ខ្ចាយា កាឌា អកាឃិ៉

3ឲ្យ៥៉ ពត្ត ពត្តាតិ ពឃ្ញិ ចិយាខភ៉ អឆ្លឹតិ ខ្ចាដ្ឋិតិដ្ឋិពកាខល តិឃឹឥឃិ៉ ខឥខិតិ ពំ អាលបតិ៉ យហាត្យកាខចតិ យហពា ឥខ្ចាត្យកាខចភ ឃយត្ត្ឋកខព៉ បឆដ្ឋឹតិ អត្ពខភា បឆក្សខព អដ្ឋតិ, កកភពលយខក្កតិ អខត្តា៉ បត្ត្ឋខឃច ចខត្តាតិ ប្យណ្ណយាឃិឃំ បទិប្យណ្ណយណ្ឌខលិ ចខត្តា ចិឃ ចិខឌ្ឍាពយាភាតិ អខត្តា៉

33០៉ចខណ្ណាច ខព កភកឃ្ស ឃត្ត្ឋិខកាតិ ពច ចខណ្ណា ច ្ឋត្តត្តឃិក្កិឃ្យចខណ្ណភ ឃឥិខឃា អតិចិឃ យខភាហខទា៉ ខពភាហ “្ឋត្តត្តត្ស្សខបិ ក្យឃ ឥឃ្សខភខឃ្យា”តិ៉ អព្យខលតិ យហាទខហ៉ អព្យខលតិ ចា ខឥចពាឃ អាលបភំ, អឃឥិឃត្ស្សខបតិ អខត្តា៉ ភត្តិ ឥ ព្យឃ្សាឃាយិខកាតិ ព្យឃំ្សា ឃាយិខកា ឥ ភត្តិ៉

33ឲ៉បហ្សពយល្យាតិ កយលក្យចលឃាឥិពាហ្យចិឆក្យឃ្យយចតិខឃា ៉ ឃ្យចណ្ណាត្យខណ្ណហឹតិ ឃ្យចណ្ណចាល្យកាហិ៉ ឃយត្តខយាត្តពាតិ ឃយត្តខពា ឌ្ឍកិណ្ណា៉ ពត្តាតិ ពាឃ្យ ខបិក្លខលឹឃ្យ៉ បខក្កា បណខកា ចាតិ កត្តខយា ចា ្ឋឥកបិដ្ឋិខល្លា ចា ភ ចិឌ្ឍតិ៉

៣៣១. ហំសា ចិមេ ទស្សនីយា មនោរមាតិ ឥមេ ហំសា ច ទស្សនយុត្តា មនោរមា ច. អនុបរិយន្តីតិ អនុវិចរន្តិ. សព្ពទាតិ សព្ពេសុ ឧតូសុ. សមេយ្យាតិ សង្គម្ម. វគ្គូតិ មធុរំ. ឧបកូជន្តីតិ វិកូជន្តិ. ពិន្ទុស្សរាតិ អវិសដស្សរា សម្បិណ្ឌិតស្សរា. ទទ្ទុកីតំ ច ឃោសាតិ វគ្គុពិន្ទុស្សរការេន ទទ្ទុកីតំ វិយ តេន បេក្ខុណកុលំ ហំសានំ ឃោសាតិ អត្ថោ.

៣៣២. ឥក្កល្លយាតាតិ អតិវិយ អភិជលន្តិ. មយសាតិ វេទិទ្ធិយា. នាវាយាតិ ទោណិំ. បោក្ខរណិយញ្ញាបន្ទុមិតំ សុវណ្ណនាវាយ មហារហេ បល្លង្កេ និសីទិត្វា ឧទកកីឡំ កីឡន្តិ បេតិ ជិវ្ហា ឯវមាហ. អវលម្ពាតិ អវលម្ពិត្វា អបស្សេនំ អបស្សាយ. តិដ្ឋសីតិ ឥទំ ឋានសន្ធុស្ស គតិនិវត្តិ អត្ថតោ គតិយា បដិក្ខេបនន្តិ. “និសជ្ជសី”តិ វា បាឋោ, និសីទសិច្ចេវស្ស អត្ថោ. ឯកដោ. អាវាសារបេមេត្វា វេលិត្តដីឍនីលបាទុមេ. ហសិតេតិ ហសិតមហាហសិតមុខេ. បិយំវទេតិ បិយការិនី. សព្ពង្គកល្យាណីតិ សព្ពេហិ អង្គេហិ សុន្ទរេ, សោភនសព្ពង្គបច្ចង្គីតិ អត្ថោ. វិរោចសីតិ វិរោចេសិ.

៣៣៣. វិរាជន្តិ វិភាតវរំ និវត្ថាសិ. សមេ ឋិតន្តិ សមេ ភូមិភាគេ ឋិតំ, ចតុរស្សសោភិតតាយ វា សមការេ ឋិតំ, សមន្តភទ្ទកន្តិ អត្ថោ. ឧយ្យានចត្តន្តិ នន្ទនវនសហិតំ. រតិនន្ទិវឌ្ឍនន្តិ រតិញ្ច នន្ទិញ្ច វឌ្ឍេតីតិ រតិនន្ទិវឌ្ឍនំ, សុខស្ស ច បីតិយា ច សំវឌ្ឍនន្តិ អត្ថោ. នារីតិ តស្សា អាលបនំ. អនោមទស្សនេតិ បរិបុណ្ណអង្គបច្ចង្គតាយ អនិន្ទិតទស្សនេ. នន្ទនេតិ នន្ទនកាននេ. ឥធាតិ នន្ទនវនេ, វិមានេ វា. មោទសីតិ អភិរមសិ. ឥច្ឆាមីតិ ឃោសតា.

ឯវំ ទេវតា មហាថេរេន បុដ្ឋា សា វិមានបេតិនេទេវតា តស្ស បដិវចនំ ទេន្តី –

៣៣៤.

“ករោហិ កម្មំ ឥធ វេទនីយំ, ចិត្តញ្ញា តេ ឥធ និហិតំ ភវតុ;

កត្វាន កម្មំ ឥធ វេទនីយំ, ឯវំ មមំ លច្ឆសិ កាមកាមិនី”ន្តិ –

គាថមាហ. តត្ថ ករោហិ កម្មំ ឥធ វេទនីយន្តិ ឥធ ឥមស្មិំ ទិដ្ឋធម្មេ វិបច្ចនកំ វិបាកទាយកំ កុសលកម្មំ ករោហិ បសវេយ្យាសិ. ឥធ និហិតន្តិ ឥធូបនីតំ, “ឥធ និន្ន”ន្តិ វា បាឋោ, ឥមស្មិំ ឋានេ និន្នំ បោណំ បព្ភារំ តវ ចិត្តំ ភវតុ ហោតុ. មមន្តិ មំ. លច្ឆសីតិ លភិស្សសិ.

សោ មាណវោ តស្សា វិមានបេតិយា វចនំ សុត្វា តតោ មនុស្សបថំ គតោ តត្ថ ចិត្តំ បណិធាយ តជ្ជំ បុញ្ញកម្មំ កត្វា នចិរស្សេវ កាលំ កត្វា តត្ថ និព្ពត្តិ តស្សា បេតិយា សហព្យតំ. តមត្ថំ បកាសេន្តា សង្គីតិការា –

“សាធូតិ សោ តស្សា បដិស្សុណិត្វា,

អកាសិ កម្មំ តហិំ ចេតិយំ;

កត្វាន កម្មំ តហិំ ចេតិយំ,

ឧបបជ្ជិ សោ មាណវោ តស្សា សហព្យត”ន្តិ –

ឱ្យសានការាវយាហំស្ស។ តត្ថ សាធូតិ សម្បដិច្ឆនេ និបាតោ។ តស្សាតិ តស្សា វិមានបេតិយា។ បដិស្សុណិត្វាតិ តស្សា វចនំ សម្បដិច្ឆិត្វា។ តហិំ ចេតិយន្តិ តស្មិំ វិមានេ តាយ សទ្ធិំ វេទិតព្ពសុខវិបាកំ កុសលកម្មំ។ សហព្យតន្តិ សហភាវំ។ សោ មាណវោ តស្សា សហព្យតំ ឧបបជ្ជីតិ យោជនា។ សេសំ វុត្តនយមេវ។

ឯវំ តេសុ តត្ថ វិនកាលំ និព្ពត្តិ អត្ថុបនេត្វ បុរិសោ កម្មស្ស បរិក្ខយេន កាលមកាសិ, ឧត្តិ បន អត្តនោ បុញ្ញកម្មស្ស ពេត្តុត្តការេន ឯកំ ទ្រុណ្ណន្តំ តត្ថ បរិបុណ្ណំ កត្វា វសិ។ អថ អបរភាគេ ភាវេតិ វេហាសំ ឧប្បជ្ជិត្វា បវត្តិតាវសេសម្ពុវេក្ខ អត្តក្ខមេន ខេតវេនេ វិហរន្តេ អាយស្មា មហាមោគ្គល្លានោ ឯកទិវសំ បព្ពតចារិកំ វរមានោ តំ វិមានទ្វារេ វិមានបេតិទ្វារេ ទិស្វា “វេឡុរិយថម្ភំ រុចិរំ បភស្សរ”ន្តិអាទិកាហិ គាថាហិ បុច្ឆិ។ សា វស្ស អាទិតោ បដ្ឋាយ សព្ពំ អត្តនោ បវត្តិំ អារោចេសិ។ តំ សុត្វា ថេរោ សាវត្ថិំ អាគន្ត្វា ភគវតោ អារោចេសិ។ ភគវា តមត្ថំ អដ្ឋុប្បត្តិំ កត្វា សម្បត្តបរិសាយ ធម្មំ ទេសេសិ។ តំ សុត្វា មហាជនោ ទានាទិបុញ្ញធម្មនិរតោ អហោសីតិ។

នន្ទការបេតិវត្ថុវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

១។ អម្ពសក្ករបេតវត្ថុវណ្ណនា

ក្សាតិ ឯកោ សាលិ បុតាបទេរាតិ ឧត្តំ សត្ថុរិ សាវត្ថិយំ វិហរន្តេ វត្តារោ បេតេ អារព្ភ វុត្តំ។ សាវត្ថិយា កិរ អវិទូរេ អញ្ញតរស្មិំ កាមគេ ឯកោ កុដុម្ពិកោ កុដុម្ពិនា ឱវិទំ កប្បេសិ។ សោ សាលិបលិបេ ករោន្តោ តព្ពុមត្តិកាយ បរិក្ខិបន្តោ ករុតេរ កត្វា ទេត្តុសាលិហិ សទ្ធិំ មិស្សេត្វា វិក្កិណិ។ តស្ស បុត្តោ “ឥទំ អាគតានំ មម មិត្តសុហជ្ជានំ សម្មានំ ន ករោតី”តិ កុបិតោ មុគ្គរំ គហេត្វា

មាតុសីសេ បហារមទាសិ។ តស្ស បុរិសា សន្តកំ អត្ថាយ ឋបិតមំសំ ចោរិកាយ ខាទិត្វា បុន តេហិ អនុយុញ្ជិយមានា “សចេ មយា តំ មំសំ ខាទិតំ, កេច កេច អត្តនោ បិដ្ឋិមំសំ កន្តិត្វា ខាទេយ្យ”ន្តិ សបថមកាសិ។ ឥតរា បនស្ស កិច្ចាទេន ឧបគតំ មាណវកំ “នត្ថិ”តិ វត្វា តេហិ និប្បីឡិយមានា “សចេ អត្ថិ នត្ថីតិ វទាមិ, ជាតជាតដ្ឋានេ អន្ធកល្លា ភវេយ្យ”ន្តិ មុសាវាទេន សបថមកាសិ។

តេ ចត្តារោបិ ជនា អបរេន សមយេន កាលំ កត្វា ចិត្តបាដលិយំ បេតា ហុត្វា និព្ពត្តិំសុ។ តត្ថ ឧបដ្ឋាកិកេហិ កម្មផលេន បជ្ជលន្តំ កុសំ ឧក្កាហិ ទន្តេហិ គហេត្វា អត្តនោ មត្ថកេ អាកិរិត្វា មហាទុក្ខំ អនុភវតិ, តស្ស បុត្តោ អយោមយេហិ មុគ្គរេហិ សយមេវ អត្តនោ សីសំ ភិន្ទិត្វា អនប្បកំ ទុក្ខំ បច្ចនុភោតិ។ តស្ស បុរិសា កម្មផលេន សុនិសិតេហិ អតិមហន្តេហិ ចិបុលាយតេហិ នខេហិ អត្តនោ បិដ្ឋិមំសានិ កន្តិត្វា ខាទន្តី អបរិមិតំ ទុក្ខំ អនុភវតិ, តស្ស ភរិយាយ បុរាត្ត បុបិបុត្តំ អបរាបរកាលមេវ សាលិភត្តំ ឧបនីតមត្តមេវ នានាបិដកិមិកុលាកុលំ បរមទុគ្គន្ធជេគុច្ឆំ ភុត្វា សម្បជ្ជតិ, តំ សា ឧក្កាហិ ទន្តេហិ បរិគ្គហេត្វា ភុញ្ជន្តី មហាទុក្ខំ បដិសំវេទេតិ។

ឯវំ តេសុ ចតូសុ ជនេសុ បេតេសុ និព្ពត្តិត្វា មហាទុក្ខំ អនុភវន្តេសុ អាយស្មា មហាមោគ្គល្លានោ បព្ពតចារិកំ ចរន្តោ ឯកទិវសំ តំ ឋានំ គតោ។ តេ បេតេ ទិស្វា –

“កុសាតិ ឲកោ សាលិ បុនាបរោ, អយញ្ច នារី សកមំសលោហិតំ;

ទុច្ចរិតំ ក្វសំ អសុចិំ អកន្តំ, បរិកន្តតិ កិស្ស អយំ ចិបិនោកោ”តិ។ –

គាថាយ ពេហិ កតកម្មំ បុច្ឆិ។ តត្ថ កុសាតីតិ បលិបិនិ។ ឲកោតិ ឲកកោ។ សាលិត្តិ សាលិនោ។ សាមិអត្ថេ ចេតំ ឧបយោគវចនំ, សាលិនោ បលិបិនិ បជ្ជលន្តានិ អត្តនោ សីសេ អវកិរតីតិ អធិប្បាយោ។ បុនាបរោតិ បុន អបរោ។ យោ ហិ សោ មាតុសីសំ បហរិ, សោ អយោមុគ្គរេហិ អត្តនោ សីសំ បហរិត្វា សីសំ ភេទំ បិបុលាតិ, តំ សន្ធាយ វទតិ។ សកមំសលោហិតន្តិ អត្តនោ បិដ្ឋិមំសំ លោហិតញ្ច បរិកន្តតីតិ យោជនា។ អកន្តន្តិ អមនាបំ ជេគុច្ឆំ។ កិស្ស អយំ ចិបិនោកោតិ កតមស្ស បិបកមស្ស ឥទំ ផលំ, យំ ឥមេនាតិ ទុក្ខំ បច្ចនុភវីយតីតិ អត្ថោ។

ឯវំ ថេរេន តេហិ កតកម្មេ បុច្ឆិតេ ឧបដ្ឋាកិកាយ ភរិយា សព្ពេហិ តេហិ កតកម្មំ អាចិក្ខន្តី –

“ອຍໍ ປຸເຣ ມາຕຣໍ ຫິໍສຕິ, ອຍໍ ປນ ກຸງຈາລິເຂາ;

ອຍໍ ມິສາຕິ ຫາຊິຕ຺ວາ, ມຸສາຈາເຣນ ຈເຣ຺ຕິ.

໓໓໙.

“ອຫໍ ມຕຸເສ຺ສຸ ມຕຸສ຺ສກ຺ຕາ, ອກາຣິຕີ ສຏ຺ຏກຸລສ຺ສ ອຸສ຺ສຣາ;

ສເຕ຺ຕສຸ ປຣິກ຺ຫາມິ, ຍາ ຈ ກິສ຺ສິ ອຸເຕາ ອຕິ.

໓໔໐.

“ມຸສາຈາເຣນ ຫາເຣມິ, ຕຕ຺ຖິ ຊຕໍ ຍຍ ເກເຫ;

ສເຈ ສຕ຺ຕິ ຕິກ຺ຫາມິ, ກຸເຊາ ເຍ ເຫາຕຸ ເກາຊຕິ.

໓໔໑.

“ຕສ຺ສ ກມຸສ຺ສ ຊິປາເກນ, ມຸສາຈາຣສ຺ສ ຊກຍໍ;

ສຸກນ຺ທ ສາລິເຕາ ກຕ຺ຕ, ກຸຊໍ ເຍ ປຣິຈຕ຺ຕຕິ.

໓໔໒.

“ອຈ຺ເຊາຕິ ຈ ກມຸາຕິ, ຕ ຫິ ກມຸ ຊິຕສ຺ສຕິ;

ສຸກນ຺ທ ກິມິຕິ ມີສຸຫໍ, ກຸຊ຺ຊາມິ ຈ ປິຈາມິ ຈາ”ຕິ. – ກາຊາ ອກາສິ;

໓໓໗. ຕຕ຺ຖ ອຍນ຺ຕິ ປຸຕ຺ຕໍ ທເສ຺ສນ຺ຕິ ຈທຕິ. ຫິໍສຕີຕິ ຊາເຍນ ປຣິຕາເປຕິ, ມຸກ຺ເຄນ ປຫຣຕີຕິ ອເຕ຺ຖາ. ກຸງຈາລິເຂາຕິ ທລຈາລິເຂາ,

ចក្ខុតាយ ចលិដ្ឋការេកាតិ អនេត្វា ៍ ខំសាតិ ពាឌិក្ខាតិ បនេហិ សាឆារលខំសំ ពាឌិក្ខា “ត ពាដាយឹ”តិ យុសាចារេដត េត ចក្ខុតិ។

៣៣៨-៣០។ អការិតឹតិ រកហសាយិតឹ។ សេត្តស្ទុតិ ចិដ្ឋយារេតស្វេច បនេហិ ឃាចិទ៌តាបករេលាស្ម។ បរិក្យហាយឹតិ បដិដ្ឋារេឌសិ។ កាលចិបល្លារេសត េហតំ ទុត្តំ។ យា ច កិច្ចិ ឰតេតា អឌត្តិ ឰតេតា យយ សត្តកេតា កិច្ចិយត្តយិ អត្តិកស្ស បរស្ស ត អឌាសិ។ ឈាេឌយិតិ “តត្តិ ឲតំ យយ រកេហ”តិ យុសាចារេដត ឈាេឌសិ។

៣៣៧០-១។ ក្រុធំ រេយ បរិចត្តតឹតិ ស្ទុកត្តំ សាលិកត្តំ យឃ្យាកយុចរេសត ក្ទុធការេចត បរិចត្តតិ បរិលយតិ។ អចឡ្ឆាតឹតិ អរេយាឈាតិ អតិបុ្យលិតិ។ ត ហិ កយុំ ចិតស្សតឹតិ ឃធ្មបចិតំ កយុំ ចលំ អឌត្វា ត ហិ ចិតស្សតិ។ កិយិតត្តិ កិយិចត្តំ សដ្ឋាតកិយិក្យលំ។ យឹឡហត្តិ ក្ទុធំ។ រសសំ រេហដ្ឋា ទុត្តតឃត្តា ស្តត្តាតរេយច។

ឲចំ រេឆរេទា តស្សា រេបតិឃា ចចតំ ស្ទុត្វា តំ បចត្តិ កកចរេតា អារេទារេចសិ។ កកចា តយត្តំ អដ្ឋប្បត្តិ កត្វា សយ្យត្តបរិសាឃ ឆយុំ រេឌរេសសិ។ សា រេឌសតា យហាឌតស្ស សាត្តិកា អរេហាសឹតិ។

ក្រុសរេបតចក្ខុចល្លតា តិដ្ឋិតា។

៣។ ក្យាររេបតចក្ខុចល្លតា

អរេន្ធទ្រទ្ទុបំ ស្ទុកតស្ស ឆាកាលត្តិ ឰគំ ក្យាររេបតចក្ខុ។ តស្ស កា ស្តប្បត្តិ? សាចត្តិឃំ កិរ ពាហ្មរូបិសកា ឆយុកលា ហុត្វា តករេទ យហត្តំ យល្អបំ ការេទ្វា តំ តាតាចរេល្លហិ ចរេត្វហិ អលង្កវិត្វា កាលរេស្សច សត្វារំ កិត្តសដ្ឋោ តិយរេត្តត្វា យហាទេហចរបច្ចុត្តរេលត្វរេតាស្ទុ អាសរេតស្ទុ ឰត្តប្បយុលំ កិត្តសដ្ឋិតិសឹដារេបត្វា កត្តប្បប្បាឌឹហិ ប្ទុរេឌត្វា យហាឌាតំ បចរេត្តត្តិ។ តំ ដិស្វា អឡ្ឆាតរេទា យរេន្ធរយលបរិឃដ្ឋិតចិរេត្តា បុរិរេសា តំ សក្ការំ អសហយាររេតា ឲចយាហ – “ចររេយតំ សត្តំ សក្ការក្ទុរេដ លឆ្លិតំ, ត រេត្វច ឰរេយសំ យុល្លកាតំ ជិត្តា”ត្តិ។ តំ ស្ទុត្វា ស្តបិសកា សំចិក្កុយាតសា “ការិឃំ ចត ឰយិតា បុរិរេសត បិបំ បស្ទុតំ, រេឃត ឲចំ ឰត្តប្បយុរេល កិត្តសដ្ឋេអបរេន្ឆ”ត្តិ តយត្តំ តស្ស យាត្យឃា អារេទារេចត្វា “កន្ធ, ត្វំ សសាចកសដ្ឋិកកចត្តិ លយាររេបហឹ”តិ អាហំស្ទុ។ សា “សាធ្ទុ”តិ បដិស្សុលិត្វា បុត្តំ សត្តរេដ្ឋត្តិ សព្ហារេបត្វា កកចត្តិ កិត្តសដ្ឋោ ស្តបសក្កយិត្វា បុរេត្តត កតអច្ចុឃំ រេឌរេសត្តិ លយារេបត្វា កកចរេតា កិត្តសដ្ឋស្ស ច សត្តាហំ ឃាក្យដារេតត ប្ទុដំ អកាសិ។ តស្សា បុរេត្តា តចិររេស្សច កាលំ កត្វា កិលិដ្ឋកយុបឹចិតិឃា កលិកាឃ ក្យុដ្ឋិឃំ តិព្វត្តិ។ សា ច តំ ឌាតយត្តរេឃច “ដាររេកា”តិ ឆាត្វា ស្ទុសារេត លឆ្លារេបសិ។ រេសា តត្វ អត្តរេតា បុឡ្ញាដាលរេតច កហិតាររេក្លា រេកតចិ អត្យបក្កុរេតា យាត្យ-អរេក្ក ចិឃ ស្ទុលំ ស្ទុបិ។ រេឌចតា តស្ស អារេក្លំ កលិ្យស្ទុតិ ច ចឌត្តិ។

អឆ កកចា បត្ទុសសយរេឃ យហាករុលាសយាបត្តិរេតា ទុដ្ឋាឃ ឰត្តចក្កុតា រេលិកំ រេចារេលិរេករេត្តា តំ ដារកំ សិចឆិកាឃ លឆ្លិតំ ដិស្វា ស្ទុរិឃក្កុយតរេចលិឃ សិចឆិកំ អកយាសិ។ “សត្វា ឰឆាករេតា, ការេលារេតត្វ កចិតដ្ឋា”ត្តិ យហាឌរេតា សត្តិបតិ។ កកចា សត្តិបតិតបរិសាឃ

“នាយំ ទារកោ ឧញ្ញាតព្វោ, យទិបិ ឥទានិ សុសានេ ឆឌ្ឌិតោ អនាថោ ឋិតោ, អាយតិំ បន ទិដ្ឋេ ចេវ ធម្មេ អភិសម្បរាយញ្ច ឧឡារសម្បត្តិំ បដិលភិស្សតី”តិ វត្វា តេហិ មនុស្សេហិ “កិំ នុ ខោ, ភន្តេ, ឥមិនា បុរិមជាតិយំ កតំ កម្ម”ន្តិ បុដ្ឋោ –

“ពុទ្ធប្បមុខស្ស ភិក្ខុសង្ឃស្ស, បូជំ អកាសិ ជនតា ឧឡារំ;

តត្រស្ស ចិត្តស្សហុ អញ្ញថត្តំ, វាចំ អភាសិ ផរុសំ អសព្ភ”ន្តិ។ –

អាទិនា នយេន ទារកេន កតកម្មំ អាយតិំ បត្តព្ពំ សម្បត្តិញ្ច បកាសេត្វា សន្និបតិតាយ បរិសាយ អជ្ឈាសយានុរូបំ ធម្មំ ទេសេត្វា ឧបរិ សាមុក្កំសិកំ ធម្មទេសនំ អកាសិ។ សច្ចបរិយោសានេ ចតុរាសីតិយា បាណសហស្សានំ ធម្មាភិសមយោ អហោសិ, តញ្ច ទារកំ អសីតិកោដិវិភវោ ឯកោ កុដុម្ពិកោ ភគវតោ សម្មុខាវ “មយ្ហំ បុត្តោ”តិ អគ្គហេសិ។ ភគវា “ឧត្តមេន អយំ ទារកោ រក្ខិតោ, មហាជនស្ស ច អនុគ្គហោ កតោ”តិ វិហារំ អគមាសិ។

សោ អបរេន សមយេន តស្មិំ កុដុម្ពិកេ កាលកតេ តេន និយ្យាទិតំ ធនំ បដិបជ្ជិត្វា កុដុម្ពំ សណ្ឋបេន្តោ តស្មិំ នគរេ មហាវិភវោ គហបតិ ហុត្វា ទានាទិនិរតោ អហោសិ។ អថេកទិវសំ ភិក្ខូ ធម្មសភាយំ កថំ សមុដ្ឋាបេសុំ – “អហោ នូន សត្ថា សត្តេសុ អនុកម្បកោ, សោបិ នាម ទារកោ តទា អនាថោ ឋិតោ ឥទានិ មហតិំ សម្បត្តិំ បច្ចនុភោតិ, ឧឡារានិ ច បុញ្ញានិ ករោតី”តិ។ តំ សុត្វា សត្ថា “ន, ភិក្ខវេ, តស្ស ឥត្តរាវ សម្បត្តិ, អថ ខោ អាយុបរិយោសានេ តាវតិំសភវនេ សក្កស្ស ទេវរញ្ញោ បុត្តោ ហុត្វា និព្ពត្តិស្សតិ, មហតិំ ទិព្ពសម្បត្តិំ បដិលភិស្សតី”តិ ព្យាកាសិ។ តំ សុត្វា ភិក្ខូ ច មហាជនោ ច “ពុទ្ធំ កិរ ការណំ ទិស្វា ទីឃទស្សី ភគវា ជាតមត្តស្សេវស្ស អាមកសុសានេ ឆឌ្ឌិតស្ស តត្ថ គន្ត្វា សង្គហំ អកាសី”តិ សត្ថុ ញាណានុភាវំ ថោមេត្វា តស្មិំ អត្តភាវេ តស្ស បត្តិំ កថេសុំ។ តមត្ថំ ទីបេន្តា សង្គីតិការា –

៣៣៦។

“អច្ឆេររូបំ សុគតស្ស ញាណំ, សត្ថា យថា បុគ្គលំ ព្យាកាសិ;

ឧស្សន្នបុញ្ញាបិ ភវន្តិ ហេកេ, បរិត្តបុញ្ញាបិ ភវន្តិ ហេកេ។

៣៣៧។

“អយំ កុមារោ សីវថិកាយ ឆឌ្ឌិតោ, អង្គុដ្ឋស្នេហេន យាបេតិ រត្តិំ;

ᨶ ᨿᨠ᩠ᨡᨠᩩᨲᩣ ᨶ ᩈᨴ᩠ᨴᩥᩈᨸᩥ ᩅᩣ, ᩅᩥᩉᩮᨮᨿᩮᨿ᩠ᨿ ᨠᨲᨸᩩᨬ᩠ᨬᩥ ᨠᩩᨿᩣᨴᩥ᪨

᪃᪃᪃᪨

“ᩈᩩᨶᨡᩣᨸᩥ ᨿᩔ ᨸᩃᩥᩉᩥᩴᩈᩩ ᨸᩤᨴᩮ, ᨹᨦ᩠ᨣᩣ ᩈᩥᨦ᩠ᨣᩣᩃᩦ ᨸᩁᩥᩅᨲ᩠ᨲᨿᨶ᩠ᨲᩥ;

ᨣᨩ᩠ᨫᩣᩈᨿᩴ ᨸᨠ᩠ᨡᩥᨣᨱᩣ ᩉᩁᨶ᩠ᨲᩥ, ᨠᩣᨠᩣ ᨸᨶ ᩋᨠ᩠ᨡᩥᨿᩃᩴ ᩉᩁᨶ᩠ᨲᩥ᪨

᪃᪃᪔᪨

“ᨶᨿᩥᨿᩔ ᩁᨠ᩠ᨡ ᩅᩥᨡᩉᩥᩴᩈᩩ ᩮᨠᨧᩥ, ᨶ ᨴ᩠ᨵᩩᩔᩴ ᩈᩣᩈᨷᨴ᩠ᨴᨷᨲᩴ ᩅᩣ;

ᨲᨠ᩠ᨠᨲ᩠ᨲᩮᨿᩣᨣᨿᩥ ᨶ ᩋᨣ᩠ᨣᩉᩮᩈᩩᩴ, ᨶ ᩈᨯ᩠ᨰᨩᨬ᩠ᨬᩣᨶᩥᨸᩥ ᩋᩣᨠᩥᩁᩥᩴᩈᩩ᪨

᪃᪃᪕᪨

“ᩑᨲᩣᨴᩥᩈᩴ ᩈ᩠ᩅᨲ᩠ᨲᨿᨠᩥᨧ᩠ᨨᨸᨲ᩠ᨲᩴ, ᩁᨲ᩠ᨲᩣᨽᨲᩴ ᩈᩦᩅᨳᩥᨠᩣᨿ ᨨᨯ᩠ᨯᩥᨲᩴ;

ᩮᨽᩣᨣᩦᨲᨸᩥᨱ᩠ᨯᩴ ᨸᩁᩮᨧᨿᩣᨲᩴ, ᩈᩴᩈᨿᩴ ᨩᩦᩅᩥᨲᩅᩣᨧᩮᩈᩴ᪨

᪃᪃᪖᪨

“ᨲᨿᨴ᩠ᨴᩈᩣ ᩮᨴᩅᨾᨶᩩᩔᨸᩪᨩᩥᨲᩮᩣ, ᨩᩥᨶᩣ ᨧ ᨲᩴ ᨻ᩠ᨿᩣᨠᩁᩥ ᨠ᩠ᩅᨴ᩠ᨴᩥᨷᩮᨬ᩠ᨬᩣ;

‘ᩋᨿᩴ ᨠᩩᨾᩣᩁᩮᩣ ᨲᨣᩁᩈᩥᨡᩥᩔ, ᩋᨣ᩠ᨣᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ ᩮᨽᩣᨣᨲᩮᩣ ᨧ’᪨

᪃᪃᪗᪨

“កិស្ស ចតំ កិំ បត ព្រហ្មចរិយំ, កិស្ស ឞុចិណ្ណស្ស អយំ ចិបាកោ;

ឲតាឌិនំ ញ្សតំ បិបុលិត្វា, តំ តាឌិនំ បច្ចត្ុកោស្សតិឌ្ឌិ”ន្តិ៍ –

៤ កាថា អធោចាទ៍

៣៥៥៍ តត្ថ អធ្ធេទ្ទុបត្តិ អច្ឆរិយឞកាច៍ ឞុកតស្ស ពាលាន្តិ អញ្ញោហិ អឞាឆារលំ ឞម្មាឞម្ពុទ្ធស្ស ពាលំ, អាឞយាត្ុឞយពាលាឌិឞព្ធញ្ញុតញ្ញាលេមេច ឞត្ថាយ ចុត្តំ៍ តយិធំ អញ្ញោនំ អចិឞយក្ខុតំ ពធំ ពាលន្តិ អាហ “ឞត្វា យថា បុគ្គលំ ញ្សាកាឞិ”តិ៍ តេត ឞត្ថុ ធេឞតាយ ឲច ពាលស្ស អច្ឆរិយការេចា ចិញ្ញាយតីតិ ធេស្សតិ៍

ព្វធាតិ ញ្សាកាលំ ធេស្សន្តោ “ដ្ឋស្សត្តបុញ្ញាបិ កចត្តិ ទេហេក, បរិត្តបុញ្ញាបិ កចត្តិ ទេហេក”តិ អាហ៍ តស្សត្វោ – ដ្ឋស្សត្តក្បុលឆ្មាបិ ព្វឆេកច្ចេ បុគ្គលា លទ្ធបច្ចយស្ស អបុញ្ញស្ស ចេឞេត ឌាតិអាឌិតា តិហិតា កចត្តិ, បរិត្តបុញ្ញាបិ អប្បតបុញ្ញាឆ្មាបិ ឲកេ ឞត្តា ទេលត្តឞម្បត្តិអាឌិតា តស្ស បុញ្ញស្ស យហាឌុតិកតាយ ដ្ឋញ្សអារា កចត្តីតិ៍

៣៥៦៍ ឞឹចចិកាយាតិ ឞុឞាទេត៍ អដ្ឌ្ឍទេស្កេហេតាតិ អដ្ឌ្ឍទោតា បចត្តទេស្កេហេត, ធេចតាយ អដ្ឌ្ឍទោតា បឈ្លិតលីទេតាតិ អត្ថោ៍ ត យក្ខ្លុតា ត ឞរឹឞបិ ចាតិ បិឞាចក្ខុតា ចា យក្ខ្លុតា ចា ឞរឹឞបិ ចា ទេយ ពេចិ ឞទត្តា កត្ថត្តា ចា ត ចិទេហធេយ្យុំ ត ឆាទេឆ្យុំ៍

៣៥៧៍ បលិហិញ្ញ បិទេតិ អត្តទោ ឌិច្ឆាយ បិទេ លិហិត្វំ៍ ឆន្កាតិ កាកា៍ បរិចត្តយត្តីតិ “យា តំ ក្បយាទំ ពេចិ ចិទេហធេយ្យុ”ន្តិ ទព្ហុត្តា តិទោកកាចឌាតតត្វំ អបទាបទំ បរិចត្តត្តិ៍ កត្តាឞយត្តិ កត្តយលំ៍ បក្លិកណាតិ កិញ្ញ្សាលលិធេយា ឞក្បណកណា៍ ហទត្តីតិ អបទេត្តិ៍ អក្លិយលត្តិ អក្លិក្ខុធំ៍

៣៥៨៍ ពេឌីតិ ពេធិ យត្ុស្សា, អយត្ុស្សា បត ទក្លុ ឆចិធហិត្វ៍ ឌ្លឞឆត្តិ តធា អាឃតិច្ឆា អាទោក្សាចហំ អកធ៍ ឞាឞបធ្លុបតំ ចាតិ ឃំ ឌាតស្ស ធាទេកស្ស ទក្លុលត្វំ ឞាឞទេបត ធ្លុបតំ ពទោត្តិ, តយ្បិ តស្ស ពទោត្តា តាទេហត្តិ ឌឹទេបត្តិ៍ តក្លត្តទេយាកយ្បិ ត អក្កទេហត្តិ តក្លត្តឃុត្តយ្បិ ត កហិត្វ៍ “អឞ្វកយ្បិ តក្លុទេត្ត តិធិយ្បិ ឞ្ហុទេត្ត អយំ ឌាទេតា”តិ ឲចំ ឌាតកម្មយ្បិស្ស ត ពេធិ អកំញ្ញុតិ អត្ថោ៍ ត ឞព្ទាឆញ្ញាតិបិ អាកិទិំ ញ្ញុតិ យក្កលំ ពទោត្តា អកធចេឞេត ឃំ ឞាឞបទោលមិស្សិតំ ឞាលិអាឌិឆញ្ញា អាកិទត្តិ, តយ្បិស្ស តាកំញ្ញុតិ អត្ថោ៍

៣៥៩៍ ឲតាឌិឞត្តិ ឲចទ្ទុបំ ៍ ដ្ឋត្តយកិច្ឆបត្តត្តិ បទយកិច្ឆំ អាបត្តំ អតិចិយ ធុក្លបុត្តំ៍ ទត្តាកតត្តិ ទត្តិឃំ អាកតំ៍ ទោតាតីតបិណ្ឌំ ចិយាតិ តចតីតបិណ្ឌឞឌិនំ, យំឞទេបឞិយត្តតា ឲចំ ចុត្តំ៍ បទេចឆយាតត្តិ ធុព្ហលការេចត បកយ្បយាតំ៍ ឞនំឞយត្តិ “ឌីចតិ ត្ុ ទោ ត ត្ុ ទោ ឌីចតី”តិ ឞំឞយិតតាយ ឞំឞយចត្តំ៍ ឌីចិតឞាចទេឞត្តិ ឌីចិតដ្ឌិតិយា ទេហត្ុក្ខុតាតំ ឞាឆតាតំ អការេចត ពេចលំ ឌីចិតយត្តាចទេឞកំ៍

៣៨៦៎ អក្កុលិកោ ភវិស្សតិ ខោភេតា ចាតិ ខោភេតិបិត្វា ខោភស្ស ចេវេត អក្កុលិកោ ខេដ្ឋកុលិកោ ភវិស្សតីតិ អត្ថោ៎

៣៨៧៎ “កិស្ស ចត”ន្តិ អយំ គាថា សត្ថុ សន្តិកេ ឋិតេហិ ភិក្ខុសេកេហិ តេសុ កតកម្មស្ស បុច្ឆាចសេត ចុត្តា៎ សា ច តេហា សិចចិកាយ សន្តិបតិតេហីតិ ចេឋិតព្ពា៎ តត្ថ កិស្សាតិ កិំ អស្ស៎ ចតន្តិ ចតសយាឌាតំ៎ បុត បិស្សាតិ កឹឋិសស្ស សុចិណ្ណស្ស ចតស្ស ព្រាហ្មចរិយស្ស ចាតិ ចិកត្តិ ចិបទិលាសេយត្វា សោយា ឌុតា៎ ខុតាឋិសន្តិ កលិកាយ កុច្ឆិយា តិដ្ឋតត្ថំ, សុសាតេ លឌ្ឋតន្តិ ខុចន្ទុបំ៎ ញ្ញសតន្តិ អតត្ថំ៎ តាឋិសន្តិ តចាទុបំ, “អក្កុសេហ្សតេហត សាបេបតិ ទត្តិ”ន្តិអាឋិតា, “អយំ កុយាទេទា តកទេស្សិយស្ស អក្កុលិកោ ភវិស្សតី”តិអាឋិតា ច ចុត្តប្បការន្តិ អត្ថោ៎ ខ្ញុំដ្ឋិន្តិ ចេឋិឌ្ឋិ, ឋិដ្ឋសយ្យត្តិត្តិ ចុត្តំ ហោតិ៎

ព្ទុងាតិ តេហិ ភិក្ខុសេកេហិ បុដ្ឋោ ភគចា ឃថា តថា ញ្ញាកាសិ, តំ ឌស្សេន្តោ សង្គីតិការា –

៣៩០៎

“ព្ទុក្ខបឞុលស្ស កិក្ខុសញ្ញ្ហស្ស, បុដំ អកាសិ ឌុតតា ភិក្ខុអាទំ;

តព្រស្ស ចិត្តស្សាហុ អញ្ញាណត្តំ, ចាឋំ អការសិ បទុសំ អសត្ថុំ៎

៣៩១៎

“ខេសា តំ ចិតក្កំ បចិតោឌយិត្វា, បីតិំ បសាឋំ បដិលទ្ធា បច្ឆា;

តឆាកតំ ខេឌតចតេ ចសន្តិ, ឃាកុយា ភិក្ខុបដ្ឋានិ សត្តទត្តំ៎

៣៩២៎

“តស្ស ចតំ តំ បត ព្រាហ្មចរិយំ, តស្ស សុចិណ្ណស្ស អយំ ចិបាកោ;

ខុតាឋិសំ ញ្ញសតំ បិបុលិត្វា, តំ តាឋិសំ បច្ចក្ខស្សតីតិឌ្ឋិ៎

៣៩៣។

“ឋត្វាន សោ វស្សសតំ ឥធេវ, បញ្ចហិ កាមេហិ សមង្គិភូតោ;

កាយស្ស ភេទា អភិសម្បរាយំ, សហព្យតំ គច្ឆតិ វាសវស្សា”តិ –

ចតស្សោ គាថា អហេសុំ។

៣៩០។ តត្ថ ជាតាតិ ជាតសំវុទ្ធោ, រូបិយសកកោណាតិ អធិប្បាយោ។ តព្រាតិ តស្មិំ បុគ្គលេ។ អស្សាតិ តស្ស ជាតកស្ស។ ចិត្តស្សហុ អញ្ញាចត្តត្តិ បុរិមកចិន្តិ ចិត្តស្ស អញ្ញថាភាវោ អភាវោ អការោ អបច្ចយោ អហោសិ។ អសព្ពត្តិ សាធុសកាយ សាវេចតំ អយុត្តំ ពទ្ធំ ចាធំ អកាសិ។

៣៩១។ សោតិ សោ អយំ។ តំ ចិតក្កត្តិ តំ បិបកំ ចិតក្កំ។ បចិតោភាវយិត្វាតិ យាតរា គតាយ សញ្ញត្តិយា ធុបសមេត្វា។ បីតិ បសាទំ បដិលទ្ធាតិ បីតិំ បសាទញ្ច បដិលភិត្វា រូប្បាវេត្វា។ យាគុយា រូបដ្ឋាសីតិ យាគុទានេន រូបដ្ឋហិ។ សត្តរត្តត្តិ សត្តទិវសំ។

៣៩២។ តស្សេវំ តំ បត ព្រាហ្មណទិយត្តិ តំ យថា ទេដ្ឋា ធុត្តប្បការំ អត្តនោ ចិត្តស្ស បសាទំ ជាតញ្ញា ឋានស្ស បុគ្គលស្ស វេវំ តំ ព្រាហ្មណទិយញ្ញា, អញ្ញា កិញ្ចិ តព្ពិតិ អវេត្វា។

៣៩៣។ ឋត្វានាតិ យាវ អាយុបរិយោសានា ឋានេច យត្តស្សលោកេ ឋត្វា។ អភិសម្បរាយត្តិ បុតព្ភវេ។ សហព្យតំ គច្ឆតិ វាសវស្សាតិ សក្កស្ស ទេវានមិន្ទស្ស បុត្តភាវេន សហភាវំ គមិស្សតិ។ អនាគតត្ថេ ហិ ឥទំ បច្ចុប្បន្នកាលវចនំ។ សេសំ សព្ពត្ថ ឧត្តានមេវាតិ។

កុមារបេតវត្ថុវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៩។ សេរិនីបេតវត្ថុវណ្ណនា

នគ្គា ទុព្ពណ្ណរូបាសីតិ ឥទំ សត្ថរិ ជេតវនេ វិហរន្តេ សេរិនីបេតិំ អារព្ភ វុត្តំ។ កុរុរដ្ឋេ កិរ ហត្ថិនិបុរេ សេរិនី នាម ឯកា រូបូបជីវិនី អហោសិ។ តត្ថ ច រូបិយសមាគមត្ថាយ តតោ តតោ ភិក្ខូ សន្និបតិំសុ។ បុន មហាភិក្ខុសន្និបាតោ អហោសិ។ តំ ទិស្វា មនុស្សា តិលតណ្ឌុលាទិំ សប្បិនវនីតមធុផាណិតាទិញ្ច ទានូបករណំ សជ្ជេត្វា មហាទានំ បវត្តេសុំ។ តេន ច សមយេន សា គណិកា អស្សទ្ធា អប្បសន្នា មច្ឆេរមលបរិយុដ្ឋិតចិត្តា តេហិ មនុស្សេហិ “ឯហិ តាវ ឥទំ ទានំ អនុមោទាហី”តិ វុច្ចមានាបិ “កិំ តេន មុណ្ឌកានំ សមណានំ ទិន្នេនា”តិ

អប្បសាទមេវ នេសំ សម្បវេទេសិ, កុតោ អប្បមត្តកស្ស បរិច្ចាគោ។

សា អបរេន សមយេន កាលំ កត្វា អញ្ញតរស្ស បច្ចន្តនគរស្ស បរិខាបិដ្ឋេ បេតី ហុត្វា និព្វត្តិ។ អថ ហត្ថិនិបុរវាសី អញ្ញតរោ ឧបាសកោ វណិជ្ជាយ តំ នគរំ គន្ត្វា រត្តិយា បច្ចូសសមយេ បរិខាបិដ្ឋិំ គតោ តាទិសេន បយោជនេន។ សា តត្ថ តំ ទិស្វា សញ្ជានិត្វា នគ្គា អដ្ឋិតចមត្តាវសេសសរីរា អតិវិយ ពីភច្ឆទស្សនា អវិទូរេ ឋត្វា អត្តានំ ទស្សេសិ។ សោ តំ ទិស្វា –

១៩១។

“នគ្គា ទុព្វណ្ណរូបាសិ, កិសា ធមនិសន្ថតា;

ឧប្ផាសុលិកេ កិសិកេ, កា នុ ត្វំ ឥធ តិដ្ឋសី”តិ។ –

គាថាយ បុច្ឆិ។ សាបិស្ស –

១៩២។

“អហំ ភទន្តេ បេតីម្ហិ, ទុគ្គតា យមលោកិកា;

បាបកម្មំ ករិត្វាន, បេតលោកំ ឥតោ គតា”តិ។ –

គាថាយ អត្តានំ បកាសេសិ។ បុន ថេរោ –

១៩៣។

“កិំ នុ កាយេន វាចាយ, មនសា ទុក្កដំ កតំ;

កិស្សកម្មវិបាកេន, បេតលោកំ ឥតោ គតា”តិ។ –

គាថាយ កតកម្មំ បុច្ឆិតា –

៣៦៧។

“អនាវដេសុ តិត្ថេសុ, វិចិនិម្ហ អឌ្ឍមាសកំ;

សន្តេសុ ទេយ្យធម្មេសុ, ទីបំ នាកម្ហ អត្តនោ។

៣៦៨។

“នទឹ ឧបេម តសិតា, រិត្តកា បរិវត្តតិ;

ឆាយំ ឧបេម ឧណ្ហេសុ, អាតបោ បរិវត្តតិ។

៣៦៩។

“អគ្គិវណ្ណោ ច នោ វាតោ, ឌហន្តោ ឧបវាយតិ;

ឯតញ្ច ភន្តេ អរហាម, អញ្ញញ្ច បាបកំ តតោ។

៣៧០។

“គន្ត្វាន ហត្ថិនិំ បុរំ, វជ្ជេសិ មយ្ហមាតរំ;

‘ធីតា ច តេ មយា ទិដ្ឋា, ទុគ្គតា យមលោកិកា;

បាបកម្មំ ករិត្វាន, បេតលោកំ ឥតោ គតា’។

៣៧១។

“អត្ថិ មេ ឯត្ថ និក្ខិត្តំ, អនក្ខាតញ្ច តំ មយា;

ចត្តារិ សតសហស្សានិ, បល្លង្កស្ស ច ហេដ្ឋតោ។

៣៤២។

“តតោ មេ ទានំ ទទតុ, តស្សា ច ហោតុ ទក្ខិណា;

ទានំ ទត្វា ច មេ មាតា, ទក្ខិណំ អន្វាទិស្សតុ;

តទាហំ សុខិតា ហេស្សំ, សព្ពកាមសមិទ្ធិនី”តិ –

ឥមាហិ ឆហិ គាថាហិ អត្តនោ កតកម្មញ្ច បុន តេន អត្តនោ កាតព្ពំ អត្ថញ្ច អាចិក្ខិ។

៣៣៧. តត្ថ អនាវដេសុ តិត្ថេសូតិ កេនចិ អនិវារិតេសុ ន្ហានតិត្ថអាការេន ឋិតេសុ តិត្ថូបមេសុ ឋានេសុ, យត្ថ មនុស្សា ន្ហាយន្តិ, ឧទកកិច្ចំ ករោន្តិ, តាទិសេសុ ឋានេសុ។ វិចិនិន្តិ អទ្ធមាសកន្តិ “មនុស្សេហិ ឆឌ្ឌិតំ ឋិតំ អបិនាមេត្ថ កិញ្ចិ លភេយ្យ”ន្តិ លោកាភិក្ខុតា អទ្ធមាសកមត្តម្បិ វិចិនិំ គវេសិំ។ អថ វា អនាវដេសុ តិត្ថេសូតិ ឧបសង្កមនេន កេនចិ អនិវារិតេសុ សត្តានំ បរេហិ ទាតព្ពវត្ថុម្ហិ កាលេ វា តិត្ថូបមេសុ សមណព្រាហ្មណេសុ វិជ្ជមានេសុ។ វិចិនិន្តិ អទ្ធមាសកន្តិ មច្ឆេរមលបរិយុដ្ឋិតចិត្តា កស្សចិ កិញ្ចិ អទេន្តី អទ្ធមាសកម្បិ វិចិនិំ, ន សក្កោមិ បុញ្ញំ។ តេនាហ “សន្តេសុ ទេយ្យធម្មេសុ, ទីបំ នាកាសិមត្តនោ”តិ។

៣៣៨. តសិតាតិ បិបាសិតា។ រិត្តកាតិ កាករូបយ្យា សន្តាបាតាបិ នទី មម បិបាសាយ ឧទកេន រិត្តា តុច្ឆា ចាលិកាយត្តា ហុត្វា បរិវត្តតិ។ ឧណ្ហេតិ ឧណ្ហសមយេសុ អាតបេ បរិវត្តាមីតិ វេឃាដ្ឋានំ មមិ ឧបកតាយ អាតបេ សម្បជ្ជតិ។

៣៣៩-៤០. អគ្គិវណ្ណោតិ សម្បជ្ជនេន អគ្គិសទិសោ។ តេន វុត្តំ “ឌហន្តោ ឧបធាវតី”តិ។ ឯតញ្ញា, ភន្តេ, អនុភោមីតិ, ភន្តេតិ តំ ឧបសង្កម្ម ចរតិ។ ភន្តេ, ឯតញ្ញា មថាវុត្តំ បិបាសាទិទុក្ខំ, អញ្ញញ្ញា តតោ បាបកំ នានុរូបំ ទុក្ខំ អនុភវិតុំ អនុភោមិ តស្ស បាបស្ស កតត្តាតិ អធិប្បាយោ។ ចរន្តីតិ ចរេយ្យាសិ។

៣៤១-៤២. ឯត្ថ និក្ខិត្តំ, អនក្ខាតន្តិ “ឯត្តកំ ឯត្ថ និក្ខិត្ត”ន្តិ អនាចិក្ខិតំ។ ឥទានិ តស្ស បរិមាណំ ឋបិតដ្ឋានញ្ច ទស្សេន្តី “ចត្តារិ សតសហស្សានិ, បល្លង្កស្ស ច ហេដ្ឋតោ”តិ អាហ។ តត្ថ បល្លង្កស្សាតិ បុព្ពេ អត្តនោ សយនបល្លង្កស្ស។ ហេដ្ឋតោតិ និហិតធនតោ ឧករោនំ

ກເທຕ຺ວາ ຍຍໍ ຊຸທ຺ທິສ຺ສ ຮາຕ໌ ເຮຕ຺ ຕສ຺ສາຕິ ຍຜ຺ຍາຍາຕ຺ຍາ

ໆຕັ ຕາຍ ເປຕິຍາ ຈຸເຕ຺ຕ ເສາ ຊຸປິສເກາ ຕສ຺ສາ ຣເຣຕ໌ ສຍ຺ຍຸຕິ຺ຈ຺ຈາ ຕຕ຺ຕ ອຕ຺ຕເຕາ ກເຣາຶຍໍ ທິເຣຕ຺ວາ ທຕ຺ຕິຕິບຸເຣ ກຕ຺ຕາ ຕສ຺ສາ ຍາຕ຺ຍາ ຕຍຕ໌ ອາເຣາເຣສີ ຕຍຕ໌ ຮເສ຺ສຸຕໍ –

ɜລິຄ຺

ສາຣ຺ຕິ ເສາ ປຊິສ຺ສຸຕ຺ວາ, ກຕ຺ຕາກ ທຕ຺ຕິຕິ ປຸເຣ;

ອເຣາຣ ຕສ຺ສາ ຍາຕເຣ –

“ຂຶຕາ ຣ ເຕ ຍຍາ ຮິ຺ຮ຺ຸາ, ຣ຺ຸກຕາ ຍຍເລິກິກາ;

ປິປກຍໍ ກຣິຕ຺ວາກ, ເປຕເລິກໍ ຊູເຕາ ກຕາ

ɜລິɜ

“ສາ ຍໍ ຕຕ຺ຕ ສຍາຮເປສິ, ຣເຊ຺ຊສິ ຍຜ຺ຍາຍາຕເຣ;

‘ຂຶຕາ ຣ ເຕ ຍຍາ ຮິ຺ຮ຺ຸາ, ຣ຺ຸກຕາ ຍຍເລິກິກາ;

ປິປກຍໍ ກຣິຕ຺ວາກ, ເປຕເລິກໍ ຊູເຕາ ກຕາ

ɜລິɜ໌

“‘ອຕ຺ຕິ ຣ ເຍ ໆຕ຺ຕ ກິກ຺ລິຕ຺ຕໍ, ອກກ຺ລາຕຊ຺ຊາ ຕໍ ຍຍາ;

ຣຕ຺ຕາຣິ ສຕສທສ຺ສາກິ, ປລ຺ລກ຺ກສ຺ສ ຣ ເທຮ຺ຮເຕາ

᪅᪇᪆᪨

“‘ᨲᨲᩮᩣ ᨾᩮ ᨴᩣᨶᩴ ᨴᨴᨲᩩ, ᨲᩔᩣ ᨧ ᩉᩮᩣᨲᩩ ᨩᩦᩅᩥᨠᩣ;

ᨴᩣᨶᩴ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᨧ ᨾᩮ ᨾᩣᨲᩣ, ᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᩴ ᩋᨶᩩᨴᩥᩔᨲᩩ;

ᨲᨴᩣᩉᩴ ᩈᩩᨡᩥᨲᩣ ᩉᩮᩔᩴ, ᩈᨻ᩠ᨻᨠᩣᨾᩈᨾᩥᨴ᩠ᨵᩥᨶᩦ’᪨

᪅᪇᪇᪨

“ᨲᨲᩮᩣ ᩉᩥ ᩈᩣ ᨴᩣᨶᨾᨴᩣ, ᨲᩔᩣ ᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᨾᩣᨴᩥᩈᩦ;

ᨸᩮᨲᩦ ᨧ ᩈᩩᨡᩥᨲᩣ ᩋᩣᩈᩥ, ᨲᩔᩣ ᨧᩣᩈᩥ ᩈᩩᨩᩦᩅᩥᨠᩣ”ᨲᩥ᪨ –

ᩈᩘᨣᩦᨲᩥᨠᩣᩁᩣ ᩋᩣᩉᩴᩈᩩ᪨ ᨲᩣ ᩈᩩᩅᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩣᩅ᪨

ᨲᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩔᩣ ᨾᩣᨲᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᩘᨥᩔ ᨴᩣᨶᩴ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩔᩣ ᩋᩣᨴᩥᩈᩥ᪨ ᨲᩮᨶ ᩈᩣ ᨸᨭᩥᩃᨴ᩠ᨵᨸᨠᩣᩁᩈᨾ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᨮᩥᨲᩣ ᨾᩣᨲᩩ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨴᩔᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩴ ᨠᩣᩁᨱᩴ ᩋᩣᩁᩮᩣᨧᩮᩈᩥ, ᨾᩣᨲᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᩋᩣᩁᩮᩣᨧᩮᩈᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᨲᩴ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩋᩣᩁᩮᩣᨧᩮᩈᩩᩴ᪨ ᨽᨣᩅᩣ ᨲᨾᨲ᩠ᨳᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᩩᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨾ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᨸᩁᩥᩈᩣᨿ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨴᩮᩈᩮᩈᩥ᪨ ᩈᩣ ᨴᩮᩈᨶᩣ ᨾᩉᩣᨩᨶᩔ ᩈᩣᨲ᩠ᨳᩥᨠᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩦᨲᩥ᪨

ᩈᩮᩁᩥᨱᩦᨸᩮᨲᩅᨲ᩠ᨳᩩᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪇᪨ ᨾᩥᨣᩃᩩᨴ᩠ᨴᨠᨸᩮᨲᩅᨲ᩠ᨳᩩᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

ᨶᩁᨶᩣᩁᩥᨸᩩᩁᨠ᩠ᨡᨲᩮᩣ ᨿᩩᩅᩣᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᩈᨲ᩠ᨳᩁᩥ ᩅᩮᩊᩩᩅᨶᩮ ᩅᩥᩉᩁᨶ᩠ᨲᩮ ᨾᩥᨣᩃᩩᨴ᩠ᨴᨠᨸᩮᨲᩴ ᩋᩣᩁᨻ᩠ᨽ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩁᩣᨩᨣᩉᩮ ᨠᩥᩁ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩮᩣ ᩃᩩᨴ᩠ᨴᨠᩮᩣ ᩁᨲ᩠ᨲᩥᨶ᩠ᨴᩥᩅᩴ ᨾᩥᨣᩮ ᩅᨵᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨩᩦᩅᩥᨠᩴ ᨠᨸ᩠ᨸᩮᩈᩥ᪨ ᨲᩔᩮᨠᩮᩣ ᩏᨸᩣᩈᨠᩮᩣ ᨾᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ, ᩈᩮᩣ ᨲᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᨠᩣᩃᩴ ᨸᩣᨸᨲᩮᩣ ᨶᩥᩅᩣᩁᩮᨲᩩᩴ ᩋᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ “ᩑᩉᩥ, ᩈᨾ᩠ᨾ, ᩁᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨸᩣᨱᩣᨲᩥᨸᩣᨲᩣ ᩅᩥᩁᨾᩣᩉᩦ”ᨲᩥ ᩁᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨸᩩᨬ᩠ᨬᩮ ᩈᨾᩣᨴᨸᩮᩈᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᩁᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩅᩥᩁᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩥᩅᩣ ᩑᩅ ᨸᩣᨱᩣᨲᩥᨸᩣᨲᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ᪨

ᩈᩮᩣ ᩋᨸᩁᩮᨶ ᩈᨾᨿᩮᨶ ᨠᩣᩃᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩁᩣᨩᨣᩉᩈᨾᩦᨸᩮ ᩅᩮᨾᩣᨶᩥᨠᨸᩮᨲᩮᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᨴᩥᩅᩈᨽᩣᨣᩴ ᨾᩉᩣᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩋᨶᩩᨽᩅᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩁᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨸᨬ᩠ᨧᩉᩥ

កាមគុណេហិ សមប្បិតា សមង្គីភូតោ បរិចារេសិ។ តំ ទិស្វា អាយស្មា នារទោ –

៣៤៨។

“នរនារិបុរក្ខតោ យុវា, រជនីយេហិ កាមគុណេហិ សោភសិ;

ទិវសំ អនុភោសិ ការណំ, កិមកាសិ បុរិមាយ ជាតិយា”តិ។ –

ឥមាយ គាថាយ បដិបុច្ឆិ។ តត្ថ នរនារិបុរក្ខតោតិ បរិចារកភូតេហិ ទេវបុត្តេហិ ទេវធីតាហិ ច បុរក្ខតោ បយិរុបាសិតោ។ យុវាតិ តរុណោ។ រជនីយេហីតិ កមនីយេហិ រាគុប្បត្តិហេតុភូតេហិ។ កាមគុណេហីតិ កាមកោដ្ឋាសេហិ។ សោភសីតិ សមង្គិភាវេន វិរោចសិ រត្តិយន្តិ អធិប្បាយោ។ តេនាហ “ទិវសំ អនុភោសិ ការណ”ន្តិ, ទិវសភាគេ បន នានប្បការំ ការណំ ឃាតនំ បច្ចនុភោសិ។ រជនីតិ វា រត្តិយំ។ យេហីតិ និបាតមត្តំ។ កិមកាសិ បុរិមាយ ជាតិយាតិ ឥទំ សុខទុក្ខសំវត្តនិយំ កិំ នាម កម្មំ ឥតោ បុរិមាយ ជាតិយា ត្វំ អកត្ថ, តំ កថេហីតិ អត្ថោ។

តំ សុត្វា បេតោ ថេរស្ស អត្តនា កតកម្មំ អាចិក្ខន្តោ –

៣៤៩។

“អហំ រាជគហេ រម្មេ, រមណីយេ គិរិព្វជេ;

មិគលុទ្ទោ បុរេ អាសិំ, លោហិតបាណិ ទារុណោ។

៣៥០។

“អវិរោធករេសុ បាណេសុ, បុថុសត្តេសុ បទុដ្ឋមានសោ;

វិចរិំ អតិទារុណោ សទា, បរហិំសាយ រតោ អសញ្ញតោ។

៣៥១។

“តស្ស មេ សហាយោ សុហទយោ, សទ្ធោ អាសិ ឧបាសកោ;

សោបិ មំ អនុកម្បន្តោ, និវារេសិ បុនប្បុនំ។

៣៧១។

“‘មាកាសិ បាបកំ កម្មំ, មា តាត ទុគ្គតិំ អគា;

សចេ ឥច្ឆសិ បេច្ច សុខំ, វិរម បាណវធា អសំយមា។

៣៧២។

“តស្សាហំ វចនំ សុត្វា, សុខកាមស្ស ហិតានុកម្បិនោ;

នាកាសិំ សកលានុសាសនិំ, ចិរបាបាភិរតោ អពុទ្ធិមា។

៣៧៣។

“សោ មំ បុន ភូរិសុមេធសោ, អនុកម្បាយ សំយមេ និវេសយិ;

សចេ ទិវា ហនសិ បាណិនោ, អថ តេ រត្តិំ ភវតុ សំយមោ។

៣៧៤។

“ស្វាហំ ទិវា ហនិត្វា បាណិនោ, វិរតោ រត្តិមហោសិ សញ្ញតោ;

រត្តាហំ បរិចារេមិ, ទិវា ខជ្ជាមិ ទុក្ខតោ។

᪓᪐᪙

“ᨲᩔ ᨠᩣᨿᩔ ᨠᩩᩈᩃᩔ, ᩋᨶᩩᨠᩮᩣᨿᩥ ᩁᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩋᨿᩣᨶᩩᨿᩥᩴ;

ᨩᩥᨧᩣ ᨷᨭᩥᩉᨲᩣᨧ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᩁᩣ, ᨪᩩᨷᨫᩣᨧᨲ᩠ᨲᩥ ᩈᨿᨲ᩠ᨲᩣ ᩃᩣᨩᩥᨲᩴ᩼

᪓᪑᪐

“ᨿᩮ ᨧ ᨲᩮ ᩈᨲᨲᩣᨶᩩᨿᩮᩣᨣᩥᨶᩮᩣ, ᨵᩩᨲᩴ ᨷᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᩩᨣᨲᩔ ᩈᩣᩈᨶᩮ;

ᨿᨬ᩠ᨬᩣᨿᩥ ᨲᩮ ᩋᨿᨲᨶᩮᨶ ᨠᩮᨧᩃᩴ, ᩋᨽᩥᨣᨧ᩠ᨨᨲ᩠ᨲᩥ ᨷᨴᩴ ᩋᩈᨦ᩠ᨡᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ –

ᨴ᩠ᩅᩮ ᨣᩣᨳᩣ ᩋᨽᩣᩈᩥ᩼

᪓᪐᪘-᪓᪑᪐ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩃᩩᨴ᩠ᨴᩮᩣᨲᩥ ᨴᩣᩁᩩᨱᩮᩣ᩼ ᩃᩮᩣᩉᩥᨲᨷᩣᨱᩦᨲᩥ ᩋᩉᩥᩴᩈᩣᨷᩣᨱᩣᨲᩥᨷᩣᨲᩮᨶ ᩃᩮᩣᩉᩥᨲᨾᨠ᩠ᨡᩥᨲᨷᩣᨱᩥ᩼ ᨴᩣᩁᩩᨱᩮᩣᨲᩥ ᩃᩮᩁᩣ, ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩉᩥᩴᩈᨶᨠᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᩼ ᩋᨧᩥᩁᩮᩣᨴᩁᨠᩁᩮᩁᩈ᩠ᨾᩥ ᨠᩮᨶᨧᩥ ᨧᩥᩁᩮᩣᨴᩁᩴ ᩋᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩔ ᨿᩥᨣᩈᨠᩩᨱᩣᨴᩦᩈᩩ᩼

᪓᪑᪑-᪓᪑᪒ ᩋᨶᩥᨿᨿᩣᨲᩥ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩣ ᨴᩩᩔᩦᩃ᩠ᨿᩣ᩼ ᩈᨠᩃᩥᨶ᩠ᨿᩣᩈᨶ᩠ᨲᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᩣ ᩋᨶ᩠ᨿᩣᩈᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨴ᩠ᨵᩣᨠᩣᩃᩴ ᨷᩥᩊᩣᨲᩥᨷᩣᨲᩮᨲᩣ ᨷᨭᩥᨧᩥᩁᨲᩥᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᩼ ᨧᩥᩁᨷᩥᨷᩣᩉᩥᩁᩮᨲᩣᨲᩥ ᨧᩥᩁᨠᩣᩃᩴ ᨷᩥᩁᩮᨷ ᩋᩉᩥᩁᩮᨲᩣ᩼

᪓᪑᪓ ᨶᩥᨿᨿᩮᨿᨲᩥ ᩈᩩᨧᩁᩥᨲᩮ᩼ ᨽᩥᨧᩮᨧᩈᩦᩉᩥ ᨽᩥᨧᩮᨧᩈᩮᩈᩥ᩼ ᩈᨧᩮ ᨩᩥᨧᩣ ᩉᨶᩈᩥ ᨷᩥᩉᩥᨶᩮᩣ, ᩋᨳ ᨲᩮ ᩁᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨠᨧᩥᩴ ᨶᩥᨿᨿᩮᨿᩣᨲᩥ ᨽᩥᨧᩮᨧᩈᩥᨲᩣᨠᩣᩁᨴᩔᩥᨲᩴ᩼ ᩈᩮᩣ ᨠᩥᩁ ᩈᩃ᩠ᩃᨷᩥᩈᩈᨩ᩠ᨩᨽᩣᨩᩥᨶᩣ ᩁᨲ᩠ᨲᩥᨿᨾ᩠ᨷᩥ ᨷᩥᩊᨧᨶᩴ ᩋᨶᩩᨿᩩᨬ᩠ᨩᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᩼

᪓᪑᪔ ᨩᩥᨧᩣ ᩃᨩ᩠ᨩᩣᨿᩥ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᩁᩮᩣᨲᩥ ᨴ᩠ᩅᩮᨠᩣᨲᩥ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨲᩥᩴ ᨣᨲᩮᩣ ᨿᩉᩣᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᩁᨷ᩠ᨿᨲ᩠ᩅᩣ ᨩᩥᨧᩈᨽᩣᨣᩮ ᩃᩣᨩᩥᨿᩣᨿᩥ᩼ ᨲᩔ ᨠᩥᩁ ᨩᩥᨧᩣ ᩈᩩᨽᩮᩃᩉᩥ ᨿᩥᨣᩣᨶᩴ ᩃᩣᨽᩣᨷᩥᨲᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩣᨿᩈᩥᨠ᩠ᨡᩴ ᨹᩃᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨩᩥᨧᩈᨽᩣᨣᩮ ᨿᩉᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᩩᨽᩃᩣ ᨪᩩᨷᨫᩣᨧᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨯ᩠ᨰᩈᨬ᩠ᨬᩣᨲᨿᨲ᩠ᨲᩣᨧᩁᩮᩈᩴ ᩈᩁᩦᩁᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᩼ ᩁᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨷᨶ ᨪᩩᨷᨣᨲᩣᨿ ᨲᩴ ᨷᩥᨠᨲᩥᨠᩁᨿᩮᨧ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨩᩥᨭ᩠ᨮᩈᨿ᩠ᨿᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩋᨶᩩᨽᩅᨲᩥ᩼ ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ –

᪓᪐᪙

“តស្ស កប្ចស្ស កុសលស្ស, អត្រុកាបិ ទត្តិ អយាត្យិ;

ជិចា បជិហតាច កុក្កុរា, ក្ខបឆាចត្តិ ឞយត្វា ឈាជិត្យ”ន្តិ៍

តត្ថ បជិហតាតិ បជិហតជិត្វា ពន្ធាឈាតា ចិឃ ហុត្វា៍ ឞយត្វា ឈាជិត្យន្តិ យយ ឞទិទ៌ ឞយត្វទតា ឈាជិត្យំ ក្ខបឆាចត្តិ៍ ឡាតព្វា ទតឞំ អតិចិឃ អត្វទតា កឃាចឋំ ក្ខបកយកកាលំ កទេហត្វា ចុត្តិ៍ ទព បត ក្ខបឆាចិត្វា អដ្ធិយត្វាចទឞឞំ ឞទិទ៌ កត្វា កច្ឆន្តិ៍

ឞប័លិ៍ទឃ ច ទព ឞតតាត្រុទឃាកិទតាតិ ឌ្ឍឞាតកាឆាឃ អឞំ ឞទប្លប្ពទត្វា – អហយ្បិ តាយ ទត្តិឃំ បិលាចឆយត្វទតា ចិទទតា ឲចទ្ទុំ ឞយ្យត្តិ អត្រុកចាបិ៍ ទឃ បត ទព បុទិឞា ឞុកតស្ស ញុន្ធស្ស កកចទតា ឞាឞទត អឆិឞិលិជិទក ឆុចំ បឃុត្វា ងឡាហំ បឃុត្វា ឞតតំ ឞន្តាកាលំ អត្រុទឃាកចត្វា, ទព បុព្ហាចទត្វា ទកចលំ ទលិកិឃឞុទលត អឞបិ្យស្សំ “អឞប្លតំ បង”ន្តិ លទ្ធតាយំ អយតទយច អឆិកច្ឆន្តិ យទព្ហា, តត្តិ ទតឞំ តងឆិកទយ ទកាជិ ចិតទន្ធាតិ៍

ឲចំ ទតត ទបទតត ចុទព្វ ទឆទទា តំ បចត្តិ ឞត្វ អាទទាទចឞិ៍ ឞត្វា តយត្វំ អដ្ឋប្បត្តិ កត្វា ឞយ្យត្វបទិឞាឃ ឆប្ចំ ទងទឞឞិ៍ ឞត្តាយ្បិ ចុត្វតឃទយច៍

យិកលុក្ខិកទបតចត្តចណ្ណកា តិដ្ឋិតា៍

ប័៍ ទុតិយយិកលុក្ខិកទបតចត្តចណ្ណកា

ក្ខបិកាទទ ច បិឞាទងតិ ឡាក់ ភកចតិ ទចញ្ញ្ចទត ចិហទទត្វ អបទ៌ យិកលុក្ខិកទបតំ អាទព្ភ ចុត្តិ៍ ទាឌកទហ កិទ អព្ហាតទទា យាកចិទកា យាលាទចា ចិភចឞយ្យទត្វាបិ ឞយាទតា ទភាកឞុលំ បហាឃ ទត្តិត្តិចំ យិទក ហតទត្វា ចិចទតិ៍ តស្ស ឞហាឃក្អុទតា ឲទកា ក្ខបិឞទកា អត្រុទ្ធឃំ បជិទ្ធ – “ឞាធុ, ឞប្ចុ, បិលាតិបិតទតា ចិទយាហិ, យា ទព អទហាឞិ ជីឈទត្វ អហិតាឃ ទុក្ខាឃា”តិ ឌ្ឍចាគំ អងាឞិ៍ ទឞា តំ អតាជិឃិ៍ អឆ ទឞា ក្ខបិឞទកា អព្ហាតទ៌ អត្វទតា យទតាកាចតិឃំ ឈិលាឞចទត្វទ៌ ឃាជិ – “ឞាធុ, ភទត្វ, អឞុកបុទិឞស្ស តចា ឆប្ចំ ទងទឞច, ឃចា ទឞា បិលាតិបិតទតា ចិទទយ្យា”តិ៍

អទឆកជិចឞំ ទឞា ទឆទទា ទាឌកទហ បិណ្ឌាឃ ចទទត្វា តស្ស ទកហទ្វាទទ អដ្ឋាឞិ៍ តំ ជិស្វា ទឞា យាកចិទកា ឞព្ហាតតពហុយាទតា បច្ចុកត្វា ទកាហំ បទចទឞត្វា អាឞតំ បព្ហាទបត្វា អងាឞិ៍ តិឞីជិ ទឆទទា បព្ហាទត្វ អាឞទត, ទឞាបិ ទឆទ៌ ក្ខបឞប្ចប្លិត្វា តិឞីជិ៍ តស្ស ទឆទទា បិលាតិបិទត អាជីតចំ, តទតា ចិទតិឃា អាតិឞំឞព្ហា បកាទឞឞិ៍ ទឞា តំ ឞុត្វាបិ តទតា ចិទយិត្យំ ត ឡាច្ឆិ៍ អឆ តំ ទឆទទា អាហ – “ឞទច, ត្វំ អាចុទឞា, ឞទទ្ធាត ឞន្តំ ចិទយិត្យំ ត ឞទក្កាឞិ, ទត្តិយ្បិ តាច ចិទយស្សុ”តិ, ទឞា “ឞាធុ, ភទត្វ, ចិទយាបិ ទត្តិ”ន្តិ តទតា ចិទយិ៍ ទឞឞំ

អតត្តុទចត្វ្សមិសំ៍ កាឆាយ្ បត –

៣ប៉ប៉៍

“ក្សៀកាេទ ច បរិសាេត, បល្លុេត្ថ េកាតកត្ត្វេត;

បញ្ញាក្កិេកត ព្យុទ្ធេយត, ទេយសិ ស្សប្បចាឌិេព៍

៣ប៉ដ៍

“ពេពា ទព្យា ចិចសាេត, ស្តុទិឈ្យក្កយតំ បតិ;

អបចិេន្តា ស្សាតស្តុំ, ពាហុត្យុក្លុ តិកន្តសិ៍

៣ដ០៍

“កិំ ត្យ ពាេយត ចាចាយ, យតសា ត្យក្កដំ គតិ;

កិស្សកយ្ចុចិបេកត, ខ្លួនំ ត្យក្លុ តិកន្តសី”តិ៍ –

តីហិ កាឆាហិ តាទេតត្វ្យេទា តំ បដិបុច្ឆិ៍ អឆស្ស េបេពា –

៣ដ១៍

“អហំ ទាឌកេហ ទេយ្ចុ, ទេយហិេយ គិទិគ្គេដ;

យិកលុេក្កា បុេទ អាសិ, លុេក្កា ចាសិយសញ្ញេពា៍

៣ដ២៍

“ຕສ຺ສ ເມ ສຫາເຍາ ສຸຫທເຍາ, ສທ຺ເຘາ ອາສິ ອຸປາສເກາ;

ຕສ຺ສ ກຸລູປເກາ ຠິກ຺ຂຸ, ອາສິ ເກາຕມສາວເກາ;

ເສາປິ ມໍ ອນຸກມ຺ປນ຺ເຕາ, ນິວາເຣສິ ປຸນປ຺ປຸນໍ.

໓໕໑.

“‘ມາກາສິ ປາປກໍ ກມ຺ມໍ, ມາ ຕາຕ ທຸຄ຺ຄຕິໍ ອຄາ;

ສເຈ ອິຈ຺ຉສິ ເປຈ຺ຈ ສຸຂໍ, ວິຣມ ປາຓວຘາ ອສໍຍມາ’.

໓໕໒.

“ຕສ຺ສາຫໍ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ, ສຸຂກາມສ຺ສ ຫິຕານຸກມ຺ປິເນາ;

ນາກາສິໍ ສກລານຸສາສນິໍ, ຈິຣປາປາຠິຣເຕາ ອພຸທ຺ຘິມາ.

໓໕໓.

“ເສາ ມໍ ປຸນ ຠູຣິສຸເມຘເສາ, ອນຸກມ຺ປາຍ ສໍຍເມ ນິເວສຍິ;

‘ສເຈ ທິວາ ຫນສິ ປາຓິເນາ, ອຖ ເຕ ຣຕ຺ຕິໍ ຠວຕຸ ສໍຍເມາ’.

໓໕໔.

“ສ຺ວາຫໍ ທິວາ ຫນິຕ຺ວາ ປາຓິເນາ, ວິຣເຕາ ຣຕ຺ຕິມເຫາສິ ສຎ຺ຎເຕາ;

ᩁᨲ᩠ᨲᩣᩉᩴ ᨷᩁᩥᨧᩣᩁᩮᨾᩥ, ᨴᩥᩅᩣ ᨡᨩ᩠ᨩᩣᨾᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨲᩮᩣ᪨

᪕᪙᪖᪨

"ᨲᩔ ᨠᨾ᩠ᨾᩔ ᨠᩩᩈᩃᩔ, ᩋᨶᩩᨽᩮᩣᨾᩥ ᩁᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩋᨾᩣᨶᩩᩈᩥᩴ;

ᨴᩥᩅᩣ ᨷᨭᩥᩉᨲᩣᩅ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᩁᩣ, ᩏᨷᨵᩣᩅᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨾᨶ᩠ᨲᩣ ᨡᩣᨴᩥᨲᩩᩴ᪨

᪕᪙᪗᪨

"ᨿᩮ ᨧ ᨲᩮ ᩈᨲᨲᩣᨶᩩᨿᩮᩣᨣᩥᨶᩮᩣ, ᨵᩩᩅᩴ ᨷᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᩩᨣᨲᩔ ᩈᩣᩈᨶᩮ;

ᨾᨬ᩠ᨬᩣᨾᩥ ᨲᩮ ᩋᨾᨲᨾᩮᩅ ᨠᩮᩅᩃᩴ, ᩋᨵᩥᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᨴᩴ ᩋᩈᨦ᩠ᨡᨲ"ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ –

ᨲᨾᨲ᩠ᨳᩴ ᩋᩣᨧᩥᨠ᩠ᨡᩥ᪨ ᨲᩣᩈᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᩣᩅ᪨

ᨴᩩᨲᩥᨿᨾᩥᨣᩃᩩᨴ᩠ᨴᨠᨷᩮᨲᩅᨲ᩠ᨳᩩᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪙᪨ ᨠᩪᨭᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩥᨠᨷᩮᨲᩅᨲ᩠ᨳᩩᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

ᨾᩣᩃᩦ ᨠᩥᩁᩦᨭᩦ ᨠᩣᨿᩪᩁᩦᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᩈᨲ᩠ᨳᩁᩥ ᩅᩮᩊᩩᩅᨶᩮ ᩅᩥᩉᩁᨶ᩠ᨲᩮ ᨠᩪᨭᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩥᨠᨷᩮᨲᩴ ᩋᩣᩁᨻ᩠ᨽ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᨴᩣ ᨻᩥᨾ᩠ᨻᩥᩈᩣᩁᩮᩣ ᩁᩣᨩᩣ ᨾᩣᩈᩔ ᨨᩈᩩ ᨴᩥᩅᩈᩮᩈᩩ ᩏᨷᩮᩣᩈᨳᩴ ᩏᨷᩅᩈᨲᩥ, ᨲᩴ ᩋᨶᩩᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩣ ᨻᩉᩪ ᨾᨶᩩᩔᩣ ᩏᨷᩮᩣᩈᨳᩴ ᩏᨷᩅᩈᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩁᩣᨩᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩴ ᩋᩣᨣᨲᩣᨣᨲᩮ ᨾᨶᩩᩔᩮ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᨲᩥ – "ᨠᩥᩴ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩮᩉᩥ ᩏᨷᩮᩣᩈᨳᩮᩣ ᩏᨷᩅᩩᨲ᩠ᨳᩮᩣ, ᩏᨴᩣᩉᩩ ᨶ ᩏᨷᩅᩩᨲ᩠ᨳᩮᩣ"ᨲᩥ? ᨲᨲ᩠ᨳᩮᨠᩮᩣ ᩋᨵᩥᨠᩁᨱᩮ ᨶᩥᨿᩩᨲ᩠ᨲᨠᨷᩩᩁᩥᩈᩮᩣ ᨷᩥᩈᩩᨱᩅᩣᨧᩮᩣ ᨶᩮᨠᨲᩥᨠᩮᩣ ᩃᨬ᩠ᨧᨡᩣᨴᨠᩮᩣ "ᨶ ᩏᨷᩅᩩᨲ᩠ᨳᩮᩣᨾ᩠ᩉᩦ"ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᩩᩴ ᩋᩈᩉᨶ᩠ᨲᩮᩣ "ᩏᨷᩅᩩᨲ᩠ᨳᩮᩣᨾ᩠ᩉᩥ, ᨴᩮᩅᩣ"ᨲᩥ ᩋᩣᩉ᪨ ᩋᨳ ᨶᩴ ᩁᩣᨩᩈᨾᩦᨷᨲᩮᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩴ ᩈᩉᩣᨿᩮᩣ ᩋᩣᩉ – "ᨠᩥᩴ, ᩈᨾ᩠ᨾ, ᩋᨩ᩠ᨩ ᨲᨿᩣ ᩏᨷᩅᩩᨲ᩠ᨳᩮᩣ"ᨲᩥ? "ᨽᨿᩮᨶᩣᩉᩴ, ᩈᨾ᩠ᨾ, ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩩᨡᩣ ᩑᩅᩴ ᩋᩅᩮᩣᨧᩴ, ᨶᩣᩉᩴ ᩏᨷᩮᩣᩈᨳᩥᨠᩮᩣ"ᨲᩥ᪨

ᩋᨳ ᨶᩴ ᩈᩉᩣᨿᩮᩣ ᩋᩣᩉ – "ᨿᨴᩥ ᩑᩅᩴ ᩏᨷᨯ᩠ᨰᩩᨷᩮᩣᩈᨳᩮᩣᨷᩥ ᨲᩣᩅ ᨲᩮ ᩋᨩ᩠ᨩ ᩉᩮᩣᨲᩩ, ᩏᨷᩮᩣᩈᨳᨦ᩠ᨣᩣᨶᩥ ᩈᨾᩣᨴᩥᨿᩣᩉᩦ"ᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᨲᩔ ᩅᨧᨶᩴ "ᩈᩣᨵᩪ"ᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨨᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᩮᩉᩴ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨽᩩᨲ᩠ᩅᩣᩅ ᨾᩩᨡᩴ ᩅᩥᨠ᩠ᨡᩣᩃᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨷᩮᩣᩈᨳᩴ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩁᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᩅᩣᩈᩪᨷᨣᨲᩮᩣ ᩁᩥᨲ᩠ᨲᩣᩈᨿᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮᨶ ᨻᩃᩅᩅᩣᨲᩉᩮᨲᩩᨠᩮᨶ ᩈᩪᩃᩮᨶ ᩏᨷᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᩣᨿᩩᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩮᩣ ᨴᩩᨲᩥᩋᨶᨶ᩠ᨲᩁᩴ ᨷᨻ᩠ᨻᨲᨠᩩᨧ᩠ᨨᩥᨿᩴ ᩅᩮᨾᩣᨶᩥᨠᨷᩮᨲᩮᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᩉᩥ ᩑᨠᩁᨲ᩠ᨲᩥᩴ

ឧបោសថរក្ខណមត្តេន វិមានំ បដិលភិ ទសកញ្ញាសហស្សបរិវារំ មហតិញ្ច ទិព្ពសម្បត្តិំ។ កូដវិនិច្ឆយិកតាយ បន បេសុណិកតាយ ច អត្តនោ បិដ្ឋិមំសានិ សយមេវ ឧក្កន្តិត្វា ខាទតិ។ តំ អាយស្មា នារទោ ពិជ្ឈកូដតោ ឱតរន្តោ ទិស្វា –

២៩៩។

“មាលី កិរីដី កាយូរី, គត្តា តេ ចន្ទនុស្សទា;

បសន្នមុខវណ្ណាសិ, សូរិយវណ្ណោវ សោភសិ។

៣០០។

“អមានុសា បារិសជ្ជា, យេ តេមេ បរិចារកា;

ទស កញ្ញាសហស្សានិ, យា តេមា បរិចារិកា;

តា កម្ពុកាយូរធរា, កញ្ចនាវេឡភូសិតា។

៣០១។

“មហានុភាវោសិ ត្វំ, លោមហំសនរូបវា;

បិដ្ឋិមំសានិ អត្តនោ, សាមំ ឧក្កច្ច ខាទសិ។

៣០២។

“កិំ នុ កាយេន វាចាយ, មនសា ទុក្កដំ កតំ;

កិស្សកម្មវិបាកេន, បិដ្ឋិមំសានិ អត្តនោ;

សាយំ ឧក្កច្ច ខាទសីតិ។

៤០២។

“អត្តនោហំ អនត្ថាយ, ជីវលោកេ អចារិសំ;

បេសុញ្ញមុសាវាទេន, និកតិវញ្ចនាយ ច។

៤០៣។

“តត្ថាហំ បរិសំ គន្ត្វា, សច្ចកាលេ ឧបដ្ឋិតេ;

អត្ថំ ធម្មំ និរាកត្វា, អធម្មមនុវត្តិសំ។

៤០៤។

“ឯវំ សោ ខាទតត្តានំ, យោ ហោតិ បិដ្ឋិមំសិកោ;

យថាហំ អជ្ជ ខាទាមិ, បិដ្ឋិមំសានិ អត្តនោ។

៤០៥។

“តយិទំ តយា នារទ សាមំ ទិដ្ឋំ, អនុកម្បកា យេ កុសលា វទេយ្យុំ;

មា បេសុណំ មា ច មុសា អភាណិ, មា ខោសិ បិដ្ឋិមំសិកោ តុវ”ន្តិ។ –

ថេរោ ចតូហិ គាថាហិ បុច្ឆិ, សោបិ តស្ស ចតូហិ គាថាហិ ឯតមត្ថំ វិស្សជ្ជេសិ។

៣៨៨។ តត្ថ មាលីតិ មាលធារី, ពិឡន្ធនេហិ បដិមណ្ឌិតោតិ អធិប្បាយោ។ កិរីដីតិ វេឋិតសីសោ។ កាយូរីតិ កេយូរវា,

ពាហាលង្ការបដិមណ្ឌិតោតិ អត្ថោ។ គត្តាតិ សរីរាវយវា។ ចន្ទនុស្សទាតិ ចន្ទនសារានុលិត្តា។ សូរិយវណ្ណោវ សោភសីតិ ពាលសូរិយសទិសវណ្ណោ ឯវ ហុត្វា វិរោចសិ។ “អរុណវណ្ណី បភាសសី”តិបិ បាឡិ, អរុណន្តិ អរុណិយេហិ ទេវេហិ សទិសវណ្ណោ អាទិច្ចាការេនាតិ អត្ថោ។

២០០។ បារិសជ្ជាតិ បរិសបរិយាបន្នា, ឧបដ្ឋាកាតិ អត្ថោ។ តុវន្តិ ត្វំ។ លោមហំសនរូបវាតិ បស្សន្តានំ លោមហំសជនករូបយុត្តោ។ មហានុភាវតាយ សមង្គិតាយ ហោតិ តុវំ។ ឧក្កច្ចាតិ ឧក្កន្តិត្វា, ឆិន្ទិត្វាតិ អត្ថោ។

២០១។ អចារិសន្តិ អចរិំ បដិបជ្ជិំ។ បេសុញ្ញមុសាវាទេនាតិ បេសុញ្ញេន ចេវ មុសាវាទេន ច។ និកតិវញ្ចនាយ ចាតិ និកតិយា វញ្ចនាយ ច បតិរូបទស្សនេន បរេសំ វិការេន វញ្ចនាយ ច។

២០២។ សច្ចកាលេតិ សច្ចំ វត្តុំ យុត្តកាលេ។ អត្ថន្តិ ទិដ្ឋធម្មិកាទិភេទំ ហិតំ។ ធម្មន្តិ ការណំ ញាយំ។ និរាកត្វាតិ ឆឌ្ឌេត្វា បហាយ។ សោតិ យោ បេសុញ្ញាទិំ អាចរតិ, សោ សេត្វា។ សេសំ សព្វំ ហេដ្ឋា វុត្តនយមេវ។

កូដវិនិច្ឆយិកបេតវត្ថុវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

១០។ ធាតុវិវណ្ណបេតវត្ថុវណ្ណនា

អន្តលិក្ខស្មិំ តិដ្ឋន្តោតិ ឥទំ ធាតុវិវណ្ណបេតវត្ថុ។ ភគវតិ កុសិនារាយំ ឧបវត្តនេ មល្លានំ សាលវនេ យមកសាលានមន្តរេ បរិនិព្ពុតេ ធាតុវិភាគេ ច កតេ រាជា អជាតសត្តុ អត្តនា លទ្ធធាតុភាគំ គហេត្វា សត្ត វស្សានិ សត្ត ច មាសេ សត្ត ច ទិវសេ ពុទ្ធគុណេ អនុស្សរន្តោ ឧឡារំ បូជំ បវត្តេសិ។ តត្ថ អសង្ខេយ្យា អប្បមេយ្យា មនុស្សា ចិត្តានិ បសាទេត្វា សគ្គូបគា អហេសុំ, ឆឡាសីតិមត្តានិ បន បុរិសសហស្សានិ ចិរកាលភាវិតេន អស្សទ្ធិយេន មិច្ឆាទស្សនេន ច វិបល្លត្ថចិត្តា បសាទនីយេបិ ឋានេ អត្តនោ ចិត្តានិ បទោសេត្វា បេតេសុ ឧបបជ្ជិំសុ។ តស្មិំយេវ រាជគហេ អញ្ញតរស្ស វិភវសម្បន្នស្ស កុដុម្ពិកស្ស ភរិយា ធីតា សុណិសា ច បសន្នចិត្តា “ធាតុបូជំ ករិស្សាមា”តិ គន្ធបុប្ផាទីនិ គហេត្វា ធាតុដ្ឋានំ គន្តុំ អារទ្ធា។ សោ កុដុម្ពិកោ “កិំ អដ្ឋិកានំ បូជនេនា”តិ តា បរិភាសិត្វា ធាតុបូជំ វិវណ្ណេសិ។ តាបិ តស្ស វចនំ អនាទិយិត្វា តត្ថ គន្ត្វា ធាតុបូជំ កត្វា គេហំ អាគតា តាទិសេន រោគេន អភិភូតា នចិរស្សេវ កាលំ កត្វា ទេវលោកេ និព្ពត្តិំសុ។ សោ បន កោធេន អភិភូតោ នចិរស្សេវ កាលំ កត្វា តេន បាបកម្មេន បេតេសុ និព្ពត្តិ។

អថេកទិវសំ អាយស្មា មហាកស្សបោ សត្តេសុ អនុកម្បាយ តថារូបំ ឥទ្ធាភិសង្ខារំ អភិសង្ខាសិ, យថា មនុស្សា តេ បេតេ តា ច ទេវតាយោ បស្សន្តិ។ តទា បន គន្ត្វា ទេវតិយក្ខេ ឋិតោ តំ ធាតុវិវណ្ណកំ បេតំ តីហិ គាថាហិ បុច្ឆិ។ តស្ស សោ បេតោ ព្យាកាសិ –

៦០៧។

“អន្តលិក្ខស្មិំ តិដ្ឋន្តា, ទុគ្គន្ធា បូតិ វាយសិ;

មុខញ្ច តេ កិមយោ បូតិគន្ធំ, ខាទន្តិ កិំ កម្មមកាសិ បុព្ពេ។

៦០៨។

“តតោ សត្ថំ គហេត្វាន, ឱក្កន្តន្តិ បុនប្បុនំ;

ខារេន បរិប្ផោសិត្វា, ឱក្កន្តន្តិ បុនប្បុនំ។

៦០៩។

“កិំ នុ កាយេន វាចាយ, មនសា ទុក្កដំ កតំ;

កិស្ស កម្មវិបាកេន, ឥទំ ទុក្ខំ និគច្ឆសី”តិ។

៦១០។

“អហំ រាជគហេ រម្មេ, រមណីយេ គិរិព្ពជេ;

ឥស្សរោ ធនធញ្ញស្ស, សុបហូតស្ស មារិស។

៦១១។

“តស្សាយំ មេ ភរិយា ច, ធីតា ច សុណិសា ច មេ;

តា មាលំ ឧប្បលញ្ចាបិ, បច្ចគ្ឃញ្ច វិលេបនំ;

ធូបំ ហទត្ថិយោ ចាទេសិ, តំ បិបំ បកតំ មយា។

៥១៦។

“លញ្ជអាសីតិសហស្សានិ , មយំ បច្ចុត្តរេចកា;

ធូបបូជំ ចិចេណ្ណត្វា, បច្ចាយ តិរេយ កុសំ។

៥១៧។

“មេ ច តោ ធូបបូជាយ, ចត្តេត្ត អទហតោ មតេហ;

អាឌីតចំ បកាសេត្តិ, ចិទេចចមេឆ តេ ពតោ។

៥១៨។

“ត្តយា ច បស្ស អយត្តិយោ, យាលឆាទិ អលក្កតា;

យាលិចិបាក់តុកោត្តិយោ, សមិទ្ធា ច ពា មសស្សិតិយោ។

៥១៩។

“ពញ្ចា ចិរ្ហាត អទេច្ឆទំ, អញ្ញតំ លេបយហំសតំ;

តយោ ពទោត្តិ សប្បញ្ញា, ចត្ថត្តិ តំ មហាបុតិ។

៥២០។

“សោហំ នូន ឥតោ គន្ត្វា, យោនឹ លទ្ធាន មានុសឹ;

ថូបបូជំ ករិស្សាមិ, អប្បមត្តា បុនប្បុន”ន្តិ។

៥០៨-៩។ តត្ថ ទុក្កន្តាតិ អតិក្កន្តា, កុណបគន្ធគន្ធីតិ អត្ថោ។ តេនាហ “បូតិ ខាទសី”តិ។ តេតាតិ ទុក្ខខាទនតោ កិមិហិ ខាយិតព្ពតោ ច រូបទិ។ សត្ថំ គហេត្វាន, ឧក្កត្តន្តិ បុនប្បុនន្តិ កម្មសន្តានិតា សត្ថា តិសិតធារំ សត្ថំ គហេត្វា បុនប្បុនំ តំ ចលរុចំ អវកត្តន្តិ។ ឧទរេន បរិវេឋេត្វា, ឧក្កត្តន្តិ បុនប្បុនន្តិ អវកត្តិតដ្ឋានេ ឧទរោទកេន អាសិញ្ចិត្វា បុនប្បុនម្បិ អវកត្តន្តិ។

៥១០។ ថូបស្សេរា ធនធញ្ញស្ស, សុបហូតស្សាតិ អតិវិយ បហូតស្ស ធនស្ស ធញ្ញស្ស ច ថូបស្សេរា សាមិនី, អឌ្ឍា មហទ្ធនាតិ អត្ថោ។

៥១១។ តស្សាយំ មេ ភរិយា ច, ធីតា ច សុណិសា ចាតិ តស្ស មយ្ហំ សុរិយមត្តភាវេ ភរិយា, អយំ ធីតា, អយំ សុណិសា។ តា មេ ចក្ខុតា អាគានេ ឧតាតិ ឧទស្សេត្វា ចេតិ។ បត្ថេត្វា អភិនិវិ។ ថូបំ មន្ទិយា ចាឡេហិត្តិ ថូបំ បូជេតុំ រូបនេត្តិយោ ខាតុំ ទិវច្ឆេត្វា បរិក្ខិបិ។ តំ បិបំ បគតំ មយាតិ តំ ខាតុទិវច្ឆនបិបំ គតំ សមាចរិតំ មយាតិ ទិបរិវាសនេត្វា ចេតិ។

៥១២។ ឈានាសីតិវសហស្សានីតិ ឈសហស្សាធិកា អសីតិវសហស្សមត្តា។ មេយត្តិ ខេ សទេខ អត្តនា សទ្ធឹ សង្គហេត្វា ចេតិ។ បត្តូនចេតនាតិ ទិវិទុ ទិវិទុ អនុក្កមាយាតទុក្ខវេទនា។ តិរយេតិ ខាលទុក្ខតាយ ខេបត្តិទិវិយំ តិរយសទិសំ គត្វា អាហ។

៥១៣។ មេ ច ខោ ថូបបូជាយ, ចត្តន្ត អរហតោ មហេតិ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ថូបំ រឌ្ឍិស្ស បូជាមហេ បចត្តយាតេ អហំ ទិយ មេ ថូបបូជាយ អាឌឹតចិ ខោរវំ បកាសេត្តិ។ ខេ បុក្កលេ តទេតា បុញ្ញទេតា ទិនេចនមេច ទិនេចចាបមេច, បរិនិព្ពិនេ ឌកមេចតាតិ អញ្ញាបនេសេត អត្តនោ មហាឌាតិយតំ ទិការេចតិ។

៥១៤។ អាយត្តិមេយាតិ អាគាមេត អាគច្ឆត្តិមេយា។ យាលិទិបាកត្តិ ថូប កតយាលិបូជាយ ទិបាកំ ថលំ។ សមិទ្ធាតិ ទិទ្ធាសម្បត្តិយា សមិទ្ធា។ តា យសស្សិនិយោតិ តា បរិចារទត្តិយោ។

៥១៥។ តញ្ញា ទិព្វាតាតិ តស្ស អតិបរិត្តស្ស បូជាបុញ្ញស្ស អច្ឆរិយំ អព្ភុតំ លោមហំសត អតិឡុញ្ញារទិ ទិបាកទិសេសំ ទិព្វា។ តមោ កមេទាត្តិ សបញ្ញា, ចត្តុត្តិ តំ មហាសុរិត្តិ, កត្តេ ការុប, ចុយា ចុតុទិយា តំ ឧត្តមបុញ្ញក្ខេត្តតុតំ ចត្តុត្តិ អភិធាវេត្តិ, តមោ កមេទាត្តិ តមេញ្ញារម្ពា កមេទាត្តីតិ អត្ថោ។

៥១៦។ អថ មេ មេតោ ទិចិក្កយាតមេ ទិមេចកាត្វថុំ អាយតិ អត្តនា កាតព្ពំ ខេស្សេត្តោ “សោហំ នូនា”តិ កាថមាហ។ តំ ឧត្តានត្ថមេវ។

ឯវំ បេតេន វុត្តោ មហាកស្សបោ តំ អដ្ឋុប្បត្តឹ កត្វា សម្បត្តបរិសាយ ធម្មំ ទេសេសិ។

ធាតុវិវណ្ណបេតវត្ថុវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

ឥតិ ខុទ្ទក-អដ្ឋកថាយ បេតវត្ថុស្មិំ

ទសវត្ថុបដិមណ្ឌិតស្ស

តតិយស្ស ចូឡវគ្គស្ស អត្ថសំវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

໓. ມຫາວເຄ຺ຄາ

໑. ອມ຺ພສກ຺ກຣເປຕວຕ຺ຖຸວຓ຺ຓນາ

ເວສາລີ ນາມ ນຄຣຕ຺ຖິ ວຊ຺ຊີນນ຺ຕິ ອິທໍ ອມ຺ພສກ຺ກຣເປຕວຕ຺ຖຸ. ຕສ຺ສ ກາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ? ຠຄວຕິ ເວຬຸວເນ ວິຫຣນ຺ເຕ ອມ຺ພສກ຺ເກຣາ ນາມ ລິຈ຺ຉວິຣາຊາ ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິເກາ ນຕ຺ຖິກວາເທາ ເວສາລິຍໍ ຣຊ຺ຊໍ ກາເຣສິ. ເຕນ ຈ ສມເຍນ ເວສາລິນຄເຣ ອຎ຺ຎຕຣສ຺ສ ວາຓິຊສ຺ສ ອາປຓສມີເປ ຈິກ຺ຂລ຺ລໍ ເຫາຕິ, ຕຕ຺ຖ ພຫູ ຊນາ ອຸປ຺ປຕິຕ຺ວາ ອຕິກ຺ກມນ຺ຕາ ກິລມນ຺ຕິ, ກທ຺ທເມນ ລິມ຺ປນ຺ຕິ. ຕໍ ທິສ຺ວາ ເສາ ວາຓິເຊາ "ມາ ອິຘ ມນຸສ຺ສາ ກລລໍ ອກ຺ກມິໍສູ"ຕິ ອປຄຕກຸຓປໍ ສຏ຺ຐວຓ຺ຓປຏິຠາຄໍ ເຄາສີສຏ຺ຐິໍ ອາຫຣາເປຕ຺ວາ ນິກ຺ຂິປາເປສິ. ປກຕິຍາ ຈ ສີລວາ ອເຫາສິ ອນຸສ຺ສຸຍເກາ ສຓ຺ຫວາເຈາ, ປເຣສໍ ຍຖາຠູຕໍ ຄຸຓໍ ກິຕ຺ເຕຕິ.

ເສາ ເອກສ຺ມິໍ ທິວເສ ອຕ຺ຕເນາ ສຫາຍສ຺ສ ນ຺ຫາຍນ຺ຕສ຺ສ ປມາເທນ ອເນາເລາເກນ຺ຕສ຺ສ ນິວາສນວຕ຺ຖໍ ກີຬາຘິປ຺ປາເຍນ ອປນິຘາຍ ຕໍ ຖຸປ຺ປາເປຕ຺ວາ ອກາສິ. ຠາຄິເນຍ຺ຍາ ປນສ຺ສ ເຈາຣິກາຍ ປຣເຄຫເຕາ ຠຓ຺ຑໍ ອາຫຣິຕ຺ວາ ຕສ຺ເສວ ອາປເຓ ນິກ຺ຂິປິ. ຠຓ຺ຑສາມິກາ ວິຈິນນ຺ຕາ ຠຓ຺ຑໍ ສທ຺ຘິໍ ຕສ຺ສ ຠາຄິເນຍ຺ເຍນ ຄເຫຕ຺ວາ ຣເຎ຺ຎາ ທສ຺ເສສຸໍ. ຣາຊາ "ອິມສ຺ສ ສີສໍ ຉິນ຺ທຖ, ຠາຄິເນຍ຺ຍໍ ປນສ຺ສ ສູເລ ອາເຣາເປຖາ"ຕິ ອາຓາເປສິ. ຣາຊປຸຣິສາ ຕຖາ ອກໍສຸ. ເສາ ກາລໍ ກຕ຺ວາ ຠຸມ຺ມເທເວສຸ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິ. ເສາ ເຄາສີເສນ ເສຕຸນາ ກຕຕ຺ຕາ ເສຕວຓ຺ຓໍ ທິພ຺ພໍ ມເນາຊວໍ ອສ຺ສາຊານີຍໍ ປຏິລຠິ, ຄຸຓວຕ຺ຕານໍ ວຓ຺ຓກເຊເຕນ ຕສ຺ສ ຄຕ຺ຕເຕາ ທິພ຺ພຄນ຺ເຘາ ວາຍຕິ, ສາຏກສ຺ສ ປນ ອປນິຫິຕຕ຺ຕາ ນເຄ຺ຄາ ອເຫາສິ. ເສາ ອຕ຺ຕນາ ປຸເພ຺ພ ກຕກມ຺ມໍ ເອາເລາເກນ຺ເຕາ ຕທນຸສາເຣນ ອຕ຺ຕເນາ ຠາຄິເນຍ຺ຍໍ ສູເລ ອາເຣາປິຕໍ ທິສ຺ວາ ກຣຸຓາຍ ເຈາທິຍມາເນາ ມເນາຊວໍ ອສ຺ສໍ ອຠິຣຸຫິຕ຺ວາ ອຑ຺ຒຣຕ຺ຕິສມເຍ ຕສ຺ສ ສູລາເຣາປິຕຏ຺ຐານໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ອວິທູເຣ ຐິເຕາ "ຊີວ, ເຠາ, ຊີວິຕເມວ ເສຍ຺ເຍາ"ຕິ ທິວເສ ທິວເສ ວທຕິ.

ເຕນ ຈ ສມເຍນ ອມ຺ພສກ຺ເກຣາ ຣາຊາ ຫຕ຺ຖິກ຺ຂນ຺ຘວຣຄເຕາ ນຄຣໍ ປທກ຺ຂິຓໍ ກເຣານ຺ເຕາ ອຎ຺ຎຕຣສ຺ມິໍ ເຄເຫ ວາຕປານໍ ວິວຣິຕ຺ວາ ຣາຊວີຖິໍ ປສ຺ສນ຺ຕິໍ ເອກໍ ອິຕ຺ຖິໍ ທິສ຺ວາ ປຏິພທ຺ຘຈິຕ຺ເຕາ ຫຸຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາສເນ ນິສິນ຺ນສ຺ສ ປຸຣິສສ຺ສ "ອິມໍ ຆຣໍ ອິມິສ຺ສາ ອິຕ຺ຖິໍ ອຸປຘາເຣຫີ"ຕິ ສຎ຺ຎໍ ທຕ຺ວາ ອຕິກ຺ກເມນ ອຕ຺ຕເນາ ຣາຊເຄຫໍ ປວິຏ຺ເຐາ ຕໍ ປຸຣິສໍ ເປເສສິ – "ຄຈ຺ຉ, ຠເຓ, ຕສ຺ສາ ອິຕ຺ຖິຍາ ສສາມິກຠາວໍ ວາ ອສາມິກຠາວໍ ວາ ຊານາຫີ"ຕິ. ເສາ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕສ຺ສາ ສສາມິກຠາວໍ ຎຕ຺ວາ ຣເຎ຺ຎາ ອາເຣາເຈສິ. ຣາຊາ ຕສ຺ສາ ອິຕ຺ຖິຍາ ປຣິຄ຺ຄຫູປາຍໍ ຈິນ຺ເຕນ຺ເຕາ ຕສ຺ສາ ສາມິກໍ ປກ຺ເກາສາເປຕ຺ວາ "ເອຫິ, ຠເຓ, ມໍ ອຸປຏ຺ຐາຫີ"ຕິ ອາຫ. ເສາ ອນິຈ຺ຉນ຺ເຕາປິ "ຣາຊາ ອຕ຺ຕເນາ ວຈນໍ ອກເຣານ຺ເຕ ຍໍ ຣາຊທຓ຺ຑໍ ກເຣຍ຺ຍາ"ຕິ ຠເຍນ ຣາຊຸປຏ຺ຐານໍ ສມ຺ປຏິຉິຕ຺ວາ ທິວເສ ທິວເສ ຣາຊຸປຏ຺ຐານໍ ຄຈ຺ຉຕິ. ຣາຊາປິ ຕສ຺ສ ຠຕ຺ຕເວຕນໍ ທາເປຕ຺ວາ ກຕິປຍທິວສາຕິກ຺ກເມນ ປາເຕາວ ອຸປຏ຺ຐານໍ ອາຄຕໍ ເອວມາຫ – "ຄຈ຺ຉ, ຠເຓ, ອມຸມ຺ຫິ ຐາເນ ເອກາ ເປາກ຺ຂຣຓີ ອຕ຺ຖິ, ຕເຕາ ອຣຸຓວຓ຺ຓມຕ຺ຕິກໍ ຣຕ຺ຕຸປ຺ປລານິ ຈ ອາເນຫິ, ສເຈ ອຊ຺ເຊວ ນາຄເຈ຺ຉຍ຺ຍາສິ, ຊີວິຕໍ ເຕ ນຕ຺ຖີ"ຕິ. ຕສ຺ມິຎ຺ຈ ຄເຕ ທ຺ວາຣປາລໍ ອາຫ – "ອຊ຺ຊ ອຕ຺ຖງ຺ຄເຕ ສູຣິເຍ ສພ຺ພທ຺ວາຣານິ ຖເກຕພ຺ພານີ"ຕິ.

សា ច បោក្ខរណី វេសាលិយា តិយោជនមត្ថកេ ហោតិ, តទាបិ សោ បុរិសោ មរណភយតជ្ជិតោ វាតវេគេន បុព្ពណ្ហេយេវ តំ បោក្ខរណិំ សម្បាបុណិ។ “សា ច បោក្ខរណី អមនុស្សបរិគ្គហិតា”តិ បគេវ សុត្វា ភយេន សោ “អត្ថិ នុ ខោ ឯត្ថ កោចិ បរិស្សយោ”តិ សមន្តតោ អនុបរិយាយតិ។ តំ ទិស្វា បោក្ខរណិបាលកោ អមនុស្សោ ករុណាយមានរូបោ មនុស្សរូបេន ឧបសង្កមិត្វា “កិមត្ថំ, ភោ បុរិស, ឥធាគតោសី”តិ អាហ។ សោ តស្ស តំ បវត្តិំ កថេសិ។ សោ “យទិ ឯវំ យាវទត្ថំ គណ្ហាហី”តិ អត្តនោ ទិព្ពរូបំ ទស្សេត្វា អន្តរធាយិ។

សោ តត្ថ អរុណវណ្ណមត្តិកំ រត្តុប្បលានិ ច គហេត្វា អនត្ថង្គតេយេវ សូរិយេ នគរទ្វារំ សម្បាបុណិ។ តំ ទិស្វា ទ្វារបាលោ តស្ស វិវរន្តស្សេវ ទ្វារំ ថកេសិ។ សោ ថកិតេ ទ្វារេ បវេសនំ អលភន្តោ ទ្វារសមីបេ សូលេ អារោបិតំ បុរិសំ ទិស្វា “ឯតេ មយិ អនត្ថង្គតេ ឯវ សូរិយេ អាគតេ វិវរន្តេ ឯវ ទ្វារំ ថកេសុំ ‘អហំ កាលេយេវ អាគតោ, មម ទោសោ នត្ថី’តិ តយាបិ ញាតំ ហោតូ”តិ សក្ខិំ អកាសិ។ តំ សុត្វា សោ អាហ “អហំ សូលេ អាវុតោ វជ្ឈោ មរណាភិមុខោ, កថំ តវ សក្ខិ ហោមិ។ ឯកោ បន បេតោ មហិទ្ធិកោ មម សមីបំ អាគមិស្សតិ, តំ សក្ខិំ ករោហី”តិ។ “កថំ បន សោ មយា ទដ្ឋព្វោ”តិ? “ទ្វារេវ ត្វំ តិដ្ឋ, សយមេវ ទក្ខិស្សសី”តិ។ សោ តត្ថ ឋិតោ មជ្ឈិមយាមេ តំ បេតំ អាគតំ ទិស្វា សក្ខិំ អកាសិ។ វិភាតាយ ច រត្តិយា រញ្ញោ “មម អាណា តយា អតិក្កន្តា, តស្មា រាជទណ្ឌំ តេ ករិស្សាមី”តិ វុត្តេ, “ទេវ, មយា តវ អាណា នាតិក្កន្តា, អនត្ថង្គតេ ឯវ សូរិយេ អហំ ឥធាគតោ”តិ។ តត្ថ កោ តេ សក្ខីតិ? សោ តស្ស សូលាវុតស្ស បុរិសស្ស សន្តិកេ អាគច្ឆន្តំ នគ្គបេតំ “សក្ខី”តិ និទ្ទិសិត្វា “កថមេតំ អម្ហេហិ សទ្ធាតព្ព”ន្តិ រញ្ញា វុត្តេ “អជ្ជ រត្តិយំ តុម្ហេហិ សទ្ធាតព្ពំ បុរិសំ មយា សទ្ធិំ បេសេថា”តិ អាហ។ តំ សុត្វា រាជា សយមេវ តេន សទ្ធិំ តត្ថ គន្ត្វា ឋិតោ បេតេន ច តត្ថាគន្ត្វា “ជីវ, ភោ, ជីវិតមេវ សេយ្យោ”តិ វុត្តេ តំ “សេយ្យា និសជ្ជា នយិមស្ស អត្ថី”តិអាទិកា បញ្ហាហិ គាថាហិ បដិបុច្ឆិ។ ឥទានិ អាទិតោ បន “វេសាលី នាម នគរត្ថិ វជ្ជីន”ន្តិ គាថា តាសំ សម្ពន្ធទស្សនត្ថំ សង្គីតិការេហិ ឋបិតា –

៣១៨។

“វេសាលី នាម នគរត្ថិ វជ្ជីនំ, តត្ថ អហុ លិច្ឆវិ អម្ពសក្ខរោ;

ទិស្វាន បេតំ នគរស្ស ពាហិរំ, តត្ថេវ បុច្ឆិត្ថ តំ ការណត្ថិកោ។

៣១៩។

“សេយ្យា និសជ្ជា នយិមស្ស អត្ថិ, អភិក្កមោ នត្ថិ បដិក្កមោ ច;

អសិតបីតខាយិតវត្ថភោគា, បរិចារណា សាបិ ឥមស្ស នត្ថិ។

៣១៩។

“យេ ញាតកា ទិដ្ឋសុតា សុហជ្ជា, អនុកម្បកា យស្ស អហេសុំ បុព្វេ;

ទដ្ឋុម្បិ តេ ទានិ ន តំ លភន្តិ, វិរាជិតតោ ហិ ជនេន តេន។

៣២០។

“ន ឱគ្គតត្តស្ស ភវន្តិ មិត្តា, ជហន្តិ មិត្តា វិកលំ វិទិត្វា;

អត្ថញ្ច ទិស្វា បរិវារយន្តិ, ពហូ មិត្តា ឧគ្គតត្តស្ស ហោន្តិ។

៣២១។

“និហីនត្តោ សព្ពភោគេហិ កិច្ឆោ, សម្មក្ខិតោ សម្បរិភិន្នគត្តោ;

ឧស្សាវពិន្ទូវ បលិម្បមានោ, អជ្ជ សុវេ ជីវិតស្សូបរោធោ។

៣២២។

“ឯតាទិសំ ឧត្តមកិច្ឆប្បត្តំ,

ឧត្តាសិតំ បុចិមន្ទស្ស សូលេ;

អថ ត្វំ កេន វណ្ណេន វទេសិ យក្ខ,

‘ជីវ ភោ ជីវិតមេវ សេយ្យោ’”តិ។

៣១៨។ តត្ថ តត្ថាតិ តស្មិំ វេសាលិយំ។ នគរស្ស ពាហិរន្តិ នគរស្ស ពាហិ ភវំ, វេសាលិនគរស្ស ពាហិ ឯវ ជាតំ បច្ចត្តំ សម្ពន្ធំ។ តត្ថេវាតិ

ᨿᨲ᩠ᨳ ᨲᩴ ᨷᩔᩥ, ᨲᨲ᩠ᨳᩮᩅ ᨮᩣᨶᩮ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᩴ ᨷᩮᨲᩴ᪨ ᨠᩣᩁᨱᨲ᩠ᨳᩥᨠᩮᩣᨲᩥ “ᨡᩦᩁ, ᨽᩮᩣ, ᨡᩦᩁᩥᨲᩮᨿ᩠ᨿ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩋᨲ᩠ᨳᩔ ᨠᩣᩁᨱᩮᨶ ᩋᨲ᩠ᨳᩥᨠᩮᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ᪨

᪑᪘᪗᪨ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᩣ ᨶᩥᩈᨩ᩠ᨩᩣ ᨶᨷᩥᨿᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᨷᩦᨮᩣᨴᩥᩈᨿᨶᩃᨠ᩠ᨡᨱᩣ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᩣ, ᨷᩃ᩠ᩃᨦ᩠ᨠᩣᨴᩥᩋᩣᩈᨶᩃᨠ᩠ᨡᨱᩣ ᨶᩥᩈᨩ᩠ᨩᩣ ᨧ ᨲᩅᩮᨿ᩠ᨿᩔ ᨶᩥᨧ᩠ᨧ ᩋᩣᩈᩮᩅᩥᨲᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩔ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ᪨ ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨠᨾᩮᨿ᩠ᨿ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨷᨭᩥᨠ᩠ᨠᨾᩮᨿ᩠ᨿ ᨧᩣᨲᩥ ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨠᨾᩣᨴᩥᩃᨠ᩠ᨡᨱᩴ ᩋᨷ᩠ᨷᨾᨲ᩠ᨲᨠᨾ᩠ᨷᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨲᩅᨿᩔ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ᪨ ᨷᩁᩥᨧᩣᩁᩥᨠᩣ ᨶᩣᩁᩦᨲᩥ ᨿᩣ
ᩋᨽᩥᩁᩪᨷᩣᨴᩥᨲᨧᩮᩅᨷᩁᩥᨽᩮᩣᨣᩣᨴᩥᩃᨠ᩠ᨡᨱᩣ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ ᨷᩁᩥᨧᩣᩁᨱᩣ, ᨶᩣᨷᩥ ᨲᩅᨿᩔ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ᪨ “ᨷᩁᩥᩉᩁᨱᩣ ᨶᩣᩁᩦ”ᨲᩥ ᨧᩣ ᨷᩣᨮᩮᩣ,
ᩋᨽᩥᩁᩣᨴᩥᨷᩁᩥᨽᩮᩣᨣᨧᩮᨲᩈᩮᩣ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ ᨷᩁᩥᩉᩁᨱᩣ, ᨶᩣᨷᩥ ᨲᩅᨿᩔ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨧᩥᨠᨲᨡᩦᨧᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ “ᨷᩁᩥᨧᩣᩁᨱᩣ ᨶᩣᩁᩦ”ᨲᩥ ᨠᩮᨧᩥ ᨷᨮᨶ᩠ᨲᩥ᪨

᪑᪘᪙᪨ ᨵᩥᩁᨶ᩠ᨲᩩ ᨶᩪᨲᩣ ᨶᩩᩉᨩ᩠ᨩᩣ, ᩋᨶᩩᨠᨾ᩠ᨷᨠᩣ ᨿᩔ ᩋᩉᩮᩈᩩᩴ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮᨲᩥ ᨶᩥᨲᩕᩈᩉᩣᨿᩣ ᨧᩮᩅ ᩋᨵᩥᨲᩕᩈᩉᩣᨿᩣ ᨧ ᨿᩔ ᨾᩥᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨶᩩᨠᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨲᩣ ᨧᩮ
ᩋᩔ ᨲᩅᨿᩔ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᩋᩉᩮᩈᩩᩴ᪨ ᨴᨭᩴᨸᩦᨲᩥ ᨷᩔᩥᨲᩩᨾ᩠ᨷᩥ ᨶ ᩃᨽᨶ᩠ᨲᩥ, ᨠᩩᨲᩮᩣ ᨶᩉ ᨧᨶᩥᨲᩩᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨧᩥᩁᩣᨴᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨷᩁᩥᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᩈᨠᩣᩁᨧᩣ᪨ ᨩᨶᩮᨶ ᨲᩮᨶᩣᨲᩥ
ᨲᩮᨶ ᨬᩣᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨩᨶᩮᨶ᪨

᪑᪙᪐᪨ ᨶ ᨴᩩᨣ᩠ᨣᨲᨲ᩠ᨲᩔ ᨽᩅᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᩥᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩋᨷᨣᨲᨧᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩔ ᨿᨲᩔ ᨾᩥᨲ᩠ᨲᩣ ᨶᩣᨿ ᨶ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩔ ᨾᩥᨲ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᨠᩥᨧ᩠ᨧᩔ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᨩᩉᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᩥᨲ᩠ᨲᩣ
ᨧᩥᨠᩃᩴ ᨧᩥᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᨿᨳᩣ ᨲᩣᩅ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩩ, ᨡᩦᨩᨶ᩠ᨲᨾ᩠ᨷᩥ ᨽᩮᩣᨣᨧᩥᨠᩃᩴ ᨷᩩᩁᩥᩈᩴ ᨧᩥᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ “ᨶ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩮᩣ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨠᩁᩮᩣᨾ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᩥᨲ᩠ᨲᩣ ᨷᨩᩉᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩋᨲ᩠ᨳᨬ᩠ᨧ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ
ᨷᩁᩥᨧᩣᩁᨿᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨲᩔ ᨷᨶ ᨶᨲ᩠ᨳᨠᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩴ ᨵᨶᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᨷᩥᨿᨧᩣᨴᩥᨶᩮᩣ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᨷ᩠ᨷᩃᩣᨷᩥᨠᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩴ ᨷᩁᩥᨧᩣᩁᩮᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨻᩉᩪ ᨾᩥᨲ᩠ᨲᩣ ᩏᨣ᩠ᨣᨲᨲ᩠ᨲᩔ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ
ᨧᩥᨽᩅᩈᨾ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩏᨣ᩠ᨣᨲᩈᨽᩣᩅᩔ ᩈᨾᩥᨴ᩠ᨵᩔ ᨻᩉᩪ ᩋᨶᩮᨠᩣ ᨾᩥᨲ᩠ᨲᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨿᩴ ᩃᩮᩣᨠᩥᨿᩈᨽᩣᩅᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪑᪙᪑᪨ ᨶᩥᩉᩦᨶᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᨽᩮᩣᨣᩮᩉᩦᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩉᩥ ᩏᨷᨽᩮᩣᨣᨷᩁᩥᨽᩮᩣᨣᩅᨲ᩠ᨳᩪᩉᩥ ᨷᩁᩥᩉᩦᨶᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᨠᩥᨧ᩠ᨨᩣᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩥᨲᩮᩣ᪨ ᩈᨾ᩠ᨾᨠ᩠ᨡᩥᨲᩮᩣᨲᩥ ᩁᩩᩉᩥᩁᩮᩉᩥ
ᩈᨾ᩠ᨾᨠ᩠ᨡᩥᨲᩈᩁᩦᩁᩮᩣ᪨ ᩈᨾ᩠ᨷᩁᩥᨠᩥᨱ᩠ᨱᨣᨲ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩈᩮᩣ ᩋᨷᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨧᩥᨴᩣᩃᩥᨲᨣᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᩏᩔᩣᩅᨻᩥᨶ᩠ᨴᩩᩅ ᨷᩃᩥᨿ᩠ᨿᨾᩣᨶᩮᩣᨲᩥ ᨲᩥᨱᨣ᩠ᨣᩮ
ᩃᩥᨿ᩠ᨿᨾᩣᨶᩮᩣ ᩏᩔᩣᩅᨻᩥᨶ᩠ᨴᩩ ᩅᩥᨿ ᩋᨩ᩠ᨩ ᩈ᩠ᩅᩮ ᩅᩣᨲᩥ ᩋᨩ᩠ᨩ ᩅᩣ ᩈ᩠ᩅᩮ ᩅᩣ ᨲᩅᨿᩔ ᨶᩣᨿ ᨷᩩᩁᩥᩈᩔ ᨩᩦᩅᩥᨲᩔ ᩏᨷᩁᩮᩣᨵᩮᩣ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩮᩣ, ᨲᨲᩮᩣ ᩏᨴ᩠ᨵᩴ
ᨶᨷ᩠ᨷᩅᨲ᩠ᨲᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪑᪙᪒᪨ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᩈᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᩅᩩᨲᩴ ᩋᩣᩁᩮᩣᨷᩥᨲᩴ᪨ ᨷᩩᨧᩥᨾᨶ᩠ᨴᩔ ᨶᩩᩃᩮᨲᩥ ᨶᩥᨾ᩠ᨻᩁᩩᨠ᩠ᨡᩔ ᨩᨾ᩠ᨻᩮᩣᨶ ᨠᨲᨶᩩᩃᩮ᪨ ᨠᩮᨶ ᨧᨱ᩠ᨱᩮᨶᩣᨲᩥ ᨠᩮᨶ ᨠᩣᩁᨱᩮᨶ᪨ ᨡᩦᩁ, ᨽᩮᩣ,
ᨡᩦᩁᩥᨲᩮᨿ᩠ᨿ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ, ᨽᩮᩣ ᨷᩩᩁᩥᩈ, ᨡᩦᩁ᪨ ᨠᩈ᩠ᨾᩣ? ᨶᩩᩃᩮ ᩋᩣᩁᩮᩣᨷᩥᨲᩔᩣᨷᩥ ᩉᩥ ᨲᩮ ᨲᩅ ᨡᩦᩁᩥᨲᩮᨿ᩠ᨿ ᨲᩩᩅᩮᩣ ᨩᩦᩅᩥᨲᩔ ᨡᩦᩁᩥᨲᩮᩣ ᩈᨲᨽᩣᨣᨲᩮᩣ
ᩈᩉᩔᨽᩣᨣᨲᩮᩣ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᩣ ᩈᩩᨶ᩠ᨴᩁᨲᩁᩮᩣᨲᩥ᪨

᪙᪓ ᨲᩮᨶ ᩅᨱ᩠ᨱᩣ ᨷᩩᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩈᩮᩣ ᨷᩮᨲᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩋᨵᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᩴ ᨷᨠᩣᩈᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ –

᪑᪙᪓᪨

“ສາເລາຫິເຕາ ຈຸສ ອເຫາສິ ຍຍ຺ຸຫາ ອຫໍ ສຣາຍິ ປຸຣິຍາຍ ຊາຕິຍາ;

ທິສ຺ວາ ຈ ເຍ ກາຣຸຍ຺ຍຍເຫາສິ ຣາຊ, ຍາ ປິປສເຍາ ຄິຣຍໍ ປຕາຍິ.

໓໑໓.

“ຂຸເຕາ ຊຸເຕາ ລິຈ຺ຈິ ຈູສ ເປິເສາ, ສຕ຺ຕຸສ຺ສທໍ ຄິຣຍໍ ເຄາຣຣູປໍ;

ຮຸປປຊ຺ຊຕິ ທຸກ຺ກະກຍຸກາຣີ, ຍຫາຄິຕາປໍ ກຕຸກໍ ຄຍາຄກໍ.

໓໑໔.

“ອເຄກກາເກາຄ ກຸເລາຄ ເສເຍ຺ຍາ, ອຍເຍຈ ສຸເລິ ຄິຣເຍຄ ເຕາຄ;

ເຈາກ຺ຕທຸກ຺ຂ ກຕຸກໍ ຄຍາຄກໍ, ເຈາກ຺ຕທິຕ຺ຕາ ຄິຣຍໍ ປຕາຍິ.

໓໑໕.

“ທຸຄ຺ຸຍາ ສຸຕ຺ວາ ຈຈຄໍ ຍເຍເສາ, ທຸກ຺ກປຄິເຕາ ຈິຊເຫຍ຺ຍ ປິໂຕ;

ຕສ຺ຍາ ອຫໍ ສຕ຺ຕິເກ ຄ ຄຸຍາມິ, ຍາ ເຍກເຕາ ຂີຈິຕສ຺ສປເຣາເຊາ”ຕິ. –

ຈຕເສ຺ສາ ກາຖາ ອກາສິ.

໓໑໖. ຕຕ຺ຖ ສາເລາຫິເຕາ ສຍາຄເລາຫິເຕາ ເຍາຄິສຍ຺ພເຄ຺ຄ ສຍ຺ພເຄ຺ຄາ, ເຕາຕເກາຕິ ອເຕ຺ຖາ. ປຸຣິຍາຍ ຊາຕິຍາຕິ ປຸຣິຍຕ຺ຕພາເວ. ຍາ ປິປສເຍາ ຄິຣຍໍ ປຕາຍຕ຺ຕິ ອຍໍ ປິປສເຍາ ປຸຣິເສາ ຄິຣຍໍ ຍາ ປຕິ, ຍາ ຄິຣຍໍ ຮຸປປຊ຺ຊີຕິ ຕຸຍໍ ທິສ຺ວາ ເຍ ກາຣຸຍ຺ຍ ອເຫາສີຕິ ເຍາຊຄາ.

໓໑໗. ສຕ຺ຕຸສ຺ສທຄ຺ຕິ ປາປກາຣີຫິ ສເຕ຺ຕຫິ ຮຸສ຺ສຄ຺ຄໍ, ອຖ ວາ ປຍ຺ຈວິທພຄ຺ຄຄໍ, ຍຸເຄ ຕຕ຺ຕເລາຫເສຈຄໍ, ອງ຺ຄາຣປພ຺ພຕາເຣາປຄໍ, ເລາຫກຸມ຺ພິປເກ຺ຂປຄໍ, ອສິປຕ຺ຕວຄປ຺ປເວສຄໍ, ເວຕ຺ຕຣຄິຍໍ ສເຍາຕຣຄໍ, ຍຫາຄິຣເຍ ປເກ຺ຂປເປາຕິ. ຂຸເຍຫິ ສຕ຺ຕຫິ ປຍ຺ຈວິທພຄ຺ຄຄາທີຫິ ກາຣຄາກາຣເຄຫິ ຮຸສ຺ສຄ຺ຄໍ,

ឧបរូបរិ និចិតន្តិ អត្ថោ. មហាភិតាបន្តិ មហាទុក្ខំ, មហាអគ្គិសន្តាបំ វា. កដុកន្តិ អនិដ្ឋំ. ភយានកន្តិ ភយជនកំ.

៥១៥. អនេកភាគេន គុណេនាតិ អនេកកោដ្ឋាសេន អានិសំសេន. អយមេវ សូលោ និរយេន តេនាតិ តតោ ឥមស្ស ឧប្បត្តិដ្ឋានភូតតោ និរយតោ អយមេវ សូលោ សេយ្យោតិ. និស្សក្កេ ហិ ឥទំ ករណវចនំ. ឯកន្តតិព្ពន្តិ ឯកន្តេនេវ តិព្ពទុក្ខំ, និយតមហាទុក្ខន្តិ អត្ថោ.

៥១៦. ឥទញ្ច សុត្វា វចនំ មមេសោតិ “ឥតោ ភូតោ”តិអាទិនា វុត្តំ មម វចនំ សុត្វា ឯសោ បុរិសោ ទុក្ខូបនីតោ មម វចនេន និរយទុក្ខំ ឧបនីតោ វិយ ហុត្វា. វិជហេយ្យ បាណន្តិ អត្តនោ ជីវិតំ បរិច្ចជេយ្យ. តស្មាតិ តេន ការណេន. មា មេកតោតិ “មយា ឯកតោ ឥមស្ស បុរិសស្ស ជីវិតស្ស ឧបទ្ទវោ មា ហោតូ”តិ ឥមស្ស សន្តិកេ ឥទំ វចនំ អហំ ន ភណាមិ, អថ ខោ “ជីវ, ភោ, ជីវិតមេវ សេយ្យោ”តិ ឥទមេវ ភណាមីតិ អធិប្បាយោ.

ឯវំ បេតេន អត្តនោ អធិប្បាយេ បកាសិតេ បុន រាជា បេតស្ស បវត្តិំ បុច្ឆិតុំ ឱកាសំ ករោន្តោ ឥមំ គាថមាហ –

៥១៧.

“អញ្ញាតោ ឯសោ បុរិសស្ស អត្ថោ, អញ្ញម្បិ ឥច្ឆាមសេ បុច្ឆិតុំ តុវំ;

ឱកាសកម្មំ សចេ នោ ករោសិ, បុច្ឆាម តំ នោ ន ច កុជ្ឈិតព្ព”ន្តិ.

៥១៨.

“អទ្ធា បដិញ្ញា មេ តទា អហុ, នាចិក្ខណា អប្បសន្នស្ស ហោតិ;

អកាមា សទ្ធេយ្យវចោតិ កត្វា, បុច្ឆស្សុ មំ កាមំ យថា វិសយ្ហ”ន្តិ –

ឥមា រញ្ញោ បេតស្ស ច វចនបដិវចនគាថា.

៥១៧. តត្ថ អញ្ញាតោតិ អវគតោ. ឥច្ឆាមសេតិ ឥច្ឆាម. នោតិ អម្ហាកំ. ន ច កុជ្ឈិតព្ពន្តិ “ឥមេ មនុស្សា យំកិញ្ចិ បុច្ឆន្តី”តិ កោបោ ន កាតព្ពោ.

ꕌ២៩ប័ អឆ្ឋាតិ ឲក់េសន បដិញ្ញា េយតិ ភាលាចេសន យឃ្មា“ពុទ្ធស្ស”តិ បដិញ្ញា, ឍកាសជាតត្ថិ អេត្ថា តទា អហុតិ តស្មិំ កាលេ

បជយជស្សេត អេហាសិ ភាឆិក្ខលា អប្បសត្តុស្ស េហាតីតិ អកេឆភា អប្បសត្តុស្ស េហាតិ បសេត្តា ឲច ហិ បសត្តុស្ស កិញ្ចិ កេឆតិ ត្ថំ បត

តទា យឃិ អប្បសេត្តា, អហញ្ចា តឃិ, េតត បដិជាតិត្វា កេឆត្យកាេយា ភាេហាសិ ត្ថជាតិ បភាហំ ត្យឃ្មាអកាយា សេទ្ធឃ្យចេចា អកាេយា

ឲច សទ្ធាតព្ពចេនភា ត្ថតិ កត្វា ត្ថយិភា កាេរលាត ពុទ្ធស្សុយំ កាយំ ឃឆា ចិសឃ្ឃត្ថិ ត្វំ ឃឆា ត្ថទ្ធសិ, តយត្វំ យំ ពុទ្ធស្ស អហំ បត ឃឆា

ចិសឃ្មាឃឆា យឃ្មាសហិត្យំ សក្កា, តឆា អត្តេនភា ភាលាតាលក្រិស្នប់ កេឆស្សាយីតិ អឌិប្បាេយា

ឲចំ េបេតត ពុទ្ធភាឃ ឍកាេស កេត ភាជា –

ꕌ២៩ដ៍

“ឃំ កិញ្ចាហំ ចក្ខុតា បឃ្សិសាមិ,

សព្ពម្បិ តាហំ អភិសទ្ទេហឃ្យំ;

ឌិស្វាច តំ េតាបិ េច សទ្ទេហឃ្យំ,

កេរឃ្យាសិ េយ ឃក្ខ តិឃស្សកម្ម”ន្តិ –

កាឆយាហ តស្សេត្វា – អហំ ឃំ កិញ្ចិេតច ចក្ខុតា បឃ្សិស្សាមិ, តំ សព្ពម្បិ តេឆច អហំ អភិសទ្ទេហឃ្យំ, តំ បត ឌិស្វាច តំ ចចត់ េតាបិ

េច សទ្ទេហឃ្យំ ឃក្ខ, យឃ្មាតិឃស្សកម្មំ តិគ្គហកម្មំ កេរឃ្យាសីតិ អឆ ចា ឃំ កិញ្ចាហំ ចក្ខុតា បឃ្សិស្សាមីតិ អហំ ឃំ កិញ្ចិេតច ចក្ខុតា

បឃ្សិស្សាមិ អចក្ខុេកាចេរស្ស អជស្សតេតា សព្ពម្បិ តាហំ អភិសទ្ទេហឃ្យន្តិ សព្ពម្បិ េត អហំ ឌិដ្ឋំ សុតំ អញ្ញំ ចា អភិសទ្ទេហឃ្យំ តាឌិេសា

ហិ យឃ្មាតឃិ អភិប្បសាេជាតិ អឌិប្បាេយា បច្ឆិមបជស្ស បត ឃឆាចុេត្តាច អេត្ថា

តំ សុត្វា េបេតា –

ꕌ២៩០

“សច្ចប្បដិញ្ញា តច េមសា េហាត្យ, សុត្វាត ឆម្មំ លភ សុប្បសាេទំ;

អញ្ញត្ថិកោ ភោ ច បព្ពជិត្វា, យំ តេ សុតំ អសុតញ្ចាបិ ធម្មំ;

សព្វម្បិ អក្ខិស្សំ យថា បជានន្តិ” – គាថមាហ; តតោ បរំ –

៧៥៣.

“សេតេន អស្សេន អលង្កតេន, ឧបយាសិ សូលាវុតកស្ស សន្តិកេ;

យានំ ឥទំ អព្ភុតំ ទស្សនេយ្យំ, កិស្សេតំ កម្មស្ស អយំ វិបាកោ”តិ.

៧៥៤.

“វេសាលិយា នគរស្ស មជ្ឈេ, ចិក្ខល្លមគ្គេ នរកំ អហោសិ;

គោសីសមេកាហំ បសន្នចិត្តោ, សេតំ គហេត្វា នរកស្មិំ និក្ខិបិំ.

៧៥៥.

“ឯតស្មិំ បាទានិ បតិដ្ឋបេត្វា, មយញ្ច អញ្ញេ ច អតិក្កមិម្ហា;

យានំ ឥទំ អព្ភុតំ ទស្សនេយ្យំ, តស្សេវ កម្មស្ស អយំ វិបាកោ”តិ.

៧៥៦.

“វណ្ណោ ច តេ សព្វទិសា បភាសតិ, គន្ធោ ច តេ សព្វទិសា បវាយតិ;

យក្ខិទ្ធិបត្តោសិ មហានុភាវោ, នគ្គោ ចាសិ កិស្ស អយំ វិបាកោ”តិ.

៧៥៧.

“អក្កោឆនោ តិច្ឆបរក្ខិត្វា, សញ្ញាហិ ចាចាហិ ឌតំ ស្ដេបយិ;

តស្សេច កយុស្ស អឃំ ចិបរិកោ, ឌិដ្ឋោ ទេប ចណ្ណោ សតតំ បការសតិ៍

ឱ៦៩៍

“ឃសង្ឃា កិត្តិង្ឃា ឆទេប្ញ ជិតាតំ, ឌិស្វាត យត្តេយិ បរក្ខិត្វា;

តស្សេច កយុស្ស អឃំ ចិបរិកោ, ឌិដ្ឋោ ទេប កន្ទ្លោ សតតំ បចាឃតិ៍

ឱ៦លិ៍

“សហាឃាតំ តិត្ថ្លិំ ភ្យាឃត្តាតំ, ឆទេល កហេត្វា តិឆហិស្ស ក្យស្សំ;

ឃិឆ្នត្តិកោ ទេភា ច បឌ្ឍចិត្វា, ទេតភយិ ភ្យក្កោ កសិទា ច ក្យត្តិតិ៍

ឱ៦ប៍

“ឃេឃា កិត្យអយាទេភា បកទេរាតិ បំបំ, តស្សេចិសំ កយុចិបិកយាហ្យ;

អកិត្យអយាទេភា បភ ឃេឃា កទេរាតិ, កំ តស្ស កយុស្ស ចិបិកយាហ្យតិ៍

ឱ៦ង៍

“ទេឃ ក្ឌ្ឋ សក្កប្យយតា យត្យស្សា, កាទេឃភ ចាចាឃ ច សំកិលិដ្ឋា;

កាឃស្ស ទេភឆា អភិសយ្យទាឃំ, អសំសឃំ ទេត តិទឃំ ស្ដេបត្តិ៍

៣៣០។

“អបរេ បន សុគតិមាសមានា, ទានេ រតា សង្គហិតត្តភាវា;

កាយស្ស ភេទា អភិសម្បរាយំ, អសំសយំ តេ សុគតិំ ឧបេន្តី”តិ។ –

តេសំ ឧភិន្ន វចនបដិវចនគាថា ហោន្តិ។

៣៤០។ តត្ថ សច្ចប្បដិញ្ញា តវ មេសា ហោតូតិ “សច្ចម្បិ តាហំ អភិសទ្ទហេយ្យ”ន្តិ តវ ឯសា បដិញ្ញា មយ្ហំ ហោតុ។ សុត្វាន ធម្មំ លភ សុប្បសាទន្តិ យថា តុម្ហាកំ ធម្មំ សុត្វា សុទ្ធំ បសាទំ លភេយ្យំ។ អញ្ញាតព្ពកោតិ អាជានិតព្ពកោ។ យថា បជានន្តិ យថា អញ្ញោបិ បជានេយ្យ, “យថាបិ ញាត”ន្តិ វា យថា យថា ញាតន្តិ អត្ថោ។

៣៤១។ កិស្សេតំ កម្មស្ស អយំ វិបាកោតិ កិស្សេតំ កិស្ស នាម ឯតំ, កិស្ស កម្មស្ស អយំ វិបាកោ។ ឯតន្តិ វា និបាតមត្តំ, កិស្ស កម្មស្សាតិ យោជនា។ “កិស្ស តេ”តិ ច កេចិ បឋន្តិ។

៣៤២-៤៣។ ចិក្ខល្លមគ្គេតិ ចិក្ខល្លវតិ បច្ឆិមានរកន្តិ អាចារំ។ ឱគាហន្តិ ឱគំ អហំ នរកស្មិំ និក្ខិបិន្តិ យថា កទ្ទមេ ន អក្កមីយតិ, ឯវំ តស្មិំ ចិក្ខល្លាចារេ ឋបេសិំ។ តស្សាតិ តស្ស កោសីសេន សេតុករណស្ស។

៣៤៤-៤៥។ ធម្មេ ឋិតានន្តិ ធម្មចារីនំ សមចារីនំ។ យត្តូយីតិ កេចិ កិញ្ចាបិ។ វិហឹសិតព្ពកោតិ ហឹសាបយោគោ។ តោ ច បទុដ្ឋចិត្តោតិ ទុស្សាសយិកេ ន ទូសិតចិត្តោ, ន អវហរណាបយោគោ នាបិ វិនាសាបយោគោតិ អត្ថោ។

៣៤៦។ អកិច្ចការកោតិ អកត្តព្ពការកោ, លោភាទីហិ ទូសិតចិត្តោ។ កិំ តស្ស កម្មស្ស វិបាកមាហូតិ តស្ស តវ កតស្ស បាបកម្មស្ស កីទិសំ ទុក្ខវិបាកំ បណ្ឌិតា អាហុ។

៣៤៧-៥០។ ទុដ្ឋសង្កប្បមនាតិ កាមសង្កប្បាទិវសេន ទូសិតមនោវិតក្កា, អហិតេន មនោទុច្ចរិតមាហ។ កាយេន វាចាយ ច សំកិលិដ្ឋាតិ បាណាតិបាតាទិវសេន កាយវាចាហិ មលិនា។ អាសមានាតិ អាសីសមានា បត្ថមានា។

ឯវំ បេតេន សព្ពេបេតេ កម្មផលេ វិភជិត្វា ទស្សិតេបិ តំ អសទ្ទហន្តោ រាជា –

៥៣០៓

“តំ កិត្តិ ជានេយ្យមហំ អចេច្ច, កល្យាណបាបស្ស អយំ វិបាកោ;

កិំ ចាហំ ជិវ្ហា អភិសទ្ទហេយ្យំ, កោ ចាបិ មំ សទ្ទហាបេយ្យ ឯត”ន្តិ៓ –

គាថមាហ៓ តត្ថ តំ កិត្តិ ជានេយ្យមហំ អចេច្ចាតិ យោហំ តទា “យេ ទុដ្ឋសង្កប្បយុតា មនុស្សា, កាយេន វាចាយ ច សំកិលិដ្ឋា”តិអាទិនា៓ “អបេទ បត សុគតិយាសយាតា”តិអាទិនា ច កល្យាណស្ស បាបស្ស ច កម្មស្ស វិបាកោ វិភជិត្វា វុត្តោ, តំ កិត្តិ កេន ការណេន អហំ អចេច្ច អបរបច្ចយការេន សទ្ទហេយ្យំ៓ កិំ ចាហំ ជិវ្ហា អភិសទ្ទហេយ្យន្តិ កិំជិសំ ចា បតាហំ បច្ចក្ខតំ តិកស្សតំ ជិវ្ហា បដិសទ្ទហេយ្យំ៓ កោ ចាបិ មំ សទ្ទហាបេយ្យ ឯតន្តិ កោ ច វិញ្ញូ បុរិសោ បណ្ឌិតោ ឯតមត្ថំ មំ សទ្ទហាបេយ្យ, តំ កថេហីតិ អត្ថោ៓

តំ សុត្វា ទេវតា ការណេន តមត្ថំ តស្ស បកាសេន្តី –

៥៣១៓

“ជិវ្ហា ច សុត្វា អភិសទ្ទហស្សុ, កល្យាណបាបស្ស អយំ វិបាកោ;

កល្យាណបាបេ ឧភយេ អសន្តេ, សិយា នុ សត្តា សុគតា ទុគ្គតា វា៓

៥៣២៓

“នោ ចេត្ថ កម្មានិ ករេយ្យុំ មច្ចា, កល្យាណបាបានិ មនុស្សលោកេ;

នាហេសុំ សត្តា សុគតា ទុគ្គតា វា, ហីនា បណីតា ច មនុស្សលោកេ៓

៥៣៣៓

“យស្មា ច កម្មានិ ករោន្តិ មច្ចា, កល្យាណបាបានិ មនុស្សលោកេ;

តស្មា ហិ សត្តា សុគតា ទុគ្គតា ចា, ហីនា បណីតា ច មនុស្សលោកេ។

៤៣៤។

“ទ្វយញ្ច កម្មានំ វិបាកមាហុ, សុខស្ស ទុក្ខស្ស ច វេទនីយំ;

តា ទេវតាយោ បរិចារយន្តិ, បច្ចន្តិ ពាលា ទ្វយតំ អបស្សិនោ”តិ។ –

គាថា អហោសិ។

៤៣២។ តត្ថ ទិស្វា ចាតិ បច្ចក្ខតោ ទិស្វាបិ។ សុត្វាតិ ឯវំ សុត្វា ហេតុមានេន ឥមំ ជានន្តា អនុមិនន្តា។ កល្យាណបាបស្សាតិ កុសលស្ស អកុសលស្ស ច កម្មស្ស អយំ សុខោ អយំ ទុក្ខោ ច វិបាកោតិ អភិសង្គហស្ស។ ឋានេ អសេត្តតិ កល្យាណេ បាបេ ចាតិ ទុវិធេ កម្មេ អចិន្តយានោ។ សិយា នុ សត្តា សុគតា ទុគ្គតា ចាតិ “កេន សត្តា សុគតិំ គតា ទុគ្គតិំ គតា ចា, សុគតិយំ ចា អដ្ឋា ទុគ្គតិយំ ឧលិទ្ធា ចា”តិ អយមេត្ថ កិំ នុ សិយា កថំ សម្ពុជ្ឈេយ្យាតិ អត្ថោ។

៤៣២-៣។ ឥមានិ យថាក្កមំ “ហោន្តេត្ថ កម្មានី”តិ ច “យស្មា ច កម្មានី”តិ ច គាថាទ្វយេន ញាតិទេវកោតា អត្ថយោតា ច វិភាវេតិ។ តត្ថ ហីនា បណីតាតិ កុលរូបភោគបរិចារាទីហិ ហីនា ឧត្តមា ច។

៤៣៤។ ទ្វយញ្ច កម្មានំ វិបាកមាហូតិ ទ្វយំ ទុវិធំ អជ្ជ ឥដ្ឋាតិ កម្មានំ សុចរិតទុច្ចរិតានំ វិបាកំ វទន្តិ កថេន្តិ។ កិំ តន្តិ អាហ “សុខស្ស ទុក្ខស្ស ច វេទនីយ”ន្តិ, ឥដ្ឋស្ស ច អនិដ្ឋស្ស ច អនុភវនយោគ្គំ។ តា ទេវតាយោ បរិចារយន្តីតិ យេ កុសលចរេន សុខវេទនីយំ វិបាកំ បដិលភន្តិ, តេ ទេវលោកេ តា ទេវតា ហុត្វា ទិព្ពសុខសមប្បិតា ឥន្ទ្រិយានិ បរិចារេន្តិ។ បច្ចន្តិ ពាលា ទ្វយតំ អបស្សិនោតិ យេ ពាលា កម្មញ្ច កម្មផលញ្ចាតិ ទ្វយំ អបស្សន្តា អសទ្ទហន្តា, តេ បាបប្បសុតា ទុក្ខវេទនីយំ វិបាកំ អនុភវន្តា និរយាទីសុ កម្មុនា បច្ចន្តិ ទុក្ខំ បាបុណន្តិ។

ឯវំ កម្មផលំ សទ្ទហន្តោ បន ត្វំ កស្មា ឯវរូបំ ទុក្ខំ បច្ចនុភវសីតិ អនុយោគំ សន្ធាយ –

៤៣៥។

“ន មត្ថិ កម្មានិ សយំកតានិ, ទត្វាបិ មេ នត្ថិ យោ អាទិសេយ្យ;

អច្ឆាទនំ សយនមថន្នបានំ, តេនម្ហិ នគ្គា កសិរា ច វុត្តី”តិ។ –

គាថមាហ។ តត្ថ ន សន្តិ កម្មានិ សយំកតានីតិ យស្មា សយំ អត្តនា បុព្ពេ កតានិ បុញ្ញកម្មានិ មម នត្ថិ ន វិជ្ជន្តិ, យេហិ ឥទានិ អច្ឆាទនាទីនិ លភេយ្យំ ទត្វាបិ មេ នត្ថិ យោ អាទិសេយ្យាតិ យោ សមណព្រាហ្មណានំ ទានំ ទត្វា “អមុកស្ស បេតស្ស ហោតូ”តិ មេ អាទិសេយ្យ ឧទ្ទិសេយ្យ, សោ នត្ថិ។ តេនម្ហិ នគ្គា កសិរា ច វុត្តីតិ តេន ទុវិធេនាបិ ការណេន ឥទានិ នគ្គា និច្ចោឡា អតិវិយកសិរា ទុក្ខា ច វុត្តិ ជីវិកា ហោតីតិ។

តំ សុត្វា រាជា តស្ស អច្ឆាទនាទិលាភំ អាកង្ខន្តោ –

៣៣៥។

“សិយា នុ ខោ ការណំ កិញ្ចិ យក្ខ, អច្ឆាទនំ យេន តុវំ លភេថ;

អាចិក្ខ មេ ត្វំ យទត្ថិ ហេតុ, សទ្ធាយិកំ ហេតុវចោ សុណោមា”តិ។ –

គាថមាហ។ តត្ថ យេនាតិ យេន ការណេន ត្វំ អច្ឆាទនំ លភេថ លភេយ្យាសិ, កិញ្ចិ តំ ការណំ សិយា នុ ខោ ភវេយ្យ នុ ខោតិ អត្ថោ។ យទត្ថីតិ យទិ អត្ថិ។

អថស្ស បេតោ តំ ការណំ អាចិក្ខន្តោ –

៣៣៦។

“កប្បិតកោ នាម ឥធត្ថិ ភិក្ខុ, ឈាយី សុសីលោ អរហា វិមុត្តោ;

គុត្តិន្ទ្រិយោ សំវុតបាតិមោក្ខោ, សីតិភូតោ ឧត្តមទិដ្ឋិបត្តោ។

៣៣៧។

“សខិលោ វទញ្ញូ សុវចោ សុមុខោ, ស្វាគមោ សុប្បដិមុត្តកោ ច;

បុញ្ញស្ស ខេត្តំ អនុលោមិកានី, ខេមយត្ថស្សាតញ្ញា ឥក្កិលោមេយ្យា។

៦៦០។

“សត្តោ ចិត្តេយា អតិឈោ តិទោរសា, យុត្តោ ចិរសល្លោ អយយោ អចក្កោ;

តិទ្វបឝិ សព្ពបបញ្ចាលិខេណោ, ឋិតស្សា ចិន្ទា អត្ថប្បត្តា ទុឋិយា។

៦៦១។

“អប្បញ្ញាតោ ឪឞ្ឋាបិ ត ច សុខាតោ, យុតីឋិ តំ ចន្ទ្រសុ ចោវហត្តិ;

ខាតត្តិ ឋំ យក្ខក្នុថា អតេខំ, កល្យាណសម្បុំ ចិចនត្តិ លោកោ។

៦៦២។

“ឋស្ស ឮចំ ឲកឃ្យុក ភ្ញេច ចា, យយ្យុឝ្ចិសិប្បាត សចេ ឥតេឥឆ;

បដិក្កហឹឋាតិ ច ឋាតិ អស្សុ, យយញ្ញា បតេស្សឆ សត្ថុក្ខស្ស”ត្តិ –

គាថា អភាសិ។

៦៦៣។ ឋត្ថ កប្បិតោ តាយាតិ ខដិលសហស្សស្ស អច្ចុត្តតេ អាឃម្ពុតោ ឃ្ញុបិលិតេ្តទស្ស ឃ្ញុបញ្ញាយំ សត្ថាឃ ចឥតិ។ ឰឆាតិ ឰយិស្សា ចេសាលិឃា សយិបេ។ ឍសាឃឹតិ អក្កុចលឍសាតេត ឍសាឃឹ។ សីតិក្ខុតោតិ សព្ពកិលេសឥទេឆបរិច្ឆាហទ្វុបសេយត សីតិកាចប្បតេ្តា។ ឃ្ញុត្តយឝ៊្ញុបតេ្តាតិ ឃ្ញុត្តយំ អក្កុចលំ សម្ពុឝ៊្ញុ បតេ្តា។

៦៦៤។ សលិលោតិ យុត្យ។ សុចចេចាតិ សុត្តុចេចា។ ឞាកេយាតិ សុង្ហ អាកតាកេយា។ សុប្បដិយុត្តកោតិ សុង្ហ បដិយុត្តកចាចេចា, យុត្តកាលិតិ អតេ្ថា។ អនុលោមិកានីតិ យេត្តាមិកានី។

᪓᪓᪐᪨ ᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᩏᨸᩈᨶ᩠ᨲᨠᩥᩃᩮᩈᩮᩣ᪨ ᩅᩥᨵᩪᨾᩮᩣᨲᩥ ᩅᩥᨣᨲᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᨵᩪᨾᩮᩣ᪨ ᩋᨶᩦᨥᩮᩣᨲᩥ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩮᩣ᪨ ᨶᩥᩁᩣᩈᩮᩣᨲᩥ ᨶᩥᨲ᩠ᨲᨱ᩠ᩉᩮᩣ᪨ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᨣᨶ᩠ᨳᩮᩉᩥ ᩅᩥᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᩅᩥᩈᩃ᩠ᩃᩮᩣᨲᩥ ᩅᩦᨲᩁᩣᨣᩣᨴᩥᩈᩃ᩠ᩃᩮᩣ᪨ ᩋᨽᨿᩮᩣᨲᩥ ᨽᨿᨠᩣᩁᨱᩅᩥᩁᩉᩥᨲᩮᩣ᪨ ᩋᩅᨦ᩠ᨠᩮᩣᨲᩥ ᨠᩣᨿᩅᨦ᩠ᨠᩣᨴᩥᩅᨦ᩠ᨠᩅᩥᩁᩉᩥᨲᩮᩣ᪨ ᨶᩥᩁᩪᨸᨵᩦᨲᩥ ᨠᩥᩃᩮᩈᩣᨽᩥᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣᨴᩥᩏᨸᨵᩥᨸ᩠ᨸᩉᩣᨿᩦ᪨ ᩈᨻ᩠ᨻᨸᨸᨬ᩠ᨧᩣᨲᩦᨲᩮᩣᨲᩥ ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩦᨱᨲᨱ᩠ᩉᩣᨴᩥᨸᨸᨬ᩠ᨧᩮᩣ᪨ ᨩᩩᨲᩥᨾᩣᨲᩥ ᩋᨶᩩᨲ᩠ᨲᩁᩣᨿ ᨬᩣᨱᨩᩩᨲᩥᨿᩣ ᨩᩩᨲᩥᨾᩣ᪨ ᩋᨸ᩠ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨲᩮᩣᨲᩥ ᨸᩁᨾᨸ᩠ᨸᩥᨧ᩠ᨨᨲᩣᨿ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᨣᩩᨱᨲᩣᨿ ᨧ ᨶ ᨸᩣᨠᨭᩮᩣ᪨

᪓᪓᪑᪨ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩣᨸᩥ ᨶ ᨧ ᩈᩩᨩᩣᨶᩮᩣᨲᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᨠᩣᩁᩮᨶ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩣᨸᩥ “ᩑᨠᩴ ᩈᩦᩃᩴ, ᩑᨠᩴ ᩈᨾᩣᨵᩥ, ᩑᨠᩴ ᨸᨬ᩠ᨬᩣ”ᨲᩥ ᨶ ᩈᩩᩅᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩣ᪨ ᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩴ ᨿᨠ᩠ᨡᨽᩪᨲᩣ ᩋᨶᩮᨩᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᨠ᩠ᨡᨽᩪᨲᩣ ᨧ ᩋᨶᩮᨩᩴ ᨶᩥᨲ᩠ᨲᨱ᩠ᩉᩴ “ᩋᩁᩉᩣ”ᨲᩥ ᨲᩴ ᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᨵᨾ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩈᩦᩃᩣᨴᩥᨣᩩᨱᩴ᪨

᪓᪓᪒᪨ ᨲᩔᩣᨲᩥ ᨲᩔ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨲᨠᨾᩉᩣᨳᩮᩁᩔ᪨ ᩑᨠᨿᩩᨣᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨠᩴ ᩅᨲ᩠ᨳᨿᩩᨣᩴ᪨ ᨴᩩᩅᩮ ᩅᩣᨲᩥ ᨴ᩠ᩅᩮ ᩅᩣ ᩅᨲ᩠ᨳᨿᩩᨣᩣᨶᩥ᪨ ᨿᨾᩩᨴ᩠ᨴᩥᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣᨶᩣᨲᩥ ᨿᩴ ᩏᨴ᩠ᨴᩥᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩣᨶᩥ ᨧ ᨲᩣᨶᩥ ᩋᩔᩪᨲᩥ ᨲᩣᨶᩥ ᩅᨲ᩠ᨳᨿᩩᨣᩣᨶᩥ ᨲᩮᨶ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩣᨶᩥ ᨧ ᩋᩔᩩ ᨽᩅᩮᨿ᩠ᨿᩩᩴ᪨ ᩈᨶ᩠ᨶᨴ᩠ᨵᨴᩩᩔᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᩔᩮᨶ ᨠᨲᩈᨶ᩠ᨶᩣᩉᩴ, ᩃᨴ᩠ᨵᩅᨲ᩠ᨳᩴ ᨶᩥᩅᨲ᩠ᨳᨸᩣᩁᩩᨲᨴᩩᩔᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

ᨲᨲᩮᩣ ᩁᩣᨩᩣ –

᪓᪓᪒᪨

“ᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨸᨴᩮᩈᩮ ᩈᨾᨱᩴ ᩅᩈᨶ᩠ᨲᩴ, ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣᨶ ᨸᩔᩮᨾᩩ ᨾᨿᩴ ᨻᩕᩉᩣᨲᩥ;

ᩈᩮᩣ ᨿᨩ᩠ᨩ ᨠᨦ᩠ᨡᩴ ᩅᩥᨧᩥᨠᩥᨧ᩠ᨨᩥᨲᩣᨶᩴ, ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩦᩅᩥᩈᩪᨠᩣᨶᩥ ᩅᩥᨶᩮᩣᨴᨿᩮᨿ᩠ᨿᩣ”ᨲᩥ᪨ –

ᨴᩮᩅᩔ ᩅᩈᨶᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨸᨴᩮᩈᩮᨲᩥ ᨠᨲᩁᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨸᨴᩮᩈᩮ᪨ ᩈᩮᩣ ᨿᨩ᩠ᨩᩣᨲᩥ ᩈᩮᩣ ᩋᨩ᩠ᨩ, ᨿ-ᨠᩣᩁᩮᩣ ᨸᨴᩈᨶ᩠ᨵᩥᨠᩁᩮᩣ᪨

ᨲᨲᩮᩣ ᨴᩮᩅᨲᩣ –

᪓᪓᪓᪨

“ᩑᩈᩮᩣ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨠᨸᩥᨶᨧ᩠ᨧᨶᩣᨿᩴ, ᨸᩁᩥᩅᩣᩁᩥᨲᩮᩣ ᨴᩮᩅᨲᩣᩉᩥ ᨻᩉᩪᩉᩥ;

ຣຍິ່ ກຣ໌ ກາຍຕິ ຍຽ຺ກາເຍາ, ຍກອິ໊ຍາເຍຣເກ ອປຽຍເຕ຺ວາ"ຕິ̀ –

ກາຂຍາທ̀ ຕຕ຺ຖ ກປິກຽ຺ກາຍຕ຺ຕິ ກປີກໍ ຍາກຣາກໍ ກຽ຺ເກກ "ກປິກຽ຺ກາ"ຕິ ລກ຺ຂເຍາທາເຣ ປເຍເຍ̀ ຍຽ຺ກາເຍາຕິ ຍລາຟີ ຍຸອິເລີ ອຣທາ ຍິຍຸເຕ຺ວາຕິອາຂີທິ ກຸທກາເຍທິ ຍາຂາຍກາເຍາ ອຍິປຣີຕກາເຍາ̀

ຯວໍ ເປເຕນ ວຸເຕ຺ຕ ຣາຊາ ຕາຍເຍຍ ເຂຣສຸຍ ຍຕ຺ຕີກໍ ກຕ຺ວາເຍາ –

໓໓໓̀

"ຕຂາທໍ ກຍຸາຍິ ກຕ຺ວາ ຍ຺ຄາຕິ, ອຍ຺ຸອາຍິຍໍ ຍຍລໍ ຍຸເກກ;

ປຂິກ຺ຄີຕາກິ ຈ ຕາກິ ອຍຸ, ຕຸຈຍຸາ ປເຍຸຍຸ ຍກ຺ຂຍຸ"ກ຺ຕີ –

ກາຂຍາທ̀ ຕຕ຺ຖ ກຍຸາຍີຕິ ກຣິຍຸາຍິ̀

ອຖ ເປເຕາ "ເຍຈຕາກໍ ເຂເຣາ ຣຍິ່ ເຍເຍຕິ, ຕຍິ່ ກາຍໍ ຂຸປຍກ຺ຂຍກກາເລີ"ຕິ ເຍຍຸເຕ຺ວາ –

໓໓໔̀

"ຍາ ອກຸສເລ ປຕ຺ຕຂິຕໍ ຂຸປິກຍິ, ຍາສ຺ຍ ເຍາ ລິກ຺ຂິ ເກຍ ຣເຍາ;

ຕເຕາ ຈ ກາເລ ຂຸປຍກ຺ຂຍິຕ຺ວາ, ຕເຕ຺ຈ ປຍຸາທິ ຣເທາ ກິຍິກ຺"ກ຺ຕີ –

ກາຂຍາທ̀ ຕຕ຺ຖ ຍາສ຺ຍຕິ ອາຍາຈເກ ກິປິເຕາ̀ ເຍາ ລິກ຺ຂິ ເກຍ ຣເຍາຕິ, ລິກ຺ຂິຣາຊ, ຕຸຍຸາກໍ ຣາສ຺ກໍ ໔ຍ ຣເຍາ ກ ເທາຕິ, ຍໍ ອກາເລ ຂຸປຍກ຺ຂຍກໍ̀ ຕເຕ຺ຈາຕິ ຕຍິ່ເຍຈ ຂາເກ̀

ຯວໍ ເປເຕນ ວຸເຕ຺ຕ ຣາຊາ "ຍາສ຺"ຕິ ຍຍຸຂິກ຺ຂິຕ຺ວາ ອຕ຺ເກາ ກິເຈຍກເຍຈ ກຕ຺ວາ ປຸກ ຍຸຕ຺ຕປຕ຺ຕກາເລ ອຍ຺ ຈຕ຺ຍຸກາກິ ກາທາເປຕ຺ວາ ເຂເຍ ຂຸປຍກ຺ຂຍິຕ຺ວາ ໔ກຍຕ຺ກ ກິຍິເຕ຺ກ ປຂິຍຕ຺ວາເຍ ກຕ຺ວາ "ຍ຺ຄາຍາກິ, ກເຕ຺ຕ, ອຍ຺ ຈຕ຺ຍຸກາກິ ປຂິກ຺ຄຍຸາ"ຕິ ອາທ̀ ຕໍ ຍຸຕ຺ວາ ເຂເຣາ ກຂາຍຍຸຍ຺ປາປກຕ຺ຕໍ "ຍທາຣາຊ, ປຸເຕ຺ຕ ຕ໌ ອຍາກສີເລີ ຍຍລເຕາທຸລາກໍ ຍິເທຍກຂາຕິເກາຍ ກຍ໌ ປລີຕາກິ ຈຕ຺ເຕ຺ກິ ຍາຕຸກາເຍາ ຂາເຕາ"ຕິ ອາທ̀ ຕໍ

សុត្វា រាជា តស្ស ការណំ អាចិក្ខន្តោ បេតេន សមាគមំ, តេន ច អត្តនា ច កថិតំ វត្ថុំ ថេរស្ស អារោចេត្វា វត្ថានិ ទត្វា បេតស្ស ឧទ្ទិសិ។ តេន បេតោ ទិព្វវត្ថធរោ អលង្កតបដិយត្តោ អស្សារូឡ្ហោ ថេរស្ស ច រញ្ញោ ច បុរតោ បាតុរហោសិ។ តំ ទិស្វា រាជា អត្តមនោ បមុទិតោ បីតិសោមនស្សជាតោ “បច្ចក្ខតោ ឯវ មយា កម្មផលំ ទិដ្ឋំ, ន ទានាហំ បាបំ ករិស្សាមិ, បុញ្ញមេវ ករិស្សាមី”តិ វត្វា តេន បេតេន សក្ខឹ អកាសិ។ សោ ច បេតោ “សចេ, ត្វំ លិច្ឆវិរាជ, ឥតោ បដ្ឋាយ អធម្មំ បហាយ ធម្មំ ចរសិ, ឯវាហំ តវ សក្ខឹ ករិស្សាមិ, សន្តិកញ្ច តេ អាគមិស្សាមិ, សូលាវុតញ្ច បុរិសំ សីឃំ សូលតោ មោចេហិ, ឯវំ សោ ជីវិតំ លភិត្វា ធម្មំ ចរន្តោ ទុក្ខតោ មុច្ចិស្សតិ, ថេរញ្ច កាលេន កាលំ ឧបសង្កមិត្វា ធម្មំ សុណន្តោ បុញ្ញានិ ករោហី”តិ វត្វា គតោ។

អថ រាជា វេគេន គន្ត្វា នគរំ បវិសិត្វា សីឃំ សីឃំ លិច្ឆវិបរិសំ សន្និបាតេត្វា តេ អនុជានាបេត្វា តំ បុរិសំ សូលតោ មោចេត្វា “វណំ អរោគំ ករោថា”តិ តិកិច្ឆកេ អាណាបេសិ។ ថេរញ្ច ឧបសង្កមិត្វា បុច្ឆិ – “សិយា នុ ខោ, ភន្តេ, និរយគាមិកម្មំ កត្វា ឋិតស្ស និរយតោ មុត្តី”តិ។ សិយា, មហារាជ, សចេ ឧឡារានិ បុញ្ញានិ ករោតិ, មុច្ចតីតិ វត្វា ថេរោ រាជានំ សរណេសុ ច សីលេសុ ច បតិដ្ឋាបេសិ។ សោ តត្ថ បតិដ្ឋិតោ ថេរស្ស ឱវាទេ ឋត្វា សោតាបន្នោ អហោសិ, សូលាវុតោ បន បុរិសោ អរោគោ ហុត្វា សំវេគជាតោ ភិក្ខូសុ បព្វជិត្វា នចិរស្សេវ អរហត្តំ បាបុណិ។ តមត្ថំ ទស្សេន្តា សង្គីតិការា –

៣៣៦។

“តថាតិ វត្វា អគមាសិ តត្ថ, បរិវារិតោ ទាសគណេន លិច្ឆវិ;

សោ តំ នគរំ ឧបសង្កមិត្វា, វាសូបគច្ឆិត្ថ សកេ និវេសនេ។

៣៣៧។

“តតោ ច កាលេ គិហិកិច្ចានិ កត្វា,

ន្ហត្វា បិវិត្វា ច ខណំ លភិត្វា;

វិចេយ្យ បេឡាតោ ច យុគានិ អដ្ឋ,

គាហាបយី ទាសគណេន លិច្ឆវិ។

៣៣៨។

“សោ តំ បទេសំ ឧបសង្កមិត្វា, តំ អទ្ទស សយនំ សត្តចិត្តំ;

បដិក្កន្តំ កោធរតោ និចត្តំ, សីតិក្ខុតំ ទុក្ខប្បវេល និសិត្តំ។

៣៩០។

“តវេយភវចោធ ឧបសង្កមិត្វា, អប្បាទាឝំ ចាសុចិហារញ្ញា បុត្តិ;

ចេសាលិឃំ លិន្នចិហំ ភងេត្តា, ឌាភត្តិ យំ លិន្នចិ អប្ឋសក្កទោ។

៣៩១។

“ព្ទយាតិ វេយ អដ្ឋ ឃុកា សុភាតិ, បដិក្កញ្ញាភេត្ត បងធាយិ ឥទ្ឍា;

តេភេច អទេត្តត ព្ទឆាគទោតាទ្ធំ, ឃឆា អហំ អត្តយទោ ភទេចឃ្យត្តិ។

៣៩២។

“ភ្ទុវទោតាធ សយណា ព្រាហ្មណា ច, គិទេចសភំ ទេត បរិចជ្ជឃត្តិ;

បត្តាតិ កិជ្ជត្តិ ច ទេត គិទេចសទេត, សញ្ញាដិទេឃា ធាបិ ចិភាលឃត្តិ។

៣៩៣។

“អឆាបទេ បិងក្យុធាទិកាហិ, អចំសិទា សយណា បិតឃត្តិ;

ឲតាឌិសំ បញ្ញាឌិតា ចិទេហសំ, តឃា គតំ សយណា បិបុលត្តិ។

៤៥៣។

“តិណេន តេលម្បិ ន ត្វំ អទាសិ, មូឡ្ហស្ស មគ្គម្បិ ន បាវទាសិ;

អន្ធស្ស ទណ្ឌំ សយមាទិយាសិ, ឯតាទិសោ កទរិយោ អសំវុតោ តុវំ;

អថ ត្វំ កេន វណ្ណេន កិមេវ ទិស្វា, អម្ហេហិ សហ សំវិភាគំ ករោសីតិ។

៤៥៤។

“បច្ចេមិ ភន្តេ យំ ត្វំ វទេសិ, វិហេសយិំ សមណេ ព្រាហ្មណេ ច;

ខិឌ្ឌត្ថិកោ នោ ច បទុដ្ឋចិត្តោ, ឯតម្បិ មេ ទុក្កដមេវ ភន្តេ។

៤៥៥។

ខិឌ្ឌាយ យក្ខោ បសវិត្វា បាបំ, វេទេតិ ទុក្ខំ អសមត្តភោគី;

ទហរោ យុវា នគ្គនិយស្ស ភាគី, កិំ សុ តតោ ទុក្ខតរស្ស ហោតិ។

៤៥៦។

“តំ ទិស្វា សំវេគមលត្ថំ ភន្តេ, តប្បច្ចយា ចាបិ ទទាមិ ទានំ;

បដិគ្គណ្ហ ភន្តេ វត្ថយុគានិ អដ្ឋ, យក្ខស្សិមា គច្ឆន្តុ ទក្ខិណាយោតិ។

៤៥៧។

“អទ្ធា ហិ ទានំ ពហុធា បសត្ថំ, ទទតោ ច តេ អក្ខយធម្មមត្ថុ;

បដិគណ្ហាមិ តេ វត្ថយុគានិ អដ្ឋ, យក្ខស្សិមា គច្ឆន្តុ ទក្ខិណាយោ។

៣៨៩។

“តតោ ហិ សោ អាចមយិត្វា លិច្ឆវិ, ថេរស្ស ទត្វាន យុគានិ អដ្ឋ;

បដិគ្គហីតានិ ច តានិ អស្ស, យក្ខញ្ច បស្សេថ សន្នទ្ធទុស្សំ។

៣៩០។

“តមទ្ទសា ចន្ទនសារលិត្តំ, អាជញ្ញមារូឡ្ហមុឡារវណ្ណំ;

អលង្កតំ សាធុនិវត្ថទុស្សំ, បរិវារិតំ យក្ខមហិទ្ធិបត្តំ។

៣៩១។

“សោ តំ ទិស្វា អត្តមនោ ឧទគ្គោ, បហដ្ឋចិត្តោ ច សុភគ្គរូបោ;

កម្មញ្ច ទិស្វាន មហាវិបាកំ, សន្ទិដ្ឋិកំ ចក្ខុនា សច្ឆិកត្វា។

៣៩២។

“តមេតទវោច ឧបសង្កមិត្វា, ទស្សាមិ ទានំ សមណព្រាហ្មណានំ;

ន ចាបិ មេ កិញ្ចិ អទេយ្យមត្ថិ, តុវញ្ច មេ យក្ខ ពហូបការោតិ។

៣៩៣។

“ពុចញ្ញា មេ លិទ្ធចិ ឲកទេសំ, អទាសិ ទានានិ អវេយាឃវេមតំ;

ស្វាហំ ករិស្សាមិ តយាច សក្ខិ, អយាត្វសោ យាត្វសពេត សជ្ជិត្តិ។

៤៦៣។

“គតី ច ពន្ធូ ច បរាយណញ្ចា, មិត្តា មមាសិ អថ ទេវតា មេ;

យាចាមិ តំ បញ្ជលិកោ ភវិត្វា, ពុច្ឆាមិ តំ យក្ខ បុតបិ ទិន្នន្តិ។

៤៦៤។

“សចេ តុវំ អស្សមេធា ករិស្សសិ, ពោទិយន្តេបិ ចិប្បជិបក្ខមិត្វា;

ត្វំ ទេវ យំ លច្ឆសិ ទស្សនាយ, ទិស្វា ច តំ ទេតាបិ ច អាលបិស្សំ។

៤៦៥។

“សចេ បន ត្វំ ករិស្សសិ មយូការមេធា, ទានេន រេតា សព្ពហិតត្តករមេធា;

ទុប្បិតគ្វេតា សមណព្រាហ្មណានំ, ឯវំ មមំ លច្ឆសិ ទស្សនាយ។

៤៦៦។

“ទិស្វា ច តំ អាលបិស្សំ ករេត្តា, ហុមញ្ញា ឃ្វលតោ លហុំ បមុញ្ញា;

យតោតិទានំ អកិរិយរូបក្ខំ, មញ្ញាមិ ឃ្វលិក្ខុតកស្ស ការណា។

៣៤៨។

“តេ អញ្ញាយញ្ញា អកទិយ្យសក្លិ, អឃញ្ជា ស្វលតោ លហុំ បយុតេត្តា;

សក្កច្ច ឆយ្យាតិ សយាចរេត្តា, យុច្ចេឃ្យ តេសា តិរឃា ច ពយ្យា

ភយ្យុំ សិយា អញ្ញាព្រ ចេឆតិយំ។

៣៤៩។

“កប្បិតកញ្ហា ក្លុបសក្កយិត្វា, តេតេច សហ សំចិកខិត្វា ការេល;

សយំ យុពេលត្វុបតិសជ្ជ បុច្ឆ, តេសា តេ អក្លិស្សតិ ឲពយត្វិ។

៣៥០។

“តយេច កិក្លិ ក្លុបសក្កយិត្វា, បុច្ឆស្សុ អញ្ញាតិ្វេកា តេភា ច បក្ខេ ចិតេត្តា;

តេសា តេ ស្វុតំ អស្វុតញ្ហាបិ ឆយ្យុំ, សព្ណាយ្យិ អក្លិស្សតិ ឃថា បជាតត្តិ។

៣៥១។

“តេសា ពត្វ រហស្សំ សយ្យុល្លបិត្វា, សក្លិ កាវិត្វាគ អយាត្វុសេភ;

បក្កាយិ តេសា លិច្ឆចិតំ សកាសំ, អឆ ព្រាចិ បរិសំ សត្តិសិត្តិ។

៣៥២។

“‘សុលាត្វា តេកាតេត្តា យយ ឲកចាកាញ្ញ, ចរិ ចរិស្សំ លភិស្សាមិ អត្ថំ;

ᬲᬹᬮᬵᬯᬸᬢᭀ ᬧᬸᬭᬶᬲᭀ ᬮᬸᬤ᭄ᬤᬓᬫ᭄ᬫᭀ, ᬧᬡᬶᬳᬶᬢᬤᬡ᭄ᬟᭀ ᬅᬦᬸᬲᬢ᭄ᬢᬭᬹᬧᭀ᭟

᭓᭕᭒᭟

“‘ᬏᬢ᭄ᬢᬵᬯᬢᬵ ᬯᬷᬲᬢᬶᬭᬢ᭄ᬢᬶᬫᬢ᭄ᬢᬵ, ᬬᬢᭀ ᬆᬯᬸᬢᭀ ᬦᬾᬯ ᬚᬷᬯᬢᬶ ᬦ ᬫᬢᭀ;

ᬢᬵᬳᬂ ᬫᭀᬘᬬᬶᬲ᭄ᬲᬵᬫᬶ ᬤᬵᬦᬶ, ᬬᬣᬵᬫᬢᬷ ᬅᬦᬸᬚᬵᬦᬵᬢᬸ ᬲᬗ᭄ᬖᭀ’ᬢᬶ᭟

᭓᭕᭓᭟

“‘ᬏᬢᬜ᭄ᬘ ᬅᬜ᭄ᬜᬜ᭄ᬘ ᬮᬳᬸᬂ ᬧᬫᬸᬜ᭄ᬘ, ᬓᭀ ᬢᬂ ᬯᬤᬾᬣ ᬢᬣᬵ ᬓᬭᭀᬦ᭄ᬢᬂ;

ᬬᬣᬵ ᬧᬚᬵᬦᬵᬲᬶ ᬢᬣᬵ ᬓᬭᭀᬳᬶ, ᬬᬣᬵᬫᬢᬷ ᬅᬦᬸᬚᬵᬦᬵᬢᬶ ᬲᬗ᭄ᬖᭀ’ᬢᬶ᭟

᭓᭕᭔᭟

“ᬲᭀ ᬢᬂ ᬧᬤᬾᬲᬂ ᬉᬧᬲᬗ᭄ᬓᬫᬶᬢ᭄ᬯᬵ, ᬲᬹᬮᬵᬯᬸᬢᬂ ᬫᭀᬘᬬᬶ ᬔᬶᬧ᭄ᬧᬫᬾᬯ;

ᬫᬵ ᬪᬵᬬᬶ ᬲᬫ᭄ᬫᬵᬢᬶ ᬘ ᬢᬂ ᬅᬯᭀᬘ, ᬢᬶᬓᬶᬘ᭄ᬙᬓᬵᬦᬜ᭄ᬘ ᬉᬧᬝ᭄ᬞᬧᬾᬲᬶ᭟

᭓᭕᭕᭟

“ᬓᬧ᭄ᬧᬶᬢᬓᬜ᭄ᬘ ᬉᬧᬲᬗ᭄ᬓᬫᬶᬢ᭄ᬯᬵ, ᬢᬾᬦᬾᬯ ᬲᬳ ᬲᬂᬯᬶᬪᬚᬶᬢ᭄ᬯᬵ ᬓᬵᬮᬾ;

ᬲᬬᬂ ᬫᬸᬔᬾᬦᬹᬧᬦᬶᬲᬚ᭄ᬚ ᬮᬶᬘ᭄ᬙᬯᬶ, ᬢᬣᬾᬯ ᬧᬸᬘ᭄ᬙᬶᬢ᭄ᬣ ᬦᬂ ᬓᬵᬭᬡᬢ᭄ᬣᬶᬓᭀ᭟

᭓᭕᭖᭟

“ស្ហលិចុតោ បុរិសោ លុទ្កកេយ្យា, បណ៌ិតេណ្ឌា អត្យសត្តុនេបិ;

ទុត្តាចតា ចិរតិរត្តិយត្តា, ឃតោ អាចុតោ ភេច ឌីចតិ ភ យតោ។

៦៥៥។

“សោ យោឌិតោ កត្វា យឃា ញ្ញទាតិ, ទុតស្ស ឃក្លស្ស ចធោ ហិ កត្តេ;

សិឃា តុ ពោ កាទហ៍ កិច្ចិតេទច, ឃេភ សោ តិទឃំ តោ ចឌេឃ្យ។

៦៥៨។

“អាចិក្ល កត្តេ ឃតិ អត្ថិ ហេតុ, សន្ឌាឃិកំ ហេតុចធោ ស្មុណោយ;

ភ តោសំ កយ្យាភិ ចិភាសយត្តិ, អចេឃិត្វា ញ្ញឆ ញ្យត្តិកាចោតិ។

៦៨០។

“សចេ ស ឆយ្យាតិ សយាចទេឃ្យ, សក្កច្ច ទត្តិត្តិចយប្យយេត្តា;

យុច្ចេឃ្យ សោ តិទឃា ច តយ្យា កយុំ សិឃា អញ្ញាត្រ ចេទតីឃត្តិ។

៦៨១។

“អញ្ញាតោ ទុសោ បុរិសស្ស អត្វោ, យយយ្យិ ទាតិ អត្កយ្យ កត្តេ;

អត្យសាស យំ ញ្ញចទេ ក្ហទិបញ្ញា, ឃធា អហំ តោ តិទឃំ ចឌេឃ្យត្តិ។

៦៨២។

“អជ្ជេវ ពុទ្ធំ សរណំ ឧបេហិ, ធម្មញ្ច សង្ឃញ្ច បសន្នចិត្តា;

តថេវ សិក្ខាយ បទានិ បញ្ច, អខណ្ឌផុល្លានិ សមាទិយស្សុ។

៣៥៦។

“បាណាតិបាតា វិរមស្សុ ខិប្បំ, លោកេ អទិន្នំ បរិវជ្ជយស្សុ;

អមជ្ជបោ មា ច មុសា អភាណី, សកេន ទារេន ច ហោហិ តុដ្ឋោ;

ឥមញ្ច អរិយំ អដ្ឋង្គវរេនុបេតំ, សមាទិយាហិ កុសលំ សុខុទ្រយំ។

៣៥៧។

“ចីវរំ បិណ្ឌបាតញ្ច, បច្ចយំ សយនាសនំ;

អន្នំ បានំ ខាទនីយំ, វត្ថសេនាសនានិ ច;

ទទាហិ ឧជុភូតេសុ, វិប្បសន្នេន ចេតសា។

៣៥៨។

“ភិក្ខូបិ សីលសម្បន្នេ, វីតរាគេ ពហុស្សុតេ;

តប្បេហិ អន្នបានេន, សទា បុញ្ញំ បវឌ្ឍតិ។

៣៥៩។

“ឧវញ្ចា ឆយ្ហាតិ សយាធរេត្តា, សក្កច្ច រត្តិន្ទិវមប្បមត្តា;

មុញ្ចា ពុចំ តិរឃា ច ពម្បា កម្ពុំ សិឃា អញ្ញាព េចតិឃត្តិ។

៣៩៧។

“អជ្ជេវ ពុទ្ធំ សរណំ ឧបេមិ, ធម្មញ្ច សង្ឃញ្ច បសន្នចិត្តោ;

តថេវ សិក្ខាយ បទានិ បញ្ច, អខណ្ឌផុល្លានិ សមាទិយាមិ។

៣៩៨។

“បាណាតិបាតា វិរមាមិ ខិប្បំ, លោកេ អទិន្នំ បរិវជ្ជយាមិ;

អមជ្ជបោ នោ ច មុសា ភណាមិ, សកេន ទារេន ច ហោមិ តុដ្ឋោ;

ឥមញ្ច អដ្ឋង្គវរេនុបេតំ, សមាទិយាមិ កុសលំ សុខុទ្រយំ។

៣៩៩។

“ចីវរំ បិណ្ឌបាតញ្ច, បច្ចយំ សយនាសនំ;

អន្នំ បានំ ខាទនីយំ, វត្ថសេនាសនានិ ច។

៤០០។

“ភិក្ខូ ច សីលសម្បន្នេ, វីតរាគេ ពហុស្សុតេ;

ទទាមិ ន វិកម្បាមិ, ពុទ្ធានំ សាសនេ រតោតិ។

᪙᪐᪘᩺

“ᩏᨲᩣᩉᩥᩈᩮᩣ ᩃᩥᨧ᩠ᨨᩅᩥ ᩋᨸ᩠ᨸᨾᨠ᩠ᨠᩮᨶᩣ, ᩅᩮᩈᩣᩃᩥᨿᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᨲᩮᨶᩣ ᩈᩩᨷᩥᩈᩮᨠᩣ;

ᩈᨴ᩠ᨵᩣ ᨿᩩᨲ᩠ᨲ ᨠᩣᩁᨠᩮᨶᩣ ᨧ ᨠᩥᨲ᩠ᨲᩥ, ᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᩈᨠ᩠ᨠᩣ ᨲᨳᩣ ᩈᩩᨷᨬ᩠ᨬᩉᩥ᩺

᪙᪐᪙᩺

“ᩈ᩠ᩅᩣᩃᩥᨲ᩠ᩅᩮᨲᩣ ᨧ ᩋᨶᩮᨠᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ, ᩈᩮᩁᩦ ᩈᩩᩃᩦ ᨸᨬ᩠ᨬᨩ᩠ᨩᩴ ᩈᩩᨷᩥᨠᨿᩥ;

ᨠᩥᨲ᩠ᨲᩥᨾᩣ ᩋᩣᨠᨿᩩ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨲᨠᩩᨲ᩠ᨲᨿᩥ, ᩈᩩᨠᩮᩣᨸᩥ ᩈᩣᨿᨬ᩠ᨬᩣᨹᩃᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᩴ᩺

᪙᪑᪐᩺

“ᩏᨲᩣᩉᩥᩈᩣ ᩈᨸ᩠ᨸᩩᩁᩥᩈᩣᨶ ᩈᩮᩅᨶᩣ, ᨿᩉᨸ᩠ᨸᩃᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩈᨲᩴ ᨧᩥᨶᩣᨶᨲᩴ;

ᩈ᩠ᩅᩣᩃᩥᨲ᩠ᩅᩮᨲᩣ ᩋᨣ᩠ᨣᨹᩃᩴ ᩋᨹᩔᨿᩥᩴ, ᨹᩃᩴ ᨠᩥᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨷᨶ ᩋᨸ᩠ᨸᨾᨠ᩠ᨠᩮᨶᩣ”ᨲᩥ᩺ –

ᨣᩣᨳᩣᨿᩮᩣ ᩋᩅᩮᩣᨧ᩺

᪓᪓᪕-᪓᪙᪐᩺ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨧᩣᩁᩥᨠᩴ ᨸᨠ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᨧᩣᩁᩥᨠᩴ ᩈᩩᨷᨠ᩠ᨠᨾᩥ᩺ ᨣᩥᩉᩥᨠᩥᨧ᩠ᨧᩣᨶᩦᨲᩥ ᩮᨣᩉᩴ ᩋᩣᨧᩈᩮᨲ᩠ᨲ...

ᨧᩥᨶᩥᨲ᩠ᩅᩣ᩺ ᨸᨭᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨷᩥᨱ᩠ᨯᨷᩣᨲᨲᩮᩣ ᨸᨭᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩴ᩺ ᨲᩮᨶᩣᩉ “ᨠᩮᩣᨧᩁᨲᩮᩣ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ”ᨲᩥ᩺ ᩋᩅᩮᩣᨧᩣᨲᩥ “ᩅᩮᩈᩣᩃᩥᨿᩴ ᩃᩥᨧ᩠ᨨᩅᩥᩉᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨠᩴ ᩋᩅᩮᩣᨧ᩺

᪓᪙᪑-᪒᩺ ᨧᩥᨶᩣᩃᨿᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨧᩥᨹᩣᩃᨿᨶ᩠ᨲᩥ᩺ ᨷᩥᨶᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩁᩥᨠᩣᩉᩦᨲᩥ ᨷᩥᨶᩈᨷ᩠ᨷᩣᨲᩣᩉᩥ ᨡᨶ᩠ᨵᩁᩦᩉᩥ᩺ ᨷᩥᨲᨿᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨸᩁᩥᨷᩥᨲᨿᨶ᩠ᨲᩥ᩺

᪓᪙᪓᩺ ᨲᩥᩁᩮᩣᨽᩣᨲᩥ ᨲᩥᩁᩮᩣᨣᩪᨽᩣᨸᩥ᩺ ᨿᩩᨬ᩠ᨬᩉᩔ ᨿᨣ᩠ᨣᨿᩥ ᨽ ᨷᩥᨧᨶᩣᩈᩦᨲᩥ ᨿᨣ᩠ᨣᨿᩩᨬ᩠ᨬᩉᩔ ᨿᨣ᩠ᨣᨿᩥ ᨲ᩠ᩅᩴ ᨽ ᨠᨧᨿᩈᩥ “ᩏᨧᩣᨿᩴ ᨷᩩᩁᩥᩈᩣ ᨻᩦᩁᩮᨲᩣ ᨧᩥᩁᩮᨲᩣ ᨧ ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᨿᨲ᩠ᩅᩣ”ᨲᩥ᩺ ᨠᩮᩣᨬ᩠ᨬᩣᩈᩦᩁᩮᩃᩥ ᩉᩥ ᩋᨿᩴ ᨶᩣᨣᩣ᩺ ᩈᨿᨿᩣᨶᩥᨿᩣᩈᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩔ ᩉᨲ᩠ᨳᩮᨲᩣ ᨿᨭ᩠ᨮᩥᩴ ᩈᨿᩮᨿᨧ ᩋᨭ᩠ᨮᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨧ᩠ᨨᩥ᩺ ᩈᨧᩥᨠᩣᨣᩴ ᨠᩮᨶᩣᩈᩦᨲᩥ

អត្ថតា បរិក្ខិត្តាតថ្លាចក្ខុតោ ឲកច្ចាតិ ឥត្វា សំចិកឌសិ៍

៥៩៥៍បច្ចេយិ, កតេត្វា, ឃំ ត្វំ ចតេឥសិតិ “កតេត្វា, ត្វំ បត្វាតិ កិឌ្ឍត្តិ”តិអាឥតា ឃំ ចតេឥសិ, តំ បដិឌាតាយិ, សត្ថាតេយតេចតំ យឃា ពតំ ពារទាបិតច្ចាតិ ឥតេស្សតិ៍ ឲតយ្សិតិ ឲតំ ពិឥ្ឌាឥិបៀតេឃត ពតយ្សិ៍

៥៩៩-ល៍៍ពិឥ្ឌាតិ ពិឥ្ឌាឃ៍ បសចិត្វាតិ ៗបចិតិត្វា៍ តេចតេឥតីតិ អត្យកចតិ៍ អសយត្តតេកាកីតិ អបរិបុណ្ណតេកាតេកា៍ តតេយច អបរិបុណ្ណតេកាកតំ ឥតេស្សតំ “ឥហតេទា ឃុចា”តិអាឥិ ចុត្តិ៍ តក្កតិឃស្សាតិ តក្កកាចស្ស៍ កិំ ស្ង តតេតា ទ្យាក្ខតទស្ស តេហាតីតិ កិំ ស្ង តាយ តតេតា តក្កកាចតេតា ទ្យាក្ខតទំ អស្ស តេបតស្ស តេហាតិ៍ ឃក្ខស្សិយា កន្ត្រា ឥក្ខិលាតេឃាតិ ឡាយា យឃា ឥិឃ្យយាតចត្តឥក្ខិលាតេឃា តេបតស្ស ៗបកប្បត្តា៍

៥៩ប៉-ល៍៦៍ពាហុឆាបសត្តត្តិ ពាហ្ឋហិ បកាតេទហិ ញុឥ្ឌាឌីហិ ចឃ្លិតំ៍ អក្ខឃឆយ្យយត្តតិ អបរិក្ខឃឆយ្យំ តេហាតុ៍ អាចយឃិត្វាតិ ហត្តបិឥតេឆាចតបុត្តាកំ យុពំ ចិក្ខាតេលត្វា៍ ចត្ថតសាទលិត្តត្តិ សាទក្ខតចត្ថតលិត្តិ៍ ៗញអាទចណ្ណត្តិ តេសក្ខទ្ធបំ៍ បរិចាទិតត្តិ អត្យក្យលចុត្តិតា បរិឌតេតត បរិចាទិតំ៍ ឃក្ខយហិឥ្ឌិបត្តត្តិ យហតិ៍ ឃក្ខិឥ្ឌិ, តេឥចិឥ្ឌិ បត្វា ឥិតំ៍ តតេយតយតេចាចាតិ តតេយតំ អតេចាច៍

៥ល៍៦៍ឲកតេឥសំ អឥាសីតិ ចត្យស្ង បច្ចតេឃស្ង ឲកតេឥសក្ខតំ ចត្តឥាតំ សត្ថាឃ ចឥតិ៍ សក្ខិត្តិ សក្ខិកាចំ៍

៥ល៍៣៍យយាសីតិ តេយ អាសិ៍ តេឥចតា តេយតិ យឃ្យាតេឥចតា អាសីតិ តេឃាឌតា៍

៥ល៍៥-ល៍៍ចិប្បដិបត្តិចិតេត្វាតិ យិច្ចាឥិឥ្ឌិ បដិបត្តយាតតេសា, ឆយ្យិឃំ បដិបតំ បហាឃ អឆយ្យិឃំ បដិបតំ បដិបតេត្តាតិ អតេត្វា៍ ឃតេតាតិឥាតត្តិ ឃត្តិយិត្តំ ឃស្ស សត្តិកំ អាកាយតតេហតុ៍

៥ល៍ង៍សំចិកឌិត្វាតិ ឥាតសំចិកាកំ ពត្វា៍ សឃំ យុតេលត្យបតិសឌ្ឍ បុច្ឆាតិ អតេញ្ញា បុរិតេស អតេបតេសត្វា ៗបិតិសីឥិត្វា សយុតេលតេតច បុច្ឆ៍

៥ប៉៧-៦៍សត្តិសិត្តត្តិ សត្តិបតិតចតេសត តិសិត្ត៍ លកិស្សាយិ អត្តត្តិ យឃា ឡាច្ចិតយ្សិ អត្តំ លកិស្សាយិ៍ បលិហិតឥតេណ្ឌាតិ ឥបិតសទីទឥតេណ្ឌា៍ អត្យសត្តទូតេបាិតិ ទាឌិតិ អត្យសត្តសកាតេចា៍ ចីសតិទត្តិយត្វាតិ ចីសតិយត្វា ទត្តិតេឃា អតិចត្វាតិ អតេត្វា៍ តាហត្តិ តំ អហំ៍ ឃឆាយតិត្តិ យឃ្យា ឃឆាទុចិ៍

៥ប៉៣៍ឲតញ្ញាអញ្ញាញ្ញាតិ ឲតំ ស្ងតេល អាចុតំ បុរិសំ អញ្ញាញ្ញា ឃស្ស ទាឌាលា បលិហិតា, តញ្ញា៍ លហំ បយុញ្ញាតិ សីឈំ តេយាតេចហិ៍ តេកា តំ ចតេឥឆ តឆា ពតេទាត្តត្តិ តឆា ឆយ្យិឃកយ្យំ ពតេទាត្តំ តំ ឡាយស្សិ ចឌ្ឍិទតេដ្ឋ តេកា តាយ “ត បតេយាតេចហិ”តិ ចតេឥឃ្យ, ឲចំ ចត្យំ តេកាឥិបិ ត លកតីតិ អតេត្វា៍

៣៨៣។ តិកិច្ឆកានម្មាតិ តិកិច្ឆកេ ច។

៣៨៨។ យក្ខស្ស ចេតោតិ បេតស្ស ចេតំ, តស្ស, ករត្ត, បេតស្ស ចេតេន ឧទយការសិត្តិ ចេស្សតិ។

៣៩០។ ឆយ្យាតីតិ បុគ្គលោ កតំ បាបកម្មំ អភិកចិតំ សមេត្វ បុញ្ញាឆេម្ម កម្មំ សិយា អញ្ញត្រ ចេតនាយត្តិ យំ តស្មិំ បាបកម្មេ ឧបបជ្ជចេតនាយំ, តំ អហោសិកម្មំ នាម ហោតិ។ យំ បន អបរបរិយាយចេតនាយំ, តំ អញ្ញត្រ អបរបរិយាយេ ចេតនាយិតព្ពផលំ ហោតិ សតិ សំសារប្បវត្តិយត្តិ អត្ថោ។

៣៩២។ ឱលម្ពាតិ អត្ថតោ ចុម្ពយាតិ តាយ អាសត្តិ បច្ចុល្លា ចាតិ កត្វា វុត្តំ។ អរិយំ អដ្ឋង្គចេរកុបេតត្តិ បរិសុទ្ធដ្ឋេន អរិយំ, បិឡាតិបិតារេចេរយលិអាទីហិ អដ្ឋហិ អង្គេហិ ឧបេតំ យុត្តំ ឧត្តមំ ឧបេសមីលំ។ កុសលត្តិ អភេជ្ជំ។ សុពុទ្ធយត្តិ សុលចិបាកំ។

៣៩៣។ សទា បុញ្ញា បចន្តីតិ សកិមេវ បុញ្ញា កត្វា “អលមេត្តាវតា”តិ អបរិតុដ្ឋោ ហុត្វា អបរាបរំ សុចរិតំ បូរេន្តស្ស សព្ពកាលំ បុញ្ញា អភិចន្តិ, អបរាបរំ ចា សុចរិតំ បូរេន្តស្ស បុញ្ញាសង្ខាតំ បុញ្ញាផលំ ឧបរូបរិ ចន្តិ បរិបូរេតីតិ អត្ថោ។

៣៩៥។ ឯចំ ឆេរេត វុត្តេ រាជា អបិយត្សុត្តេតា ឧត្រត្តចិត្តោ រតនត្តយេ បុញ្ញាឆេម្ម ច អភិចន្តយាភបសាទោ តតោ បដ្ឋាយ សរណានិ សីលានិ ច សមាទិយន្តោ “អជ្ជេច តុម្ហេ សរណំ ឧបេមិ”តិអាទិមាហ។

៤០១។ តត្ថ ឧតាទិសោតិ ឧទិសោ យថាវុត្តរូបោ។ ចេសាលិយំ អញ្ញតរោ ឧបាសកោតិ ចេសាលិយំ អនេកសហស្សេសុ ឧបាសកេសុ អញ្ញតរោ ឧបាសកោ ហុត្វា។ សន្ធោតិអាទិ កល្យាណមិត្តសន្និស្សយេន តស្ស បុរិមកាចតោ អញ្ញាទិសតំ ទស្សេតុំ វុត្តំ។ បុព្វេ ហិ សោ អស្សទ្ធោ កម្មញ្ញំ កិច្ចំ អក្កោសការកោ សជ្ឈស្ស ច អនុបដ្ឋាកោ អហោសិ។ ខ្ពុតាតិ បន សន្ធោ យុត្តោ ហុត្វា កិច្ចសញ្ញោ សន្តំ តទា ឧបដ្ឋហីតិ។ តត្ថ ការកោរោតិ ឧបការការី។

៤០២។ ឧកាបីតិ ឆេបិ សុលិចុតោ រាជា ច។ សាយញ្ញាផលីតិ អញ្ញាត្តិ យថាវុត្តំ សាយញ្ញាផលីតិ អធិកច្ឆិសុ។ តយិទំ យថាវុត្តំ ទស្សេតុំ “សុលិចុតោ អក្កផលំ អផស្សមិ, ផលំ កតិដ្ឋំ បត អប្បសក្កោរោ”តិ វុត្តំ។ តត្ថ ផលំ កតិដ្ឋត្តិ សោតាបត្តិផលំ សន្ធាយាហ។ យំ បនេត្ថ អត្ថតោ អវិភត្តំ, តំ សុវិញ្ញេយ្យមេវ។

ឯចំ រញ្ញោ បេតេន អត្ថតោ ច វុត្តមត្ថំ អាយស្មា កប្បិតកោ សត្ថុ ចន្តិតុំ សាចត្ថិ គតោ ភគវតោ អារោចេសិ។ សត្ថា តមត្ថំ អដ្ឋុប្បត្តិំ កត្វា សម្បត្តបរិសាយ ធម្មំ ទេសេសិ។ សា ទេសនា មហាជនស្ស សាត្ថិកា អហោសីតិ។

អម្ពសក្ករបេតវត្ថុវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

២. សេរីសកបេតវត្ថុវណ្ណនា

៦០៣-៥៤. សុណោថ យក្ខស្ស វាណិជាន ចាតិ ឥទំ សេរីសកបេតវត្ថុ។ តំ យស្មា សេរីសកវិមានវត្ថុនា និព្ពិសេសំ, តស្មា តត្ថ អត្ថុប្បត្តិយំ គាថាសុ ច យំ វត្តព្វំ, តំ បរមត្ថទីបនិយំ វិមានវត្ថុវណ្ណនាយំ (វិ. វ. អដ្ឋ. ១២១៦ សេរីសកវិមានវណ្ណនា) វុត្តមេវ, តស្មា តត្ថ វុត្តនយេន វេទិតព្វំ។

សេរីសកបេតវត្ថុវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៣. នន្ទកបេតវត្ថុវណ្ណនា

រាជា បិង្គលកោ នាមាតិ ឥទំ នន្ទកបេតវត្ថុ។ តស្ស កា ឧប្បត្តិ? សត្ថុ បរិនិព្ពានតោ វស្សសតទ្វយស្ស អច្ចយេន សុរដ្ឋវិសយេ បិង្គលោ នាម រាជា អហោសិ។ តស្ស សេនាបតិ នន្ទកោ នាម មិច្ឆាទិដ្ឋិ វិបរីតទស្សនោ “នត្ថិ ទិន្ន”ន្តិអាទិនា មិច្ឆាគាហំ បគ្គយ្ហ វិចរិ។ តស្ស ធីតា ឧត្តរា នាម ឧបាសិកា បតិរូបេ កុលេ ទិន្នា អហោសិ។ នន្ទកោ បន កាលំ កត្វា វិញ្ឈាដវិយំ មហតិ និគ្រោធរុក្ខេ វេមានិកបេតោ ហុត្វា និព្ពត្តិ។ តស្មិំ កាលកតេ ឧត្តរា សុចិសីតលគន្ធោទកបូរិតំ បានីយឃដំ កុម្មាសាភិសង្ខតេហិ វណ្ណគន្ធរសសម្បន្នេហិ បូវេហិ បរិបុណ្ណសរាវកញ្ច អញ្ញតរស្ស ខីណាសវត្ថេរស្ស ទត្វា “អយំ ទក្ខិណា មយ្ហំ បិតុ ឧបកប្បតូ”តិ ឧទ្ទិសិ, តស្ស តេន ទានេន ទិព្វបានីយំ អបរិមិតា ច បូវា បាតុភវិំសុ។ តំ ទិស្វា សោ ឯវំ ចិន្តេសិ – “បាបកំ វត មយា កតំ, យំ មហាជនោ ‘នត្ថិ ទិន្ន’ន្តិអាទិនា មិច្ឆាគាហំ គាហិតោ។ ឥទានិ បន បិង្គលោ រាជា ធម្មាសោកស្ស រញ្ញោ ឧបដ្ឋានំ គន្តុំ គតោ, សោ តំ តស្ស ទត្វា អាគមិស្សតិ, ហន្ទាហំ នត្ថិកទិដ្ឋិំ វិនោទេស្សាមី”តិ។ ន ចិរស្សេវ ច បិង្គលោ រាជា ធម្មាសោកស្ស រញ្ញោ ឧបដ្ឋានំ ទត្វា បដិនិវត្តន្តោ មគ្គំ បដិបជ្ជិ។

អថ សោ បេតោ អត្តនោ វសនដ្ឋានាភិមុខំ តំ មគ្គំ និម្មិនិ។ រាជា វិតតមគ្គេន សហេវ តេន មគ្គេន គច្ឆតិ។ តស្ស គច្ឆន្តស្ស បុរតោ មគ្គោ ទិស្សតិ, បច្ឆតោ បនស្ស អន្តរធាយតិ។ សព្ពបច្ឆតោ គច្ឆន្តា បុរិសា មគ្គំ អន្តរហិតំ ទិស្វា ភីតា វិស្សរំ វិរវន្តា ធាវិត្វា រញ្ញោ អារោចេសុំ, តំ សុត្វា រាជា ភីតោ សំវិគ្គមានសោ ហត្ថិក្ខន្ធេ ឋត្វា ចតស្សោ ទិសា ឱលោកេន្តោ បេតស្ស វសននិគ្រោធរុក្ខំ ទិស្វា តទភិមុខោ អគមាសិ សទ្ធិំ ចតុរង្គិនិយា សេនាយ។ អថានុក្កមេន រញ្ញោ តំ ឋានំ បត្តេ បេតោ សព្ពាភរណវិភូសិតោ រាជានំ ឧបសង្កមិត្វា បដិសន្ថារំ កត្វា បូវេ ច បានីយញ្ច ទាបេសិ។ រាជា សបរិជនោ ន្ហត្វា បូវេ ខាទិត្វា បានីយំ បិវិត្វា បដិប្បស្សទ្ធមគ្គកិលមថោ “ទេវតា នុសិ គន្ធព្វោ”តិអាទិនា បេតំ បុច្ឆិ។ បេតោ អាទិតោ បដ្ឋាយ អត្តនោ បវត្តិំ អាចិក្ខិត្វា រាជានំ មិច្ឆាទស្សនតោ វិវេចេត្វា សរណេសុ សីលេសុ ច បតិដ្ឋាបេសិ។ តមត្ថំ ទស្សេតុំ សង្គីតិការា –

៩៨៨។

“រាជា បិង្គលកោ នាម, សុរដ្ឋានំ អធិបតិ អហុ;

មោរិយានំ ឧបដ្ឋានំ គន្ត្វា, សុរដ្ឋំ បុនរាគមា។

៩៨៩។

“ឧណ្ហេ មជ្ឈន្តិកេ កាលេ, រាជា បង្កំ ឧបាគមិ;

អទ្ទស មគ្គំ រមណីយំ, បេតានំ តំ វណ្ណុបថំ។

៩៩០។ សារថិំ អាមន្តយី រាជា –

“‘អយំ មគ្គោ រមណីយោ, ខេមោ សោវត្ថិកោ សិវោ;

ឥមិនា សារថិ យាម, សុរដ្ឋានំ សន្តិកេ ឥតោ’។

៩៩១។

“តេន បាយាសិ សោរដ្ឋោ, សេនាយ ចតុរង្គិនិយា;

ឧព្ពិគ្គរូបោ បុរិសោ, សោរដ្ឋំ ឯតទព្រវិ។

៩៩២។

“‘កុម្មគ្គំ បដិបន្នម្ហា, ភិំសនំ លោមហំសនំ;

បុរតោ និស្សិតិ យក្កោ, បច្ឆតោ ច ត និស្សិតិ។

៤៤១។

“‘ក្យប្លុក្កុ បដិបន្តយា ឃយបុរិសាន សត្តិកេ;

អយាត្ុសោ ចាឃតិ កេន្តា, សោឈាសោ ស៊ុឃ្យតិ ទារុណោ’។

៤៤២។

“និចិតេក្កា រាឌា សោរេដ្ឋា, សារេទិ ឲ្យតទ្រោចិ;

‘ក្យប្លុក្កុ បដិបន្តយា ភិសតំ សេលិយហំសតំ;

បុរតោ និស្សិតិ យក្កោ, បច្ឆតោ ច ត និស្សិតិ។

៤៤៣។

“‘ក្យប្លុក្កុ បដិបន្តយា ឃយបុរិសាន សត្តិកេ;

អយាត្ុសោ ចាឃតិ កេន្តា, សោឈាសោ ស៊ុឃ្យតិ ទារុណោ’។

៤៤៤។

“ហត្ថិក្ខន្ធំ សមារុយ្ហ, ឌូលេកេត្តា ចត្តុដ្ឋិសា;

អង្គុស តិទេក្រោធំ រយហឹឃំ, បិឌបំ លាឃាសយត្តំ;

តិលក្ខចណ្ណាសជិសំ, សេយឈចណ្ណាសិទិតិក។

១១សិ៍

“សារទិំ អាយត្តឃិំ រាជា, ‘កិំ ឲេសា ជិស្សតិ ព្រហា;

តិលក្កចល្ណូសជិនេសា, នេយឈចល្ណូសិទីតិនេកា’៍

១១ប័៍

“តិនេក្រានេឆា នេសា យហារាឌ, បិឌនេបិ លាឃាសយ្យនេត្តា;

តិលក្កចល្ណូសជិនេសា, នេយឈចល្ណូសិទីតិនេកា៍

១១ដ័៍

“នេពត បិឃាសិ នេសារនេដ្ឋា, នេឃត នេសា ជិស្សនេព ព្រហា;

តិលក្កចល្ណូសជិនេសា, នេយឈចល្ណូសិទីតិនេកា៍

១សិ០៍

“ហត្ថិក្កគ្គនេពា ឌ្ក្ទុឃ្យា រាឌា ទុក្កំ ក្លបិកយិ;

តិសិជិ ទុក្កម្ពុលស្ទិ៍, សាយនេប្ធា សបរិឌ្ឍនេតា;

បុទំ បិតិឃសនេក៌, បុនេច ចិនេត្ត ច អក្ខុស៍

១សិ១៍

“បុរិសោ ច ទេចចល្លិ៍, សព្ពាករលក្ខសិតោ;

ក្ខបសក្កយិត្វា រាជានំ, សោរជ្ជំ ឲតងព្រោចិ៍

៤លិ៍៩៍

““ស្វាគតំ តេ យហារាជ, អថោ តេ អទុរាគតំ;

បិចតុ ទេទោ បានីយំ, ប្ទុទេ លាភ អទិត្តុយ”៍

៤លិ៍៦៍

“បិចិត្វា រាជា បានីយំ, សាយចោ្ហ សបរិជ្ជទោ;

ប្ទុទេ លាភិត្វា បិត្វា ច, សោរទ្ជោ ឲតងព្រោចិ៍

៤លិ៍៣៍

“ទេចតា ត្យិ កត្ថុទេត្តា, អទុ សទេក្កា បុរិត្តុទេា;

អជាតត្វា តំ បុឆ្ឋាយ, កធំ ជានេមុ តំ យយត្តិ៍

៤លិ៍៣៊៍

“តាយិ្បទេទោ ត កត្ថុទេត្តា, តាបិ សទេក្កា បុរិត្តុទេា;

ទេបទេតា អហំ យហារាជ, ស្យុរទ្ជា ត្តុឆ យាគទេតាតិ៍

៤លិ៍៤៍

“កិំសីលោ កិំសមាចារោ, សុរដ្ឋស្មិំ បុរេ តុវំ;

កេន តេ ព្រហ្មចរិយេន, អានុភាវោ អយំ តវាតិ។

១៤៤។

“តំ សុណោហិ មហារាជ, អរិន្ទម រដ្ឋវឌ្ឍន;

អមច្ចា បារិសជ្ជា ច, ព្រាហ្មណា ច បុរោហិតោ។

១៤៥។

“សុរដ្ឋស្មិំ អហំ ទេវ, បុរិសោ បាបចេតសោ;

មិច្ឆាទិដ្ឋិ ច ទុស្សីលោ, កទរិយោ បរិភាសកោ។

១៤៨។

“ទទន្តានំ ករោន្តានំ, វារយិស្សំ ពហុជ្ជនំ;

អញ្ញេសំ ទទមានានំ, អន្តរាយករោ អហំ។

១៥០។

“វិបាកោ នត្ថិ ទានស្ស, សំយមស្ស កុតោ ផលំ;

នត្ថិ អាចរិយោ នាម, អទន្តំ កោ ទមេស្សតិ។

១ប័០៍

“សយក្យល្យានិ ក្វតានិ, ក្យតោ រេដ្ឋ្ឋាបទាឃិកោ;

ភត្តិ ពាលំ ចីទិឃំ ចា, ក្យតោ ដ្ឋ្ឋាភរេបរិទីរំ៍

១ប័៦៍

“ភត្តិ ជាភផលំ ភាយ, ភ ចិរេយារេឆតិ រេចទិត៌;

លរេទ្ឋឃ្យំ លករេត យរេច្ហា, តិឃតិបទិលាយជំ៍

១ប័៧៍

“ភត្តិ ឃាតា បិតា ភាតា, រេលរេកា ភត្តិ ញ្ញរេតា បទំ;

ភត្តិ ជិត្តំ ភត្តិ ហ្យតំ, យ្យតិហិតំ ភ ចិឌ្ឍតិ៍

១ប័៣៍

“រេឃាបិ ហរេភឃ្យ បុទិលំ, បទេស្យ លិត្តរេត សិទំ;

ភ រេកាធិ កញ្ញិ ហភតិ, សត្តត្តំ ចិចទេយត្តរេទ៍

១ប័៣៊៍

“អរេច្ហញ្ញារេករេញ្ញា ហិ ឌីរេចា, អដ្ឋំរេយា ក្យញ្ជអបទិយល្ហរេលា;

រេឃាជភាតំ សតំ បញ្ញា, រេកា ឌីចំ រេលត្ត្យយទេហតិ៍

᪖᪘᪖᪨

“ᨿᨳᩣ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᨣᩩᩊᩮ ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩮ, ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩮᨮᨶ᩠ᨲᩴ ᨷᩃᩣᨿᨲᩥ;

ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨧ ᩈᩮᩣ ᨩᩦᩅᩮᩣ, ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩮᨮᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᩃᩣᨿᨲᩥ᪨

᪖᪘᪗᪨

“ᨿᨳᩣ ᨠᩣᨿᨲᩮᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨾ, ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᨠᩣᨿᩴ ᨷᩅᩥᩈᨲᩥ;

ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨧ ᩈᩮᩣ ᨩᩦᩅᩮᩣ, ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᨻᩮᩣᨶ᩠ᨴᩥᩴ ᨷᩅᩥᩈᨲᩥ᪨

᪖᪘᪘᪨

“ᨿᨳᩣ ᨣᩮᩉᨲᩮᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨾ, ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᨣᩮᩉᩴ ᨷᩅᩥᩈᨲᩥ;

ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨧ ᩈᩮᩣ ᨩᩦᩅᩮᩣ, ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᨻᩮᩣᨶ᩠ᨴᩥᩴ ᨷᩅᩥᩈᨲᩥ᪨

᪖᪘᪙᪨

“ᨧᩩᩃ᩠ᩃᩣᩈᩦᨲᩥ ᨾᩉᩣᨠᨷ᩠ᨷᩥᨶᩮᩣ, ᩈᨲᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᩉᩥ;

ᨿᩮ ᨻᩣᩃᩣ ᨿᩮ ᨧ ᨷᨱ᩠ᨯᩥᨲᩣ, ᩈᩴᩈᩣᩁᩴ ᩅᩮᩣᩈᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣᨶ;

ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩔᨶ᩠ᨲᩴ ᨠᩁᩥᩔᩁᩮ᪨

᪖᪙᪐᪨

“ປິຕານິ ສຸຜຈຸກຸລານິ, ເຂາເລຫິ ປິຂເກຫິ ຈ;

ຂີເຕາ ສຕຸຕຸ ປຂານາຕິ, ສຍຸຕຸຍຫາ ຕຸຕຣາ ປຂາ.

໑໕໗.

“ຈຸຈັຈິຕຸຕິ ປຸເຣ ອາສີ, ສຍຸຕຸຍເຫາ ເຍາທປີຣຸເຕາ;

ປິຕຸຕາຈິຕຸຕິ ຈ ຈຸສຸສີເລີ, ກຂຣິເຍາ ປຣິກາສເກາ.

໑໕໘.

“ຕຸຣຸ ເຍ ລຫິ ຍາເສຫິ, ກາລກິຣິຍາ ກຈິສຸສຕິ;

ຈຸກຕຸກຈຸກັ ເຍາຣຸ, ຄິຣຍັ ປປຕິສຸສຕັ.

໑໕໙.

“ຈຕຸກຸກຸລຸຫິ ຈຕຸຈຸຣາຣຸ, ຂີກຕຸຕິ ກາກເສາ ຍິຕັ;

ອເຍາປີການປຣິຍຕຸຕິ, ອຍສາ ປຂິຕຸຂຸຂີຕັ.

໑໖໐.

“ຕສຸສ ອເຍາຍຍາ ຄຸຍິ, ຂລິຕາ ເຕຂສາ ຍຸຕາ;

ສຍຕຸຕາ ເຍາຂຄສຕັ, ຜຣິຕຸວາ ຕິຕຸຈຕິ ສຕຸຕຄາ.

໑໖໑.

“ᩅᩔᩣᨶᩥ ᩈᨲᩈᩉᩔᩣᨶᩥ, ᨥᩮᩣᩈᩮᩣ ᩈᩩᨿ᩠ᨿᨲᩥ ᨲᩣᩅᨴᩮ;

ᩃᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᩑᩈᩮᩣ ᨾᩉᩣᩁᩣᨩ, ᩈᨲᨽᩣᨣᩅᩔᨠᩮᩣᨭᩥᨿᩮᩣ᪨

᪄᪇᪄᪨

“ᨠᩮᩣᨭᩥᩈᨲᩈᩉᩔᩣᨶᩥ, ᨶᩥᩁᨿᩮ ᨸᨧ᩠ᨧᩁᩮ ᨩᨶᩣ;

ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩦ ᨧ ᨴᩩᩔᩦᩃᩣ, ᨿᩮ ᨧ ᩋᩁᩥᨿᩪᨸᩅᩣᨴᩥᨶᩮᩣ᪨

᪄᪇᪅᪨

“ᨲᨲ᩠ᨳᩣᩉᩴ ᨴᩦᨥᨾᨴ᩠ᨵᩣᨶᩴ, ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩅᩮᨴᩥᩔ ᩅᩮᨴᨶᩴ;

ᨹᩃᩴ ᨸᩤᨸᩔ ᨠᨾ᩠ᨾᩔ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩈᩮᩣᨧᩣᨾᩉᩴ ᨽᩩᩈᩴ᪨

᪄᪇᪆᪨

“ᨲᩴ ᩈᩩᨱᩮᩣᩉᩥ ᨾᩉᩣᩁᩣᨩ, ᩋᩁᩥᨶ᩠ᨴᨾ ᩁᨭ᩠ᨮᩅᨯ᩠ᨰᨶ;

ᨵᩦᨲᩣ ᨾᨿ᩠ᩉᩴ ᨾᩉᩣᩁᩣᨩ, ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩣ ᨽᨴ᩠ᨴᨾᨲ᩠ᨳᩩ ᨲᩮ᪨

᪄᪇᪇᪨

“ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ ᨽᨴ᩠ᨴᨠᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᩈᩦᩃᩮᩈᩩᨸᩮᩣᩈᨳᩮ ᩁᨲᩣ;

ᩈᨬ᩠ᨬᨲᩣ ᩈᩴᩅᩥᨽᩣᨣᩦ ᨧ, ᩅᨴᨬ᩠ᨬᩪ ᩅᩦᨲᨾᨧ᩠ᨨᩁᩣ᪨

៥០០។

“អឡណ្ឌការី សិក្ខាយ, សុញ្ញា បរកុលេសុ ច;

ឧបាសិកា សក្យបុត្តិតោ, សង្ឃស្ស និរីយតោ។

៥០១។

“កិច្ច ច សីលសម្បន្នោ, កាមំ បិណ្ឌាយ បាវិសិ;

ឆក្កិត្តចក្ក សហិយា, ហត្ថត្ថាវេទា សុសិចុតោ។

៥០២។

“សបកាតិ ចរយាតោ, អកយា តំ តិវេចសតិ;

តមន្តស មហារាជ, ឧត្តរា ភន្តមត្តុ តេ។

៥០៣។

“បុទំ បាតិយសវំ, បុវេច ចិវេត្ត ច សា អគា;

បិតា មេ កាលកតោ ភន្តេ, តស្សេតំ ឧបកប្បតុ។

៥០៤។

“សមភត្តទាតុក្ខិវេ , ចិបាវេកា ឧកបញ្ចា;

កុញ្ញាមិ កាមកាមីហំ, រាជា វេចស្សចណោ យថា។

៨០៦។

“តំ សុណោហិ មហារាជ, អភិក្កម រដ្ឋវឌ្ឍន;

សទេវកស្ស លោកស្ស, ពុទ្ធោ អគ្គោ បវុច្ចតិ;

តំ ពុទ្ធំ សរណំ គច្ឆ, សបុត្តទារោ អភិក្កម។

៨០៧។

“អដ្ឋង្គិកេន មគ្គេន, ផុសន្តិ អមតំ បទំ;

តំ ធម្មំ សរណំ គច្ឆ, សបុត្តទារោ អភិក្កម។

៨០៨។

“ចត្តារោ ច បដិបន្នា, ចត្តារោ ច ផលេ ឋិតា;

ឯស សង្ឃោ ឧជុភូតោ, បញ្ញាសីលសមាហិតោ;

តំ សង្ឃំ សរណំ គច្ឆ, សបុត្តទារោ អភិក្កម។

៨០៩។

“បាណាតិបាតា វិរមស្សុ ខិប្បំ, លោកេ អទិន្នំ បរិវជ្ជយស្សុ;

អមជ្ជបោ មា ច មុសា អភាណិ, សកេន ទារេន ច ហោហិ តុដ្ឋោតិ។

໔໐໙.

“ອຕ຺ຖກາເມາສິ ເມ ຢກ຺ຂ, ຫິຕກາເມາສິ ເທເວເຕ;

ກເຣາມິ ຕຸຢ຺ຫໍ ວຈນໍ, ຕ຺ວໍສິ ອາຈຣິເຢາ ມມ.

໔໑໐.

“ອຸເປມິ ສຣຓໍ ພຸທ຺ຘໍ, ຘມ຺ມຎ຺ຈາປິ ອນຸຕ຺ຕຣໍ;

ສງ຺ຆຎ຺ຈ ນຣເທວສ຺ສ, ຄຈ຺ຉາມິ ສຣຓໍ ອຫໍ.

໔໑໑.

“ປາຓາຕິປາຕາ ວິຣມາມິ ຂິປ຺ປໍ, ເລາເກ ອທິນ຺ນໍ ປຣິວຊ຺ຊຢາມິ;

ອມຊ຺ຊເປາ ເນາ ຈ ມຸສາ ຠຓາມິ, ສເກນ ທາເຣນ ຈ ເຫາມິ ຕຸເຏ຺ຐາ.

໔໑໒.

“ໂອຜຸຓາມິ ມຫາວາເຕ, ນທິຢາ ສີຆຄາມິຢາ;

ວມາມິ ປາປິກໍ ທິຏ຺ຐິໍ, ພຸທ຺ຘານໍ ສາສເນ ຣເຕາ.

໔໑໓.

“ເອວໍ ວຕ຺ວານ ເສາຣເຏ຺ຐາ, ວິຣມິຕ຺ວາ ປາປທສ຺ສນາ;

ນເມາ ຠຄວເຕາ ກຕ຺ວາ, ປາເມາເກ຺ຂາ ຣຖມາຣຸຫີ”ຕິ. – ຄາຖາເຢາ ອເວາຈຸໍ;

໑໓໗-໘. ຕຕ຺ຖ ຣາຊາ ປິງ຺ຄລໂກ ນາມ, ສຸຣຏ຺ຐານໍ ອທິປຕິ ອຫູຕິ ປິງ຺ຄລຈກ຺ຂຸຕາຍ “ປິງ຺ຄໂລ”ຕິ ປາກຏນາໂມ ສຸຣຏ຺ຐເທສສ຺ສ ອິສ຺ສໂຣ ຣາຊາ ອໂຫສິ. ໂມຣິຍານນ຺ຕິ ໂມຣິຍຣາຊູນໍ, ຘມ຺ມາໂສກໍ ສນ຺ທາຍ ວທຕິ. ສຸຣຏ຺ຐໍ ປຸນຣາຄມາຕິ ສຸຣຏ຺ຐສ຺ສ ວິສຍໍ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ສຸຣຏ຺ຐຄາມິມກ຺ຄໍ ປຈ຺ຈາຄຈ຺ຉິ. ປງ຺ກນ຺ຕິ ມຸທ຺ທຸມີ. ວຓ຺ຓຸປຖນ຺ຕິ ເປເຕນ ນິມ຺ມິຕໍ ມຣຸມີມກ຺ຄໍ.

໑໔໐. ເຂເມາຕິ ນິພ຺ພເຍາ. ໂສວຕ຺ຖິໂກຕິ ໂສຕ຺ຖິຠາວາວໂຫ. ສິເວາຕິ ອນຸປທ຺ທເວາ. ສຸຣຏ຺ຐານໍ ສນ຺ຕິເກ ອຶເວາຕິ ອິມິນາ ມເຄ຺ຄນ ຄນ຺ຕ຺ວາ ມໍ ສຸຣຏ຺ຐວິສຍສ຺ສ ສມີເປ ເມເວ.

໑໔໑-໒. ເສາຣເຏ຺ຐາຕິ ສຸຣຏ຺ຐາທິປຕິ. ຎຕ຺ວາ ຄຳພຸເປຕິ ຎຸປ຺ປສ຺ສຄາເຣາ. ຫິຍ຺ຍຕິ ຄຫເຝຄຏ. ເລຍຫໍຍ຺ຍຕິ ຫຶຍຕກາເຣນ ເລຍາຍ. ຫໍຍາປຕໍ.

໑໔໓. ມຄ຺ຄຸ ອິເຫາຕິ ຍຫາອິເຫາ. ຍຕ຺ຕິເກາຕິ ເປຕາຍ ຍຍຶເປ ຈຕ຺ວາຍ. ອມາຕຸເຍາ ຈາຍຕິ ຄເຫ຺ຫາຕິ ເປຕາຍ ຍຣີຣຄເຫ຺ຫາ ຈາຍຕິ. ເຄ຺ຂາເຍາ ສຸຍ຺ຍຕິ ຄາຣຸເລຫາຕິ ປເສ຺ສາຄຕິຣເຍສຸ ຄາຣເຫ ຄາຣິຍຍາຕານໍ ຍຕ຺ຕານໍ ເຄ຺ຂາຣຕເຣາ ຍເຫ຺ຂາ ສຸຍ຺ຍຕິ.

໑໔໔. ປິຄປຕ຺ຕີ ປິຄຍປິເຍຫິ ອຸລິຈຍເຈຫິ ໂຄກສ຺ສ ປິຈເຕາ “ປິຄເປີ”ຕິ ລທ຺ຘຕາມໍ ຕທັ. ລາຍາຍຍຸຕ຺ຕ຺ຕິ ຍຍຸຕ຺ຕ຺ຄາຍໍ. ຕິລຄ຺ຄຈຓ຺ຓຍຄິຍຕ຺ຕິ ຈເຓ຺ຓຕ ຕິລເຍລຍຍຄິຍໍ ເຍລຈຓ຺ຓສິຣີຕິກຕ຺ຕິ ເຍລຈຓ຺ຓສຏ຺ຐາຕໍ ຫຸຕ຺ວາ ລາຍຍາຕໍ.

໑໕໐. ປຸຣ ປາຕິຍສເຣກຕ຺ຕິ ປາຕິເຍຕ ປຸຓ຺ຓ ປາຕິຍກາຊຕໍ. ປຸເຈຕິ ຣຊ຺ຊເກາ. ຈິເຕ຺ຕຕິ ຈິຕ຺ຕິຊເຕເຕ ຍເຫ຺ເຣ ຍຕຸເຍ຺ຍ ຕຫິ ຕຫິ ສເຣາເຈ ປຸເຣຕ຺ວາ ຄປິຕປຸເຈ ອທ຺ຍ.

໑໕໑. ອເຘາເຕ ອເຫາຣາຄຕຕ຺ຕິ ໑ຕ຺ຕ ອເຘາຕິ ຕິປາຕຍຕ຺ຕໍ, ອຈຫາເຣາເຕ຺ຕ ຈາ, ຍຫາຣາຊ, ເຕ ອາຄຕໍ ທຸຣາຄຕໍ ຕ ເຫາຕິ, ອຈ ເຕາ ສ຺ວາຄຕເຍຈາຕິ ຍຍໍ ສຍຸຊິຖາຍາຕິ ອເຕ຺ຕາ. ອຣິຕ຺ທຍາຕິ ອຣີຕໍ ຄຍຕສີລ.

໑໕໕. ອຍຈ຺ຈາ ປາຣີສຊ຺ຊາຕິ ອຍຈ຺ຈາ ປາຣີສຊ຺ຊາ ຈ ຈຈຕໍ ສຸຫາຕ຺ຕຸ, ຍາຫຸເຫາ ຈ ທຸຍ຺ຍາປຸເຣາຫິເຕາ ຕໍ ສຸຫາທ຺ຕິ ເຍາຊຕາ.

໑໕໗. ສຸຣຏ຺ຐສ຺ມິ ອຫຕ຺ຕິ ສຸຣຏ຺ຐເຄເຍ ອຫໍ. ເຄຈາຕິ ຣາຊາຕໍ ອາລປຕິ. ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິຕິ ຕຕ຺ຕິກທິຏ຺ຐິຍາ ຈິປຣີຕຄສ຺ສເຕາ. ທຸສ຺ສີເລາຕິ ຕິສ຺ສີເລາ. ກຄຣິເຍາຕິ ຉທ຺ທຍຈ຺ຉີ. ປຣິການເກາຕິ ຍຍລຫາຍາຫຸລາຕໍ ອເກ຺ຄາສເກາ.

໑໕໘. ຈາຣຍິສ຺ສຕ຺ຕິ ຈາເຣສິ. ອຕ຺ຕຣາຍເກເຣາ ອຫຕ຺ຕິ ຄາຕໍ ຄຄຕ຺ຕາຕໍ ທຸປກາຣໍ ເກເຣາຕ຺ຕາຕໍ ອຕ຺ຕຣາຍເກເຣາ ຫຸຕ຺ວາ ອເຍ຺ຍຍາສ຺ສ ປເຣສໍ ຄາຕໍ

ທທມານານໍ ທານມຍປຸຎ຺ຎເຕາ ອຫໍ ພາຫຸຊນໍ ວາຣຍິສ຺ສໍ ວາເຣສິນ຺ຕິ ເຍາຊນາ.

໕໔໐. ວິປາເການຕ຺ຖິ ທານສ຺ສາຕິອາທິ ວາຣິຕາກາເຣທສ຺ສນໍ. ຕຕ຺ຖ ວິປາເກາ ນຕ຺ຖິ ທານສ຺ສາຕິ ທານໍ ທທເຕາ ຕສ຺ສ ວິປາເກາ ອາຍຕິໍ ປຕ຺ຕພ຺ພຜລໍ ນຕ຺ຖີຕິ ວິປາກໍ ປຏິພາຫຕິ. ສໍຍມສ຺ສ ກຸເຕາ ຜລນ຺ຕິ ສີລສ຺ສ ປນ ກຸເຕາ ນາມ ຜລໍ, ສເພ຺ພນ ສພ຺ພໍ ຕໍ ນຕ຺ຖີຕິ ອຘິປ຺ປາເຍາ. ນຕ຺ຖິ ອາຈຣິເຍາ ນາມາຕິ ອາຈາຣສມາຈາຣສິກ຺ຂາປເກາ ອາຈຣິເຍາ ນາມ ເກາຈິ ນຕ຺ຖິ. ສຠາວເຕາ ເອວ ຫິ ສຕ຺ຕາ ທນ຺ຕາ ຈ ອທນ຺ຕາ ຈ ເຫານ຺ຕີຕິ ອຘິປ຺ປາເຍາ. ເຕນາຫ “ອທນ຺ຕໍ ເກາ ທເມສ຺ສຕີ”ຕິ.

໕໔໑. ສມຕຸລ຺ຍາຕິ ກ຺ຂຕາຕີຕິ ຎ຺ເຍມ ສຕ຺ຕາ ສເພ຺ພປິ ອຎ຺ຎາມຎ຺ຎາ ສມສມາ, ຕສ຺ມາ ເຊຏ຺ຐາ ເອວ ນຕ຺ຖິ, ກຸເຕາ ເຊຏ຺ຐາປຈາຍິເກາ, ເຊຏ຺ຐາປຈາຍນປຸຎ຺ຎໍ ນາມ ນຕ຺ຖີຕິ ອຕ຺ເຖາ. ນຕ຺ຖິ ພລນ຺ຕິ ຍມ຺ຫິ ອຕ຺ຕເນາ ພເລ ປຕິຏ຺ຐິຕາ ສຕ຺ຕາ ວີຣິຍໍ ກຕ຺ວາ ມນຸສ຺ສເສາຠຄ຺ຍໍ ອາທິໍ ກຕ຺ວາ ຍາວ ອຣຫຕ຺ຕໍ ສມ຺ປຕ຺ຕິເຍາ ປາປຸເຓນ຺ຕິ, ຕໍ ວີຣິຍພລໍ ປຏິກ຺ຂິປຕິ. ວີຣິຍໍ ວາ ນຕ຺ຖິ ກຸເຕາ ຏານປາຣິສນ຺ຕິ ຏານໍ ເນາ ປຸຣິສວີຣິເຍນ ປຸຣິສກາເຣນ ປວຕ຺ຕຕິ ເອວໍ ປວຕ຺ຕນາປຏິກ຺ເຂປເນນ ວຸຕ຺ຕໍ.

໕໔໒. ນຕ຺ຖິທານຜລໍ ນາມາຕິ ທານສ຺ສ ຜລໍ ນາມ ກິຎ຺ຈິ ນຕ຺ຖິ, ເທຍ຺ຍຘມ຺ມປຣິຈ຺ຈາເຄາ ກມ຺ມນິຫິຕໍ ວິຍ ນິປ຺ຜເລາ ເອວາຕິ ອຕ຺ເຖາ. ນ ວິເສາເຘຕິ ເວຣິນຕ຺ຕິ ເອວໍ ເວຣິນຕ຺ຕິ ເວຣວນ຺ຕໍ ເວຣານໍ ວເສນ ປາໂຓາຕິປາຕາທີນໍ ວເສນ ຈ ຄຫປຕິໍ ປຸຄ຺ຄລໍ ທານສີລາທິວເສນ ນ ວິເສາເຘຕິ, ຄຫາທິປິ ສຸທ຺ຘິ ນ ຄເຫຕິ. ປຸເພ຺ພ “ວິປາເກາ ນຕ຺ຖິ ທານສ຺ສາ”ຕິອາທິ ທານາທີນໍ ອຕ຺ຕເນາ ປເວນໍ ນິວາຣິຕາການທສ຺ສນໍ, “ນຕ຺ຖິ ທານຜລໍ ນາມາ”ຕິອາທິ ປນ ອຕ຺ຕເນາ ມິຈ຺ຉາຠິນິເວສທສ຺ສນນ຺ຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍ. ເວຣປ຺ປຕ຺ຕິ ວຑ຺ຑນ຺ຕິ ຄເຫ ປນ ເວຣຓ຺ຓາຕິ ອາຫ “ນິຍຕິປຣິຓາມຊ”ນ຺ຕິ. ອຍໍ ສຕ຺ຕາ ສຸຂໍ ວາ ທຸກ຺ຂໍ ວາ ລຠນ຺ຕາ ນິຍຕິປຣິຓາມວເສເນວ ລຠຕິ, ນ ກມ຺ມສ຺ສ ກາຣກຕ຺ຕາ, ນ ພຸທ຺ຘາທິນາ ວາຕິ ອຘິປ຺ປາເຍາ.

໕໔໓. ນຕ຺ຖິ ມາຕາ ປິຕາ ກາຕາຕິ ມາຕາປິຕູສຸ ສມ຺ມາປຏິປຕ຺ຕິມິຈ຺ຉາປຏິປຕ຺ຕີນໍ ຜລາຠາວໍ ສນ຺ຘາຍ ວທຕິ. ເລາເກາ ນຕ຺ຖິ ພຸທ຺ເຘາ ປຣຕ຺ຖິ ພຸທ຺ເຘາ ພຸທ຺ຘເລາເກຕາ ປຣເລາເກາ ນາມ ເກາຈິ ນຕ຺ຖິ, ຕຕ຺ຖ ຕເຕ຺ຖວ ສຕ຺ຕາ ອຸຈ຺ຉິຊ຺ຊນ຺ຕີຕິ ອຘິປ຺ປາເຍາ. ຊິນ຺ຕ຺ຖິ ມຫາຈານໍ ຫຸຕນ຺ຕິ ປເຫຓກສກ຺ກາເຣາ, ຕທຸພຍມ຺ປິ ຜລາຠາວໍ ສນ຺ຘາຍ “ນຕ຺ຖີ”ຕິ ປຏິກ຺ຂິປຕິ. ສຸກຕທຸກ຺ກຕານນ຺ຕິ ສຸກຕທຸກ຺ກຕານໍ ກຸສລາກຸສລານນ຺ຕິ ອຕ຺ເຖາ. “ອຕ຺ຖາຍິກຕິຊີ”ຕິ ວທນ຺ຕິ, ຕໍ ນ ວິຊ຺ຊຕີຕິ ເຕສໍ ຕໍ ວາວາວຕ຺ຕຍຕ຺ຕເມວາຕິ ອຘິປ຺ປາເຍາ.

໕໔໔. ນ ເກາຈິ ກຎ຺ຈິ ຫນຕີຕິ ເຍາ ປຸຣິເສາ ປຣໍ ປຸຣິສໍ ຫເນຍ຺ຍ, ປຣສ຺ສ ປຸຣິສສ຺ສ ສີສໍ ຉິເນ຺ທຍ຺ຍ, ຕເຕ຺ຖວ ປເຣມເຕ຺ຖາ ນ ເກາຈິ ກຎ຺ຈິ ຫນຕິ, ສຕ຺ຕນ຺ນໍ ກາຍານໍ ຉິທ຺ທກາເສຕາ ຫນເຕ຺ຖາ ວິຍ ເຫາຕີຕິ ກຎ຺ຈິ ສຕ຺ຕປຫາເຣາຕິ ອາຫ “ສຕ຺ຕນ຺ນໍ ວິວຣມນ຺ເຕຣ”ຕິ. ປວຈິອາທີນໍ ສຕ຺ຕນ຺ນໍ ກາຍານໍ ວິວຣຕ຺ເຕ ອນ຺ເຕຣ ຉິເທ຺ທ ສຕ຺ຖໍ ປວິສຕິ, ເຕນ ສຕ຺ຕາ ອມິອາທີຫິ ປຫຕາ ວິຍ ເຫານ຺ຕິ, ຊີເວາ ວິຍ ປນ ເສເສກາຍາປິ ນິຈ຺ຈສກາວຕ຺ຕາ ນ ຉິຊ຺ຊນ຺ຕີຕິ ອຘິປ຺ປາເຍາ.

໕໔໕. ອເສ຺ສຊ຺ຊາເຣເສຊ຺ຊາ ຫິ ຊີເວາຕິ ອຍໍ ສຕ຺ຕານໍ ຊີເວາ ສຕ຺ເຕຫີຫິ ນ ຉິນ຺ທິຕເພ຺ພາ ນ ຠິນ຺ທິຕເພ຺ພາ ນິຈ຺ຈສກາວຕ຺ຕາ. ອຊ຺ເຊາ ຄຸຍ຺ຫອປຣິຍນ຺ເຕຄຣິເລາຕີຕິ

ᩈᩮᩣ ᨸᨶ ᨴᩦᨥᩮᩣ ᨠᨴᩣᨧᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᩴᩈᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨠᨴᩣᨧᩥ ᨣᩩᨱᩋᨸᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩮᩣ᪪ ᨥᩮᩣᨭᨠᩣᨶᩴ ᩈᨲᩴ ᨸᨬ᩠ᨧᩣᨲᩥ ᨠᩮᩣᨧᩥ ᩃᩦᨠᩣᨧᩴ ᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨬ᩠ᨧᨥᩮᩣᨭᨠᩈᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪪ ᨠᩮᩣ ᨴᩦᨥᩴ ᩃᩮᩣᨲ᩠ᨳᨸᩮᩉᩥᨲᩦᨲᩥ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩥᨠᩣᩁᩴ ᨴᩦᨥᩴ ᨠᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨴᩦᩉᩥ ᩃᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲᩴ ᩋᩁᩉᨲᩥ, ᨶ ᩈᩮᩣ ᨠᩮᩣᨶᨧᩥ ᨧᩥᨠᩮᩣᨸᩮᨶᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᨧᨶᨲᩥ᪪

᪄᪅᪇᪪ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᨣᨶ᩠ᨳᩮᩣᨲᩥ ᩅᩮᨮᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨲᩈᩩᨲ᩠ᨲᨣᨶ᩠ᨳᩮᩣ᪪ ᩃᩥᨡᩥᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩃᩥᨡᩥᨲ᩠ᩅᩣ᪪ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩃᩥᨿᨲᩦᨲᩥ ᨸᨭ᩠ᨭᩮ ᩅᩣ ᨹᩃᨠᩮ ᩅᩣ ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩣᨸᩥᨿᨾᩣᨶᩴ ᩃᩥᨡᩥᨲᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᨣᨶ᩠ᨳᩴ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣᨾᩮᩅ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᩃᩦᨶᩮ ᨶ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ᪪ ᩑᩅᨾᩮᩅᨧᩥ ᨿᨳᩣ ᨲᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᨣᨶ᩠ᨳᩴ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩣᨸᩥᨿᨾᩣᨶᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᩃᩦᨶᩮ ᨶ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᩑᩅᨾᩮᩅ ᩈᩮᩣ ᨴᩦᨥᩮᩣ “ᨧᩩᩃ᩠ᩃᩣᩈᩦᨲᩥ ᨾᩉᩣᨠᨸ᩠ᨸᩮ ᩈᨲᩈᩉᩔᩣᨶᩦ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨠᩣᩃᨾᩮᩅ ᩋᨲ᩠ᨲᨽᩣᩅᨣᨶ᩠ᨳᩴ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩃᩥᨿᨲᩥ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᩏᨴ᩠ᨵᩴ ᨶ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ᪪

᪄᪅᪈᪪ ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨧ ᩈᩮᩣ ᨴᩦᨥᩮᩣᨲᩥ ᨿᨳᩣ ᨠᩮᩣᨧᩥ ᨸᩩᩁᩥᩈᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨶᩥᩅᩣᩈᨭ᩠ᨮᩣᨶᨲᩮᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨲᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᨮᩣᨶᩴ ᨸᩅᩥᩈᨲᩥ ᨠᩮᨶᨧᩥᨴᩮᩅ ᨠᩁᨱᩦᨿᩮᨶ, ᩑᩅᨾᩮᩅ ᩈᩮᩣ ᨴᩦᨥᩮᩣ ᨽᩅᨲᩮᩣ ᩈᩁᩦᩁᨲᩮᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᩋᨸᩁᩴ ᩈᩁᩦᩁᩴ ᨶᩥᨿᨲᨧᩁᩮᨶ ᨸᩅᩥᩈᨲᩦᨲᩥ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩮᩣ᪪ ᨽᩣᩅᩥᨲᩴ ᨠᩣᨿᩴ᪪

᪄᪅᪉᪪ ᨧᩩᩃ᩠ᩃᩣᩈᩦᨲᩦᨲᩥ ᨧᨲᩩᩁᩣᩈᩦᨲᩥ᪪ ᨾᩉᩣᨠᨸ᩠ᨸᩮᨲᩥ ᨾᩉᩣᨠᨸ᩠ᨸᩣᨶᩴ᪪ ᨲᨲ᩠ᨳ “ᩑᨠᨾ᩠ᨸᩥ ᨾᩉᩣᨠᨸ᩠ᨸᩴ ᩋᩈᨦ᩠ᨡ᩠ᨿᩮᨿ᩠ᨿᨽᩣᨣᩮᨶ ᨧᨲᩩᩁᩣᩈᩦᨲᩥ ᨧᨲᩩᩁᩣᩈᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩮ ᩑᨠᩴ ᨾᩉᩣᨠᨸ᩠ᨸᩮ ᨶᩥᩅᩈᨶ᩠ᨲᩮ ᨠᨸ᩠ᨸᩩᨸ᩠ᨸᨾᩣᨱᩮᨶ ᩈᨲ᩠ᨲᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩩᩴ ᨲᨾ᩠ᩉᩥ ᨸᩩᩁᩮ ᨶᩥᨿᨲᩮ ᨩᩣᨲᩮ ᩑᨠᩮᩣ ᨾᩉᩣᨠᨸ᩠ᨸᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᩉᩮᩣᨲᩦ”ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ “ᩑᩅᩁᩪᨸᩣᨶᩴ ᨾᩉᩣᨠᨸ᩠ᨸᩣᨶᩴ ᨧᨲᩩᩁᩣᩈᩦᨲᩥᩈᨲᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᩈᩴᩈᩣᩁᩔ ᨸᩁᩥᨾᩣᨱ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ᪪ ᨿᩮ ᨻᩣᩃᩣ ᨿᩮ ᨧ ᨸᨱ᩠ᨯᩥᨲᩣᨲᩥ ᨿᩮ ᩋᨶ᩠ᨵᨻᩣᩃᩣ, ᨿᩮ ᨧ ᩈᨸ᩠ᨸᨬ᩠ᨬᩣ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮᨸᩥ ᨲᩮ᪪ ᩈᩴᩈᩣᩁᩴ ᩅᩮᨷᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣᨶᩣᨲᩥ ᨿᨳᩣᩅᩩᨲ᩠ᨲᨠᩣᩃᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩴ ᩈᩴᩈᩣᩁᩴ ᩋᨸᩁᩣᨸᩁᩴ ᩏᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᩅᩈᩮᨶ ᩅᩮᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ᪪ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩔᨶ᩠ᨲᩴ ᨠᩁᩥᩔᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᨴᩩᨠ᩠ᨡᩔ ᨸᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩴ ᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩴ ᨠᩁᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ᪪ ᨸᨱ᩠ᨯᩥᨲᩣᨸᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣ ᩈᩩᨩ᩠ᨫᩥᨲᩩᩴ ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨻᩣᩃᩣᨸᩥ ᨲᨲᩮᩣ ᩏᨴ᩠ᨵᩴ ᨶᨸ᩠ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨲᩔ ᩃᨴ᩠ᨵᩥ᪪

᪄᪆᪀᪪ ᨾᩥᨲᩣᨶᩥ ᩈᩩᨡᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣᨶᩥ, ᨴᩮᩣᨱᩮᩉᩥ ᨾᩥᨲᩮᩉᩥ ᩅᩥᨿ ᩈᩩᨡᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣᨶᩥ ᨶᩣᨾ ᨴᩮᩣᨱᩮᩉᩥ ᨾᩥᨲᩮᩉᩥ ᨿᩣᨶᨠᩣᩁᨱᩮᩉᩥ ᨾᩥᨲᩣᨶᩥ ᨧᩥᨿ ᨿᨳᩣᩅᩩᨲ᩠ᨲᨠᩣᩃᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩮᨶᩮᩅ ᨸᩁᩥᨾᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᨬ᩠ᨧᨠᨯᩮᨿᩴ ᨲᩮᨶᩴ ᨲᩮᨶᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨲᩣᨶᩥ ᨶᩥᨿᨲᩥᨸᩁᩥᨱᩣᨾᨩᩣᨶᩥ ᨸᩁᩥᨾᩥᨲᩣᨶᩥ᪪ ᨲᨿᩥᨴᩴ ᨴᩮᩣᨱᩮᩣ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨩᩣᨶᩣᨲᩥ ᨴᩮᩣᨱᨾᩥᨲᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᩮᩣᨧᩥ ᨸᨩᩣᨶᩣᨲᩥ ᩈᩴᩈᩣᩁᩔ ᩈᨿᨾᩮᩅ ᨠᨲᨲ᩠ᨲᩣ᪪ ᩈᩴᩈᩣᩁᩮ ᨸᨶ ᨸᩁᩥᩅᨭ᩠ᨭᨾᩣᨶᩮ ᩈᨾᩩᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᩅᨲᩮᩣ ᨸᨩᩣ᪪

᪄᪆᪁᪪ ᩑᩅᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨸᩩᩁᩮ ᩋᩣᩈᩥ ᨿᨳᩣᩅᩩᨲ᩠ᨲᨠᩣᩃᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᨲᩮᩣ ᨸᩩᩁᩮ ᨽᩅᩴ ᩋᨲᩦᨲᩴ᪪ ᩈᩴᩈᩣᩁᩮ ᩅᩮᩣᩉᩣᩁᨸᩅᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣᨲᩥ ᨿᨳᩣᩅᩩᨲ᩠ᨲᨠᩣᩃᩮ ᨶᩥᨿᨲᩮ ᩈᩴᩈᩣᩁᩮ ᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩮᨶ ᩈᩴᩈᩣᩁᨸᩅᨲ᩠ᨲᩥ, ᨸᨭᩥᨠ᩠ᨡᩮᨸᩮ ᨶᩥᨿᨲᩅᩈᩮᨶ ᨴᩮᩣᩈᩮᩣᨲᩥ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩮᩣ᪪

᪄᪆᪂᪪ ᩑᩅᩴ ᨸᩩᩁᩮ ᨿᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩏᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᨸᩁᩥᨱᩣᨾᩥ, ᨲᩔᩣ ᨠᩁᨱᩮᨶ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᩅᩥᨸᩣᨠᨾ᩠ᨸᩥ ᨴᩔᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨻᩣᩃᩣᨶᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣ ᩋᩣᨿᨲᩥᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᨲᩔ ᩅᩥᩈᩴ ᨴᩔᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ “ᩅᩥᩈᩴ ᨾᩮ ᨻᩉᩥ ᨿᩣᩅᩮᩉᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ᪪

᪄᪆᪃-᪄᪪ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨧᩥᨿ᩠ᨿᩣᨶᩥ ᩈᨲᩈᩉᩔᩣᨶᩦᨲᩥ ᨧᩥᨿ᩠ᨿᩣᨶᩴ ᩈᨲᩈᩉᩔᩣᨶᩥ, ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᨧᨶᨶᩈᩮᩈᩮᩣ᪪ ᨠᩩᨾ᩠ᨽᩮ ᩅᩣ ᩑᨲᩴ ᨸᨬ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᨧᨶᩴ, ᨧᩥᨿ᩠ᨿᩣᨶᩩ

ສຕສຫສ຺ສສ຺ ອີຕິຈເຕ຺ຕສ຺ສຕິ ອເຕ຺ຖາ ເຍາເສາ ສຸຍ຺ຍຕິ ຕາຈເສຕິ ຍສາ ໂອຕ຺ຕເກາ ກາເລີ ອຕິກ຺ກເຕ຺ຕາ ເຫາຕິ, ຕາຈເສຈ ຕສ຺ສ ກາເລ “ຕຸລ ປຈ຺ຕ຺ຕາກ ເຈາ ຍາຣິສາ ຈສ຺ສສຕສຫສ຺ສປຣິຍາເນາ ກາເລີ ອຕີເຕາ”ຕິ ໂອຈ ຕສ຺ສ ຄິຣເຍ ສເສ຺ກ ສຸຍ຺ຍຕິ ລເກ຺ຂ ໂອເສາ, ຍຫາຣາຊ, ສຕກາກຈສ຺ສເກາຂີເຍາຕິ ສຕກາກາ ສຕເກາຖ຺ຖາສາ ຈສ຺ສເກາຂີເຍາ, ຍຫາຣາຊ, ຄິຣເຍ ປຈ຺ຕ຺ຕາກ ສຕ຺ຕາກ ອາຍຸເກາ ໂອເສາ ລເກ຺ຂ ໂອເສາ ປຣິເຈ຺ຈເສາຕິ ອເຕ຺ຖາ ຕຸລກ ວຸຕ຺ຕ ເຫາຕິ – ສສສກ ສຕ ຄາຍ, ສສ ສຕາຄ ສຫສ຺ສ ຄາຍ, ສສສສຫສ຺ສາຄ ສຕສຫສ຺ສ ຄາຍ, ສຕສຕສຫສ຺ສາຄ ເກາຂີ ຄາຍ, ຕາສ ເກາຂີຄ ຈເສກ ສຕສຫສ຺ສຈສ຺ສເກາຂີເຍາ ສຕກາກາ ຈສ຺ສເກາຂີເຍາ ສາ ຈ ເຕາ ເກຣຍິກາກເຍຈ ຈສ຺ສກາລຄາຈເສກ ເຈຂີຕຕ຺ຖາ, ຄ ຍຄຸສ຺ສາກ, ເສຈາກ ຈາ ຢຣຂິສາຄ ອເຄກາຄ ຈສ຺ສເກາຂີສຕສຫສ຺ສາຄ ເກຣຍິກາກ ອາຍຸ ເຕຄາຫ “ເກາຂີສຕສຫສ຺ສາຄ, ຄິຣເຍ ປຈ຺ເຣ ຊຄາ”ຕິ ຍາຂີເສກ ປກ ປິເປກ ສຕ຺ຕາ ໂອຈ ຄິຣເຍສຸ ປຈ຺ຕ຺ຕິ, ຕ ຄິກຍຄຈເສກ ສເຍ຺ສຕ “ຍິຖ຺ຖາຂີຖີ ຈ ຄຸສ຺ສີລີ, ເຍ ຈ ອຣິຍຸປຈາຂິເກາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕ ເຈຂີສ຺ສຄ຺ຄ ອຄຸກຂີສ຺ສ

໙໕໐-໙໐໙ ໂອຈ ອາຍຕິ ອຕ຺ຕກາ ອຄຸກຂີຕຄ຺ຄ ປີປຜລ ສເຍ຺ສຕ຺ວາ ຕຸສາຄ “ເກກ ເຕ ຢາຫຸຈຣິເຍກ , ອາຄຸກາເຈາ ອຍ ຕຈາ”ຕິ ຣເຍ຺ຍາ ປຸຖ຺ຖິຕຍຕ຺ວ ອາຈິກ຺ຂິຕ຺ວາ ຕ ສເຣເນາສຸ ເຈຈ ສີເລສຸ ຈ ປຕິຖ຺ຖາເປຕຸກາເຍາ “ຕ ສຸເນາຫິ ຍຫາຣາຊາ”ຕິອາຂີຍາຫ ຕຕ຺ວ ສີເລສຸເປີສເຈ ຣຕາຕິ ຄິຈ຺ຈສີເລສຸ ຈ ຖຸເປີສຈສີເລສຸ ຈ ອກິຣຕາ ອສາຕິ ອສາສີ ຕ ສຍ຺ຸຕ຺ຕິ ຕ ອຖ຺ຖຄ຺ຄ ຍຄ຺ຄ ອຍຕປສຖ຺ຖ

໙໐໕-໙໑໑ ໂອຈ ເປເຕກ ສເຣເນາສຸ ສີເລສຸ ຈ ສຍາສປິເຕາ ຣາຊາ ປສຄ຺ຍາຄເສາ ເຕກ ອຕ຺ຕເນາ ກຕ ຖຸປກາຣ ຕາຈ ກິເຕ຺ຕຕ຺ວາ ສເຣນາສີສຸ ປຕິຖ຺ຖຫເຕ຺ຕາ “ອຕ຺ວກາເຍາ”ຕິອາຂີກາ ຕິເສ຺ສາ ກາຖາ ຈຕ຺ວາ ປຸເຕ຺ຕ ອຕ຺ຕກາ ກຫິຕາຍ ປີປີກາຍ ຂີຖີຍາ ປຂີຄິສ຺ສຖຸກາຈ ປກາເສເຕ຺ຕາ “ຕຸຜຸເນາຍີ”ຕິ ກາຖຍາຫ

ຕຕ຺ວ ຕຸຜຸເນາຍິ ຍຫາຈາເຣຕິ ຍຫເຕ຺ຕ ຈາເຣຕ ຈາຍເຕ຺ຕ ຄຸສ ຂີຍ ຕ ປີປກ ຂີຖີ, ຍກ຺ລ, ຕຈ ສຍຸເສສຄາຈາເຣຕ ຕຸຜຸເນາຍິ ຄິຄ຺ຄາຍີ ຄຂີຍາ ຈາ ສີເຍກາຍິຍາຕິ ສີເຍເສາຕາຍ ຍຫາຄຂີຍາ ຈາ ຕິເນາຖຸປຫ຺ຫກສຂ ຂີຍ ປີປິກ ຂີຖີ ປຈາເຣຍີຕິ ອສິປ຺ປາເຍາ ຈຍາຍິ ປີປິກ ຂີຖີຄ຺ຄ ຍຍ ຍເຄາຍຸລກຕ ປີປິກ ຂີຖີ ຖຸຈ຺ຈຍາຍີ ຕຕ຺ວ ກາຣເນາຍາຫ “ຕຸຄ຺ຄາກ ສາສເຄ ຣເຕາ”ຕິ ຍສ຺ສາ ໂອກເສກ ອຍຕາຈເຫ ຕຸຄ຺ຄາກ ກກຈເຕ຺ຕາກ ສາສເຄ ຣເຕາ ອກິຣເຕາ, ຕສ຺ສາ ຕ ຂີຖີສຄ຺ຄາຕ ຂີສ ຈຍາຍີຕິ ເຍາຊຄາ

໙໑໒ ຕິ ຕຸສາຄກາເຖາ ສຖຸຕິກາເຣຫີ ສປີຕາ ຕຕ຺ວ ປີເຍາເກ຺ລາຕິປີຂີຄຂີສາກິຍຸເຕາ ຫຸຕ຺ວາ ຣເຈຍາຣຸຫີຕິ ຣາຊາ ກຍຄສຊ຺ຊ ອຕ຺ຕເນາ ຣາຊຣຈ ອກິຣຸຫິ, ອາຣຸຍ຺ຍາຍກ຺ລາຄຸກາເຈຄ ຕ ຂີຈສເຍຈ ອຕ຺ຕເນາ ຄກຣ ປຕ຺ວາ ຣາຊກຈກ ປີຈິສີ ເສາ ອປເຣກ ສຍເຍກ ຕຸຍ ປຈຕ຺ຕິ ກິກ຺ລຸກ ອາໂຣາເຈສິ, ກິກ຺ລຸ ຕ ເຈຣາກ ອາໂຣາເຈສຸ, ເຈຣາ ຕຕິຍສຖຸຕິຍ ສຖຸຫ ອາໂຣາເປສຸ

ຄຄ຺ຄເປຕຈຕ຺ວຈຫ຺ຫກາ ຄິຖີຕາ

໓ ເຣຈຕີເປຕຈຕ຺ວຈຫ຺ຫກາ

ល៍០៣-០៤៍ ក្ខេដ្ឋហិ, ទេចទេព, ឃុបិបឆយេុតិ ឰគ៍ ទេចពិះបេពចត្តុ៍ ព៌ ឃឃ្ថា ទេចពិចិយាតចត្តុតា តិម្ពិសេឃំ, ពឃ្ថា ឃទេគ្នុ អជ្ជប្បត្តិឃំ កាឆាឃុ ច ចត្តា្ព, ព៌ បទេយត្តុឌឹបគិឃំ ចិយាតចត្តុចណ្ណតាឃំ (ចិ៍ ច៍ អជ្ជ៍ ប័៩០ ទេចពិចិយាតចណ្ណតា) ចុត្តុតយេតេច ទេចគិពត្ថា៍ ឰគពៀ្យា តត្តិឃឃ្ស ទេចបុត្តុឃ្ស ចសេត ចិយាតចត្តុបិញ្ញឰឃំ ឃក្កហ៌ អាទេទាបិពយ្យិ ទេចពិបដិពន្លាឃ ពាឆាឃ ចសេត “ទេចពិះបេពចត្តុ”ត្តិ បេពចត្តុបិញ្ញឰឃយ្យិ ឃក្កហ៌ អាទេទាបិពត្តិ គដ្ឋា៍

ទេចពិះបេពចត្តុចណ្ណតា តិដ្ឋិពា៍

៍ ក្ខុស្សបេពចត្តុចណ្ណតា

ឰគ៍ យយ ក្ខុស្សចត៌ យហត្តុត្តិ ឰគ៍ ក្ខុស្សបេពចត្តុ៍ ពឃ្ស កា ក្ខប្បត្តិ? កកចតិ ទេចញ្ញុចេត ចិហទេត្ត អញ្ញតទេរា បុរិសោ ក្ខុស្សកលិប៌ ឈទេគ្គ កព្វា ឲក៌ ក្ខុស្ស ឈាគទេត្តា កន្ធតិ៍ អឆ អញ្ញតទេរា ក្ខបិឃទេកា ឃិលចា កល្យាឈឆេយ្យា ឆាលគាទេកត ឃខ្គិ ពឃ្ស បិដ្ឋិពោ បិដ្ឋិពោ កន្ធតិ៍ គាទេកា ក្ខុស្ស បឃ្សិព្វា “ទេគហិ”តិ បទេទាគតិ៍ ក្ខបិឃទេកា គាទក៌ បទេទាគត្តុ ឌិឃ្វា ព៌ បុរិឃំ ឃក្កឈ្យត្តា ទេពត ឃខ្គិ ឃល្លាបយកាឃិ៍ ឃោ បត បុរិឃោ ទេពត ឃខ្គិ ត កិច្ចិ អាលបិ, គាទកឃ្ស ក្ខុស្សឈន្លយ្យិ តាគាឃិ៍ ក្ខបិឃទេកា ព៌ គាទក៌ គឃ្សព្វា “អឃំ គាទេកា អតិចិឃ ទេទាគតិ, ឰយឃ្ស ឲក៌ ក្ខុស្សឈល្លំ ទេគហិ”តិ អាហ៍ ព៌ ឃុព្វា ឃោ បុរិឃោ អឃហទេត្តា បដិហពឆិត្តុ ក្ខបដ្ឋបេព្វា អតាគទចសេត ឲក៌ ក្ខុស្សលដ្ឋិ បិដ្ឋិពោ ពិបិ៍

ឃោ អបទេត ឃយេយត ពាល់ កព្វា ចិទិ៍ បទិកាចិពឃ្ស ទេលិកឃ្ស ចសេត ទេបទេពឃុ តិច្ឆត្តិ, ពឃ្ស ឲល់ តាយ ឃកកយុឃទិក្ខុក៌ ទេហាពិពិ អដ្ឋកាទិឃយត្តុ ឆាត៌ អចត្តុទត្តិ អញ្ញាតចណ្ណ យុឃលគល្លបទិយាទេលហិ ក្ខុស្សហិ ឈតឃញ្ញាត្តុ យហត្តុ ក្ខុស្សចត៌ តិច្ឆត្តិ៍ ពឃ្ថិ ឈាគិព្យកាយពាឃ “ក្ខុស្ស កទេហឃ្សាយី”តិ ក្ខបកាពយទេត្តុ ព៌ ក្ខុស្ស អកិហតត្តិ, ឃោ ទេពត បុន្លិពោ បពតិ៍

អទេឆកឌិចឃំ អាឃឃ្វា យហាទេយាក្កល្លទេតា ទាដកហ៌ បិណ្ណាឃ កន្ធទេត្តា អត្តទាយទេក្ក ព៌ ទេបព៌ អដ្ឋឃ៍ ឃោ ទេឆទ៍ ឌិឃ្វា អត្តតា កពកយុ៌ បុន្លិ

–

ល៍០ល៍

“ឰគ៍ យយ ក្ខុស្សចត៌ យហត្តុ, តិម្ពាត្តុតិ បុញ្ញាឲល់ អតប្បក៌;

ព៌ គាតិ ទេយ ត បទិទេកាកាទេយតិ, អាចិក្ល កទេត្ត កិឃ្ស អឃំ ចិបាទេកា៍

ສໍ໒໘໌

“ຫຕ຺ຖາປິ ພຊ຺ຊາປິ ຈ ຈາຆຍາມິ, ປຣິສກ຺ກາມິ ປຣິກຸຊ຺ຊິຕໍ ກິຍ຺ຍິ;

ສ຺ວາຫໍ ເຈຕ຺ຖຣາເຍາ ກາປເຎາ ສີລປາປິ, ກິສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ອຍໍ ວິປາເກາ

ສໍ໒໙໌

“ວິຆາເຕາ ຈາຫໍ ປຣິປຕາມິ ຉາຍໍ,

ປຣິຈ຺ຕາມິ ຈາຣິຈເຣາຈ ຆເຍຸ;

ຣຸເທາ ຈ ເຍ ອສ຺ສຸກາ ຕິປ຺ປລນ຺ຕິ,

ອາຈິກ຺ຂ ກເນ຺ຕ ກິສ຺ສ ອຍໍ ວິປາເກາ

ສໍ໓໐໌

“ໂຈເຕາ ກິລເນ຺ຕາ ຈ ປິປາສິເຕາ ຈ, ສນ຺ຕ຺ສິເຕາ ສາຕສຸຂໍ ນ ວິເນ຺ທ;

ປຸຈ຺ຉາມິ ຕໍ ໂທຕຍນ຺ຕໍ ກເຄນ຺ຕ, ກຖໍ ນຸ ຈ຺ຉຸປຣິເພາຄໍ ລເພຍ຺ຍ”ນ຺ຕິ

ສໍ໓໑໌

“ປຸເພ ຕຸວໍ ກມ຺ມກາສິ ອຕ຺ຕນາ, ຍຕ຺ສ຺ສກ຺ເຕາ ປຸຣິສາຆ ຊາຕິຆາ;

ອຫຄ຺ຄ ຕໍ ໂທຕຍນ຺ຕໍ ຈຄາມິ, ສຸຕ຺ວານ ຕ຺ວໍ ໂທຕຍນ຺ຕໍ ວິຊານ

ᩈᩥ᪃᪁᩺

“ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᨾᩩᨧ ᩃᩣᨽᨿᩮᨶ ᨷᨿᩮᩣᨲᩣ, ᨷᩩᩁᩥᩈᩮᩣ ᨧ ᨲᩮ ᨷᩥᨱ᩠ᨯᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᨠᩣᨾᩮᩣ;

ᩈᩮᩣ ᨧ ᨲᩴ ᨷᨧ᩠ᨨᩣᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨠᨴᩣᨧᩥ, ᨲᩔ ᨾᩩᨧ ᨶ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩋᩣᩃᨷᩥᨲ᩠ᩅᩣ᩺

ᩈᩥ᪃᪂᩺

“ᩈᩮᩣ ᨧ ᨲᩴ ᩋᨽᩣᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨿᩣᨧᩥ, ᨴᩮᩉᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨳᩥ ᨧ ᨲᩴ ᩋᩅᨧᩣᨧ;

ᨲᩔ ᨾᩩᨧ ᨷᩥᨱ᩠ᨯᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩋᨴᩣᩈᩥ, ᨲᩔᩮᨲᩴ ᨠᩃ᩠ᨿᩔ ᩋᩉᩴ ᩅᩥᨸᩣᨠᩮᩣ᩺

ᩈᩥ᪃᪃᩺

“ᨯᩩᨾ᩠ᨽᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣᨶ ᨷᩥᨱ᩠ᨯᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᩣᩈᩥ, ᨠᩉᩣᨷᨶ ᨲᩴ ᩃᩣᨽᩔ ᨿᩣᨧᨶ᩠ᨲᩴ;

ᨲᩮᨶᩮᩅ ᨲᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᨿᨶᩣ ᨽᩅᩥᩔᩈᩥ, ᩉᨲ᩠ᨳᩣ ᨧᨶ᩠ᨴᩮᨠ᩠ᨠᩣ ᨧ ᨷᨿᩮᩣᨣᩮᨲᩣ ᨧᩣᨲᩥ᩺

ᩈᩥ᪃᪄᩺

“ᨠᨲ᩠ᩅᩣᨶ ᩈᩮᩣ ᨷᩥᨱ᩠ᨯᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨠ᩠ᨠᩮᩣᩈᩥ, ᨠᩉᩣᨷᨶ ᨲᩴ ᩃᩣᨽᩥ ᨿᩣᨧᨶ᩠ᨲᩴ;

ᨲᩮᨶᩮᩅ ᩈᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᨿᨶᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ, ᩉᨲ᩠ᨳᩣ ᨧᨶ᩠ᨴᩮᨠ᩠ᨠᩣ ᨧ ᨷᨿᩮᩣᨣᩮᨲᩣ ᨧᩣ”ᨲᩥ᩺ –

ᨧᨶ᩠ᨴᨷᨭᩥᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᨠᩣᩃᩣ ᩈᨷᩮᨲ᩠ᨳ ᩈᩮᩣᨴᩮᨶ ᨧ ᨧᩩᨲ᩠ᨲᩣ᩺

ᩈᩥ᪁ᩈᩥ-ᨸᩢ᩺ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨠᩥᩔᩣᨲᩥ ᨠᩦᨴᩥᩈᩔ, ᨠᩃ᩠ᨿᩔᩣᨲᩥ ᩋᨵᩥᨷ᩠ᨸᩣᨿᩮᩣ᩺ ᩉᨬ᩠ᨬᩣᨾᩦᨲᩥ ᩅᩥᩉᨬ᩠ᨬᩣᨾᩥ ᩅᩥᨥᩣᨲᩴ ᩋᩣᨷᨩ᩠ᨩᩣᨾᩥ᩺ ᩅᩥᩉᨬ᩠ᨬᩣᨾᩦᨲᩥ ᩅᩣ ᩅᩥᨶᩣᩈᩥᨿᩣᨾᩥ, ᩅᩥᩈᩮᩈᨲᩮᩣ ᨷᩦᩊᩥᨿᩣᨾᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᩺ ᩃᨩ᩠ᨩᩣᨾᩦᨲᩥ ᩃᩣᨽᩦᨿᩣᨾᩥ, ᩋᩈᩥᨷ᩠ᨷᩈᩥᩔᩮᩉᩥ ᨠᩥᩈᩥᨲᩮᩉᩥ ᩃᩣᨽᨲ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᩅᩥᨿ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨷᨲ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᨠᨲ᩠ᨳᩦᨿᩣᨾᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᩺ ᨧᩣᨿᨿᩣᨾᩦᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩃᩣᨽᩥᨲᩴ ᨧᩣᨿᩣᨾᩥ ᨠᩁᩮᩣᨾᩥ᩺ ᨷᩁᩥᩈᨠ᩠ᨠᩣᨾᩦᨲᩥ ᨷᨿᩮᩣᨣᩴ ᨠᩁᩮᩣᨾᩥ᩺ ᨷᩁᩥᨠᩩᨩ᩠ᨫᩥᨲᩩᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩁᩈᩴ ᨷᩁᩥᨠᩩᨩ᩠ᨫᩥᨲᩩᩴ, ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩃᩣᨽᩥᨲᩩᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᩺

ᩃᩥᨭ᩠ᨮᨧᩣᩁᨿᩣᨲᩥ ᩃᩥᨭ᩠ᨮᩈᩉᩣ ᩏᨸᨭ᩠ᨮᩥᨭ᩠ᨮᨧᩣᩁᨿᩣ, ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩦᨱᨻᩃᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨠᨸᨱᩣᨲᩥ ᨴᩦᨶᩣ᪨ ᩃᩣᩃᨸᩦᨲᩥ ᨸᩩᨶᨸ᩠ᨸᩩᨶᩴ ᩋᨭ᩠ᨭᩔᩁᩴ ᩋᨲᩥᩅᩥᨿ ᩅᩥᩃᨸᩥ᪨

᪇᪂᪉᪨ ᩅᩥᨥᩣᨲᩮᩣᨲᩥ ᩅᩥᨥᩣᨲᩅᩣ, ᩅᩥᩉᨲᨲᩮᨩᩣ ᩅᩣ᪨ ᨸᩁᩥᨸᨲᩣᨾᩥ ᨶᩥᨿᩣᨾᨲ᩠ᨲᩥ ᨮᩣᨲᩩᩴ ᩋᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣᨶ᩠ᨲᩦ ᨽᩪᨾᩥᨿᩴ ᨸᨸᨲᩣᨾᩥ᪨ ᨸᩁᩥᩅᨲ᩠ᨲᩣᨾᩦᨲᩥ ᨸᩁᩥᨻ᩠ᨽᨾᩣᨾᩥ᪨ ᩅᩣᩁᩥᨧᩁᩮᩣᩅᩣᨲᩥ ᨾᨧ᩠ᨨᩮᩣ ᩅᩥᨿ᪨ ᨥᨾ᩠ᨾᩮᨲᩥ ᨥᨾ᩠ᨾᩈᨶ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩮ ᨳᩃᩮ᪨

᪇᪃᪀-᪃᪨ ᩈᨲ᩠ᨲᩔᩥᩁᩮᩣᨲᩣᨲᩥ ᨩᨯ᩠ᨰᨠᨱ᩠ᨱᨲᩣᩃᩩᨠᩴ ᩈᩮᩣᩈᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩈᩩᨭ᩠ᨮᩩ ᨲᩈᩥᨲᩣ᪨ ᩈᩣᨲᩈᩩᨡᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩣᨲᨽᩪᨲᩴ ᩈᩩᨡᩴ᪨ ᨶ ᩅᩥᨶ᩠ᨴᩣᨾᩦᨲᩥ ᨶ ᩃᨽᩣᨾᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ᪨ ᩅᩥᨭᨷᩣᨲᩥ ᩅᩥᨭᨷᩣᩉᩥ᪨ ᨸᨿᩣᨲᩮᩣᨲᩥ ᨣᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᩁᨴ᩠ᨵᩣ᪨ ᩋᨲ᩠ᨳᨠᩣᨾᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᨠᩣᨾᩣ᪨ ᨸᨧ᩠ᨧᩣᩈᨶ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨸᨧ᩠ᨧᩣᩈᩦᩈᨾᩣᨶᩣ᪨ ᨲᩮᩈᩔᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᩔᩣᨲᩥ ᨡᩮᩣ ᨡᩮᩣᨲᩥ ᨶᩥᨸᩣᨲᨾᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩔ ᨠᨾ᩠ᨾᩔᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨸᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮᩣ ᨠᨶ᩠ᨲᩥᨿ᩠ᨿᩣᨾᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨸᩥᨭ᩠ᨮᩥᨸᩔᨲᩮᩣ ᨾᩴᩈᩴ ᨠᨶ᩠ᨲᩥᨿ᩠ᨿᩣᨾᩥ᪨ ᨸᩁᨾᩩᨬ᩠ᨩᩮᨲᩣᨲᩥ ᨸᨾᩩᨬ᩠ᨩᩮᨲᩣ᪨

᪇᪃᪄᪨ ᨠᩮᩣᩉᨬ᩠ᨬᩮᨶ ᨲᩴ ᩃᩣᨽᩴ ᨿᩣᩅᨴᨲ᩠ᨳᩥ ᨾᩮᩁᩮᨶ ᩋᩣᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣᨿᩣᨾᩮᨶ ᨾᩴᩈᩴ ᨠᩮᩣᩉᨬ᩠ᨬᩮᨶ ᨿᩅᩣᨴᩥ ᩃᩣᨽᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩉᨶ᩠ᨲᩴ ᨾᩴᩈᨠᩃᩥᨷᩴ ᨠᩮᩉᩥᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨾᩮᩁᩔ ᩏᨸᨶᩮᩈᩥ, ᨾᩮᩁᩣ ᨲᩴ ᩋᨶᩩᨠᨾ᩠ᨸᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩮᨲᩮᩅ ᨲᩴ ᨾᩴᩈᨠᩃᩥᨷᩴ ᨠᩣᩉᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩮᩅᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᨠᩅᩮᨲᩣ ᩋᨴᩣᩈᩥ, ᨶᨠᩅᩣ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᩈᨬ᩠ᨬᩮᨶ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨲᩴ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨾᨶᩮᩣ ᩋᨠᩣᩈᩥ, ᨸᩮᨲᩮᩣ ᨸᩈᨶ᩠ᨶᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨲᩮᩣ, ᨲᨲᩮᩣ ᨸᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᨿᨳᩣᩈᩩᨡᩴ ᨾᩴᩈᩴ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥ᪨

ᩈᩮᩣ ᩋᨸᩁᩮᨶ ᩈᨾᨿᩮᨶ ᨠᩣᩃᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩣᩅᨲᩥᩴᩈᩮᩈᩩ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᩥ᪨ ᩈᩣ ᨸᨶᩮᩈᩣ ᨸᩮᨲᩔ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩥ ᨾᨶᩩᩔᩃᩮᩣᨠᩮ ᨸᩣᨠᨭᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᩋᨳ ᨾᨶᩩᩔᩣ ᩈᨲ᩠ᨳᩩ ᩏᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩴ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩋᩣᩁᩮᩣᨧᩮᩈᩩᩴ᪨ ᩈᨲ᩠ᨳᩣ ᨲᩮᩈᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨴᩮᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩮᩈᩥ᪨ ᨲᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᨶᩩᩔᩣ ᨾᨧ᩠ᨨᩮᩁᨾᩃᩴ ᨸᩉᩣᨿ ᨴᩣᨶᩣᨴᩥᨸᩩᨬ᩠ᨬᩣᨽᩥᩁᨲᩣ ᩋᩉᩮᩈᩩᩴ᪨

ᨾᩴᩈᨸᩮᨲᩅᨲ᩠ᨳᩩᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪉᪨ ᨠᩩᨾᩣᩁᨸᩮᨲᩅᨲ᩠ᨳᩩᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨿᩴ ᨶᨣᩁᨲ᩠ᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᩈᨲ᩠ᨳᩣ ᨩᩮᨲᩅᨶᩮ ᩅᩥᩉᩁᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨸᩮᨲᩮ ᩋᩣᩁᨻ᩠ᨽ ᨠᨳᩮᩈᩥ᪨ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨿᩴ ᨠᩥᩁ ᨠᩮᩣᩈᩃᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᨮᨾᩅᨿᩮ ᨮᩥᨲᩣ ᨿᩮᩣᨻ᩠ᨻᨶᨾᨴᨾᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᩁᨴᩣᩁᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩣᩃᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩁᩥᨡᩣᨸᩥᨭ᩠ᨮᩮ ᨸᩮᨲᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥᩴᩈᩩ᪨ ᨲᩮ ᩁᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᨽᩮᩁᩅᩮᨶ ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᨸᩁᩥᨴᩮᩅᩥᩴᩈᩩ᪨ ᨾᨶᩩᩔᩣ ᨲᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᩦᨲᨲᩈᩥᨲᩣ “ᩑᩅᩴ ᨠᨲᩮ ᨡᩮᨾᩴ ᩋᩅᨾᨦ᩠ᨣᩃᩴ ᩅᩪᨸᩈᨾᩮᨿ᩠ᨿᩣ”ᨲᩥ ᨻ᩠ᩁᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣᨶᩴ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨾᩉᩣᨴᩣᨶᩴ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩴ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩋᩣᩁᩮᩣᨧᩮᩈᩩᩴ᪨ ᨽᨣᩅᩣ “ᩏᨸᩣᩈᨠᩣ ᨲᩔ ᩈᨴ᩠ᨴᩔ ᩈᩅᨶᩮᨶ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ ᨶ ᨠᩮᩣᨧᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩮᩣ”ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩔ ᨠᩣᩁᨱᩴ ᩋᩣᨧᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩮᩈᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨴᩮᩈᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ –

᪇᪃᪉᪨

“សាចត្តិ ភាយ ភគន៑, ហិយចត្តស្ស បស្សតោ;

ពត្តិ អាស៊ុំ ចេត្តិ កុយាទា, ទាឌបុត្តាតិ ទេយ សុតំ។

៣៤៧។

“សមុត្តា ទេឌតឹទេឃសុ, កាយស្សាគាកិតត្តិទោតា;

បង្ហុបជ្ជត្តសុទេព ពិន្តា, ត ទេព បស្សិ៍សុតាគតំ។

៣៤៨។

“ទេព ក្សុតា ច យត្សុស្សត្តា, បទទេលិកំ ខ្ពទេពា គពា;

ទេពឆ ទេឈាទេសត្តុំស្សត្តា, បុទេត្ត ក្សុក្កុដយត្តទោតា។

៣៤៩។

“ខាហ្វសុ ចព សទេត្តសុ, ទេគឃ្យឆទេមុ ស្កបដ្ឋិទេព;

ភាសក្លិយ្សាច អត្តាតំ, បទិត្តុំ កាត៊ុំ សុលាចហំ។

៣៥០។

“កិ៍ ពទេពា បិបកំ អស្ស, ឃំ ទេភា ទាឌកុលិ ក្សុពា;

ស្កបបត្តា ទេបត្តិចិទេសឃំ, ចុប្បិបិឃេសយប្បិពា។

៣៥១។

“សាយិកោ ព្លឆ ហុត្វាន, ហោន្តិ អសាយិកោ តហិំ;

កយន្តិ ឲុប្បិបិសាឃ, យតុស្សា ក្ខុត្តោតាតតា៍

ល៊ិវ៉ៗ៍

“ឲុតយាឌឹតច៉ា ខាត្វា, ព្លស្សរយឌសយ្ហូច៉ា;

បហាឃ ព្លស្សរយឌ៉ិ, កខេច សក្កុកខេតា តខេរា;

កាឃស្ស ខេកឌា សប្បខេញ្ញា, សក្កុំ ខេសា ក្ខបបញ្ជូតី”តិ – កាឆា អកាសិ;

ល៊ិវ៨៍ តត្ថ ព្លតិ ខេយ សុតន្តិ ត ខេពចលំ អត្តខេតា ខាាខេលាត ឌិង្ខខេយច, អឆ ខេលា ខេលិខេព បិពខកាខេចត ឲច៉ា យឃា សុតន្តិ អខេត្ថា៍

ល៊ិវលិ៍កាយស្សាឌាភិតត្តិខេតាតិ កាយក្បខេលាសុ អស្សាឌចខេសត អភិតត្តុតឃឹលិ៍ បឆ្ហប្បត្តសុខេល កិង្គាតិ ចត្តយាតសុលយខេត្ត កិង្គា កឌិតា ហុត្វា៍ ត ខេត បស្សិសុតាកតត្តិ ឌុច្ចុទិត៉ា បហាឃ សុចទិត៉ា ចទិត្វា អតាកត៉ា អាឃតិ៍ ខេឌចយតុខេស្សសុ លឌ្ឍ្ញា សុល៉ា ខេត ត ខិខេត្តសុំ៍

ល៊ិវប៉៍ខេតឆ ខេឈាខេសត្ត្យិស្សត្តាតិ ខេត បុខេត្ត រាឌបុត្តក្អតា ខេបតា ព្លឆ សាចត្តិឃា សឃឹខេប អឌិស្សយាតទ្ធបិ ខេឈាខេសត្តិ កត្តត្តិ៍ កិ កត្តុត្តិតិ អាហ “បុខេត្ត ឌក្កដយត្តខេតា”តិ៍

ល៊ិវង៍ ព្លឌាតិ ខេតស៉ំ កត្តុតស្ស ការរ៉ា ខេហតុខេតា ច ឋលខេតា ច ចិកឌិត្វា ឌខេស្សត៉ុ “ខាហុសុ ចត សខេត្តស្នុ”តិអាឌិ ចុត្តុំ៍

តត្ថ ខាហុសុ ចត សខេត្តស្នុតិ អខេតខេពសុ ឌក្កិលាខេឃ្យសុ ចិឌ្ជូយាខេតសុ៍ ខេឌឃ្យឆខេយ្ញ ក្ខបដ្ឋិខេតតិ អត្តខេតា សត្តខេព ឌាតព្លាខេឌឃ្យឆខេយ្ញបិ សឃឹខេប ឌិខេត, លព្ភយាខេតតិ អខេត្ថា៍ បទិត្តំ សុលាចហត្តិ អប្បយត្តកយ្បិ អាឃតិ៍ សុលាចហ៉ា បុញ្ញាំ កត្វា អត្តាត៉ា ខេសាត្តិ តិទុបឌ្ឍច៉ា កាត៉ុ តាសក្កិយ្យា ចតាតិ ខេឃាឌតា៍

ល៊ិវ៉០៍កិ៉ា តខេតា បិបក៉ា អស្សាតិ តខេតា បិបក៉ា លិយក៉ា តាយ កិ៉ា អញ្ញា អស្ស សិឃា៍ ឃំ ខេតា រាឌក្បលិ ឌុតាតិ ខេឃត បិបកខេយ្យត យឃំ រាឌក្បលខេតា ឌុតា ព្លឆ ខេបត្តិចិសឃំ ក្ខបបត្តា ខេបខេតសុ តិត្ថត្វា ឲុប្បិបិសសយប្បិតា ចិចរាយាតិ អខេត្ថា៍

៧៦០។ សាមិនោ ឥធ ហុត្វានាតិ ឥធ ឥមស្មិំ លោកេ យស្មិំយេវ ឋានេ បុព្វេ សាមិនោ ហុត្វា វិចរន្តិ, តហិំ តស្មិំយេវ ឋានេ ហោន្តិ អស្សាមិនោ។ មនុស្សា ឧន្នតោនតាតិ មនុស្សកាលេ សាមិនោ ហុត្វា កាលកតា កម្មវសេន ឱនតា ភមន្តិ ខុប្បិបាសាយ, បស្ស សំសារបកតិន្តិ ទស្សេតិ។

៧៦១។ ឯតមាទីនវំ ញត្វា, ឥស្សរមទសម្ភវន្តិ ឯតំ ឥស្សរិយមទវសេន សម្ភូតំ អបាយូបបត្តិសង្ខាតំ អាទីនវំ ទោសំ ញត្វា បហាយ ឥស្សរិយមទំ បុញ្ញប្បសុតោ ហុត្វា។ ភវេ សគ្គគតោ នរោតិ សគ្គំ ទេវលោកំ គតោយេវ ភវេយ្យ។

ឥតិ សត្ថា តេសំ បេតានំ បវត្តិំ កថេត្វា តេហិ មនុស្សេហិ កតំ ទានំ តេសំ បេតានំ ឧទ្ទិសាបេត្វា សម្បត្តបរិសាយ អជ្ឈាសយានុរូបំ ធម្មំ ទេសេសិ។ សា ទេសនា មហាជនស្ស សាត្ថិកា អហោសីតិ។

កុមារបេតវត្ថុវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៧. រាជបុត្តបេតវត្ថុវណ្ណនា

បុព្វេកតានំ កម្មានន្តិ ឥទំ សត្ថា ជេតវនេ វិហរន្តោ រាជបុត្តបេតំ អារព្ភ កថេសិ។ តត្ថ យោ សោ អតីតេ កិតវស្ស នាម រញ្ញោ បុត្តោ អតីតេ បច្ចេកពុទ្ធេ អបរជ្ឈិត្វា ពហូនិ វស្សសហស្សានិ និរយេ បច្ចិត្វា តស្សេវ កម្មស្ស វិបាកាវសេសេន បេតេសុ ឧប្បន្នោ។ សោ ឥធ “រាជបុត្តបេតោ”តិ អភិប្បេតោ។ តស្ស វត្ថុ ហេដ្ឋា សាណវាសិបេតវត្ថុម្ហិ អាគតមេវ, តស្មា តត្ថ វុត្តនយេនេវ វេទិតព្វំ។ សត្ថា ហិ តទា ថេរេន អត្តនោ ញាតិបេតានំ បវត្តិយា កថិតាយ “ន កេវលំ តវ ញាតកាយេវ, អថ ខោ ត្វម្បិ ឥតោ អនន្តរាតីតេ អត្តភាវេ បេតោ ហុត្វា មហាទុក្ខំ អនុភវី”តិ វត្វា តេន យាចិតោ –

៧៦២។

“បុព្វេ កតានំ កម្មានំ, វិបាកោ មថយេ មនំ;

រូបេ សទ្ទេ រសេ គន្ធេ, ផោដ្ឋព្ពេ ច មនោរមេ។

៧៦៣។

“ᨬᩣᨱ᩠ᨯᩴ ᨠᩦᨲᩴ ᩁᨲᩥᩴ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩴ, ᩋᨠ᩠ᨡᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨽᩣᨿᩥᩴ;

ᩉᩦᨶ᩠ᨿᩣᨿᩮᨶ ᨸᩁᩥᨧᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ, ᨸᨭᩥᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨣᩴ᪨

ᩃᩥ᪓᪓᪨

“ᨬᩣᩈᩥ ᩈᩩᨽᩮᨲ᩠ᨲᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥᩴ, ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩈᨾᩣᩉᩥᨲᩴ;

ᩋᨸᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩉᩥᩁᩥᩈᩴᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᨸᨲ᩠ᨲᨣᨲᩮ ᩁᨲᩴ᪨

ᩃᩥ᪓᪙᪨

“ᩉᨲ᩠ᨳᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᨲᩮᩣ ᩒᩁᩩᨿ᩠ᩉ, ᩃᨴ᩠ᨵᩣ ᨠᩮᨲ᩠ᨲᩥ ᨧᩣᩁ᩠ᨷᨧᩥ;

ᨲᩔ ᨸᨲ᩠ᨲᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣᨶ, ᩉᨲ᩠ᨳᩮ ᨸᨣ᩠ᨣᨿ᩠ᩉᩣᩃᨲ᩠ᨲᩮᨿᩣ᪨

ᩃᩥ᪓ᩃᩥ᪨

“ᨨᨯ᩠ᨯᩮᩃ ᨸᨲ᩠ᨲᩴ ᨽᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ, ᩉᩈᨿᩣᨲᩮᩣ ᩋᨸᨠ᩠ᨠᨾᩥ;

ᩁᨭ᩠ᨮᩣ ᨠᩥᨾᨲ᩠ᨳᩔᩣᩉᩴ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩣ, ᨠᩥᩴ ᨿᩴ ᨠᩥᨧ᩠ᨧ ᨠᩁᩥᩔᩈᩥ᪨

ᩃᩥ᪓ᨸ᪨

“ᨲᩔ ᨠᩣᨿᩔ ᨽᩮᨴᩔ, ᨧᩥᨲᩮᨠᩣ ᨠᨭᩩᨠᩣ ᩋᩉᩩ;

ᨿᩴ ᩁᩣᨩᨸᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᨧᩮᨲᩮᩈᩥ, ᨽᩥᩁᩮᨿᩥᩴᩈᨿᨸᩥᨲᩮᩣ᪨

ᩃᩥ᪓ᩈ᪨

“ລຢຸຽຈ ຈຫຸຣາສີຕິ, ຈສ຺ສານິ ຖຫຸຕານິ ຈ;

ກຸງ ທຸກ຺ຂໍ ນິຄຈ຺ເຊຕ຺ວາ, ນິຣເຍ ປຕິປຊ຺ຊເຣ.

ລິ໔໐.

“ສຕ຺ຕາເຖາປິ ຈ ປຸທ຺ທິຕ຺ວາ, ນິກຸເຊ຺ຊາ ຈາຍຄກ຺ຂເລາ;

ສຸທ຺ທປີເຄາ ຜິເຕາ ເຈຈ, ພີທັງ ພາເລີ ອປຸທ຺ທຈ.

ລິ໔໑.

“ພາຫ຺ວຕິ ຈສ຺ສສຫສ຺ສາຕິ, ປ຺ວການິ ຖຫຸຕານິ ຈ;

ກຸງ ທຸກ຺ຂໍ ນິຄຈ຺ເຊຕ຺ວາ, ນິຣເຍ ປຕິປຊ຺ຊເຣ.

ລິ໔໒.

“ຍຕານີນັງ ເທາ ກທຸກໍ, ອປຸຄຸຄ຺ຈປຸເຄາສິຕັ;

ປທ຺ທຕີ ປິປກຍຸຕ຺ຕາ, ທຸສິຍາສຊ຺ຊ ສຸຕ຺ຕາທີ.

ລິ໔໓.

“ເສາ ຕຕ຺ຕ ພາຫຸຈສ຺ສານິ, ເຈຄຍິຕ຺ວາ ພາຫຸງ ທຸລັງ;

ລຸປຸຍິປິສຫເຕາ ຖາຍ, ເປເຕາ ອາສິ ຕເຕາ ທຸເຕາ.

ᩈᩥ᪔᪓᪨

“ᩑᩅᨾᩣᨴᩦᨶᨬ᩠ᨧ ᨣᩤᨳᩣ, ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩔᩁᨾᨴᩈᨾᩩᨠ᩠ᨡᨧ;

ᨷᩉᩣᨿ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩔᩁᨾᩴ, ᨲᩥᨧᩣᨣᨾᨲᩩᨧᨲ᩠ᨲᨿᩮ᪨

ᩈᩥ᪔᪕᪨

“ᩍᨶ᩠ᨴ᩠ᩁᩮ ᨧ ᨨᩊᩮ ᨷᩁᩥᩈᩮᩣ, ᩈᩮᩣ ᨴᩣᨶ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᩈᨠᩣᩁᨱᩮᩣ;

ᨠᩣᨿᩔ ᨽᩮᨴᩣ ᩈᨷ᩠ᨷᨬ᩠ᨬᩮᩣ, ᩈᨣ᩠ᨣᩴ ᩈᩮᩣ ᩏᨷᨷᨩ᩠ᨩᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ –

ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩴ ᩅᨲ᩠ᨳᨷᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ᪨

ᩈᩥ᪕᪐᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᨠᨲᩣᨶᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ, ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᨠᩣ ᨾᨶᩮᨿ ᨾᨶᨲ᩠ᨲᩥ ᨷᩩᩁᩥᨾᩣᩈᩩ ᨩᩣᨲᩦᩈᩩ ᨠᨲᩣᨶᩴ ᩋᨠᩩᩈᩃᨠᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ ᨹᩃᩴ ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩴ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᩣᩈᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨾᨶᩮᨿ᩠ᨿ ᩋᨽᩥᨽᩅᩮᨿ᩠ᨿ, ᨷᩮᩁᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨠᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩮᨶ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩴ ᩏᨷ᩠ᨷᩣᨴᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᩋᨵᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᩮᩣ᪨

ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨲᩥ ᨲᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨾᨶᩴ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᨿᩮᨶ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨴᩮᩔᩩᨲᩴ “ᩁᩪᨷᩮ ᩈᨯ᩠ᨯᩮ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩁᩪᨷᩮᨲᩥ ᩁᩪᨷᩉᩮᨲᩩ, ᨿᨳᩥᨧ᩠ᨨᩥᨲᩔ ᨾᨶᩣᨷᩥᨿᩔ ᩁᩪᨷᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩔ ᨷᨭᩥᩃᩣᨽᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩈᨯ᩠ᨯᩮᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩᨷᩥ ᩑᩈᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ᪨

ᩈᩥ᪕᪓᪨ ᩑᨧᩴ ᩈᩣᨵᩣᩁᨱᨲᩮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨾᨲ᩠ᨳᩴ ᩋᩈᩣᨵᩣᩁᨱᨲᩮᩣ ᨶᩥᨿᨾᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩔᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ “ᨽᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᩥᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩁᨲᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩣᨾᩁᨲᩥᩴ᪨ ᨡᩥᨯ᩠ᨯᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩉᩣᨿᨠᩣᨴᩦᩉᩥ ᨠᩦᩊᩥᨲᩴ᪨ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨴᨶ᩠ᨲᩥ ᩁᩣᨩᨠᨾ᩠ᨾᩴ᪨

ᩈᩥ᪕᪕᪨ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩈᩥᨲ᩠ᨳᩥ ᩋᨽᩮᨴᨠ᩠ᨡᩣᨶᩴ ᩈᩦᩃᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩣᨴᩦᨶᩴ ᩑᨠᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩥ᪨ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨧᩴ ᨠᩣᨿᩮᨶ ᨷᨧ᩠ᨧᨠ᩠ᨡᩴ᪨ ᩋᨲ᩠ᨳᨴᩔᩦᨲᩥ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩮᨶ ᨴᨿᩮᨶ ᨴᨾᩥᨲᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᩈᨾᩣᩉᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᨹᩃᩈᨾᩣᨵᩥᨶᩣ ᩈᨾᩣᩉᩥᨲᩴ᪨ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩮ ᨷᨲ᩠ᨲᨠᩣᩃᩮ ᩁᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩮᨶ ᨠᩥᩃᩣᨶᩣᨲᩥᩁᩮᨠ ᩃᨴ᩠ᨵᩮ ᨷᨲ᩠ᨲᨠᩣᩃᩮ ᨷᨲ᩠ᨲᨷᩁᩥᨿᩣᨷᨶ᩠ᨶᩮ ᩋᩣᩉᩣᩁᩮ ᩁᨲᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩩᩴ᪨

ᩈᩥ᪕᪔᪨ ᩃᨴ᩠ᨵᩣ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮᨲᩥ ᨧᩣᨭᩩᨠᩴ “ᩋᨷᩥ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩃᨴ᩠ᨵᩣ”ᨲᩥ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣᩈᨽᩣᨣᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩏᨴ᩠ᨴᩥᩴ ᨷᨣ᩠ᨣᨿ᩠ᩉᩣᨲᩥ ᩏᨴ᩠ᨵᨶᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨲ᩠ᨲᩴ ᩏᨠ᩠ᨠᩥᨷᩥᨲ᩠ᩅᩣ᪨

៧៣៧. ថណ្ឌិលេ បត្តំ ភិន្ទិត្វាតិ ខរកឋិនេ ភូមិប្បទេសេ ខិបេត្វា បត្តំ ភិន្ទិត្វា។ អបក្កមីតិ ថោកំ អបសក្កិ។ អបសក្កន្តោ ច “អការណេនេវ អន្ធពាលោ មហន្តំ អនត្ថំ អត្តនោ អកាសី”តិ ករុណាយមានេន ចេតសា ឱលោកេន្តោ បច្ចុគ្គន្ត្វា រាជបុត្តោ អាហ “រញ្ញោ កិមត្ថស្សាហំ បុត្តោ, កិំ យំ កិច្ចំ ករិស្សសី”តិ។

៧៣៦. ឆន្ទស្សាតិ គារុឡស្ស។ ករោតីតិ អតិវេដ្ឋា។ យន្តិ ឃំ ខិបិតំ។ សមប្បិតោតិ អល្លីនោ។

៧៣៨. សញ្ញុច ចតុរាសីតិ, វស្សានិ នហុតានិ ចាតិ សត្តានោ នវហុតានិ វស្សសហស្សានិ, និក្ខុត្តា, វាយមន្តេន, ឥក្ខិលមន្តេន, សុទ្ធិបរោហោ, ខុលប្បិនោកោ, យវាធិនោ វាតិ ឯវំ ស ចតុរាសីតិវស្សសហស្សានិ វស្សានិ ហោន្តិ។ តេនាហ –

៧៩០.

“សត្តានោបិ ច បច្ចិត្វា, និក្ខុត្តា វាយឥក្ខិលោ;

សុទ្ធិបរោហោ ធិនោ ចេវ, ធិរំ ពាលោ អបច្ចថា”តិ។

វានិ បន វស្សានិ យស្មា អនេកានិ នហុតានិ ហោន្តិ, តស្មា វុត្តំ “នហុតានី”តិ។ ភូយំ ទុក្ខំ និរយម្ហិ វេទិតព្ពោតិ អធិប្បាយោ ទុក្ខំ បិបាសា។

៧៩១. បូកាតីតិ វស្សមហេ, ខ្លួន បុរិមកាយេ ច អច្ចន្តមិវាហេត ឧបហោកវេទនំ ជនេន្តា។

៧៩២. ឲ្យតាជីវន្តិ ឲ្យវរូបំ។ កថេន្តិ អភិទុក្ខំ, កាវនមិហនេអិទ្ធិហោយំ “ឲ្យមន្តិ និរីជី”តិអាជីវ ទិយ។ អប្បុដ្ឋប្បលោសិនំ ខ្លាំ វុឌ្ឍំ អាសន្ន អាសាវេត្វា បិបករុញ្ញា ប្រុក្ខលិ ឲ្យវរូបំ កថេន្តិ អភិទុក្ខំ បច្ចន្តីតិ យោជនា។

៧៩៣. យោតិ យោ រាជបុត្តបេតោ។ តត្វាតិ និរយេ។ វេទយិត្វាតិ អនុភវិត្វា។ តាយាតិ ឥត្តបិកធីកាវេន។ ឥតោ ចុតោតិ និរយតោ ចុតោ។ សេសំ វុត្តនយមេវ។

ឲ្យវំ កថិតា រាជបុត្តបេតកថាយ តត្ត សន្និបតិតំ មហាជនំ សំវេជេត្វា ឧបរិ សច្ចានិ បកាសេសិ។ សច្ចបរិយោសានេ ពហូ សោតាបត្តិផលាទីនិ សម្បាបុណិំសូតិ។

រាជបុត្តបេតវត្ថុវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៨។ គូថខាទកបេតវត្ថុវណ្ណនា

គូថកូបតោឧគ្គន្ត្វាតិ ឥទំ សត្ថរិ ជេតវនេ វិហរន្តោ ឯកំ គូថខាទកបេតំ អារព្ភ វុត្តំ។ សាវត្ថិយា កិរ អវិទូរេ អញ្ញតរស្មិំ គាមកេ ឯកោ កុដុម្ពិកោ អត្តនោ កុលូបកំ ភិក្ខុំ ឧទ្ទិស្ស វិហារំ ការេសិ។ តត្ថ នានាជនបទតោ ភិក្ខូ អាគន្ត្វា បដិវសិំសុ។ តេ ទិស្វា មនុស្សា បសន្នចិត្តា បណីតេន បច្ចយេន ឧបដ្ឋហិំសុ។ កុលូបកោ ភិក្ខុ តំ អសហមានោ ឥស្សាបកតោ ហុត្វា តេសំ ភិក្ខូនំ ទោសំ វទន្តោ កុដុម្ពិកំ ឧជ្ឈាបេសិ។ កុដុម្ពិកោ តេ ភិក្ខូ កុលូបកញ្ច បរិភវន្តោ បរិភាសិ។ អថ កុលូបកោ កាលំ កត្វា តស្មិំយេវ វិហារេ វច្ចកុដិយំ បេតោ ហុត្វា និព្ពត្តិ, កុដុម្ពិកោ បន កាលំ កត្វា តស្សេវ ឧបរិ បេតោ ហុត្វា និព្ពត្តិ។ អថាយស្មា មហាមោគ្គល្លានោ តំ ទិស្វា បុច្ឆន្តោ –

៧៦៦។

“គូថកូបតោ ឧគ្គន្ត្វា, កោ ន ទីនោ បតិដ្ឋសិ;

និស្សំសយំ បាបកម្មន្តោ, កិំ នុ សទ្ទហសេ តុវ”ន្តិ។ –

គាថាយាហ។ តំ សុត្វា បេតោ –

៧៦៧។

“អហំ ភទន្តេ បេតោម្ហិ, ទុគ្គតោ យមលោកិកោ;

បាបកម្មំ ករិត្វាន, បេតលោកំ ឥតោ គតោ”តិ។ –

គាថាយ អត្តានំ អាចិក្ខិ។ អថ នំ ថេរោ –

៧៦៨។

“កិំ នុ កាយេន វាចាយ, មនសា ទុក្កដំ កតំ;

កិស្សាកម្ពុចិបាតេកត, ញ្ញត់ ទុក្ខ តិកច្ឆសី”តិ៍ –

កាឆាឃ តេតត កតាកម្ពុ បុច្ឆិ៍ តេឃា តេបតេតា –

លិ៤៨៍

“អហុ អាចាសិកោ មយ្ហំ ញ្ញស្សុកិ កុលមច្ឆទិ;

អញ្ញាសិតោ មយ្ហាឈតេទ, កត្ទិតេឃា បទិការសេកោ៍

លិលិ០៍

“តស្សាហំ ចជតំ ស្ុត្វា, កិច្ចតេចា បទិការសិសំ;

តស្សាកម្ពុចិបាតេកត, តេបតតេលាកំ ញ្ញតេតា កតេតា”តិ៍ –

ក្ខិហិ កាឆាហិ អត្តតា កតាកម្ពុ កតេឆសិ៍

លិ៤៨៍ តត្ត អហុ អាចាសិកោ មយ្ហន្តិ មយ្ហាអាចាតេស មយា កតចិហាតេទ ឲតេកា កិច្ច អាចាសិកោ តិចាច្ឆចសតកោ អតេហាសិ៍ អញ្ញាសិតោ មយ្ហាឈតេទតិ កុល្ទបកការតេចត មម តេកតេហ តញ្ញាកិតិតេចសចតេសត អកិតិចិតេដ្ឋា៍

លិលិ០៍តស្សាតិ តស្ស កុល្ទបកកិច្ចស្ស៍ កិច្ចតេចាតិ កិច្ច៍ បទិការសិសត្តិ អតេក្កាសិ៍ តេបតតេលាកំ ញ្ញតេតា កតេតាតិ ញ្ញមិតា អាកាតេទត តេបតតេឃាតិំ ក្ខបកតេតា តេបតក្ខតេតា៍

តំ ស្ុត្វា តេឆតេទា ញ្ញតតេស្ស កតិំ បុច្ឆតេត្តា –

លិលិ១៍

“អមិតេត្តា មិត្តចតេណ្ណត, តេឃា តេត អាសិ កុល្ទបតេកា;

ᨠᩣᨿᩔ ᨽᩮᨴᩣ ᨴᩩᨷ᩠ᨸᨬ᩠ᨬᩮᩣ, ᨠᩥᩴ ᩈᩮᩣ ᨸᩮᨧ᩠ᨧ ᨣᨲᩥᩴ ᨣᨲᩮᩣ"ᨲᩥ᪨ –

ᨣᩣᨳᩣᨿᩣᩉ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨾᩥᨲ᩠ᨲᨴᩪᨽᨠᩣᨲᩥ ᨾᩥᨲ᩠ᨲᨸᨭᩥᨷᩮᨵ ᨾᩥᨲ᩠ᨲᨸᨭᩥᨷᨲᩣᨿ᪨

ᨷᩩᨶ ᨸᩮᨲᩮᩣ ᨳᩮᩁᩔ ᨲᨾᨲ᩠ᨳᩴ ᩋᩣᨧᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩮᩣ –

ᩃᩥᩃᩥᩅ᪨

"ᨲᩔᩮᩅᩣᩉᩴ ᨷᩥᨷᩣᩈᩣᨿᩩᩔ, ᩈᩦᩈᩮ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨾᩥ ᨾᨲ᩠ᨳᨠᩮ;

ᩈᩮᩣ ᨧ ᨷᩁᩥᨿᩣᨿᩴ ᨷᨲ᩠ᩅᩣ, ᨿᨾᩮᩅ ᨷᩁᩥᨧᩣᩁᨠᩮᩣ᪨

ᩃᩥᩃᩥᩅ᪨

"ᨿᩴ ᨽᨴᨶ᩠ᨲᩮ ᩉᨴᨶ᩠ᨲᩮᨬ᩠ᨬᩮᩣ, ᩑᩅᩴ ᨾᩮ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨽᩮᩣᨩᨶᩴ;

ᩋᩉᨬ᩠ᨧ ᨡᩮᩣ ᨿᩴ ᩉᨶᩣᨾᩥ, ᩑᩅᩴ ᩈᩮᩣ ᩏᨷᨩᩦᩅᨲᩦ"ᨲᩥ᪨ – ᨣᩣᨳᩣᨴ᩠ᩅᨿᨾᩣᩉ;

ᩃᩥᩃᩥᩅ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᩔᩮᩅᩣᨲᩥ ᨲᩔᩮᩅ ᨾᨿ᩠ᩉᩴ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᨣᩉᨷᨲᩥᨠᩩᨭᩩᨾ᩠ᨻᩥᨠᩔ ᨷᩮᨲᩔ᪨ ᨷᩥᨷᩣᩈᩣᨿᩩᩔᩣᨲᩥ ᨷᩥᨷᩣᩈᩣᨲᩩᩁᩔ᪨ ᩈᩦᩈᩮ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨾᩥ ᨾᨲ᩠ᨳᨠᩮᨲᩥ ᩈᩦᩈᩮ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨾᩥ, ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨧ ᨾᨲ᩠ᨳᨠᩮ ᩑᩅ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨾᩥ, ᨶ ᩈᩦᩈᨷᩔᩣᨴᩥᨠᩮ ᩋᩣᨠᩣᩈᩮᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨷᩁᩥᨿᩣᨿᩴ ᨷᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᨾᨶᩩᩔᩃᩮᩣᨠᩴ ᩏᨷᩣᨴᩣᨿ ᨷᩁᩥᨿᩣᨿᨠ᩠ᨠᨾᩴ ᨷᩮᨲ᩠ᨲᩥᩅᩥᩈᨿᩴ ᨷᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᨿᨾᩮᩅᩣᨲᩥ ᨿᩔᩮᩅ ᨷᩁᩥᨧᩣᩁᨠᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨧᨶᩈᩮᩈᩮᩣ᪨

ᩃᩥᩃᩥᩅ᪨ ᨿᩴ ᨽᨴᨶ᩠ᨲᩮ ᩉᨴᨶ᩠ᨲᩮᨬ᩠ᨬᩮᩣᨲᩥ ᨽᨴᨶ᩠ᨲᩮ, ᩋᨿ᩠ᨿ ᨾᩉᩣᨾᩮᩣᨣ᩠ᨣᩃ᩠ᩃᩣᨶ, ᨲᩔᩴ ᨧᨱ᩠ᨯᨷᩩᩁᩥᨿᩴ ᨿᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᩮ ᨾᨶᩩᩔᩣ ᩉᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᨱ᩠ᨯᩴ ᨾᨿ᩠ᩉᩴ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᨾᩮ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨽᩮᩣᨩᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨧᨱ᩠ᨯᩴ ᨾᨿ᩠ᩉᩴ ᨡᩥᨴᩮᩈ ᨡᩥᨴᩮᩈ ᨽᩮᩣᨩᨶᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨿᩴ ᩉᨶᩣᨾᩦᨲᩥ ᨲᩴ ᨷᨶ ᨧᨱ᩠ᨯᩴ ᩃᩣᨽᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨡᨿ᩠ᩉᩴ ᨧᨱ᩠ᨯᩴ ᨠᩁᩮᩣᨾᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᩈᩮᩣ ᩏᨷᨩᩦᩅᨲᩦᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨾᨾ ᨧᨱ᩠ᨯᩴ ᩈᩮᩣ ᨣᩉᨷᨲᩥᨷᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨡᩥᨴᩮᩈ ᨡᩥᨴᩮᩈ ᩃᩣᨽᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨷᨩᩦᩅᨲᩥ, ᩋᨲ᩠ᨲᨽᩣᩅᩴ ᨿᩣᨷᩮᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

ᨲᩮᩣᨷᩩ ᨣᩉᨷᨲᩥᨷᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᩮᨲᩮᩣ ᨳᩮᩁᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ "ᩑᨲᩴ ᩋᩣᩉᩣᩁᨷᩁᩥᨽᩮᩣᨣᨲᩮᩣ ᨧᩁᩴ ᨲᩩᨿ᩠ᩉᩴ ᨣᩩᨱᩃᩣᨽᩮᩣ"ᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᨠ᩠ᨠᩣᩈᩥ᪨ ᨣᩉᨷᨲᩥᨠᩮᩣ ᨷᨶ ᨣᩉᨷᨲᩥᨠᩣᨿᩥ ᨲᨳᩣᨧᩁᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᨿᨾᩮᩅ ᨲ᩠ᩅᩴ ᨲᨳᩣ ᩋᨠ᩠ᨠᩣᩈᩥ, ᨲᩮᨶᩔ ᨲᨲᩮᩣᨷᩥ ᨷᨭᩥᨠ᩠ᨠᩩᨭ᩠ᨮᨲᩁᩣ ᨩᩦᩅᩥᨠᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨾᩉᩣᨾᩮᩣᨣ᩠ᨣᩃ᩠ᩃᩣᨶᩮᩣ ᨲᩴ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ

ອາໂຣເຈສິ. ຠຄວາ ຕມຕ຺ຖໍ ອຏ຺ຐຸປ຺ປຕ຺ຕິໍ ກຕ຺ວາ ອຸປວາເທ ອາທີນວໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ສມ຺ປຕ຺ຕປຣິສາຍ ຘມ຺ມໍ ເທເສສິ. ສາ ເທສນາ ມຫາຊນສ຺ສ ສາຕ຺ຖິກາ ອໂຫສີຕິ.

ຄູຖຂາທກເປຕວຕ຺ຖຸວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

໙. ຄູຖຂາທກເປຕິວຕ຺ຖຸວຓ຺ຓນາ

໔໔໓-໖໘. ຄູຖກູປໂຕ ອຸຄ຺ຄນ຺ຕ຺ວາຕິ ອິທໍ ສຕ຺ຖຣິ ເຊຕວເນ ວິຫຣນ຺ເຕ ອຎ຺ຎຕຣໍ ຄູຖຂາທກເປຕິໍ ອາຣພ຺ຠ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕສ຺ສາ ວຕ຺ຖຸ ອນນ຺ຕຣວຕ຺ຖຸສທິສໍ. ຕຕ຺ຖ ອຸປາສເກນ ວິຫາໂຣ ກາຣິໂຕຕິ ອຸປາສກສ຺ສ ວເສນ ອາຄຕໍ, ອິຘ ປນ ອຸປາສິກາຍາຕິ ອຍເມວ ວິເສໂສ. ເສສໍ ວຕ຺ຖຸສ຺ມິໍ ຄາຖາສຸ ຈ ອປຸພ຺ພໍ ນຕ຺ຖິ.

ຄູຖຂາທກເປຕິວຕ຺ຖຸວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

໑໐. ຄຓເປຕວຕ຺ຖຸວຓ຺ຓນາ

ນຄ຺ຄາ ທຸພ຺ພຓ຺ຓຣູປາຕ຺ຖາຕິ ອິທໍ ສຕ຺ຖຣິ ເຊຕວເນ ວິຫຣນ຺ເຕ ສມ຺ພຫຸເລ ເປເຕ ອາຣພ຺ຠ ວຸຕ຺ຕໍ. ສາວຕ຺ຖິຍໍ ກິຣ ສມ຺ພຫຸລາ ມນຸສ຺ສາ ຄຓຠູຕາ ອສ຺ສທ຺ຘາ ອປ຺ປສນ຺ນາ ມຈ຺ຉເຣມລປຣິຍຸຏ຺ຐິຕຈິຕ຺ຕາ ທານາທິສຸຈຣິຕວິຍຸຕາ ຫຸຕ຺ວາ ຈິຣໍ ຊີວິຕ຺ວາ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ນຄຣສ຺ສ ສມີເປ ເປຕໂຍນິຍໍ ນິພ຺ພຕ຺ຕິໍສຸ. ອເຖກທິວສໍ ອາຍສ຺ມາ ມຫາໂມຄ຺ຄລ຺ລາໂນ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ປິຓ຺ຑາຍ ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ອນ຺ຕຣາມຄ຺ເຄ ເປເຕ ທິສ຺ວາ –

໔໖໗.

“ນຄ຺ຄາ ທຸພ຺ພຓ຺ຓຣູປາຕ຺ຖ, ກິສາ ຘມນິສນ຺ຖຕາ;

ອຸປ຺ຜາສຸລິກາ ກິສິກາ, ເກ ນຸ ຕຸມ຺ເຫຕ຺ຖ ມາຣິສາ”ຕິ –

ຄາຖາຍ ປຸຈ຺ຉິ. ຕຕ຺ຖ ທຸພ຺ພຓ຺ຓຣູປາຕ຺ຖາຕິ ທຸພ຺ພຓ຺ຓສຣີຣາ ໂຫຖ. ເກ ນຸ ຕຸມ຺ເຫຕ຺ຖາຕິ ຕຸມ຺ເຫ ເກ ນຸ ນາມ ຠວຖ. ມາຣິສາຕິ ເຕ ອຕ຺ຕໂນ ສາຣຸປ຺ປວເສນ ອາລປຕິ.

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ເປຕາ –

សិប័៦៍

“យមំ ភទន្ត បេតយ្យោ ទ្យក្កតា ឃយលោកិកា;

បិបកយ្យំ កទិត្វាត, បេតលោកំ ខ្ពុតា កតា”តិ៍ –

កាឆាឃ អត្ថតោ បេតកាចំ បកាលេត្វា បុត ឆេរត –

សិប័៣៍

“កិំ ត្យ កាលេឃត ចាចាឃ, យតឃា ទ្យក្កងំ កតំ;

កិឃ្សកយ្យចិបិលេកត, បេតលោកំ ខ្ពុតា កតា”តិ៍ –

កាឆាឃ កតកយ្យំ បុឆ្ឆិតា –

សិប័័៣៍

“អតាចេដេឃ្យ ពិទេព្ឃ្យ, ចិចិតិយឈ្គយាឃកំ;

ឃត្តេឃ្យ ចេឃ្យឆេយ្យឃ្យ, ឌីបំ តាកយ្យអត្តតោ៍

សិប័៤៍

“តឌិ ក្តេបយ តឃិតា, ទិត្តកា បទិចត្តតិ;

លាឃំ ក្តេបយ ក្តេញ្យឃ្យ, អាតេបិ បទិចត្តតិ៍

៥៦៥។

“អក្កិចណ្ណោ ច សោ ចាតោ, ឯហត្តោ ឧបចាយតិ;

កតញ្ញូ កត្តេ អរហាយ, អត្តញ្ញូ បិបក៏ តតោ។

៥៦៦។

“អបិ ឃោជភាតិ កណ្ឋាយ, ឆាតា អាហារកោឆិតោ;

អលទ្ធាច តិចត្តាយ, អហោ សោ អប្បបុញ្ញតា។

៥៦៧។

“ឆាតា បយុទ្ធិតា កត្តា, ក្ខុយិឃំ បដិវុយ្ហិតា;

ឧត្តាសា បដិកិរាយ, អចក្យុញ្ញា បតាយសេ។

៥៧០។

“តេ ច តេត្តច បតិតា, ក្ខុយិឃំ បដិវុយ្ហិតា;

ឧទំ សឹសញ្ញូ ឈដ្ឋេយ, អហោ សោ អប្បបុញ្ញតា។

៥៧១។

“កតញ្ញូ កត្តេ អរហាយ, អត្តញ្ញូ បិបក៏ តតោ;

សត្តេស្ស ខេឃ្យឆយ្មស្ស, ឌីបំ ភាកយ្យអត្តសោ។

᪇᪙᪂᪨

“ᨲᩮ ᩉᩥ ᨶᩪᨶ ᩍᨲᩮᩣ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ, ᨿᩮᩣᨶᩥᩴ ᩃᨴ᩠ᨵᩣᨶ ᨾᩣᨶᩩᩈᩥᩴ;

ᩅᨴᨬ᩠ᨬᩪ ᩈᩦᩃᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩣ, ᨠᩣᩉᩣᨾ ᨠᩩᩈᩃᩴ ᨻᩉᩩ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ –

ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣ ᨠᨲᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᨳᩮᩈᩩᩴ᪨

᪇᪘᪘᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᨸᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣᨶᩥ ᨣᨧ᩠ᨨᩣᨾᩣᨲᩥ ᩋᨶᩮᨠᩣᨶᩥᨸᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣᨶᩥ ᨣᨧ᩠ᨨᩣᨾ᪨ ᨠᩥᩴ? ᨨᩣᨲᩣ ᩋᩣᩉᩣᩁᨣᩅᩮᩈᩥᨶᩮᩣᨲᩥ , ᨧᩥᩁᨠᩣᩃᩴ ᨩᩥᨥᨧ᩠ᨨᩣᨿ ᨩᩥᨥᨧ᩠ᨨᩥᨲᩣ ᩋᩣᩉᩣᩁᩮ ᨣᩥᨴ᩠ᨵᩣ ᩋᨽᩥᨣᩥᨩ᩠ᨫᨶ᩠ᨲᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ, ᨴᩪᩁᩴ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣᨸᩥ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩋᩣᩉᩣᩁᩴ ᩋᩃᨴ᩠ᨵᩣᨾᩮᩅ ᨶᩥᩅᨲ᩠ᨲᩣᨾ᪨ ᩋᨸᩩᨬ᩠ᨬᨲᩣᨿᩣᨲᩥ ᩋᨸᩩᨬ᩠ᨬᨲᩣ ᩋᨠᨲᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᨲᩣ᪨

᪇᪘᪙᪨ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᩣ ᨸᨭᩥᨠᩥᩁᩣᨾᩣᨲᩥ ᨠᨴᩣᨧᩥ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᨠᩥᩁᩥᨿᨾᩣᨶᨦ᩠ᨣᨸᨧ᩠ᨧᨦ᩠ᨣᩣ ᩅᩥᨿ ᨸᨲᩣᨾ᪨ ᩋᩅᨠᩩᨩ᩠ᨩᩣ ᨸᨲᩣᨾᩈᩮᨲᩥ ᨠᨴᩣᨧᩥ ᩋᩅᨠᩩᨩ᩠ᨩᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨲᩣᨾ᪨

᪇᪙᪀᪨ ᨲᩮ ᨧᩣᨲᩥ ᨲᩮ ᨾᨿᩴ᪨ ᩏᨱ᩠ᩉᩮ ᨽᩪᨾᩥᨿᩣ ᨸᨲᩮᨿ᩠ᨿᩣᨾᩣᨲᩥ ᩋᩅᨠᩩᨩ᩠ᨩᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨲᩥᨲᩣ ᩏᨱ᩠ᩉᩣᨿᩴ ᩋᩈᨠ᩠ᨠᩩᨱᨶ᩠ᨲᩣ ᩅᩮᨵᨶ᩠ᨲᩣ ᩅᩮᨵᨾᩣᨶᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩏᨱ᩠ᩉᩮ ᨽᩪᨾᩥᨿᩣ ᨸᨭᩥᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿᩣᨾ᪨ ᩈᩮᩈᩴ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᨾᩮᩅ᪨

ᨳᩮᩁᩮᩣ ᨲᩴ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩋᩣᩁᩮᩣᨧᩮᩈᩥ᪨ ᨽᨣᩅᩤ ᨲᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᩩᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨾ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᨸᩁᩥᩈᩣᨿ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨴᩮᩈᩮᩈᩥ᪨ ᨲᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩉᩣᨩᨶᩮᩣ ᨾᨧ᩠ᨨᩮᩁᨾᩃᩴ ᨸᩉᩣᨿ ᨴᩣᨶᩣᨴᩥᨸᩩᨬ᩠ᨬᩣᨽᩥᩁᨲᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩦᨲᩥ᪨

ᨣᨱᨸᩮᨲᩅᨲ᩠ᨳᩩᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪁᪁᪨ ᨸᩣᨭᩃᩥᨸᩩᨲ᩠ᨲᨸᩮᨲᩅᨲ᩠ᨳᩩᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩣ ᨲᨿᩣ ᨶᩥᩁᨿᩣ ᨲᩥᩁᨧ᩠ᨨᩣᨶᨿᩮᩣᨶᩦᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᩈᨲ᩠ᨳᩁᩥ ᨩᩮᨲᩅᨶᩮ ᩅᩥᩉᩁᨶ᩠ᨲᩮ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩴ ᩅᩥᨾᩣᨶᨸᩮᨲᩴ ᩋᩣᩁᨻ᩠ᨽ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᩅᩣᩈᩥᨠᩮᩣ ᨠᩥᩁ ᨸᩣᨭᩃᩥᨸᩩᨲ᩠ᨲᩅᩣᩈᩥᨠᩮᩣ ᨧ ᨻᩉᩪ ᩅᩣᨱᩥᨩᩣ ᨶᩣᩅᩣᨿ ᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᨽᩪᨾᩥᩴ ᩋᨣᨾᩥᩴᩈᩩ᪨ ᨲᩮᩈ᩠ᩅᩮᨠᩮᩣ ᩏᨸᩣᩈᨠᩮᩣ ᩋᩣᨻᩣᨵᩥᨠᩮᩣ ᨾᩣᨲᩩᨣᩣᨾᩮ ᨸᨭᩥᨻᨴ᩠ᨵᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨠᩣᩃᨾᨠᩣᩈᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᨠᨲᨠᩩᩈᩃᩮᩣᨸᩥ ᨴᩮᩅᩃᩮᩣᨠᩴ ᩋᨶᩩᨸᨸᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩍᨲ᩠ᨳᩥᨿᩣ ᨸᨭᩥᨻᨴ᩠ᨵᨧᩥᨲ᩠ᨲᨲᩣᨿ ᩈᨾᩩᨴ᩠ᨴᨾᨩ᩠ᨫᩮᩅᩥᨾᩣᨶᨸᩮᨲᩮᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᨿᩔᩴ ᨸᨶ

សោ បដិពទ្ធចិត្តោ, សា ឥត្ថី សុវណ្ណភូមិគាមិនឹ នាវំ អភិរុយ្ហ គច្ឆតិ។ អថ ខោ សោ បេតោ តំ ឥត្ថឹ គហេតុកាមោ នាវាយ គមនំ ឧបរុន្ធិ។ អថ វាណិជា “កេន នុ ខោ ការណេន អយំ នាវា ន គច្ឆតី”តិ វីមំសន្តា កាឡកណ្ណិសលាកំ វិចារេសុំ។ អមនុស្សិទ្ធិយា យាវតតិយំ តស្សា ឯវ ឥត្ថិយា បាបុណិ, យស្សំ សោ បដិពទ្ធចិត្តោ។ តំ ទិស្វា វាណិជា វេឡុកលាបំ សមុទ្ទេ ឱតារេត្វា តស្ស ឧបរិ តំ ឥត្ថឹ ឱតារេសុំ។ ឥត្ថិយា ឱតារិតមត្តាយ នាវា វេគេន សុវណ្ណភូមឹ អភិមុខា បាយាសិ។ អមនុស្សោ តំ ឥត្ថឹ អត្តនោ វិមានំ អារោបេត្វា តាយ សទ្ធឹ អភិរមិ។

សា ឯកំ សំវច្ឆរំ អតិក្កមិត្វា និព្ពិន្នរូបា តំ បេតំ យាចន្តី អាហ – “អហំ ឥធ វសន្តី មយ្ហំ សម្បរាយិកំ អត្ថំ កាតុំ ន លភាមិ, សាធុ, មារិស, មំ បាដលិបុត្តេយេវ នេហី”តិ។ សោ តាយ យាចិតោ –

៧៨២។

“ទិដ្ឋា តយា និរយា តិរច្ឆានយោនិ, បេតា អសុរា អថវាបិ មានុសា ទេវា;

សយមទ្ទស កម្មវិបាកមត្តនោ, នេស្សាមិ តំ បាដលិបុត្តមក្ខតំ;

តត្ថ គន្ត្វា កុសលំ ករោហិ កម្ម”ន្តិ។ –

គាថមាហ។ តត្ថ ទិដ្ឋា តយា និរយាតិ ឯកច្ចេ បច្ចេកនិរយាបិ តយា ទិដ្ឋា។ តិរច្ឆានយោនីតិ មហានុភាវា នាគសុបណ្ណាទិតិរច្ឆានាបិ ទិដ្ឋា តយាតិ យោជនា។ បេតាតិ ខុប្បិបាសាទិភេទា បេតា។ អសុរាតិ កាលកញ្ជិកាទិភេទា អសុរា។ ទេវាតិ ឯកច្ចេ ចាតុមហារាជិកា ទេវា។ សោ កិរ អត្តនោ អានុភាវេន អន្តរន្តរា តំ គហេត្វា បច្ចេកនិរយាទិកេ ទស្សេន្តោ វិចរតិ, តេន ឯវមាហ។ សយមទ្ទស កម្មវិបាកមត្តនោតិ និរយាទិកេ វិសេសតោ គន្ត្វា បស្សន្តី សយមេវ អត្តនា កតកម្មានំ វិបាកំ បច្ចក្ខតោ អទ្ទស អទ្ទក្ខិ។ នេស្សាមិ តំ បាដលិបុត្តមក្ខតន្តិ ឥទានាហំ តំ អក្ខតំ កេនចិ អបរិក្ខតំ មនុស្សូបេតេវ បាដលិបុត្តំ នយិស្សាមិ។ ត្វំ បន តត្ថ គន្ត្វា កុសលំ ករោហិ កម្មំ, កម្មវិបាកស្ស បច្ចក្ខតោ ទិដ្ឋត្តា យុត្តបយុត្តា បុញ្ញាភិរតា ហោហីតិ អត្ថោ។

អថ សា ឥត្ថី តស្ស វចនំ សុត្វា អត្តមនា –

៧៨៣។

“អត្ថកាមាសិ មេ យក្ខ, ហិតកាមាសិ ទេវតេ;

ករោមិ តុយ្ហំ វចនំ, ត្វំសិ អាចរិយោ មម។

លិដឱ។

“ទិដ្ឋា តយា និរយា តិរច្ឆានយោនិ, បេតា អសុរា អថវាបិ មានុសា ទេវា;

សយមទ្ទសំ កម្មវិបាកមត្តនោ, កាហាមិ បុញ្ញានិ អនប្បកានី”តិ –

គាថមាហ។

អថ សោ បេតោ តំ ឧត្វិំ គហេត្វា អាកាសេន គន្ត្វា បាដលិបុត្តនគរស្ស មជ្ឈេ ឋបេត្វា បក្កាមិ។ អថស្ស ញាតិមិត្តាទយោ តំ ទិស្វា “មយំ បុព្វេ សមុទ្ទេ បក្ខិត្តា មតាតិ អស្សុម្ហា អយំ ទិដ្ឋា វត, ភោ, សោត្ថិនា អាគតា”តិ អភិនន្ទមានា សមាគន្ត្វា តស្ស បវត្តិំ បុច្ឆិំសុ។ សា តេសំ អាទិតោ បដ្ឋាយ អត្តនា ទិដ្ឋំ អនុភូតញ្ច សព្ពំ កថេសិ។ សាវត្ថិវាសិនោបិ ខោ តេ វាណិជា អនុក្កមេន សាវត្ថិំ ឧបគតកាលេ សត្ថុ សន្តិកំ ឧបសង្កមិត្វា វន្ទិត្វា ឯកមន្តំ និសិន្នា តំ បវត្តិំ ភគវតោ អារោចេសុំ។ ភគវា តមត្ថំ អដ្ឋុប្បត្តិំ កត្វា ចតុន្នំ បរិសានំ ធម្មំ ទេសេសិ។ តំ សុត្វា មហាជនោ សំវេគជាតោ ទានាទិកុសលធម្មាភិរតោ អហោសីតិ។

បាដលិបុត្តបេតវត្ថុវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

១២។ អម្ពវនបេតវត្ថុវណ្ណនា

អយញ្ច តេ បោក្ខរណី សុរម្មាតិ ឥទំ សត្ថរិ សាវត្ថិយំ វិហរន្តេ អម្ពបេតំ អារព្ភ វុត្តំ។ សាវត្ថិយំ កិរ អញ្ញតរោ គហបតិ បរិក្ខីណភោគោ អហោសិ។ តស្ស ភរិយា កាលមកាសិ, ឯកា ធីតា យេវ ហោតិ។ សោ តំ អត្តនោ មិត្តស្ស គេហេ ឋបេត្វា ឥណវសេន គហិតេន កហាបណសតេន ភណ្ឌំ គហេត្វា សត្ថេន សទ្ធិំ វណិជ្ជាយ គតោ, ន ចិរស្សេវ មូលេន សហ ឧទយភូតានិ បញ្ច កហាបណសតានិ លភិត្វា សត្ថេន សហ បដិនិវត្តិ។ អន្តរាមគ្គេ ចោរា បរិយុដ្ឋាយ សត្ថំ វិលុម្បិំសុ, សត្ថិកា ឥតោ ចិតោ ច បលាយិំសុ។ សោ បន គហបតិ អញ្ញតរស្មិំ គច្ឆេ កហាបណេ និក្ខិបិត្វា អវិទូរេ និលីយិ។ ចោរា តំ គហេត្វា ជីវិតា វោរោបេសុំ។ សោ ធនលោភេន តត្ថេវ បេតោ ហុត្វា និព្ពត្តិ។

វាណិជា សាវត្ថិំ គន្ត្វា តស្ស ធីតុយា តំ បវត្តិំ អារោចេសុំ។ សា បិតុ មរណេន អាទីនិកាភេន ច អតិវិយ សន្តាបជាតាយស្សា

ពាឡ្ហំ បរិទេវិ។ អថ តំ សោ បិតុ សហាយោ កុដុម្ពិកោ “យថា នាម កុលាលភាជនំ សព្វំ ភេទនបរិយន្តំ, ឯវមេវ សត្តានំ ជីវិតំ ភេទនបរិយន្តំ។ មរណំ នាម សព្វសាធារណំ អប្បដិការញ្ច, តស្មា មា ត្វំ បិតរិ អតិពាឡ្ហំ សោចិ, មា បរិទេវិ, អហំ តេ បិតា, ត្វំ មយ្ហំ ធីតា, អហំ តវ បិតុ កិច្ចំ ករោមិ, ត្វំ បិតុនោ គេហេ វិយ ឥមស្មិំ គេហេ អវិមនា អភិរមស្សូ”តិ វត្វា សមស្សាសេសិ។ សា តស្ស វចនេន បដិប្បស្សទ្ធសោកា បិតរិ វិយ តស្មិំ សញ្ជាតគារវពហុមានា អត្តនោ កបលភារេវន តស្ស វេយ្យាវច្ចការិនី ហុត្វា វត្តមានា បិតរំ ឧទ្ទិស្ស មតកិច្ចំ កាតុកាមា យាគុំ បចិត្វា មនោសិលាវណ្ណានិ សុបរិបក្កានិ មធុរានិ អម្ពផលានិ កំសបាតិយំ ឋបេត្វា យាគុំ អម្ពផលានិ ច ទាសិយា គាហាបេត្វា វិហារំ គន្ត្វា សត្ថារំ វន្ទិត្វា ឯវមាហ – “ភគវា មយ្ហំ ទក្ខិណាយ បដិគ្គហណេន អនុគ្គហំ ករោថា”តិ។ សត្ថា មហាករុណាយ សញ្ចោទិតមានសោ តស្សា មនោរថំ បូរេន្តោ និសិន្នាការំ ទស្សេសិ។ សា ហដ្ឋតុដ្ឋា បញ្ញត្តវរពុទ្ធាសនេ អត្តនា ឧបនីតំ សុចិសុទ្ធវត្ថំ អត្ថរិត្វា អទាសិ, និសីទិ ភគវា បញ្ញត្តេ អាសនេ។

អថ សា ភគវតោ យាគុំ ឧបនាមេសិ, បដិគ្គហេសិ ភគវា យាគុំ។ អថ សញ្ឈុដ្ឋិស្ស កិច្ចតម្បិ យាគុំ ទត្វា បុន ធោតហត្ថា អម្ពផលានិ ភគវតោ ឧបនាមេសិ, ភគវា តានិ បរិភុញ្ជិ។ សា ភគវន្តំ វន្ទិត្វា ឯវមាហ – “យា មេ, ភន្តេ, បច្ចុត្តរណយាគុអម្ពផលទានចេតនា បវត្តា ទក្ខិណា, សា មេ បិតរំ បាបុណាតូ”តិ។ ភគវា “ឯវំ ហោតូ”តិ វត្វា អនុមោទនំ អកាសិ។ សា ភគវន្តំ វន្ទិត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ។ តាយ ទក្ខិណាយ សមុដ្ឋិតមត្តាយ សោ បេតោ អម្ពវនុយ្យានវិមានកប្បរុក្ខបោក្ខរណិយោ មហតិញ្ច ទិព្វសម្បត្តិំ បដិលភិ។

អថ តេ វាណិជា អបរេន សមយេន វាណិជ្ជាយ គច្ឆន្តា តមេវ មគ្គំ បដិបន្នា បុព្វេ វសិតដ្ឋានេ ឯករត្តិំ វាសំ កប្បេសុំ។ តេ ទិស្វា សោ វិមានបេតោ ឧយ្យានវិមានាទីហិ សទ្ធិំ តេសំ អត្តានំ ទស្សេសិ។ តេ វាណិជា តំ ទិស្វា តេន លទ្ធសម្បត្តិំ បុច្ឆន្តា –

៧៨៦។

“អយញ្ច តេ បោក្ខរណី សុរម្មា, សមា សុតិត្ថា ច មហោទកា ច;

សុបុប្ផិតា ភមរគណានុកិណ្ណា, កថំ តយា លទ្ធា អយំ មនុញ្ញា។

៧៨៧។

“ឥទញ្ច តេ អម្ពវនំ សុរម្មំ, សព្វោតុកំ ធារយតេ ផលានិ;

សុបុប្ផិតំ ភមរគណានុកិណ្ណំ, កថំ តយា លទ្ធមិទំ វិមានំ”ន្តិ។ –

ពុយា ខេ្ច កាធា អនេចាទ្៍

លិ៥៩៍ តត្ថ ឃុរយ្ហាតិ ឃុដ្ឋ រយលឹឃា៍ ឃយាតិ ឃយតលិ៍ ឃុតិត្តាតិ រតភយឃនោបិភតាឃ ឃុត្តរតិត្តា៍ យនេហាងកាតិ តាហុឌលិ៍

លិ៥លិ៍ឃេត្ថាត្យកត្តិ បុប្បុបកថលុបករុក្ខាឌីហិ ឃេត្ថាឃុ ដ្ឋត្តឃុ ឃុលាចហំ៍ ពេតភាហ “ឆារឃពេ ថលិតី”តិ៍ ឃុបុបឿតត្តិ តិច្ឆ ឃុបុបឿតំ៍

តំ ឃុត្តា នបនោ នបិក្ខុរលិអាឌឹត បដិលិកការលំ អាឌិក្ខុរត្ថា –

លិ៥ប៍

“អប្ពបក្កិ ឌក៌ ឃាក្យ, ឃឹតដ្ឋាឃា យនោភរយា;

ឌឹតាឃ ឌឹត្តងារភត, ពោត ខេ ពុត លព្កតី”តិ៍ –

កាថយាហ៍ តត្ថ ពោត ខេ ពុត លព្កតីតិ ឃំ តំ ភកចនោ កិក្ខុភច្ចា អប្ពបក្កិ ដ្ឋក៌ ឃាក្យច្ចា យបំ ដ្ឋិឃ្ស ឌេត្តិឃា យឃ្យាឌឹតាឃ ឌិត្តិ ងាតិ, ពោត ខេ ឌឹតាឃ ឌិត្តងារភត ពុត ពុយឃ្មិ ឌិខ្ពា អប្ពចខេ ឃេត្ថាត្យកំ អប្ពបក្កិ, ពុយិឃ្យា ឌិត្ថាឃ យភុត្ថាឃ នបិក្ខុរលិឃា ឌិត្ថាំ ដ្ឋក៌, ឃាក្យឃា អត្តរលាឃ្យ ច ងានភត ដ្ឋឃ្យាភថិយាភកប្បរុក្ខាឌីឃុ ឃឹតដ្ឋាឃា យនោភរយា ពុត លព្កតិ, ឃយិដ្ឋតីតិ អនេត្ថា៍

ឲចន្ទា បត ចត្តា នឃា នបនោ ពោ ចាលិខេ នេត្តា តាតិ បន្ទា កហាបលឃតាតិ ងឃ្យត្តា “ពុតោ ដ្ឋបដ្ឋ ត្យនយព្យាលុទ, ដ្ឋបដ្ឋ យឃា កហិតំ ពុលំ ឃនោរងត្តា ឃុរលព ឌឹចត្វតិ យឃ្យាឌឹតាឃ ខេឆា”តិ អាហ៍ ចាលិខា អត្ថក្ខុនេភ ឃាចត្តិ បត្តា តឃ្យ ឌឹតាឃ កនេចត្តា ពោត អត្តនោ ឌិត្តកាកប្បិ តឃ្យា ឲច អឌិឃុ៍ ឃា កហាបលឃតំ ឆតិកាតិ ងត្តា ពុតទិ អត្តនោ ឃិត្យ ឃហាឃឃ្យ តឃ្យ កុដ្ឋត្តិកឃ្យ ងត្តា ឃឃំ ខេឃ្យាចច្ឆ កនោត្តិ តិចឃតិ៍ ឃា “ពុឌំ ឃត្ថា ត្យឃ្យនឃច ពោហត្វ”តិ តឃ្យានឃច បដិងត្តា តំ អត្តនោ ខេដ្ឋបុត្តឃ្យ ឈរឃាឃិតិ អកាឃិ៍

ឃា កត្ថនេត្ត ការល ឲក៌ បុត្តំ លកិត្តា តំ ដ្ឋបលិនេលត្តិ –

លិ៥ដ៍

“ឃត្តិដ្ឋិក៌ កយុំ ឲចិ បឃ្យច, ងាភឃ្យ ឌយឃ្យ ឃិឃយឃ្យ ចិបិក៌;

ᨴᩣᩈᩦ ᩋᩉᩴ ᩋᨿ᩠ᨿᨠᩩᩃᩮᩈᩩ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ, ᩈᩩᨱᩥᩈᩣ ᩉᩮᩣᨾᩥ ᩋᨣᩣᩁᩔ ᩍᩔᩁᩣ”ᨲᩥ᪨ –

ᩍᨾᩴ ᨣᩣᨳᩴ ᩅᨴᨲᩥ᪨

ᩋᨳᩮᨠᨴᩥᩅᩈᩴ ᩈᨲ᩠ᨳᩣ ᨲᩔᩣ ᨬᩣᨱᨸᩁᩥᨸᩣᨠᩴ ᩒᩃᩮᩣᨠᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩒᨽᩣᩈᩴ ᨹᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩩᨡᩮ ᨮᩥᨲᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨴᩔᩮᨲ᩠ᩅᩣ –

“ᩋᩈᩣᨲᩴ ᩈᩣᨲᩁᩪᨸᩮᨶ, ᨸᩥᨿᩁᩪᨸᩮᨶ ᩋᨸ᩠ᨸᩥᨿᩴ;

ᨴᩩᨠ᩠ᨡ ᩈᩩᨡᩔ ᩁᩪᨸᩮᨶ, ᨸᨾᨲ᩠ᨲᨾᨲᩥᩅᨲ᩠ᨲᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ (ᩏᨴᩣ᪨ ᪑᪘; ᨩᩣ᪨ ᪑᪨᪑᪨᪑᪐᪐) –

ᩍᨾᩴ ᨣᩣᨳᨾᩣᩉ᪨ ᩈᩣ ᨣᩣᨳᩣᨸᩁᩥᨿᩮᩣᩈᩣᨶᩮ ᩈᩮᩣᨲᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨹᩃᩮ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨ ᩈᩣ ᨴᩩᨲᩥᨿᨴᩥᩅᩈᩮ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨸ᩠ᨸᨾᩩᨡᩔ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᩘ᩠ᨥᩔ ᨴᩣᨶᩴ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩴ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩋᩣᩁᩮᩣᨧᩮᩈᩥ᪨ ᨽᨣᩅᩣ ᨲᨾᨲ᩠ᨳᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᩩᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨾ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᨸᩁᩥᩈᩣᨿ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨴᩮᩈᩮᩈᩥ᪨ ᩈᩣ ᨴᩮᩈᨶᩣ ᨾᩉᩣᨩᨶᩔ ᩈᩣᨲ᩠ᨳᩥᨠᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩦᨲᩥ᪨

ᩋᨾ᩠ᨻᩅᨶᨸᩮᨲᩅᨲ᩠ᨳᩩᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪑᪓᪨ ᩋᨠ᩠ᨡᩁᩩᨠ᩠ᨡᨸᩮᨲᩅᨲ᩠ᨳᩩᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

ᨿᩴ ᨴᨴᩣᨲᩥ ᨶ ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᩋᨠ᩠ᨡᨴᩣᨿᨠᨸᩮᨲᩅᨲ᩠ᨳᩩ᪨ ᨲᩔ ᨠᩣ ᩏᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥ? ᨽᨣᩅᨲᩥ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨿᩴ ᩅᩥᩉᩁᨶ᩠ᨲᩮ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩮᩣ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᩅᩣᩈᩦ ᩏᨸᩣᩈᨠᩮᩣ ᩈᨠᨭᩮᩉᩥ ᨽᨱ᩠ᨯᩔ ᨸᩪᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᨱᩥᨩ᩠ᨩᩣᨿ ᩅᩥᨴᩮᩈᩴ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨽᨱ᩠ᨯᩴ ᩅᩥᨠ᩠ᨠᩥᨱᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨭᩥᨽᨱ᩠ᨯᩴ ᩈᨠᨭᩮᩈᩩ ᩋᩣᩁᩮᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᩴ ᩏᨴ᩠ᨴᩥᩔ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨸᨭᩥᨸᨩ᩠ᨩᩥ᪨ ᨲᩔ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩔ ᩋᨭᩅᩥᨿᩴ ᩑᨠᩔ ᩈᨠᨭᩔ ᩋᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᨽᩥᨩ᩠ᨩᩥ᪨ ᩋᨳ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩮᩣ ᨸᩩᩁᩥᩈᩮᩣ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᨣᩉᨱᨲ᩠ᨳᩴ ᨠᩩᨮᩣᩁᩥᨹᩁᩈᩩᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨣᩣᨾᨲᩮᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩁᨬ᩠ᨬᩮ ᩅᩥᨧᩁᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨲᩴ ᨮᩣᨶᩴ ᨸᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩴ ᩏᨸᩣᩈᨠᩴ ᩋᨠ᩠ᨡᨽᨬ᩠ᨩᨶᩮᨶ ᨴᩮᩣᨾᨶᩔᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ “ᩋᨿᩴ ᩅᩣᨱᩥᨩᩮᩣ ᩋᨠ᩠ᨡᨽᨬ᩠ᨩᨶᩮᨶ ᩋᨭᩅᩥᨿᩴ ᨠᩥᩃᨾᨲᩦ”ᨲᩥ ᩋᨶᩩᨠᨾ᩠ᨸᩴ ᩏᨸᩣᨴᩣᨿ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᨴᨱ᩠ᨯᩴ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩊ᩠ᩉᩴ ᩋᨠ᩠ᨡᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨠᨭᩮ ᨿᩮᩣᨩᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨴᩣᩈᩥ᪨

ᩈᩮᩣ ᩋᨸᩁᩮᨶ ᩈᨾᨿᩮᨶ ᨠᩣᩃᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴᨿᩮᩅ ᩋᨭᩅᩥᨸᨴᩮᩈᩮ ᨽᩩᨾ᩠ᨾᨴᩮᩅᨲᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᩅᩮᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩁᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᨲᩔ ᩏᨸᩣᩈᨠᩔ ᨣᩮᩉᩴ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᩮᩉᨴ᩠ᩅᩣᩁᩮ ᨮᨲ᩠ᩅᩣ –

᪘᪐᪐᪨

“ᨿᩴ ᨴᨴᩣᨲᩥ ᨶ ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨴᩮᩉᩮᩅ ᨴᩣᨶᩴ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨽᨿᩴ ᨲᩁᨲᩥ;

ឧកឃំ ទេត ទារេត កច្ឆតិ, ឌាកេឆ យា បយដ្ឋឆា”តិ៍ –

កាឆយាហ៍ តត្ថ ឃំ ឥទាតិ ត ចំ ហោតីតិ ឃំ ទេឃ្យឆយុំ ទាឃេកា ទេតិ, ត តទេច បទេលិកេ តស្ស ទាតស្ស ផលការេចត ហោតិ, អឆ ទោ អញ្ញា ខាហ៊ំ ញ្ញដ្ឋ៊ំ ពត្តិ ផល៊ំ ហោតិយេច៍ តស្វា ទេទេឆច ទាតត្តិ ឃឆា តឆា ទាត៊ំ ទេឆ ៩ច៍ តត្ថ ការេលយាហ “ទត្វា ឧកឃំ តទតី”តិ , ទាត៊ំ ទត្វា ឌិដ្ឋឆយុំកយុំ ឋយ្យទាឃិកយុំ ទក្ខ អតត្ថញ្ញា អតិក្កយតិ៍ ឧកឃំ ទេត ទារេត កច្ឆតីតិ ឌិដ្ឋឆយុំក៊ំ ឋយ្យទាឃិកញ្ញាតិ ឧកឃយុំ ឃុល៊ំ ទេត ទារេត ឧបកច្ឆតិ បិបុលាតិ, អត្ថទេតា បទេឋញ្ញា ហិតឃុលចទេឋតាបិ អឃយទត្វា ឃោទេឌតទន្តា៍ ឌាកេឆ យា បយដ្ឋឆាតិ ៩ចំ ឧកឃាតត្ថតិចារល៊ំ ឧកឃហិតឋាឆត៊ំ ទាត៊ំ ឋយ្យាទេត៊ំ ឌាកេឆ, ទាត្វុបកេលាតិ ឋទេដ្ឋត្វា តត្ថ ច អប្បយត្តា ហោឆាតិ អទេត្វា៍ អាទេទេស្សតត្ថំ ទេចត្ថ អាទេយដិតចទេឋត ទុត្តំ៍

ចាលិទេឌា អត្ថទេតា កិច្ចំ តីទេទត្វា បដិតិចត្តិត្វា អត្តក្កទេយត ឋាចត្តិ បត្វា ទុតិឃឌិចទេឋ ឋត្វាទំ ឧបឋដ្ឋយិត្វា ចត្ថិត្វា ៩កយត្តិ តិឋិទេត្វា ចំ បចត្តិ ភកចទេតា អាទេទាទេចឋិ៍ ឋត្វា តយត្ថំ អដ្ឋប្បត្តិ កត្វា ឋយ្យត្តបទិឋាឃ ឆយុំ ទេទេឋឋិ៍ ឋា ទេទេឋតា យហាឌតស្ស ឋាត្តិកា អទេហាឋីតិ៍

អក្លទុក្លទេបតចត្ថុចល្លតា តិដ្ឋិតា៍

១៣៍ ទេភាកឋំហទេលទេបតិចត្ថុចល្លតា

យឃំទេភាទេក ឋំហទិយ្យាតិ ឥទំ ទេភាកឋំហទេលទេបតិចត្ថុំ៍ តស្ស កា ឧប្បត្តិ? ភកចតិ ទេចឡូចទេត ចិហទេត្ត ទាឌកទេហ កិទ ចតទេស្សា ឥត្តិទេឃា យាតក្កុជឌិចទេឋត ឋប្បិយឆុទេតលឆដ្ឋាឌីហិ ទេចាហាទំ កត្វា អទេឃាតិទេឋា ទេភាទេក ឋំហទិត្វា ឌីចត្តិ៍ តា កាឃស្ស ទេភទា បទំ យទេលា ចាហិតកទេទ បទិលាបិទេដ្ឋ ទេបតិទេឃា ហុត្វា តិដ្ឋត្តិឃុ៍ តា ទត្តិឃំ ទុក្លាកិក្ខតា –

ប័០១៍

“យឃំ ទេភាទេក ឋំហទិយ្យា ឋទេយត ចិឋទេយត ច;

ទេត អទេញ្ញា បទិក្ខញ្ញត្តិ, យឃំ ទុក្លស្ស ភាកិតី”តិ៍ –

ចិប្បលបត្តិទេឃា ទេភទេទចត យហាឋទេដ្ឋត ចិទចិឃុ៍ យតុស្សា ចំ ឃុត្វា ភីតតឋិតា ចិភាតាឃ ទត្តិឃា ញុដ្ឋប្បយុលស្ស ភិក្លុឋឈ្ឈស្ស យហាទាត៊ំ ឋទេដ្ឋត្វា ឋត្វាទំ ភិក្លុឋឈ្ឈា តិយទេត្តត្វា បលីទេតត លាឌតីទេឃត ទេភាឌតីទេឃត បទិចិឋិត្វា ភកចត្តំ ភុត្តាចិ ខ្ជតីតបត្តបាលិំ ឧបតិឋីឌិត្វា ចំ

បចត្តិ តិចេចេស្សុំ កកចា “ឧបាសកា តេត ចេា សចេ្ចត លោបិ អត្តុរាយោ តត្តិ, ចតស្សា បត ចេបតិយោ ទុក្ខាកិក្ខា អត្តុតា ទុក្ខាដំ ពយ្យំ ពចេឆ្វា បរិចេចតចេសត ចិស្សចេត ចិរចត្តិយោ –

“យំ លោកេ និហរិយា្យ សចេយត ចិសចេយត ច;

តេ អជ្ជោ បរិក្ខាត្តិ, យំ ទុក្ខស្ស កាកិតី”តិ៍ –

ក្ខយំ កាឆយាហំស្ធតិ អចេចាច៍

តត្ថ លោកេតិ បរិក្ខាតញ្ញេជ្ជត “លោកា”តិ លង្គតាយ ចត្វាករលាឌិពោ ចិត្តបករាលចិសេស៍ និហរិយាតិ យចេឆ្ចរយលេត បរិយាជិគ្គចិត្វា ពស្សចិ កិច្ចិ អគត្វា សច្ចិតិយាសចេយត ចិសចេយត ចាតិ ចាចេយត ច អជ្ជាចេយត ច, ចាយបតិទ្ធបពោត ចា អជ្ជាចេយត តេត លោកេ អចេយត្តិ និហរិចេត ក្ខជាតិ អចេជ្ជោ បរិក្ខាត្តិ៍ យំ ទុក្ខស្ស កាកិតិតិ យំ បត ពស្សចិបិ បុចរិតស្ស អពតត្វា ទុក្ខរិតស្ស ច ពតត្វា ឧតចេហិ ចេបតចេយាតិបរិយាបត្តស្ស យហចេតា ទុក្ខស្ស កាកិតិយោ កចាយ, យហាទុក្ខិ អក្កុកចាយាតិ អចេត្វា៍

ឧចំ កកចា តាហិ ចេបតីហិ ទុត្តំ កាឆំ ចត្វា តាសំ បចត្តិ ពចេឆ្វា តំ អជ្ជុប្បត្តិ ពត្វា សយុត្តុបរិសាយ ឆយ្យំ ចេសេត្វា ឧបរិ សច្ចាតិ បកាសេសិ, សច្ចបរិយោសាចេត ពហុ សោតាបត្តិផលីឌីតិ បាបុណិស្ធតិ៍

លោកសិហរលចេបតិចត្ថុចណ្ណនា តិដ្ឋិតា៍

១៥៍ សេដ្ឋិបុត្តចេបតចត្ថុចណ្ណនា

សដ្ឋិចស្សសហស្សាតីតិ ក្ខជំ សេដ្ឋិបុត្តចេបតចត្ថុ៍ តស្ស កា ឧប្បត្តិ? កកចា សាចត្ថិយំ ចិហរតិ ចេតចេត៍ តេត ចោ បត សមយេត រាជា បសេតជិ លោសលេ អលក្ខតប្បដិយត្វា ហត្ថិក្ខន្ធចរគតោ យហតិយា រាជុីដ្ឋិយា យហេត្តត រាជាក្កុកាចេត តកាទំ អក្កុសច្ចាទេត្វា អជ្ជាតរស្មិំ ពេហ ឧបរិបាសាចេ ចាតបាតំ ចិចរិត្វា តំ រាជចិក្ខិតំ ឌូលេវិពោត្តិំ ទ្ធបសម្បត្តិយា ចេចឆ្ចរាបដិកាកំ ឧពំ ក្ខត្ថិ ជិដ្ឋា អជ្ឈុបុឌ្ឍា អារម្ពណេ សហសា សមុប្បត្តេត កិលេសសមុទាចារេត បរិឃ្ជដ្ឋិតចិត្វា សតិបិ ក្ខលទ្ធបិចារាជិក្ខលចិសេសសមប្បត្តេ អត្តេបុចេជតេ សកាចលហុពស្ស បត ទុដ្ឋយស្ស ចិត្តស្ស ចសេត តស្សំ ក្ខត្ថិយំ បដិពទ្ធយាគសោ ហុត្វា បច្ឆាសេត តិសិត្តស្ស បុរិសស្ស “ក្ខយំ បិសាជំ ក្ខយច្ចា ក្ខត្ថិ ឧបជាចេហី”តិ សជ្ជា ឧត្វា រាជចេកហំ បចិដ្ឋេ៍ អជ្ជា សត្វា អជ្ជាសក្កុចេបតចត្តយិអាកាតកយេគេច ចេជិតត្វា៍

អយំ បត ចិសេសោ – ក្ខឆ បុរិសោ ឃុរិយេ អកតជ្ជុចេតយេច អាកក្កុា តកាទ្ធាចេ ចកិតេត អត្តុតា អាតីតំ អទុលាចណ្ណយត្តិកំ ឧប្បាលិតិ ច

នគរទ្វារេកចារេន លភេក្កត្វា និបជ្ជិត្វា ខេតចត៌ អកយាសិ។ រាជា បន សិរិសយនេ ចាស្វុបកេតា យជ្ឈិមយាមេ ស-ក្ខតិ ន-ក្ខតិ ទុ-ក្ខតិ សោ-ក្ខតិ ច ក្ខយានិ ចត្តារិ អក្ខរានិ យហតា កេល្ហេន ស្ចរារិតានិ ចិឃ ចិស្សរចេសេន អស្សោសិ។ តានិ កិរ អតីតេ កាលេ សាចត្ថិចារីហិ ចតូហិ សេដ្ឋិបុត្តេហិ ទេកាយមេយត្តេហិ ខេយាឌ្ឌតកាលេ បរទារិកកម្មំ ចេសេន ខាតំ អបុញ្ញំ បសេចត្វា អបរកាលេ កាលំ កត្វា តេស្សេច នគរស្ស សមីបេ លោហកុម្ភិយំ និព្ពត្តិត្វា បច្ចមានេហិ លោហកុម្ភិយា មុខវដ្ដិំ បត្វា ឲុកេកំ កាថំ ចត្តុកាមេហិ ស្ចរានិតានំ តានំ កាថានំ អាទិអក្ខរានិ , តេ បនយក្ខុរេយេច ចត្វា ខេចនាប្បត្តា ហុត្វា លោហកុម្ភិ ខ្ចាតា ទិ សុ។

រាជា បន តំ សទ្ទំ សុត្វា ភីតតសិតោ សំចិកេក្កា លោមហដ្ឋជាតោ តំ រត្តាចសេសំ ទុរេក្ខន ឌីតិនាមេត្វា ចិភាតាយ រត្តិយា បុរោហិតំ បក្កោសាបេត្វា តំ បចត្តិំ កេចេសិ។ បុរោហិតោ រាជានំ ភីតតសិតំ ខាត្វា លិភកិរេទ្ធា "ស្ចប្បន្តោ តោ អយំ យយ្ហំព្រាហ្មណានន្ចា លិភក្ខប្បាកតុបិនេយា"តិ ចិតេត្តត្វា "យហារាជ, យហា ចនាយំ ស្ចបទ្ទចោ ស្ចប្បន្តោ, សព្ពចតុក្កំ យញ្ញំ យជាហី"តិ អាហ។ រាជា តស្ស ចចនំ សុត្វា អយច្ចេ អាណាបេសិ "សព្ពចតុក្កយញ្ញស្ស ស្ចបករណានិ សជ្ជេថា"តិ។ តំ សុត្វា យល្លិកា ទេចី រាជានំ ឲុចយាហ – "កស្មា, យហារាជ, ព្រាហ្មណស្ស ចចនំ សុត្វា អនេកបាណចធហិំសកកិច្ចំ កាតុកាយោសិ, នកុ សព្ពត្ថ អប្បដិហតញាណចារេរា ភគចា បុច្ឆិតព្ពោ? យថា ច តេ ភគចា ព្យាកទិស្សតិ, តថា បដិបជ្ជិតព្ពន្តិ"។ រាជា តស្សា ចចនំ សុត្វា សទ្ធ សន្តិកំ កន្ត្វា តំ បចត្តិំ ភគចតោ អារោចេសិ។ ភគចា "ន, យហារាជ, តេតានិទានំ តុយ្ហំ កោចិ អន្តរាយោ"តិ ចត្វា អាទិតោ បដ្ឋាយ តេសំ លោហកុម្ភិនិរយេ និព្ពត្តសត្តានំ បចត្តិំ កេចត្វា តេហិ បចេក្ខំ ស្ចរានេតុំ អារទ្ធកាថាយោ –

ប៉០១។

"សដ្ឋិចស្សសហស្សានិ, បរិបុណ្ណានិ សព្ពសោ;

និរយេ បច្ចមានានំ, កទា អន្តោ ភវិស្សតិ។

ប៉០២។

"នត្ថិ អន្តោ កុតោ អន្តោ, ន អន្តោ បដិទិស្សតិ;

តទា ហិ បកតំ បាបំ, តុយ្ហំយយ្ហញ្ច យារិសា។

ប៉០៣។

“ទុជ្ជីវិតមជីវិម្ហ យេ សន្តេ ន ទទម្ហសេ;

សន្តេសុ ទេយ្យធម្មេសុ, ទីបំ នាកម្ហ អត្តនោ។

ប័០៨។

“សោហំ នូន ឥតោ គន្ត្វា, យោនិំ លទ្ធាន មានុសិំ;

វទញ្ញូ សីលសម្បន្នោ, កាហាមិ កុសលំ ពហុ”ន្តិ –

បរិបុណ្ណំ កត្វា កថេសិ។

ប័០១។ តត្ថ សដ្ឋិវស្សសហស្សានីតិ វស្សានំ សដ្ឋិសហស្សានិ។ តស្មិំ កិរ លោហកុម្ភិនិរយេ និព្ពត្តសត្តា អធោ គច្ឆន្តា តិំសាយ វស្សសហស្សេហិ ហេដ្ឋិមតលំ បាបុណាតិ, តតោ ឧទ្ធំ គច្ឆន្តាបិ តិំសាយ ឯវ វស្សសហស្សេហិ មុខវដ្ដិំ បាបុណាតិ, តាយ សញ្ញាយ សោ “សដ្ឋិវស្សសហស្សានិ, បរិបុណ្ណានិ សព្ពសោ”តិ គាថំ វត្តុកាមោ ស-ឥតិ វត្វា អនិមត្តវេនថាបេត្វា ហុត្វា អធោមុខោ បតិ។ ភគវា បន តំ រញ្ញោ បរិបុណ្ណំ កត្វា កថេសិ។ ឯស នយោ សេសគាថាសុបិ។ តត្ថ កទា អន្តោ ភវិស្សតីតិ លោហកុម្ភិនិរយេ បច្ចមានានំ អម្ហាកំ កទា នុ ខោ ឥមស្ស ទុក្ខស្ស អន្តោ បរិយោសានំ ភវិស្សតិ។

ប័០២។ តទា ហីតិ យទា តុយ្ហំ មយ្ហញ្ច ឥមស្ស ទុក្ខស្ស នត្ថិ អន្តោ, ន អន្តោ បដិទិស្សតិ, តទា តេន បការេន បាបកំ កម្មំ បកតំ តយា មយា ចាតិ វិភត្តិ វិបរិណាមេត្វា វត្តព្ពំ។

ប័០៣។ ទុជ្ជីវិតន្តិ វិញ្ញូហិ គរហិតព្ពំ ជីវិតំ។ យេ សន្តេតិ យេ មយំ សន្តេ វិជ្ជមានេ ទេយ្យធម្មេ ន ទទម្ហាតិ ន អទម្ហាបុព្ពមេវត្ថំ បិហិតំ កាតុំ “សន្តេសុ ទេយ្យធម្មេសុ, ទីបំ នាកម្ហ អត្តនោ”តិ វុត្តំ។

ប័០៨។ សោហន្តិ សោ អហំ។ នូនាតិ បរិវិតក្កេ និបាតោ។ ឥតោតិ ឥមស្មា លោហកុម្ភិនិរយា។ គន្ត្វាតិ អបគន្ត្វា។ យោនិំ លទ្ធាន មានុសិន្តិ មនុស្សយោនិំ មនុស្សត្តភាវំ លភិត្វា។ វទញ្ញូតិ បរិច្ចាគសីលោ, យាចកានំ វា វចនញ្ញូ។ សីលសម្បន្នោតិ សីលាចារសម្បន្នោ។ កាហាមិ កុសលំ ពហុន្តិ បុព្ពេ វិយ បមាទំ អនាបជ្ជិត្វា ពហុំ បហូតំ កុសលំ បុញ្ញកម្មំ ករិស្សាមិ, ឧបចិនិស្សាមីតិ អត្ថោ។

សត្ថា ឥមា គាថាយោ វត្វា វិត្ថារេន ធម្មំ ទេសេសិ, ទេសនាបរិយោសានេ មត្តិការត្តុប្បលហារកោ បុរិសោ សោតាបត្តិផលេ

ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩉᩥ᪨ ᩁᩣᨩᩣ ᩈᨬ᩠ᨩᩣᨲᩈᩴᩅᩮᨣᩮᩣ ᨸᩁᨸᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮ ᩋᨽᩥᨩ᩠ᨫᩴ ᨸᩉᩣᨿ ᩈᨴᩣᩁᩈᨶ᩠ᨲᩩᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩦᨲᩥ᪨

ᩈᩮᨭ᩠ᨮᩥᨸᩩᨲ᩠ᨲᨸᩮᨲᩅᨲ᩠ᨳᩩᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪁᪉᪨ ᩈᨭ᩠ᨮᩥᨠᩪᨭᨸᩮᨲᩅᨲ᩠ᨳᩩᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

ᨠᩥᩴ ᨶᩩ ᩏᨾ᩠ᨾᨲ᩠ᨲᩁᩪᨸᩮᩣᩅᩣᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᩈᨲ᩠ᨳᩣ ᩅᩮᩊᩩᩅᨶᩮ ᩅᩥᩉᩁᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩴ ᨸᩮᨲᩴ ᩋᩣᩁᨻ᩠ᨽ ᨠᨳᩮᩈᩥ᪨ ᩋᨲᩦᨲᩮ ᨠᩥᩁ ᨻᩣᩁᩣᨱᩈᩥᨿᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩮᩣ ᨸᩦᨮᩈᨸ᩠ᨸᩦ ᩈᩣᩃᩥᨲ᩠ᨲᨠᨸᨿᩮᩣᨣᩮ ᨠᩩᩈᩃᩮᩣ, ᨲᩉᩥᩴ ᩈᨠ᩠ᨡᩁᨡᩥᨸᨶᩈᩥᨸ᩠ᨸᩮ ᨶᩥᨸ᩠ᨹᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨣᨲᩮᩣ ᨶᨣᩁᨴ᩠ᩅᩣᩁᩮ ᨶᩥᨣᩕᩮᩣᨵᩁᩩᨠ᩠ᨡᨾᩪᩃᩮ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨠ᩠ᨡᩁᨸᩉᩣᩁᩮᩉᩥ ᩉᨲ᩠ᨳᩥᩋᩔᨾᨶᩩᩔᩁᨳᨠᩪᨭᩣᨣᩣᩁᨵᨩᨸᩩᨱ᩠ᨱᨥᨭᩣᨴᩥᩁᩪᨸᩣᨶᩥ ᨶᩥᨣᩕᩮᩣᨵᨸᨲ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᨴᩔᩮᨲᩥ᪨ ᨶᨣᩁᨴᩣᩁᨠᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨠᩦᩊᨶᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨿᩣᨶᨠᨽᨲ᩠ᨲᨿᩣᨶᨠᩣᨴᩦᨶᩥ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᨳᩣᩁᩩᨧᩥ ᨲᩣᨶᩥ ᩁᩪᨸᩣᨶᩥ ᨠᩣᩁᩣᨸᩮᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᩋᨳᩮᨠᨴᩥᩅᩈᩴ ᨻᩣᩁᩣᨱᩈᩥᩁᩣᨩᩣ ᨶᨣᩁᨲᩮᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩴ ᨶᩥᨣᩕᩮᩣᨵᨾᩪᩃᩴ ᩏᨸᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᨣᩕᩮᩣᨵᨸᨲ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᩉᨲ᩠ᨳᩥᩁᩪᨸᩣᨴᩥᩅᩥᩈᩮᩈᩮ ᨶᩣᨶᩣᩅᩥᨵᩁᩪᨸᩅᩥᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ ᩋᨸ᩠ᨸᩥᨲᩣ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᨾᨶᩩᩔᩮ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥ – “ᨠᩮᨶ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ ᩍᨾᩮᩈᩩ ᨶᩥᨣᩕᩮᩣᨵᨸᨲ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᩑᩅᩴ ᨶᩣᨶᩣᩅᩥᨵᩁᩪᨸᩅᩥᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ ᨠᨲᩣ”ᨲᩥ? ᨾᨶᩩᩔᩣ ᨲᩴ ᨸᩦᨮᩈᨸ᩠ᨸᩥᩴ ᨴᩔᩮᩈᩩᩴ “ᨴᩮᩅ, ᨸᩦᨮᩈᨸ᩠ᨸᩥᨶᩣ ᨠᨲᩣ”ᨲᩥ᪨ ᩁᩣᨩᩣ ᨲᩴ ᨸᨠ᩠ᨠᩮᩣᩈᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᩅᨾᩣᩉ – “ᩈᨠ᩠ᨠᩣ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ, ᨽᨱᩮ, ᨾᨿ᩠ᩉᩴ ᨴᩔᩥᨲᩔ ᩑᨠᩔ ᨸᩩᩁᩥᩈᩔ ᨻᩉᩩᨽᩣᨱᩥᩔ ᩋᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩔᩮᩅ ᨠᩩᨧ᩠ᨨᩥᨿᩴ ᩋᨩᩃᨱ᩠ᨯᩥᨠᩣᩉᩥ ᨸᩪᩁᩮᨲᩩ”ᨶ᩠ᨲᩥ? “ᩈᨠ᩠ᨠᩣ, ᨴᩮᩅᩣ”ᨲᩥ᪨ ᩁᩣᨩᩣ ᨲᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩁᩣᨩᨽᩅᨶᩴ ᨶᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨻᩉᩩᨽᩣᨱᩥᨠᩮ ᨸᩩᩁᩮᩣᩉᩥᨲᩮ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩮᨸᩥ ᨸᩩᩁᩮᩣᩉᩥᨲᩴ ᨸᨠ᩠ᨠᩮᩣᩈᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩮᨶ ᩈᩉ ᩅᩥᩅᩥᨲ᩠ᨲᩮ ᩒᨠᩣᩈᩮ ᩈᩣᨱᩥᨸᩣᨠᩣᩁᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩮ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᨳᩣᨿᩮᩣᨣᩴ ᨸᩦᨮᩈᨸ᩠ᨸᩥᩴ ᨸᨠ᩠ᨠᩮᩣᩈᩣᨸᩮᩈᩥ᪨ ᨸᩦᨮᩈᨸ᩠ᨸᩦ ᨶᩣᩊᩥᨸᩪᩁᩥᨲᩣ ᩋᨩᩃᨱ᩠ᨯᩥᨠᩣ ᩋᩣᨴᩣᨿᩣᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩋᩣᨠᩣᩁᩴ ᨬᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩩᩁᩮᩣᩉᩥᨲᩣᨽᩥᨾᩩᨡᩮᩣ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨲᩮᨶ ᨾᩩᨡᩮ ᩅᩥᩅᨭᩮ ᩈᩣᨱᩥᨸᩣᨠᩣᩁᩅᩥᩅᩁᩮᨶ ᩑᨠᩮᨠᩴ ᩋᨩᩃᨱ᩠ᨯᩥᨠᩴ ᨲᩔ ᨣᩃᨾᩪᩃᩮ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨸᩮᩈᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᩃᨩ᩠ᨩᩣᨿ ᨶᩥᨣ᩠ᨣᩥᩃᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨸᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩮ ᩈᨻ᩠ᨻᩣ ᩋᨩ᩠ᨫᩮᩣᩉᩁᩥ᪨ ᩋᨳ ᨶᩴ ᩁᩣᨩᩣ ᩋᨩᩃᨱ᩠ᨯᩥᨠᩣᩉᩥ ᨸᩪᩁᩥᨲᩮᩣᨴᩁᩴ ᩅᩥᩔᨩ᩠ᨩᩥ – “ᨣᨧ᩠ᨨ, ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱ, ᩃᨴ᩠ᨵᩴ ᨲᨿᩣ ᨻᩉᩩᨽᩣᨱᩥᨲᩣᨿ ᨹᩃᩴ, ᨿᨭ᩠ᨮᩥᨹᩃᨸᩥᨿᨦ᩠ᨣᩩᨲᨧᩣᨴᩦᩉᩥ ᩋᨽᩥᩈᨦ᩠ᨡᨲᩴ ᨸᩣᨶᩴ ᨸᩥᩅᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨨᨯ᩠ᨯᩮᩉᩥ, ᩑᩅᩴ ᨲᩮ ᩈᩮᩣᨲ᩠ᨳᩥ ᨽᩅᩥᩔᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨲᩔ ᨧ ᨸᩦᨮᩈᨸ᩠ᨸᩥᩔ ᨲᩮᨶ ᨠᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᩋᨲ᩠ᨲᨾᨶᩮᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᨲᩩᨴ᩠ᨴᩥᩈᩴ ᨣᩣᨾᩮ ᩋᨴᩣᩈᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᨣᩣᨾᩮ ᩃᨽᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩈᩩᨡᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨸᩦᨱᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨸᩁᩥᨩᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᩈᩩᨡᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨸᩦᨱᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᨾᨱᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣᨴᩦᨶᩴ ᨿᨳᩣᩁᩉᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨴᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩩᩁᨽᩣᩅᩮᨶ ᩈᨻ᩠ᨻᩁᩣᨩᩥᨠᩣᨿ ᩋᨲ᩠ᨳᩴ ᩋᩉᩣᨸᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᩩᨡᩮᨶᩮᩅ ᨩᩦᩅᨲᩥ, ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩋᨶᩩᩁᩪᨸᩴ ᩈᩥᨸ᩠ᨸᩴ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩅᨲ᩠ᨲᩅᩮᨲᨶᩴ ᨴᩮᨲᩥ᪨

ᩋᨳᩮᨠᩮᩣ ᨸᩩᩁᩥᩈᩮᩣ ᨲᩔ ᩈᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩏᨸᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᩅᨾᩣᩉ – “ᩈᩣᨵᩩ, ᩋᩣᨧᩁᩥᨿ, ᨾᨿ᩠ᩉᩴ ᩑᨲᩴ ᩈᩥᨸ᩠ᨸᩴ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᩮᩉᩥ, ᨿᩮᨶᩣᩉᩴ ᩋᨸᩥ ᨩᩦᩅᩥᨠᩴ ᨠᨸ᩠ᨸᩮᨿ᩠ᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᨲᩴ ᨸᩩᩁᩥᩈᩴ ᨲᩴ ᩈᩥᨸ᩠ᨸᩴ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᩮᩈᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲᩈᩥᨸ᩠ᨸᩮᩣ ᩈᩥᨸ᩠ᨸᩴ ᩅᩦᨾᩴᩈᩥᨲᩩᨠᩣᨾᩮᩣ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨦ᩠ᨣᩣᨲᩦᩁᩮ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩔ ᩈᩩᨶᩮᨲ᩠ᨲᩔ ᨶᩣᨾ ᨸᨧ᩠ᨧᩮᨠᨻᩩᨴ᩠ᨵᩔ ᩈᨠ᩠ᨡᩁᩣᨽᩥᨥᩣᨲᩮᨶ ᩈᩦᩈᩴ ᨽᩥᨶ᩠ᨴᩥ᪨ ᨸᨧ᩠ᨧᩮᨠᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨲᨲ᩠ᨳᩮᩅ ᨣᨦ᩠ᨣᩣᨲᩦᩁᩮ ᨸᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨿᩥ᪨ ᨾᨶᩩᩔᩣ ᨲᩴ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩴ ᨸᩩᩁᩥᩈᩴ ᨲᨲ᩠ᨳᩮᩅ ᩃᩮᨯ᩠ᨯᨴᨱ᩠ᨯᩣᨴᩦᩉᩥ ᨸᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨩᩦᩅᩥᨲᩣ ᩅᩮᩣᩁᩮᩣᨸᩮᩈᩩᩴ᪨ ᩈᩮᩣ ᨠᩣᩃᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩅᩦᨧᩥᨾᩉᩣᨶᩥᩁᨿᩮ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨻᩉᩪᨶᩥ ᩅᩔᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᨶᩥᩁᨿᩮ ᨸᨧ᩠ᨧᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩔᩮᩅ ᨠᨾ᩠ᨾᩔ ᩅᩥᨸᩣᨠᩣᩅᩈᩮᩈᩮᨶ ᨣᩥᨩ᩠ᨫᨠᩪᨭᨸᨻ᩠ᨻᨲᩮ ᩁᩣᨩᨣᩉᨶᨣᩁᩔ ᩋᩅᩥᨴᩪᩁᩮ ᨸᩮᨲᩮᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᩔ ᨠᨾ᩠ᨾᩔ ᩈᩁᩥᨠ᩠ᨡᨠᩮᨶ ᩅᩥᨸᩣᨠᩮᨶ ᩈᨭ᩠ᨮᩥᨠᩪᨭᨾᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᨠᩪᨭᩣᨶᩥ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨱ᩠ᩉᩈᨾᨿᩴ ᨾᨩ᩠ᨫᨶ᩠ᩉᩥᨠᩈᨾᨿᩴ ᩈᩣᨿᨶ᩠ᩉᩈᨾᨿᩴ ᩈᨭ᩠ᨮᩥ ᩋᨿᩮᩣᨠᩪᨭᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᨿᨲ᩠ᩅᩮᨠ ᨶᩥᨸᨲᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᨽᩥᨶ᩠ᨶᨠᩥᨶ᩠ᨶᩈᩦᩈᩮᩣ

អភិមត្តវេទនាប្បត្តោ ភូមិយំ និបតតិ, អយោគុឡេសុ បន អបគតមត្តេសុ បដិបាកតិកសរីរោ តិដ្ឋតិ។

អថេកទិវសំ អាយស្មា មហាមោគ្គល្លានោ គិជ្ឈកូដបព្ពតា ឱតរន្តោ តំ ទិស្វា –

៥០៣។

“កិំ នុ ឧម្មត្តរូបោវ, មិគោ ភន្តោវ ធាវសិ;

និស្សំសយំ បាបកម្មន្តោ, កិំ នុ សទ្ទាយសេ តុវ”ន្តិ។ –

ឥមាយ គាថាយ បដិបុច្ឆិ។ តត្ថ ឧម្មត្តរូបោវាតិ ឧម្មត្តកសភាវោ វិយ ឧម្មាទប្បត្តោ វិយ។ មិគោ ភន្តោវ ធាវសីតិ ភន្តមិគោ វិយ ឥតោ ចិតោ ច ធាវសិ។ សោ ហិ តេសុ អយោគុឡេសុ និបតន្តេសុ បរិត្តាណំ អបស្សន្តោ “ន សិយា នុ ខោ ឥធ បហារោ”តិ ឥតោបិ ឥតោបិ បលាយតិ។ តេ បន គុឡេ ខិត្តា យត្ថ កត្ថចិ ឋិតស្ស មត្ថកេយេវ និបតន្តិ។ កិំ នុ សទ្ទាយសេ តុវន្តិ កិំ នុ ខោ តុវំ សទ្ទំ ករោសិ, អតិវិយ វិស្សរំ ករោន្តោ វិចរសិ។

តំ សុត្វា បេតោ –

៥០៤។

“អហំ ភទន្តេ បេតោម្ហិ, ទុគ្គតោ យមលោកិកោ;

បាបកម្មំ ករិត្វាន, បេតលោកំ ឥតោ គតោ។

៥០៥។

“សដ្ឋិ កូដសហស្សានិ, បរិបុណ្ណានិ សព្វសោ;

សីសេ មយ្ហំ និបតន្តិ, តេ ភិន្ទន្តិ ច មត្ថក”ន្តិ។ –

ທ຺ວີຫິ ຄາຖາຫິ ປຏິວຈນໍ ອທາສິ. ຕຕ຺ຖ ສຏ຺ຐິ ກູຏສຫສ຺ສານີຕິ ສຏ຺ຐິມຕ຺ຕານິ ອໂຍກູຏສຫສ຺ສານິ. ປຣິປຸຓ຺ຓານີຕິ ອນູນານິ. ສພ຺ພໂສຕິ ສພ຺ພາກາຣໂຕ. ຕສ຺ສ ກິຣ ສຏ຺ຐິຍາ ອໂຍກູຏສຫສ຺ສານໍ ປຕຕປ຺ປໂຫາຣກໍ ມຫນ຺ຕໍ ປພ຺ພຕກູຏປ຺ປມາຓໍ ສີສໍ ຕິຏ຺ຐຕິ. ຕໍ ຕສ຺ສ ວາລຄ຺ຄໂກຏິນິຕ຺ຕຸທນມຕ຺ຕມ຺ປິ ພາທໍ ອເສເສຕ຺ວາ ຕານິ ກູຏານິ ປຕນ຺ຕານິ ມຕ຺ຕກໍ ກິຕ຺ຕິ, ເຕນ ໂສ ອຕ຺ສ຺ສທ ກເຣາຕີ. ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ “ສພ຺ພໂສ ສີເສ ມຍ຺ຫໍ ນິປຕນ຺ຕິ, ເນ ກິຕ຺ຕິ ຈ ມຕ຺ຕຸກ”ນ຺ຕິ.

ອຖ ຕໍ ເທໂວ ຄາຖາຍ ປຸຈ຺ຈນ຺ໂຕ –

໕໐໙.

“ກິໍ ຕຸ ກາເຍນ ວາຈາຍ, ມນສາ ທຸກ຺ກຕໍ ກຕໍ;

ກິສ຺ສ ກມ຺ມວິປາເກນ, ປຸຣິສ ທຸກ຺ຂ ນິຄຈ຺ຈສິ.

໕໑໐.

“ສຏ຺ຐິ ກູຏສຫສ຺ສານິ, ປຣິປຸຓ຺ຓານິ ສພ຺ພໂສ;

ສີເສ ຕຸຍ຺ຫໍ ນິປຕນ຺ຕິ, ເນ ກິຕ຺ຕິ ຈ ມຕ຺ຕຸກ”ນ຺ຕິ. –

ເທ຺ວ ຄາຖາ ອພາສິ.

ຕສ຺ສ ເປເຕາ ອຕ຺ຕໂນ ຄາຖາຍ ອາຈິກ຺ຂນ຺ໂຕ –

໕໑໑.

“ອຖ຺ທສາສິ [illegible], [illegible];

[illegible], [illegible].

ប័១៦៍

“សាលិត្តកប្បហារេន, ភិន្ទិស្សំ តស្ស មត្ថកំ;

តស្សកម្មវិបាកេន, ឥទំ ទុក្ខំ និគច្ឆសិ៍

ប័១៧៍

“សដ្ឋិ កូដសហស្សានិ, បរិបុណ្ណានិ សព្វសោ;

សីសេ មយ្ហានិបតន្តិ, តេ ភិន្ទន្តិ ច មត្ថក”ន្តិ៍ –

តិស្សោ គាថាយោ អភាសិ៍

ប័១១៍ តត្ថ សម្ពុទ្ធន្តិ បច្ចេកសម្ពុទ្ធំ៍ សុនេត្តន្តិ ឧវិនាយកំ៍ ភាវិតិន្ទ្រិយន្តិ អរិយមគ្គភាវនាយ ភាវិតសទ្ធាទិន្ទ្រិយំ៍

ប័១៦-១៧៍ សាលិត្តកប្បហារេនាតិ សាលិត្តកំ វុច្ចតិ ធនុកេន, អង្គុលីហិ ឧច វា សក្ខរខិបនបយោគោ៍ តថា ហិ សក្ខរាយ បហារេនាតិ វា បាឋោ៍ ភិន្ទិស្សន្តិ ភិន្ទិំ៍

តំ សុត្វា ថេរោ “អត្តនោ កតកម្មានុរូបមេវ ឋានានិ បុរាណកម្មស្ស ឥទំ ផលំ បដិលភតី”តិ ទស្សេន្តោ –

ប័១៣៍

“ធេយុត តេ កាបុរិស;

សដ្ឋិ កូដសហស្សានិ, បរិបុណ្ណានិ សព្វសោ;

សីសេ តុយ្ហានិបតន្តិ, តេ ភិន្ទន្តិ ច មត្ថក”ន្តិ៍ –

ឌ្លសាតកាចរិយាហំ តត្ថ ឆរម្ភាតិ អត្ថូបការេនាតំ តេតិ តច, តស្មិំ បច្ចុប្បន្នេ អបរន្តត្ថ តយា កតស្ស បិបកម្មស្ស

អត្ថូបិកាយេចេតំ ឋលំ ញាណុប្បត្តិតំ តស្មា កោតចិ ឆេចេត ចា យាទេត ចា ព្រាហ្មណា ចា អបិ សម្មាសម្ពុទ្ធេតបិ អបរិជិតាហតិំយេតត្តិ

ឆរិស្សតិំ

ឧចក្កា បត បត្វា តេតា ភាទេរ បិណ្ឌាយ ចរិត្វា កតកត្តកិច្ចោ សាឃត្យាមយេ សត្វារទិ ខ្ទូបសក្កមិត្វា តំ បចត្តិ កាចតោ អាទោរាចេមិំ

កាចា តាមត្ថំ អត្ថប្បត្តិ កត្វា សម្មត្តបរិវាយ ឆម្មំ ទេសេត្វា បច្ចុប្បន្នត្តំ ពុណាត្តកាចំ កម្មាតក្ខា អចញ្ញាតំ បកាសេសិ, យហាឌទោ

សំចេកឌាទេតា ហុត្វា បិបំ បហាយ ឆាតាឌិបុញ្ញាតិទេតា អទោហាសីតិំ

សច្ចិក្កាខេបតចត្តុចណ្ណតា តិដ្ឋិតាំ

ខ្ជាតិ ឲុក្ក-អក្កកចាយ ខេបតចត្តុម្ហិ

ខេសាឡអសចត្តុបជិយឆ្ពិតស្ស

ចតុត្ថស្ស យហាចក្កស្ស អត្ថសំចណ្ណតា តិដ្ឋិតាំ

តិកយភកចា

ឲត្តាចតោ ច –

ខេយ ខេត ខេបខេតស្ស តិត្ថាត្តា, សត្ថា ឥក្កិឌកាទិខេតា;

ខេយហិ កេម្មហិ ខេតសំ តំ, បិបកំ កទុកប្បាលំ

បច្ចុក្កខេតា ឋិកាខេចត្តិ, បុព្ពាចិស្សឌ្ឍខេតហិ ច;

យា ឆេសភាតិយាខេយត, សតំ សំខេចកចទ្ធតិំ

ឃំ កចាចត្តុក្កុសលិ, ស្សុបរិញ្ញាតចត្តុកា;

បេតវត្ថូតិ នាមេន, សង្គាយិំសុ មហេសយោ

តស្ស អត្ថំ បកាសេន្តំ, បោរាណដ្ឋកថានយំ;

និស្សាយ យា សមារទ្ធា, អត្ថសំវណ្ណនា មយា

យា តត្ថ បរមត្ថានំ, តត្ថ តត្ថ យថារហំ;

បកាសនា បរមត្ថ-ទីបនី នាម នាមតោ

សម្បត្តា បរិនិដ្ឋានំ, អនាកុលវិនិច្ឆយា;

សា បណ្ណរសមត្តាយ, បាឡិយា ភាណវារតោ

ឥតិ តំ សង្ខរោន្តេន, យំ តំ អធិគតំ មយា;

បុញ្ញំ តស្សានុភាវេន, លោកនាថស្ស សាសនំ

ឱគាហេត្វា វិសុទ្ធាយ, សីលាទិបដិបត្តិយា;

សព្វេបិ ទេហិនោ ហោន្តុ, វិមុត្តិរសភាគិនោ

ចិរំ តិដ្ឋតុ លោកស្មិំ, សម្មាសម្ពុទ្ធសាសនំ;

តស្មិំ សគារវា និច្ចំ, ហោន្តុ សព្វេបិ បាណិនោ

សម្មា វស្សតុ កាលេន, ទេវោបិ ជគតីបតិ;

សទ្ធម្មតិរទោ លោក៏, ឆយ្មោភេច បសាសត្ថតិ៍

ញ្ញតិ ពាគរតិត្ថចិហារចាសិភា យុតិចរឃតិភា

ភគេត្តភ អាឆរិយឆយ្មបិលេភ ពតា បេតចត្ថអត្ថសិចណ្ណភា តិដ្ឋិតា៍

បេតចត្ថ-អដ្ឋពថា សយត្តា៍